

O poveste emoționantă despre legăturile
profunde dintre mame și fiice, despre dorință și amăgire,
despre puterea neabătută a iubirii

POLIROM

Amy Tan

Valea Minunilor

BIBLIOTECA POLIROM

Shanghai, 1912. Violet Minturn este fiica privilegiată a patroanei celei mai exclusiviste case de curtezane din oraș. Dar, când dinastia Qing e răsturnată de la putere, Violet se vede despărțită de mama ei în urma unei înșelătorii, fiind obligată să devină „curtezană virgină”. Pe jumătate chinezoaică, pe jumătate americancă, Violet se zbate să-și găsească locul în lumea orientală ori în cea occidentală. Abia în clipa în care va reuși să-și armonizeze cele două identități se va transforma într-o curtezană abilă, neîntrecută în arta seducției și a amăgirii, deși încă se luptă să înțeleagă cine este cu adevărat. Înapoi în timp, în 1897, la San Francisco, pe când avea doar șaisprezece ani, Lucia, mama lui Violet, se îndrăgostește de un pictor chinez și viața ei se schimbă pentru totdeauna. Silită să plece în Shanghai, va descoperi cu groază că iubitul ei nu este dispus să încalce tradiția chineză pentru a-și uni destinul cu al ei. Deși trădate, cele două femei refuză să se plece în fața sorții și așteptărilor societății, luptând cu îndârjire pentru a redobândi ceea ce le-a fost luat cu forța: respect, un viitor sigur și, mai presus de toate, dragostea pentru părinții lor, pentru iubiții lor și pentru copiii lor. Întinzându-se pe mai bine de patruzeci de ani și pe două continente, *Valea Minunilor* reînvie lumea de mult pierdută a vechiului Shanghai prin evocarea intrigilor din casele de curtezane și a destinelor străinilor din Concesiunea Internațională.

Una dintre cele mai în vogă autoare americane contemporane, AMY TAN s-a născut în 1952 în Oakland, California. Părinții ei imigraseră din China în urma Războiului Civil. Studiază limba engleză și lingvistica la San José State University. Debutază cu proză scurtă în reviste literare de prestigiu precum *FM* și *Seventeen*. În 1987, după o călătorie în China, începe să scrie la romanul *Clubul Norocoaselor*, apărut mai întâi în foileton în *Ladies' Home Journal*, *The Atlantic Monthly* și *San Francisco Focus*. Romanele *Soția zeului bucătăriei* (1991), *Cele o sută de simțuri secrete* (1995), *Fiica tămăduitorului de oase* (2000) și *Salvând peștii de la înec* (2005) îi consolidează poziția în fruntea listelor de bestselleruri. A mai publicat, printre altele, volumul de nonficțiune *Împotriva soției* (2003), precum și două cărți pentru copii, *Doamna de pe Lună* (1992) și *Sagwa, pisica siameză* (1994). Amy Tan este, de asemenea, solista formației *Rock Bottom Reminders*, din care mai fac parte scriitorii celebri precum Stephen King și Dave Barry și care susține concerte în scopuri caritabile.

„În noul ei roman, Amy Tan renunță la fugile realist-magice și intră în lumea dură a curtezanelor din Shanghai, explorându-i tandrețea și durerile.”

San Francisco Chronicle

„Iată un roman creat de o scriitoare care știe să evoce tirania simțămintelor, cu femei puternice, supraviețuitoare în ciuda obstacolelor vieții.”

The New York Times Book Review

„Amy Tan a creat un portret al Shanghaiului atât de incitant, încât îți trezește nostalgia unui oraș pe care nu-l vei cunoaște niciodată.”

The Boston Globe

„Valea Minunilor oferă o viziune unică asupra unei lumi populare de o galerie de personaje fascinante.”

Financial Times

ISBN 978-973-46-4739-2

www.polirom.ro

Carte publicată și în ediție digitală

Amy Tan

Valea Minunilor

Traducere din limba engleză și note
de Ana-Maria Man

POLIROM
2015

Pentru
Kathi Kamen Goldmark
și
Zheng Cao,
spirite înrudite

*Ani ca nisipuri mișcătoare, care mă atrag în vârtoarea
lor nu știu încotro,
Intrigile voastre, politica, un eșec, rândurile cedează, înțele-
surile își râd de mine, mă amăgesc,
Doar tema pe care o cânt, marele, puternic înstăpânitul
suflet, nu mă amăgește,
Propriul sine nu cedează nicidecum – e înțelesul cel de pe
urmă –, dintre toate, certitudinea,
Dintre toate, politică, triumfuri, bătălii, viață, ce rămâne
până la urmă?
Când spectacolul s-a terminat, ce altceva decât Propriul
Sine există cu certitudine?*

Walt Whitman, „Ani ca nisipurile mișcătoare“

Mulțumiri

Numeroși prieteni și membri ai familiei m-au susținut în timpul celor opt ani cât mi-a luat să scriu această carte. Voi încerca să vă răsplătesc pe toți, oferindu-vă la rândul meu sprijinul în anii ce vor veni.

Pentru că ne-a ținut în viață, pe mine și povestea de față, îi mulțumesc soțului meu, Lou DeMattei, care mi-a respectat într-atât nevoia de-a mă închide singură undeva, încât mi-a adus micul dejun, prânzul și cina în camera mea, de unde nu mai ieșeam tot încercând să nu-mi depășesc termenul de predare. Agentă mea, Sandy Dijkstra, m-a salvat încă o dată de propriile gafe și griji, oferindu-mi astfel posibilitatea să scriu cu mintea limpede. Îi mulțumesc lui Molly Giles, întotdeauna prima mea cititoare, care a observat starturile greșite și m-a împins cu răbdare de la spate, cu sfaturile ei abile. Ce n-aș da să le fi ascultat pe toate de la bun început.

Pentru informațiile generale despre cultura curtezanelor și fotografii ale Shanghaiului la începutul secolului XX, sunt profund recunoscătoare față de trei persoane care mi-au împărtășit, în nenumărate e-mailuri, propriile lor cercetări: Gail Hershatter (*The Gender of Memory*), Catherine Yeh (*Shanghai Love*) și Joan Judge (*The Precious Raft of History*). Îmi cer scuze pentru orice distorsiuni ale muncii lor provocate de imaginația mea.

Pentru cercetări în privința diverselor decoruri ale narațiunii, îi mulțumesc lui Nancy Berliner, fostă curatoare la Peabody Essex Museum, departamentul de artă chineză, care a aranjat ca Lou și cu mine să putem sta într-o casă veche de patru sute de ani în satul Huangcun. Surorii mele, Jindo (Tina Eng), care ne-a condus din Shanghai în satul respectiv pe ruta cea mai potrivită, cu trenul și cu mașina. Fiindcă a trebuit să vorbesc numai chineză cu ea timp de patru zile, abilitățile lingvistice mi s-au îmbunătățit considerabil, până în punctul în care eram în stare să înțeleg multe dintre bârfele de familie, lucru necesar pentru orice poveste. Lisei See, care ne-a însoțit în călătoria noastră înfruntând curajoasă frigul, în ciuda previziunilor că vom avea parte de vreme plăcută, și împreună cu care m-am distrat ticluind detalii istorice și drame umane. Tot ea a insistat cu generozitate să folosesc în cartea mea numele iazului din sat, chiar

dacă Iazul Lunii ar fi fost un nume perfect pentru un sat din romanul ei. Cecilia Ding, din partea proiectului Yin Yu Tang, mi-a oferit informații extinse despre istoria satului Huangcun, despre casa cea veche, străzile din vechiul centru Tunxi din Huang-shan și Muntele Galben.

Muzeele au jucat întotdeauna un rol important în cărțile mele ca sursă de inspirație și de documentare. Expoziția de artă din Shanghai organizată la Asian Art Museum din San Francisco mi-a deschis ochii în privința felului în care curtezanele au influențat introducerea culturii occidentale în Shanghai. Maxwell Hearn, curator al departamentului Asia la Metropolitan Museum of Art din New York, mi-a oferit informații despre gândirea estetică și romantică a învățatului și deopotrivă poetului cu ochi verzi care a scris despre fantomele pe care susținea că le vede. Tony Bannon, fost director al George Eastman House din Rochester, New York, mi-a pus la dispoziție arhivele de fotografii cu femei din China la începutul secolului trecut și mi-a arătat, de asemenea, un film rar, restaurat, cu o fată de la oraș obligată să se prostitueze. Dodge Thompson, șef al departamentului expoziții la National Gallery of Art din Washington, D.C., mi-a oferit un tur special pentru a admira picturile realizate de artiștii Școlii Hudson River, inclusiv cele semnate de Albert Bierstadt. Inspirația pentru pictura *Valea Minunilor* mi-a venit în timpul unei vizite făcute pe fugă la Alte Nationalgalerie din Berlin, în urma căreia mi-am amintit un tablou tulburător cu același titlu, al cărui autor mi-a scăpat, dar este vorba, cel mai probabil, de Carl Blechen, un pictor de peisaje fantastice; lucrările sale sunt expuse mai ales la Alte Nationalgalerie. Dacă descoperă cineva pictura, vă rog să-mi spuneți. Am senzația că am ratat ceva prin faptul că n-am mai reușit s-o găsesc.

Pentru cercetările despre Shanghai: Steven Roulac mi-a prezentat-o pe mama sa, Elizabeth, care mi-a povestit despre perioada în care a locuit în Shanghai, în anii 1930, alături de ceilalți străini din Districtul Internațional. Orville Schell, director al Centrului de Relații SUA-China din cadrul Asia Society din New York, mi-a oferit informații despre mai multe perioade din istoria Chinei, inclusiv apariția noii republici și revolta împotriva străinilor. Bill Wu, care acum nu mai este printre noi, mi-a prezentat concepțiile estetice ale cărturarilor – obiectele de studiu, casa, grădina și plăcile de pe pereți inscripționate cu poeme, toate existând în casa sa din apropiere de Suzhou. Duncan Clark a descoperit hărți din vechime ale Shanghaiului, ajutându-ne să stabilim unde s-ar fi aflat vechile cartiere ale curtezanelor. Shelley Lim și-a petrecut ore nespărzite plimbându-mă prin Shanghai și arătându-mi case ale unor familii vechi, case bântuite și locuri unde ți se oferea, în miez de noapte, cel mai bun masaj la picioare. Producătoarea Monica Lam, operatorul David Peterson și sora mea, Jindo, m-au ajutat

cu ocazia primei mele vizite la reședința familiei de pe insula Qongming, unde a crescut mama mea și unde s-a sinucis bunica mea. Joan Chen mi-a tradus, cu mult umor, expresii ciudate din dialectul vorbit în Shanghai, deseori dintre cele deocheate, pentru care a fost nevoită, la rândul ei, să apeleze la prieteni.

Multe persoane m-au ajutat să vizitez diverse locuri care au avut influență asupra spațiilor în care se desfășoară povestea: Joanna Lee, Ken Smith, Kit Wai Lee și National Geographic Society mi-au oferit de trei ori ocazia de-a locui într-un sat îndepărtat, Dimen, în munții din Provincia Guizhou. Kit („Unchiul“) și-a petrecut ore, zile și săptămâni întregi împreună cu mine, oferindu-mi informații despre obiceiurile și istoria satului, tot el mi-a făcut cunoștință cu mulți săteni, dintre care unii își pierduseră casele într-un incendiu de proporții ce distrusese o cincime din sat. Emily Scott Pottruck a călătorit cu mine, fiindu-mi prietenă, asistentă, organizatoare și, în general, omul care te scoate din necazuri. Mike Hawley a făcut demersuri ca să putem ajunge în Bhutan și călători către colțuri îndepărtate ale țării, lucru care a servit de asemenea ca sursă de inspirație pentru locul de desfășurare a anumitor secvențe, inclusiv pentru Muntele Ceresc și cei Cinci Fii ai săi.

Printre cei care m-au ajutat cu diverse detalii ale romanului se numără: Marc Shuman, care mi-a oferit informații despre ciuperca nemuririi, *ganoderma lucidum*, cea care în cele din urmă mi-a făcut și mie bine la sănătate. Michael Tilson Thomas mi-a arătat partituri compuse pentru mâna stângă, fapt care m-a inspirat să creez un personaj care este pianist și cântă numai cu mâna stângă. Joshua Robison mi-a ținut lecții despre Lindy Hop și muzica din anii 1920. Dr. Tom Brady și dr. Asa DeMatteo mi-au prezentat profilul psihiatric al unor copii răpiți la vârstele de paisprezece, respectiv trei ani. Mark Moffett mi-a adus la cunoștință lucruri ce se pot învăța din evoluția viespilei descoperite în chihlimbar. Walter Kirn m-a îndemnat să scriu o scurtă povestire, care a devenit ceva mai lungă, pentru *Byliner*, iar personajul de acolo s-a strecurat în romanul de față, căpătând un rol important.

Pentru că m-a ajutat să nu-mi ies din minți, îi mulțumesc asistentei mele, Ellen Moore, care m-a ferit de multe lucruri ce amenințau să mă distragă și mi-a servit drept conștiință în privința termenelor-limită. Lui Libby Edelson de la Ecco, cea care a demonstrat un tact extraordinar ori de câte ori trimiteam cu întârziere fișierele sau trimiteam unele greșite. Redactorului Shelly Perron, care a trebuit să lucreze în condițiile unor termene-limită absolut înfrigorante și care nu numai că m-a salvat de mii de ori să nu mă fac de răs, dar mi-a spus și ce altceva și-ar dori să mai afle de la mine o cititoare. Le sunt recunoscătoare multor persoane de la biroul lui Sandy Dijkstra și, de asemenea, de la Ecco, oameni care au

primit această carte și pe mine ca și cum aș fi fost de-a lor. Nici nu știți cât de vinovată mă simt, văzându-vă entuziasmul, că nu am terminat mai repede.

Mă simt atât de norocoasă că acest roman, vreaște cum era la început, a căzut în mâinile primitoare ale lui Daniel Halpern, redactorul și editorul meu de la Ecco, care nu și-a manifestat nici un moment teama când a văzut primele pagini ale cărții, ci doar entuziasmul și încrederea sa absolută, lucru care mi-a dat și mie încredere. M-a împins ușurel de la spate să termin cartea, fără vreo urmă de exasperare, deși aceasta ar fi fost mai mult decât justificată. Comentariile sale, analizele critice, înțelegerea poveștii în întregul ei și în detaliu au fost în deplină concordanță cu propriile mele intenții și cu felul în care îmi doream, în adâncul meu, să iasă cartea. Neajunsurile cărții, însă, mi se pot imputa doar mie.

Capitolul 1

Tăinuita Cale de Jad

Shanghai
1905-1907
Violet

Când aveam șapte ani, știam exact cine sunt, o adevărată americană, după rasă, maniere și exprimare, a cărei mamă, Lulu Minturn, era singura femeie albă matroană a unei case de curtezane din Shanghai, una de prima mână.

Mama m-a botezat Violet, după o floare delicată care îi plăcea în copilărie, pe vremea când trăia în San Francisco, oraș pe care eu îl cunoșteam numai din cărțile poștale. Am ajuns să-mi urăsc numele. Curtezanele îl pronunțau precum cuvântul în dialect din Shanghai *vyau-la* – pe care-l folosești când vrei să scapi de ceva. „*Vyau-la! Vyau-la!*“, așa eram întâmpinată peste tot.

Mama își luase un nume chinezesc, Lulu Mimi, care suna asemănător cu numele ei american, iar casa ei de curtezane a ajuns să fie cunoscută drept „Casa lui Lulu Mimi“. Clienții occidentali o recunoșteau după traducerea în engleză a caracterelor care îi compuneau numele: „Tăinuita Cale de Jad“. Nu existau alte case de curtezane de primă mână care să servească și chinezi, și occidentali, mulți dintre aceștia numărându-se printre cei mai bogați oameni din lumea comerțului internațional. Astfel, într-o manieră oarecum extravagantă, mama încălcase tabuurile ambelor lumi.

Casa aceea plină de flori reprezenta pentru mine întreg universul. Nu aveam tovarăși de joacă sau prieteni americani de vârsta mea. Când am împlinit șase ani, mama m-a înscris la Academia

de Fete a Domnișoarei Jewell. Nu erau decât paisprezece eleve, niște ființe pline de cruzime. Unele dintre mamele lor obiectaseră față de prezența mea acolo, iar respectivele fiice le cooptaseră și pe restul fetelor într-un demers menit să ducă la exmatricularea mea. Spuneau că trăiesc într-o casă a „pierzaniei“ și nimeni n-ar trebui să mă atingă, ca să nu se întineze la rându-i. I-au mai spus profesoarei că înjuram tot timpul, când eu nu făcusem așa ceva decât o singură dată. Dar cea mai rea ofensă a venit din partea unei eleve mai mari, cu niște cârlionți ridicoli. În cea de-a treia mea zi acolo, imediat cum am ajuns la școală, fata asta s-a apropiat din senin de mine pe culoar și, în timp ce profesoara mea și fetele din clasele inferioare se aflau la o distanță la care să ne poată auzi, mi-a zis:

— Ai vorbit în chineză cu un cerșetor chinez și asta te face și pe tine chinezoaică.

Se umpluse paharul, n-aș fi putut suporta încă o insultă din partea ei. Am apucat-o zdravăn de cârlionți. Ea a început să țipe și m-am trezit cu o ploaie de pumni lovindu-mă în spate, iar un alt pumn mi-a umplut buza de sânge și mi-a scos un dinte care deja se clătina. L-am scuipat afară și, pentru o secundă, am rămas cu toatele holbându-ne la colțul acela strălucitor, după care mi-am încheștat mâinile la gât, așa, de efect, și-am urlat: „M-ați omorât!“ înainte de a mă prăbuși la podea. Una dintre fete a leșinat, moment în care conducătoarea atacului și haita ei și-au luat tălpășița tulburate la chip. Mi-am luat dintele de pe jos – o parte din mine care până cu câteva clipe înainte trăia – și învățătoarea mi-a pus repede o batistă înnodată pe față ca să oprească sângele, apoi m-a trimis acasă într-o ricșă, fără să-mi arunce măcar un cuvânt de alinare. Mama a hotărât pe loc că voi studia acasă, cu profesor.

Încă derutată, i-am povestit ce îi spusese bătrânului cerșetor: „*Lao huazi*, lasă-mă să trec“. Până să-mi explice ea că *lao huazi* însemna în chineză „cerșetor“, habar n-avusesem că vorbeam o amestecătură de engleză, chineză și dialect din Shanghai. Și apoi, de ce aș fi știut cuvântul englezesc pentru „cerșetor“, că doar nu văzusem niciodată vreun tataie de-ăsta american prăbușit lângă un zid, care să mă roage, articulând cu greu cuvintele, să am milă de el. Până să merg la școală, vorbisem limba mea neobișnuită doar acasă, adresându-mă celor patru curtezane ale noastre, slujnicilor

lor și servitorilor. Îmi intrau în urechi și îmi ieșeau pe gură vorbele lor când bârfeau sau flirtau, își exprimau nemulțumirile sau se jleau, iar în conversațiile pe care le aveam cu mama nu mi se spusese niciodată că e ceva în neregulă cu exprimarea mea. Ca să fie și mai mare încurcătura, mama vorbea și chineză, iar servitoarea ei, Porumbița de Aur, vorbea și engleză.

Acuzația fetei reușise să mă tulbure. Am întrebat-o pe mama dacă în copilărie vorbea chineză și ea mi-a spus că Porumbița de Aur îi dăduse lecții cu scrupulozitate. Apoi am întrebat-o dacă eu vorbeam chineză la fel de bine precum curtezanele. „Din multe puncte de vedere, vorbești mai bine“, mi-a spus ea. „Mai frumos.“ Deja eram intrigată. L-am întrebat pe noul meu profesor dacă un chinez vorbea în mod natural chineză mai bine decât ar fi putut vreodată să învețe un american. Mi-a spus că forma gurii, a limbii și a buzelor fiecărei rase erau anume adaptate pentru limba pe care o vorbea, la fel cum erau și urechile, care conduceau cuvintele până la creier. L-am întrebat de ce credea că eu puteam să vorbesc chineză. Mi-a zis că am învățat cu sârg și că mi-am exersat gura până la un asemenea grad, încât reușeam să-mi mișc limba diferit.

Vreo două zile am fost îngrijorată, până când logica și puterea de deducție mi-au permis să-mi recâștig rasa de care aparțineam. Întâi și întâi, mi-am zis, mama era americană. Apoi, deși tata era mort, cu siguranță fusese și el american, din moment ce eu aveam pielea deschisă la culoare, păr șaten și ochi verzi. Purtam haine occidentale și pantofi obișnuiți. Nu avusesem picioarele zdrobite și tasate ca aluatul de găluște pentru a încăpea într-un pantof minuscul. Totodată, avusesem parte de educație, ba chiar studiasem materii dificile, precum istoria și științele naturii – „și fără alt scop mai important decât cunoașterea în sine“, după cum spunea profesorul meu. Majoritatea chinezoaicelor învățau doar cum trebuie să se comporte.

Mai mult, nu gândeam ca un chinez – nu mă închinam la stătuți, nu aprindeam tămâie și nu credeam în stafii. Mama îmi spusese: „Fantomele sunt superstiții, născute din propriile frici ale chinezilor. Chinezii se tem de o groază de lucruri și astfel au ajuns să aibă multe superstiții“. Eu nu mă temeam. Și nu făceam lucrurile într-un anume fel doar fiindcă așa fuseseră făcute timp de o mie

de ani. Aveam ingenuitatea unui yankeu și o minte independentă – tot mama îmi spusese și asta. Fusese ideea mea, de pildă, să le dăm servitorilor să folosească furculițele moderne în locul bețișoarelor lor antice. Mama, totuși, le poruncise servitorilor să pună la loc tacâmurile de argint. Spunea că un singur dinte al unei furculițe făcea mai mult decât câștiga un servitor într-un an întreg, astfel încât aceștia puteau fi tentați să le vândă. Chinezii aveau o concepție diferită despre cinste față de americani. Am fost de acord. Dacă aș fi fost chinezoaică, oare aș mai fi spus așa ceva despre mine?

După ce am părăsit Academia de Fete a Domnișoarei Jewell, le-am interzis curtezanelor să mă strige *Vyau-la*. De asemenea, nu mai aveau voie să mă dezmierde folosind apelative chinezești precum „surioară“. Trebuiau să mă strige Vivi, le-am zis eu. Singurii care puteau să-mi spună Violet erau cei capabili să-mi rostească numele corect, adică mama, Porumbița de Aur și profesorul meu.

După ce mi-am schimbat numele, mi-am dat seama că puteam să fac una ca asta ori de câte ori aveam chef sau mi se părea necesar. Și, la scurt timp, mi-am ales o primă poreclă în urma unui accident. Dădeam ture prin salonul principal și m-am ciocnit de un servitor care ducea o tavă cu ceai și gustări, iar aceasta a ajuns zângănind pe podea. Omul a exclamat că sunt o *biaozi*, o „mică tornadă“. Ce cuvânt încântător. Eu eram Tornada care se abătuse în Tăinuita Cale de Jad, cu un nor de păr negru și zbârlit și pisica alergând în urma mea să înhațe panglica desfăcută cu care mi-l prinsesem. De atunci încolo, servitorii au trebuit să mă strige Tornada, care în engleza lor suna de parcă ar fi zis „uuu-uuu“¹.

O adoram pe pisica mea aurie ca o vulpe. Ea îmi aparținea mie, eu îi aparțineam ei – și asta era un sentiment pe care nu-l împărtășeam cu nimeni altcineva, nici măcar cu maică-mea. Îmi țineam pisicuța în brațe și ea își înfigea gheruțele în corsajul meu, deșirând dantela și lățindu-i ochiurile până ajungea să arate ca plasele de pescuit. Avea ochii verzi, ca ai mei, și blănița cu pete cafenii și negre avea un superb luciu auriu. Scânteia în lumina lunii. Mama mi-o adusese, fiindcă i-am spus că vreau să am și eu un prieten. Pisica aparținuse pe vremuri unui pirat, mi-a povestit ea, care o botezase

1. În original, *Whirlwind* – „vârtej, bulboană, tornadă“. În limba engleză, litera „w“ se pronunță „u“.

Carlotta, după numele fiicei unui rege portughez răpite de el. Nimeni altcineva nu mai avea o pisică de pirat, în timp ce oricine putea să aibă un prieten. Și o pisică era întotdeauna loială, spre deosebire de prieteni. În privința asta nu exista nici o îndoială, mi-a zis mama.

Aproape toată lumea din casă se temea de pisica mea pirat. Zgâria pe oricine încerca să o gonească de unde se așeza pe mobilă. Urla a jale, ca o stafie, de câte ori se trezea închisă în vreun șifonier. Dacă simțea teamă la cei care încercau să se apropie de ea, se zbârlea toată ca să le fie clar că aveau de ce să se teamă. Porumbița de Aur îngheța în loc când o vedea pe Carlotta venind țanțoșă în direcția ei. O atacase rău o pisică sălbatică atunci când era mică și aproape că murise din cauza febrei și a răniilor din care curgea puroi verde. Dacă îmi lua cineva în brațe pisicuța, mușca fulgerător și zdravăn, iar dacă o mângâia cineva fără permisiunea mea, îi zbura o gheară de nu se vedea. Omorâse un băiat de șaptesprezece ani, pe nume Fang cel Loial, care venise la noi împreună cu tatăl lui. Eu o căutam de ceva vreme pe Carlotta și tocmai o zărisem sub canapea. Am dat să mă îndrept spre ea, dar băiatul mi-a tăiat calea și a început să-mi îndruga ceva într-o limbă pe care nu o înțelegeam. Înainte de-a apuca să-l avertizez că nu trebuie să pună mâna pe Carlotta, s-a aplecat și a prins-o de coadă, iar ea și-a înfipt ghearele în brațul lui, jupuindu-i patru fășii însângerate de piele și carne. Băiatul s-a făcut alb la față, și-a încleștat dinții și a leșinat, rănit de moarte. Tatăl lui l-a dus acasă, iar Porumbița de Aur a zis că o să moară fără doar și poate, și mai târziu una dintre curtezane a spus că a murit și ce păcat că n-a apucat niciodată să se bucure de plăcerile budoarului. Chiar dacă băiatul era de vină, mie mi-a fost teamă că mi-o vor lua pe Carlotta ca să o înece.

Cu mine, Carlotta se comporta diferit. Când o duceam în brațe, era tandră și se lăsa toată moale. Noaptea îmi torcea în brațe, iar dimineața mieuna subțirel la mine. Aveam bucățele de cârnat în buzunarul de la șorț special pentru ea, precum și o pană verde de papagal legată cu o sfornică, cu care o atrăgeam afară de sub multe canapele din salon unde se ascundea de obicei. Lăbuțele i se ițeau pe sub franjuri, lovind pana. Ne întreceam prin labirintul de mobile, iar ea sărea pe mese și pe scaune, se cățara pe perdele și pe buza lambriurilor de pe pereți, mergând oriunde voiam eu. Salonul era terenul de joacă al Carlotei și al meu, iar acest teren

de joacă se afla într-o fostă casă bântuită de stafii pe care mama o transformase în Tăinuita Cale de Jad.

De mai multe ori am auzit-o spunându-le unor ziaristi din Occident că obținuse clădirea pe mai nimic. „Dacă vrei să faci bani în Shanghai“, zicea ea, „trebuie să profiți de fricile oamenilor“.

Lulu

Această casă, domnilor, a fost construită cu patru sute de ani în urmă pentru a-i servi drept locuință de vară lui Pan Ku Xiang, un învățat avut și un poet de renume, deși despre meritele sale lirice nu se mai știe nimic, căci consemnările gândurilor lui au dispărut în fum. Fundația și cele patru aripi inițiale ale reședinței se întindeau pe un hectar și jumătate, de două ori mai mult decât în prezent. Zidul gros de piatră este cel original. Însă aripa de vest și cea de est au trebuit reconstruite după ce au căzut pradă unui incendiu misterios – aceleași flăcări care au mistuit și reflecțiile lirice ale învățatului. O legendă veche de patru sute de ani s-a transmis până la noi: una dintre concubinele învățatului din aripa de vest a stârnit focul, iar nevasta sa din aripa de est a murit urlând, înconjurată de flăcări. Cine poate ști dacă o fi adevărat sau nu? Dar legendele nici nu merită inventate dacă la mijloc nu e vorba de o crimă-două. Nu sunteți de acord?

După ce a murit poetul, fiul său cel mare a angajat cei mai buni meșteri pietrari să cioplească o stelă, tronând pe o broască-țestoasă și având deasupra un dragon, cele două simboluri ale onorurilor rezervate doar înalților funcționari – deși nu exista nici un act oficial care să ateste că poetul fusese așa ceva. Până la vremea când strănepotul său a ajuns capul familiei, din stelă nu mai rămăsese decât o ruină care abia se mai vedea de după buruienile înalte și țepoase. Cu timpul s-au șters numele învățatului și onorurile, transformându-se în niște amprente ilizibile. Nici urmă de eternul respect pe care și-l închipuise acesta. Și când urmașii săi au vândut locul, acum vreo sută de ani, la un preț de nimic, a început blestemul. La o zi după primirea banilor, respectivul urmaș a căzut pradă unei dureri de parcă l-ar fi ars focul și a murit. Un hoț l-a omorât pe cel de-al doilea fiu. Copiii acestor fii au murit la rândul lor tot așa, de una

sau de alta, dar cu siguranță nu de bătrânețe. Următorii cumpărători au suferit de maladii bizare: ruină, infertilitate, demență și așa mai departe. Când am ajuns eu aici, te durea sufletul să te uiți la casa abandonată, o junglă de buruieni crescute la voia întâmplării și de viță de vie care sufoca totul, adăpostul ideal pentru câini sălbatici. Am cumpărat proprietatea la prețul de un *song*. Și străinii, și chinezii mi-au zis că fac o prostie să o achiziționez, indiferent de preț. Nici un tâmplar, zidar sau culi nu va trece pragul acela blestemat.

Așa că, domnilor, în locul meu ce ați fi făcut? V-ați fi dat bătuți și v-ați fi numărat pagubele? Eu am angajat un actor italian – un iezuit excomunicat, cu trăsături severe ca asiaticii, care au devenit și mai pronunțate când și-a strâns părul la spate, asemenea cântăreților de operă chinezi care-și fac ochii să pară migdalați ca să le dea un aer dramatic. S-a îmbrăcat ca un maestru *feng shui*, iar noi am angajat niște băieți să împartă fluturași care anunțau că va avea loc un târg pe terenul din imediata apropiere a casei bântuite. Am pregătit tarabe cu mâncare, acrobați, contorsioniști și muzicanți, fructe exotice și un automat de dulciuri care oferea caramelle moi. Când a sosit maestrul nostru *feng shui*, purtat într-o lectică, alături de asistentul său chinez, deja se strânsese un public de sute de oameni – copii și bone, servitori și trăgători de ricșă, curtezane și matroane, croitori și mulți alți furnizori de bârfe.

Maestrul de *feng shui* a cerut să i se aducă un vas cu foc. A scos un papirus făcut sul și l-a aruncat în flăcări, apoi a rostit o incantație într-o pășărească tibetană, în timp ce stropea focul cu vin de orez ca să facă flăcările să se înalțe.

— Acum voi pătrunde în casa blestemată, a spus actorul în fața mulțimii, și îl voi convinge pe Pan, Poetul Fantomă, să plece. Dacă nu mă întorc, vă rog să vă amintiți de mine ca de un om bun care și-a dat viața pentru semenii săi.

Prorocirea unui pericol de moarte dă întotdeauna bine dacă vrei să-i faci pe oameni să creadă în născocirile tale. Publicul l-a privit intrând în casa căreia nimeni nu îndrăznea să-i calce pragul. După cinci minute, s-a întors și publicul a scos un murmur de admirație. Bărbatul a anunțat că dăduse peste Poetul Fantomă într-o călimară din biroul său. Au avut o conversație deosebit de plăcută despre poezia și faima sa din trecut. Lucru care l-a făcut pe poet

să se plângă de faptul că urmașii săi l-au condamnat la uitare înainte de vreme. Căci din monumentul pe care i-l închinaseră nu mai rămăsese decât o lespede plină de mușchi pe care urinau câinii. Maestrul *feng shui* i-a promis atunci Poetului Fantomă că îi va fi ridicată o stelă minunată, chiar mai falnică decât cea de dinainte. Poetul Fantomă i-a mulțumit și a părăsit pe loc reședința bântuită ca să se alătore soției sale ucise.

Și cu asta am înlăturat primul obstacol. Apoi a trebuit să înfrâng scepticismul celor ce erau de părere că un astfel de club social nu va reuși niciodată să le satisfacă și cerințele occidentalilor, și pe cele ale chinezilor. Cine avea să vină la noi? După cum știți, majoritatea occidentalilor îi considerau pe chinezi inferiori – din punct de vedere intelectual, moral și social. Părea destul de improbabil să împartă vreodată cu aceștia trabucurile și coniacul.

Chinezii, la rândul lor, urau aroganța cu care străinii tratau Shanghaiul de parcă era portul lor și îl guvernau după propriile tratate și legi. Străinii nu au încredere în chinezi. Îi jignesc imitându-le engleza stricată, chiar și când vine vorba de câte un chinez a cărui engleză este la fel de rafinată ca a unui lord britanic. Așa că de ce ar face chinezii afaceri cu oameni care nu-i respectă?

Simplu: pentru bani. Comerțul este interesul lor comun, limba lor comună, iar eu îi ajut să o vorbească într-o atmosferă relaxantă, în care să poată renunța la orice rezerve.

Clienților noștri din Occident le pun la dispoziție un club unde să se bucure de plăcerile cu care sunt deja obișnuiți: mese de biliard, jocuri de cărți, cele mai fine trabucuri și cel mai bun coniac. În colțul acela vedeți un pian. La sfârșitul fiecărei seri, toți rătăcitorii prin lume se înghesuie în jurul lui și cântă imnurile naționale și cântece sentimentale de prin țările lor de baștină. Avem câțiva care își imaginează că sunt veri cu Caruso. Iar oaspeților noștri chinezi le ofer plăcerea curtezanelor dintr-o casă de lux. Respectând tradiția, clienții le fac curte fetelor noastre. Aici nu este un loc unde se practică prostituția, cum sunt învățați occidentalii. Dar și oaspeților chinezi le punem la dispoziție atracțiile la care se așteaptă occidentalii într-o casă de curtezane de prima mână: mese de biliard, jocuri de cărți, cel mai bun whisky, trabucuri (pe lângă opiu) și cântărețe drăguțe care interpretează melodii chinezești vechi și răsuflete,

încurajându-i pe bărbați să li se alătore. Mobilierul și obiectele decorative sunt mult superioare față de ce vezi în alte case. Diferența constă în detalii, iar cum eu sunt americană, se pare că am în sânge această știință.

Și acum am ajuns în punctul în care Orientul se întâlnește cu Occidentul, și anume Salonul Mare, terenul comun pentru oamenii de afaceri din cele două lumi. Închiiți-vă freamătul de care avem parte în fiecare noapte. Multe averi s-au făcut aici și totul a început cu prezentările mele și o primă strângere de mână. Domnilor, iată o lecție pentru toți cei care doresc să facă avere în Shanghai. Când oamenii spun că o idee este imposibilă, atunci chiar devine imposibilă. Cu toate astea, în Shanghai nimic nu e imposibil. Trebuie să aduci laolaltă vechiul și noul, să rearanjezi mobila prin casă, cum s-ar spune, și să le iei ochii. Amăgește și căpătuiește-te. Oportuniștii sunt bine-veniți. Între aceste uși, calea către înavuțire se deschide tuturor celor care au un minimum de zece mii de dolari de investit sau a căror influență valorează mai mult de atât. Avem și noi standardele noastre.

Apropiindu-te de porțile clădirii, îți dădeai seama dintr-o privire că ești pe cale să intri într-o casă frumoasă, cu o istorie onorabilă. Arcada încă susținea lespedea de piatră cu însemnele învățaților din dinastia Ming - rămăseseră chiar și câteva urme de licheni pe la colțuri, ca o dovadă a autenticității. Se vedea că lacul roșu de pe poarta cea groasă era îmborsărit cu regularitate, iar balamalele de bronz străluceau de cât fuseseră lustruite. Pe fiecare coloană se afla câte o placă inscripționată cu cele două nume ale casei: TĂINUITA CALE DE JAD în partea dreaptă și CASA LUI LULU MIMI, în chineză, în partea stângă.

Odată ce pătrundeai pe poartă și în curtea din față, aveai senzația că te-ai întors în trecut, la zilele în care Poetul Fantomă era stăpânul casei. Grădina simplă respecta proporțiile clasice, de la heleșteiele cu pești până la pini noduroși. Dincolo de ea, se înălța o casă mai degrabă austeră: cenușul mat al tencuiei care acoperea zidul de piatră al fațadei, ferestrele ascunse de grilajele dantelate, care urmau un model simplu, aducând cu gheața crăpată. Acoperișul cu țigle cenușii avea cornișa curbată în sus, nu în mod excesiv, dar suficient cât să semene cu aripile unor lilieci aducători de noroc. Iar în fața

casei trona stela poetului, readusă la locul ei de drept, cocoțată pe carapacea unei broaște țestoase, cu un dragon în vârf și proclamând că învățatul va rămâne în amintirea lumii încă zece mii de ani.

În clipa în care intrai în vestibul, dispăreau, în sfârșit, toate semnele dinastiei Ming. La picioare ți se întindea un model colorat de gresie maură cerată și erai întâmpinat de un perete format din draperii roșii de catifea. Când erau trase într-o parte și în alta, aveai senzația că te naști încă o dată în „Palatul Plăcerilor Divine“, cum îi spunea mama. Acesta era Salonul Mare, pe de-a-ntregul occidental. Așa era moda în casele de curtezane mai răsărite, însă gustul mamei în privința modei occidentale era autentic și totodată îndrăzneț. Patru sute de ani de ecouri reci erau înăbușite de tapiserii colorate, covoare groase și o supraabundență de divane joase, canapele tari, meridiane și otomane. Suporturile de flori susțineau vase cu bujori mari cât capul unui bebeluș, iar măsuțele rotunde de ceai erau dotate cu lămpi care confereau salonului strălucirea blândă, de chihlimbar, a apusului. De pe birouri, bărbații puteau scoate trabucuri din humidoare de fildeș, menite să mențină temperatura potrivită, sau se puteau servi cu țigarete din vase de email filigranate în tehnica *cloisonné*. Fotoliile cu ținte erau umflate așa de tare cu câlți, încât rețineau forma fundurilor celor care se așezau pe ele. Unele obiecte decorative erau amuzante pentru chinezi. Vazele bleu și albe importate din Franța, de exemplu, aveau pictate pe ele desene cu chinezi ale căror fețe semănau cu Napoleon și Josephine. Draperii grele de mohair acopereau grilajele dantelate ale ferestrelor, împovărate de canafuri verzi, roșii și galbene și de franjuri groși cât degetele, jucăriile preferate ale Carlotei. Candelabrele și lămpile de perete luminau picturile unor zeițe romane cu obraji îmbujorați și cu trupuri albe, musculoase, care țopăiau pe lângă cai albi la fel de musculoși – siluete grotești, i-am auzit pe chinezi spunând, ce reprezentau, după părerea lor, zoofilia.

În stânga și în dreapta Salonului Mare erau uși care dădeau în camere mai mici și mai intime, iar dincolo de acestea se întindeau coridoare acoperite ce străbăteau curțile interioare, ducând la fosta bibliotecă a învățatului, la atelierul său și la templul familiei, toate transformate ingenios în încăperi unde oamenii de afaceri puteau să dea câte o petrecere pentru prieteni și să se lase vrăjiți de curtezanele noastre cu purtări alese, care știau să cânte cu atât de mult sentiment, că ți se rupea inima.

În partea din spate a Salonului Mare, mama construise o scară în spirală, acoperită de un covor, cu o balustradă de lemn dată cu lac roșu, ducând spre trei balcoane, tapetate cu catifea, după modelul celor pe care le vezi la operă. Acestea tronau deasupra Salonului Mare și de acolo urmăream eu deseori festivitățile care se desfășurau dedesubt, în vreme ce Carlotta se plimba încolo și înapoi pe balustradă.

Petrecerile începeau după apusul soarelui. Toată noaptea vedeai sosind trăsură și ricșe. Ou Crăpat, portarul nostru, deja memorase numele celor care ne vizitau și aceia erau singurii lăsați să intre. Din locul unde stăteam cocoțată, îi vedeam pe bărbați dând buzna de dincolo de draperiile roșii în încăperea aceea somptuoasă. Îmi dădeam imediat seama dacă vreunul dintre ei era nou-venit. Își roteau ochii prin încăpere, uitându-se la cele ce se petreceau în jurul său, fără să-i vină a crede că vede chinezi și occidentali salutându-se unii pe alții și discutând civilizată. Occidentalul avea ocazia să vadă pentru prima dată curtezanele în mediul lor natural. Poate că până atunci le zărise doar trecând pe stradă, în trăsură, cu hainele de blană și pălăriile lor. Dar aici se aflau în imediata lui apropiere. Putea să vorbească cu una dintre ele, să-i zâmbească admirativ, deși învăța destul de repede că nu i se permitea să pună și mâna. Eu eram încântată să văd cum mama le inspira venerație unor bărbați de naționalități diferite. Poseda puterea de a-i lăsa muți de admirație încă din momentul în care pășeau în încăpere.

Curtezanele noastre se numărau printre cele mai populare și talentate dintre fetele care lucrau în casele de prima mână din Shanghai – elegante, sfioase doar cât să fie seducătoare, cu purtări evazive, care le făceau să pară și mai ispititoare, și pricepute la cântat sau la recitat poeme. Erau cunoscute drept Frumusețile Norilor. Fiecare avea cuvântul *Nor* în nume, astfel putând fi identificată casa de care aparțineau. Când părăseau respectiva casă – fie ca să se mărite, fie ca să se retragă la mănăstire sau să meargă să lucreze într-o altă casă mai puțin de lux –, norul din numele lor se evapora. Curtezanele care locuiau la noi când aveam șapte ani se numeau Nor Trandafiriu, Nor Învolburat, Nor de Zăpadă și, favorita mea, Nor Fermecat. Toate erau istețe. Împliniseră, cele mai multe, treisprezece sau paisprezece ani când veniseră la noi și vor

avea douăzeci și trei sau douăzeci și patru când va fi venit momentul să plece.

Mama stabilea regulile pe care ele trebuiau să le respecte atunci când negociau cu oaspeții și a câta parte din câștigurile lor și din cheltuieli urma să revină casei. Porumbița de Aur se ocupa de purtările și înfățișarea curtezanelor și veghea la menținerea standardelor și a reputației unei case de lux. Porumbița de Aur știa cât e de ușor să-ți pierzi reputația. La vremea ei, fusese una dintre cele mai populare curtezane până în clipa în care patronul ei a luat-o la pumni, scoțându-i dinții și sfărâmându-i jumătate din oasele feței. Până când s-a vindecat, deși fața i-a rămas ușor asimetrică, îi luaseră locul alte frumuseți – și oricum n-ar fi reușit să alunge bănuielile că trebuie să fi făcut ceva deosebit de rău ca să-și provoace patronul, un om atât de pașnic, să se dedea la asemenea violență.

Oricât de atrăgătoare erau aceste curtezane, fiecare oaspete, chinez sau occidental, spera să întâlnească o femeie anume – pe mama mea. De sus, de la locul meu, era ușor de zărit după claua săltăreață de bucle castanii, care îi cădeau grațios și neglijent pe umeri. Părul meu semăna mult cu al ei, doar că era mai închis la culoare. Pielea ei avea o nuanță ușor întunecată. Spunea lumii cu mândrie că avea câteva picături de sânge indian. Nimeni nu ar fi descris-o pe mama mea ca fiind frumoasă, nici chinezii, nici străinii. Nasul lung, coroiat arăta de parcă ar fi fost sculptat grosolan cu cuțitul de decojit fructe. Avea fruntea înaltă și lată – semn clar al unei firi cerebrale, spunea Porumbița de Aur. Bărbia îi era pronunțată, ca un pumnisor bătaios, iar obrajii ei aveau pomeții ascuțiți ca niște lame. Avea irișii neobișnuit de mari, iar ochii păreau înfundați în orbitele adânci, întunecate, umbrite de gene negre. Dar era fascinantă, toată lumea ar fi fost de acord, mai mult decât o femeie cu trăsături regulate de o nespusă frumusețe. Totul la ea era fascinant – zâmbetul, vocea răgușită și melodioasă, mișcările provocatoare și languroase ale trupului. Scânteia. Strălucea. Dacă îi arunca o singură privire a ochilor ei pătrunzători, orice bărbat era înrobuit. Am văzut-o de nenumărate ori. Pe fiecare în parte îl făcea să se simtă special.

Avea și un stil fără pereche. Hainele ei erau făcute după propriile ei modele, foarte reușite. Preferata mea era o rochie de culoare lila, dintr-un organzin aproape transparent, care plutea pe deasupra

mătășii sălbatice de un roz pal. Avea brodată pe ea niște frunzulițe care se învârtejeau ca o viță de vie. Iar la capătul viței, i se cățarau pe piept doi boboeci roz. Și dacă credeai că boboecii sunt tot din mătase, n-aveai decât pe jumătate dreptate, căci unul dintre ei era un boboc adevărat de trandafir, care își pierdea petalele și își răspândea mireasma pe măsură ce noaptea se scurgea.

De la balconul meu, o pândeam pe mama cum mergea încolo și-ncoace prin încăpere, târând după sine trena foșnitoare a rochiei și trezind admirația bărbaților. Am văzut-o aplecându-și chipul într-un fel anume ca să vorbească cu un chinez, apoi într-un alt unghi ca să vorbească cu un american. Îmi dădeam seama că fiecare din ei se simțea privilegiat fiindcă ea îi acorda atenție. Ceea ce își doreau toți acești bărbați de la mama mea era unul și același lucru. Era vorba de *guanxi*-ul ei, cum ar fi spus chinezii, sau de relațiile ei influente, cum le-ar fi numit americanii. Cu alte cuvinte, faptul că îi cunoștea pe mulți dintre cei mai puternici și de succes americani și chinezi din Shanghai, Canton, Macao și Hong Kong. La care se adăugau cunoștințele ei în privința afacerilor pe care le desfășurau și a oportunităților pe care le prezentau, precum și a celor pe care nu le prezentau. Magnetismul ei consta în abilitatea de a aduce oameni și perspective la un loc, astfel încât toată lumea să iasă în câștig.

Matroanele invidioase ale altor case de curtezane spuneau că mama le cunoștea secretele acestor bărbați fiindcă se culcase cu toți – sute de bărbați cu pielea în toate nuanțele posibile. Sau, spuneau ele, îi șantajase aflând mijloacele ilegale prin care făcuseră bani. Se putea să fie și din cauză că îi droga noapte de noapte. Cine știe cum de reușise să scoată de la bărbații ăia informațiile de care avea nevoie?

Adevăratul motiv al succesului repurtat de afacerea mamei i se datora în bună parte Porumbiței de Aur, din câte îmi povestise mama de nenumărate ori, însă pe căi atât de ocolite, încât nu reușisem să adun decât niște frânturi care, puse laolaltă, căpătau un aer prea fantastic ca să fie adevărat. Ea și Porumbița de Aur se cunoscuseră, din câte se părea, cu vreo zece ani în urmă, pe vremea când trăiau într-o casă de pe Aleea Florală de Est. La început, Porumbița de Aur avea o ceainărie frecventată de marinarii chinezi. Apoi mama a deschis un birt pentru pirați. Porumbița de Aur a

deschis o ceainărie și mai pretențioasă, pentru căpitanii de vapoare, așa că mama a deschis un club privat pentru proprietarii acestor vapoare și s-au tot întrecut așa până când mama a construit Tăinuita Cale de Jad și cu asta basta. În tot timpul ăsta, mama a învățat-o pe Porumbița de Aur engleză, iar Porumbița de Aur a învățat-o pe mama chineză și împreună practicau un ritual care se numea *momo* și de care se foloseau pe vremuri hoții, dacă voiau să fure secrete. Porumbița de Aur mi-a zis că *momo* nu înseamnă nimic altceva decât să taci din gură. Dar eu n-am crezut-o.

Uneori coboram din locul unde stăteam cocoțată împreună cu Carlotta și mă aventuram pe jos, croindu-mi drum prin labirintul de bărbați înalți, în costume închise la culoare. Puțini mă băgau în seamă. Mă simțeam de parcă eram invizibilă – asta dacă n-ar fi fost servitorii, cărorora, când am împlinit șapte ani, nu le mai era teamă de Mica Tornadă, ci mă tratau mai degrabă ca pe un ghem de buruieni luat de vânt.

Eram prea scundă să zăresc ceva dincolo de grupurile de bărbați, dar auzeam vocea limpede a mamei apropiindu-se sau depărtându-se, întâmpinându-l pe fiecare client de parcă ar fi fost vreun prieten de mult pierdut. Îi certa cu blândețe pe cei pe care nu-i mai văzuse de ceva vreme, iar ei se simțeau flatați că le dusesese lipsa. O urmăream cum îi îmbârliga pe toți acei bărbați făcându-i să încuviințeze orice ar fi spus ea. Dacă doi oameni din încăpere aveau păreri opuse, mama nu ținea partea nimănui, ci își exprima o opinie cumva mai presus de a lor, pentru ca apoi, ca o zeiță, să le armonizeze părerile într-una comună. Nu le traducea cuvintele cu exactitate, ci ajusta ușor frazele, încercând să redea intențiile și interesele fiecăruia, în spiritul cooperării.

De asemenea, le trecea cu vederea gafele, care nu se putea să nu apară între două națiuni. Îmi amintesc o după-amiază în care stăteam alături de mama în timp ce îl prezenta pe proprietarul britanic al unei fabrici, domnul Scott, unui bancher chinez, domnul Yang. Domnul Scott s-a apucat imediat să povestească cum câștigase la curse în ziua aceea. Din nefericire, domnul Yang vorbea engleza perfect, astfel încât mama nu a fost în stare să ajusteze conversația, în vreme ce domnul Scott îi dădea înainte plin de entuziasm despre după-amiaza pe care și-o petrecuse pariind pe cai.

— Calul ăla era cotate cu doisprezece la unu. Pe ultimii cinci sute de metri, picioarele parcă îi biciuiau aerul, lansându-se într-o viteză de neoprit spre potou. Domnul Scott și-a mijit privirea de

parcă ar fi revăzut cursa cu ochii minții: A câștigat cu o diferență de cinci lungimi! Domnule Yang, vă plac cursele de cai?

— Nu am avut plăcerea, domnule Scott, și nici nu cunosc vreun chinez care s-o fi avut, a răspuns domnul Yang, cu diplomatie, însă fără să zâmbească.

Domnul Scott a replicat imediat:

— Atunci trebuie neapărat să mă însoțiți. Poate mâine?

Domnul Yang a explicat pe un ton grav:

— Conform legilor dumneavoastră occidentale din Concesiunea Internațională, ar trebui să mă luați în chip de servitor.

Domnului Scott i-a înghețat zâmbetul pe buze. Uitase de interdicție. I-a aruncat tulburat o privire mamei mele, moment în care ea a spus pe un ton plin de umor:

— Domnule Yang, poate ar trebui să îl inviți pe domnul Scott dincolo de zidurile Orașului Chinezesc în chip de trăgător de ricșă și să îl încurajezi să o ia la picior până la poartă precum calul său câștigător. Asta ca să-i plătești cu aceeași monedă.

După ce au râs cu toții în hohote, mama a zis:

— Toată discuția asta despre grabă și viteză îmi amintește că trebuie să ne punem cu toții rapid pe treabă, astfel încât să facem rost de aprobarea pentru ruta de transport prin Yokohama. Cunosc pe cineva care ne poate fi de ajutor în această privință. Să-i trimit un mesaj în cursul zilei de mâine?

Săptămâna următoare au sosit trei cadouri în bani, unul de la domnul Yang, altul mai generos de la domnul Scott și al treilea de la funcționarul care le înlesnise calea către aprobări și care avea, de asemenea, interesul său în afacere.

Vedeam cât de vrăjiți erau bărbații aceia. Se purtau toți de parcă ar fi fost îndrăgostiți de ea. Cu toate acestea, nu-i puteau face nici un fel de declarații pasionale, indiferent cât de reale ar fi fost. Erau avertizați de la bun început că ea nu le va vedea ca pe niște sentimente sincere de dragoste, ci ca pe un tertip menit să obțină vreun avantaj incorect. Le promitea că dacă încearcă să-i câștige afecțiunea, le va interzice accesul la Tăinuita Cale de Jad. A încălcat această promisiune doar cu un singur bărbat.

În spatele balcoanelor se întindeau două holuri, iar între ele era o sufragerie unde luam toți masa. De cealaltă parte a unei arcade

rotunde exista o încăpere mai mare, căreia noi îi ziceam Salonul Familiei. Erau acolo trei măsuțe de ceai, cu garnitura lor de scaune, precum și alte mobile occidentale. Aici mama se întâlnea cu croitorul sau cu pantofarul, cu funcționarul de la Fisc, cu bancherul și alții asemenea, cu afacerile lor plictisitoare. Din când în când, avea loc acolo câte o nuntă de formă între o curtezană și patronul ei care încheiase un contract pentru cel puțin două sezoane. Când salonul nu era folosit, ceea ce se întâmpla adesea, Frumusețile Norilor își luau ceaiul acolo, ronțâind semințe dulci în timp ce stăteau leneșe la taclale despre vreun pretendent pe care nimeni nu și-l dorea, un restaurant străin, la modă, deschis de curând, sau despre decăderea vreunei curtezane dintr-o altă casă. Se purtau unele cu altele ca niște surori, legate între ele de circumstanțele ce le aduseseră în această casă și în acest moment din scurta lor carieră. Se consolau și se încurajau reciproc, asta când nu se ciondăneau din cauza unor probleme mărunte, precum cheltuielile pentru mâncare pe care le împărțeau. Erau geloase unele pe altele, dar totodată își împrumutau brățările sau acele de păr. Și deseori spuneau aceleași povești, cum fuseseră smulse de lângă familiile lor, totul culminând cu un plâns zdravăn în grup, vădind că toate erau la unison în privința asta. „Nimeni n-ar trebui să aibă o astfel de soartă“ era refrenul lor obișnuit. „Pizda mării lui de jegos“ era încă un refren.

Un alt hol ducea către o curte flancată de două dintre aripile mari ale casei, ale căror ziduri, dispuse în formă de patrulater, formau o curte interioară mai mică. La stânga, în aripa de sud-vest, locuiau Frumusețile Norilor. O galerie acoperită se întindea pe toate cele patru laturi și astfel fiecare dintre curtezane putea ajunge la camera ei. Curtezana cu rangul cel mai de jos avea camera cea mai apropiată de hol, care îi oferea o minimă intimitate, din moment ce toate celelalte curtezane trebuiau să treacă pe lângă ușa și fereastra camerei ei ca să ajungă la odăile lor. Curtezana cu rangul cel mai înalt avea camera cea mai îndepărtată de hol, lucru care îi oferea deplină intimitate. Fiecare dintre camerele acelea lungi era împărțită în două. De o parte a unui paravan înalt din șipci Frumusețea Norilor lua cina cu oaspetele său. În spatele paravanului era budoarul ei. Dispunea de o fereastră ce dădea spre curtea interioară, un loc ideal de unde puteai admira luna. Cu cât o frumusețe era mai populară, cu atât se bucura de o cameră mai bine plasată, de multe

ori ticsită de cadouri primite de la pretendenți sau patroni. Budoarele erau decorate într-un stil ceva mai chinezesc în comparație cu mobilierul din Salonul Mare. Nici un patron nu dorea să-și bată capul pe ce divan să se întindă ca să fumeze o țigară, unde anume putea să se ușureze sau unde să tragă un pui de somn după ce rămânea fără vlagă sau era pe punctul de-a o face.

Mama mea, Porumbița de Aur și cu mine locuiam în aripa de nord-est. Mama avea camere separate în două dintre aripile clădirii. Una dintre ele era dormitorul ei, iar cealaltă, biroul, unde se întâlnea cu Porumbița de Aur ca să discute despre oaspeții din seara respectivă. Întotdeauna o însoțeam la prânzul ei târziu și apoi rămâneam cu ea în timp ce se pregătea, în dormitor, pentru seara ce avea să urmeze. Era momentul cel mai fericit al zilei pentru mine. În ora aceea de răgaz, mama mă întreba despre materiile pe care le studiam, de multe ori adăugând câte o informație interesantă. Mă întreba apoi despre toate relele mele care i se aduseseră la cunoștință: ce făcusem de una dintre servitoare mai avea puțin și se omora, dacă fusesem neobrăzată cu Porumbița de Aur, cum de îmi rupsesem încă o rochie. Iar eu îmi exprimam părerea despre vreo curtezană venită de curând sau despre o pălărie nouă de-a mamei, dacă nu despre cele mai recente năzbâtii ale Carlotei sau alte subiecte asemănătoare pe care le consideram importante pentru bunul mers al gospodăriei noastre.

Lângă biroul mamei exista încă o cameră. Cele două încăperi erau separate de un glasvand acoperit de o perdea groasă ca să confere intimitate. Încăperea aceea se numea Bulevardul, fiindcă ferestrele sale dădeau în Bulevardul Nanking, iar camera în sine servea mai multor scopuri. În timpul zilei, acolo făceam lecțiile împreună cu profesorii mei americani. Dacă totuși mama sau Porumbița de Aur aveau oaspeți din alt oraș, vizitatorilor li se dădea camera aceea. Uneori se mai întâmpla ca o curtezană să își facă planurile greșit sau să dea dovadă de o popularitate excesivă, primind doi clienți în aceeași noapte. Avea să-l întrețină pe unul în budoar, iar pe celălalt în Bulevard. Cu puțină grijă, nici unul dintre clienți nu i-ar fi ghicit duplicitatea.

Camera mea era în capătul de nord al aripii estice și, fiind plasată în apropierea holului principal, aveam ocazia să le ascult pe cele

patru servitoare, care se aflau practic după colț față de fereastra camerei mele, bârfind în timp ce așteptau să fie chemate să aducă ceai, fructe, prosoape calde sau altele asemenea. Câtă vreme le serveau pe curtezane, aveau la rândul lor șansa să afle la prima mână cât de bine se descurcau acestea cu vreun nou admirator. Întotdeauna m-am întrebat oare de ce considerau curtezanele că servitoarele lor erau surde.

— *Să-i fi văzut fața când i-a arătat colierul ăla care valora mai puțin de jumătate din cât ar fi sperat ea. Nici nu e de mirare.*

— *E într-o situație urâtă rău. Într-o lună o să ajungă în stradă. Vai de mine, biata fată. Nu merita asemenea soartă.*

Înainte de căderea serii, cel puțin una dintre Frumusețile Norilor își conducea patronul către curtea cea mare ca să poarte conversații romantice despre natură. Eu mă postam în galerie și ascultam murmurele acelea, atât de des exersate, încât aș fi putut să le recit și eu cu același alean precum curtezanele noastre. Luna era unul dintre subiectele pe care le aduceau mereu în discuție.

Ar trebui să mă bucur când văd luna plină, dragostea mea. Dar îmi face rău, fiindcă nu-mi amintesc decât că îndatoririle mele față de tine cresc, în timp ce pasiunea ta scade. Din ce alt motiv nu mi-ai mai oferit nici un cadou în ultima vreme? Devoțiunea pe care ți-o port oare trebuie răsplătită cu sărăcie?

Nu conta cât de generos era patronul. Frumusețea avea să-i ceară mai mult și mai mult. Și deseori patronul cel răbdător ofta, apoi îi cerea curtezanei sale să-și ștergă lacrimile, acceptând orice formulă a fericirii ar fi reușit să înăbușe reproșurile fetei.

Așa mergeau lucrurile de obicei. Dar într-o noapte, am ascultat încântată cum unul dintre patroni a spus:

— Dacă ar fi după tine, am avea lună plină în fiecare zi. Niciodată să nu mă mai bați la cap cu prostiile astea cu luna.

Dimineața târziu, le auzeam pe fete stând de vorbă în curte.

— Calicul ăla s-a prefăcut că e surd.

— La mine a fost de acord pe loc. Ar fi trebuit să-l întreb de-acum câteva luni.

— Iubirea pe care mi-o poartă e sinceră. Mi-a zis că nu semăn cu alte frumuseți-flori.

În lumina zilei, descopereau alte înțelesuri pe cer. Cât de schimbători erau norii aceia, la fel ca soarta. Vedeau semne de rău augur

în dărele subțiri din înaltul cerului, băgând însă de seamă că se află atât de departe. Se bucurau când norii deveneau dolofani ca fundulețele bebelușilor și le apuca groaza când bebelușii ăia se rostogoleau dând la iveală niște straturi de burți întunecate. Multe dintre Frumusețile Norilor își văzuseră soarta schimbându-se de pe o zi pe alta. Fuseseră avertizate de celelalte surori flori că popularitatea dura cam cât o pălărie la modă. Dar pe măsură ce le creștea reputația, majoritatea uitau avertismentul. Credeau că ele vor fi o excepție.

În nopțile răcoroase, deschideam puțin fereastra și le ascultam pe servitoare. În nopțile călduroase, lăsam fereastra larg deschisă și stăteam cuminte pe întuneric în spatele storurilor. Carlotta mi se suia pe umăr și împreună le ascultam pe servitoare vorbind despre cele ce se petreceau în camerele curtezanelor. Uneori rosteau cuvinte pe care le auzisem folosite și de Frumusețile Norilor când erau doar între ele: „Să Bagi Ața în Ac“, „Să Intri în Pavilion“, „Răscularea Războinicului“ și alte multe expresii care le făceau să râdă.

Cum să nu fie curios un copil auzind râsetele acelea? Mi-am satisfăcut curiozitatea în vara aceea, când împlineam șapte ani. Trei dintre servitoare și o curtezană s-au îmbolnăvit din cauză că mâncaseră ceva stricat și așa mi s-a ivit ocazia. Servitoarea care rămăsese a fost chemată să se ocupe de curtezana care vomita. Am văzut-o pe Nor Trandafiriu trecând împreună cu un client spre dormitorul ei. După câteva minute, am luat-o la goană spre aripa vestică și m-am ghemuit sub fereastra ei. Nu eram destul de înaltă cât să pot vedea în cameră, astfel că mare parte din ce auzeam erau doar niște schimburi plicticoase de politețuri.

Arăți bine și pari fericit. Afacerile trebuie că merg bine. Îmi imaginez că soția dumitale e veselă ca o păsăruică.

Exact în clipa în care eram pe punctul să renunț și să mă întorc în camera mea, am auzit un icnet ascuțit de surpriză, urmat de vocea tremurătoare a lui Nor Trandafiriu mulțumindu-i pretendentului ei pentru cadou. La scurt timp după aceea, au răsunat niște mormăieli, după care din nou icnetele de surpriză, repetate de nenumărate ori.

În noaptea următoare, m-am bucurat să aflu că femeile încă boleau. Îmi venise ideea să mă sui pe un lighean răsturnat, lucru

care mă făcea suficient de înaltă cât să pot arunca o privire în cameră. La lumina lămpii, am zărit profilurile întunecate ale lui Nor Trandafiriu împreună cu pretendentul ei, în spatele perdelelor subțiri de mătase care ascundeau patul. Se mișcau ca niște marionete într-un spectacol cu umbre, foarte preocupați. Contururile unor picioare prea mici au părut să țâșnească direct din capul bărbatului și au lovit perdelele, depărtându-le. Bărbatul era gol și se izbea de corpul fetei cu o asemenea violență, încât au căzut din pat. Nu m-am putut abține să izbucnesc într-un hohot de râs.

Nor Trandafiriu i s-a plâns a doua zi Porumbiței de Aur că o spionasem și că râsul meu aproape că i-a tăiat elanul pretendentului ei. Porumbița de Aur i-a povestit mai departe mamei, iar mama mi-a zis la rândul ei, pe un ton foarte discret, că trebuie să le respect frumuseților intimitatea și să nu le deranjez de la treabă. Eu am înțeles atunci că data viitoare trebuie să fiu mai grijulie și să nu-mi fac simțită prezența.

Când s-a ivit din nou ocazia, am profitat. La vârsta aceea, ce vedeam nu mi se părea incitant din punct de vedere sexual. Era vorba mai degrabă de senzațiile pe care le încercam făcând ceva ce știam că le-ar fi stânjenit pe victimele mele, în caz că ar fi aflat. Făcusem și alte mici răutăți: îl spionasem pe un bărbat în timp ce urina în oala de noapte, întinsesem niște pomadă unsuroasă pe costumul unei curtezane care mă luase la rost și alte câteva pozne. O dată am înlocuit clopoței de argint care atârnau deasupra patului matrimonial cu niște cutii de tinichea și, în timp ce bărbatul se bătaia din ce în ce mai repede, făcând patul să tremure, cuplul a putut auzi niște zăngănituri în loc de clinchete. De fiecare dată eram conștientă că fac ceva rău, însă mă simțeam vitează, astfel încât mă stârnea să comit micile mele fapte reprobabile. Și știam de asemenea ce simțeau cu adevărat Frumusețile Norilor față de pretenții și patronii lor. Iar faptul că știam îmi dădea o putere secretă – una care nu-mi folosea la nimic în mod special, dar era totuși o putere, la fel de valoroasă ca toate celelalte fleacuri din cutia mea cu comori.

Oricât de neastâmpărată eram, nu mi-am dorit niciodată să o văd pe mama împreună cu amanții ei. Îmi stârnea repulsie și să-mi imaginez că ar fi îngăduit vreunui bărbat să o vadă fără hainele ei frumoase. Cu frumusețile-flori, nu aveam nici o ezitare. Le priveam zvârcolindu-se pe divan. Am văzut bărbați holbându-se între

picioarele lor. Am văzut curtezanе ingenunchind dinaintea penisului unui client. Într-o noapte am văzut o matahală de bărbat intrând în camera lui Nor Învolverat. Numele lui era Yang cel Prosper și avea câteva fabrici, unele care făceau mașini de cusut și altele în care femei și copii erau puși să muncească la acele mașini. Bărbatul a sărutat-o cu tandrețe, iar ea a început să tremure de sfială. El i-a zis cu blândete câteva cuvinte, iar ei i s-au mărit ochii și i-au dat lacrimile în timp ce își scotea hainele. El și-a urnit din loc trupul masiv, rămânând deasupra ei ca un nor întunecat, iar ei i se citea teama pe chip, de parcă dintr-o clipă în alta urma să fie strivită. El s-a împins în ea și corpurile lor au început să se miște ca niște pești care se zbat. Ea se zbuciuma lipită de el și se văicărea cu o voce disperată. Apoi membrele li s-au încolăcit ca niște șerpi. El scotea sunete guturale, animalice. Iar ea, niște țipete stridente ca o păsărică. Apoi el i-a sărit în spate cu picioarele rășchirate și a început să o călărească de parcă ar fi fost un căluț la trap, până când a căzut lat. A lăsat-o zăcând nemișcată pe o parte. În lumina lunii care pătrundea pe fereastră, corpul ei căpătase un luciu alb, încât am crezut că a murit. Am privit-o timp de aproape o oră până când în sfârșit s-a trezit din somnul ăla ca de moarte, căscând și întinzându-și un braț.

În dimineața aceea, în curte, am auzit-o pe Nor Învolverat cum îi spunea altei surori flori că Yang cel Prosper i-a declarat că o prețuiește, că îi va fi patron și că, într-o bună zi, poate o va lua chiar de soție.

Ceea ce văzusem eu a devenit dintr-odată periculos și dezgustător. Mama și Porumbița de Aur îmi spusese de câteva ori că într-o zi s-ar putea să mă mărit la rândul meu. Și până atunci înțelesesem căsătoria ca fiind unul dintre multele privilegii americane de care mă bucuram și, spre deosebire de curtezanе, presupuneam că va fi după voia mea. Nu mă gândisem niciodată că va include toată călăreala aia la care asistasem urmărind-o pe Nor Învolverat și pe amantul ei. Acum nu-mi mai puteam scoate din minte scenele acelea. Mă copleșeau fără voia mea și îmi dădeau o senzație de rău. Câteva nopți la rând am avut niște vise înfiorătoare. În toate îi luasem locul lui Nor Învolverat și stăteam întinsă pe burtă, așteptând. Prin perdelele transparente se vedea silueta întunecată a unui bărbat care, după câteva clipe, se repezea la mine – era Yang

cel Prosper –, îmi sărea în spate și începea să mă călărească ca pe un ponei, zdrobindu-mi oasele unul câte unul. Când termina, rămâneam nemișcată, rece ca marmura. Așteptam să mă pot mișca, cum făcuse Nor Învolburat. Însă în loc de asta, deveneam din ce în ce mai rece, fiindcă eram moartă.

După povestea asta, nu le-am mai spionat pe Frumusețile Norilor.

Dintre toate surorile flori, cel mai tare o plăceam pe Nor Fermecat. Acesta era motivul pentru care pe ea o spionasem doar o singură dată în timp ce era cu patronul ei. Mă făcea să râd fiindcă se lauda cu raritatea mobilierului ei în moduri dintre cele mai bizare. Patul matrimonial din lemn, spunea ea, era sculptat din trunchiul unui singur copac de esență tare, gros cât casa. Mie povestea mi se părea cusută cu ață albă. Țesătura de brocart ce acoperea patul pentru fumat opiu era un cadou din partea uneia dintre concubinele imperiale, despre care pretindea că ar fi sora ei vitregă. I-am zis că nu o cred și ea s-a prefăcut ofensată. Plapuma ei era, chipurile, umplută cu nori de mătase și se înălța și plutea la cel mai mic oftat. Am oftat de n-am mai putut ca să-i arăt că nici nu se clintește. Mai avea, de asemenea, o masă simplă din dinastia Ming pe care tronau comorile învățaților, accesorii ale literaților pe care toți clienții le apreciau, în ciuda faptului că nu făceau parte din rândurile celor peste măsură de educați. Aceste piese, mi-a spus curtezana, îi aparținuseră Poetului Fantomă. Nimeni nu îndrăznise să le ia de acolo. Eu nu credeam în fantome și totuși m-au trecut fiorii când mi-a sugerat să examinez obiectele: călimara din piatră *duan* de culoare violetă, cele mai fine pensule din păr de oaie și tocurile de cerneală, având gravate pe ele scene din grădina unui învățat. Nor Fermecat a ridicat sulurile de papyrus și a spus că absorbeau o cantitate exactă de cerneală și reflectau calitatea exactă a luminii. Am întrebat-o dacă ea era capabilă să scrie poezie și mi-a răspuns: „Desigur! Altfel de ce aș avea toate obiectele astea?”

Știam că și ea, la fel ca majoritatea curtezanelor, știa să citească și să scrie ca vai de lume. Porumbița de Aur le ceruse curtezanelor să aibă în camere comorile învățaților. Era un mijloc de-a consolida reputația casei, așezând-o mai presus de celelalte. Nor Fermecat mi-a spus că Poetul Fantomă aprecia în mod special comorile ei, mai mult decât pe celelalte din restul budoarelor.

— Știu ce-i place, fiindcă mi-a fost soț într-o viață anterioară, a zis Nor Fermecat, iar eu eram concubina lui favorită. Când a murit, m-am omorât ca să pot fi împreună cu el. Dar chiar și în ceruri, societatea ne-a separat. Soția lui nu-i permitea să mă vadă și a aranjat în așa fel încât el să fie reîncarnat înaintea mea.

Nu credeam în stafii, însă deveneam din ce în ce mai neliniștită ascultând-o pe Nor Fermecat cu poveștile ei nebunești.

— A venit la mine în prima noapte când m-am mutat aici. Am simțit un suflu răcoros pe obraji și am știut că era Poetul Fantomă. Altădată, aș fi luat-o la goană lepădându-mi și pielea de pe mine. De data asta, însă, în loc să-mi clănțâne dinții de frică, am simțit cum mi se răspândește prin vine o căldură minunată. Simțeam o iubire mai puternică decât am fost vreodată în stare să ofer sau să primesc de la oricine altcineva. În noaptea aceea, am visat despre viața noastră din trecut și m-am trezit mai fericită ca niciodată.

Poetul Fantomă o vizita cel puțin o dată pe zi, susținea ea. Îl simțea când se ducea în fostul lui atelier de pictură sau când stătea în grădina lângă stela sa. Indiferent cât de tristă, dezamăgită sau supărată ar fi fost, se simțea imediat ușoară și fericită.

Când Frumusețile Norilor au aflat de iubitul ei fantomatic, s-au supărat pe ea, le era teamă să nu fi stârnit stafiile. Dar nu-și permiteau să o certe prea tare, ca nu cumva fantoma, fostul stăpân al casei, să se răzbune pe ele fiindcă îi bârfeau iubita.

— L-ai văzut? I-ai simțit mirosul? întrebau surorile flori ori de câte ori o surprindeau pe Nor Fermecat afișând un aer mulțumit fără vreun motiv aparent.

— Astăzi, chiar înainte să se însereze. I-am văzut umbra și am simțit-o trecând cu blândețe pe deasupra mea, răspundea ea plimbându-și două degete pe braț în sus.

Atunci vedeam și eu, la rândul meu, o umbră și îmi simțeam pielea străbătută de fiori.

— Ah, și tu l-ai simțit, zicea Nor Fermecat.

— Nu, nu l-am simțit. Eu nu cred în fantome.

— Atunci de ce ți-e teamă?

— Nu mi-e teamă. De ce să-mi fie? Nu există fantome.

Și, parcă în chip de răspuns la asemenea minciună, mi se făcea și mai frică. Îmi aminteam cum mama îmi spusese că fantomele sunt manifestări ale fricii oamenilor. Altfel de ce i-ar necăji numai

pe chinezi? În ciuda rațiunii mamei mele, eu credeam că Poetul Fantomă încă trăia la noi în casă. Iar frica aceea subită era un semn că tocmai venise. Dar de ce să mă viziteze pe mine?

Poetul Fantomă a luat parte la pseudonunta dintre Nor Învolverat și Yang cel Prosper, care a semnat un contract pentru trei anotimpuri. Am aflat că Nor Învolverat avea șaisprezece ani, iar el, vreo cincizeci. Porumbița de Aur a consolată-o spunându-i că s-ar putea să fie destul de generos, cum au tendința bărbații mai în vârstă. Iar Nor Învolverat a zis că Yang cel Prosper o iubește, prin urmare se simte norocoasă.

Mama era renumită pentru faptul că organiza cele mai frumoase nunți dintre toate casele de curtezane. Era o nuntă occidentală, spre deosebire de cele tradiționale chinezești, ținute pentru miresele virgine, o categorie căreia curtezanele nu i-ar fi putut aparține. Miresele curtezane purtau chiar și o rochie albă, occidentală, iar mama avea câteva dintre care Frumusețile Norilor să poată alege. Rochiile erau după moda americană – cu corsaje decoltate și fuste voluminoase, împodobite cu mățăsuri lucioase, creponate, și cu dantele, broderii și mici perle. Rochiile acelea n-ar fi putut să fie confundate cu hainele chinezești de înmormântare, din pânză albă de sac.

O nuntă occidentală prezenta avantajele ei, după cum avusesem ocazia să aflu ducându-mă și la una dintre nunțile pentru curtezane în versiune chinezească de la o altă casă. Pentru început, nu exista un moment de celebrare a strămoșilor, care cu siguranță și-ar fi renegat urmașele dacă acestea ar fi fost curtezane. Prin urmare, nu existau ritualuri plictisitoare, cu nesfârșite ingenuncheri și plecăciuni. Ceremonia era scurtă. Se renunțase și la rugăciuni. Mireasa spunea „Da“, apoi mirele spunea și el „Da“. După, lumea se punea la masă. Mâncarea la un banchet occidental era de asemenea deosebită, fiindcă toate felurile arătau occidental, însă aveau gust de mâncare chinezească.

În funcție de cât plăteau, patronii puteau să aleagă stiluri diferite de muzică. Muzica americană, interpretată de o fanfară, era printre cele mai scumpe și potrivită doar dacă era vreme frumoasă. Un violonist american era cea mai ieftină alegere. Apoi se puneau problema alegerii pieselor. Era important să nu te lași păcălit de titlul unui cântec. Una dintre curtezane îi ceruse violonistului

să cânte: „O Promise Me“, gândindu-se că durata cântecului îi va întări patronului ei fidelitatea și poate îl va face să lungească și durata contractului. Însă cântecul a durat așa de mult, încât oaspeții și-au pierdut interesul și s-au apucat să vorbească despre alte alea până când s-a terminat. Acesta a fost motivul pentru care contractul nu s-a mai reînnoit, din câte povesteau apoi surorile flori. Tuturor le plăcea „Auld Lang Syne“, ale cărui acorduri răsunau răscolitor interpretate la un instrument chinezesc arătând ca un violoncel în miniatură, cu două corzi. Deși se cânta de obicei în momente de tristețe, precum înmormântările sau petrecerile de adio, melodia încă era foarte populară. Versurile conțineau doar câteva cuvinte englezești ușor de învățat și tuturor le plăcea să o cânte ca să arate că puteau să vorbească englezește. Mama schimbase versurile ca să le facă să semene cu o făgăduială a monogamiei. Dacă o curtezană încălca făgăduiala, asta ar fi dus la încheierea contractului, precum și la distrugerea reputației sale, fapt care ar fi fost greu de trecut cu vederea. Dacă, însă, patronul era cel care încălca promisiunea, curtezana s-ar fi simțit umilită. De ce a dezonorat-o? Trebuie să fi existat un motiv.

Yang cel Prosper, care se credea un Caruso chinez, cânta cu toată ardoarea.

*„Foștii iubiți să fie uitați,
Și niciodată în amintire căutați!
Foștii iubiți să fie uitați,
Pentru o vreme îndelungată.
Să sune clopotele din nou, dragi și vechi prieteni,
Să sune clopotele încă o dată,
Foștii iubiți să fie uitați,
Și niciodată în amintire căutați!“*

În mijlocul cântecului, am văzut-o pe Nor Fermecat cum își ridică privirea către arcadă. Și-a atins ușor brațul, s-a uitat iarăși în sus și a zâmbit. O clipă mai târziu, am simțit înfiorarea obișnuită de-a lungul brațului și pe șira spinării. M-a luat tremuratul și m-am dus la mama.

Yang cel Prosper a răcnit o ultimă notă, lăsând aplauzele să curgă mult prea mult timp, apoi a strigat să fie aduse cadourile pentru Nor Învolburat. Întâi i s-a oferit cadoul tradițional pe care

Îl primea fiecare curtezană: o brățară de argint și un val de mătase – și un toast în cinstea lor! Oaspeții și-au ridicat cupele, și-au lăsat capetele pe spate și au dat pe gât vinul dintr-o singură înghițitură. Apoi a venit rândul unui mic divan tapițat în satin roz – încă două toasturi! Au urmat alte cadouri. În sfârșit, Yang cel Prosper i-a înmănat lui Nor Învolburat ceea ce își dorea ea cel mai mult, plicul cu bani, primul ei stipendiu lunar. Fata a văzut suma și a scos un suspin, rămasă fără cuvinte, în timp ce lacrimile îi șiroiau pe obraji. Nu aveam să aflăm decât mult mai târziu dacă lacrimile erau din cauză că primise mai mult decât se așteptase sau mai puțin. A urmat încă un toast. Nor Învolburat a insistat că nu mai poate bea încă un pahar. I se umpluse fața de pete roșii și zicea că simte tavanul mișcându-se într-o direcție și podeaua în cealaltă. Însă Yang cel Prosper a apucat-o de bărbie și a forțat-o să dea pe gât paharul de vin, urmat imediat de încă unul, la îndemnul prietenilor săi. Brusc, Nor Învolburat a scos un gălgâit și a vomitat înainte să cadă lată pe jos. Porumbița de Aur i-a făcut repede semn muzicantului să treacă la un ultim cântec, astfel încât oaspeții să părăsească în grabă încăperea, iar Yang cel Prosper a plecat împreună cu ei fără să-i mai arunce nici măcar o privire lui Nor Învolburat, care zăcea pe podea, bâlbâind niște scuze. Nor Fermecat a încercat să o ridice, dar fata a căzut la loc moale, fără simțire, ca un pește mort.

— Ce ticăloși, a zis Porumbița de Aur. Bag-o în cadă și ai grijă să nu se înece.

Am asistat la multe nunți. Frumusețile mai tinere aveau contracte unul după altul, abia dacă prindeau o săptămână de pauză între ele. Dar pe măsură ce îmbătrâneau și ochii lor își pierdeau scânteierea, nu mai aveau parte de atâtea nunți. Apoi venea ziua în care Porumbița de Aur îi spunea unei frumuseți că este momentul „să ia lectica“, acesta fiind un mod politicos de-a o anunța că este dată afară. Îmi amintesc ziua în care a venit rândul lui Nor Trandafiriu să primească vestea cea proastă. Mama și Porumbița de Aur au chemat-o în birou. Eu învățam în Bulevard, în camera de cealaltă parte a glasvandului. Am auzit-o pe Nor Trandafiriu ridicând vocea. Porumbița de Aur pomenea sume de bani și rezervați din ce în ce mai puține. De ce oare auzeam toate astea atât de clar? M-am dus până la ușă și am observat că nu era închisă de tot, ci crăpată un deget. Am auzit-o pe Nor Trandafiriu implorând

s-o lase să mai stea o vreme, susținând că un anumit pretendent era pe punctul de a se oferi să-i fie patron. Dar cele două se țineau ferm pe poziții, arătându-se lipsite de înțelegere. I-au sugerat o altă casă unde ar fi putut să se ducă. Supărată, Nor Trandafiriu a început să facă gălăgie. O jigneau cu propunerea lor, le-a zis, ca și cum ea ar fi fost o curvă ordinară. Apoi a ieșit în goană. După câteva minute, a scos un urlet, la fel cum făcea Carlotta când își prindea o labă în ușă, de parcă vocea i-ar fi izbucnit deopotrivă din inimă și din rărunchi. Mi s-a făcut rău auzind-o.

I-am povestit lui Nor Fermecat ce se întâmplase cu Nor Trandafiriu.

— Același lucru o să ni se întâmple fiecăreia dintre noi. Într-o bună zi soarta ne aduce aici, a spus ea. Și în altă zi ne duce de aici. Poate că viața ei următoare va fi mai bună. Dacă suferi mai mult acum, suferi mai puțin mai târziu.

— N-ar trebui să sufere deloc, am zis.

În trei zile, o curtezană pe nume Nor Pufos se instalase în fostul apartament al lui Nor Trandafiriu. Nu știa nimic din câte se petrecuseră în camera aceea – nici bățaiala, nici oftaturile, lacrimile sau urletele.

După câteva săptămâni, mă aflam în budoarul lui Nor Fermecat, spre sfârșitul după-amiezii. Mama fusese prea ocupată ca să-și ia micul ei dejun târziu împreună cu mine. Trebuise să se repeadă până într-un loc necunoscut ca să se întâlnească cu o persoană care nu avea nume. Nor Fermecat își dădea cu pudră pe față, pregătindu-se pentru o noapte lungă – trei petreceri, una la Tăinuita Cale de Jad, altele două la niște case aflate la câteva străzi distanță.

Eu aveam de pus o groază de întrebări.

— Alea sunt perle adevărate? Cine ți le-a dat? Cu cine te vezi în seara asta? O să-l aduci aici, în cameră?

Mi-a spus că perlele erau niște dinți de dragon și i le făcuse cadou un duce. Avea să o onoreze cu prezența lui în seara aceea și, firește, îl va aduce în camera ei să ia ceaiul și să stea de vorbă. Eu am izbucnit în râs și ea s-a prefăcut ofensată că nu o credeam.

În dimineața următoare, nu am găsit-o la ea în cameră. Am știut imediat că trebuie să fie ceva în neregulă, fiindcă lipseau obiectele pentru scris și plapuma ei de mătase. Am aruncat o privire în șifonier. Era gol. Mama dormea încă, la fel și curtezanele și

Porumbița de Aur. Așa că m-am dus la Ou Crăpat, portarul nostru, iar el mi-a zis că a văzut-o plecând, dar nu știa unde se dusesse. Am aflat răspunsul când le-am auzit pe două servitoare vorbind între ele.

— *Era cu cel puțin cinci sau șase ani mai în vârstă decât zicea ea. Ce altă casă o să primească o floare îmbătrânită cu o stafie înțepenită în sufletul ei?*

— *Am auzit-o pe Lulu Mimi zicându-i patronului că era doar o superstiție prostească. El a zis că nu contează dacă e o stafie sau un bărbat în carne și oase, fata nu-i fusese fidelă și el își voia înapoi banii pe contract.*

M-am repezit în biroul mamei și am găsit-o discutând cu Porumbița de Aur.

— Știi ce a făcut și îi pare rău. Trebuie să o lași să se întoarcă, am zis eu.

Mama a spus că nu se putea face nimic. Toată lumea știa regulile și, dacă făcea o excepție pentru Nor Fermecat, toate frumusețile și-ar fi închipuit că pot să facă și ele la fel fără să fie pedepsite. Apoi mama și Porumbița de Aur au revenit la discuția lor – puneau la cale o petrecere mare și se gândeau de câte curtezanee în plus ar fi fost nevoie.

— Mamă, te rog, am implorat-o eu. Cum nu mă băga în seamă, am izbucnit în plâns și am strigat: Era singura mea prietenă! Dacă nu o aduci înapoi, n-o să mai am pe nimeni care să mă placă.

Mama a venit și m-a tras lângă ea, mângâindu-mă pe cap.

— Prostii. Ai mulți prieteni aici. Nor de Zăpadă...

— Nor de Zăpadă nu mă lasă să intru în camera ei, cum făcea Nor Fermecat.

— Fiica doamnei Petty...

— E prostituată și plictisitoare.

— O ai pe Carlotta.

— E pisică. Nu vorbește cu mine și nu-mi răspunde la întrebări.

A pomenit numele mai multor fete ale prietenelor ei – și despre fiecare pretindeam acum că nu-mi place și că mă disprețuia, fapt pe jumătate adevărat. I-am dat înainte cu lipsa mea de prieteni și pericolul de-a fi nefericită pe vecie. Până când am auzit-o pe mama zicând pe un ton rece, de neînduplecat:

— Încetează, Violet. N-am dat-o afară din motive care pot fi trecute cu vederea. Aproape că ne-a ruinat afacerea. A fost necesar să luăm o asemenea hotărâre.

— Ce a făcut?

— Ne-a trădat, fiindcă s-a gândit numai la ea.

Nu știam ce înseamnă *trădat*. Așa că am izbucnit, poticnindu-mă de supărare:

— Cui îi pasă că ne-a trădat?

— Mamei tale aici de față îi pasă.

— Atunci o să te trădez și eu întotdeauna, am țipat.

M-a privit cu o expresie stranie și am avut senzația că e gata să cedeze. Așa că am bravat, amenințând-o încă o dată:

— O să te trădez.

Pe chip i-a apărut o grimasă.

— Încetează, Violet, te rog.

Dar nu mă puteam opri, deși eram conștientă că sunt pe punctul de-a dezlănțui un pericol neștiut.

— O să te trădez întotdeauna, am mai spus o dată și imediat am văzut o umbră coborând peste chipul mamei.

Îi tremurau mâinile și trăsăturile îi împietriseră, încât părea alt om. Nu mai spunea nimic. Și cu cât dura mai mult tăcerea aceea, cu atât mi se făcea mai frică. Acum aș fi dat înapoi dacă aș fi știut ce să fac sau să spun. Așa că am așteptat.

În sfârșit, mi-a întors spatele și, în timp ce se îndepărta, mi-a zis pe un ton amar:

— Dacă mă trădezi vreodată, n-o să mai vreau să am de-a face cu tine. Ia-o ca pe o promisiune.

Mama avea o frază pe care o folosea în cazul oaspeților, fie ei chinezi sau occidentali. Se ducea țintă la câte un bărbat și îi șoptea pe un ton exaltat: „Chiar pe dumneata speram să te văd“. Și urma înclinarea capului către urechea celui vizat pentru a-i șopti cine știe ce secret care îl făcea pe om să dea la rândul lui energic din cap. Unii dintre ei îi sărutau mâna. Această frază repetată mă obseda. Observasem totodată că mama era deseori prea ocupată ca să-mi mai acorde vreo atenție. Nu ne mai jucam de-a ghicitul și nici nu mă mai trimitea la vânatoare de comori. Nu ne mai cuibăream una lângă alta la ea în pat, în timp ce citea ziarul. Era prea ocupată și pentru asta.

Toată veselia și zâmbetele erau hărăzite de-acum bărbaților care luau parte la petrecerile ei. Ei erau cei pe care sperase să-i vadă.

Într-o noapte, traversam salonul cu Carlotta în brațe când am auzit-o pe mama strigând:

— Violet! Ești aici. Chiar pe tine speram să te văd.

În sfârșit! Fusesem aleasă. Și-a cerut mii de scuze bărbatului cu care discuta, explicându-i că fiica ei avea nevoie urgentă de atenția ei. Ce era atât de urgent? N-avea nici o importanță. De abia așteptam să aud secretul pe care mi-l rezervase.

— Hai să mergem acolo, mi-a zis mama, înghiontindu-mă să o iau către un colț întunecat al camerei.

M-a luat de braț și am pornit-o în pas alert. Tocmai îi povesteam ultimele pozne ale Carlotei, ceva care să o amuze, când mi-a dat drumul brațului și a zis:

— Mulțumesc, draga mea.

Apoi s-a îndreptat către un bărbat care se afla în colțul acela al încăperii, spunând:

— Fairweather, dragul meu, scuze de întârziere.

Iubitul ei brunet a ieșit din umbră și i-a sărutat mâna cu falsă curtoazie. Ea i-a zâmbit făcând încrețituri la colțul ochilor, cum mie nu-mi zâmbise niciodată.

Mi se tăiase respirația, strivită de fericirea care se evaporase într-o clipă. Mă folosise ca pe un pion! Mai rău, o făcuse pentru Fairweather, un bărbat care o mai vizita din când în când și de care mie nu-mi plăcuse niciodată. Odată crezusem că sunt cea mai importantă ființă din viața ei. Dar în ultimele luni, această părere se dovedise neîntemeiată. Apropierea noastră specială nu se mai baza pe nimic. Mama era întotdeauna prea ocupată ca să stea la taclale cu mine în timpul meselor ei de la amiază. În loc de asta, discuta cu Porumbița de Aur planurile pentru seara respectivă. Rareori mă mai întreba despre lecții sau ce citeam. Îmi spunea „dragă“, dar așa li se adresa și multora dintre bărbați. Mă săruta pe obraz dimineața și pe frunte seara. Dar săruta mulți bărbați și pe unii dintre ei chiar pe gură. Îmi spunea că mă iubește, însă nu distingeam nici un semn clar că așa ar fi. Simțeam în inima mea că îi pierdusem dragostea. Se schimbase față de mine și eram sigură că asta se întâmplase din ziua în care ameninșasem că o voi trăda. Încet-încet nu voia să mai aibă de-a face cu mine.

Porumbița de Aur a dat într-o zi peste mine plângând în Bulevard.

— Mama nu mă mai iubește.

— Prostii. Mama ta te iubește foarte mult. Altfel, cum de nu te pedepsește pentru toate obrăznicile pe care le faci? Ieri, de pildă, ai stricat un ceas învârtindu-i limbile în sens invers. Ai distrus o pereche de ciorapi transformându-i în șoarece de jucărie pentru Carlotta.

— Asta nu e iubire, am zis. Nu s-a supărat fiindcă nu-i pasă de lucrurile astea. Dacă mă iubea cu adevărat, mi-ar fi demonstrat-o.

— Cum? m-a întrebat Porumbița de Aur. Ce e de demonstrat?

Am fost aruncată într-o stare de confuzie mută. Nu știam în ce constă iubirea.

Tot ce știam era că mă rodea nevoia de-a avea parte de toată atenția și asigurările mamei. Voiam să simt, fără urmă de îndoială, că eram mai importantă decât oricine altcineva din viața ei. Gândindu-mă la asta, mi-am dat seama că le consacra mai multă atenție frumuseților decât mie. Petrecea mai mult timp cu Porumbița de Aur. Se trezea înainte de amiază ca să ia prânzul cu prietenele ei, cântăreața de operă cu pieptul enorm, văduva voiajoare și o spioană franțuzoică. Se arăta mult mai atentă cu clienții ei decât cu oricine altcineva. Ce fel de dragoste era aceasta de care aveau parte cu toții, în timp ce mie îmi era refuzată?

În noaptea aceea, am auzit-o pe o servitoare spunându-i alteia pe hol că era foarte îngrijorată fiindcă fetița ei de trei ani făcuse febră mare. Noaptea următoare, a povestit bucuroasă că fiica ei își revenise. În după-amiaza zilei următoare, țipetele femeii au răsunat în toată curtea. Venise o rudă să o anunțe că fiica ei murise.

— Cum e posibil? Azi-dimineață o țineam în brațe. I-am pieptănat părul, se jelea ea.

Printre suspine, descria ochii cei mari ai fiicei ei, felul în care întorcea mereu capul ca să o asculte, cât de melodios era râsul ei. Bolborosea că strânsese bani să-i cumpere o haină și că luase niște napi ca să facă o supă bună. Mai târziu, a început să geamă că vrea să moară ca să fie împreună cu fiica ei. Pentru cine altcineva să trăiască? Am plâns pe ascuns ascultându-i durerea. Dacă eu aș fi murit, oare mama ar fi simțit la fel în privința mea? Am plâns și mai cu foc, știind că n-ar fi făcut-o.

La o săptămână după festa aceea pe care mi-o jucase mama, m-am trezit că vine în camera unde învățam cu profesorul meu.

Era abia unsprezece, cu o oră mai devreme decât se scula ea de obicei din pat. Am afișat o mutră îmbufnată. M-a întrebat dacă mi-ar plăcea să merg la prânz cu ea la noul restaurant franțuzesc de pe Marele Bulevard de Vest. Simțeam nevoia să fiu precaută. Am întrebat-o cine o să mai vină cu noi?

— Doar noi două mergem, mi-a răspuns. E ziua ta.

Uitasem. Nimeni nu-și sărbătorea ziua de naștere în casă la noi. Nu era un obicei chinezesc, iar mama nu-l respecta. Ziua mea pica în general de Noul An Chinezesc și asta sărbătoream cu toții. Am încercat să nu mă arăt prea încântată, dar eram năucă de bucurie. M-am dus în camera mea să-mi pun o rochie drăguță, una care să nu fi fost deșirată de ghearele Carlotei. Am ales o haină albastră și o pălărie asortată. Mi-am pus o pereche de pantofi de om mare din piele lucioasă, cu o curelușă în jurul gleznei. M-am privit în oglinda cea înaltă și ovală. Arătam diferit, eram emoționată și îngrijorată. Acum aveam opt ani, nu mai eram fetița cea inocentă, stăpână pe propriile-i sentimente. Mă așteptasem să fiu fericită, însă în ultimul timp n-avusesem parte decât de dezamăgiri, una după alta. Prin urmare, și acum mă așteptam la o dezamăgire și mă rugam să mă înșel.

Când m-am dus în biroul mamei, am găsit-o punând la cale treburile zilei împreună cu Porumbița de Aur. Umbla de colo-colo îmbrăcată în halat, cu părul despletit.

— Azi vine moșul ăla de la Fisc, zicea mama. Mi-a promis că un pic de atenție în plus l-ar face să treacă cu vederea taxele pe care le avem de plătit. Să vedem dacă hodorulogul se ține de cuvânt de data asta.

— Carmin, curtezana de la Casa Păcii Verzi, îmi datorează o favoare, a zis Porumbița de Aur, o s-o chem pe ea. În ultima vreme nu-i dă mâna să refuze o afacere. O s-o sfătuiesc să poarte culori închise, albastru-închis. Rozul nu mai e atractiv pentru cineva trecut de prima tinerețe. Ar trebui să știe și singură. O să-i spun și bucătarului să pregătească peștele care îți place, dar fără condimente americane. Știu că vrea să-ți facă pe plac, însă nu-i iese niciodată și trebuie să pătimim cu toții.

— Ai lista cu oaspeții din seara asta? a întrebat mama. Nu mai vreau să vină importatorul ăla de la Smythe and Dixon. Nici una

dintre informațiile lui n-a fost de încredere. Ne-a dat târcoale doar ca să profite. Să-i transmitem lui Ou Crăpat numele lui ca să nu mai treacă de poartă...

Până când au terminat ele două, se făcuse aproape ora unu. Mama m-a lăsat în birou și s-a dus în camera ei să-și pună o rochie. Eu mă fâțaiam prin birou cu Carlotta după mine, frecându-se de piciorul meu oriunde aş fi stat. Pe o masă rotundă se găseau o grămadă de fleacuri, genul de cadouri pe care i le făceau admiratorii mamei, neștiind că ea prefera bani. Porumbița de Aur le vindea pe cele pe care mama nu le voia. Am luat pe rând fiecare obiect să mă uit la el și Carlotta sărea să le adulmece. Un ou de chihlimbar cu o insectă înăuntru – asta cu siguranță o să dispară. O păsărică din ametist și jad – s-ar putea să o păstreze. O casetă de sticlă cu fluturi din diferite locuri ale lumii – asta n-o să-i placă deloc. O pictură cu un papagal verde – mie îmi plăcea, dar singurele picturi pe care le pune mama pe pereți erau nuduri de zei și zeițe grecești. Am răsfoit paginile unei cărți ilustrate care se numea *Lumea apelor* și am dat peste niște ilustrații ale unor creaturi hidoase. Am găsit o lupă cu care am citit, mărite, titlurile cărților din bibliotecă: *Religiile Indiei, Călătorii în Japonia și China, Frământări în China*. Apoi am dat peste o carte cu copertă roșie care avea imprimată în relief silueta întunecată a unui băiat în uniformă trăgând cu pușca. *Sub steagurile aliaților: Povestea unui boxer*. Între paginile cărții am descoperit un bilețel, scris cu o caligrafie grijuie de școlar.

Dragă domnișoară Minturn,

Dacă veți avea vreodată nevoie de un flăcău american care știe să îndeplinească ordinele, permiteți-mi să-mi ofer de bunăvoie ajutorul.

Aș fi încântat să mă fac util în orice fel veți dori.

Al dumneavoastră servitor credincios,

Ned Peaver

Oare mama îi acceptase oferta de a-i fi servitor credincios? Am citit pagina unde fusese ascuns bilețelul. Era despre un soldat pe care îl chema Ned Peaver – aha! – din timpul Revoltei Boxerilor. Aruncând o privire scurtă asupra paginii, am tras concluzia că Ned era un băiat pedant, plicticos, care întotdeauna executase zelos ordinele. Iar mie îmi displicuse întotdeauna orice avea de-a face

cu Revolta Boxerilor. În 1900, anul de vârf al revoltei, eu aveam doi ani și cred că aș fi putut să mor în toiul violențelor. Citisem o carte despre tinerii care depuneau jurăminte ca să facă parte din frăția Boxerilor, când milioane de țărani din partea centrală a Chinei mureau de foame, ba din cauza inundațiilor într-un an, ba din cauza secetei în următorul. Când s-a zvonit că străinii le vor lua pământurile, au omorât vreo două sute de misionari albi împreună cu copiii lor. Se vorbea despre o fetiță curajoasă care cânta frumos în timp ce părinții ei priveau cum este trimisă la ceruri cu o lovitură de sabie. Ori de câte ori îmi imaginam scena, simțeam nevoia să-mi ating pielea moale de la gât și îngھیțeam cu greu.

M-am uitat la ceas. Acele sale proaspăt reparate arătau că se făcuse ora două de-acum. Așteptam deja de trei ore de când mă anunțase că o să luăm prânzul împreună. Am simțit că îmi explodează și capul, și inima. Am făcut bucați scrisoarea lui Ned Peaver. M-am dus la masa unde era înșirată prada mamei și am azvârlit pe podea caseta cu fluturi. Carlotta a zbughit-o din calea mea. Am aruncat pe jos pasărea de ametist, lupa, oul de chihlimbar. Am făcut bucați și coperta de la *Lumea apelor*. Porumbița de Aur a dat buzna pe ușă și s-a uitat îngrozită la dezastrul din jur.

— De ce vrei s-o rănești pe mama ta? mi-a zis pe un ton trist. Ce-i cu toanele astea?

— E ora două. A zis că mă duce la restaurant de ziua mea. Iar acum nu mai vine. A uitat. Ca de fiecare dată. Uită până și că exist. Aveam ochii încetoșați de lacrimi. Nu mă iubește. Îi iubește pe toți bărbații ăia.

Porumbița de Aur a luat de pe jos lupa și oul de chihlimbar.

— Astea erau cadourile tale.

— Astea sunt lucrurile pe care i le dau bărbații și ea nu le vrea.

— Cum poți să crezi una ca asta? Le-a ales special pentru tine.

— De ce nu s-a întors să mă scoată la prânz?

— *Ai-ya!* Ai făcut tot tãmbãlãul ăsta pentru că ți-era foame? Nu trebuia decât să-i ceri servitoarei să-ți aducă ceva de mâncare.

Nu știam cum să-i explic ce însemnătate avusese pentru mine ieșirea aceea la restaurant. Am început să zic de-a valma ce mi se nimerea la gură:

— Le tot spune bărbaților cum tocmai pe ei vrea să-i vadă. Mi-a zis și mie la fel, dar era o păcăleală. Nu-i mai pasă că sunt tristă sau singură...

Porumbița de Aur s-a uitat la mine încruntată.

— Mama ta te răsfață și uite rezultatul. N-ai pic de recunoștință. Imediat te-apucă năbădăile dacă nu ți se face pe plac.

— Nu și-a ținut promisiunea și nici n-a zis că îi pare rău.

— Era supărată. A primit o scrisoare...

— Primește multe scrisori.

Am dat cu piciorul în bucățelele de hârtie rămase din biletul lui Ned.

— Scrisoarea asta e diferită, mi-a zis, uitându-se la mine ciudat. E despre tatăl tău. A murit.

În prima clipă n-am înțeles ce mi-a spus. Tatăl meu. Cum adică? Aveam cinci ani când am întrebat-o prima dată pe mama unde era tatăl meu. Toată lumea avea unul, aflasem eu, până și curtezanele aveau un tată care le vânduse. Mama îmi spusese că eu n-am tată. Când am insistat, mi-a zis că a murit înainte să mă nasc. În următorii trei ani, o băteam la cap din când în când să-mi spună cine era tatăl meu.

— Ce contează? Îmi zicea întotdeauna. E mort și a trecut așa de mult timp, că am uitat și cum îl cheamă, și cum arată.

Cum putea să-i fi uitat numele? Dacă muream, mi-ar fi uitat și mie numele? Am continuat s-o înnebunesc cu întrebările. Când tăcea și începea să se încrunte, simțeam că e periculos să mai continui.

Însă acum adevărul ieșise la iveală. Era în viață! Sau fusese. Sentimentul de confuzie a făcut loc furiei, atât de puternică, încât mă apucase tremuratul. Mama mă mințise tot timpul ăsta cât fusese în viață. Tatăl meu m-ar fi putut iubi și, trecând sub tăcere că e în viață, mama mi-l furase. Iar acum chiar murise și era prea târziu.

Am fugit în biroul mamei urlând:

— N-a fost niciodată mort. L-ai ținut departe de mine.

I-am trântit toate acuzațiile care îmi treceau prin minte. Nu-mi spusese adevărul despre nici unul dintre lucrurile care contau pentru mine. M-a mințit atunci când mi-a spus că tocmai pe mine voia să mă vadă. M-a mințit în privința prânzului... Mama rămăsese mută de uimire.

Porumbița de Aur a dat buzna înăuntru.

— I-am spus că tocmai ai primit o scrisoare care te anunța că tatăl ei a murit.

Mama s-a uitat lung la ea. Oare era supărată? Ne va trimite la plimbare pe amândouă, cum făcea cu persoanele care o deranjau? A pus jos scrisoarea aia îngrozitoare. M-a condus spre canapea și m-a așezat alături de ea. Și apoi a făcut ceva ce nu mai făcuse de o groază de vreme: m-a mângâiat pe cap, șoptindu-mi cuvinte de alinare care m-au făcut să plâng și mai tare.

— Violet, draga mea, chiar am crezut că era mort în toți anii ăștia. Era mult prea dureros să mă gândesc la el, să spun orice despre el. Și acum, să primesc scrisoarea asta...

În ochi i-au strălucit lacrimi, însă a reușit să-și țină în frâu emoțiile care o potopeau.

Când am putut din nou să respir, i-am pus întrebare după întrebare și la fiecare a dat din cap și mi-a răspuns că da. Era drăguț? Era bogat? Îl plăcea toată lumea? Era mai în vârstă decât ea? Mă iubise vreodată? Se jucase vreodată cu mine? Îmi rostise numele? Mama a continuat să mă mângâie pe păr și pe umeri. Eram atât de tristă și nu voiam să se oprească din mângâieri. Am continuat să-i pun întrebări până mi s-a golit mintea. Și mi se făcuse foame. Porumbița de Aur a chemat o servitoare să aducă prânzul în Bulevard.

— Mama ta are nevoie să fie singură acum.

Mama m-a sărutat și s-a dus la ea în dormitor.

În timp ce mâncam, Porumbița de Aur mi-a povestit cât de greu i-a fost mamei să se descurce fără un soț.

— Toată munca ei, micuță Violet, este pentru tine, a zis ea. Trebuie să fii recunoscătoare, trebuie să te porți frumos cu mama ta.

Înainte de a pleca, mi-a sugerat să mă pun pe învățat și să mă fac deșteaptă ca să-i arăt mamei cât o prețuiesc. În loc să învăț, totuși, m-am întins pe patul din Bulevard ca să mă gândesc la tatăl meu de curând decedat. Începusem să-i recompun în minte imaginea: avea părul șaten. Ochii erau verzi, la fel ca ai mei. În scurt timp, am adormit.

Eram încă amețită și îmi simțeam capul greu când am auzit pe cineva certându-se. Mi-am dat seama că nu sunt la mine în cameră, ci rămăsesem în Bulevard. M-am dus la fereastră și m-am uitat afară pe hol ca să aflu de unde venea totul scandalul. Cerul era de un cenușiu-închis, la ceasul acela suspendat între noapte și dimineață.

Holurile erau pustii. Ferestrele de jur împrejurul curții erau întunecate. M-am întors și am zărit un firicel cald de lumină strecurându-se printre perdelele ușor depărtate care acopereau glasvandul. Vocea mândioasă era a mamei. M-am uitat printre perdele și i-am zărit ceafa. Își desfăcuse părul și stătea așezată pe canapea. Se întorsese de la o petrecere. Mai era cineva în cameră? Mi-am lipit urechea de geam. Mama blestema pe cineva pe un ton gutural, straniu, care semăna cu mârâitul acela al Carlotei din fundul gătlejului. „*N-ai pic de curaj... o maimuță care se bâââie... fix atâta caracter cât un hoț mizerabil...*” Apoi a aruncat pe jos o foaie de hârtie îndoită, care a aterizat lângă șemineul stins. Era scrisoarea pe care o primise? S-a dus la biroul ei și s-a așezat, a înșfăcat o coală de hârtie și a început să o sfășie cu penița de pe care picura cerneală. Apoi a motololit pagina scrisă pe jumătate și a aruncat-o pe jos.

— Mai bine erai mort de-adevăratelea! a strigat.

Tatăl meu era în viață! Mă mințise din nou! Era cât pe ce să dau buzna înăuntru și să întreb unde e tata. Dar apoi mama și-a ridicat privirea și aproape că am țipat de spaimă. I se schimbaseră ochii. Irisurile verzi i se întorseseră pe dos și păreau la fel de lipsite de luciu ca nisipul. Avea ochii cerșetorilor morți pe care îi văzusem zăcând prin rigole. S-a ridicat brusc în picioare, a stins lămpile și s-a dus la ea în dormitor. Trebuia să vadă scrisoarea. Am deschis glasvandul cu mare precauție. Era întuneric și înaintam orbește, dând din mâini ca să nu mă lovesc de mobilă. M-am lăsat în genunchi. Dintr-odată am simțit o atingere și am scos un icnet. Era Carlotta, care se împingea cu capul în mine torcând. Am nimerit în fine plăcile de faianță ale șemineului. Am pipăit în jur. Nimic. Am găsit picioarele biroului și m-am ridicat încet. Ochii mi se obișnuiseră cu întunericul, dar nu vedeam nimic care să semene cu o scrisoare. M-am strecurat afară din cameră, mai dezamăgită ca niciodată.

A doua zi, mama s-a purtat ca de obicei – energică și cu mintea limpede în timp ce planifica treburile zilei. Seara a fost fermecătoare și comunicativă, zâmbindu-le ca întotdeauna clienților ei. În timp ce ea și Porumbița de Aur erau ocupate cu petrecerea, m-am strecurat iarăși în Bulevard, am deschis glasvandul suficient cât să pot trage perdelele la o parte și să intru în biroul mamei. Am aprins lampa cu gaz. Am deschis sertarele de la birou și unul dintre ele era plin de scrisori ale căror plicuri aveau imprimare pe

ele diverse nume de companii. M-am uitat sub perna mamei, în dulăpiorul de lângă pat. Am ridicat capacul cufărului ei de la picioarele patului și am simțit miros de terebentină. Provenea de la două pânze de tablou făcute sul. Am desfăcut unul dintre ele și am rămas uimită să descopăr un portret al mamei de când era o fetiță. L-am întins pe podea și l-am netezit. Se uita drept în față, de parcă m-ar fi privit pe mine. Peste piept avea doar o pânză cafenie. Spatele palid îi strălucea precum luna. Cine pictase așa ceva? Și de ce era așa de sumar îmbrăcată?

Tocmai când voiam să mă uit și la cealaltă pictură, am auzit râsetele lui Nor Pufos apropiindu-se. Ușa de la Bulevard s-a deschis, iar eu am sărit în partea cealaltă a biroului, unde nu ar fi avut cum să mă vadă. I-a gângurit unui client să se simtă ca acasă. Dintre toate nopțile, fix atunci se găsisse să fie populară nevoie mare! Nor Pufos a închis glasvandul. Eu am pus în grabă tablourile la loc în cufăr și eram gata să sting lampa și s-o șterg de acolo, când a intrat în cameră Porumbița de Aur.

Amândouă am icnit în același timp. Înainte de-a apuca să deschidă gura, am întrebat-o dacă a văzut-o pe Carlotta. Și, de parcă m-ar fi auzit, Carlotta a scos un vaiet puternic din spatele ușilor de la Bulevard. Apoi s-a auzit vocea lui Nor Pufos beștelind-o:

— Am crezut că e vreo fantomă fără cap pisica asta blestemată!

M-am dus spre glasvand și am deschis ușor, iar Carlotta a țâșnit afară.

Cu Carlotta în brațe, m-am dus repede jos, la petrecere, sperând să-mi văd tatăl furișându-se printre oaspeți. Dar apoi mi-am dat seama că tatăl meu n-ar fi îndrăznit să se arate pe acolo. Mama i-ar fi scos ochii. M-am uitat la invitați și am început să mă joc, prefăcându-mă că fiecare dintre bărbații aceia era, pe rând, tatăl meu. Alegeam trăsăturile care îmi plăceau – cei care râdeau ușor, care purtau cele mai bune haine, care erau cei mai respectați, care îmi făceau cu ochiul. Apoi privirea mi-a poposit asupra unui individ cu o expresie chinuită, neprietenoasă și asupra altuia cu fața atât de rozalie, încât părea că mai avea puțin și explodează.

Întinsă în pat, în fiecare noapte, înainte de-a adormi, îmi imaginam diferite versiuni ale tatălui meu: chipeș sau urât, respectat sau disprețuit de toți. Îmi închipuiam că mă iubise tare mult. Îmi închipuiam că nu mă iubise niciodată.

La o lună după ce împlinisem opt ani, am coborât în sufrageria comună să-mi iau micul dejun împreună cu Frumusețile Norilor și slujnicele lor. M-am dus să mă așez la locul meu obișnuit. Dar am descoperit că noua noastră curtezană, Nor de Ceață, își plasase fundul pe scaunul meu. I-am aruncat o căutătură urâtă, iar ea mi-a răspuns cu o privire indiferentă. Avea o față durdulie, rotundă, cu niște trăsături miniaturale, lucru pe care bărbații îl găseau atractiv dintr-un motiv sau altul. Pentru mine, era o față urâtă de bebeluș, aplicată pe o lună galbenă.

— Țsta e scaunul meu, am zis.

— *Oyo!* Scaunul tău? Are numele tău incrustat pe el? Există un decret oficial? S-a prefăcut că îi inspectează brațele și picioarele. Nu văd nici un sigiliu cu numele tău pe el. Toate scaunele sunt la fel.

Simțeam că-mi zvâcnesc tâmplele, nu alta.

— E scaunul meu.

— *Anh?* Ce te face să crezi că ești singura care poate să șadă aici?

— Lulu Mimi e mama mea, am adăugat, și sunt americană, la fel ca ea.

— Și de când au bastardele americane corcite aceleași drepturi ca toată lumea?

Eram șocată. Mi se strânsese toată mânia în gâtleej. Două dintre frumuseți și-au dus palmele la gură. Nor de Zăpadă, pe care o plăceam mai mult decât pe celelalte, ne-a rugat să ne potolim. A sugerat să stăm cu rândul pe scaun. Eu sperasem că îmi va ține partea.

M-am răstit la Nor de Ceață:

— Nu ești decât un vierme în curul unui pește mort.

Servitoarele au izbucnit în râs.

— *Wah!* Ce gură spurcată are corcitura, a zis Nor de Ceață. Apoi s-a uitat de jur împrejurul mesei la celelalte fete. Dacă nu e corcitură, atunci de ce arată ca o chinezoaică?

— Cum îndrăznești să spui una ca asta? am țipat. Sunt americană. Nu există nimic de chinezoaică la mine.

— Și atunci de ce vorbești chineză?

N-am putut să răspund în primele clipe, fiindcă dacă o făceam, ar fi însemnat să vorbesc în chineză din nou și să-i dau apă la moară.

Nor de Ceață a cules o alună mică, uleioasă cu bețișoarele ei subțiri și ascuțite.

— Știe vreuna dintre voi cine e tatăl ei chinez? a întrebat, zvârlindu-și aluna în gură.

Îmi tremurau mâinile de nervi și eram revoltată văzând-o cu cât calm mânca.

— Mama o să te pedepsească fiindcă ai spus asta.

M-a îngânat în bătaie de joc, apoi și-a vârât o ridiche murată în gură și a ronțăit-o fără să se deranjeze să-și acopere gura.

— Dacă tu ești albă get-beget, atunci și noi suntem albe, nu-i așa, surorile mele?

Celelalte frumuseți și servitoarele lor au încercat cam fără trageri de inimă să o reducă la tăcere.

— Ești o gaură murdară! i-am zis.

Fata s-a încruntat.

— Care-i problema, răsfățato, ți-e atât de rușine să fii chinezoaică, încât nu ești în stare să-ți recunoști chipul în oglindă?

Celelalte fete și-au coborât ochii. Două dintre ele își aruncau priviri piezișe. Nor Învolverat și-a pus mâna pe brațul lui Nor de Ceață și a implorat-o să înceteze.

— E prea mică să-i vorbești despre toate astea.

De ce se purta Nor Învolverat cu atâta compasiune față de mine? Asta însemna că și ea credea de fapt tot ce spusese Nor de Ceață? Mă simțeam de parcă căzusem într-o căldare de furie și am împins-o pe Nor de Ceață jos de pe scaun. A rămas prea uluită ca să reacționeze pe moment, apoi m-a apucat de glezne și m-a pus jos. Eu am început să-i car pumni în umeri. Ea m-a apucat de păr și m-a îmbrâncit cât colo.

— Ești o corcitură și o bastardă, fetiță nebună. Nu ești cu nimic mai bună decât oricare dintre noi!

M-am repezit la ea și i-am tras una cu podul palmei peste nas. I-a țâșnit sângele pe o nară și, când s-a șters și și-a văzut degetele stacojii, s-a aruncat peste mine și m-a mânjit de sânge pe toată fața. Eu am făcut-o în toate felurile și am mușcat-o de mână. Ea a țipat, cu ochii holbați de mai aveau puțin și îi ieșeau din orbite. M-a apucat și m-a strâns de gât să mă sufoc. Mă chinuiam să respir și, în disperarea mea să scap cu viață, i-am tras un pumn în ochi. A sărit în sus și a țipat îngrozită. Făcusem unul dintre lucrurile cele

mai rele care i se pot întâmpla unei fete – din cauza mea, se alesese cu un ochi vânăt. N-o să poată să mai apară la petreceri cât timp vânătaia era vizibilă. Nor de Ceață a început să țipe și a sărit la mine, plesnindu-mă peste față și jurându-se că mă omoară. Fetele celelalte și servitoarele au strigat la noi să ne oprim. Apoi servitorii bărbați au dat buzna în sufragerie și ne-au despărțit.

Dintr-odată, toată lumea a tăcut, iar singurele sunete care se auzeau erau blestemele lui Nor de Ceață. Intraseră mama și Porumbița de Aur. Am crezut că mama venise să mă salveze. Dar, o clipă mai târziu, i-am observat ochii, cenușii ca niște cuțite.

Nor de Ceață a scos un țipăt prefăcut:

— Mi-a nenorocit ochiul...

Eu am dus o mână la gât, de parcă eram rănită:

— Mai că nu m-a sufocat!

— Vreau să fiu despăgubită pentru ochi! a țipat Nor de Ceață. Făceam mai mulți bani pentru tine decât restul și dacă nu pot să muncesc până nu mi se vindecă ochiul, vreau banii pe care i-aș fi câștigat.

Mama a privit-o fix.

— Dacă nu ți-i dau, ce-o să faci?

— O să plec și o să spun tuturor că plodul tău e o corcitură!

— Ei bine, nu te putem lăsa să-mprăști minciuni în stânga și-n dreapta doar fiindcă ești supărată. Violet, cere-ți scuze.

Nor de Ceață mi-a aruncat un rânjet victorios.

— Și banii mei? a întrebat-o pe mama.

Mama s-a întors și a ieșit din cameră fără să-i răspundă. Am urmat-o, fără să înțeleg de ce nu îmi luase apărarea. Când am ajuns în camera ei, am țipat:

— Mi-a zis că sunt o bastardă și o corcitură.

Mama a înjurat în barbă. De obicei râdea la insultele oamenilor. Dar de data asta, tăcerea ei mă înspăimânta. Voiam să-mi alunge temerile.

— E adevărat? Sunt pe jumătate chinezoaică? Am un tată chinez? S-a întors către mine și mi-a zis pe un ton periculos.

— Tatăl tău e mort. Ți-am mai zis. Nu mai vorbi despre asta cu nimeni.

Eram îngrozită de vocea ei seacă și de multele spaiume pe care mi le vârâse în suflet. Era adevărat? Și ce oare era mai rău?

A doua zi, Nor de Ceață dispăruse. Fusese dată afară, din câte spuneau ceilalți. N-am mai simțit gustul victoriei, doar o senzație de greață, din cauză că făcusem mai mult rău decât intenționasem. Știam motivul pentru care fusese dată afară. Fiindcă spusese adevărul. Oare acum avea să-l împrăștie pe oriunde s-ar fi dus?

L-am întrebat pe portar dacă știa unde plecase Nor de Ceață. Ou Crăpat curăța niște balamale ruginite.

— Era prea ocupată să o ocărăască pe mama ta ca să se oprească din drum și să-mi lase adresa noii sale case. Cu ochiul ăla învinețit, s-ar putea nici să nu aibă unde să se ducă o vreme.

— Ai auzit cum m-a făcut?

Așteptam cu nerăbdare răspunsul care avea să-mi spună cât de departe ajunsese minciuna.

— *Ai-ya*. N-o asculta. Ea e cea cu sânge amestecat, mi-a zis. Crede că partea albă din ea o face să fie la fel ca tine.

Albă? Nor de Ceață avea ochii negri și părul negru. Nimeni n-ar fi luat-o drept altceva decât o chinezoaică.

— Crezi că arăt pe jumătate ca o chinezoaică? l-am întrebat încetișor.

Portarul s-a uitat la mine și a început să râdă.

— Nu arăți deloc ca ea.

Apoi s-a întors la balamalele lui.

Eram ușurată.

După care mi-a spus:

— Cu siguranță nu pe jumătate. Poate doar câteva picături.

Un fior rece m-a străbătut din tălpi și până în creștetul capului.

— Ei, glumeam doar.

Mi-o spusese pe un ton blând, mult prea liniștitor.

— Mama ei era pe jumătate suedeză, l-am auzit pe Ou Crăpat povestindu-i unei servitoare ceva mai târziu. S-a măritat cu un chinez din Shanghai care a murit la scurt timp și a lăsat-o singură cu un copil. Familia soțului a refuzat să o recunoască drept văduva lui și, cum ea era fără familie, n-a avut de ales decât să-și vândă trupul. Apoi, văzând că bărbații se arătau interesați de Nor de Ceață când fata n-avea decât unsprezece ani, a vândut-o unei case de curtezane de prima mână unde măcar ar fi avut șansa să ducă o viață mai bună decât ea. Asta e tot ce-am aflat de la portarul de la Casa lui Li, unde a lucrat Nor de Ceață înainte să vină aici. Dacă

n-ar fi făcut o criză de nervi, blestemând-o pe matroană în toate felurile, ar fi putut să se întoarcă acolo.

Mai târziu, la mine în cameră, am stat pe pat timp de o oră, cu o oglindă în poală, fără să fiu în stare să o ridic în fața ochilor. Și când în sfârșit am făcut-o, mi-am văzut ochii verzi și părul șaten și am oftat ușurată. Am pus jos oglinda. Teama însă mi-a revenit în scurt timp. Mi-am dat părul pe spate și l-am legat cu o fundă ca să-mi pot vedea fața în întregime. Mi-am ținut respirația și am apucat oglinda. Nici acum nu vedeam nimic de origine chineză la mine. Am zâmbit și, în clipa în care am făcut asta, obrajii durdulii mi-au împins colțurile ochilor în sus, iar această schimbare instantanee mi-a făcut inima să bubuie. Deslușeam foarte clar semnele tatălui meu necunoscut: nasul ușor rotund, nările cu vârful în sus, grăsimea de sub sprâncene, rotunjimea fină a frunții, obrajii bucălați și buzele. Mama nu avea nici una dintre aceste trăsături.

Ce mi se întâmpla? Îmi venea să o iau la goană și să las în urmă acest chip nou. Îmi simțeam mădularele grele. M-am uitat în oglindă iar și iar, sperând ca fața să-mi revină la imaginea cu care eram obișnuită. Prin urmare, acesta era motivul pentru care mama nu mai simțea nici un fel de afecțiune specială față de mine. Partea chinezească a tatălui meu chinez mi se întindea pe chip ca o pată. Dacă îl ura suficient cât să-și dorească să nu fi existat, trebuie că simțea același lucru și față de mine. Mi-am desfăcut părul și mi-am scuturat capul ca să-mi simt pletele căzându-mi peste față ca o perdea întunecată.

Am simțit o suflare răcoroasă de-a lungul brațelor. Poetul Fantomă știuse dintotdeauna că eram chinezoaică și venise să mi-o spună.

Cu ajutorul unui binoclu, îi studiam pe chinezii care veneau la Tăinuța Cale de Jad. Erau bărbații educați, înstăriți și puternici din oraș. Tatăl meu se număra oare printre ei? O urmăream pe mama să văd dacă se poartă cu vreunul dintre ei mai afectuos decât cu ceilalți sau, dimpotrivă, dacă vreunul îi stârnește furia. Dar, ca de obicei, păreau s-o intereseze toți în aceeași măsură. Le dăruia zâmbetul ei special, râsul ei plin de intimitate, cuvintele ei sincere, pe un ton bine jucat, astfel încât fiecare să simtă că îi erau destinate doar lui și nimănui altcineva.

Mi-am dat seama că există un singur chinez pe care ea chiar îl trata cu sinceritate și respect: Ou Crăpat, portarul nostru. Se vedeau în fiecare zi, ba chiar luau și ceaiul împreună jos. Ou Crăpat era la curent cu ultimele bârfe despre bărbații aflați pe lista invitaților. Portarii tuturor caselor vedeau și auzeau totul și schimbau între ei informațiile. Mama îi pomenise deseori Porumbiței de Aur cât de loial și ascuțit la minte era Ou Crăpat.

Însă cum de se alesese cu asemenea nume, nu puteam să-mi imaginez. Cu greu ai fi putut spune că era un om prost. Era în stare să țină minte orice i-ar fi spus mama despre afacerile lor. Nu știa nici să citească, nici să scrie mai mult de câteva cuvinte, dar se pricepea să descifreze caracterul oamenilor. Avea ochi ageri în privința oaspeților noștri, recunoscându-i pe cei care trebuiau să fie întâmpinați, inclusiv pozițiile lor în societate. Îi identifica imediat pe fiii acestor oameni printre fețele stingherite de la poartă și îi făcea să se simtă în mod special bine-veniți, știind că vizita aceea avea să constea în inițierea lor în lumea plăcerilor masculine. Reținea numele tuturor persoanelor înstărite și influente care încă nu vizitaseră casa. După nerăbdarea care se citea pe chipul unui bărbat sau al altuia în clipa în care se prezentau la poartă, Ou Crăpat își dădea seama ce și-ar fi dorit să se întâmple în seara aceea – dacă venise să o curteze pe una dintre Frumusețile Norilor sau pe un partener de afaceri – lucru pe care apoi i-l raporta mamei. Studia înfățișarea bărbaților – de la cât de aranjat le era părul până la tălpile pantofilor, croiala hainelor și cât de bine știau să le poarte. Știa să distingă între persoanele care se bucuraseră o viață întreagă de prestigiu și cei care abia și-l cuceriseră. În rarele sale zile libere, Ou Crăpat își punea un costum elegant, lăsat în urmă de vreun client. După ani întregi de observație, era în stare să imite manierele unui gentleman, chiar și în vorbire. Întotdeauna arăta îngrijit: părul tuns la frizer, unghiile curate. După ce mi-a spus că am câteva picături de sânge chinezesc, am luat în considerare și posibilitatea să fie el tatăl meu. Deși îmi plăcea de el, mi-ar fi fost rușine dacă așa ar fi stat lucrurile. Iar dacă era tatăl meu, probabil că și mamei i-ar fi fost prea rușine să-mi spună. Dar cum ar fi putut ea să și-l aleagă de iubit? Nu era cultivat, nici chipeș, precum ceilalți iubiți ai ei. Avea o față lunguiață, nasul prea cărnos și ochii foarte depărtați. Era mai în

vârstă decât mama, la vreo patruzeci de ani. Pe lângă mama, părea cam pirpiriu. Și mai ales, slavă Domnului, nu semănăm cu el în nici un fel.

Dar ce dacă ar fi fost tatăl meu? Avea un caracter destoinic, asta era tot ce conta. Întotdeauna se arăta bun la suflet. Persoanelor de pe listă care veneau la poartă și nu se ridicau la standardele lui le explica scuzându-se că veniseră, pe neașteptate, un număr prea mare de invitați pentru o petrecere de amploare. Pe studenții tineri și pe marinarii străini îi sfătuia ca un unchi: „Treceți Podul Câinelui Bătut și încercați la casa de flori de opiu, pe nume Clopoței de Argint. O femeie minunată de acolo, pe numele ei Pană, o să vă lase să vă faceți de cap cu ea dacă cumpărați câteva pipe“.

Ou Crăpat avea o simpatie anume față de Pană, care lucrase pe vremuri la Tăinuita Cale de Jad, până când a ajuns prea bătrână. Era ca o fiică pentru el, din câte spunea. Încerca să le protejeze pe toate fetele, iar ele își exprimau recunoștința povestind și altora despre eforturile lui de-a le ocroti. Ou Crăpat se prefăcea că nu le ascultă și fetele strigau din când în când: „Nu așa ai făcut?“, iar el le arunca câte o privire cu totul nedumerită.

Dacă tatăl meu era cu adevărat chinez, mi-aș fi dorit să fie cineva precum Ou Crăpat. Dar apoi am auzit-o pe Nor de Zăpadă povestind o întâmplare, cam la o lună după scandalul cu Nor de Ceață. Ne luam cu toatele micul dejun în sufrageria comună.

— Ieri a apărut un bețiv la poartă, povestea ea. Eu stăteam în grădina din față, ascunsă vederii. Îmi dădeam seama după hainele lui ieftine și lucioase că era un individ care cunoscuse succesul peste noapte, arunca vorbe lipsite de carne, doar grăsime galbenă plutind într-un borș răcit. Nu se număra printre clienții invitați și, în mod normal, nu i s-ar fi permis să facă un pas dincolo de prag. Dar știți ce politicoș este Ou Crăpat cu toată lumea. Omul ăsta a întrebat: Hei, curvele voastre se pricep la acrobații? Și și-a mângâiat punga groasă. Ou Crăpat și-a luat o față îndurerată și i-a zis că toate fetele din Tăinuita Cale de Jad foloseau o tehnică pe nume „cadavrul țeapăn“. În continuare, i-a arătat cum stăteam cu membrele înțepenite de *rigor mortis* și gurile înghețate într-o strâmbătură. Pentru asta, i-a zis apoi individului, cerem de trei ori mai mult decât fetele cu membre mlădioase de la Salonul Rândunelelor Cântătoare de pe Alea Seninătății. Așa că bărbatul a pornit-o încântat către bordelul

ăla de ultima speță, unde am auzit că a izbucnit și o epidemie de sifilis.

Toată lumea a râs în hohote.

— Pană mi-a spus că a trecut pe la ea săptămâna trecută și a fumat câteva pipe, a adăugat fata. A rugat-o să nu plângă, asigurând-o că e încă foarte drăguță. Iar ea i-a plâns în brațe. Întotdeauna e grijuliu și generos față de ea. De fiecare dată când fac sex, zicea ea, insistă să o plătească de două ori mai mult.

De fiecare dată când fac sex. Mi l-am imaginat pe Ou Crăpat târându-se de-a lungul corpului meu, uitându-se cu mutra lui lunguiață la fața mea speriată. Nu era tatăl meu. Era portarul.

Am întrebat-o pe mama dacă am putea să vizităm un orfelinat pentru fete cu sânge amestecat. Fără să șovăie, mi-a zis că e o idee bună. A început să-mi bată inima de tulburată ce eram. S-a apucat să strângă niște rochii mai vechi și jucării de-ale mele. Ajunse la orfelinat, am dus lucrurile într-o sală plină cu fete de toate vârstele. Unele păreau chinezoaice, iar altele albe pe de-a-ntregul – până când zâmbeau și colțurile ochilor li se ridicau oblic.

Acum, ori de câte ori mama era prea ocupată să mă vadă, o luam ca pe o dovadă a faptului că nu-și dorise niciodată să mă aibă. Eram copilul ei pe jumătate american, pe jumătate detestat și bănuiam motivul pentru care nu-mi putea spune adevărul: ar fi fost nevoită să admită că nu mă iubea. Tot timpul dădeam s-o întreb de tatăl meu, dar întrebarea îmi rămânea înțepenită în gât. Noile lucruri pe care le aflasem îmi ascuțiseră mintea. Observam rânjetele curtezanelor sau ale servitoarelor ori de câte ori se uitau la mine. Când vizitatorii îmi aruncau mai mult de o privire fugară, bănuiam că se întreabă de ce arătam pe jumătate chinezoaică. Pe măsură ce creșteam, devenea tot mai evidentă această parte din mine și mi-era teamă că, odată cu trecerea timpului, nu voi mai fi tratată ca o americană, ci la fel ca oricare dintre aceste fete chinezoaice. Și astfel încercam să scap de orice ar fi putut sugera că sunt o corcitură.

Nu mai vorbeam chineză cu Frumusețile Norilor sau cu servitoarii. Foloseam numai engleză *pidgin*¹. Dacă mi se adresau în chineză,

1. *Pidgin* este un mod simplificat de a comunica, construit prin convenție între mai mulți indivizi sau grupuri, din cuvinte, sunete și gestică aparținând mai multor limbi și culturi.

mă prefăceam că nu le înțeleg. Le spuneam iar și iar că sunt americană. Îmi doream să admită că nu suntem la fel. Voiam să mă urască, pentru că asta ar fi fost o dovadă că nu aparțineam lumii lor. Și câteva dintre ele chiar au ajuns să mă urască. Ou Crăpat, totuși, râdea de mine și îmi spunea că pe il trataseră mult mai rău și chinezii, și străinii. Continua să-mi vorbească în dialectul din Shanghai și eu trebuia să recunosc că îl înțelegeam, fiindcă el era cel care mă anunța că mama se întorsese, că voia să-mi vorbească sau că ceruse să fie adusă trăsura ca să ieșim la prânz la un restaurant nou.

Indiferent ce-aș fi făcut, îmi era teamă de tatăl cel străin din sângele meu. Oare și caracterul lui o să iasă la iveală, făcându-mă să par și mai chinezoaică? Și dacă avea să se întâmple una ca asta, cărei lumi-aș fi aparținut? Ce mi s-ar fi permis să fac? Va iubi vreodată cineva o fată pe jumătate detestată?

Capitolul 2

Noua Republică

Shanghai
1912
Violet

La 12 și jumătate, în ziua în care am împlinit paisprezece ani, în fața casei au izbucnit urale și s-au auzit petarde pocnind prin curte. Carlotta și-a tras urechile în spate și a dispărut sub patul meu.

Nu ne stătea în fire să sărbătorim cu fast zilele de naștere, dar poate că era o vârstă specială. Am fugit s-o caut pe mama. Stătea în Bulevard, la fereastră, cu privirea ațintită spre Bulevardul Nanking. La fiecare câteva secunde, petardele răpăiau în depărtare. Apoi se auzea șuieratul rachetelor despicând aerul, urmat de bubuiturile din pieptul meu. Uralele creșteau în intensitate și deveneau mai ascuțite, apoi scădeau și tot așa. Așadar, până la urmă, zarva asta nu avea legătura cu ziua mea de naștere. M-am dus lângă mama și ea, în loc să mă salute, mi-a spus:

— Uită-te la proștii ăștia!

Ou Crăpat a dat buzna înăuntru fără să mai bată la ușă.

— S-a întâmplat, a anunțat cu o voce răgușită. S-a aflat vestea peste tot. S-a terminat cu dinastia Qing. Yuan Shi-kai o să devină curând președintele noii Republici Chineze.

Avea o expresie sălbatică pe chip.

Era 12 februarie 1912, iar împărăteasa Dowager Longyu tocmai semnase abdicarea în locul nepotului ei de șase ani, împăratul Puyi, cu condiția să poată rămână în palat și să-și păstreze averile. Domnia

manciuriană se terminase. Așteptasem ziua aceasta încă din octombrie, când Noua Armată organizase o răzmeriță în Wuchang.

— De ce ai avea mai multă încredere în Yuan Shi-kai decât în oricare dintre oamenii împăratului? l-a întrebat mama pe Ou Crăpat. De ce nu l-au păstrat pe doctorul Sun președinte?

— Yuan Shi-kai a convins guvernul chinez să cedeze puterea, așa că a câștigat dreptul de a prelua președinția.

— A fost comandantul armatei chineze, a spus ea, e posibil să nu renunțe la rădăcinile sale imperiale. I-am auzit pe unii dintre clienții noștri spunând că, în timp, o să se comporte exact ca un împărat.

— Dacă Yuan Shi-kai se dovedește corupt, nu va mai trebui să așteptăm alte două mii de ani și cu republicanii ca să nu ne mai strângă de coaie.

Cu luni întregi înainte de abdicare, casa fusese cuprinsă de frenezie la gândul iminentei răsturnări a dinastiei Qing. Musafirii de la petrecerile mamei nu s-au mai reunit în salonul din mijloc timp de mai multe zile. Străinii rămăneau în club, iar chinezii, în încăperile curtezanelor. Vorbeau neconținut, separați unii de alții, despre schimbarea care avea să vină și dacă aceasta va fi în favoarea lor sau dimpotrivă. Prietenii lor influenți s-ar putea să nu mai fie atât de influenți curând. Erau necesare noi asocieri. Trebuiau puse la punct planurile încă de pe-acum, în caz că va fi vorba de taxe noi sau de tratate vizând comerțul exterior care puteau să se dovedească sau nu în avantajul lor. Mama încercase să-i ademenească înapoi pe teren comun cu promisiuni ale unor oportunități lucrative ce urmau să înflorească din haosul schimbării.

Și servitorii fuseseră cuprinși de febra schimbării. Recitau litanii întregi despre tragediile conducerii imperiale: pământul familiei lor fusese confiscat, nu mai aveau unde să-și îngroape morții. Supunerea străbunilor lor fusese pedepsită pentru a hrăni corupția dinastiei Qing. Străinii se îmbogățiseră făcând negoț cu opiu. Opiul le transformase bărbații în niște morți vii.

— Și-ar vinde și propria mamă pentru niște opiu! l-am auzit spunând pe Ou Crăpat.

Unele dintre servitoare se temeau de revoluție. Voiau pace, nu își doreau noi schimbări, noi griji. Nu credeau că vor duce o viață

mai bună sub un nou guvern militar. Cu toate cele prin câte trecuseră, știau că orice schimbare aducea noi suferințe. După ce s-au căsătorit, viețile li s-au înrăutățit. Când soții lor au murit, viețile li s-au înrăutățit din nou. Se petreceau schimbări înăuntrul casei și ele erau singurele care vor avea de suferit.

Cu o lună în urmă, pe 1 ianuarie, am aflat că Republica fusese oficial proclamată și că doctorul Sun Yat-sen fusese numit președinte interimar. Iubitul lingușitor al mamei, Fairweather, trecuse pe la noi neanunțat, ca de obicei. Dintre toți bărbații pe care îi primise în pat, acesta era cel care rămăsese în viața ei, persistent ca un neg. Îl uram și mai mult decât atunci când mama mă folosise ca pe un pion ca să se întâlnească cu el. Fairweather ședea în fotoliul din salon, cu un pahar de whisky într-o mână și un trabuc în cealaltă. Printre sorbituri și pufăituri, se lansase în niște considerații pe un ton sentențios.

— Servitorii din casa ta sunt într-o stare de exaltare ca niște păgâni proaspăt convertiți de misionari. Mântuiți! Doctorul Sun o fi el creștin, dar servitorii tăi chiar cred că poate să înfăptuiască o minune dumnezeiască și să le schimbe culoarea pielii lor gălbejite? Apoi m-a zărit și a rânjit la mine: Tu ce părere ai, Violet?

Probabil că mama îi spusese că tatăl meu era chinez. Nu mai rezistam, mi se făcea rău de la stomac uitându-mă la viermele ăla, așa că am părăsit încăperea, aproape orbită de furie. Am mărșăluit pe Bulevardul Nanking. Tramvaiele britanice fuseseră tapetate cu ziare, care acum fluturau în vânt ca niște solzi. Nesupunerea civică devenise o modă în ultimul an, un soi de patriotism îndrăzneț care trăgea palme simbolice imperialiștilor. Sângele meu chinezesc clo-cotea și îmi venea să îi dau un pumn în față lui Fairweather. Străzile fuseseră pline de studenți alergând dintr-un colț în altul pentru a lipi noi pagini cu știri pe zidurile clădirilor publice. Mulțimea se năpustea într-acolo, iar cei care erau în stare citeau cu voce tare articolul despre noul președinte Sun Yat-sen. Cuvintele sale vizionare și promisiunile făcute îi îmbătaseră pe oameni de optimism.

— Este tatăl noii Republici, am auzit pe cineva spunând.

Am căutat să văd pe perete o poză a acestui tată revoluționar. Porumbița de Aur îmi spusese la un moment dat că poți recunoaște caracterul unui om doar examinându-i chipul. Am privit portretul doctorului Sun și mi s-a părut un om cinstit, bun, calm și inteligent.

Auzisem și că vorbește perfect engleză pentru că crescuse în Hawaii. Dacă doctorul Sun ar fi fost tatăl meu, aș fi fost mândră să spun tuturor că sunt pe jumătate chinezoaică. Acest ultim gând mă luase prin surprindere, așa că mi l-am îndesat la loc în minte.

N-am fost capabilă să vorbesc niciodată cu mama despre ce însemna pentru mine să am un tată chinez. Nu puteam recunoaște una dinaintea celeilalte ceea ce știam. Iar în aceste zile, mama prefera să-și reprime adevăratele sentimente față de aproape orice. China trecea printr-o revoluție, iar ea se purta ca un spectator la curse – gata să parieze pe un probabil câștigător. Susținea încrezătoare că noua republică nu se va amesteca în treburile Concesiunii Internaționale, unde trăiam noi.

— Concesiunea este ca o oază, atrăgea ea atenția clienților, cu propriile sale legi și propria administrație.

Însă îmi dădeam seama că aparenta ei lipsă de griji era menită să-i mascheze neliniștea. De fapt, chiar ea mă învățase să recunosc adevăratele sentimente observând eforturile deosebite pe care le depuneau oamenii pentru a le ascunde. Auzisem de multe ori, fără să vreau, discuțiile pe care le avea cu Porumbița de Aur în legătură cu clienții lor: laudăroșenia care acoperea frica, o curtoazie exuberantă mascând o trădare, indignarea confirmând o faptă reproabilă.

Și eu încercasem cu multe eforturi să-mi ascund trăsăturile de chinezoaică și eram întotdeauna în alertă, gândindu-mă că n-am izbutit să disimulez această parte din mine. Iată cât de ușor cedasem în fața spiritului meu ereditar. Doar îmi dorisem ca doctorul Sun să fi fost tatăl meu! Considerasem înflăcărarea studenților admirabilă. Devenea din ce în ce mai dificil să-mi tot sucesc inima și mintea pentru a părea o străină sută-n sută. De multe ori mă studiam în oglindă pentru a învăța să zâmbesc fără să-mi încrețesc pleoapele și ochii să-mi capete o înclinare orientală. Am copiat ținuta dreaptă a mamei mele, felul în care mergea cu siguranța omului care-și știe locul său în lume, specifică străinului. La fel ca ea, îi salutam pe oameni privindu-i țință în ochi și spunându-le: „Mă numesc Violet Minturn și mă bucur foarte mult să vă cunosc“. Mă foloseam de engleza stricată când voiam să-i laud pe servitori pentru obediența și rapiditatea lor. Mă purtam mai politicoasă cu frumusețile decât atunci când eram mai mică, dar nu le vorbeam

în chineză decât dacă uitam, ceva ce mi se întâmpla mai des decât mi-ar fi convenit. Nu eram înfumurată, însă, cu Ou Crăpat și cu Porumbița de Aur. Nici nu mă arătam distantă cu servitoarea lui Nor de Zăpadă, Pietate, care avea o fiică, Ocean Mic, pe care o plăcea Carlotta.

De la încăierarea mea cu Nor de Ceață din urmă cu șase ani, nimeni din casă nu mai menționase nimic care să sugereze că aș avea sânge amestecat. Pe de altă parte, nici n-ar mai fi îndrăznit cineva s-o facă după ce pățise Nor de Ceață. Totuși eram conștientă că exista în continuare pericolul să mă rănească cineva cu groaznicul adevăr. De fiecare dată când întâlneam o persoană străină, mă tulbura orice remarcă în privința înfățișării mele.

Se întâmplase de altfel cu puțin timp în urmă, când am cunoscut-o pe o nouă prietenă de-a mamei, o sufragetă din Anglia, care era fascinată să se găsească într-un „Palat al Plăcerii“, cum numise ea Tăinuța Cale de Jad. Când i-am fost prezentată, mi-a lăudat culoarea neobișnuită a ochilor.

— Nu am mai văzut niciodată o asemenea nuanță de verde, mi-a spus. Parcă e de șarpe. Se schimbă în funcție de lumină.

Oare îmi remarcase și forma ochilor? Am evitat să zâmbesc. M-a cuprins neliniștea când, după câteva momente, i-a zis mamei că se oferise voluntară să strângă bani pentru un orfelinat de fete cu sânge amestecat.

— Nu vor fi niciodată adoptate, a spus ea. Dacă n-ar exista orfelinele și femei generoase ca tine, ar ajunge pe străzi.

Mama și-a desfăcut poșeta și i-a înmănat femeii o donație.

În ziua abdicării, m-am bucurat să mă număr printre străinii urâți de toată lumea. Chinezii n-au decât să mă disprețuiască! Am luat-o la fugă spre balconul din aripa de est ca să văd artificiile și bucățelele de hârtie colorată plutind prin aer. Hârtia era galben imperial, nu roșul obișnuit pentru festivități, de parcă ar fi vrut să dea de înțeles că dinastia Qing fusese sfârșită în mii de bucățele.

Mulțimile se adunau văzând cu ochii, o mare de oameni cărând pancarte ce proclamau victoria, ridicându-și pumnii spre cer, etalând banderole negre pictate cu sloganuri xenofobe. „Jos cu tratatele portuare!“ Un cor de urale a izbucnit și a repetat cuvintele.

„Jos cu tra-la-la Boom-dee-ay!“¹ Un hohot de râs a străbătut mulțimea. „Afară cu iubitorii de străini!“ Au urmat fluierături.

Cine ne mai iubea? Porumbița de Aur? Oare ne iubea suficient încât să riște să fie expulzată din China?

Străzile erau atât de pline, încât trăgătorii de ricșă nu mai puteau înainta. De sus, de unde eram eu, puteam să văd o ricșă cu un cuplu de străini care dădeau înnebuniți din mână, indicând celui care îi trăgea să-i calce pe oamenii care le blocau calea. Omul a dat drumul brațelor ricșei, iar aceasta s-a răsturnat pe spate, aproape azvârlindu-i afară pe cei doi. Apoi bărbatul și-a ridicat pumnii în aer, iar cei doi străini au țâșnit afară din ricșă. Nu le puteam vedea fețele, dar știam că probabil îi cuprinsese groaza, așa înghionțiți și îmbrânciți de mulțime cum erau.

M-am întors spre mama.

— Suntem în pericol?

— Sigur că nu, mi-a retezat-o ea. Avea o cută între sprâncene.

Mințea.

— Aia hrăpăreți n-au așteptat prea mult ca să schimbe tabăra, a spus Ou Crăpat. Îi auzi peste tot prin piață. *Două sticle de vin Noua Republică la preț de una!* Apoi glumesc: *Două sticle de vin Qing la preț de trei!* S-a uitat la mine și mi-a spus: Nu ești în siguranță afară, să nu pleci nicăieri. Să mă ascuți, da? I-a înmânat mamei un pachetel cu scrisori și ziarul *North China Herald*. Am reușit să le iau de la poștă înainte să se blocheze străzile. Dar dacă o să continue revoltele, s-ar putea să treacă multe zile până când mai primim ceva.

— Încearcă și tu cum poți să faci rost de ziare, în engleză și în chineză. Probabil că o să fie aruncate pe străzi mai târziu. Vreau să văd ce caricaturi și povești apar în presa subterană. O să ne putem face o idee despre ce ne așteaptă înainte să se așeze lucrurile.

Am dat o tură prin casă să văd dacă mai este cineva îngrijorat. Trei dintre servitori împreună cu bucătarul stăteau în curtea din față și fumau. Pe jos zăceau împrăștiate confetti din hârtie galbenă.

1. *Ta-ra-ra Boom-de-ay* – refren de cancan englezesc cunoscut în epocă (într-o reclamă de pe vremuri, actrița de vodevil Lottie Collins cântă *Ta-ra-ra Boom-de-ay* după ce este vindecată miraculos de medicamentul Bromo-Seltzer, ale cărui efecte o fac să cânte și să danseze).

Ei aruncaseră petardele, iar acum se bucurau de cât de neajutorat ajunsese micul împărat manciurian și eunucii lui țanțoși. De-acum, împărăteasa și pechinezii ei nu vor fi mai importanți decât poporul înfometat!

— Unchiul meu s-a alăturat Boxerilor după ce jumătate din familia mea a murit de foame, a spus unul dintre servitori. Avusese loc cea mai gravă inundație din ultima sută de ani – sau poate chiar două sute. S-a pornit la fel de repede cum se lasă ceața deasupra mlaștinii. Apoi a urmat un an de secetă. Nici o picătură de ploaie. Dezastrele s-au ținut lanț.

Și-au trecut unul altuia un chibrit pentru a-și aprinde pipele.

Bucătarul și-a dat cu părerea:

— Când un bărbat nu mai are nimic de pierdut, luptă fără frică.

— Am alungat dinastia Qing, a spus alt bărbat, mai urmează străinii.

Bucătarul și servitorii mi-au aruncat priviri arogante. Am rămas uluită. Bucătarul se arătase întotdeauna prietenos, întotdeauna mă întreba dacă doresc să-mi pregătească un prânz sau o cină în stil american. Iar servitorii fuseseră tot timpul politicoși sau, cel puțin, răbdători cu mine când le dădeam bătăi de cap. Îmi amintesc cum mă dojeniseră cu blândețe odată, când eram mai mică, pentru că le răsturnasem platourile cu mâncare în timp ce le cărau. Toți copiii sunt neastâmpărați, îi spusese ră mamei mele. Nu s-au plâns nici odată în mod fațis. Dar îi auzeam uneori pe holul din dreptul ferestrei mele, noaptea târziu.

Astăzi se purtau de parcă eram o străină. Aveau o expresie urâtă și era ceva straniu și în înfățișarea lor. Unul dintre ei s-a întors și s-a întins după o sticlă de vin. Își tăiaseră cozile! Numai unul n-o făcuse, Rătușcă, servitorul care deschidea ușa casei și anunța vizitatorii după-amiaza. Avea coada în continuarea strânsă la ceafă. Îl rugasem la un moment dat să-mi arate cât de lungă era. În timp ce și-o desfăcea, îmi spusese că era cea mai mare mândrie a mamei sale. Aceasta zicea că lungimea cozii reprezenta măsura respectului față de împărat.

— Îmi venea până aproape de brâu când mi-a spus asta, a zis el. A murit înainte să crească atât de lungă.

Acum îi ajungea aproape până la genunchi.

Bucătarul a pufnit în direcția lui Rătușcă.

— Ai rămas loial împăratului?

Ceilalți au răs, provocându-l să și-o taie. Unul dintre ei i-a dat cuțitul cu care își tăiaseră propriile cozi.

Răușcă s-a uitat la cuțit, apoi la bărbații aceia care rânjeau. Avea ochii holbați, de parcă i-ar fi fost frică. Apoi a luat-o repede spre zidul de lângă o fântână părăsită. Și-a desfăcut cocul și și-a privit coada lui preaiubită, după care a retezat-o. Ceilalți bărbați au strigat. „Drace!“ „Bravo lui!“ „Wah! Arată de parcă tocmai și-a tăiat coaiele și a devenit eunuc!“

Răușcă avea pe față o grimasă atât de dureroasă, de ziceai că își omorâse mama. A ridicat capacul fântânii, lăsându-și fosta mândrie să atârne deasupra ei. Tremura așa de tare, încât coada se unduia ca un șarpe viu. În cele din urmă, i-a dat drumul, apoi s-a uitat în fântână după ea s-o vadă cum se scufundă. O clipă, am crezut că se va arunca după ea.

Ou Crăpat a apărut în curte în fuga mare.

— Ce se petrece? Ce se întâmplă cu mâncarea? De ce nu e fiartă apa? Lulu Mimi își dorește ceaiul.

Bărbații stăteau nemișcați, fumând.

— Ei! Când v-ați retezat cozile, v-ați tăiat și o bucată de creier? Pentru cine lucrați? Unde o să mergeți dacă o să-și închidă porțile casa asta? N-o s-o duceți mai bine decât cerșetorul ăla cu un singur picior de lângă zid.

Au mormăit și s-au ridicat.

Ce se întâmpla? Ce avea să se întâmple în continuare? M-am plimbat prin casă și am văzut bucătăria abandonată, cu apa din cuve răcită, legumele pe jumătate tăiate și hainele aruncate în cazele de rufe, atârând pe jumătate afară de parcă niște oameni căzuseră înăuntru și se înecaseră.

Le-am găsit pe Porumbița de Aur și pe Frumusețile Norilor așezate în salon. Nor de Vară jelea cu lacrimi sfârșitul dinastiei Qing, de ziceai că murise propria familie.

— Am auzit că legile Noii Republici ne vor interzice în scurt timp să mai muncim, a spus ea.

— Politicienii vor să arate că au standarde morale mai înalte decât Qing și decât străinii.

— Noua moralitate. *Pah!* a spus Porumbița de Aur. Sunt tot cei care ne vizitau și erau mulțumiți că străinii ne lăsau să ne vedem de treabă.

— Ce o să ne facem? a întrebat Nor de Vară pe un ton tragic. Și-a ridicat mâinile moi și albe și le-a privit cu tristețe. Va trebui să-mi spăl singură hainele ca o spălătoreasă amărâtă.

— Gata cu aiurelile astea, a spus Porumbița de Aur. Republicanii nu au nici un control asupra Concesiunii Internaționale. Nici dinastia Qing nu a avut, iar acest lucru nu se va schimba.

— De unde știi? a ripostat Nor de Vară. Trăiai tu pe vremea când a fost răsturnată dinastia Ming?

Am auzit-o pe mama cum mă striga.

— Violet! Unde ești? S-a apropiat de mine: Aici erai. Vino în biroul meu. Vreau să stai lângă mine.

— Suntem în pericol?

— Nu. Doar că nu vreau să te plimbi pe străzi. Sunt prea mulți oameni care aleargă aiurea și e posibil să te rănească.

Biroul ei era plin de ziare.

— Acum că nu mai e împăratul, am spus, o să avem de suferit? O să ni se închidă casa?

— Vino aici, mi-a zis, luându-mă în brațe. E sfârșitul dinastiei. N-are prea multe de-a face cu noi. Dar chinezii trec printr-un moment de agitație. Se vor potoli în curând.

Cam prin a treia zi, pe străzi se putea din nou circula, iar mama dorea să-i viziteze pe unii dintre clienți pentru a-i încuraja să se întoarcă. Ou Crăpat a spus că este periculos pentru o femeie străină să fie văzută pe afară. Bântuiau pe străzi patrioți beți cu foarfeci în mâini ca să taie coada oricărui bărbat care încă mai avea așa ceva. Tunseseră cu această ocazie și câteva femei albe, doar ca să se distreze. Mama, însă, nu era genul de om care să cedeze de frică. A pus pe ea o haină grea de blană, a chemat o trăsură și, împreună cu Porumbița de Aur, s-a înarmat cu niște croșe de crochet ca să aibă cu ce crăpa capetele oricui le-ar fi abordat cu niște foarfece în mână și un rânjet pe mutră.

Toți clienții ei s-au ținut departe în prima săptămână după abdicare. A trimis mesaje prin servitori în care anunța că dăduse jos firma în engleză, cea pe care scria TĂINUITA CALE DE JAD. Dar oamenii încă șovăiau. Tăinuita Cale de Jad era un nume prea cunoscut, cum era și Casa lui Lulu Mimi. Clienții străini nu doreau să-și arate fețele. Cei chinezi nu doreau să știe nimeni că fac comerț cu occidentalii.

Pe optsprezece, duminică, a fost Anul Nou Chinezesc, ocazie cu care s-a reaprins nebunia din săptămâna anterioară și, de data

asta, era de două mai multă gălăgie, o adevărată cacofonie de petarde, gonguri, tobe și cântece. Când șuierau rachetele în zbor, mama se oprea din vorbit, își încleșta fălcile, apoi tresărea la auzul inevitabilelor bubuituri și pocnituri. Îi sărea țandăra și se răstăea la oricine se nimerea, chiar și la Porumbița de Aur. Era furioasă din cauza temerilor stupide de care dădeau dovadă clienții ei. Aceștia începuseră să se întoarcă încet-încet, cinci într-o noapte, apoi zece în alta, deși în mare parte erau pețitorii chinezi care primiseră scrisori pline de dor din partea curtezanelor lor favorite. Nimeni însă nu avea prea mare chef de frivolități. În saloane, bărbații stăteau în grupuri separate, străinii într-o parte, chinezii în cealaltă. Vorbeau pe un ton sumbru despre protestele naționaliste considerându-le un indicator al viitorului în privința afacerilor cu străinătatea. Unul dintre ei s-a plâns:

— Am auzit că mulți dintre liderii studenților au învățat în Statele Unite. Administrația lui Qing le-a oferit nenorocitele alea de burse, apoi s-au întors știind cum să facă o revoluție.

Mama luneca prin cameră radiind încredere, deși cu numai o oră în urmă, în timp ce citea ziarele, nu avea nici o fărâmbă de speranță. Zâmbea, împărțind asigurări în stânga și în dreapta.

— Știu cu siguranță dintr-o sursă de încredere, care se află într-o poziție înaltă, că noua Republică se folosește doar temporar de toată această agitație antioccidentală pentru a facilita unificarea țării. Gândiți-vă la următorul aspect – oficialii care au lucrat sub dinastia Qing își vor păstra pozițiile sub regimul republican. Acest lucru a fost deja anunțat. Așa că vom avea în continuare prieteni bine plasați. Pe lângă asta, de ce să-și dorească Republica să renunțe la afacerile cu străinii? De ce și-ar tăia singuri craca de sub picioare, ca să nu se mai poată servi din hârdăul de bani la care țin atât de mult? Toată situația asta va trece curând. S-a mai întâmplat. Uitați-vă cum au decurs lucrurile în trecut după genul ăsta de frământări. Comerțul extern cu Occidentul revine și mai în forță, cu profituri și mai mari decât înainte. Toate se vor așeza în matca lor cât de curând. Dar mai întâi va fi necesară o combinație – curaj și viziune.

Câțiva bărbați au murmurat aprobator. Dar cei mai mulți păreau sceptici.

— Calculați câți bani aduc în China afacerile cu străinătatea, a continuat ea. Cum ar putea noul guvern să ne fie ostil? Eu aș prezice

că, după ce o să ne țină o vreme pe loc vasele cu mărfuri, ne vor primi înapoi cu brațele deschise și vor face în așa fel încât tratatele și tarifele să ne fie și mai favorabile. Dacă au de gând să scape de tiranie, vor avea nevoie de bani. Și anume de ai noștri.

Au urmat mai multe mormăieli. Mama stăruia în atitudinea ei optimistă.

— Cei care rămân vor putea să culeagă de pe străzi aurul pe care toți acei Toma Necredinciosul îl vor lăsa în urmă. Și se va găsi la tot pasul, numai să-ntindeți mâna. Asta e o perioadă plină de oportunități, nu de temeri și de scrupule inutile. Domnilor, faceți planuri pentru un viitor bogat. Noul drum se-ntinde înaintea noastră. Trăiască noua Republică!

Afacerea, însă, continua să meargă greu. Aurul din stradă zăcea în locuri de unde nimeni nu îndrăznea să-l ridice.

Peste încă o zi, mama și-a întrerupt toate eforturile de a revigora afacerea. Sosise o scrisoare, chiar înainte să sărbătorim, cu întârziere, ziua mea de naștere printr-o masă de prânz la un restaurant. Când m-am apropiat de ușa ei, am auzit-o vorbind pe ton supărat. M-am uitat în jur, dar nu am văzut pe nimeni. Vorbea singură. Când eram mai mică, mă apuca spaima auzind-o bolborosind așa. Dar nicio dată nu se întâmplase nimic groaznic când o apucau pandaliile. Era ca și când cineva ar fi bătut un covor. Se purifica pe dinăuntru, apoi apele deveneau din nou liniștite.

— Blestemată să-ți fie inima! a spus. Lașule!

Am crezut că era supărată din cauza celor petrecute cu împăratul.

— Mamă, am zis încet.

A tresărit și s-a întors spre mine, ținând scrisoarea strâns la piept. Nu era scrisă cu caractere chinezești.

— Violet, draga mea, nu putem merge la prânz chiar în clipa asta. A intervenit ceva.

Nu a zis nimic de scrisoare, dar știam că avea legătură cu ea. Îmi făcuse fix la fel când împlinisem opt ani. De data aceasta, însă, nu eram supărată, doar îngrijorată. Era din nou o scrisoare din partea tatălui meu, mai mult ca sigur. Ultima, primită cu șase ani în urmă, conținea vestea morții lui recente, ocazie cu care aflasem atunci că fusese viu în toți acei ani în care ea îmi spusese că nu exista. De fiecare dată când aduceam vorba de tatăl meu, mi-o tăia scurt cu același răspuns: „Ți-am mai spus – e mort și, indiferent

de câte ori o să mă întreb, asta n-o să se schimbe“. Întrebarea o făcea întotdeauna să-i sară țandăra, dar nu reușeam să mă abțin, fiindcă răspunsul, totuși, se mai schimbase și înainte.

— Putem să ieșim la prânz mai târziu?

Știam deja ce o să zică, însă voiam să văd cu câtă grijă va răspunde.

— Trebuie să plec și să mă văd cu cineva, mi-a spus.

Nu aveam de gând s-o las să scape așa ușor.

— Trebuia să luăm prânzul de ziua mea azi, m-am plâns eu.

Tot timpul ești prea ocupată ca să-ți ții promisiunile față de mine.

Pe chip i s-a citit doar o vagă urmă de remușcare:

— Îmi pare foarte rău, a spus. Trebuie să fac ceva urgent și foarte important. O să te scot mâine la un prânz cu totul special. O să bem șampanie.

— Și eu sunt importantă, am răspuns.

M-am dus în camera mea și am recapitulat în minte cele întâmplate.

O scrisoare. Încă un prânz aniversar amânat. Cine era mai important?

Imediat după ce am auzit-o plecând, m-am furișat în Bulevard și am intrat în camera ei de dincolo de glasvand. Scrisoarea nu era în sertar, nici sub saltea, nici ascunsă în fața de pernă, nici în cutiile în care își ținea dulciurile. Chiar când eram gata să renunț, am văzut un colț al scrisorii ieșind dintr-un volum de poezii de pe masa rotundă din mijlocul camerei, la care ea și cu Porumbița de Aur stăteau când treceau în revistă treburile zilei. Plicul, dintr-o hârtie albă și țepănă, era adresat în chineză „Doamnei Lulu Mimi“. Dedesubt, în engleză, scria caligrafic: „Lucretia Minturn“. *Lucretia*. Nimeni nu folosise vreodată acest nume în prezența ei. Chiar era numele ei? Scrisoarea conținea încă un nume pe care nu auzisem s-o mai strige cineva:

Draga mea Lucia,

M-am eliberat de obligații și am posibilitatea, în sfârșit, să-ți ofer ce-ți revine de drept.

Mă întorc curând în Shanghai. Pot să te vizitez pe data de 23, la prânz?

Al tău,

Lu Shing

Cine era acest bărbat chinez care scria în engleză? I se adresase pe două nume diferite: Lucretia și Lucia. Și ce avea să-i ofere care era al ei de drept?

Până s-apuc să mă uit mai bine la scrisoare, în cameră a intrat Porumbița de Aur.

— Ce faci aici? m-a întrebat.

— Caut o carte, am răspuns repede.

— Dă-o-ncoace, mi-a spus. A aruncat o privire către scrisoare și mi-a spus: Să nu-i zici mamei tale că ai văzut-o. Să nu spui nimănui, altfel o s-o regreți tot restul vieții.

Suspiciunile mele se adeveriseră. Avea ceva de-a face cu tatăl meu. Pe data de 23, mă temeam eu, viața urma să mi se schimbe în rău.

Pe data de 23, toată casa era cuprinsă de agitație la vestea că avea să sosească la prânz un anumit musafir. Eu mă ascusesem în balconul din mijloc, privind balamucul de dedesubt. Trebuia să-mi văd de lecții în camera mea, nu în Bulevard, și promisem ordine stricte de la mama să nu ies de acolo până când nu îmi spunea ea. Îmi ceruse, de asemenea, să mă îmbrac cu rochia verde, pe care o purtam doar la zile mari. Am presupus că asta însemna că urma să-l cunosc pe bărbatul respectiv.

Amiaza a venit și a trecut, minutele se scurgeau greoi. Am ascultat atentă să aud când va fi anunțat. Nimic. M-am furișat în Bulevard. Dacă mă surprindea cineva acolo, aveam să spun că îmi căutam un manual. Am vârat unul sub birou, pentru orice eventualitate. După cum sperasem, mama era în biroul ei, chiar în dreptul ușilor duble de sticlă. Stătea împreună cu Porumbița de Aur. Mama era supărată, vocea îi suna la fel de amenințătoare precum huruiturile ce precedă fulgerele. Porumbița de Aur îi răspundea pe un ton blând și liniștitor. Nu auzeam cuvintele întregi, doar crâmpie de sunete. Riscasem mult furișându-mă în cameră. A trecut o oră înainte să îmi adun curajul de a-mi lipi urechea de geam.

Vorbeau în engleză. De cele mai multe ori, prea încet ca să deslușesc cuvintele. Curând, însă, mama a ridicat tonul, cuprinsă de furie:

— Nenorocitul! țipa ea. Auzi, datoria față de familie!

— E un laș și un hoț, nu cred că ar trebui să crezi nimic din ce-are să-ți zică, i-a spus Porumbița de Aur. Dacă te vezi cu el, n-o să faci decât să-ți sfâșie inima din nou.

— Avem vreun pistol în casă? Îl împuşc în boaşe. Nu râde. Vorbesc serios.

Aceste frânturi de fraze îmi sporeau confuzia.

S-a înserat şi am început să aud vocile servitorilor care cereau apă fiartă. Un servitor a ciocănit la uşa mamei, anunţând că sosise un musafir care o aştepta în holul de la intrare. Mama nu a ieşit din cameră preţ de încă zece minute. Imediat cum a făcut-o, am deschis glasvandul cu un deget şi am dat un pic perdeaua la o parte. Apoi m-am întors repede în ascunzătoarea mea din balconul care dădea spre Salonul Mare.

Mama a coborât câteva trepte, apoi s-a oprit şi i-a făcut un semn lui Rătuşcă – acesta aştepta în dreptul draperiilor de catifea.

Rătuşcă a tras draperiile şi a anunţat: „Domnul Lu Shing a sosit în vizită la Doamna Lulu Mimi“. Numele era acelaşi cu al bărbatului care trimisese scrisoarea. Mi-am ținut respirația când a pășit peste prag. În scurt timp, urma să aflu dacă acest bărbat era cine credeam eu că e.

Mi-a lăsat imediat impresia că ar fi un gentleman al zilelor noastre, având însă alura celor născuți într-o familie bună, o ținută dreaptă și totuși relaxată. Purta un costum bine croit de culoare închisă și pantofi atât de lustruiți, încât puteam să-i văd cum lucesc de la balcon. Avea părul des și tuns cu grijă, netezit cu briantină. Nu reușeam să-i disting prea bine trăsăturile, dar am apreciat că este mai în vârstă ca mama – nu părea nici tânăr, dar nici prea bătrân. Pe un braț își ținea împăturit paltonul lung și, peste el, o pălărie, care i-au fost apoi luate rapid de un servitor.

Domnul Lu și-a rotit nonșalant privirea prin încăpere, fără să-și arate uimirea asemenea majorității celor care vizitau pentru prima dată casa mamei. Stilul occidental devenise standardul în cele mai multe case de prima mână, chiar și în locuințele respectabile ale celor înstăriți. Dar casa noastră avea obiecte decorative care nu se mai găseau nicăieri altundeva: picturi șocante, canapele voluptoase cu tapițerie din piele de tigru, o sculptură înfățișând un phoenix care părea viu, așezată lângă un palmier gigantic, care ajungea până la tavan. Bărbatul a zâmbit ușor, de parcă nimic din ce vedea nu-l surprindea.

Nor Pufos a venit lângă mine și s-a lăsat pe vine.

— Cine-i ăla? a șoptit.

I-am spus să se ducă de-acolo. Nu s-a mișcat. Eram gata-gata să aflu cine era bărbatul acela și nu-mi doream ca Nor Pufos să se afle lângă mine în momentul respectiv.

Mama și-a reluat coborâtul treptelor. Alesese o rochie neobișnuită pentru această ocazie. Nu o mai văzusem îmbrăcată cu ea până atunci. Probabil că o cumpărase cu o zi în urmă. Rochia, nu încăpea îndoială, era după ultima modă - mama nu purta altceva -, însă forma nu părea potrivită pentru obiceiul ei de-a pluti prin casă. Era croită pe corp, dintr-o stofă albastră ca penele de păun, și îi accentua șoldurile și bustul plin. Rochia era prinsă în talie și încă o dată la nivelul genunchilor, lucru care o împiedica să meargă altfel decât cu pași lenți, regali. Bărbatul aștepta răbdător, fără să-și ia ochii de la ea în tot acest timp. Când a ajuns în dreptul lui, mama nu l-a întâmpinat radiind de bucurie, cum făcea cu alți bărbați. Nu am putut desluși cuvintele, dar avea o voce plată și ușor tremurătoare. Bărbatul s-a înclinat discret, într-un fel care nu era nici occidental, nici chinezesc, iar când s-a îndreptat încet, privind-o solemn, ea s-a întors brusc și a luat-o înapoi spre trepte cu pasul ei împiedicat. Bărbatul a urmat-o. Chiar și de la distanța la care mă găseam, îmi puteam da seama că expresia ei era exact aceea pe care o disprețuia când o vedea pe chipul frumuseților. Bărbia nișel ridicată. Arogantă. Ochii pe jumătate închiși și privirea peste vârful nasului. Dispreț. Bărbatul se comporta de parcă nu observase că mama nu se arăta tocmai prietenoasă. Sau poate că se aștepta la asta, astfel încât era pregătit.

— *Wah!* a făcut Nor Pufos. Cultivat. Are și bani mulți.

I-am aruncat o privire furioasă pentru a o face să tacă, iar ea, mai în vârstă ca mine cu șapte ani, s-a îmbufnat, cum făcea de obicei când o apostrofam.

Nu puteam să-i disting cu claritate chipul, dar mi s-a părut că există ceva familiar în trăsăturile lui și aproape că-mi venea să leșin de emoție. Oare acest bărbat era tatăl meu?

Când au luat-o în sus pe scară, m-am îndepărtat și eu pe furiș. M-am grăbit să ajung în Bulevard și m-am ascuns sub pat. Trebuia să mai rămân acolo încă un sfert de oră, câtă vreme lumina amurgului se preschimba în întuneric, apoi nu m-ar fi observat nimeni dacă stăteam în dreptul deschizăturii dintre perdele. Pardoseala era rece, am regretat că nu îmi trăsesem pe mine o pătură. Am auzit

ușa biroului deschizându-se, apoi vocea mamei și cea a Porumbiței de Aur. Porumbița de Aur o întreba pe mama ce aperitive să aducă. De obicei, în funcție de invitat, erau ori fructe asortate, ori prăjituri englezești și ceai. Mama a spus că nu este nevoie de nimic. Această lipsă de politețe m-a lăsat perplexă.

— Îmi cer scuze că am întârziat, a spus bărbatul. După cum vorbea, ziceai că-i englez. Mulțimile dărâmă zidurile în Orașul Vechi și drumurile sunt blocate. Mi-am lăsat trăsura și am venit pe jos, știind că mă aștepți. Mi-a luat aproape trei ore să ajung la bulevardul Paul Brunat.

Mama nu părea să aprecieze eforturile pe care le făcuse ca să ajungă aici. S-au retras împreună spre celălalt capăt al încăperii. Chiar și cu glasvandalul întredeschis, cuvintele lor se auzeau acum prea încet pentru a le putea înțelege. Vocea lui joasă curgea lin. A mamei era încordată și îi trăda agitația. Din când în când, lăsa să-i scape câte un comentariu sonor: „Mă îndoiesc foarte tare”. „Eu nu le-am primit.” „Nu s-a întors.” La un moment dat, din senin, a început să strige: „Acum de ce vrei să o vezi? Cât timp a trecut de când te-ai interesat ultima oară? Nu ne-ai trimis nici un cuvânt și nici un dolar. Nu ți-ar fi păsat nici dacă muream amândouă de foame”.

Știam că vorbește despre mine. Omul acela nu se interesase niciodată de mine, nu mă iubise niciodată. Nenorocitul. L-am urât imediat.

A murmurat câteva cuvinte repezi pe care nu le-am putut desluși. Păreau frenetice. Apoi vocea i-a răsunat tare și mai clar.

— Am fost devastat, m-am chinuit în ultimul hal. Dar nu mi s-a dat voie.

— Lașule! Laș nenorocit! a țipat mama.

— Lucra la Ministerul Afacerilor Externe...

— A, da, datoria față de familie. Tradiția. Obligația. Străbuni și jertfe arse. Admirabil.

Vocea ei se auzea mai aproape de ușă.

— După toți anii ăștia în China, a spus el, tot nu înțelegi cât de puternică este familia aici? Atârnă greu cât zece mii de pietre funere, iar tatăl meu le-a folosit pe toate împotriva mea.

— Înțeleg foarte bine. Am cunoscut mulți bărbați la viața mea, iar caracterul lor este la fel ca al tău, în mod previzibil. Dorință și datorie. Trădarea amândurora. Acești bărbați previzibili m-au transformat într-o femeie de mare succes.

- Lucia, a zis el întristat.
- Nu-mi spune așa!
- Trebuie să mă ascuți, te rog.

Am auzit cum se deschide ușa biroului, apoi vocea Porumbiței de Aur întrerupându-i.

— Mă scuzați, a spus în chineză. Este o situație urgentă. Lu Shing a dat să se prezinte în chineză, însă Porumbița de Aur i-a tăiat vorba: Ne-am cunoscut, s-a răstit ea. Știu prea bine cine ești și ce ai făcut. I s-a adresat din nou mamei mele, pe un ton mai calm: Trebuie să-ți vorbesc. Are legătură cu Violet.

— Deci e aici, a spus bărbatul încântat. Te rog, lasă-mă s-o văd.

— O să te las s-o vezi după ce-o să mori, a venit răspunsul mamei.

Eram în continuare supărată, dar mă însuflețise faptul că dorea să mă vadă. Dacă ar fi venit la mine, l-aș fi respins. Acum era suficient de întuneric în cameră încât să mă pot strecura până în dreptul glasvandului. Voiam să-i văd fața. Ieșisem pe jumătate de sub pat când le-am auzit pe mama și pe Porumbița de Aur închizând ușa biroului și pășind pe hol. Deodată, s-a deschis ușa dinspre Bulevard, iar eu m-am băgat la loc sub pat, trăgându-mă la perete, și mi-am ținut respirația.

— Ți-e prea greu să înduri totul singură, a spus Porumbița de Aur în engleză, cu voce joasă. Ar trebui să fiu și eu acolo.

— Prefer să mă ocup doar eu de chestia asta.

— Dacă ai nevoie de mine, să suni din clopoțel după ceai. Voi aștepta aici, în Bulevard.

Mi-a stat inima de teamă. Curând n-aveam să mai fiu decât un cadavru înghețat.

— Nu-i nevoie, a spus mama. Du-te și cinează cu ceilalți.

— Măcar lasă-mă să o pun pe servitoare să-ți aducă puțin ceai.

— Da, mi-ar prinde bine. Mi s-a uscat gâtul.

Au plecat. Am răsuflat adânc.

Am auzit-o pe servitoare intrând, apoi clinchetul ceștilor și câteva cuvinte politicoase. Am ieșit ușurel de sub pat, tremurând de frig și de emoție. Mi-am frecat brațele și am tras o pătură de pe pat, cu care m-am învelit. Când dinții au încetat să-mi mai clănțăne, m-am apropiat de ușile de sticlă și am tras cu ochiul printre perdele.

Mi-am dat seama imediat că bărbatul era tatăl meu după ce mi-am recunoscut pe chipul lui propriile trăsături: ochii, gura, forma feței. M-am resemnat cuprinsă de o senzație de greață. Eram pe jumătate chinezoaică. Știusese acest lucru dintotdeauna și totuși preferasem să mă scald în ambiguitate. Nu îmi voi găsi niciodată locul în afara acestei case. Încercam și un alt sentiment: o stranie victorie că avusesem dintotdeauna dreptate să cred că mama mă mințea. Tatăl meu exista. Dădusem întrebarea cea chinuitoare pe răspunsul îngrozitor. Dar de ce îl ura mama atât de mult, încât să refuze să mă lase să-l văd în toți acești ani? De ce alesese să-mi spună că murise? În definitiv, o întrebasem la un moment dat dacă el mă iubise și îmi spusese că da. Acum susținea că nu o făcuse niciodată.

Domnul Lu și-a pus mâna pe brațul mamei, iar ea s-a smucit violent și a strigat: „Unde e? Doar atât spune-mi și dispari!“

Unde era *cin*e?

Bărbatul a mai încercat o dată să-i atingă brațul, iar ea i-a tras o palmă peste față, apoi l-a lovit cu pumnii în umăr izbucnind în plâns. Bărbatul nu s-a ferit, ci a rămas perfect nemișcat, ca un soldățel de lemn, lăsând-o să se descarce.

Părea mai degrabă disperată decât furioasă, iar asta m-a înfrișat, pentru că nu o mai văzusem niciodată astfel. Pe cine încerca să găsească, cine era atât de important pentru ea?

În cele din urmă, s-a oprit și a spus cu o voce pierită:

— Unde e? Ce-au făcut cu băiețelul meu? E mort?

Mi-am dus mâna la gură ca să nu mă audă plângând. Avea un fiu și îl iubea atât de tare, încât plângea pentru el.

— E viu și nevătămat. Bărbatul a făcut o pauză, apoi a continuat: Și nu știe nimic din toate astea.

— Nu știe nimic despre mine, a spus mama sec.

S-a dus în celălalt capăt al camerei și a început să plângă de i se scuturau umerii. Bărbatul a dat să se apropie, iar ea i-a făcut semn să rămână unde e. Nu o mai văzusem niciodată pe mama plângând așa de tare. De parcă suferise o pierdere imensă când, de fapt, tocmai aflase contrariul.

— Mi l-au luat, a spus bărbatul. Tatăl meu a dispus acest lucru. Nu voiau să-mi spună unde l-au dus. L-au ascuns și mi-au spus că n-o să mă mai lase niciodată să-l văd, dacă făceam ceva care să întineze reputația tatălui meu. Cum aș fi putut să vin la tine? Tu

te-ai fi luptat. Cum ai făcut-o și înainte, iar ei știau că vei continua să o faci. În ochii lor, tu n-aveai pic de respect față de tradițiile noastre. N-aveai cum să le înțelegi poziția, ce înseamnă reputația pentru ei. Iar eu nu puteam să-ți comunic nimic, pentru că până și acest gest în sine ar fi însemnat să nu-l mai văd niciodată pe fiul nostru. Ai dreptate. Am fost un laș. Nu m-am luptat cum ai fi făcut-o tu. Și mai rău este că te-am trădat și mi-am căutat justificări pentru faptul că am făcut-o. Mi-am zis că dacă mă supun voinței lor, s-ar putea să ai o șansă de a-l primi curând înapoi. Deși știam că e o minciună. În schimb, distrugeam tot ce era pur și plin de încredere în inima ta. Lucrul ăsta m-a chinuit. În fiecare zi mă trezeam cu gândul la tine și la ce ți-am făcut. Pot să-ți arăt jurnalele mele. În fiecare zi, în acești ultimi doisprezece ani, începeam cu una și aceeași frază. „Pentru a mă salva, am distrus un alt om și, făcând acest lucru, m-am distrus pe mine“.

— O frază, a spus mama sec. Eu am scris mai multe. S-a întors pe canapea și s-a așezat cu privirea pierdută, epuizată. De ce te-ai decis să-mi spui în cele din urmă? De ce acum și nu mai devreme?

— Tatăl meu a murit.

Mama a tresărit.

— Nu pot să spun că-mi pare rău.

— I s-a făcut rău în ziua abdicării și a mai dus-o doar șase zile după aceea. Ți-am scris imediat ce a murit. Am simțit cum mi se ia o greutate de pe inimă. Dar trebuie să te avertizez, mama mea are la fel de multă voință ca și tatăl meu. El s-a folosit de-a lui pentru a obține ce își dorea. Ea și-o folosește pentru a-și proteja familia. Fiul nostru este nu doar singurul ei nepot, ci reprezintă generația următoare și tot ceea ce aceasta trebuie să ducă mai departe de la începuturile familiei noastre. Poate că nu respecti tradițiile familiei mele. Dar ar trebui să le înțelegi suficient de bine încât să te temi de ele. Lu Shing i-a înmănat mamei un plic: Am scris aici tot ceea ce sunt sigur că vrei să știi.

Mama a apropiat cuțitașul de scrisori de marginea plicului, însă mâinile îi tremurau atât de puternic, încât a scăpat scrisoarea. Lu Shing a ridicat-o de jos și a deschis-o în locul ei. Mama a scos din plic o fotografie, iar eu am încercat să găsesc un unghi potrivit pentru a o putea zări.

— Unde semăn cu el? a întrebat mama. Țsta chiar e Teddy? Iar mă păcălești? O să te împușc...

Bărbatul a murmurat ceva și a făcut un semn cu degetul spre fotografie. Chipul ei îndurerat s-a înseninat și a zâmbit:

— Are așa o expresie serioasă... Chiar așa arăt eu? Seamănă mai mult cu tine. Arată ca un băiețel chinez.

— Are doisprezece ani de-acum, a spus Lu Shing. E un băiețel vesel, chiar puțin răsfățat. Bunica lui îl tratează ca pe un împărat.

Vocile lor au scăzut din nou, transformându-se într-un murmur ușor. Bărbatul și-a pus mâna pe brațul ei, iar ea nu l-a mai respins. Îl privea cu o expresie rănită. A mângâiat-o pe față, iar ea s-a prăbușit plângând la pieptul lui și el a îmbrățișat-o.

M-am întors cu spatele și m-am prăbușit la podea, privind în întunericul beznă al neantului, al tuturor temerilor posibile. Totul se schimbase atât de repede. Acesta era fiul lor pe care ea îl iubea mai mult decât pe mine. Mi-am repetat în cap tot ce spusese. Îmi răsăreau în minte noi și noi întrebări, una mai răscolitoare decât cealaltă, îmbolnăvind-mă pur și simplu. Fiul ei avea și el sângele amestecat, dar arăta ca un chinez. Iar acest bărbat, tatăl meu, de la care moștenisem ochii și obrajii, nu se obosise să mă prezinte familiei lui. Nu mă iubise niciodată.

Am auzit pe cineva foindu-se în biroul mamei și m-am întors să mă uit prin deschizătura perdelei. Mama stinsese deja lămpile. Nu mai puteam vedea nimic. Ușa de la birou s-a închis, apoi, o clipă mai târziu, am auzit ușa dormitorului deschizându-se și închizându-se la loc. Oare Lu Shing și fotografia lui Teddy au urmat-o în cameră? M-am simțit abandonată, singură cu întrebările mele chinuitoare. Voiam să mă duc în camera mea și să-mi plâng singură de milă. Îmi pierdusem rostul în lume. Eram pe locul doi în ochii mamei și o paria în ochii lui Lu Shing. Dar nu puteam să plec din birou, acum că servitorii roiau pe holuri. Dacă mă vedea Porumbița de Aur furișându-mă afară din cameră, mi-ar fi cerut explicații, iar eu nu voiam să discut cu nimeni despre ce simțeam. M-am întins în pat, înfășurată în cuvertură. A trebuit să aștept până s-a făcut ora petrecerii, când s-au dus cu toții la parter, în Salonul Mare. Și atunci, acolo, am început să jelesc de una singură.

Câteva ore mai târziu, m-a trezit zgometul îndepărtat al unei uși deschizându-se. M-am repezit la fereastră și m-am uitat prin

grilaj. Cerul era de un cenușiu întunecat. Curând avea să răsară soarele. Am auzit ușa biroului deschizându-se și închizându-se, așa că m-am apropiat de glasvand. Mama stătea cu spatele la mine, iar fața ei era doar parțial vizibilă dincolo de umărul lui. El vorbea încet, tandru. Ea îi răspundea cu o voce subțire, ca de fetiță. M-a durut inima. Avea în suflet atâtea sentimente față de ceilalți, atâtea blândețe și bucurie. Lu s-a aplecat, iar ea și-a înclinat fruntea pentru a-i primi sărutarea. El i-a ridicat chipul și a mai spus câteva dintre cuvintele acelea tandre care au făcut-o să zâmbească. Mai că ziceai că-i timidă. Nu o mai văzusem niciodată în asemenea posturi noi, atât de rănită, atât de disperată, iar acum, atât de sfioasă.

A îmbrățișat-o, a ținut-o strâns și, când i-a dat drumul, în ochii ei străluceau lacrimi, așa că s-a întors cu spatele. El a părăsit camera în tăcere. M-am repezit iar la fereastra cu grilaj dantelat, la timp pentru a-l vedea cum se îndepărta cu o expresie mulțumită, care mi-a stârnit furia. Pentru el totul ieșise bine.

Am ieșit din birou ca să mă întorc în camera mea și Carlotta a alergat imediat la mine și mi s-a frecat de picioare. În ultimii șapte ani, se îngrășase și își pierduse agilitatea. Am ridicat-o de jos și am îmbrățișat-o. Era singura care mă dorea alături de ea.

Nu am reușit să dorm sau cel puțin așa am avut senzația, până când am auzit-o pe mama vorbind cu un servitor și cerându-i să aducă sus un cufăr. Nu era nici zece dimineața. Am găsit-o în dormitor întinzându-și toate rochiile pe pat.

— A, Violet, ce bine că te-ai trezit. Avea o voce veselă, plină de vioiciune. Vreau să-ți alegi patru rochii, două pentru seară, două de zi, pantofi și haine asortate. Să-ți iei și colierul cu granate și medalionul de aur, stilourile, caietele și manualele. Și tot ce știi că-ți mai e de trebuință. Nu pot să ți le înșir pe toate, gândește-te și singură. Am pus deja să fie adus un cufăr în camera ta.

— Fugim?

Și-a dat capul pe spate, un gest pe care îl făcea când un invitat venea cu vreo idee nouă pe care ea o considera nepotrivită. A zâmbit.

— Plecăm în America, la San Francisco, a spus. O să-i vizităm pe bunicii tăi. Bunicul tău e bolnav... Am primit o telegramă... e ceva destul de grav.

Ce minciună stupidă! Dacă într-adevăr era bolnav, atunci ea de ce era atât de veselă până cu o clipă în urmă? Nu voia să-mi spună adevăratul motiv, anume că plecam să-l vedem pe scumpul ei fiu, așa că eram hotărâtă să i-l smulg cu forța.

— Cum îl cheamă pe bunicul meu?

— John Minturn, a spus ea liniștită, continuând să-și întindă rochiile pe pat.

— Bunica mea mai e în viață?

— Da... sigur. Ea a trimis telegrama. Harriet Minturn.

— Plecăm curând?

— Poate mâine sau poimâine. Sau poate peste o săptămână. Totul e cu susul în jos și nu mai poți să ai încredere în nimeni zilele astea, chiar dacă plătești la greu. Așa că s-ar putea să nu reușim să aranjăm traversarea chiar cu următorul vapor. Mulți străini încearcă să plece. Poate că până la urmă o să trebuiască să ne mulțumim cu un trauler care o ia pe la Polul Nord!

— Cine era bărbatul care te-a vizitat ieri?

— Cineva cu care făceam afaceri mai demult.

— Știu că e tatăl meu, am spus cu un firicel de voce. I-am văzut fața când urcați scara. Semănăm. Și mai știu că mergem la San Francisco pentru că ai un fiu care trăiește acolo. I-am auzit pe servitori vorbind.

M-a ascultat tăcută, copleșită.

— Nu poți să negi, am adăugat.

— Violet, draga mea, îmi pare rău că ești rănită. Am păstrat secretul numai fiindcă nu voiam să știi că amândouă am fost abandonate. Mi l-a luat pe Teddy chiar după ce s-a născut, nu l-am mai văzut de atunci. Există o șansă să-l pot recăpăta și trebuie să fac tot posibilul, pentru că este fiul meu. Dacă cineva te-ar fi furat pe tine, m-aș fi luptat la fel de tare să te găsesc.

Să se lupte pentru mine? Mă cam îndoiam.

Dar apoi a venit și m-a luat în brațe.

— Ai fost mai prețioasă pentru mine decât îți închipui.

O lacrimă i s-a format în colțul ochilor, iar acea licărire a inimii ei a fost suficientă ca să o cred. Mă liniștisem dintr-odată.

În camera mea, însă, mi-am dat seama că nu spusese nimic despre sentimentele lui Lu Shing față de mine. Iar eu îl uram. N-aveam de gând să-i spun niciodată „tată“.

Tot restul dimineții și o parte din după-amiază, în timp ce ne umpleam cuferele, mi-a povestit despre noua mea casă din San Francisco. Până în ziua aceea, nu mă gândisem aproape deloc la trecutul mamei. Trăise în San Francisco. Era tot ce știam. Aflând acum despre toate acestea, mă simțeam de parcă ascultam un basm – treptat furia mi s-a preschimbat în încântare. Mi-am imaginat Oceanul Pacific: apele sale albastre, limpezi, cu pești argintii săgetând printre valuri și balene improșcând apa ca niște fântâni arteziene. Mi-a spus că bunicul meu era profesor de istoria artei, iar eu mi-am închipuit un domn distins cu părul alb, stând în fața unui șevalet. Mi-a spus că mama ei era naturalistă, studia insectele, precum cele din bucățelele de chihlimbar pe care încercasem să le sfărâm. Mi-am închipuit o încăpere unde mărgeluțe de chihlimbar atârnavă din tavan și o femeie cu o lupă care le examina. În timp ce vorbea, acum destul de liniștită, reușeam să-mi zugrăvesc în minte orașul San Francisco: micile dealuri din apropierea apei. Parcă mă vedeam cățărându-mă și privind în zare golful și insulele sale. Urcam pieptiș trotuare în pantă flancate de case în stil occidental, ca acelea din Concesiunea Franceză, mereu pline de tot soiul de oameni din toate clasele și de toate națiile.

— Mamă, sunt și chinezi în San Francisco?

— Destul de mulți. Cei mai mulți, însă, sunt servitori sau muncitori, spălătorese și alte de-astea.

S-a dus la șifonier și a început să se gândească ce rochii de seară să-și ia cu ea. A ales două, apoi le-a pus la loc și a ales alte două. A luat niște pantofi albi din piele de ied, apoi a remarcat o mică zgârietură pe toc și i-a pus la loc.

— Sunt și curtezane străine sau doar chinezoaice?

A râs.

— Oamenii de acolo nu sunt numiți străini decât dacă sunt chinezi sau italieni tucurii.

M-am simțit umilită. Aici eram străini după înfățișarea noastră. M-a străbătut un fior de gheață. O să arăt ca o străină chinezoaică în San Francisco? Dacă oamenii vor afla că Teddy este fratele meu, atunci și-ar da imediat seama că sunt chinezoaică.

— Mamă, oamenii se vor purta frumos cu mine când o să bage de seamă că sunt pe jumătate chinezoaică?

— N-o să se gândească nimeni că ești pe jumătate chinezoaică.

— Dar dacă vor afla, o să mă ocolească?

— Nu va afla nimeni.

Mă deranja că putea să fie atât de sigură în privința unui lucru atât de nesigur. Trebuia să mă arăt la fel de sigură pe mine ca ea pentru a putea păstra secretul că avea o fiică pe jumătate chineză. Numai pe mine mă va chinui mereu grija că aş putea fi descoperită. Pe ea n-o s-o preocupe așa ceva.

— O să locuim într-o casă frumoasă, a continuat mama.

Nu o mai văzusem niciodată atât de fericită, atât de afectuoasă. Părea mai tânără, aproape o altă persoană. Porumbița de Aur spusese că atunci când spiritul vulpii pune stăpânire pe o femeie, poți să-ți dai seama după ochi. Sclipeșc prea tare. Iar ochii mamei sclipeau. Nu era în apele ei, nu de când îl văzuse pe domnul Lu.

— Bunicul meu a construit casa chiar înainte să mă nasc, a spus ea. Nu e la fel de mare precum asta de aici, a continuat, dar nici nu e la fel de rece sau zgomotoasă. E făcută din lemn atât de solid, încât chiar și după ce întreg orașul a fost îngenucheat de un cutremur foarte puternic, casa a rămas în picioare, fără să se clintească nici măcar o cărămidă de la locul ei. Stilul arhitectonic este destul de diferit de casele străinilor din Concesiunea Franceză și din cea Britanică. În primul rând, este mai primitiv, fără ziduri înalte ca de fortăreață și fără portari. În San Francisco, nu avem nevoie să ne protejăm intimitatea. Acolo ne bucurăm de ea pur și simplu. Mai mult de un gard viu în față și o porțiță joasă din fier nu ne trebuie, chiar dacă avem garduri pe laturile casei și în spate. Dar acelea sunt acolo pentru a nu lăsa să intre câini vagabonzi și a susține spalierele pentru plante cățărătoare. Avem și un gazon micuț, ca un covor de iarbă de-o parte și de alta a aleii. De-a lungul unuia dintre garduri se întind tufe de rododendron. Iar în cealaltă parte, straturi de crini africani, trandafiri parfumați, crini sălbatici și, desigur, violete. Le-am plantat chiar eu, și nu din alea comune, ci violete dulci care au un iz minunat – seamănă cu parfumul cu care mă dădeam pe vremuri, unul franțuzesc. Aveam multe haine de culoarea aia și mâncam bomboane făcute din violete dulci stropite cu zahăr. Sunt florile și culoarea mea preferate, de unde ți-ai luat și tu numele, Dulce Violet. Mama le zicea „Trei frați pătați“.

— Erau și preferatele ei?

— Ea le disprețuia și se plângea că creșteam buruieni, mi-a răspuns râzând, fără să dea semn că mi-ar fi băgat în seamă consternarea. După ce treci pragul, te afli în vestibul. Într-o parte este o scară, la fel ca asta de aici, doar că un pic mai mică. În partea cealaltă este o draperie groasă, de culoarea caramelelor, atârnată de o galerie din alamă, nu la fel de lată ca a noastră. Dacă treci dincolo de ea, te găsești în salon. Mobila este probabil de modă veche, adusă de bunica mea. Printr-o ușă largă, dai în sufragerie...

— Eu unde o să dorm?

— O să ai un dormitor drăguț la etajul doi, cu pereți galbeni ca soarele. Pe vremuri era camera mea.

Camera ei. Îmi venea să strig de bucurie. Însă încercam să mă manifest cât mai puțin.

— Aveam un pat înalt lângă ferestrele mari. Una dintre ele dădea fix în dreptul unui stejar bătrân și puteai să deschizi fereastra și să te prefaci că ești o gaiță stând pe o cracă – niște păsări gălăgioase, din câte-mi aduc aminte, care țopăiau până la mine ca să le dau o alună. Sunt foarte multe păsări, bătlani, șoimi și sturzi cântători. Poți să cauți informații despre ele în cărțile de ornitologie pe care le aduna mama mea. Tatăl bunicii tale era botanist și ilustrator de lucrări de istoria naturii. Am și o colecție frumoasă de păpuși, nu din alea ca niște bebeluși pe care îi plimbi cu căruțul. Sunt așa de frumos pictate. Și toată casa e plină de cărți, din podea până-n tavan. O să ai de citit cât pentru tot restul vieții și dacă dai gata două cărți pe zi. Poți să-ți iei cărțile sus, în turnuleț, și să stai să citești. Când eram mică, am decorat turnul cu șaluri, pernuțe și covoare persane ca să arate ca un serai. Îi ziceam Palatul lui Pașa. Sau poți să te uiți pe geam printr-un telescop și să vezi până pe chei, până în golf și spre insule – sunt mai multe –, și poți să numeri goeletele și bărcile pescarilor...

A continuat să vorbească, amintirile înflorindu-i. Vedeam în minte casa ca prin niște diapozitive care preluau culoarea și mișcarea din viața reală. Eram fascinată la gândul camerelor nesfârșite, tapetate cu cărți, și al dormitorului cu geamurile care dădeau spre un stejar.

Acum mama era ocupată să-și scoată casetele cu bijuterii dintr-un dulăpior cu cheie. Avea cel puțin zece, pline fiecare cu coliere, brățări, broșe și agrafe – cadouri pe care le primise de-a lungul anilor.

Vânduse mare parte dintre bijuterii, iar cele pe care le păstra erau preferatele ei, și totodată cele mai valoroase. A pus toate casetele în valiza ei. Oare n-aveam să ne mai întorcem?

— După ce îl găsești pe Teddy, o să ne întoarcem cu toții la Shanghai?

Din nou a urmat o pauză un pic stingheră.

— Nu știu. Nu pot să prezic ce o să se întâmple. Shanghaiul s-a schimbat.

Un gând îngrozitor mi-a fulgerat prin minte.

— Mamă, Carlotta vine cu noi?

Mama a început să-și facă de lucru cu cutiile de pălării, așa că am intuit răspunsul.

— Nu plec fără ea.

— Ai rămâne aici de dragul unei pisici?

— Refuz să plec, dacă nu pot să o iau cu mine.

— Ei haide, Violet. Ți-ai irosi viitorul pentru o pisică?

— Da. Sunt aproape om mare și pot să decid singură în ce mă privește, am spus pe negândite.

Toată afecțiunea i s-a șters de pe chip.

— În regulă. Rămâi dacă dorești.

Planul îmi fusese dejucat.

— Cum poți să mă pui să aleg? am spus cu o vocea tremurătoare. Carlotta este copilul meu. Ea înseamnă pentru mine ce înseamnă Teddy pentru tine. Nu pot să o părăsesc. Nu pot să o trădez. Are încredere în mine.

— Nu te rog să alegi, Violet. Nu este nimic de ales. Trebuie să plecăm, iar Carlotta nu poate veni cu noi. Nu putem schimba regulile de pe vapor. La ce trebuie, însă, să te gândești este că s-ar putea totuși să ne întoarcem. Odată ajunse în San Francisco, voi ști mai bine ce e de făcut. Dar nu și până atunci...

A continuat cu explicațiile, însă durerea deja pusese stăpânire pe mine. Simțeam un nod în gât. Nu puteam să-i explic Carlottei de ce plecam.

— Cât timp suntem plecate, am auzit-o pe mama prin amărăciunea care se lăsase peste mine ca o ceață, Porumbița de Aur poate avea grijă de ea.

— Porumbiței de Aur i-e frică de ea. Nimeni nu o iubește pe Carlotta.

— Fiica servitoarei lui Nor Pufos, Ocean Mic, o iubește foarte tare. O să se bucure să aibă grijă de ea cât suntem plecate, mai ales dacă îi dăm ceva bani.

Era adevărat. Dar grijile mele persistau. Oare Carlotta o iubea pe fetița aia mai mult ca pe mine? S-ar putea să mă uite și să nu-i pese dacă mă mai întorc vreodată. M-a cuprins o tristețe îngrozitoare.

Deși mama nu mă lăsase să-mi iau decât patru rochii, devenea rapid tot mai generoasă în privința propriilor bagaje. Se hotărâse că cele două cufere pe care le avea nu erau suficient de mari și că, din cauza capacului lor bombat, nu puteau fi puse unul peste celălalt, fapt ce limita numărul de bagaje pe care le putea lua cu ea. De asemenea, erau vechi, de pe vremea când venise din San Francisco. A chemat-o pe Porumbița de Aur și a pus-o să-i cumpere patru cufere noi, unele mai mari.

— Domnul Malakar mi-a spus luna trecută că a adus prin contrabandă un transport imens de cufere Louis Vuitton care trebuia să ajungă din Franța la Bombay. Așa ceva îmi doresc, cu capac plat. Mai am nevoie și de două valize, din alea mai mici. Și să-i spui să nu cumva să-și imagineze că nu o să-mi dau seama dacă îmi trimite din cele contrafăcute...

Și-a aruncat rochiile alese pe pat. Lua cu ea atât de multe, încât mi-am zis că o s-o țină numai într-un bal din clipa în care coboară de pe vapor. Dar apoi a chemat-o pe Porumbița de Aur și i-a spus să îi zică sincer care rochii o făceau să arate cel mai bine, care îi puneau în evidență ochii, pielea, părul șaten ca mahonul, pentru care dintre ele o vor invidia americancele și care le-ar face să creadă că este o femeie imorală.

Porumbița de Aur nu a fost de acord cu nici una dintre alegerile ei.

— Ai comandat aceste rochii pentru a șoca și pentru a atrage bărbații. Americancele pe care le-am văzut chiorându-se la tine în parc nu pot să spun că te aplaudau de admirație.

În loc să aleagă, mama a luat cu ea majoritatea rochiilor de seară, precum și a rochiilor mai noi, paltoanelor și pălăriilor. Mi-a promis că mă așteptau multe rochii frumoase, mai bune decât cele pe care le aveam acum. Nu era necesar să-mi car nici cărțile mele favorite, nici manualele, acestea putând fi înlocuite cu unele mai bune în San Francisco, unde urma să am și profesori mai buni

decât cei din Shanghai. Ideea era să mă bucur pur și simplu de o mică vacanță de la învățat în această călătorie a noastră.

În valiza mea, a pus o cutie maro cu bijuteriile mele, alte două cutii pe care le scosese dintr-un sertar, două suluri înfășurate în mătase și alte câteva lucruri de valoare. Peste acestea, și-a pus gulerul din blană de vulpe, gândindu-se, îmi închipui, că s-ar putea să aibă nevoie de un pic de farmec cât o să stăm pe punte și o să privim Shanghaiul dispărând la orizont.

În sfârșit, am terminat. Acum mama nu mai trebuia decât să găsească în clica ei de străini influenți pe cineva care să ne ajute să obținem biletele pentru America. I-a dat lui Ou Crăpat zeci de scrisori pe care să le trimită.

A trecut o zi, apoi o săptămână. Ochii ei de vulpe fermecată au dispărut și revenise la firea ei dintotdeauna, agitată și răstită. I-a mai dat lui Ou Crăpat un vraf de scrisori. Două paturi, doar de atât aveam nevoie. Ce putea să fie așa de dificil? Toate răspunsurile pe care le primea sunau la fel: compatrioții ei americani erau de asemenea nerăbdători să părăsească Shanghaiul, descoperiseră și ei că alții își rezervaseră fiecare pat disponibil pe vapoarele care plecau în următoarea lună.

Câtă vreme am așteptat, i-am arătat lui Ocean Mic cum să-i facă un culcuș Carlotei din cuverturile mele de mătase. Ocean avea opt ani și în timp ce o mângâia pe Carlotta, i-a șoptit „O să fiu servitoarea ta preaplecătă“. Carlotta a început să toarcă și s-a rostogolit pe spate. Mi se pusese un junghi în piept s-o văd cât de fericită era Carlotta deja.

După unsprezece zile de așteptare, Fairweather a intrat nonșalant pe ușa dormitorului mamei mele, fără să se anunțe. Avea vești bune.

Știam de ce mama îl iubise odată pe Fairweather. Se pricepea să-i alunge proasta dispoziție. Era amuzant, un leac pentru orice griji. O făcea să râdă și să se simtă minunată. Spunea că o adoră pentru toate trăsăturile și gesturile ei neobișnuite. Îi arunca ocheade de amor exagerate. Îi vorbea despre sentimente sincere, pe care nu le mai avusese niciodată pentru nici o altă femeie. Și asculta plin de înțelegere toate micile ei necazuri. Îi pune capul pe umărul lui și îi spunea să plângă până când inima i se elibera de durerea otrăvitoare. Îi împărtășea indignarea atunci când clienții se foloseau

neonest de informațiile pe care le aflau de la ea, trădându-i încrederea.

Se împrietenisă cu mai bine de nouă ani în urmă, iar el îi oferise atunci orice avusese ea nevoie. Evocau amândoi momente din viața ei când suferise o trădare, când își pierduse încrederea sau când avea necazuri cu banii. Știa despre succesele ei din tinerețe, despre moartea bărbatului care o primise la el în casă atunci când abia venise în Shanghai. Nu uita, nu uita, nu uita, spunea el, și ea își amintea emoțiile dureroase din trecut, iar el o putea astfel consola.

Uram faptul că o trata pe mama cu atâta familiaritate. Îi spunea „Lu“, „Drăguța mea Lulu“, „Luminița“ și „Luxurianta“. Când îi sărea țandăra, el îi readucea buna dispoziție, purtându-se ca un elev pedepsit sau ca un cavaler rătăcitor. Îi spunea bancuri idioate, iar ea râdea. O făcea să se simtă stânjenită de față cu alții, revărsând asupra ei atâtea complimente, că te apuca și greața. La cină, l-am urmărit cum își rotea buzele și limba într-un mod obscen și susținând că i s-a lipit ceva de cerul gurii. „Șterge-ți rânjetul ăla de cimpanzeu de pe buze“, obișnuia ea să-i spună. Iar el râdea mult și zgomotos înainte să se ridice și să-și ia adio de la ea, făcându-i caraghios cu ochiul. Apoi o aștepta în dormitor. În prezența lui, mama părea slabă, nu mai era aceeași persoană. Se purta deseori ca o biată prostituță, bea prea mult și râdea prea tare. Cum putea să fie atât de naivă?

Toți servitorii din Tăinuita Cale de Jad îl plăceau pe Fairweather, pentru că îi saluta în dialectul din Shanghai și le mulțumea pentru fiecare fleac. Erau obișnuiți ca alții să-i trateze de parcă erau niște apendice ale tăvilor de ceai. Toată lumea încerca să ghicească de unde reușise Fairweather să le învețe limba. De la o doică? O curtezană? O amantă? În mod evident, o chinezoaică îi dăruise inima lui bună de chinez. Printre bărbații chinezi, dobândise titlul afectuos de „demnitar străin de stil chinezesc“. Și deși toți cădeau pradă farmecului său, în rest nimeni nu știa mare lucru despre el. De unde din Statele Unite se trăgea? Era, într-adevăr, american? Poate un fugar american? Nu îi știau nici numele adevărat. Spunea în glumă că nu-și folosise numele adevărat de atâta timp, încât îl și uitase. I se spunea pur și simplu Fairweather¹, o poreclă pe care

1. „Vreme bună“ (engl.).

i-o dăduseră colegii din frăția lui de la universitate, tot una fără nume, despre care spunea că era „una dintre instituțiile acelea venerate“.

— Vremea bună mă urmărea oriunde mergeam, spunea el, așa că dragii mei prieteni mă primeau cu brațele deschise pretutindeni.

În Shanghai, era invitat la petreceri peste tot în oraș și era întotdeauna ultimul care pleca, asta dacă nu rămânea peste noapte. Totuși, în mod ciudat, nimeni nu vedea o problemă în faptul că nu dădea și el petreceri la rândul lui.

Popularitatea lui, spunea una dintre curtezane, se datora faptului că era în stare să falsifice cu talent orice fel de documente. Acest individ dibaci producea vize, certificate de naștere sau de căsătorie și o serie întreagă de documente prețioase, purtând ștampila oficială a consulului, pe care scria în chineză și engleză diverse declarații de tipul „prin prezenta“ sau „prin urmare“, conform cărora persoana cu numele înscris pe foaie îl impresionase pe consulul american prin „caracterul său deosebit“. Fairweather vindea aceste documente „prietenilor săi chinezi speciali“, cum le spunea, atât de speciali, încât le cerea de cinci ori mai mulți bani decât îi plătiese traducătorului. Iar aceștia erau mai mult decât fericiți să plătească. Orice persoană de origine chineză, fie că era vorba de un afacerist, o curtezană sau o matroană putea să-și fluture certificatul fermecat care atesta caracterul lor deosebit la orice tribunal din Concesiunea Internațională și să își aibă onoarea apărută de Unchiul Sam. Nici un birocrat chinez nu și-ar pierde timpul contestând o decizie americană, pentru că în acele tribunale chinezii pierdeau întotdeauna. Cum certificatul era valabil numai pentru un an, Fairweather putea să aprecieze cât de speciali erau cu adevărat prietenii lui într-un mod regulat și profitabil.

Eu eram singura care nu se lăsase impresionată de farmecele lui slinoase. Suferisem mult văzând-o pe mama cum prefera să se afle în compania lui decât în a mea. Iar această suferință îmi îngăduise să îmi dau seama cât de fals era acest om. Recurgea la cuvinte deja folosite pentru a-și comunica îngrijorarea, întotdeauna aceleași, avea aceleași gesturi sau moduri de a-și oferi ajutorul ca un gentleman. Pentru el, oamenii erau niște prăzi ușor de biruit. Știam asta pentru că-și încercase trucurile și farmecele și cu mine, chiar

dacă știa că pot să văd dincolo de amăgirile lui. Mi-a aruncat câteva cuvinte lingușitoare în glumă, ridicându-mi în slăvi părul în dezordine, exprimarea slabă sau cartea puerilă pe care alesesem s-o citesc. Nu îi zâmbeam. Dacă trebuia să vorbesc, eram concisă. Mama mă certa deseori pentru că eram nepoliticoasă cu el. El râdea pur și simplu. Îi dădeam clar de înțeles prin expresia de pe chip și prin postura mea țepănă că îl consideram obositor. Oftam sau îmi dădeam ochii peste cap. Nu-mi trădam repulsia pe care mi-o stârnea, fiindcă asta ar fi însemnat să-l las să câștige. Cadourile pe care mi le făcea le lăsam pe masa din biroul mamei. Și de fiecare dată când mă întorceam mai târziu, vedeam că dispăruseră.

La scurt timp după Anul Nou, Fairweather și mama mea s-au certat. Aflase de la Porumbița de Aur că împărțise patul cu Nor Pufos înainte și după ce fusese cu ea. Mama nu avea nici o pretenție de monogamie. În definitiv, și ea avea alți iubiți din când în când. Dar Fairweather era favoritul ei și își imaginase că iubiții ei nu-și vor face de cap cu angajatele din propria ei casă. Am auzit-o Porumbița de Aur când i-a spus mamei cum stăteau lucrurile, începând cu o remarcă usturătoare:

— Ți-am zis acum nouă ani că bărbatul ăsta te ia de proastă. Dorința te orbește mult timp și după ce ți-a luat mințile în pat.

Porumbița de Aur obținuse de la servitoarea ei toate detaliile și spusese că nu o va menaja deloc pe mama, astfel încât să-l alunge în sfârșit pe Fairweather din patul ei.

— De-a lungul ultimului an, a făcut-o fericită cu vârf și îndesat, toate servitoarele au auzit-o țipând de extaz, de credeau că are cine știe ce client sadic. Toate au auzit. Toate știu – celelalte curtezane, servitoarele și servitorii. L-au văzut lunecând pe coridoare. Și ghici cum a obținut Nor Pufos bani de la el. Erau banii pe care i-ai dat tu pentru „niște cheltuieli mărunte pe care trebuia să le facă, iar sumele pe care le avea de încasat întârziat“, după cum a zis el.

Mama a ascultat fiecare cuvințel care îi dezvăluia tot adevărul dezgustător. Cred că a simțit ceea ce mă rănise și pe mine adesea: când cineva iubit preferă pe altul în locul tău. Îmi părea bine că o chinuia acum această durere. Voiam să știe ce suferință îmi provocase. Voiam să-mi ofere la fel de multă dragoste câtă îi dăruise aceluia escroc.

Îmi luasem deja locul în Bulevard când a sosit Fairweather pentru a fi executat. Fremătam de bucurie. Mama își pusese o rochie neagră, sobră, de parcă purta doliu. A ajuns la prânz – cu siguranță proaspăt ieșit din patul lui Nor Pufos –, surprins că mama nu dormea, ci ședea în biroul ei, purtând ceea ce el a numit „o rochie nepotrivită“. S-a oferit imediat să o ajute să și-o dea jos.

— Ține-ți-l pe micul tău prieten în pantaloni, am auzit-o cum i-a spus.

Eram încântată că în sfârșit exprimase răspicat același dezgust pe care îl simțisem și eu întotdeauna față de el. S-a luat de priceperea lui în afaceri. L-a ridiculizat pentru că nu era nimic altceva decât un lingău plătit. I-a spus că e un parazit care trăiește pe datorii pe care nu și le achită. În sfârșit putea să vadă cine era cu adevărat, i-a zis, un bărbat ale cărui „farmece ieftine țâșnesc în jeturi din furtunașul său în gura doritoare a lui Nor Pufos“.

La rândul său, el a spus că păcatele săvârșite cu Nor Pufos se datorau unei dependențe de opiu. Fata îl sedusese cu pipa ei, nimic mai mult. Timpul petrecut cu ea era la fel de memorabil ca o ceașcă de ceai călău. Mi-am dorit să-l poată auzi Nor Pufos. Acum că știa cât de mult o rănea, a spus el, va încerca să se lecuiască, se va lepăda atât de obiceiul său de a fuma opiu, cât și de Nor Pufos. Mama n-a spus nimic. Eu m-am bucurat. Apoi a început să vorbească de-a valma, să-i aducă aminte de dragostea lui și de faptul că ea știa foarte bine cum el nu-și declarase niciodată dragostea altei femei.

— Suntem o singură inimă și nimic nu ne poate despărți.

A făcut apel la ea să-și caute în adâncul inimii și să-l afle acolo. Mama a mormăit ceva, exprimându-și serioase îndoieli, dar o vedeam deja cum se înmoaie.

El continua să susure:

— Draga mea, draga mea, scumpa mea Lu.

Oare o atingea? Îmi venea să strig că o păcălește iarăși. Îi servise otrava farmecelor sale. Tonul vocii ei era sfâșietor când i-a spus cât de mult o rănise. Nu-și dăduse pe față durerea dinaintea nimănui până atunci. El i-a îndrugat mai departe cuvinte dulci. Deodată, vocea ei s-a auzit mai tare.

— Ia-ți mâinile de pe sânii mei. Mi-ai furat inima, nenorocitele, și ai dat-o unei curtezane din propria mea casă. Ai făcut o proastă din mine și nu voi mai lăsa niciodată să se întâmple una ca asta.

El și-a declarat din nou dragostea și i-a spus că este mai înțeleptă decât el. Dar că greșelile lui nu sunt atât de infame pe cât susținea ea. Era vorba de prostie, nu de hoție. Nu voise să compromită dragostea lor acceptând favoruri financiare. Ea era cea care îi oferise atât de multe, iar el a fost copleșit de recunoștință, dar și rănit în orgoliul său că nu era în stare nici să refuze un dar din dragoste, nici să-l răsplătească. Din acest motiv, era hotărât să nu-i ceară noul împrumut, pe care tot ea i-l promisese cu câteva zile în urmă.

Mama a început să bombăne și să injure. Nu fusese de acord cu nici un împrumut, nici măcar de zece cenți. El susținea că da și i-a adus aminte de o conversație în care, conform versiunii sale, îi spusese că fabrica de clei în care investise avea nevoie de utilaje noi.

— Nu-ți aduci aminte? a întrebat-o. M-ai întrebat cât ar costa, iar eu am spus că două mii de dolari, la care tu ai spus: „doar atât?”.

— Cum poți să insinuezi că discuția aia a fost o promisiune? a spus ea. Nu aș fi acceptat niciodată să-ți împrumut bani pentru altă șmecherie de-a ta – întâi o plantație de cauciuc și acum o fabrică de clei.

— Plantația a fost profitabilă, a insistat el, până să ne pună un taifun arborii la pământ. Fabrica de clei nu vine cu astfel de riscuri. Dacă știam că n-ai avut niciodată intenția să-mi împrumuți banii, n-aș mai fi acceptat și alți investitori, dintre care unii sunt clienții tăi, îmi pare rău să-ți zic. Putem să ne pierdem cu toții și cămașa de pe noi, sper doar să nu creadă că ai și tu vreo vină în chestia asta.

Cred că aș fi dat buzna prin ușile alea de sticlă, dacă mama ar fi consimțit să-i dea bani. În schimb, am auzit-o spunând cu o voce foarte limpede:

— Ei bine, nu voi mai avea de-a face cu clienții ăia când voi pleca din Shanghai. Și nici pe tine nu te voi mai vedea decât în amintirile mele, ca pe un mare șarlatan.

Din gura lui s-a auzit atunci un șir de sudălmi, printre cele mai groaznice alăturări de cuvinte pe care le auzisem vreodată. Nu mai puteam de fericire.

— Nici măcar în pat nu ești cine știe ce, a spus la final.

Apoi a trântit ușa în urma lui, continuând să înjure în timp ce se îndepărta pe hol.

Porumbița de Aur s-a dus imediat la mama. Mamei îi tremura vocea când i-a relatat pe scurt cele petrecute.

— Îl iubești în continuare pe bărbatul ăsta?

— Dacă dragostea te tâmpește, atunci da. De câte ori m-ai avertizat? De ce n-am fost în stare să-l văd așa cum e de fapt? Parcă m-a hipnotizat, de am picat așa de rău pradă farmecelor lui. Toată casa râde de mine pe la spate și totuși, dacă ar intra acum iarăși pe ușă... Nu știu. Sunt atât de slabă în prezența lui.

Bârfe șoptite lunecau pe coridoare. Noaptea, le ascultam de la fereastra mea. Servitorilor le părea rău să-l vadă pe Fairweather plecând. Nimeni nu o învinovăța pe Nor Pufos. De ce îl merita Lulu Mimi mai mult pe bărbatul ăsta? În plus, Fairweather o iubea pe Nor Pufos și i se dăruise. Fata le arătase tuturor inelul cu sigiliul familiei lui, care era înrudită cu regele Scoției. Servitorii și-au dat verdictul: nici o femeie nu putea fi stăpână pe fidelitatea unui bărbat sau pe nevoile firești ale virilității sale. Nor Pufos a părăsit casa înainte ca mama să o poată da afară. A luat cu ea câteva cadouri de adio – mobilă și lămpi din camera ei, care nu îi aparțineau.

Am crezut că terminaserăm cu escrocii sentimentali. Dar la puțin timp după ce mama s-a decis că plecăm din Shanghai, Fairweather s-a înfățișat în biroul ei. Mama m-a rugat să mă duc în camera mea să învăț. M-am dus în Bulevard și mi-am lipit urechea de glasvand. Cu o voce frântă, i-a spus cât de trist este s-o vadă părăsind Shanghaiul. Avea să plângă după ea – ea, o ființă atât de rară, pe care nici o femeie n-ar fi putut să o înlocuiască vreodată, o femeie pe care ar fi adorat-o și la sărăcie, și la bătrânețe. Nu dorea nimic, doar să-i spună câteva cuvinte sincere pe care să le poată lua cu ea și de care să-și aducă aminte în vremuri de restriște. A plâns destul de convingător, apoi a plecat, cu siguranță copleșit de propriu-i teatru de doi bani.

Mama i-a povestit Porumbiței de Aur ce se întâmplase. Îi tremura vocea.

— Te-a ispitit? a întrebat Porumbița de Aur.

— Nu m-a atins, dacă asta vrei să spui.

— Dar ai fost ispitită?

A urmat o tăcere. Porumbița de Aur a continuat:

— Data viitoare când mai vine, o să stau fix aici, în cameră.

Nu a trebuit să aștepte prea mult. A apărut cu cearcăne adânci sub ochi, cu părul și hainele în dezordine.

— N-am închis un ochi de când te-am văzut ultima dată. Sufăr groaznic, Lu. Cuvintele tale m-au rănit profund și pe bună dreptate, pentru că ceea ce simt acum este adevărul dureros. Tu nu ai fost niciodată crudă, cel puțin nu intenționat. Dar ura ce mi-o porți este mai mult decât pot suporta. O simt aici, aici și aici. O simt zi și noapte, ca pe niște cărbuni încinși sau niște cuțite. Eram singurul care știa că ai fost trădată de Lu Shing și că meritai mai mult de-atât. Meritai ce era mai bun din mine și asta ți-am și dăruit. Ți-am fost necredincios cu trupul, este adevărat, însă inima mea și sufletul meu au rămas ale tale, numai ale tale, în fiecare clipă. Lu, draga mea, nu-ți cer nimic decât să înțelegi și să accepți că te iubesc cu adevărat. Te rog, spune-mi că mă crezi. Voi înceta să mai consider că viața merită trăită dacă refuzi.

Mama a râs la vorbele lui. Iar el a ieșit în fugă din camera ei. Mai târziu, i-a povestit Porumbiței de Aur ce se petrecuse și îi părea bine să poată spune că îl respinsese fără ajutorul ei.

S-a înființat a doua zi, proaspăt ferchezuit și îmbrăcat elegant.

— Plec din Shanghai, mă duc în America de Sud. Nu mă mai ține nimic aici, acum că pleci și tu. Vocea lui era tristă, dar calmă. Am venit doar să-ți spun că nu te voi mai deranja. Pot să-ți sărut mâna de rămas-bun?

A îngenucheat. Mama a oftat și i-a întins mâna. A sărutat-o scurt, apoi și-a apăsat mâna ei de obraz.

— Va trebui să-mi ajungă pentru tot restul vieții. Știi foarte bine că nu aveam cum să vorbesc serios când am zis ce-am zis de talentele tale de iubită. Numai tu ai fost în stare să mă porți pe culmi ale plăcerii de care nici nu știam că există. Ne-am simțit atât de bine împreună, nu? Sper că o să poți într-o zi să uiți toate lucrurile astea urâte și să-ți aduci aminte de momentele când eram atât de epuizați de plăcere, încât nu mai puteam rosti o vorbă. Îți aduci aminte? Ah, Dumnezeule mare, Lu, cum poți să-mi răpești această frumusețe?

Nu vrei să-mi mai lași o ultimă amintire? Nu te mai poate răni, nu-i așa? Nu mi-aș dori nimic mai mult decât să-ți ofer încă o dată plăcere.

Și-a ridicat ochii spre ea, așa cum stătea în genunchi, iar ea nu a spus nimic. A mângâiat-o pe genunchi și mama tot nu zicea nimic. I-a ridicat fusta și a sărutat-o pe genunchi. Știam ce urma să se întâmple. Puteam s-o văd în ochii ei. Se prostise. Am plecat din cameră.

Porumbița de Aur a certat-o a doua zi dimineață.

— Îmi dau seama că ți s-a lipit iar de trup și de inimă ca o lipitoare ce e. Se vede în ochii ăștia strălucitori și în colțurile gurii ușor ridicate. Încă ți se mai învârte prin cap ce ați făcut azi-noapte, nu? Omul ăsta trebuie să posede farmecele a o mie de bărbați de-ți provoacă atâta poftă între picioare și-ți scoate creierul din cap în același timp.

— Noaptea trecută nu a însemnat nimic pentru mine, a spus mama. Am cedat în fața unei vechi tentații. Ne-am destrăbălat ca de obicei între așternuturi, iar acum am terminat-o cu el.

Trei săptămâni mai târziu, Fairweather a intrat nonșalant în sufrageria comună cu zâmbetul lui de cimpanzeu și s-a îndreptat spre mama cu brațele larg deschise.

— Ați face bine să-mi dați un sărut, domnișorica Minturn, pentru că tocmai am rezervat două cabine pe un vapor care pleacă în două zile. Nici asta nu-i o dovadă a dragostei mele?

Mama a făcut ochii mari, dar a rămas nemișcată. El s-a grăbit să-i spună că auzise de rugămintea ei în cercurile de afaceri din Shanghai și, chiar dacă era supărată pe el, și el pe ea, a simțit că poate să-i redobândească încrederea și să-i recâștige inima făcându-i rost de lucrul de care avea disperată nevoie.

Au părăsit împreună sufrageria și s-au dus în biroul ei. Mi-am terminat iute micul dejun și m-am dus în Bulevard, unde mi-am aranjat cărțile și hârtiile în dezordine pe masă ca să dea impresia de studiu, apoi mi-am lipit urechea de glasvandul rece. I-am auzit declarațiile grețoase de amor despre chinurile inimii și despre viața lipsită de noimă, și cum avea ea iarăși o noimă când a descoperit o cale de a o ajuta. I-a îndrugat o sumedenie de cuvinte afectuoase, alături de obișnuitele mărturisiri ale nepieritoarei sale dureri. Apoi a schimbat placa.

— Lu, draga mea, ne-am distrat așa de bine în noaptea aceea, nu-i așa? Doamne, Dumnezeu! Nu te-am mai văzut niciodată

arzând așa de dorință. Simt un foc în vintre numai când mă gândesc la asta, tu nu?

A urmat o tăcere lungă, speram să nu fie vorba de un sărut – sau mai mult.

— Dă-te de pe mine, a spus ea cu duritate. Întâi aș vrea să aud mai multe despre noua ta ofertă de pace.

El a izbucnit în râs.

— În regulă. Doar să nu uiți de recompensa mea. Și când o să auzi ce ți-am găsit, poate o să iei în considerare dublarea premiului. Ești gata? Două cabine rezervate pe un pachebot – doar trei escale – Hong Kong, Haiphong și Honolulu. Douăzeci și patru de zile până în San Francisco. Cabinele nu sunt la clasa întâi. Nu sunt chiar Dumnezeu să pot înfăptui miracole. Dar sunt cabine decente, la babord. Nu am nevoie decât de pașapoartele voastre. Nu-ți face griji. Am făcut rezervările, însă mâine trebuie să arăt pașapoartele călătorilor pentru înregistrare.

— Ți-l dau pe al meu. Dar un copil care călătorește împreună cu mama lui nu are nevoie de unul.

— Agentul de bilete mi-a spus că se cere pașaport pentru toți călătorii – bărbați, femei și copii. Dacă Violet nu are pașaport, atunci nu trebuie decât să prezentăm certificatul ei de naștere la Consulatul American pentru a i se elibera unul. Are certificat de naștere, nu-i așa?

— Sigur că da. Îl am chiar aici.

Am auzit hârșăitul picioarelor unui scaun, zgomotul unei chei în broască, apoi scârțâitul unui sertar tras afară.

— Unde o fi? a exclamat ea.

— Când l-ai căutat ultima dată?

— N-am avut nici un motiv să caut. Toate documentele mele importante sunt aici, le țin sub cheie.

A început să înjure, deschizând și trântind alte sertare.

— Calmează-te, i-a spus el. Nu e mare lucru să-ți emită consolatul încă unul.

Nu am reușit să aud prea bine ce spunea mama. Mai mult vorbea în barbă... ceva în legătură cu ordinea în care își ținea biroul... cum nu a rătăcit niciodată nimic.

— Îți pierzi mințile, Lulu, a spus Fairweather. Vino-ncoace. Putem s-o rezolvăm, nu e o problemă.

Mama continua să mormăie, dar n-am deslușit decât cuvântul *furat*.

— Ei, haide, Lu dragă, fii rațională. De ce ar fura cineva certificatul de naștere al lui Violet? N-are nici un sens. Scoate-ți din minte asta. Pot să obțin și certificatul de naștere, și pașaportul de la consulat, mâine. Ce nume ai trecut pe certificatul de naștere? Doar atât trebuie să știi.

Am auzit-o spunând numele „Tanner“, apoi „soț“ și „american“.

— Căsătoriți? a întrebat Fairweather. Știu că l-ai iubit și că ați trăit împreună. Dar chiar ai făcut orice de dragul lui Violet. În fine, sunt vești bune. Înseamnă că e americană și e născută legitim, prin urmare are cetățenie. Gândește-te doar ce dificil ar fi fost dacă ai fi folosit numele tatălui ei adevărat, al chinezului.

Cuvintele lui m-au izbit ca un pumn. De ce știa acest om detestabil atât de multe despre mine?

Spre seară, Fairweather s-a întors cu o față abătută. A urcat împreună cu mama în biroul ei. M-am dus la locul meu obișnuit în Boulevard. Mă îngrijisem mai devreme să las ușile de sticlă întredeschise și trăseseam un pic draperiile.

— Nu există nici o înregistrare a nașterii lui Violet, a spus el.

— Nu se poate. Ești sigur că ai folosit numele corect?

A scris ceva furioasă pe o bucățică de hârtie și i-a arătat-o.

— Am folosit exact acest nume și l-am scris corect, cum l-ai scris tu aici. Nu au nici o înregistrare cu numele lui Violet, nici un copil care să-i aparțină lui Lulu Minturn. Am fost atent și am verificat și asta.

— Ce prostie din partea mea, a spus mama. Am folosit prenumele meu, Lucretia, și pe certificatul de căsătorie, și pe cel de naștere. Uite, ți-l scriu aici.

— Lucretia! Trebuie să recunosc, numele ăsta nu te prinde deloc. Ce ai mai păstrat secret față de mine? Alt soț? Mai ai și alte nume ca să mai fac investigații?

— Nu fi absurd. Mă duc acolo imediat și îmi iau singură blestematul de certificat.

— Lulu, dragă, nu are nici un rost să faci asta. Probabil că or fi pierdut o cutie de dosare și, oricât i-ai presa, tot n-o să le găsească la timp pentru plecarea ta din Shanghai.

— Dacă nu putem să-i facem rost de un pașaport, a spus mama, nu mai plecăm. Pur și simplu o să trebuiască să mai așteptăm.

Vrea să mă aștepte. Mă iubește. Iată dovada de care nu avusesem parte înainte.

— Bănuiam că asta o să spui, așa că m-am gândit singur la o soluție potrivită. Am găsit pe cineva sus-pus, un adevărat Pooh-Bah¹, care a acceptat să ne ajute. Nu pot să-ți spun cine – într-atât de importantă este persoana. Dar i-am făcut la un moment dat un favor, pe care l-am ținut secret în toți acești ani – o indiscreție care îl implică pe fiul unui bărbat al cărui nume l-ai recunoaște imediat, un zeu pentru mulți. Așa că Pooh-Bah și cu mine suntem prieteni foarte buni. Mă asigură că putem obține actele necesare care îi vor permite lui Violet să intre în Statele Unite. Trebuie doar să declar că eu sunt tatăl.

Aproape că am scos un strigăt de scârbă. Mama a izbucnit în râs.

— Ce noroc că nu e adevărat.

— De ce-l insuși pe salvatorul fiicei tale? M-am chinuit, nu glumă, ca să vă ajut.

— Aștept să-mi spui și cum vei face una ca asta, și ce dorești în schimb pentru paternitatea ta inventată. Nu mă voi amăgi să cred că doar pasiunea noastră explozivă de noaptea trecută e suficientă pentru a-ți compensa eforturile.

— Mi-ajunge încă o tură, atât. Nu vreau să profit. Am nevoie doar de banii pentru cheltuieli.

— Apropo, cum tot jucăm cu cărțile pe față, care este numele tău real, cel pe care propui să i-l dai lui Violet?

— S-ar putea să nu mă crezi, dar e chiar Fairweather, Arthur Fairweather. L-am transformat într-o glumă înainte s-o poată face alții.

Falsul tată și-a înfățișat planurile. Mama va trebui să-i dea bani pentru cele două cabine de pe vapor și pentru a-l plăti pe Pooh-Bah. El va aduce biletele dimineața și mă va duce repede la consulat. La prânz, ea ar trebui să trimită cuferele pe vapor și să se îmbarce din timp pentru a păzi cabinele de intruși. Fairweather vorbea prea

1. Personaj din opera comică *The Mikado* de W.S. Gilbert și Arthur Sullivan (1885).

liniștit, cuvintele păreau prea bine repetate ca să fie sincere. Voia banii ei.

— Te îndoiești că pot duce toate astea la bun sfârșit?

— De ce să nu mă duc eu la consulat, de vrerne ce sunt mama ei?

— Scuză-mă că o spun așa, direct, Lulu dragă, dar guvernul american nu este dispus să arate noului guvern chinez că oferă favoruri speciale celor ale căror localuri se ocupă cu plăcerile trupești. Brusc, au devenit cu toții adepții unei moralități fără pată. Ești prea celebră, prea notorie. Nu cred că amicul meu Pooh-Bah ar fi dispus să abuzeze de funcția sa într-o asemenea măsură. Violet o să fie înregistrată cu numele meu și pot să spun că mama ei este soția mea decedată, Camille – da, am avut o soție, dar nu voi vorbi despre ea acum. Odată ce avem certificatul ei de naștere și pașaportul, Violet și cu mine ne vom imbarca pe vas ca un tată și scumpa lui fiică, apoi ne vom reuni cu toții fericiți. De ce te încrunți? Sigur că vin și eu cu voi, draga mea. De ce crezi că depun toate aceste eforturi? Tot nu mă crezi că te iubesc sincer și că vreau să fiu pentru totdeauna alături de tine?

A urmat o tăcere lungă, iar eu mi-am imaginat că se sărută. De ce îl credea fără să-i pună nici o clipă intențiile la îndoială? Oare câteva sărutări îi goliseră din nou creierul atât de repede? Avea de gând să-l prezinte fiului ei pe acest escroc drept „scumpul și devotatul tată al surorii tale“?

— Violet și cu mine vom împărți una din cabine, a spus mama în cele din urmă, iar tu te vei bucura în întregime de cealaltă – din respect pentru răposata doamnă Fairweather și pentru notorietatea mea, cum te-ai exprimat tu.

— Vrei să-ți fac curte tot drumul până la San Francisco, asta e ideea?

A urmat o tăcere. Se sărutau din nou, eram sigură.

— Hai să ajungem la aspectul financiar al întregii afaceri, a spus mama. Cât îți datorez pentru această dovadă a afecțiunii tale?

— E destul de simplu. Costul cabinelor, recunoștința bănească față de Pooh-Bah și prețul, umflat de el însuși, al mitei pe care a trebuit să o dea cuiva. Influența de acest gen nu se câștigă ieftin sau în chip onest. Când o să vezi suma, s-ar putea să crezi că e vorba de cabine aurite. Este o sumă usturătoare, care trebuie plătită la vechiul curs de referință al dolarilor mexicani din argint. Nimeni nu știe cât o să reziste noua monedă.

S-a lăsat iarăși tăcerea. Mama a tras o înjurătură. Fairweather a trecut din nou în revistă toate detaliile. Ea l-a întrebat direct cât din respectiva sumă reprezenta profitul lui, la care el a bombănit ceva, supărat de lipsa ei de recunoștință pentru toate câte făcea. Nu numai că avea să se folosească de toate favorurile lui, a afirmat el, dar părăsea și Shanghaiul sărac lipit. Trebuia să-i revină o sumă substanțială în două săptămâni. Dar pentru ea, avea de gând să lase totul în urmă, inclusiv datoriile neplătite, ceea ce însemna că erau slabe șanse să-și mai arate fața în Shanghai vreodată. Asta dovedea cât de mult o iubea.

A urmat iarăși tăcerea. Aveam emoții că va ceda în fața minciunilor lui.

— Când o să fim la bord, a spus mama în cele din urmă, o să-mi arăt recunoștința. Și dacă mă păcălești, vei afla că răzbunarea mea nu cunoaște limite.

A doua zi dimineața, m-am certat cu ea în legătură cu planul acela jalnic. Mama era deja îmbrăcată în ținuta aleasă pentru călătorie: o fustă albastră și o jachetă lungă. Pălăria, pantofii și mănușile ei erau crem, din piele de ied. Arăta de parcă urma să meargă la curse. Eu trebuia să port o bluză de marinar ridicolă și o fustă pe care le trimisese Fairweather. Zicea că mă făcea să arăt ca o fetiță americană patriotă, o ținută care era necesară pentru a adormi orice suspiciuni că n-aș fi fost albă cum e zăpada. Eram sigură că voia să port ținuta aceea ieftină doar ca să mă umilească.

— Nu am încredere în el, am spus eu, în timp ce Porumbița de Aur mă ajuta cu hainele.

Mi-am expus argumentele. A mers cineva la consulat să verifice dacă ceea ce spunea era adevărat? Poate că totuși exista un certificat de naștere. Și cine era acest om influent pe care susține că îl cunoaște? Singurul motiv pentru care făcea toate astea era banul. Cum putea mama să fie sigură că n-o să se facă nevăzut cu banii?

— Chiar crezi că nu m-am întrebat același lucru de cinci ori? mi-a răspuns prefăcându-se enervată.

Însă i-am văzut ochii iscodind în jur, căutând pericolul în ungherele întunecate. Era speriată. Avea îndoieli. A continuat pe un ton repetit:

— Am întors povestea asta pe toate părțile, căutând să aflu dacă pune la cale vreo escrocherie.

Mi-a înșirat mai departe suspiciunile ei. Ou Crăpat trimisese mai mulți oameni să afle dacă biletele erau reale. Erau într-adevăr rezervate, plătite de cineva care se aștepta să-și primească banii înapoi dublu, nu triplu, cum spusese Fairweather. Asta era lăcomia lui obișnuită, pe care mama putea s-o treacă cu vederea, atâta timp cât primea biletele. A primit confirmarea că pașapoartele erau într-adevăr necesare. Iar Porumbița de Aur se dusese deja până la consulat să vadă dacă era adevărat că certificatul meu de naștere nu putea fi găsit. Din păcate, nu aveau voie să dea asemenea informații decât părinților americani.

— De ce s-ar deranja Fairweather să facă toate astea? a întrebat mama și, după o clipă, și-a dat singură răspunsul. Joaca lui preferată este să tragă sfori, așa cum e și să le înnoade, să le treacă una prin alta. Tu ce părere ai? a întrebat-o mama pe Porumbița de Aur. Să am încredere în el?

— Niciodată când vine vorba de dragoste, a spus aceasta. Dar dacă vine cu biletele, atunci înseamnă că e capabil să facă ce a spus. Dacă nu aduce biletele, atunci Ou Crăpat o să aducă înapoi banii și o parte din nasul lui.

— De ce trebuie să plecăm imediat? m-am plâns eu. Dacă așteptăm un pic, nu vom mai avea nevoie de ajutorul lui. Toate astea sunt pentru Teddy. Pentru Teddy, trebuie să mă prefac că Fairweather este tatăl meu. Pentru Teddy, trebuie să renunț la Carlotta și să mă doară sufletul.

— Violet, nu începe cu isteriile. Toate astea sunt pentru noi – mi-a răspuns făcându-și de lucru cu mânușile. Și ea avea emoții. A continuat: Dacă nu putem să facem rost de actele tale, concluzia e una singură: nu plecăm nicăieri până când nu le obținem.

De pe una din mânuși a sărit un nasture. Și le-a scos și le-a aruncat pe birou.

— Dar de ce trebuie să ne grăbim așa? Teddy o să fie tot în San Francisco.

Stătea întoarsă cu spatele la mine.

— Shanghaiul se schimbă. S-ar putea să nu mai fie loc și pentru noi aici. În San Francisco, ne vom lua viața de la zero.

M-am rugat ca Fairweather să nu vină. Să dispară cu banii și să-și arate adevăratul chip. Dar s-a înfățișat prompt la ora nouă, în timp ce Porumbița de Aur și cu mine ne aflam în biroul mamei. S-a așezat și i-a dat mamei un plic.

Ea s-a încruntat.

— Țsta e un bilet pentru o cabină și un pat.

— Lulu dragă, de ce continui să n-ai încredere în mine? Dacă ambele bilete ar fi la tine, cum ne-am mai putea imbarca eu și cu fiica mea, Violet? A scos din buzunarul de la piept celelalte bilete și le-a ridicat în aer. Nu trebuie decât să ciocănești la ușa cabinei mele de trei ori pentru a verifica că fiica ta și preaplecatorul tău servitor sunt acolo. S-a ridicat și și-a pus pălăria pe cap. Violet și cu mine ar trebui să ne grăbim la consulat, altfel tot efortul ăsta va fi în zadar.

Totul se petrecea prea rapid. M-am uitat insistent la mama. *Nu, nu-l lăsa să mă ia*, am vrut să o implor. M-a privit resemnată. Îmi bătea inima atât de tare, încât mă apucase amețeala. Am luat-o de pe jos pe Carlotta, care dormea sub masă, și am început să bocesc, umplându-i blana de lacrimi. Un servitor a coborât cu valiza mea.

— Eu nu primesc nici o lacrimă? a spus Porumbița de Aur.

Nici o clipă nu-mi trecuse prin cap că ea nu venea cu noi. Evident că nu venea. Ea și cu mama erau ca două surori. Pentru mine era ca o mătușă. M-am dus și mi-am aruncat brațele pe după gâtului ei, mulțumindu-i pentru toată grija pe care mi-o purtase. Nu puteam concepe că, din ziua aceea, n-aveam s-o mai văd o vreme, poate chiar niciodată.

— O să vii curând la San Francisco? am întrebat printre lacrimi.

— N-am nici cea mai mică dorință să merg acolo. Așa că o să trebuiască să vă întoarceți voi în Shanghai ca să mă vedeți.

Porumbița de Aur și mama m-au însoțit pe scară în jos. Am strâns-o pe Carlotta atât de tare, încât a început să se agite. La poartă, curtezanele și servitoarele lor se adunaseră deja pentru a-și lua rămas-bun. I-am mulțumit lui Ou Crăpat pentru că a avut grijă de mine. A zâmbit, dar în ochi i se citea tristețea. Ocean Mic, care o iubea pe Carlotta, se afla prin preajmă. Mi-am îngropat fața în blana Carlotei: „Îmi pare rău! Îmi pare rău!“. I-am promis că o voi iubi întotdeauna și că mă voi întoarce după ea. Dar știam că probabil n-o s-o mai văd vreodată. Ocean Mic și-a întins brațele, iar Carlotta s-a cuibărit în ele. Nu a părut deloc deranjată de faptul că plecam, și asta m-a durut. Dar în clipa când mama și cu mine ieșeam pe poartă, am auzit-o pe Carlotta mieunând. M-am întors și am văzut cum se răsucea, încercând să vină la mine. Mama mi-a

cuprins mijlocul cu brațul și m-a condus cu fermitate înainte. S-a deschis poarta și un cor de frumuseți a început să strige: „Să te întorci!“, „Nu ne uita!“, „Să nu te îngrași prea mult!“, „Să-mi aduci o stea norocoasă!“.

— Nu o să dureze mult, m-a asigurat mama. Am remarcat o cută de îngrijorare pe fruntea ei. M-a mângâiat pe față. L-am rugat pe Ou Crăpat să te aștepte la consulat și să-mi trimită un mesaj imediat ce vezi pașaportul. Nu mă imbarc până nu primesc mesajul. O să vii cu Fairweather direct la navă și ne căutăm în spatele vaporului, așa o să fim împreună când o să se pornească vasul.

— Mama..., am protestat eu.

— Nu plec până nu te am lângă mine, a spus ferm. Promit. M-a sărutat pe frunte. Nu-ți face griji.

Fairweather m-a condus la trăsură. M-am întors și am văzut-o pe mama făcându-mi cu mâna. I-am văzut cuta de pe frunte.

— La cinci fix, în spatele vaporului! a strigat.

Peste cuvintele ei care se pierdeau în depărtare, am auzit-o pe Carlotta urlând.

Capitolul 3

Casa Seninătății

Shanghai

1912

Violet - Vivi - Zizi

Când am coborât din trăsură, am văzut poarta unei case mari și o plăcuță pe care scria cu caractere chinezești „Casa Seninătății“. M-am uitat într-o parte și-n alta a străzii după o clădire cu steagul american.

— Nu suntem unde trebuie, i-am spus lui Fairweather.

Mi-a răspuns cu o privire mirată și l-a întrebat pe vizitiu dacă era adresa corectă, iar acesta ne-a confirmat. Fairweather a cerut ajutorul celor care stăteau în dreptul porții. Două femei zâmbitoare au făcut un pas în față. Una dintre ele mi-a spus:

— E prea frig să stai afară, surioară. Hai înăuntru să te încălzești.

Înainte să mă dezmeticesc, mă apucaseră de coate și mă împingeau. M-am împotrivit, încercând să le explic că eram pe drum către consulat, dar nu mi-au dat drumul. Când m-am întors să-i spun lui Fairweather să mă ia de aici, am văzut doar praful răscolit plutind în razele soarelui. Trăsura se îndepărta repejor pe stradă. Nenorocitul! Avusesem dreptate de la bun început. Era o păcăleală. Până să-mi dau seama cum ar trebui să reacționez, cele două femei m-au prins și mai zdravăn de brațe și m-au forțat să înaintez. M-am luptat și am țipat, avertizându-i toți cei din jur – oameni de pe stradă, portarii, servitorii, servitoarele – că dacă nu îmi dau ascultare, mama va pune mai târziu să fie aruncați în pușcărie pentru că m-au răpit. Mă priveau cu niște fețe impasibile. De

ce nu mă ascultau? Cum îndrăzneau să trateze o străină în asemenea hal!

În holul principal, am văzut pancarte roșii atârinate de pereți. „Bine ai venit, surioară Mimi“. Caracterele pentru *mimi* erau aceleași folosite în numele mamei mele și însemnau „tăinuit“. M-am repezit la una dintre pancarte și am tras-o jos. Inima îmi bătea nebunește și simțeam cum mă sufoc de spaimă.

— Sunt străină, am zberiat în chineză. Nu aveți voie să-mi faceți așa ceva...

Curtezanele și servitoarele se holbau la mine.

— Ce straniu că vorbește chineză, a spus una dintre servitoare.

— Să vă ia dracu' pe toți! am țipat în engleză.

Mintea îmi duduia, gândurile mi se învălmășeau, însă îmi simțeam membrele inerte. Ce mi se întâmpla? Trebuia să îi spun mamei unde sunt. Aveam nevoie de o trăsură. Trebuia anunțată poliția cât mai curând posibil. I-am spus unui servitor:

— Îți dau cinci dolari dacă mă duci la Tăinuita Cale de Jad.

O clipă mai târziu, mi-am dat seama că nu aveam nici un ban. Neputința m-a făcut să devin și mai confuză. Am bănuțit că aveam de gând să mă țină aici până la cinci, când vaporul părăsea portul.

O servitoare i-a șoptit alteia că, din câte avea ea impresia, curtezanele virgine de la casele de prima mână purtau haine mai drăguțe decât un costum prăpădit de yankeu.

— Nu sunt o curtezană virgină! am spus.

O femeie scundă și îndesată la vreo cincizeci de ani s-a apropiat de mine, iar după privirile prudente de pe chipurile celorlalți, mi-am dat seama că ea era matroana. Avea o față lată și de o paloare nesănătoasă. Ochiul îi erau negri ca de cioară și își împletise părul de la tâmple în niște șuvițe strânse care îi trăgeau pielea înapoi, conferind ochilor o formă ovală ca de pisică. Din gura ei lipsită de buze am auzit cum mi-a spus:

— Bine ai venit în Casa Seninătății!

M-am strâmbat când am auzit cât de mândră a spus acel nume. *Seninătate!* Mama îmi zisese că numai casele de mână a doua foloseau astfel de nume care sunau bine, astfel încât să creeze așteptări false. Unde era seninătatea? Toți păreau terorizați. Mobila occidentală era bătătoare la ochi și ieftină. Draperiile erau prea scurte. Toate obiectele decorative erau imitații ale unor lucruri inaccesibile. Nu

era loc de îndoială: Casa Seninătății nu era nimic mai mult decât un bordel cu o reputație în declin.

— Mama mea e o americană foarte importantă, i-am spus matroanei. Dacă nu mă lași să plec în clipa asta, o să aibă grijă să fii condamnată într-un tribunal american, iar casa ta o să fie închisă pentru totdeauna.

— Da, știm totul despre mama ta. Lulu Mimi. O femeie atât de importantă.

Matroana le-a făcut semn celor șase curtezane să vină să facă cunoștință cu mine. Erau îmbrăcate în culori aprinse, roz și verde, de parcă am fi fost la Festivalul Primăverii. Patru dintre ele păreau să aibă șaptesprezece sau optsprezece ani, iar celelalte două erau mult mai mari, de cel puțin douăzeci și cinci de ani. O servitoare care nu avea mai mult de zece ani a adus prosoape aburinde și un bol cu apă și petale de trandafiri. I-am dat peste mână, iar vasul de porțelan a căzut pe pardoseală și s-a spart cu un zgomot puternic, de parcă ar fi răsunat o mie de clopoței. În timp ce culegea cioburile de pe jos, servitoarea speriată i-a cerut scuze matroanei, însă bătrâna nici gând să o liniștească, să-i spună că paguba nu era din vina ei. O servitoare mai în vârstă mi-a oferit un bol de ceai de măslină dulce. Deși îmi era sete, am luat bolul și l-am aruncat spre pancartele cu numele meu. Lacrimi negre s-au prelins din caracterele mânjite.

Matroana mi-a oferit un zâmbet indulgent.

— *Ayo!* Ce mai temperament.

Le-a făcut un semn curtezanelor, iar acestea, una după alta, împreună cu servitoarele lor, mi-au mulțumit politicoase pentru că am venit și le-am sporit prestigiul casei. Nu păreau însă să fie cu adevărat bucuroase de prezența mea. Când matroana m-a luat de cot pentru a mă conduce spre o masă, mi-am smucit brațul.

— Nu mă atinge.

— *Şşş-şşş*, m-a liniștit matroana. În curând o să te simți mai în largul tău aici. Spune-mi „mamă“, iar eu o să te tratez exact ca pe o fiică.

— Curvă ieftină!

Zâmbetul i-a dispărut, iar atenția i s-a mutat asupra celor zece farfurii cu delicatese speciale așezate dinaintea noastră, pe măsuta joasă.

— Te vom hrăni încă mulți ani de acum încolo, a spus, continuând să turuie alte și alte cuvinte nesincere.

Mi-au căzut ochii asupra unor chifteluțe și m-am decis că aș putea să nu las mâncarea să se irosească. O servitoare mi-a turnat niște vin într-o ceșcuță și a pus-o pe masă. Am luat bețigașele și m-am întins după o chifteluță. Matroana mi-a atins bețigașele cu ale ei și a dat din cap.

— Trebuie să bei din vin înainte să mănânci. Așa e obiceiul.

Am înghițit rapid o gură din lichidul acela scârbos, apoi m-am întins din nou după chifteluță. Matroana a bătut de două ori din palme și a fluturat din mână, cerând astfel fără cuvinte ca mâncarea să fie luată. Am crezut că dorește să mănânc în altă cameră.

S-a întors spre mine și mi-a spus cu același zâmbet pe buze:

— Am investit destul de mult în tine. O să muncești din răsuputeri ca să-ți meriți hrana?

M-am încruntat amenințător și, înainte să apuc să o fac în fel și chip, mi-a aplicat o lovitură cu pumnul într-o parte a capului, lângă ureche. Forța cu care m-a izbit aproape că mi-a zburat capul de pe gât. Mi-au dat lacrimile și au început să-mi țiuie urechile. Nu mai fusesem niciodată lovită până atunci.

Chipul femeii se schimonosise, iar țipetele ei se auzeau slab, îndepărtat. Mă asurzise de o ureche. M-a palmuit peste față, astfel încât am simțit cum mi se adună în ochi alte lacrimi care mă înțepau.

— Înțelegi? m-a întrebat cu vocea ei care parcă venea de la distanță.

Nu am putut să-mi vin în fire suficient de repede, încât să reacționez înainte să urmeze și alte palme. M-am aruncat asupra ei și i-aș fi stâlcit fața, dacă brațele unor servitori nu m-ar fi tras de pe ea.

Femeia m-a palmuit iar și iar, injurând. M-a înșfăcat de păr și mi-a smucit capul pe spate.

— Fetiță răsfățată, o să bat la tine de o să-ți iasă pe nas firea asta îndărătnică, chiar și de-ar fi să crăpi.

Apoi mi-a dat drumul și m-a împins atât de tare, încât mi-am pierdut echilibrul și m-am prăbușit pe podea, într-o beznă adâncă.

M-am trezit într-un pat străin, învelită cu o pătură. O femeie a venit grăbită spre mine. Temându-mă să nu fie matroana, mi-am acoperit capul cu brațele.

— În sfârșit, te-ai trezit, mi-a spus ea. Vivi, nu-ți aduci aminte de vechea ta prietenă?

De unde-mi știa numele? Mi-am desfăcut brațele și am deschis ochii. Avea o față rotundă, ochi mari și un aer interogativ, cu una dintre sprâncene ridicată.

— Nor Fermecat! am strigat.

Era acea Frumusețe a Norilor care îmi tolerase năzbâtiile când eram mică. Se întorsese să mă ajute.

— Acum mă cheamă Dovlecelul Fermecat, a spus. Sunt curtezană aici.

Avea o față obosită, cu tenul lipsit de strălucire. Îmbătrânise destul de mult în cei șapte ani care trecuseră.

— Trebuie să mă ajuți, am spus eu într-o suflare. Mama mă așteaptă în port. Vaporul pleacă la ora cinci și, dacă nu sunt acolo, o să plece fără noi.

S-a încruntat.

— Nici un cuvânt de bucurie că ne-am reîntâlnit? Tot un copil răsfățat ai rămas, doar că acum ai mâinile și picioarele mai lungi.

Ce-o apucase de-mi critica manierele când eram într-o asemenea situație?

— Trebuie să ajung în port imediat sau...

— Vaporul a plecat deja, mi-a spus. Mama Ma ți-a pus o poțiune de adormit în vin. Ai dormit cea mai mare parte din zi.

Am rămas năucă. Mi-am imaginat-o pe mama cu noile ei cufere stivuite pe chei. Biletele fuseseră irosite. Cât de furioasă va fi când o să afle cu câtă iscusință o păcălise Fairweather cu cuvintele lui scârboase de amor. Așa îi trebuie dacă a fost atât de nerăbdătoare să-și vadă fiul din San Francisco.

— Trebuie să te duci în port, i-am spus Dovlecelului Fermecat, și să-i spui mamei mele că sunt aici.

— *Oyo!* Nu sunt servitoarea ta. Oricum, nu mai e acolo. E pe vapor, în drum spre San Francisco. Nu se mai poate întoarce.

— Nu-i adevărat! N-ar pleca nicăieri fără mine. Mi-a promis.

— Un mesager i-a spus că erai deja la bord și că Fairweather te căuta.

— Ce mesager? Ou Crăpat? Dar nu m-a văzut când am intrat sau când am ieșit din consulat.

Orice îmi spunea Dovlecelul Fermecat, eu o contraziceam fără să judec: „A promis. Nu m-ar minți“. Și cu cât repetam aceste cuvinte, cu atât eram mai puțin sigură.

— Mă duci înapoi la Tăinuita Cale de Jad?

— Micuță Vivi, ce ai pățit este mult mai grav decât crezi. Mama Ma a plătit prea mulți dolari mexicani Bandei Verzi¹ ca să îți lase fie și cea mai mică porțiță de scăpare. Iar Banda Verde a amenințat pe toată lumea de la Tăinuita Cale de Jad. Dacă Frumusețile Norilor te ajută, vor fi desfigurate. L-au amenințat pe Ou Crăpat că-i taie toți mușchii de la picioare și că-l lasă în stradă să fie călcat în picioare de cai. I-au spus Porumbiței de Aur că o să-i pună o bombă în casă și că tu îți vei pierde ochii și urechile.

— Banda Verde? Ei n-au avut nimic de-a face cu asta.

— Fairweather a făcut un târg cu ei în schimbul datoriilor pe care le avea la jocurile de noroc. A convins-o pe mama ta să plece astfel încât ei să poată pune mâna pe Tăinuita Cale de Jad fără amestecul consulatului american.

— Du-mă la poliție.

— Ce naivă ești. Șeful poliției din Shanghai este membru al Bandei Verzi. Oamenii ăia știu totul despre situația ta. M-ar omori în chipul cel mai dureros posibil dacă te-aș scoate de aici.

— Nu-mi pasă, am strigat. Trebuie să mă ajuți.

Dovlecelul Fermecat m-a privit cu gura căscată.

— Nu-ți pasă dacă sunt torturată și omorâtă? Ce mai fată ai ajuns și tu?! Ești așa de egoistă!

A părăsit încăperea.

Mi s-a făcut rușine. La un moment dat, fusese singura mea prietenă. Nu puteam să-i explic că îmi era teamă. Nu mă arătasem niciodată speriată sau slabă în fața nimănui. Eram obișnuită ca problemele să-mi fie rezolvate pe loc de mama. Voiam să-i mărturisesc Dovlecelului Fermecat tot ce simțeam – că mamei nu-i pășase suficient de mine, în schimb se lăsase prostită și îl crezuse pe mincinosul ăla. Așa făcea întotdeauna, pentru că îl iubea pe el mai mult decât pe mine. Oare era cu el pe vapor? Mai avea să se întoarcă? Doar îmi promisese.

Mi-am rotit privirea prin temnița mea. Camera era mică. Toată mobila era de proastă calitate și atât de paradită, încât nici nu mai putea fi restaurată. Ce fel de bărbați erau clienții acestei case? Am inventariat toate lipsurile camerei ca să-i pot povesti mamei cât am

---

1. Cunoscută organizație criminală din Shanghai, de la începutul secolului XX.

suferit. Rogojina era subțire și plină de cocoloașe. Draperiile de la fereastră erau decolorate și pătate. Măsuța joasă avea un picior strâmb, iar pe blat se vedeau pete de apă și urme de arsură, numai bună de pus pe foc. Vaza cu model ca niște crăpături micuțe chiar avea o crăpătură adevărată. Pe tavan era jupuită tencuială, iar lămpile de pe pereți stăteau câș. Covorul era portocaliu cu albastru-închis, din lână, și avea țesute simbolurile obișnuite ale învățaților din dinastia Ming, jumătate din ele tocite sau mâncate de molii. Fotoliile în stil occidental păreau șubrede, iar tapițeria era zdrențuită la marginea șezutului. Mi s-a pus un nod în gât. Chiar era pe vas? Chiar era îngrijorată de moarte?

Încă purtam costumașul acela de marinar albastru cu alb pe care-l uram, „dovada patriotismului meu american“, cum spusese Fairweather. Ființa aceea diabolică mă făcea să sufăr pentru că îl uram.

În dosul șifonierului, am descoperit o pereche de pantofiori brodați, însă atât de roși, încât se vedea mai mult căpțușeala murdară de sub mătasea roz cu albastru. Tocurile erau complet tocite. Fuseseră făcuți pentru picioare mici. Fata care-i purtase probabil că își chircise degetele și mersese pe vârfuri ca să pară că are picioarele la fel de mici precum chinezoaicele cu picioare legate. Oare își odihnea călcâiele pe partea din spate a pantofilor când nu o vedea nimeni? De ce-i lăsase fata aici în loc să îi arunce? Nu mai puteau fi reparați. Mi-am imaginat-o, o fată cu un chip trist și picioare mari, păr subțire și ten cenușiu, uzată la fel ca pantofii, o fată care era pe punctul de-a fi aruncată la gunoi pentru că nu mai era de folos. Am simțit cum mă ia cu rău de la stomac. Pantofii fuseseră plasați acolo ca un semn. Eu aveam să ajung ca acea fată. Matroana nu mă va lăsa niciodată să plec. Am deschis geamul și i-am aruncat afară, pe străduță. Am auzit un țipăt și m-am uitat în jos. O puștoaică jerpelită se freca în creștet, apoi a luat pantofii și i-a strâns la piept. Mi-a aruncat o privire vinovată, apoi a luat-o la goană ca o hoață.

Am încercat să-mi aduc aminte dacă văzusem pe fața mamei vreă expresie vinovată pe când mă îndepărtam de ea. Dacă da, ar fi fost dovada că acceptase planul lui Fairweather. Când o amenințasem că rămân în Shanghai împreună cu Carlotta, s-ar fi putut folosi de asta drept scuză pentru a pleca. Și-o fi spus că poate

preferam să rămân. Am încercat să-mi amintesc și alte crâmpie de conversație, alte amenințări pe care le proferasem, promisiuni pe care mi le făcuse ea și vociferările mele de protest în clipa în care mă dezamăgise. Printre fragmentele acelea se găsea motivul pentru care mă aflam unde mă aflam.

Am tras cu ochiul la valiza așezată lângă șifonier. Ce se afla înăuntru urma să-mi dezvăluie adevăratele ei intenții. Dacă erau haine pentru noua mea viață, atunci voi ști că fusesem abandonată. Dacă hainele erau ale ei, atunci voi ști că fusese trasă pe sfoară. Mi-am scos de la gât lăntșorul de argint cu cheia valizei. Mi-am ținut respirația. Am oftat recunoscătoare când am văzut o sticlută cu prețiosul ei parfum din ulei de trandafir himalayan. I-am mângâiat gulerul din blană de vulpe. Sub acesta era rochia ei favorită, una de culoarea liliacului, pe care o purtase la Clubul Shanghai, unde intrase curajoasă și se așezase singură la masa unui bărbat care era prea bogat și prea important încât să i se spună că femeile nu au voie acolo. Am agățat această rochie impertinentă de ușa șifonierului și am așezat dedesubt o pereche de pantofi de-ai ei cu toc înalt. Dădeau impresia stranie a unei fantome fără cap. Sub aceste lucruri, în valiză, era cutia mea din sidif în care aveam bijuteriile: două brățări norocoase, un medalion de aur, un colier și un inel din ametist. Am mai deschis o cutiuță unde erau bucăți de chihlimbar, darul pe care îl refuzasem când împlinisem opt ani. Am scos de acolo două suluri, unul scurt, celălalt lung. Am desfăcut hârtia care le învelea. Până la urmă s-a dovedit că nu erau suluri, ci picturi în ulei pe pânză. Am întins-o pe cea mai mare pe podea.

Era portretul mamei din tinerețe, pictura pe care o găsisem când am împlinit opt ani. Căutasem prin camera ei o scrisoare pe care o primise și care o supăraseră foarte tare. Atunci n-apucasem decât să-i arunc o privire înainte de a-l pune la loc. Acum, în vreme ce îl examinam cu atenție, m-am simțit ciudat de stânjenită, de parcă mă holbam la un secret teribil al mamei, ceva ce era periculos să știu – sau poate era un secret despre mine. Își dăduse capul pe spate, cu nările la vedere. Stătea cu gura închisă, fără să zâmbească. Arăta de parcă cineva o provocase să pozeze pentru un portret, iar ea acceptase fără să ezite. Chiar dacă în același timp poate că îi era frică să facă așa ceva și încerca să o ascundă. Avea

ochii larg deschiși și pupilele atât de mari, încât irisul verde parcă devenise negru. Privirea unei pisici speriate. Era înainte de-a învăța să-și ascundă sentimentele afișând o falsă încredere în sine. Cine era pictorul care se bucura de ipostaza aceasta temătoare a ei?

Pictura era asemănătoare ca stil cu portretele europene comandate pentru noutatea lor de către locuitorii înstăriți din Shanghai, care trebuiau să aibă cele mai la modă articole de lux de care se bucurau și străinii, chiar dacă era vorba de reproduceri ale strămoșilor altora în peruci pudrate, împreună cu odraslele lor pline de panglici, înconjurate de spanieli și iepuri. Asemenea obiecte decorative erau foarte populare în saloanele hotelurilor și în casele de flori de prima mână. Mama își bătuse joc de picturile astea spunând că sunt snoabe și prost executate.

— Un portret, spusese ea, ar trebui să fie al unei persoane care respiră în momentul când e pictată. Ar trebui să surprindă tocmai una dintre acele răsuflări.

Ea își ținuse respirația când fusese făcut acest portret. Cu cât mă uitam la chipul ei, cu atât mai multe vedeam, și cu cât vedeam mai multe, cu atât devenea mai contradictorie. Vedeam curaj, apoi teamă. Recunoșteam vag ceva din firea ei și puteam să-mi dau seama că era vorba de o trăsătură pe care o avusese încă de mică. Apoi am realizat despre ce era vorba: aroganța ei, faptul că credea că este mai bună decât ceilalți și mai deșteaptă. Că are întotdeauna dreptate. Când ceilalți nu erau de acord cu ea, își arăta dezaprobarea față de persoanele lor. Dădeam peste tot soiul de oameni care ne priveau dezaprobatori când ne plimbam prin parc. O recunoșteau: „Matroana cea albă“. Mama îi măsură încet din cap până-n picioare, apoi pufnea dezgustată, iar eu aproape întotdeauna începeam să chicotesc fără să mă pot opri când îi vedeam cum se pierd, retrăgându-se fără un cuvânt sub privirile ei critice.

De obicei nu-și pierde vremea cu oameni care o insultaseră. Dar în ziua în care primise ultima scrisoare de la Lu Shing, era măcinată de o supărare sfredelitoare.

— Știi ce înseamnă moralitatea, Violet? Înseamnă regulile altor oameni. Dar o conștiință știi ce este? Libertatea de a-ți folosi propria inteligență pentru a hotărî ce e bine și ce e rău. Ai această libertate și nimeni nu ți-o poate lua. De fiecare dată când alții nu

sunt de acord cu tine, trebuie să nu ții seama de ei și să fii singura care să-și judece propriile decizii și acțiuni...

Mi-a vorbit așa la nesfârșit, de parcă încă o chinuia o rană veche care supura și trebuia să o curețe cu venin.

M-am uitat îndeaproape la pictură. Ce conștiință avea ea? Noțiunile ei de bine și de rău erau ghidate de egoism, făcea orice era în interesul ei. „Biata Violet“, mi-am imaginat o spunând. „În San Francisco, lumea și-ar fi bătut joc de ea că e o copilă de o rasă îndoielnică. Mai bine să rămână în Shanghai, unde poate să trăiască fericită alături de Carlotta.“ M-am infuriat. Întotdeauna găsisse o cale de a-și justifica deciziile, indiferent cât de greșite erau. Când o curtezană era obligată să părăsească Tăinuita Cale de Jad, mama susținea că era o necesitate. Când nu putea lua cina cu mine, îmi spunea că e vorba de o necesitate. Timpul pe care-l petrecea împreună cu Fairweather era întotdeauna o necesitate.

O *necesitate*. Asta spunea pentru a-i servi propriului scop. Era o scuză pentru egoismul ei. Îmi aduceam aminte de un moment în care mi se făcuse greață de lipsa ei de conștiință. Se întâmplase cu trei ani în urmă, într-o zi memorabilă, fiindcă fusese atât de neobișnuită în mai multe feluri. Ne aflam cu Fairweather la Hipodromul din Shanghai ca să ne uităm la un francez care urma să treacă în zbor cu avionul pe deasupra pistei. Tribunele erau pline ochi. Nimeni nu mai văzuse un avion în zbor, cu atât mai puțin unul chiar deasupra capetelor noastre, iar când acesta s-a înălțat pe cer, publicul a scos un murmur la unison. Mie mi s-a părut un număr de magie. Cum altfel s-ar fi putut explica așa ceva? Am privit avionul cum plana și intra în picaj, înclinându-se dintr-o parte în cealaltă. I s-a desprins o aripă, apoi încă una. Am crezut că așa trebuia să se întâmple, până când avionul s-a îndreptat spre centrul pistei și s-a făcut praf și pulbere. S-a ridicat un fum negru, oamenii au țipat și când aviatorul sfârtecat a fost târât afară dintre rămășițe, câțiva bărbați și femei au leșinat. Eu aproape că am vomat. Cuvintele *mort, mort, mort* răsunau ca un ecou prin tribune. Bucățile de avion au fost cărate de acolo și peste balta de sânge s-a presărat pământ proaspăt. La scurtă vreme, caii au intrat pe pistă și au început cursele. Îi auzeam pe cei care plecau afirmând furioși că era imoral să continui cursele și că era o rușine să se bucure cineva de ele. Credeam că și noi o să plecăm. Cine mai putea să rămână după ce

tocmai văzuse cum e omorât un om? Dar, spre uluiala mea, mama și Fairweather nu s-au ridicat de pe scaune. În timp ce cailă bătătoareau pista, mama și Fairweather aclamau, iar eu priveam pământul reavăn care fusese împrăștiat pentru a ascunde sângele. Mama nu vedea nimic rău în faptul că asistam la cursă. N-aveam de ales decât să stau acolo, și totuși mă simțeam vinovată când mă gândeam că ar fi trebuit să le spun ce părere am.

Mai târziu, în aceeași după-amiază, în timp ce ne întorceam spre casă, o fetiță chinezoaică, probabil de aceeași vârstă cu mine, a ieșit în fugă dintr-un intrând întunecat și i-a spus lui Fairweather, în puținele cuvinte englezești pe care le știa, că era virgină și că avea trei găuri pentru un dolar. Toate fetele sclave erau niște ființe demne de milă. Trebuiau să aibă cel puțin douăzeci de bărbați pe zi, altfel riscau să fie omorâte în bătaie. Ce altceva să le oferim mai mult decât milă? Și chiar și asta era dificil de făcut, pentru că erau atât de numeroase. Alergau de colo-colo ca niște găini speriate, trăgeau oamenii de haine, se rugau de bărbați până când deveneau o pacoste. Trebuia să grăbim pasul când treceam pe lângă ele, fără să le aruncăm nici o privire. În ziua aceea, mama a reacționat diferit. Când ne-am îndepărtat de fata respectivă, a murmurat printre dinți:

— Nenorocitului care a vândut-o ar trebui să i se taie puța aia mică a lui cu ghilotina de tăiat trabucuri.

Fairweather s-a amuzat.

— Chiar tu, draga mea, ai cumpărat fete de la cei care le vând.

— E o diferență între a vinde o fată și a o cumpăra.

— Rezultatul e același, a spus Fairweather. Fata devine o prostituată. Vorbim de o complicitate între vânzător și cumpărător.

— E mult mai bine să cumpăr eu o fată și să o iau în casa mea decât să ajungă o sclavă ca fata asta și să moară la cincisprezece ani.

— Dacă e să judecăm după florile din casa ta, înțeleg că numai cele drăguțe merită salvate.

Mama s-a oprit în loc. Această observație o iritase în mod evident.

— Acest lucru nu e un reflex al conștiinței mele. E pragmatism. Sunt o femeie de afaceri, nu sunt o misionară care conduce un orfelinat. Ceea ce fac eu reprezintă o necesitate în condițiile de față. Numai eu știu care sunt acelea.

Din nou apărea cuvântul acela: *o necesitate*. Și imediat după ce l-a rostit, s-a întors brusc și a luat-o spre pragul ușii unde stătea proprietăreasa fetei. I-a dat femeii niște bani, apoi a luat-o pe față de mână și a revenit lângă noi. Fata rămăsese împietrită. S-a uitat peste umăr la fosta ei stăpână.

— Măcar ochii ei nu au privirea aceea ștersă pe care o au cele mai multe sclave.

— Deci ți-ai mai cumpărat o curtezană micuță, a spus Fairweather. Încă una salvată de pe străzi. Bravo ție.

Mama s-a enervat.

— Această fată n-o să fie curtezană. Nu am nevoie de una și, chiar dacă aș avea, ea n-ar fi potrivită în veci. Este deja distrusă, deflorată de o mie de ori. N-ar face decât să stea întinsă pe spate cu o mutră resemnată. O iau drept servitoare. Una dintre servitoare se mărită și pleacă în satul soțului.

Am aflat mai târziu că nu pleca nici o servitoare. Pentru o clipă, am crezut că o luase pe față pentru că era bună la suflet. Dar apoi mi-am dat seama că o făcuse din aroganța ei de a arăta oricui o contrazicea că nu are dreptate. Aceași aroganță o făcuse să rămână și la cursele de cai. Iar pe față o cumpărase pentru că Fairweather glumise pe seama conștiinței ei.

Am examinat din nou pictura în ulei, remarcând fiecare trăsătură de pensulă care îi zugrăvise chipul tânăr. Oare când era de vârsta mea, simțise mai multă compasiune față de semenii ei? Oare simțise așa ceva față de pilotul mort sau față de mica sclavă? Era o fire contradictorie, iar așa-zisele ei necesități nu aveau nici o noimă. Putea la fel de bine să fie loială sau neloială, o mamă bună sau una rea. Poate că mă iubea câteodată, dar dragostea ei nu era constantă. Când îmi dovedise ultima dată că mă iubea? M-am gândit că atunci când îmi promisese că nu mă va părăsi.

Pe spatele picturii se puteau citi următoarele cuvinte: „Pentru domnișoara Lucretia Minturn, cu ocazia împlinirii a șaptesprezece ani“. Nu știam data de naștere a mamei mele sau vârsta ei. Nu sărbătoream niciodată zilele de naștere, prin urmare nu avusesem niciodată motiv să o aflu. Eu aveam paisprezece ani, iar dacă ea mă născuse la șaptesprezece, atunci asta ar fi însemnat că acum avea treizeci și unu de ani.

Lucretia. Acesta era numele trecut și pe plicul scrisorii lui Lu Shing. Cuvintele de sub dedicație fuseseră șterse într-o uitare de

mina neagră a unui creion. Am întors pictura cu fața și am găsit inițialele „L.S.“ în colțul din dreapta jos. Lu Shing era pictorul. Eram sigură.

Am desfășurat pictura mai mică. Inițialele „L.S.“ apăreau și în josul acesteia. Era un peisaj cu o vale văzută de pe marginea unei faleze. Privitorul stătea cu fața la priveliștea de dedesubt. Culmile muntoase de pe ambele părți se vedeau ca niște zimți, iar umbra lor se proiecta pe fundul văii. Norii grei aveau nuanța unei vânătăi mai vechi. Jumătățile superioare erau rozalii, în timp ce norii din fundal erau învăluți în auriu, iar la capătul îndepărtat al văii, o deschizătură între doi munți strălucea ca intrarea în paradis. Părea să fie la răsărit. Sau era oare un amurg? Nu puteam să-mi dau seama dacă venea o ploaie sau dacă se limpezea cerul, dacă voia să transmită bucuria de a ajunge acolo sau ușurarea de a părăsi locul acela. Oare pictura trebuia să sugereze speranța sau dezolarea? Stăteai pe stânca aceea mânat de vitejie sau tremurând de teama a ceea ce te aștepta? Sau poate pictura era despre prostul care-și urmărise visul, iar acum avea în față căldarea de aur a diavolului, în locul acela strălucitor, inaccesibil. Pictura îmi aducea aminte de iluziile acelea optice care se schimbau când le întorceai cu susul în jos sau într-o parte, transformând un om cu barbă într-un copac. Nu puteai să vezi pictura în ambele feluri în același timp. Trebuia să decizi care dintre ele reprezenta intenția originală. Și cum ai fi putut să știi răspunsul corect, decât dacă nu erai tu cel care o pictase?

Pictura mi-a provocat o senzație neplăcută. Era un semn, la fel ca pantofii purtați. Îmi fusese scris să o descopăr. Ce urma să mi se întâmple era fie salvarea, fie pierzania mea. Eram sigură acum că pictura reprezenta sosirea în valea aceea, nu plecarea. Începea ploaia. Era la amurg, se întuneca și în curând nu vei mai putea să-ți găsești drumul de întoarcere.

Cu mâini tremurânde, am întors-o pe dos. *Valea Minunilor* scria acolo, iar dedesubt erau inițialele: „Pentru L.M. din partea lui L.S.“. Data abia dacă se mai distingea. Din câte deslușeam, era ori „1897“, ori „1899“. Eu mă născusem în 1898. Oare mama primise această pictură în același timp cu portretul ei? Oare ce făcea ea înainte să mă nasc? Dar în anul următor? Dacă Lu Shing pictase tabloul în 1899, însemna că încă era cu mama când eu aveam un an.

Am aruncat ambele picturi în capătul celălalt al camerei. După o clipă, m-a copleșit un sentiment de teamă că o parte din mine urma să fie azvârlită la gunoi și distrusă, iar eu nu voi putea ști niciodată ce era cu adevărat. Mama îl ura pe Lu Shing pentru că o părăsise, așa că probabil a avut un motiv foarte bun ca să păstreze aceste tablouri. M-am repezit să le recuperez. Plângând, le-am strâns la loc sul și le-am vârat la fundul valizei.

Dovlecelul Fermecat a intrat în cameră. A aruncat pe un scaun două pijamale din bumbac – niște cămăși largi și nădragi verzi cu dungii roz –, genul de haine purtate de copiii mici.

— Mama Ma s-a gândit că hainele astea te vor împiedica să încerci să scapi. A spus că ești prea înfumurată ca să fii văzută în public îmbrăcată ca o servitoare chineză. Dacă nu renunți la aroganța asta occidentală a ta, o să te bată mai rău decât a făcut-o deja. Trebuie să îi respecti regulile și o să ai mai puțin de suferit. De tine depinde câtă durere vrei să înduri.

— Mama o să vină să mă ia, am declarat sus și tare. Nu va trebui să mai rămân mult timp aici.

— Chiar de-ar fi așa, n-o să se-ntâmpile prea curând. Durează o lună să ajungi din Shanghai în San Francisco și încă o lună să te întorci. Și dacă te încăpățânezi, o să fii moartă înainte să treacă două luni. Fă cum îți spune matroana. Prefă-te că ești dispusă să înveți orice te învață. N-o să mori dacă faci asta. Te-a cumpărat ca să fii curtezană virgină, iar deflorarea ta nu va avea loc timp de cel puțin un an. N-ai decât să-ți plănuiești scăparea între timp.

— Nu sunt o curtezană virgină.

— Nu lăsa mândria să te tâmpească, mi-a spus. Ai noroc că nu te pune să treci la muncă din prima.

S-a dus la valiza mea și și-a îndesat mâinile înăuntru, apoi a scos gulerul din blană de vulpe cu lăbuțele ei atârând.

— Nu te atinge de lucrurile mele.

— Violet, trebuie să ne mișcăm rapid. Matroana o să ia ce vrea de aici. Când a plătit pentru tine, a plătit pentru tot ce-ți aparține. Și o să vândă orice nu-i convine – inclusiv pe tine, dacă nu te porți frumos. Hai, grăbește-te. Ia doar ce e mai prețios. Dacă iei prea multe lucruri, o să-și dea seama.

Am refuzat să mă urnesc din loc. Iată unde mă adusese egoismul mamei mele. Eram o curtezană virgină. De ce să vreau să mai păstrez vreun lucru de-al ei?

— Bine, dacă tu nu vrei nimic, a spus Dovelcelul Fermecat, iau eu câteva lucruri pentru mine.

A desprins rochia de culoarea liliacului de pe ușa șifonierului. Mi-am înăbușit un țipăt. A împăturit-o și și-a băgat-o sub jachetă. A deschis cutia cu bucățile de chihlimbar.

— Astea nu sunt de calitate bună, au o mulțime de imperfecțiuni. Și mai sunt și murdare pe dinăuntru – *aiya!* – insecte. De ce să păstrezi așa ceva? Americanii sunt așa de ciudați.

A mai scos un pachet învelit în hârtie. Era un costum micuț de marinar, o cămașă albastru cu alb și pantalonăși, alături de o beretă, ca acelea purtate de marinarii americani. Probabil că le cumpărase pentru Teddy când era bebeluș și plănuia să i le arate drept dovadă a iubirii ei nemuritoare. Dovelcelul Fermecat a pus costumul de marinar înapoi în valiză. Matroana avea un nepot, a spus. A ridicat de jos gulerul din blană de vulpe cu lăbuțele atârând. A privit-o melancolic și a aruncat-o înapoi în valiză. Din caseta cu bijuterii, a scos doar un lăntișor cu un medalion de aur. I l-am luat, l-am deschis și am dezlipit dinăuntru fotografiile minuscule de pe ambele părți, mama într-una, eu în cealaltă.

Apoi a început să scormonească și mai adânc și a scos cele două picturi făcute sul. A desfășurat-o pe cea a mamei mele și a pufnit în răs. „Ce obrăznicătură!” A întins-o și pe cea cu peisajul sumbru. „Ce realist e. N-am mai văzut niciodată un apus atât de frumos.” Apoi a pus picturile în grămada ei.

În timp ce mă îmbrăcam, ea recita numele curtezanelor. Mugur de Primăvară, Frunzuliță de Primăvară, Petală de Floare, Floare de Camelie și Kumquat.

— Deocamdată nu trebuie să le ții minte numele. Poți să le zici pur și simplu surorile flori. O să le cunoști suficient de repede și după firea lor. A continuat să flecărească: Frunzuliță de Primăvară și Mugur de Primăvară sunt surori adevărate. Una este deșteaptă, cealaltă, mai prostuță. Ambele au suflet bun, dar una este tristă și nu-i place de bărbați. Nu-ți spun care e una și care cealaltă, te las să ghicești. Petală de Floare se preface că este amabilă, dar de fapt e șireată și ar face orice ca să fie favorita matroanei. Floare de

Camelie este foarte isteată. Știe să scrie și să citească. În fiecare lună cheltuiește câțiva bănuți ca să-și cumpere vreun roman sau hârtie pe care să-și scrie poeziile. Pana ei este plină de îndrăzneală. O plac fiindcă e foarte sinceră. Kumquat este de o frumusețe clasică, un chip în formă de piersică. E însă ca un copil care acționează fără să se gândească. Acum cinci ani, când era la o casă de prima mână, și-a găsit un iubit și a rămas fără un sfaț. Asta-i ceva obișnuit printre cele ca noi.

— Din cauza asta a trebuit să pleci, nu-i așa? am întrebat. Aveai un iubit?

A pufnit supărată.

— Asta ai auzit tu? A tăcut și privirea i-a devenit visătoare. Am avut mulți iubiți de-a lungul anilor – câteodată îmi deveneau patroni. Unuia dintre ei i-am dat prea mulți bani. Dar ultimul meu iubit nu m-a păcălit și nu mi-a luat nici un ban. M-a iubit din toată inima. Apoi s-a uitat la mine: Îl cunoști. Pan Poetul.

Am simțit o adiere răcoroasă pe piele și m-am înfiorat.

— Bârfa a ajuns la urechile patronului meu, și anume că făcusem sex cu o stafie și că era înțepenită în corpul meu. Patronul n-a mai vrut să mă atingă și a cerut să-i dau înapoi banii de pe contract. Nor Pufos a împrăștiat zvonul ăla. Fata aia trebuie că e bolnavă la suflet. În fiecare casă găsești câte una ca ea.

— Chiar era în corpul tău Poetul Fantomă?

— Ce întrebare tâmpită! Nu am făcut sex. Cum am fi putut? Dar era o stafie. Ne-am împărțit doar spiritul, ceea ce a fost mai mult decât suficient. Multe fete care practică meseria asta nici nu trăiesc dragostea adevărată. Își iau iubiți și patroni sperând că vor ajunge concubine și să poată fi numite A Doua Nevastă, A Treia Nevastă sau chiar A Zecea Nevastă, dacă sunt disperate. Dar asta nu e dragoste. E încercarea de a-și găsi o soartă mai bună. Cu Pan Poetul am simțit numai dragoste, iar el a simțit același lucru pentru mine. Nu urmăream să obținem ceva unul de la celălalt. Așa am știut că este un sentiment real. Când am plecat din Tăinuita Cale de Jad, el a trebuit să rămână pentru că făcea parte din casă. Fără el, am simțit că nu mai am viață în mine. Voiam să mă omor ca să fim împreună... Crezi că sunt nebună. O văd pe chipul tău. *Hm.* Domnișorica Americancă Educată. Nu știi nimic. Trebuie să te îmbraci. Dacă nu ești gata la timp, matroana o să-ți mai facă o

nară pe față. Mi-a ținut pijamalele și a spus: Matroana vrea ca toate fetele să îi spună mamă. Mama Ma. Sunt doar niște sunete, nu înseamnă nimic. Spune-le întruna până când poți să le înghiți fără să te îneci. Mama Ma, Mama Ma. Pe la spate noi îi zicem bătrâna dropie.

Dovlecelul Fermecat a imitat un păsăroi care cârâie și dă din aripi în timp ce se năpustește în toate părțile pentru a-și apăra cârdul. Apoi m-a anunțat:

— Mamei Ma nu i-a plăcut numele tău, *Vivi*. A spus că n-are nici o noimă. Pentru ea, nu erau decât două sunete. I-am sugerat să folosească cuvântul chinezesc pentru „violetă“, adică *zizi*.

L-a pronunțat cum se aude țiuitul unui țânțar. *Zzzzz! Zzzzz!*

— Nu e decât un cuvânt, a continuat ea. Mai bine să-ți spună toți așa. Nu e nevoie să și fii acea persoană. Poți să ai un nume secret care să-ți aparțină doar ție – porecla ta americană, *Vivi*, sau numele de floare pe care ți l-a dat mama ta. Numele meu de curtezană este Dovlecelul Fermecat, dar în inima mea sunt Comoara de Aur. Mi-am dat singură acest nume.

La micul dejun, am făcut așa cum mă sfătuisese Dovlecelul Fermecat.

— Bună dimineața, Mama Ma. Bună dimineața, surori flori.

Bătrâna dropie s-a bucurat să mă vadă în noile mele haine.

— Vezi, când îți schimbi hainele, ți se schimbă și soarta

Folosindu-se de degete ca de niște clești, mi-a întors capul când la stânga, când la dreapta. Faptul că mă atingeă îmi provoca greață. Degetele ei erau reci și cenușii ca ale unui cadavru.

— Am cunoscut o fată din Harbin care avea pielea și părul de aceeași culoare ca ale tale, a spus. Și aceiași ochi. Avea sânge manciurian. În vremurile de demult, acești manciurieni erau ca niște câini care violau orice fată – rusoaică, japoneză, coreeană, cu ochi verzi, albaștri, căprui, păr blond sau roșcat, mare sau micuță –, pe orice puteau pune mâna când treceau valvârtej pe poneii lor. Nu m-ar mira dacă pe undeva se află o herghelie de ponei cu sânge pe jumătate manciurian. M-a apucat din nou de față: Oricine o fi fost tatăl tău, avea în el sângele manciurian, asta-i sigur. Îmi dau seama după forma maxilarului, după ochii mai alungiți la capete, ca ai mongolilor, și după culoarea lor verzuie. Am auzit că una dintre concubinele împăratului Qianlong avea ochii verzi. O să spunem că te trași din ea.

Pe masă fuseseră aranjate mâncăruri apetisante, dulci și picante – muguri de bambus și rădăcină de lotus în miere, ridichi murate și pește afumat – atâtea feluri gustoase. Îmi era foame, dar am mâncat puțin, cu manierele delicate pe care le văzusem la curtezanele de la Tăinuita Cale de Jad. Voiam să-i arăt că nu mai are ce să mă învețe. Am cules o alună mititică cu bețișoarele mele din fildes, am dus-o la buze și mi-am așezat-o pe limbă de parcă era o perlă pe o pernă din brocart.

— Se vede că ai avut parte de educație bună, a spus bătrâna dropie. Peste un an, când o să-ți faci debutul, o să înnebunești bărbații cu farmecele tale. Ce zici de asta?

— Mulțumesc, Mama Ma.

— Vedeți, le-a spus celorlalte cu un zâmbet mulțumit. Acum îmi dă ascultare.

Când Mama Ma și-a luat de jos bețișoarele, i-am privit mai atentă degetele. Semănau cu niște banane putrezite. Am urmărit-o cum a ciugulit restul de mâncare din farfuria ei. Curtezana cea șireată, Petală de Floare, s-a ridicat și a servit-o rapid pe matroană cu încă niște muguri de bambus și pește, dar nu s-a atins de ultimele bucățele de rădăcină de lotus în miere. A așteptat până când Mugur de Primăvară a luat ultima bucată mai mare, apoi a spus pe un ton muștrător:

— Lasă-i-o Mamei. Știi ce mult îi plac dulciurile.

Apoi a făcut un întreg spectacol punând propriile ei bucăți de rădăcină de lotus pe farfuria matroanei. Aceasta a lăudat-o pe Petală de Floare pentru că o trata ca pe o mamă adevărată. Pe fața lui Mugur de Primăvară nu se putea citi nimic, nu și-a ridicat privirea. Dovlecelul Fermecat s-a uitat la mine cu fereală și mi-a șoptit:

— E furioasă.

Când Mama Ma s-a ridicat de pe scaun clătinându-se, Petală de Floare a sărit să o ajute. Nemulțumită, matroana a dat-o la o parte cu evantaiul.

— N-am ajuns o bătrână neputincioasă. E din cauza picioarelor. Pantofii ăștia sunt prea strâmți. Roagă-l pe cizmar să ne facă o vizită.

Și-a ridicat fusta. Gleznele îi erau umflate și cenușii. Am bănuț că labele picioarelor, legate în feși, trebuie să fie și mai rău.

Cum a plecat matroana de la masă, Floare de Camelie i-a spus Dovlecelului Fermecat, pe un ton excesiv de politic:

— Colega, nu mă pot abține să nu îți spun că noua ta jachetă în nuanța aceasta de piersică îți se asortează de minune cu tenul. Un client nou ar crede că ești cu cel puțin zece ani mai tânără.

Dovlecelul Fermecat a înjurat-o. Floare de Camelie a rânjit superior și s-a îndepărtat.

— Așa ne tachinăm tot timpul, a spus Dovlecelul Fermecat. Eu îi laud părul subțire. Ea îmi laudă tenul. Rădem în loc să ne plângem de vârsta noastră. Trec anii.

Am fost tentată să-i spun Dovlecelului Fermecat că nuanța nu îi venea bine deloc. O femeie mai în vârstă care poartă culori de femeie mai tinere arată fix atât de bătrână pe cât pretinde că nu este.

I-am urmat sfatul Dovlecelului Fermecat. Am făcut ce se aștepta de la mine matroana. O întâmpinam cu lingușeli, răspundeam politicoasă când îmi vorbea. Mă arătam respectuoasă față de surorile mele flori. Cât de ușor era să fii nesincer. La început, mai primeam câteva palme când afișam o expresie pe care Mama Ma o considera americană. Nu știam care anume erau acestea până nu simțeam loviturile, iar ea amenința că o să-mi șteargă cu forța orice trăsătură care îi aduce aminte de străini. M-a pălmuit și pentru că am fixat-o cu privirea când mă certa. Am aflat astfel că expresia pe care o dorea era aceea de respect plin de teamă.

Într-o dimineață, la vreo lună de când mă aflam în Casa Seninătății, Dovlecelul Fermecat mi-a spus că urma să mă mut într-o cameră nouă în câteva zile. Cea veche avea doar rostul de a mă învăța minte. Era un loc unde se depozita mobila veche.

— O să primești budoarul meu, a spus. E aproape la fel de drăguț precum cel pe care-l aveam la Tăinuita Cale de Jad. Eu mă mut în altă parte.

Știam ce înseamnă asta. Pleca într-un loc mai rău. Iar eu aș fi rămas fără nici o aliată, dacă se întâmpla așa ceva.

— O să împărțim camera, am spus.

— Cum pot să îmi seduc clienții cu tine în cameră, jucându-te cu păpușile? A, nu-ți face griji pentru mine. Știu pe cineva în Concesiunea Japoneză. Închiriem un *shikumen* cu etaj și o să avem o casă de flori de opiu, noi două, fără nici o matroană care să ne ia profitul și să ne ceară bani pentru fiecare farfurioară de mâncare...

Avea de gând să se coboare într-atât încât să devină o prostituată obișnuită. O să fumeze câteva pipe, apoi o să se culce pe spate și o să-și desfacă picioarele pentru bărbați ca Ou Crăpat.

Dovlecelul Fermecat s-a încruntat, dându-și seama la ce mă gândeam.

— Să nu îndrăznești să-ți fie milă de mine. Nu mi-e rușine. De ce mi-ar fi?

— E Concesiunea Japoneză, am spus.

— Și ce-i rău în asta?

— Îi urăsc pe chinezi acolo.

— Cine ți-a zis asta?

— Mama. De-aia nu accepta clienți japonezi în casa ei.

— Nu-i accepta fiindcă știa că o să-i sufle cele mai bune oportunități de afaceri. Dacă oamenii îi urăsc, o fac doar pentru că sunt invidioși pe succesul lor. Dar ce-mi pasă mie de asta? Prietena asta a mea mi-a spus că nu sunt mai răi decât alți străini și că le e o frică de moarte de sifilis. Verifică pe toată lumea, chiar și la case de prima mână. Poți să-ți închipui așa ceva?

Trei zile mai târziu, Dovlecelul Fermecat nu mai era de găsit – dar dispăruse numai pentru trei ore. S-a întors și mi-a așezat la picioare un cadou, care a aterizat pe podea delicat, cu un zgomot familiar. Era Carlotta. Am izbucnit în lacrimi și am apucat-o strâns, aproape strivind-o în îmbrățișarea mea.

— Cum? Mie nu mi mulțumești? a spus Dovlecelul Fermecat.

I-am cerut scuze și am numit-o adevărata mea prietenă, un suflet bun, o nemuritoare secretă.

— Ajunge, ajunge.

— O să trebuiască să găsec o cale să o ascund, am spus.

— Ha! Când o să afle matroana că am adus-o aici, nu m-ar surprinde să văd cum atârnă pancarte roșii și aprinde o sută de petarde pentru a o întâmpina cum se cuvine pe această zeiță a războiului. Acum două nopți, am dat drumul la doi șobolani în camera bătrânei dropii. Ai auzit-o cum țipa? Una dintre servitoare a crezut că luase foc camera și a fugit să cheme pompierii. M-am prefăcut uluită când am aflat motivul țipetelor. I-am spus: „Păcat că nu avem o pisică. Violet avea una, o prădătoare micuță și aprigă, dar femeia care este acum matroană la Tăinuita Cale de Jad nu vrea să o dea”. Bătrâna dropie m-a trimis imediat să-i spun Porumbiței de Aur că a plătit pentru tine și tot ce era al tău, inclusiv pisica.

Porumbița de Aur renunțase bucuroasă la animal, mi-a povestit Dovlecelul Fermecat, iar Ocean Mic a plâns cu lacrimi neconținute,

dovadă că se purtase bine cu Carlotta. Însă Dovlecelul Fermecat se întorsese cu ceva mai mult decât pisica. Venea cu știri despre Fairweather și despre mama.

— Avea obiceiul jocurilor de noroc, îi plăcea opiul și făcuse un munte de datorii. Nici o surpriză. Lua banii pe care îi investeau oamenii în companiile lui și paria cu ei, gândindu-se că astfel va putea să compenseze pierderile din afacerile anterioare. Cu cât datoriile creșteau, le spunea investitorilor ba că fabricile suferiseră avarii provocate de un taifun sau de un incendiu, ba că i le rechiționase nu știu ce comandant militar. Întotdeauna venea cu un răspuns de genul ăsta, câteodată chiar folosea aceeași scuză pentru companii diferite. Nu știa că unul dintre cei care investiseră într-una dintre companiile lui era membru al Bandei Verzi, iar investitorul altei companii făcea la rândul său parte din Banda Verde. S-au interesat câte taifunuri avuseseră loc în ultimul an. Una e să tragi pe sfoară un gangster și alta e să-i iei de proști. Aveau de gând să-l atârne de picioare și să-i bage capul în cărbuni aprinși. Dar Fairweather le-a spus că descoperise o metodă prin care putea să le returneze banii – făcând-o să plece pe matroana americană de la Tăinuita Cale de Jad.

Ai-ya. Cum poate o femeie atât de inteligentă să se dovedească atât de proastă? De slăbiciunea asta suferă mulți oameni – chiar și cei mai bogați, cei mai puternici și cei mai respectați. Sunt în stare să riște totul mânați de dorința trupească și să creadă că sunt cei mai speciali oameni de pe pământ doar fiindcă le-o spune un mincinos.

Odată ce a plecat mama ta, Banda Verde a întocmit un act fals potrivit căruia ea vânduse Tăinuita Cale de Jad unui bărbat, de asemenea membru al bandei. Au înregistrat actul la o autoritate competentă din Concesiunea Internațională, o persoană care făcea și ea parte din bandă. Ce putea să facă Porumbița de Aur? Nu avea cum să se ducă la Consulatul American. Nu avea nici un act pe numele ei, fiindcă mama ta urma să i-l trimită cu poșta după ce ajungea în San Francisco. Una dintre curtezane i-a spus Porumbiței de Aur că Nor Pufos se lăudase că ea și cu Fairweather erau acum bogați. Fairweather schimbase biletele de vapor către San Francisco cu două bilete la clasa întâi pentru Hong Kong. Urmău să se prezinte drept două persoane mondene care veniseră în Hong Kong pentru a investi în companii noi, în numele unor staruri de cinema din Occident!

Porumbița de Aur era atât de supărată când mi-a spus toate astea. *Oyo!* Credeam că o să-i iasă ochii din cap – și chiar a umflat-o plânsul. Zicea că bandele noi din Triadă nu dădeau doi bani pe standardele unei case de prima mână. Oamenii ăia dețineau un cartel cu vreo zece case, care obțineau profituri mari cu cheltuială puțină. Curtezanelor nu li se mai face curte pe îndelete, nu se mai bucură de flecuștețe, numai banii contează. Frumusețile Norilor ar fi plecat, dar gangsterii le-au momit cu bani în plus ca să stea, iar acum sunt prinse într-o capcană a datoriilor. Ou Crăpat a ajuns un simplu servitor, iar noii clienți sunt funcționari mărunți care se dau mari sau indivizi recent îmbogățiți de la niște companii insignifiante. Acești bărbați se bucură de atenția fetelor care erau curtate odată de oameni mult mai importanți. Nu există o metodă mai rapidă de a arunca pe geam reputația unei case decât să permiți trepădușilor accesul la aceleași păsărici ca și șefii lor. Apa curge repede la vale.

— N-aveau nici un drept, spuneam eu întruna.

— Numai americanii cred că au drepturi, a spus Dovelcelul Fermecat. Ce legi divine crezi tu că îți oferă mai multe drepturi și te lasă să le deții? Sunt doar niște cuvinte scrise pe hârtie de oameni care le inventează și apoi le revendică. Într-o zi le poate lua vântul uite-așa.

Apoi mi-a luat mâinile într-ale ei.

— Violet, a continuat, trebuie să-ți povestesc de fapt despre niște hârtii care au circulat înainte și-napoi între Shanghai și San Francisco. Cineva a trimis o scrisoare mamei tale, susținând că este din partea Consulatului American. Scria în ea că ai murit într-un accident – călcată pe stradă sau ceva în genul ăsta. Au adăugat și un certificat de deces plin de ștampile. Avea numele tău real trecut pe el, nu cel pe care voia să ți-l dea Fairweather. Mama ta i-a trimis o telegramă Porumbiței de Aur să o întrebe dacă era adevărat. Iar Porumbița de Aur a trebuit să aleagă dacă să-i spună adevărul mamei tale, anume că certificatul de deces era un fals, sau să se asigure că frumusețile, tu și cu ea nu veți fi torturate, mutilate sau chiar omorâte. Nu a fost o alegere în adevăratul sens al cuvântului.

Dovelcelul Fermecat a scos din mânecă o scrisoare, iar eu am citit-o cu respirația tăiată. Era de la mama. În scrisoare vorbea dezordonat despre sentimentele ei atunci când a primit mesajul,

despre neîncrederea care o măcina, despre chinurile cumplite prin care trecea în timp ce aștepta vești de la Porumbița de Aur.

Mă sfâșie gândul că Violet ar fi putut crede înainte să moară că am părăsit-o intenționat. Că acele gânduri nefericite ar fi putut să fie ultimele!

Clocoteam de mânie. A ales să creadă că eram pe vapor, fiind atât de dornică să o pornească spre noua ei viață, una alături de Teddy și de Lu Shing. Am rugat-o pe Dovlecelul Fermecat să-mi aducă hârtie pentru a-i putea scrie o scrisoare. Voiam să îi spun mamei că nu mă păcăleau minciunile ei, jalea ei prefăcută. Dovlecelul Fermecat mi-a spus că nici o scrisoare din partea mea nu va părăsi vreodată Shanghaiul. Nici o telegramă nu va fi trimisă. Gangsterii aveau să se asigure de asta. Tocmai de-aia scrisoarea primită de mama din partea Porumbiței de Aur conținea minciunile care îi fuseseră dictate.

Am devenit o altă fată, o fată pierdută, fără mamă. Nu eram nici americană, nici chinezoaică. Nu eram nici Violet, nici Vivi, nici Zizi. Trăiam acum într-un loc invizibil, alcătuit din propria mea respirație din ce în ce mai slabă, și pentru că nimeni nu putea să-l descopere, nici n-ar fi reușit să mă smulgă de acolo.

Cât timp stătuse mama în partea din spate a vaporului? Era frig pe punte? Simțea lipsa gulerului din blană de vulpe pe care-l pusese în valiza mea? A așteptat până când i s-a făcut pielea de găină înainte să se ducă înăuntru? Cât i-a luat să-și aleagă o rochie pentru prima cină pe mare? A ales-o pe cea din tul cu dantelă? Cât a așteptat în cabină înainte să-și dea seama că nu o să bată nimeni la ușa ei? Cât timp a stat în pat trează privind țintă în bezna de nepătruns? Mi-a zărit chipul acolo? A văzut ce era mai rău? A așteptat să răsară soarele sau a rămas în pat până după prânz? Câte zile a zăcut cuprinsă de disperare, dându-și seama că fiecare val o purta tot mai departe de mine? Cât i-a luat vaporului să ajungă în San Francisco, noua ei casă? Cât timp, pe ruta cea mai scurtă? Dar pe cea mai lungă? Cât a trebuit să aștepte înainte ca Teddy să se afle în brațele ei? Câte nopți m-a visat dormind în camera ei cu pereții galbeni ca soarele? Patul era în continuare lângă fereastra

din dreptul copacului cu multe ramuri? Câte păsări a numărat știind că tot atâtea ar fi trebuit să văd și eu?

Cât timp i-ar fi luat vaporului să se întoarcă? Cât timp, pe ruta cea mai scurtă, pe cea mai lungă?

Cât de lent au trecut zilele acelea în timp ce așteptam să aflu pe ce rută a luat-o. Cât de multă vreme trecuse de când veniseră și plecaseră cele mai lente vapoare.

A doua zi, m-am mutat în budoarul Dovlecelului Fermecat. Mă abțineam să plâng când și-a strâns lucrurile. A luat rochia mamei mele și cele două picturi făcute sul și m-a întrebat dacă poate să le păstreze. Am dat din cap. Apoi s-a făcut nevăzută. Nu-mi mai rămânea din trecutul meu altceva decât Carlotta.

După o oră, Dovlecelul Fermecat a dat buzna în cameră.

— Nu mai plec, până la urmă, mi-a dat de știre, mulțumită degetelor negre ale bătrânei dropii.

De două zile născocea un plan și mi-a povestit mândră cum fusese înfăptuit. Chiar înainte să plece, s-a văzut cu Mama Ma în sufragerie pentru a-și achita datoriile. Când Mama Ma a început să facă socoteli pe abac, Dovlecelul Fermecat a dat alarma.

— *Ai-ya!* Degetele tale! i-am spus. Văd că s-au înrăutățit. Groaznic. Nu meriți să suferi așa de rău cu sănătatea.

Bătrâna dropie și-a ridicat mâinile și a zis că aveau culoarea asta din cauza pastilelor pentru ficat pe care le lua. I-am spus că îmi părea bine să aud asta, deoarece crezusem că avea de-a face cu altceva și că tocmai voiam să-i spun să încerce tratamentul cu mercur. Desigur, știa la fel de bine ca oricine că mercurul se folosește în tratarea sifilisului. Așa că mi-a spus: „N-am avut niciodată sifilis și să nu te-apuci să lansezi zvonuri că așa avea“.

„Liniștește-te“, i-am spus. M-a luat gura pe dinainte, dar asta doar pentru că tocmai am auzit ce a pățit Curmală Japoneză. A lucrat la un moment dat în Casa Seninătății. Asta se întâmpla înainte să ajung eu aici, acum vreo douăzeci de ani, dar tu erai deja aici. Unul dintre clienți i-a dat sifilis, iar ea a reușit să scape de ulceratii, dar apoi i-au reapărut, iar degetele i s-au înnegrit, ca ție acum.

Mama Ma a spus că nu știa nici o curtezană pe nume Curmală Japoneză care să fi lucrat în Casa Seninătății. Nici n-avea cum, de

vreme ce o inventasem eu. În continuare i-am spus că era o servitoare, nu o curtezană, așa că nu e de mirare că nu o știa pe nume. Am descris-o ca având o față în formă de curmală japoneză, ochi mici, nas lat și o gură mică. Bătrâna dropie insista că memoria ei era mai bună decât a mea. Dar apoi norii s-au risipit. „Era o fată cu pielea negricioasă, grăsuță, care vorbea cu accent din Fiji?”

„Ea e!” am spus eu și am continuat să-i povestesc cum unul dintre clienți obișnuia să intre pe ușa din dos pentru a profita de ea pe bani puțini. Avea nevoie de bani pentru că soțul ei era dependent de opiu, iar copiii îi mureau de foame. Mama Ma și cu mine am bombănit puțin despre servitoarele intrigante. Apoi i-am spus că și clientul Curmalei Japoneze era un intrigant. Își spunea Administratorul Li și era iubitul secret al uneia dintre curtezane. Asta i-a captat atenția bătrânei dropii. Era un secret știut de toate curtezanele veterane că bătrâna dropie îl avusese drept iubit pe administrator.

„A, îți aduci aminte de el?”, am întrebat-o. A încercat să se poarte ca și cum nu era deranjată.

„Era un bărbat important”, a spus. „Toată lumea îl cunoștea.”

Am mai împuns-o un pic. „Își spunea administrator”, am zis, „dar unde lucra?”

Iar ea a spus: „Ceva legat de băncile străine, primea o groază de bani pentru a le consilia”.

Așa că am spus: „Ce ciudat. Ți-a spus doar ție și nimănui altcuiva”.

La care ea a zis: „Nu, nu. Nu el mi-a spus. Am auzit de la altcineva”.

Mi-am luat o expresie un pic neîncrezătoare înainte să continui: „Mă întreb cine o fi zis asta. După cum se zvonea, toată lumea credea că era prea important ca să-l contrazici. Una dintre curtezanele cu experiență mi-a spus că dacă ar fi susținut că are zece metri înălțime, nimeni n-ar fi îndrăznit să-l corecteze. Stătea la masă cu picioarele rășchirate, așa, și avea pe față o privire amenințătoare, de parcă el era stăpânul cerului și al munților”. Așa stăteau toți bărbații importanți, prin urmare, nu-i era greu să și-l imagineze.

Bătrâna dropie a întrebat: „De ce mi-aș aduce aminte de asta?”

Și atunci am declanșat capcana. „Se pare că era un impostor, nu era nici pe departe administrator.”

„Wah!“ A sărit de pe scaun, apoi, imediat, s-a prefăcut că vestea nu o afecta nicicum. „M-a pișcat o insectă“, a spus. „De asta am sărit în sus.“ Și a început să se scarpine ca să facă minciuna mai plauzibilă.

Așa că i-am dat mai multe motive de scărpinat: „Nu venea nicio-dată cu prietenii ca să dea petreceri. Îți amintești? Imediat cum sosea, se aștepta de la oameni să-l invite la petrecerile lor. Ce onoare! Toată lumea voia să-i facă pe plac. De fapt, una dintre curtezane era așa de impresionată de titlul său, încât i-a dat tot ce avea de dat pe gratis, în speranța că o să facă din ea Doamna Administrator. L-a primit în budoarul ei și n-a știut niciodată că, înainte să o viziteze pe ea, își făcuse deja de cap cu Curmală Japoneză“.

Bătrâna dropie a făcut ochii cât casa când am spus asta. Începuse să-mi fie un pic milă de ea, dar trebuia să-i dau înainte. „Ba e mai rău de atât“, am continuat, povestindu-i tot ce auzisem despre Administratorul Li, lucruri pe care ea și le amintea cu siguranță. „De fiecare dată când împărțea patul cu această curtezană, îi spunea să treacă o plată întreagă de trei dolari pe nota lui – o plată pentru o petrecere, chiar dacă el nu dăduse nici o petrecere. Spunea că nu voia ca ea să piardă bani pentru că își petrecea așa mult timp cu el în locul altor pețitori. Oricine și-ar fi închipuit că este incredibil de generos. Până de Anul Nou, datora aproape două sute de dolari. După cum știi, se obișnuiește ca toți clienții caselor să-și regleze conturile în ziua aceea. El n-a făcut-o. Era singurul. Nu și-a mai arătat niciodată chipul pe-aici. Futaiuri de două sute de dolari.“

Am văzut cum gura bătrânei dropii se încleștează într-o grimasă de amărăciune. Cred că se abținea să îl blesteme. Am spus cu voce tare ce știam că trebuie să gândească: „Bărbaților de genul ăsta ar trebui să li se usuce sula și să le cadă pe jos“. A dat energic din cap. Eu am continuat. „Oamenii zic că singurele daruri pe care i le-a făcut au fost ulcerațiile de la sifilis. Au presupus că așa s-a întâmplat, de vreme ce servitoarea era bolnavă – un șancru în gură, apoi unul pe obraz, și cine știe câte altele, în locuri unde noi nu puteam să le vedem.“

Bătrânei i s-a scurs sângele din obraz. A spus: „Poate că soțul servitoarei i-a dat sifilis“.

Nu mă așteptam să zică asta, așa că a trebuit să gândesc repede. „Toată lumea știa că babalâcul ăla drogat abia dacă putea să se

întoarce în pat ca să se pișe. Era numai piele și os. Dar ce contează dacă el avusese boala primul sau ea? Până la urmă, ambii au avut boala, așa că toată lumea s-a gândit că trebuie să i-o fi dat și curtezanei, iar ea probabil nici nu știa. Curmală Japoneză bea toată ziua ceai *mahuang*, dar degeaba. Când a început să-i picure puroi din sfârcuri, și le-a uns cu mercur și s-a îmbolnăvit foarte tare. Ulcerațiile s-au uscat, așa că ea a crezut că s-a vindecat. Acum șase luni i s-au înnegrit mâinile, după care a murit.

Bătrâna dropie arăta de parcă îi căzuse un ghiveci în cap. Serios, îmi părea rău de ea, dar nu trebuia să am nici o milă. Trebuia să mă salvez. În fine, n-am mai spus nimic, chiar dacă mă gândisem să adaug că cineva aflase că Administratorul Li murise de aceeași boală a mâinii negre. I-am zis că acesta era motivul pentru care mă speriasem când i-am văzut mâinile. A mormăit că nu era nici o boală, ci blestematele alea de pastile pentru ficat. I-am aruncat o privire plină de înțelegere și i-am spus că ar trebui să își roage doctorul să-i vindece *chi*-ul pentru a scăpa de afecțiune, din moment ce pastilele acelea nu păreau bune de nimic. Apoi am continuat: „Sper să nu creadă nimeni că ai sifilis. Minciunile se răspândesc mai repede decât poți să le oprești. Iar dacă oamenii o să te vadă că le atingi pe frumuseți cu degetele tale negre, s-ar putea să se teamă că toată casa e contaminată. Apoi o să apară funcționarii de la sănătatea publică, toată lumea va trebui examinată și se va închide casa până când ajung ei să verifice dacă suntem curate. Cine vrea așa ceva? Eu nu vreau să vină unul să mă examineze și să tragă cu ochiul la mine fără să-l coste nimic. Și chiar dacă ești curată, nenorocirile ăia sunt atât de corupți, încât o să trebuiască să le dai bani doar ca să nu tergiverseze raportul.

Am lăsat-o să rumege bine veștile pe care i le dădusem, apoi am spus în sfârșit ce dorisem să-i zic de la bun început. „Mama Ma, tocmai mi-a venit în minte că aș putea să te ajut să nu se răspândească zvonul ăsta. Până când ți se restabilește echilibrul în ficat, lasă-mă pe mine să fiu îndrumătoarea și servitoarea lui Violet. O s-o învăț tot ce știi. După cum îți aduci aminte, am fost una dintre primele Zece Frumuseți la vremea mea.“

Bătrâna dropie a picat în plasă. A dat din cap, slab. Ca o compensație, am zis: „Poți să fii convinsă că dacă mucoasa aia o să aibă nevoie de câte o scatoalcă, o să și-o ia imediat. De fiecare dată când

o s-o auzi țipând și cerând îndurare, o să știi că progrezes mulțumitor⁶.

Ce părere ai de asta, Violet? Am fost deșteaptă, ă? Tot ce trebuie să faci este să stai pe lângă ușă o dată sau de două ori pe zi și să țipi cerând iertare.

Nu a existat un moment anume în care am acceptat că devenisem o curtezană. Pur și simplu m-am împotrivit din ce în ce mai puțin ideii. Eram ca un condamnat care își aștepta execuția. Nu îmi mai aruncam hainele care mi se dădeau pe podea. Le purtam fără să crâcnesc. Când am primit jachetele de vară și pantalonași dintr-o mătase ușoară, m-am bucurat că erau haine confortabile și răcoroase. Dar nu îmi plăceau cătuși de puțin culoarea sau stilul lor. Lumea era un loc opac. Nu știam ce se petrecea în afara acestor ziduri, dacă mai erau sau nu protestatari pe străzi, dacă toți străinii fuseseră alungați. Eram o americană răpită, captivă într-o poveste de aventuri din care fuseseră smulse ultimele capitole.

Într-o zi în care ploua tare, Dovlecelul Fermecat mi-a spus:

— Violet, când erai mai mică, te prefăceai că ești curtezană. Flirtai cu clienții, îi ademeneai pe favoriții tăi. Iar acum spui că nu ți-ai imaginat niciodată că ai să devii una?

— Sunt americană. Fetele americane nu devin curtezane.

— Mama ta a fost matroana unei case de curtezane de prima mână.

— N-a fost curtezană.

— De unde știi? Toate matroanele chinezoaice au fost la început curtezane. Cum altfel să învețe meseria?

Mi s-a făcut rău la gândul ăsta. Poate că fusese curtezană – sau mai rău, o prostituată ordinară, pe unul dintre vapoarele din port. Cu greu putea fi numită virtuoasă. Avusese mai mulți iubiți.

— Și-a ales singură drumul în viață, am spus în cele din urmă. Nimeni nu i-a spus ce să facă.

— De unde știi că ea a ales să intre în această viață?

— Mama n-ar fi îngăduit niciodată nimănui să o oblige să facă ceva, am spus.

Apoi m-am gândit: *Uite ce m-a obligat pe mine să fac.*

— Îi disprețuiești pe cei care nu pot să-și aleagă drumul în viață?

— Mi-e milă de ei, am spus.

Refuzam să mă consider ca făcând parte din grupul acela demn de milă. Eu aveam să scap.

— De mine ți-e milă? Poți să respecti pe cineva de care ți-e milă?

— Tu ai grijă de mine și îți sunt recunoscătoare.

— Țasta nu e respect. Crezi că suntem egale?

— Noi două suntem diferite... prin rasa și țara de care aparținem. Nu putem avea aceleași așteptări de la viață. Așa că nu suntem egale.

— Vrei să spui că trebuie să am așteptări mai mici decât tine.

— Nu eu sunt de vină pentru asta.

Deodată, s-a înroșit la față.

— Nu sunt mai prejos decât tine. Sunt mai presus. Pot să am așteptări mai mari. Iar tu o să ai așteptări mai mici. Știi cum o să te vadă oamenii de-acum înainte? Uită-te la fața mea și gândește-te că e a ta. Noi două nu suntem mai breze decât actorii, cântăreții de la operă sau acrobații. Asta e noua ta viață. Soarta te-a făcut la un moment dat americană. Tot soarta ți-a și luat acest privilegiu. Ești jumătatea bastardă a tatălui tău – han, manciuriană, cantoneză, orice o fi fost el. Ești o floare căreia i se vor smulge petalele iar și iar. Ai ajuns acum la fundul societății.

— Sunt americană și nimeni nu poate schimba asta, chiar dacă sunt ținută aici împotriva voinței mele.

— *Oyo!* Ce groaznic, biata de Violet. Ea e singura de pe lumea asta a cărei situație s-a schimbat împotriva voinței ei.

Dovlecelul Fermecat s-a așezat și a continuat să pufnească aruncându-mi priviri dezaprobatore:

— Împotriva voinței ei... Nu puteți să mă obligați! *Oyo!* Ce ai mai suferit. Ești la fel ca toate de aici, pentru că acum ai aceleași griji. Poate că ar trebui să fac ce i-am promis Mamei Ma și să te bat până o să-ți cunoști lungul nasului.

S-a cufundat în tăcere, iar eu am fost recunoscătoare că tirada se terminase.

Dar apoi a vorbit din nou, de data asta cu o voce blândă și tristă, de parcă era un copil. Cu ochii pierduți în zăre, și-a adus aminte de împrejurările mereu schimbătoare ale propriei existențe.

Dovlecelul Fermecat

Aveam cinci ani, eram doar o fetiță când unchiul meu m-a luat de lângă familie și m-a vândut soției unui negustor ca să-i fiu sclavă. Unchiul mi-a spus că nu face altceva decât ce i-au cerut părinții mei. Nici în ziua de azi nu cred că asta era adevărul. Dacă aș crede, inima mi-ar îngheța, înecată de amărăciune. Poate că tata voia să scape de mine. Dar mama trebuie să fi fost zdrobită de durere când a descoperit că dispărusem. Sunt sigură că așa a fost. Amintirea-mi spune că așa s-a întâmplat. Deși cum aș putea să știu asta, dacă nu am mai văzut-o niciodată după ce am fost răpită? M-am gândit la asta mulți ani. Dacă mama nu mă mai voia, atunci de ce m-a luat nenorocitul ăla în mijlocul nopții? De ce să fi făcut totul pe ascuns?

Am plâns tot drumul până la casa bogătaşului. Iar unchiul s-a târguit și m-a vândut de parcă eram un purceluș care trebuia îngrășat ca să fie gustos. Negustorul avea o soție dintr-o căsătorie aranjată, precum și trei concubine. Concubina cea mijlocie era numită cea de-a Treia Soție, însă în inima lui ea era pe primul loc. Ea a fost soția care m-a luat drept servitoare. Negustorul, aveam eu să descopăr curând, găsea motive să intre în camera ei mai des decât în ale celorlalte. Privind în urmă, pare straniu că avea atât de multă putere asupra lui. Era cea mai bătrână dintre neveste. Avea sânii și buzele mai mari decât era considerat ideal. Nici trăsăturile nu-i erau fine. Dar avea un fel de a fi care îl fermecase pe soț. Vorbea înclinându-și un pic capul și pe un ton blând, melodios. Știa ce trebuia să spună ca să-i liniștească mintea și să-l reconforteze. Le-am auzit pe celelalte concubine spunând că dusesese o existență de prostituată într-un bordel din Soochow, unde își încolăcise picioarele în jurul a mii de bărbați cărora le supsesse creierele și judecata. Erau geloase pe stăpâna mea, așa că cine știe dacă bârfa era adevărată.

La fel ca stăpâna mea, nu mă născusem cu o frumusețe nemai-văzută. Trăsătura mea cea mai reușită erau ochii mari, iar cea mai nereușită, picioarele mari. Le avusesem legate, însă mi-au plesnit legăturile după ce am ajuns în casa negustorului și, pentru că mergeam pe vârfuri, nimeni nu și-a dat seama, așa că nu mi-au mai fost înfășurate. Spre deosebire de celelalte servitoare, nu eram doar supusă, ci și dornică să fac orice pentru a-mi mulțumi stăpâna.

Eram mândră să fiu servitoarea soției favorite, cea mai prețuită dintre soțiile lui. Îi aduceam flori de prunișor ca să și le pună în păr. Întotdeauna aveam grijă să-și primească ceaiul cât mai fierbinte. Îi aduceam alune fierte și alte gustări de-a lungul zilei.

Pentru că eram atât de atentă, stăpâna mea a decis că într-o zi aveam să fiu o concubină potrivită pentru unul dintre fiii ei mai tineri – nu ca a Doua Soție, dar poate a Treia. Încearcă să-ți imaginezi ce-ar fi însemnat pentru mine să fiu cea de-a Treia Soție! Din acel moment, m-a tratat cu mai multă blândețe și mi-a dat mâncare mai bună. Am început să port haine mai frumoase și jachete și pantaloni mai lungi și mai bine croiți. Ca să mă ajute să devin o concubină adecvată, mi-a reproșat manierele și felul în care vorbeam. Și asta aș fi ajuns dacă stăpânul, găozarul ăla bătrân, nu îmi porunca într-o zi să-mi dau jos hainele ca să poată fi el primul care să mă defloreze. Aveam nouă ani. Nu puteam refuza. Așa era viața mea, trebuia să mă supun stăpânului pentru că și stăpâna mea i se supunea lui. Când am scăpat, sângeram și abia mai puteam să stau în picioare, durerea era atât de puternică, încât mă luase cu leșin. Mi-a spus să îi aduc prosoape fierbinți. M-a pus să-l curăț, să șterg orice urme lăsasem.

De fiecare dată când îmi vizita stăpâna, eu stăteam în picioare în fața ușii, așteptând. Auzeam cum îl ademenea cu vocea ei înaltă, apoi el murmura cu voce joasă: „Așa, așa. Pliurile tale umede sunt ca un lotus alb”. Vorbea tot timpul despre organele lor sexuale. El grohăia și ea scotea niște mici țipete, ca și cum i-ar fi fost teamă și în același timp s-ar fi bucurat ca o fetișcană. După care făceau amândoi liniște, iar eu mă repezeam să aduc prosoapele fierbinți, astfel încât atunci când le cerea stăpâna, eu să pot intra imediat cu ele.

Mă prefăceam că nu îl văd pe stăpân după perdelele transparente ale patului. Îi vedeam umbra stăpânei mele în timp ce îl spăla. Arunca prosoapele murdare pe podea, iar eu mă grăbeam să le iau de acolo, îngreșată de mirosul amândurora. Apoi trebuia să mă întorc și să aștept. Când pleca stăpâna mea, intram eu, iar el mă întindea pe spate sau pe burtă și făcea ce dorea cu mine, iar câteodată leșinam de durere. Așa că asta a devenit parte din existența mea: să-mi desfac picioarele, să-i aduc prosoape fierbinți și să-mi înlătur mirosul de pe el, să mă întorc în camera mea și să mă frec până scăpam eu de mirosul lui.

La unsprezece ani am rămas însărcinată, astfel încât stăpâna mea a aflat că soțul ei se împreună cu mine. Nu m-a învinovățit și nu și-a învinovățit nici soțul. Mulți soți făceau la fel cu servitoarele lor. Pur și simplu a spus că nu mai sunt potrivită pentru a fi concubina fiului ei. Altă servitoare a adus o fiertură și a turnat-o într-un tub lung din sticlă pe care l-a vârat în mine. Habar n-aveam ce face până când am simțit cum mă străpunge, așa că am țipat și am tot țipat în vreme ce eram ținută de ceilalți servitori. După asta, am avut crampe teribile timp de două zile, apoi a căzut din mine un ghem plin de sânge, iar eu am leșinat. Când m-am trezit, aveam febră și dureri groaznice. Eram răscolită pe dinăuntru și atât de umflată, încât am crezut că bebelușul nu ieșise, ci creștea în burta mea. Am aflat mai târziu că servitoarea mă cususe la loc cu păr din coadă de cal ca să mai pot fi deflorată o dată ca o virgină. Doar că acum creștea pui în locul unde trebuia să fie un bebeluș.

Câte zile am avut febră, nu m-am putut da jos din pat. Îi auzeam câteodată pe unii și alții cum spuneau că eram verde la față și că urma să mor în curând. Văzusem la un moment dat un cadavru verzui și mi-am imaginat că așa arăt și eu. Îmi era frică de mine însămi. „Stafie verde, stafie verde“, spuneam întruna. Stăpânul a venit să mă vadă, l-am zărit printre pleoapele întredeschise și am tras un țipăt de spaimă. Credeam că vrea să mă violeze din nou. Părea agitat și-mi spunea cuvinte de alinare, îmi zicea că încercase întotdeauna să aibă grijă de mine și că ar trebui să-mi aduc aminte că nu mă bătuse niciodată. Credea că sunt atât de proastă, încât îi voi fi recunoscătoare și nu mă voi întoarce să-l bântui ca stafie. Îmi promisesem deja că așa o să fac. A venit un doctor, iar mâinile și picioarele mi-au fost legate înainte să îmi introducă mai multe săculețe de medicamente pe care le simțeam ca pe niște pietre fierbinți. I-am implorat să mă lase mai bine să mor. Febra mi s-a domolit după o săptămână, iar stăpâna mea m-a lăsat să mai rămân o lună până când măruntaiele mi s-au așezat la locul lor și cusăturile din păr de cal nu s-au mai văzut. Apoi m-a vândut unui bordel. Din fericire, era casa de prima mână unde lucrase și ea înainte să o ia negustorul de concubină. Matroana m-a inspectat din cap până în picioare și mi-a pipăit deschizătura vaginului. Era mulțumită că fusesem pătrunsă.

M-au numit Picătură de Rouă. Toți îmi spuneau că sunt foarte isteată, pentru că am învățat rapid să cânt și să recit poezii. Bărbații

mă admirau, dar nu se atingeau de mine. Spuneau că sunt de preț, o floriceică – tot soiul de expresii care mă făceau să fiu fericită pentru prima dată în viață. Fusesem atât de lipsită de afecțiune, încât nu mă mai săturam de ea. Când am împlinit treisprezece ani, un învățat bogat a plătit ca să mă defloreze. Mi-a fost teamă că ar putea descoperi adevărul despre virginitatea mea. Dacă își dădea seama că fusesem cusută? S-ar supăra și m-ar snopi în bătaie, iar matroana ar fi și ea furioasă, apoi m-ar snopi și ea în bătaie. Însă ce puteam să fac?

Învățatul m-a apucat de șolduri și eu mi-am strâns picioarele de teamă că dintr-o clipă în alta o să descopere adevărul. Dar când a rupt în cele din urmă cusătura din păr de cal, a fost la fel de dureros ca prima dată, am țipat și am plâns cu lacrimi adevărate. Mi-a curs sânge. Mai târziu, învățatul a inspectat daunele pe care le provocase și a scos afară firul din păr de cal dezlegat. „A, iată-te din nou“, a spus. Deci nu era prima oară când i se jucase această festă. Am tremurat și am plâns, spunându-i că stăpânul din vechea mea casă îmi poruncise să-i aduc prosoape fierbinți când aveam nouă ani, apoi că stăpâna mea m-a cusut după ce a căzut afară copilul. Am bolborosit ceva despre febră și despre cum aproape ajunsesem o fantomă.

Bărbatul s-a ridicat și s-a îmbrăcat. Servitoarea a adus prosoape fierbinți, iar el a spus că se va curăța singur. Părea întristat. După ce a plecat, am așteptat să intre matroana în cameră și să mă bată. Mi-am închipuit că o să mă alunge din casă. În schimb, a venit și s-a uitat îndeaproape la sângele de pe pat. „Ce mult!“, a exclamat încântată. Mi-a dat un dolar și mi-a spus că învățatul îmi făcuse acest cadou pe lângă suma care mi se cuvenea. Era un bărbat foarte amabil și mi-a părut rău să aud că a murit câțiva ani mai târziu de o febră mare.

Prin urmare, asta înseamnă să fii răpită, apoi dusă în lumea de jos a celor vii. Nu ești singura. Iar într-o zi, indiferent dacă deflorarea ta se va petrece aici sau în brațele unui iubit ori ale unui soț, probabil că n-o să ai nevoie de o coadă de cal în patul tău nupțial.

La o lună după ce Dovlecelul Fermecat i-a spus Mamei Ma povestea cu sifilisul, sănătatea bătrânei s-a înrăutățit și toată lumea a căzut de acord că s-ar putea să nu o mai ducă până la Festivalul

Primăverii. Nu numai că degetele i-au rămas negre, dar și picioarele au căpătat aceeași culoare. Din cauza poveștii inventate de Dovlecelul Fermecat, femeia chiar se temea că are sifilis. Nu știam ce avea în realitate. Poate că era de la pastilele de ficat. Sau poate chiar era sifilis.

Dar apoi servitoarea bătrânei dropii a venit în sufrageria comună când luam micul dejun. În timp ce ducea oala de noapte a stăpânei sale, ne-a povestit ea, s-a împiedicat și niște pipi i-a sărit pe mâini și i-a intrat în gură. Era dulce la gust. O altă servitoare îi spusese că o fostă stăpână de-a ei avea urina dulce la gust și i se înnegriseră mâinile și picioarele. Așa că ne-am dat seama că problema este zahărul din sânge.

A venit un doctor și, în ciuda protestelor Mamei Ma, i-a desfăcut legăturile de la picioare. Erau negre-verzi, puroiul curgea din ele. A refuzat să meargă la spital. Așa că doctorul i-a tăiat etichetele picioarelor pe loc. Nu a țipat. Însă și-a pierdut mințile.

Trei zile mai târziu, m-a chemat să stau cu ea în grădină în timp ce-și aerisea picioarele ei ciuntite. Auzisem că se revanșa față de toată lumea. Credea că boala îi fusese cauzată de karma ei și că nu era prea târziu să îi întoarcă cursul.

— Violet, ah, a spus pe un ton suav, am auzit că ai învățat bunele maniere. Să nu mănânci prea multe mâncăruri cu grăsimi. O să îți strice tenul. Mi-a mângâiat fața cu blândețe. Ești așa de tristă. Să ai speranțe deșarte înseamnă să-ți prelungești durerea. O să ajungi să urăști totul și pe toți, și mai mult ca sigur o să înnebunești. Am fost cândva ca tine. Eram fiica unei familii de învățați și am fost răpită când aveam doisprezece ani și dusă la o casă de prima mână. M-am împotrivit, am plâns și am amenințat că mă omor cu otravă de șobolani. Apoi s-a întâmplat să am clienți foarte drăguți, amabili. Am fost favorita multora. Mă bucuram de multe libertăți. Când aveam cincisprezece ani, familia mea m-a găsit. M-au luat de acolo și, pentru că nu mai eram neprihănită, m-au dat drept concubină unui bărbat drăguț cu o mamă diabolică. Era mai rău decât să fii sclavă! Am fugit de acolo și m-am întors la casa de curtezane. Eram atât de fericită, atât de recunoscătoare că revenisem la viața mea cea bună. Până și soțul meu s-a bucurat pentru mine. A devenit unul dintre cei mai fideli clienți ai mei. Aceasta este povestea frumoasă pe care într-o zi o s-o poți spune la rândul tău unei tinere curtezane.

Cum ar fi putut o fată să creadă că asta însemna o viață plină de noroc? Și totuși, dacă aș fi fost chinezoaică și aș fi comparat această viață cu toate celelalte posibilități, atunci și eu aș ajunge să cred în timp că am mare noroc să mă aflu aici. Dar nu eram chinezoaică decât pe jumătate și mă țineam cu dinții de jumătatea cealaltă, cea americană, care era de părere că am și alte opțiuni.

Doctorul s-a întors câteva zile mai târziu. I-a tăiat Mamei Ma un picior, apoi, a doua zi, i l-a tăiat și pe celălalt. Nu se mai putea mișca prin casă și trebuia să fie purtată pe un palanchin micuț. După o săptămână, și-a pierdut degetele negre, apoi mâinile, bucată cu bucată, până când nu a mai rămas nimic din ea decât trunchiul și capul. Spunea tuturor că nu are de gând să moară. Spunea că vrea să rămână în viață ca să se poarte mai frumos cu noi, ca să ne trateze ca pe niște fiice. A promis că ne va răsfăța. Pe măsură ce o lăsau puterile, devenea tot mai bună. Lăuda pe toată lumea. I-a spus Dovlecelului Fermecat că are talent muzical.

A doua zi, Mama Ma nu și-a mai amintit cine sunt. Nu-și mai aducea aminte nimic. Totul se volatilizase, asemenea cuvintelor odată rostite. Vorbea în somn și țipa că au venit fantoma Curmalei Japoneze și a Administratorului Li să o ducă în lumea de dincolo.

— Au spus că sunt aproape la fel de neagră ca ei și că vom trăi toți trei împreună și ne vom ține de urât. Așa că sunt pregătită să mă duc.

Dovlecelului Fermecat i-a părut foarte rău că Mama Ma a crezut minciuna ei până la sfârșit.

— Șșș, spunea ea, o să îți aduc o supă care o să-ți înălbească pielea la loc.

Dar până dimineața, bătrâna murise.

— Greutățile pot să-l înrăiască și pe omul cel mai bun din lume, a spus Dovlecelul Fermecat. Să ții minte asta, Violet. Dacă ajung și eu la fel, să-ți aduci aminte lucrurile bune pe care le-am făcut pentru tine și să uiți suferințele pe care ți le-am provocat.

În timp ce îi spăla corpul Mamei Ma, pregătind-o pentru lumea de dincolo, spunea:

— Mamă, întotdeauna o să-mi aduc aminte cum m-ai lăudat că știu să cânt deosebit de bine la țiteră.

Porumbița de Aur a venit la noi după o săptămână de la moartea Mamei Ma. Trecuseră cinci luni de când o văzusem ultima oară

și totuși părea să fi îmbătrânit foarte mult. În primele momente, m-a cuprins un val de furie. Avusese ocazia să-i spună mamei mele că eram încă în viață. Mi-a răpit șansa de-a fi salvată. Eram gata să-i cer să-i scrie mamei din nou, apoi mi-am dat seama că mă purtam ca un copil egoist. N-avusese niciodată nici cea mai mică șansă să mă salveze. Am fi suferit cu toții. Auzisem multe povești de când venisem în Casa Seninătății despre oameni omorâți fiindcă se împotriviseră dorințelor Bandei Verzi. M-am prăbușit în brațele Porumbiței de Aur și nu a trebuit să spun nimic. Știa cum arăta viața pe care o dusesem înainte, alături de mama. Știa cât de mult suferisem când fusesem mică, crezând că mama nu mă mai iubea deloc.

Ne-am așezat să luăm ceaiul și ea ne-a povestit cum casa își pierduse toată strălucirea. Prin colțuri se adunase mizeria, candelabrele se umpluseră de praf. Și după numai câteva luni, mobila se stricase și tot ce era neobișnuit și îndrăzneț în casa mamei mele arăta pur și simplu nelalocul lui. Mi-am imaginat camera mea, patul meu, cutia mea de comori, cu pene și penițe, șirurile mele de cărți. Am revăzut în minte camera de lecții, de unde mă uitasem printr-o deschizătură între perdelele ușilor duble de sticlă și o văzusem pe mama vorbind în șoaptă cu Lu Shing, încercând să decidă cum să procedeze.

— Plec din Shanghai, a spus Porumbița de Aur. Mă duc în Soochow, unde viața e mai blândă cu cei care îmbătrânesc. Am pus deoparte niște bani. Poate o să-mi deschid un magazin. Sau poate n-o să fac nimic decât să beau ceai cu prietenii și să joc Mahjong, ca matroanele de pe vremuri.

Un lucru știa sigur: nu voia să devină matroana altei case.

— În vremurile astea, o matroană trebuie să fie rea și fără scrupule. Trebuie să-i facă pe ceilalți să se teamă de ea. Dacă nu e severă, poate la fel de bine să deschidă larg ușile și să lase șobolanii și derbedeii să intre și să ia ce vor.

Mi a dat vești despre Fairweather. Era un subiect favorit la petreceri, printre clienți și curtezane. După ce a păcălit-o pe mama, și-au adus toți aminte cât de viclan și chipeș era. Nimeni nu considera că făcuse ceva reprobabil. Era un american care trăsesse pe sfoară un alt american. M-a rănit să aud cât de lipsiți de solidaritate erau oamenii față de mama mea. Nu știusem până atunci cât de mult o antipatizau.

În Hong Kong, el și cu Nor Pufos au trăit într-o vilă, la jumătatea Colinei Victoria. Într-o singură lună, din cauza patimii lui pentru jocurile de noroc și a dependenței de opiu a lui Nor Pufos, au rămas fără bani. Nor Pufos s-a întors la viața de bordel, iar Fairweather a încercat din nou să escrocheze un om de afaceri, un mahăr care era membru al altei Triade.

— Fairweather nu a reușit să-i fure mahărului banii. În schimb, a furat inima și virginitatea fiicei sale. Toate zvonurile sunau la fel: Fairweather a fost vârat cu capul înainte într-un sac mare de orez, apoi, cu picioarele agitându-i-se în aer, a fost aruncat în apele portului, unde s-a scufundat rapid.

Mi s-a făcut un pic rău când mi-am imaginat scena, dar în același timp nu-mi părea rău că avusese parte de o moarte atât de înspăimântătoare.

Când Dovlecelul Fermecat a plecat să comande niște ceai și gustări, Porumbița de Aur mi-a vorbit în engleză ca să nu le dea prilej de bârfă celor care poate trăgeau cu urechea.

— Te știi din ziua în care te-ai născut. Semeni cu mama ta atât de mult. Vezi deseori prea mult, prea clar și câteodată vezi chiar mai mult decât există în realitate. Dar uneori vezi mult prea puțin. Nu ești niciodată satisfăcută de cantitatea sau calitatea dragostei pe care o ai. Vrei tot mai mult și suferi fiindcă nu poți avea niciodată suficient. Și chiar dacă s-ar putea să ai toată dragostea la nas, n-o vezi. Acum suferi foarte mult pentru că nu poți scăpa din această închisoare. Într-o zi, o să găsești o cale să evadezi de aici. Acesta este un loc al suferinței vremelnice. Dar sper că nu vei suferi pentru totdeauna din cauza dragostei pe care nu o vei lăsa să-ți intre în inimă în urma celor petrecute. Asta i s-ar fi putut întâmpla și mamei tale, dar tu ai salvat-o după ce a fost trădată. Toată dragostea pe care a simțit-o s-a datorat nașterii tale și felului în care tu i-ai deschis inima zăvorâtă. Într-o zi, când vei pleca din locul ăsta, să vii să mă vizitezi în Soochow. O să te aștept.

— Dă-ți jos pantofii, mi-a poruncit Dovlecelul Fermecat. Și ciorapii. S-a încruntat: Întinde-ți degetele.

A oftat și a clătinat din cap, uitându-se în continuare la ele de parcă ar fi putut să le facă să dispară doar prin forța minții.

Noua matroană a casei sosea în două zile, iar Dovlecelul Fermecat își făcea griji dacă voi fi lăsată să rămân, astfel încât să poată și ea

să fie mai departe servitoarea mea. L-a pus pe cizmar să îmi facă o pereche de papuci tari care mă forțau să mă sprijin doar pe partea din față a tălpii. A adăugat niște margini pentru a-mi ascunde călcâiele și mi-a înfășurat fundițe roșii în jurul gleznelor. Papucii lăsau impresia unor piciorușe împiedicate.

— Mergi prin cameră, a ordonat.

Am țopăit ca o balerină. După cinci minute, șchiopătam puternic, ca o rață fără labe la picioare. M-am aruncat într-un scaun și am refuzat să mai încerc. Dovelcelul Fermecat m-a ciupit zdravăn de braț ca să mă oblige să mă ridic. Cum am făcut un pas, m-am prăbușit și am răsturnat un suport de flori cu tot cu vaza de pe el.

— Durerile tale de acum nu se compară cu ce a trebuit eu să îndur. Pe mine nu mă lăsa nimeni să stau jos. Nici să-mi scot pantofii. Am căzut și m-am lovit la cap și la braț. Și în zadar.

Și-a ridicat unul din picioarele ei diforme. Era aproape la fel de mare ca picioarele mele naturale. Căputa arăta ca o cocoașă.

— Când am fost vândută familiei negustorului, nimeni nu s-a obosit să-mi țină picioarele înfășurate, ceea ce la vremea respectivă m-a bucurat. Mai târziu, mi-am dat seama că n-aveam noroc cu picioarele mele din două puncte de vedere – erau urâte și tot mari. Când am intrat eu în meseria asta, era important să ai picioarele delicate. Dacă aveam picioarele mai mici, aș fi putut să fiu votată cea mai frumoasă din Shanghai. În schimb, am purtat papuci precum cei din picioarele tale răsfățate și n-am ieșit decât pe locul șase. A tăcut câteva clipe, apoi a continuat: Desigur, numărul șase nu e chiar așa de rău.

După-amiază, mi-a vopsit părul negru, l-a dat cu ulei și mi l-a strâns tare de tot, astfel încât să stea lipit. În timpul ăsta am tot vorbit.

— Nimeni nu se află aici ca să-ți facă pe plac. Să nu te aștepți la asta din partea mea. Tu ești aici ca să faci altora pe plac. N-ar trebui să pricinuiști supărări nimănui – nici bărbaților care te vizitează, nici matroanei, nici surorilor tale flori. Desigur, nu este nevoie să le faci pe plac servitoarelor și servitorilor. Însă nici nu-i face să te antipatizeze. Dacă le faci celorlalți pe plac, o să ai o viață mai ușoară. Și invers. Trebuie să-i arăți noii matroane că înțelegi acest lucru. Trebuie să te dovedești o fată pe care să vrea să o păstreze. Te asigur că dacă ești trimisă la altă casă, viața o să fie

mai grea. Nu vei urca pe scara popularității și a confortului, ci o vei lua în jos, în jos, în jos. Sus și jos – asta-i viața noastră. Te urci pe scenă și îți dai toată silința ca să-i faci bărbații să te iubească. Mai târziu își vor aduce aminte de acele momente petrecute alături de tine. Dar nu vor fi amintiri despre tine, ci despre sentimentul pe care l-au avut ei, sentimentul de-a fi nemuritori, fiindcă tu i-ai transformat în niște zei. Ține minte asta, Violet, când te urci pe scenă, nu ești iubită pentru ceea ce ești. Când cobori de acolo, s-ar putea să nu mai fii iubită deloc. M-a dat cu pudră pe față și nori de praf alb s-au ridicat în aer. S-a uitat la expresia de pe chipul meu. Știu că acum nu mă crezi. Mi-a trecut pe sprâncene o pensulă cu kohol și mi-a înroșit buzele. O să trebuiască să-ți spun lucrurile astea de foarte multe ori.

Se înșela. O credeam deja. Știam că viața putea să fie crudă. Văzusem multe curtezane căzând în dizgrație. Credeam că și mamei mele i se întâmplase ceva crud. Din acest motiv nu era iubită și nu mai putea iubi pe nimeni cu adevărat, nici măcar pe mine. Nu mai putea să fie altfel decât egoistă. Indiferent ce mi s-ar fi întâmplat în viitor, nu voiam să ajung ca ea.

Dovlecelul Fermecat mi-a adus o cordeluță.

— Am purtat-o când eram de vârsta ta. Nu sunt decât niște perluțe, dar în timp, o să le ai pe ale tale și poate că atunci vor fi niște perle adevărate.

Mi-a petrecut cordeluța în jurul gâtului și mi-a împins-o în sus, peste față, băgând la loc șuvițele desprinse.

— E prea strânsă, m-am plâns. Mă trage la colțul ochilor.

Mi-a tras o palmă ușoară peste creștet.

— *Oyo!* Nu poți să înduri nici măcar *atât* de puțină durere? S-a dat un pas înapoi, privind severă rezultatul, apoi a zâmbit. E bine. Ochi de phoenix, cea mai atrăgătoare formă. Uită-te în oglindă. Ochi migdalați, cu colțurile ridicate. Oricât de mult mi-aș trage eu părul din părți, nu pot să îmi fac ochi de phoenix. Ochii ăștia i-ai moștenit din partea familiei tatălui tău.

Nu mă puteam abține să mă holbez la mine în oglindă, îmi întorceam capul, închideam și deschideam gura. Fața mea, unde era fața mea? Mi-am atins obraji. De ce arătau mai mari? Cordeluța forma un V pe fruntea mea, transformându-mi chipul într-un oval lunguiet. Și sprâncenele se arcuiiau în sus la capete. Centrul buzelor

îmi era dat cu ruj, făcându-le să pară ținuguiate, și aveam fața palidă de la pudra albă. Doar câteva tușe, și jumătatea occidentală din mine dispăruse. Am plescăit din buze și mi-am ridicat sprâncenele. Aveam fața unei curtezane. Nici frumoasă, nici urâtă, pur și simplu o persoană necunoscută. Noaptea mi-am șters noul chip și, când m-am uitat în oglindă, am văzut cât de negru îmi era părul. Adevărata mea față era la locul ei și tot acolo fuseseră dintotdeauna ochii aceia de phoenix.

A doua zi, Dovlecelul Fermecat m-a învățat să mă dau cu pudră și ruj. Masca aceea chinezească a apărut iarăși. De data asta am fost surprinsă, dar nu mi se mai părea uluitor. Mi-am dat seama că toate curtezanele arătau diferit după ce își pregăteau fețele pentru seară. Purtau măști, la rândul lor, și toată ziua am stat cu oglinda în mână ca să mă uit la a mea. Am mai adăugat niște pudră și mi-am strâns cordeluța, astfel încât colțurile ochilor să fie trase și mai mult în sus. Nimeni, nici măcar mama nu m-ar fi recunoscut.

Noua matroană se numea Li și a adus cu ea o curtezană pe care o cunoștea de când avea patru ani. Sub tutela lui Madam Li, Vermilion devenise o faimoasă curtezană de prima mână, acum în vârstă de nouăsprezece ani. Câștigase afecțiunea matroanei, care îi spunea „fiica mea“. Veniseră din Soochow, unde Madam Li avea o casă de curtezane de prima mână. În general, curtezanele din Soochow erau considerate cele mai bune. Aceasta era opinia tuturor, nu numai a celor din lumea noastră. Fetele din Soochow aveau un fel de a fi mai blând, se mișcau tacticos și vorbeau cu glas dulce și liniștit. Multe dintre florile Shanghaiului pretindeau că sunt din Soochow. Dar în prezența uneia care chiar era de acolo, se vedea că mint. Madam Li a crezut că ar putea să aibă și mai mare succes în Shanghai, unde curgeau banii de peste ocean, așa că după ce a cumpărat Casa Seninătății, conform tradiției de a numi casele de prima mână după matroană sau după atracția principală, a redenumit-o, în onoarea fiicei sale: Casa lui Vermilion. Era, de asemenea, o reclamă bună. Toate curtezanele au fost date afară. Eu încă nu eram curtezană, așa că nu trebuia să scap de reputația că lucrasem într-o casă de mâna a doua. S-a plâns și s-a blestemat la greu printre surorile flori de care ne despărțeam, în timp ce cuferele lor erau inspectate pentru ca matroana să se asigure că nu luau cu ele blănuri și rochii

aparținând casei. Petală de Floare mi-a aruncat o privire încărcată de ură.

— Dar pe tine de ce te ține? O corcitură care ar trebui să fie pe străzi, nu într-o casă de prima mână.

— Dar de curtezana Briză ce zici? am ripostat eu.

Dovlecelul Fermecat îmi povestise recent despre Briză pentru a mă încuraja. Era în parte chinezoaică, în parte americană.

— Nu se știe cât sânge are de fiecare parte, a spus Dovlecelul Fermecat. Și mai sunt și alte zvonuri – că a fost nu numai curtezană, ci la început o prostituată obișnuită. Oricum ar fi stat lucrurile, a înaintat pas cu pas, astfel încât la fiecare câteva luni să ajungă într-o poziție mai bună. Urmându-și planul, a câștigat afecțiunea unui străin bogat din Vest, care a luat-o de nevastă. Și acum are prea multă putere ca să mai vorbească cineva pe față despre trecutul ei. Asta ar trebui să faci și tu. Pas cu pas, tot mai sus.

Madam Li a invitat trei curtezane de la cele mai bine cotate case, atrase de un aranjament prin care puteau să păstreze orice ban făceau în primele trei luni fără să împartă suma cu casa.

— Foarte inteligentă mișcarea lui Madam Li, mi-a spus Dovlecelul Fermecat. Fetele acelea vor munci din răspuțeri ca să beneficieze cât mai mult de pe urma înțelegerii, iar Casa lui Vermilion o să aibă un debut în forță.

Mobila ieftină și obiectele decorative din salon au fost înlocuite din prima zi cu unele după ultima modă. Iar dormitoarele curtezanelor au fost renovate opulent, cu mătase și catifea, lămpi din sticlă pictată, scaune cu spătar înalt, sculptat și cu ciucuri, alături de paravane din dantelă care ascundeau privirii toaleta și cada.

Camera mea a rămas la fel.

— Tu n-o să primești musafiri în camera ta pentru cel puțin încă un an, a spus Dovlecelul Fermecat, și trebuie în continuare să plătim chirie. De ce să ne mărim datoria?

Am remarcat că spusese „datoria noastră“, lucru prin care era limpede că înțelegea și „banii noștri“.

— Lucrurile pe care le am în această cameră, a continuat ea, sunt mult mai draguțe decât ce au celelalte fete. Toate sunt plătite integral și încă la modă.

Mobila era de prost gust și uzată.

A doua zi, ne aflam la masă cu Madam Li și Vermilion. Dovlecelul Fermecat mă avertizase deja să nu scot un sunet, altfel o să mă ciupească de pulpă de o să-mi facă o gaură.

— Știi de ce o păstrez? a întrebat-o matroana pe Dovlecelul Fermecat.

— Din mărinimie pentru o biată orfană și pentru că v-ați dat seama că are potențial. Vă suntem foarte recunoscătoare.

— Mărinimie? *Pah!* O păstrez ca o favoare pentru bătrâna mea floare soră Porumbița de Aur, ăsta e singurul motiv. Întotdeauna i-am fost datoare pentru ceva ce s-a întâmplat cu mulți ani în urmă și m-a rugat să-i întorc favoarea înainte să se mute în Soochow.

Prin mine își plătea acum datoria față de Porumbița de Aur. Madam Li m-a privit insistent.

— Ai face bine să te porți cum trebuie. Nu i-am promis că o să te țin pentru totdeauna.

Dovlecelul Fermecat i-a mulțumit în cuvinte exagerate. A spus că o să fie un tutore și o servitoare destoinică. A bătut câmpii despre experiența ei de curtezană de prima mână și despre cum fusese cotate drept una dintre primele Zece Frumuseți din Shanghai.

Matroana a întrerupt-o.

— Scutește-mă de toată lăudăroșenia asta. Nu o să schimbe faptul că este de rasă amestecată. Și nu vreau ca Violet să se dea mare în fața musafirilor că este fiica lui Lulu Mimi. Toată lumea râde de matroana americană picată în capcana unui iubit american fără să știe că individul nu era decât un pușcăriaș evadat din închisoare înainte să vină în Shanghai.

Fairweather era pușcăriaș?

— De unde știi..., m-am trezit întrebând înainte ca Dovlecelul Fermecat să mă ciupească de picior. Apoi i-a spus matroanei:

— După cum vedeți, nu mai arată deloc ca o străină. Nimeni nu o va recunoaște. I-am dat numele Violet.

Madam Li s-a încruntat.

— Și poți să-i vopsești și ochii ăia verzi? Ce explicație o să dăm pentru așa ceva?

Dovlecelul Fermecat avea un răspuns pregătit.

— Poate să fie un avantaj literar, a spus pe o voce exagerat de rafinată. Se spune despre marele poet-pictor Luo Ping că avea ochii verzi și că vedea cele mai profunde calități ale spiritului.

Madam Li a pufnit.

— Vedeai și fantome din lumea de dincolo. Ai făcut o pauză. Nu vreau picturi cu strigoi să atârne prin camera ei. Ar băga în sperieți orice bărbat.

Vermilion s-a amestecat în discuție.

— Mamă, propun să spunem pur și simplu că tatăl ei era manciurian și că familia lui era originară din nord. Mulți dintr-ăia de la graniță au sânge străin și ochi deschiși la culoare. Și putem adăuga că tatăl ei era un înalt funcționar la Ministerul Afacerilor Externe, care a murit. E destul de aproape de adevăr, oricum.

Madam Li mi-a privit cu atenție chipul de parcă încerca să vadă cum mi se potrivește minciuna.

— Nu-mi aduc aminte să ne fi spus Porumbița de Aur asemenea lucruri, a spus Madam Li.

— De fapt, a spus că mama tatălui ei avea sânge manciurian și că bunicul ei a fost funcționar. Tatăl ei n-a fost decât o mare dezamăgire pentru familie. Întregul adevăr nu ne avantajează.

Sânge manciurian! O dezamăgire pentru familia sa! Eram uluită că Porumbița de Aur le povestise despre tatăl meu. Mie nu îmi dezvăluise niciodată aceste detalii.

— Să nu spui că a lucrat la Ministerul Afacerilor Externe, a adăugat Madam Li. Oamenii o să glumească zicând că fata asta e rezultatul unor afaceri cu un străin. Ți-a spus vreodată numele lui?

— Nu am putut să obțin această informație de la ea, a spus Vermilion. Totuși avem deja o explicație satisfăcătoare pentru a transforma datoria ta față de Porumbița de Aur într-o oportunitate. Unii dintre clienții noștri sunt în continuare loiali dinastiei Qing. Și cum împărații și împărătesele Qing erau de neam manciurian, povestea cu sângele ei manciurian s-ar putea să se dovedească utilă. De asemenea, cum femeile manciuriene nu își leagă picioarele, asta poate explica lesne de ce nu are picioarele mici.

— Tot avem nevoie de o poveste despre mama ei, a spus Madam Li, în caz că mai e ceva care să nu fi aflat adevărul.

— Ar putea la fel de bine să aibă și ea sânge manciurian, a spus Vermilion.

— Putem să zicem că s-a omorât după ce a murit soțul ei, a spus Dovlecelul Fermecat. O văduvă onorabilă, o orfană inocentă.

Vermilion a ignorat-o.

— Motivele obișnuite vor fi suficiente. După moartea tatălui, fratele mai mic a pierdut toată averea familiei la jocurile de noroc și le-a lăsat pe văduvă și pe fiica ei sortite unei vieți în mizerie.

Madam Li a mângâiat-o pe mână.

— Știu că încă e dureros pentru tine. Dar îmi pare bine că mama ta mi te-a vândut mie. Apoi Madam Li s-a întors spre mine: Ai auzit tot ce am spus despre părinții tăi? Ai băgat bine la cap?

Dovlecelul Fermecat a spus repede.

— Pot să o verific și să mă asigur că știe pe dinafară fiecare detaliu, fără greșală.

— Într-o lună trebuie să fie gata să participe la prima ei petrecere. Nu o să fie un anunț oficial că este curtezana noastră virgină, își va face doar apariția ca să se ducă vorba.

M-am simțit de parcă ar fi spus că o să mor în curând.

— Nu vă faceți griji, a spus Dovlecelul Fermecat. Este o fată bună și o să-i scot eu cu bătaia din cap orice gărgăuni i-ar mai fi rămas.

Madam Li ne-a privit pe amândouă cu severitate, apoi s-a relaxat.

— Puteți să-mi spuneți Mama Li.

După ce a plecat, Dovlecelul Fermecat m-a ciupit de braț.

— Nu e nimic mai important decât un început bun. Vrei să ai parte de o viață bună? Vrei să fii de prima mână? Măine începem lecțiile și, într-o zi, când o să fii cunoscută și o să sclipești toată de bijuterii, o să-mi spui „Dovlecelule Fermecat, ai avut dreptate, îți mulțumesc că mi-ai oferit șansa unei vieți fericite“.

Capitolul 4

Eticheta Frumuseților Budoarului

În care Dovlecelul Fermecat o învață pe tânăra Violet cum să devină o curtezană bine-cunoscută, evitând în același timp cărpănoșii, dragostea falsă și sinuciderea.

Shanghai

1912

Dovlecelul Fermecat

Vrei să ajungi sleită toată pe dinăuntru înainte să faci șaisprezece ani? Sigur că nu. Atunci învață bine aceste lecții.

Cât încă ești o curtezană virgină, trebuie să înveți artele seducției și să stăpânești echilibrul dintre anticipație și reticență. Deflorarea ta nu va avea loc înainte de Anul Nou, când vei împlini cincisprezece ani, și mă aștept să ai o mulțime de pretendenți înflăcărați înainte ca matroana să fie gata să-ți vândă bobocul.

Poate că te gândești: *Ce știe servitoarea mea, bătrâna Dovlecel Fermecat, despre idilă?* Când aveam nouăsprezece ani, eram una dintre primele Zece Frumuseți din Shanghai. Și nu sunt prea multe curtezane care să reziste până la treizeci și doi de ani. Așa că, vezi tu, știu mai multe decât majoritatea.

Reputația

Întotdeauna să ții minte, micuță Violet, că tu crezi o lume a idilei și a iluziei. Strunele țiterii tale trebuie să însoțească cu durerea sau

veselia lor poemele pe care le cântă. Cântă-i pretendentului tău de parcă nu mai există nimeni altcineva în încăpere, de parcă soarta v-a adus împreună în acel moment, în acel loc. Nu poți pur și simplu să ciupești coardele de mătase sau să lași cuvintele învățate pe de rost să-ți iasă pe gură. Altfel mai bine nu cântă deloc și ieși lectica până la bordel, unde nimeni nu se mai deranjează cu iluziile sau preludiile.

Cele mai multe frumuseți învață numai zece poeme muzicale de-a lungul carierei. Tu nu vei fi precum cele mai multe. Tu vei fi neobișnuită. În anul următor, vei învăța trei melodii despre refugii în munți, trei balade rustice despre fecioare și tineri flăcăi care se întâlnesc în munți, trei poeme muzicale clasice despre întoarcerea de la război și omorârea tigrilor, un cântec vorbit pentru a-ți face musafirii să râdă, un cântec popular și vioi pentru petreceri pline de veselie și un imn de adio despre prieteni care ne vor părăsi curând, care creează o atmosferă caldă spre finalul unei petreceri și invită oaspeții să mai vină și altă dată ca să beți împreună.

Ești o fată educată, știu că poți să înveți repede dacă ești disciplinată. Ca să devii una dintre cele Zece Frumuseți ale Shanghaiului, repertoriul tău trebuie să fie suficient de larg încât să îi poți alege o melodie diferită fiecărui pretendent care oferă o cină în onoarea ta. Când îi cântă lui, va uita de orice altă femeie. Și atunci când va veni momentul în care clienții caselor de prima mână le vor numi pe cele Zece Frumuseți, ghici care frumusețe o să primească cele mai multe voturi? În fiecare lună, o să înveți altă melodie și fiecare trebuie să sune firească și sinceră, ca și cum ar veni din inima ta. Te voi acompania la țiteră până când trilurile tale n-o să mai sune ca două pisici care se bat pe același șoarece mort.

O să-ți alegem poemele muzicale cu grijă. Uită de poeziile cu munți pe timp de iarnă, pentru că dau întotdeauna o senzație de frig și de pustiire. Dar cele despre dezghețul primăverii sunt potrivite, pentru că vorbesc despre trezire la viață și abundență, opusul morții și al singurătății. Melodiile despre vara care lasă loc toamnei sunt acceptabile, mai ales dacă evocă și savurarea fructelor care îi fac plăcere pretendentului tău. Să ai grijă ca fructul să nu fie prea copt, însă, pentru că asta ar sugera faptul că urmează să apară viermii. Zgomotul rândunicilor care-și fac cuibul aduce cu el o promisiune, dar evită orice cântec care pomenește sosirea coțofenelor sau

plecarea phoenicșilor, de vreme ce aduc vești proaste sau prevestesc retragerea vieții.

Mai târziu, când se apropie momentul deflorării, o să înveți câteva poeme muzicale despre moartea unei fete frumoase. Știu că par o alegere stranie cântecele triste, dar tragedia deschide inima îndurerată și crește dorința, pasiunea și disperarea. Un bărbat ar face orice pentru a scăpa de regrete și a-și simți iubita din nou în brațele sale. Chiar dacă în realitate nu a pierdut niciodată o ființă iubită, tot va dori să se prefacă și să se întindă lângă tine, să devină una cu spiritul tău rătăcitor, să se desfete încă o dată pe culmile pasiunii. Servitoarele primesc niște bacșișuri grase când melodiile sunt triste, ca să nu mai pomenim de darurile ce îți vor fi așezate la picioarele tale de zeiță.

În timp, vom adăuga repertoriului tău genul de poeme muzicale care se potrivesc cu ideea fiecărui bărbat despre propria însemnătate. Este un învățat, un afacerist sau un politician? Acestea vor fi melodii pe care să le interpretezi pentru gazda ta în fața prietenilor săi și, cu cât știi mai multe, cu atât mai bine poți să proslăvești nu doar un învățat, dar și pe președintele unei universități, nu doar un afacerist, ci și pe directorul de la Renji. Sunt mulți industriași influenți – trebuie să cunoști natura acelor industrii. Când și când s-ar putea să-l primești pe starețul unui templu. În cazul ăsta e simplu: îi plac imnurile închinare zeilor. Când sunt cântate în șoaptă, intim, cuvintele sună sincer, iar lui i se va umfla pieptul, știind că se află și alții acolo pentru a auzi aceste laude sincere. Efectul o să fie același în cazul tuturor bărbaților: fiecare se va simți mai puternic, mai viril și într-o dispoziție mai generoasă, de cuceritor, cu atât mai mult dacă este amețit după ce a băut vin din belșug. Trebuie să ai mare grijă să umpli la loc bolul pe jumătate gol.

Matroana a spus că vei participa la prima ta serată într-o lună. Nu este debutul tău oficial. Matroana te vrea acolo doar ca să ajungă bârfele în presa de scandal. Oamenii vor vorbi despre cine a fost la petrecere și îi vor face pe alții dornici să găzduiască petreceri de debut noapte de noapte. Dar nu trebuie să faci nimic care să dea naștere unor bârfe murdare. De ce crezi că se numește presa de scandal? Fiecare petrecere va naște și mai multe articole în *Societatea Shanghaiului*. Felul cum te comporți în următoarea lună îți poate

decide cariera. Nu vreau să te porți nici ca o fetiță, nici ca o vampă. Și să nu-ți etalezi educația ta occidentală de fițe sau să faci pe deșteapta. Dacă râzi, să-ți acoperi gura. Niciodată nu ții minte să faci asta. Nici un bărbat de la petrecere nu dorește să vadă ce-ai în gură. Dacă bărbații mai în vârstă devin impertinenți, spune-le „tataie“. Unii dintre bătrânii ăștia vor încerca să te tragă în poala lor. Nenorociții. Dacă se întâmplă așa ceva, o să vin repede la tine să îți spun „Ne așteaptă domnul Wu din Strada Prosperității de Est“. Voi spune întotdeauna asta când va fi cazul să te scot dintr-o situație neplăcută. Să nu fii proastă și să mă întrebi cine e domnul Wu.

Prima petrecere este dată în cinstea unui bărbat important pe nume Fang cel Loial. Dacă este important, înseamnă că e și foarte bogat. Găzduiește un banchet mare și vrea două curtezane pentru fiecare dintre cei opt invitați. Asta îți va spune cât de important este. E bine pentru tine să-ți faci debutul la petrecerea unui bogătaș. O să vezi exact cât de aprigă o să fie competiția. Toate cele patru frumuseți ale casei vor fi acolo, împreună cu alte douăsprezece de pe la alte case. Bărbatul a întrebat dacă nu cumva casa noastră are o curtezană virgină, iar matroana s-a bucurat să-i poată spune că are una nouă, proaspătă și naivă. A fost mulțumit și a spus că își dorea o varietate de vârste, ca să fie mai interesant. Poate că are un ochi format pentru virgine. Chiar și așa, nu încerca să-l farmeci – matroana a pus ochii pe el și l-ar dori de soț pentru Vermilion. Dacă faci mici greșeli de etichetă prima dată, toată lumea o să te ierte. O vor lua drept dovadă a purității și inocenței tale. Dacă ești deosebit de stângace, te porți prostește sau te arăți arrogantă, o să pierzi orice șansă la o viață confortabilă. Ai noroc dacă matroana te lasă să rămâi în continuare servitoare ca să-ți poți acoperi datoria.

S-ar putea să nu fii rugată să faci nimic special, dar să nu crezi că asta înseamnă că nu trebuie să faci chiar nimic. În primul rând, trebuie să urmărești și să îmi înveți semnele. Îi întâmpini pe invitați, îl întrebi pe clientul în spatele căruia o să stai dacă mai dorește ceai sau vreun fel anume de mâncare, apoi îmi spui mie. Eu voi aduce ce a comandat. Mă îndoiesc că gazda te va ruga pe tine să îi întreții, din moment ce vor fi prezente alte frumuseți cu experiență, renumite în saloane ca povestitoare, dar s-a mai întâmplat să fiu luată prin surprindere și n-a fost bine. Pentru orice eventualitate, am pregătită

o poveste pe care să o înveți în cursul săptămânii viitoare. O vei spune în timp ce eu te acompaniez la țiteră.

Povestea este una despre tinerețea eternă. Dacă este spusă cum trebuie, orice bărbat care o aude va dori să se molipsească de tinerețea ta. Molipsirea propriu-zisă, desigur, nu se va întâmpla înainte de deflorare. Prin această poveste crezi promisiunea unui viitor. Nemurirea. Povestea asta promite nemurirea de peste o mie de ani. Se numește „Primăvara Florii de Piersic“ și până și un țânc poate să-ți recite o variantă a ei.

Pentru că este o poveste spusă deseori, trebuie să ai un talent special atunci când o interpretezi. Multe expresii ale chipului – tristețe, uluire, surpriză, regret sincer și așa mai departe. Faci o pauză, te uiți într-un punct, privești pieziș ca să sporești așteptarea. În tinerețea mea, mulți bărbați mi-au spus că nu s-au simțit niciodată mai aproape de nemurire ca atunci când mă ascultau pe mine. Chiar și celelalte curtezanе mi-au spus asta și ele nu obișnuiau să flateze o altă frumusețe decât din fătărnicie.

Versiunea mea era mai mult sau mai puțin după cum urmează: un pescar sărac adoarme în barca lui, care plutește până pătrunde într-o groță secretă. Se trezește de cealaltă parte într-un mic port unde locuitorii se îmbracă și vorbesc ca într-o epocă trecută. Oamenii nu sunt chinuiți de război și griji, ură și invidie, boală și bătrânețe. Nu există decât un singur anotimp, primăvara. Fecioarele sunt întotdeauna virgine, vinul e tot timpul dulce, bujorii, întotdeauna înfloriți. Fiecare deal este plin de copaci cu crengile îndoite de piersici pârguite.

„Ce e locul ăsta?“ o întreabă pescarul pe o tânără fecioară, iar aceasta răspunde: „Primăvara Florii de Piersic“, apoi îi oferă plăceri pe care pescarul nu le credea posibile. („Cu cântece și vin“, ar trebui să adaugi cu inocență. Toți vor râde pe săturate la gluma asta.) Timpul nu se scurge deloc în acest rai pe pământ. Se reinnoiește, la fel ca pofta pescarului, care nu poate fi potolită. În cele din urmă, își vine în fire și își dă seama că cei de acasă probabil sunt foarte îngrijorați de absența lui. Pornește spre casă încărcat cu cărnuri și fructe delicioase pentru părinții și soția lui. Le va spune prietenilor să-l însoțească în acest loc ideal. Până ajunge la destinație, însă, barca este o epavă plină de găuri. Jumătate din sat a ars, pagoda s-a năruit, iar oamenii sunt speriați de barba și părul lui lung și

încâlcit. Află că au trecut două sute de ani, au fost pierdute trei războaie civile, iar familia și prietenii lui sunt morți de mult. Întristat, se întoarce la barcă și o pornește din nou spre grotă. Trec mulți ani, iar el încă mai plutește, nereușind să găsească Primăvara Florii de Piersic.

Așa știi toți povestea, dar mie îmi place să adaug un final fericit. Sună cam așa: pescarul este pe punctul de a se îneca, când o zărește pe aceeași fecioară fermecătoare pe mal, mâncând o piersică atât de mare, încât trebuie să se folosească de ambele mâini ca să o ridice la buzele ei ca niște cireșe. Fecioara îi face cu mâna și, împreună, trec cu barca prin grotă și ajung la Primăvara Florii de Piersic. Nimic nu s-a schimbat. Fecioarele. Piersicii. Anotimpul. Mulțumirea. Pescarul este din nou tânăr și chipeș – și, desigur, seamănă foarte mult cu gazda petrecerii. Fecioara arată ca tine.

Când am recitat acest final, am menționat plăcerile erotice de care urma să se bucure norocosul bărbat. Cu toții le cunosc. Înnoată cu Peștișorul Auriu, Gustă Pepenele, Urcă Mai Sus în Piersic. Deseori sunt cele despre care știu deja că gazda le îndrăgește. Dar, desigur, tu nu ar trebui să incluzi aceste detalii cât timp ești încă o curtezană virgină. Poate la anul. În timp ce te acompaniez la țiteră, interpretarea mea te va ajuta să știi ce trebuie să spui mai departe: puțin glissando pentru a semnală o surpriză iminentă, un tremolo pentru pasiunea care se amplifică, un arpeggiu care se întinde pe toate cele douăzeci și unu de corzi din mătase reprezintă întoarcerea în trecut. Pe parcursul următoarelor câteva săptămâni, te voi învăța să pronunți fiecare cuvânt alături de expresii punctuale ale feței și mișcări ale trupului, arătându-te în continuare dezinvoltă și spontană de parcă povestea se desfășoară chiar sub ochii tăi și toate sentimentele tale sunt reale și neașteptate. Vei învăța să vorbești cu vocea melodică a unei fete inocente, cu trilurile ei dulci suind și coborând, ritmul ei șovăitor sau iureșul tot mai năvalnic până la momentul plăcut al eliberării.

O interpretare superioară mai are o calitate. Unele fete interpretează doar cu pricepere, dar fără sentiment. Poate că stăpânesc tehnica, dar afișează încruntarea concentrării. Numesc acest stil „Privitul la săgeată și nu la țintă“. E așa de plictisitor. După trei minute, bărbații speră ca povestea să se termine curând, astfel încât

să se poată întoarce la seara lor, care era mai plină de viață decât până atunci.

Un alt stil se cheamă „Să-ți cânti amorul propriu“. În cazul ăsta, frumusețea închide ochii și pare prinsă în altă lume. Fața i se luminează de plăcere, poate că își ridică o sprânceană un pic și zâmbește pentru sine ca să arate cât de mulțumită este de felul în care interpretează muzica. Câtă îngâmfare.

Numesc al treilea stil „Plutind împreună fermecați“. Pe acesta îl vei învăța. Gândește-te la poveste în timp ce-ți spun ce să faci. Vei începe ținându-ți ochii întredeschiși, pleoapele încă grele de povara viselor, și în timp ce privirea îți alunecă dintr-un colț în altul al încăperii, ochii tăi îi întâlnesc pe cei ai gazdei tale. Încearcă să faci asta acum. Nu, nu, mișcă ochii *incet*. Dacă îi miști așa de repede, pari circumspectă. Apoi te vei uita direct în ochii lui cu o privire plină de dor. După care îți lași pleoapele să cadă din nou pe jumătate grele – dacă le lași prea mult, o să arăți ca și când ți-ar fi somn. Trebuie să arăți de parcă ați intrat împreună în paradis. Lasă-ți gura să se relaxeze, buzele să ți se întredeschidă – nu atât de mult. Acum ține-ți privirea ațintită asupra lui în timp ce fața ți se umple de o plăcere de nestăpânit. Deodată, începi să respiri întretăiat – *incet*, cu plăcere, nu de teamă – și privirea ta exprimă o îndoială – nu, nu, nu te încrunți – o privire întrebătoare, care se schimbă odată cu acceptarea destinului. În ochii ți se citește visul în care îți apare el, simți cum ești luată pe sus. Ești o fată inocentă, un pic speriată, pentru că nu știi unde ești dusă. Închide ochii, respiră repede, scoate câteva triluri necontrolate care să se armonizeze cu tremoloul țiterii. Apoi închizi din nou ochii și spui „ah!“ cu un extaz care îți devastează simțurile. Asta înseamnă că ar trebui să-ți iei o expresie ușor îndurerată, de parcă ai murit, dar este o durere slabă, o moarte temporară, așa că nu te miști câteva secunde. Să nu scrâșnești din dinți. Durerea o simți în inimă. În cele din urmă, lasă-ți chipul să se relaxeze, apoi când ochii tăi visători îi întâlnesc pe ai lui, n-o să știe cum să-și deschidă punga mai repede, în speranța că va putea să-ți câștige deflorarea.

Trebuie să înțelegi că povestea „Primăverii Florii de Piersic“ nu este doar despre aspirația spre nemurire. Este de asemenea și despre un loc secret din trecutul unui bărbat care acum îi scapă, locul unde se simțea cel mai viu. Când se gândește la el, își dă seama că

viața lui a fost una deșartă și singuratică. Este sentimental, plin de regrete și profund conștient de anii care au trecut.

Ținta nostalgiei lui s-ar putea să fie un episod intens din tinerețe. Așa se întâmplă de obicei. Vreo aventură inițiată de o verișoară căsătorită. Sau poate că l-a sedus o femeie mai în vârstă. Ce a zărit când și-a umezit degetul și a făcut o gaură în fereastra de hârtie a tinerei lui mătuși? A văzut-o cu unchiul lui, cu tatăl lui sau cu un băiat de vârsta lui? Ce i-a făcut când l-a prins? L-a pedepsit? I-a plăcut să fie pedepsit? Ce amintiri erotice își readeșteaptă el acum ca să ajungă la noi culmi?

Ține minte și că un bărbat în toată firea e posibil să fie nostalgic după sinele ideal. Trebuia să lase o moștenire de virtuți nemai-auzite, astfel încât urmașii lui să-l idolatrizeze pentru reputația măreață pe care și-a construit-o. Puțini bărbați sunt capabili să-și păstreze sinele ideal. Dacă este un învățat, ce principii filosofice a sacrificat pe altarul ambiției? Dacă este bancher, ce jurăminte a încălcat pentru favoruri? Dacă este politician, ce politici puse în slujba binelui civic au fost distruse de corupție? Trebuie să cultivi acest sentimentalism al lui față de gloria morală și să-l ajuți să prețuiască mitul persoanei care a fost în trecut. Când o vei face, nu va mai putea să te lase să pleci cel puțin un anotimp sau două.

Ești prea tânără să știi ce înseamnă adevărata nostalgie. Îți ia timp să devii sentimentală. Dar de dragul succesului tău, trebuie să înveți rapid. Când atingi corzile nostalgice ale unui bărbat, atunci este al tău.

Patroni și cărpănoși

O curtezană trebuie să muncească pentru obținerea celor Patru Necesități: bijuteriile, mobilierul, un contract periodic plătit și o pensie confortabilă. Uită de dragoste. O s-o primești de multe ori, dar niciodată nu va dura. Nu ține de foame, chiar dacă duce la căsătorie. Și cu excepția cazului în care devii faimoasă, ai ajunge doar una dintre multe altele concubine – nu a Doua Soție, poate a Patra Soție, a Cincea, a Șasea sau și mai rău. Ai mânca ce ți-ar alege Prima Soție a bărbatului. Când te gândești la pensjonare, ia în calcul ce îți va aduce mica doză de libertate de care te bucuri acum.

Mai bine decât să ajungi matroana unei case, la fel ca mama ta, nu se poate. Chiar dacă o urăști acum, asta n-are nimic de-a face cu libertatea și confortul anilor de mai târziu.

Pentru a obține cele Patru Necesități, trebuie să fii cunoscută, dorită de mulți pretendenți care să-ți facă cadouri scumpe. Trebuie să fii lucidă ca un afacerist, fermă, subtilă și să știi să iei decizii sub presiune. Nu oferi nici un chilipir și nu accepta niciodată nimic sub valoarea ta. Îți voi spune eu care este aceea la un an după deflorare. Dacă nu îmi urmezi sfatul, o să îți pierzi din valoare și oricâte eforturi aș depune, n-o să îți-o mai restabilesc.

Datoria mea este să sporesc competiția dintre pretendenți înainte ca matroana să se decidă cine se va bucura de privilegiul de a te deflora. Voi asista la toate petrecerile tale, la toate vizitele tale în alte case. Le voi bate apropouri peșitorilor tăi că deja există și alții care vor să-ți intre în grații și s-ar putea să pomenesc darurile pe care le porți – o agrafă cu diamante, un inel din jad verde. În fiecare săptămână vei purta bijuterii care vor fi din ce în ce mai prețioase. Pe acestea s-ar putea să trebuiască să îți le împrumut. Probabil voi spune că verdele este culoarea ta favorită, astfel că jadal și smaraldul sunt pietrele tale prețioase favorite. Să nu mă contrazici și să te-apuci să spui că îți place rozul. Genul ăsta de sinceritate e o prostie și o să te trezești că primești în dar flori. Unii peșitori trebuie ademeniți încetul cu încetul, indiferent cât de bogați sunt. Chiar și cel mai bogat om e posibil să fie ceva mai chibzuit la început. Obiceiurile nu se schimbă. Când îți-a oferit suficiente daruri pentru a-și dovedi sinceritatea, voi pregăti budoarul și îl voi înștiința că este binevenit să ia ceaiul cu tine după petrecere. Numai peșitorii sunt invitați – și doar pentru un ceai sau poate și un cântec. O să tragă un pic cu ochiul la alcovul tău, unde ar putea să-și piardă mințile dacă ajung.

Noi două vom avea un limbaj doar al nostru, folosindu-ne de ochi și de sprâncene și de mișcări ușoare ale degetelor pe evantaie sau gulere. Vei ști când trebuie să fii subtilă, astfel încât să înțeleg ce se petrece. Când aduc vorba de petrecerea domnului Wu, înseamnă că urmează să te iau de acolo. Când aduc vorba de domnul Lu de pe Strada cu Pietricele, o să știi că bărbatul care te-a luat la ochi este peșitorul lui Vermilion. Îi voi identifica pe bărbații generoși. Când dorințele unuia față de tine iau amploare, la fel fac și darurile

sale. Când darurile cresc, la fel se întâmplă și cu valoarea ta, iar atunci când valoarea crește, la fel o vor face și favorurile pe care o să ți le acorde matroana. Dacă o să pui mâna pe un client bogat, ea o să-ți spună fiică. Dacă n-o să ai nici un client, nici un pretendent, nici un musafir de nici un fel – o să te declare un parazit și o să te dea afară din casă.

Îți spun aceste lucruri ca să eviți mai târziu suferințele pe care ți le poate provoca adevărul. Lumea noastră este plină de promisiuni efemere și de înșelăciuni. Așa trebuie să fie. Nu suntem oameni răi, pur și simplu așa supraviețuim noi. Numai câțiva pași despart succesul de eșec. Dacă înțelegi asta, nu vei suferi deziluzii la fel de des ca mine.

Îți vei avea favoriții tăi, dintre cei care se vor întrece pentru bobocul tău: cei fermecători, cei chipeși. O să încerc să mă îngrijesc și de ei. Dar matroana îl va alege pe cel mai potrivit pentru deflorarea ta, cel care va oferi cel mai mult. Dacă este un bărbat pe care o să îl găsești dezgustător, o voi ruga pe matroană să te lase să te distrezi un pic cu următorul. Astfel, dacă bărbatul este odios, îți vei aduce aminte că te așteaptă în viitor lucruri mai bune.

Ține minte doar că prima săptămână este cea mai profitabilă. După aceea, nu mai ești virgină. Interesul față de tine scade, darurile se răresc. Așa se întâmplă întotdeauna frumuseților tinere. Odată ce și-au vândut inocența, nimeni nu mai vrea și restul. Însă tu îi vei surprinde pe toți. Asta te învâț: să-ți folosești creierul cu la fel de multă iscusință cum te folosești și de șolduri, și de gură.

În Casa lui Vermilion, toate gazdele petrecerilor și dineurilor vor fi bogate, exact cum erau și la Tăinuita Cale de Jad. Invitații gazdelor – poate că da, poate că nu. Aici intervin talentele mele. Îi voi descoperi rapid. Cum facem parte dintr-o casă de flori nouă, la început trebuie să depindem de faima și susținătorii lui Vermilion pentru a ne stabili reputația de prima mână. Prin urmare, să nu furi niciodată clienți, altfel îți voi înmâna funia de mătase cu care să te spânzuri. Știri legate de Casa lui Vermilion au apărut deja în presa de scandal, iar matroana se va asigura că mai urmează și altele. Tabloidele se omoară după bârfe captivante – după scandal, chiar și mai mult. Întotdeauna apare câte un articol despre vreun țopârlan care susține că a fost escrocat de o curtezană mincinoasă. Cred că cei mai mulți dintre acești acuzatori sunt pur și simplu

niște cărpănoși care au crezut că pot să arunce cu un dolar și să le fie mângâiată tulpina, așa cum ar fi făcut o curvă ieftină dintr-o casă de flori de opiu. Sau cred că dragostea dintr-o casă de curtezane este dragoste adevărată, iar mai târziu pretind că au fost trădați. E drept că unele curtezane sunt uneltitoare înăscute. Și dacă sunt prinse, atunci e sfârșitul carierei lor în Shanghai. Trebuie să se mute în provincie și să atragă clienți care să nu fi aflat nimic. Le disprețuiesc pe cele de teapa asta. Îi fac pe bărbați să creadă că toate florile sunt niște hoațe de inimi. Nu o să găsești asemenea curtezane în casa asta, așa că nici tu să nu ajungi una.

O să te ajut să începi cu dreptul împrăștiind zvonuri pozitive prin tabloide. Editorul celei mai cunoscute fițuici de scandal este un fost iubit de-al meu și, pentru că nu i-am cerut bani după mai multe întâlniri de-ale noastre, pot să-l rog să ne pună o vorbă bună. S-ar putea să trebuiască să inventăm ceva la început. „După șpusele unui bine cunoscut magnat al transporturilor maritime, curtezana virgină a Casei lui Vermilion merită să fie văzută înainte să-și facă debutul oficial.“ Asta o să stârnească multora curiozitatea și, de asemenea, o să îi lămurească pe toți că te afli într-o casă de prima mână, nu într-un loc unde se cere un dolar pentru aia, doi dolari pentru aialaltă. Așa făcea bătrâna dropie, scăzându-ne valoarea până am ajuns o casă de mâna a doua, care își încuraja clienții să se târguiască pentru sex. Aici nu ne tocmim. Costă trei dolari petrecerea, iar în preț nu intră călăritul nici unei tulpini. Nu intră în discuție.

Lucrurile suplimentare în Casa lui Vermilion vor costa un pic mai mult decât în cele mai multe locuri. Mama ta a făcut și ea la fel, este o strategie bună. Dacă prețurile sunt mari și frumusețile de prima mână, un bărbat se simte cu atât mai privilegiat. Vermilion s-a aprovizionat cu vin franțuzesc și ciuperci speciale pentru virilitate. O gazdă bună nu le-ar refuza niciodată invitațiilor vinul bun, tocmai recomandat de curtezana lui. Dar niciodată nu e bine să ridice atât de mult prețul pe care trebuie să-l plătească bărbatul pentru a-și păstra reputația, încât acesta să fie nevoit să meargă în altă parte pentru a arăta cât este de generos. Un bărbat a vorbit de rău în presă o casă prea ahtiată după bani și, drept urmare, casa și-a pierdut cea mai mare parte din clientelă și a trebuit să se închidă pentru a putea începe o nouă viață sub alt nume. Fabrica respectivului a ars mai târziu și, din fericire pentru casa renăscută, nimeni nu a putut lega dezastrul de vechea ranchiună.

La petrecerea de luna viitoare, o să fie două frumuseți care vor sta în spatele fiecărui invitat. Gazda petrecerii sau matroana va stabili felul cum veți fi dispuse. Indiferent cărui bărbat ești repar-tizată, să ții minte că nu are nici un drept special asupra ta. Dacă încearcă să-și strecoare o mână pe picior, te tragi mai în spate și îți ceri scuze că erai prea aproape. Chiar și așa, trebuie să fii atentă la nevoile lui – îi mai torni vin, îi mai torni ceai. Se așteaptă să fie răsfățați, iar ceilalți bărbați vor băga de seamă dacă ești prea leneșă să te conformezi. Dacă gazda vrea să joace „Ghicește degetul” împreună cu ceilalți bărbați și pierde, s-ar putea să dea paharul primit drept pedeapsă uneia dintre frumuseți să-l bea.

Știi că asta se întâmplă deseori în casa mamei tale. Dar știi de ce? De ce nu îi place bărbatului să se bucure singur de vin? Ca să rămână cu mintea limpede pentru jocurile de noroc? Nicidecum, pur și simplu îi face plăcere să sufere o femeie pedeapsa în locul lui. În definitiv, nițel vin nu se compară cu o mamă de bătaie. Însă pe femeie o slăbește puțin, o îmbată sau îi încețoșează metodele calculate, mai ales în budoar. Asta își imaginează ei, în orice caz. Nu știu cât de șirete suntem. Când o frumusețe acceptă paharul, frumusețea de lângă ea i-l schimbă cu unul gol și toarnă vinul într-o vază. Te-ai întrebă vreodată de ce sunt atât de multe vase și scuipători prin casă? Înțelegi acum de ce nu este înțelept să-ți faci inamici printre celelalte frumuseți ale casei? Ar trebui să exersezi acest mic truc de mai multe ori. Nu vreau să te îmbeți și să-ți fie rău. Ar lăsa o impresie care nu va trece așa repede.

Ca să trezești curiozitatea unui musafir doar din priviri, așteaptă până când respectivul se uită la tine. Privește dincolo de el înainte să-ți întorci ochii asupra lui, doar pentru o clipă. Pe măsură ce seara înaintează, lasă-ți privirea să se oprească asupra lui, de fiecare dată mai mult, lasă-ți zâmbetul să se lărgească și la fel se va întâmpla și cu încrederea lui. Uită tehnica de a-ți pleca sfioasă ochii în pământ și de-a te preface că te rușinezi. Poate că asta ar fi mers acum zece ani. În ziua de azi, însă, dacă te arăți prea timidă, bărbatul nu mai înțelege nimic. Nu trebuie să fii insolentă, dar trebuie să se înțeleagă clar ce vrei să comunici. Unii dintre clienții mei au ajuns pe culmi doar din priviri. Crezi că asta e o victorie? Ha! Odată ce tulpina revine la normal, bărbatul nu mai are nici o nevoie urgentă. Este mulțumit să plece acasă.

Ai grijă la cărpănoși. Pot să fie invitați de-ai gazdei. Un văr de la țară, un vechi coleg de școală, genul care e obișnuit cu casele de mână a doua sau chiar mai rău. Îți dai seama imediat care sunt aceștia fiindcă nu știu regulile. Fac curte frumuseților care au deja clienți. Au impresia că pot să sară în pat cu o frumusețe din prima noapte. Nu se sinchiesc să lase bacșiș servitorilor. Țsta-i cel mai urât gest. O să mă grăbesc să te iau de la astfel de petreceri, o să inventez o scuză, voi anunța că ai primit o invitație la o petrecere găzduită de etern utilul domn Wu de pe Strada Prosperității de Est. Dar unii dintre cărpănoșii ăia s-ar putea să fie niște parveniți și să nu ne cunoască obiceiurile. Pentru aceia, am o broșură pe care o folosesc multe dintre frumuseți: „Sfaturi pentru bărbații care vizitează casele de flori“ de Li Shangyin. Încercate și dovedite de sute de ani. *Un bărbat nu ar trebui să se laude cu mărimea tulpinii sale. Nu ar trebui să facă promisiuni false. Nu ar trebui să se pișe în fața curtezanei.* Și așa mai departe. Am adăugat că un bărbat ar trebui să dea bacșiș generos servitoarelor. De ce nu? Îi scutește pe toți de multă stânjeneală și timp pierdut.

Musafirii de care chiar că trebuie să te ferești sunt cei care se țin scai de tine și au o reputație proastă. Unii dintre ei au manierele celor născuți în familii bune, dar și-au pierdut la jocurile de noroc toată averea moștenită. Sau au făcut-o scrum într-un nor de fum de opiu. Vin cu bijuterii pe care le-au furat de la mame, surori sau soții. (După ce le fac cadou în stânga și-n dreapta, nu mai au nimic de oferit.) Și mai răi sunt hoții care fură bijuteriile din budoarele frumuseților pe care le-au ademenit cu minciunile lor. Se plimbă cu brățări și inele furate de la o casă la următoarea. O prietenă de-a mea și-a pierdut toate economiile pentru pensie din cauza unui hoț din ăsta. Toate am fost de părere că ar fi trebuit să i se taie tulpina și să fie dată la câini, iar matroana casei a fost și ea de acord cu noi. A angajat niște gangsteri să-l găsească – și hai să zicem doar că au dat la câini mult mai multe decât tulpina respectivului. Întotdeauna o să fiu atentă la netrebnici și hoți. Dacă îți spun vreodată să eviți un bărbat, acesta ar putea să fie motivul. Niciodată să nu-mi pui la îndoială acțiunile sau o să ajungi în genunchi în fața criminalilor și a prietenilor lor drept răsplată pentru faptul că mi-ai refuzat ajutorul.

Mai sunt și bărbați tineri și tentanți – bogați, chipeși, dar răsfățați și lipsiți de inimă pe deasupra. Aceștia se dau mari în fața

prietenilor. Aruncă cu daruri – agrafe incrustate cu pietre prețioase pentru floarea asta, brățări pentru aialaltă. Fac curte cu atâta pasiune, încât frumusețile se întrec care mai de care să îi găzduiască peste noapte. Frumusețile astea visează să-i facă să devină patronii lor. Le dau tot ce au într-o singură noapte, dar a doua zi tinerii ăștia fac deja curte alteia. Nu vor decât să calce în picioare cât de multe flori pot. Se întrec și se laudă cu cât de puțin timp le-a luat s-o facă. Le descriu părțile femeiești drept dovadă că și-au făcut mendrele cu acele fete. Din acest motiv solicit o perioadă de făcut curte de cel puțin o lună. S-ar putea să ai doar trei sau patru pețitori intimi în această perioadă, și numai dintre cei care ți-au devenit clienți. Acești trei sau patru bărbați te vor ține îndeajuns de ocupată.

Mai există un fel de pretendent pe care o să te ajut să-l eviți. Sunt precum armăsarii și nu par epuizați niciodată. Cum au terminat, sunt gata să se urce din nou pe tine. Cu ei, nu o să ai putere să te scoli la timp pentru a lua ceaiul alături de invitații care ne vizitează pentru prima oară, noile oportunități. Nu o să arăți foarte bine la plimbarea cu trăsura. Și știi ce o să spună presa de scandal: oare floarea Violet începe să se ofilească și să-și piardă petalele?

Manierele unui bărbat pot să fie impecabile până ajunge în patul tău. Există un tip de bărbat care crede că poate să comande orice fel de sex, ca felurile de mâncare dintr-un meniu. Vine cu *Cartea pernei*¹, în care a desenat pe ultimele pagini poziții ciudate. Una este să țintuiești mâinile unei frumuseți de tăblia patului și alta este să o atârni cu fundul în sus de candelabru, ca pe o maimuță. Nu le pasă dacă se prăbușește candelabrul sau dacă frumusețea își dislocă un braț. Am auzit de o fată care a căzut în cap și după aceea și-a pus hainele invers și n-a mai fost niciodată în stare să lege două cuvinte cu sens. Casa n-a mai putut s-o păstreze și nu știu pe unde a sfârșit.

Cel mai periculos este Iubitul Țipetelor Teribile. Nu i-ar păsa dacă i-o trag unui porc sau maică-tii. Majoritatea acestor bărbați le vizitează și pe alea care fac trotuarul. Însă cei înstăriți își permit s-o tortureze chiar și pe cea mai faimoasă frumusețe. Unui astfel de individ îi place să provoace durere femeii – și nu e vorba de

---

1. Referire la cea mai faimoasă operă a lui Sei Shōnagon, *Cartea pernei. Confesiunile unei doamne de onoare de la curtea imperială japoneză*.

câteva palme peste fund. Cele îngâmfate sunt favoritele lui. Mai întâi îl refuză, dar sunt atrase de averea lui. Cele inocente sunt vrăjite de la bun început. Nu e satisfăcut decât atunci când femeii îi ies ochii din orbite și nu mai are aer nici să strige după ajutor. Acum câțiva ani, asta a pățit o curtezană din Casa Vitalității. Era tânără și naivă, ca tine, de numai șaptesprezece ani. Le știa pe toate – nimeni nu putea să-i spună ce să facă. Demonul a încurajat-o în aroganța ei. A rugat-o să-i permită să-i fie servitor supus. A venit încărcat cu daruri și a dat un banchet în cinstea ei. Servitoarea ei l-a invitat în budoarul frumuseții. Dimineața, a găsit-o moartă și a înnebunit. Nu o să-ți povestesc ce a făcut monstrul. Văd deja că ești suficient de speriată.

Pretendenții pe care ți-i voi găsi eu te vor trata ca pe un crin făcut din jad alb. Unii dintre ei vor fi atât de exagerat de politicoși, încât o să te plictisească de moarte când îți vor cere permisiunea pentru fiecare ocheadă sau atingere. Bătrânii bogați pot să fie printre cei mai buni pețitori și clienți. Au experiență, sunt generoși și știu să lase un bacșiș. Le place să fie adulți, dar nu au nevoie de laude toată noaptea. O să știi care sunt aceștia după căldura cu care îi voi întâmpina. „Veniți și stați aici“, o să spun, „locul dumneavoastră favorit de lângă fereastră. Luați și gustați, este mâncarea dumneavoastră favorită. Beți din acest vin, vă va întrema. Violet vă va cânta melodia favorită.“ În dormitor, te vor trata ca pe Zeița Milei într-un templu sfânt. Îți vor așeza ofrande pe pânțele ca să le acorzi o viață mai lungă tulpinii lor. S-ar putea să trebuiască să-ți ungi cu niște ierburi ca să le faci tulpina să se ridice, poțiunile pe care le am eu funcționează aproape de fiecare dată. De multe ori o să adoarmă pur și simplu, visând la ce nu a putut înfăptui. Le vei povesti ce ai visat tu că au făcut. Bătrânii mai au o trăsătură pozitivă: sunt loiali. N-o să alerge după flori în stânga și-n dreapta. Nu vor să instruiască fete noi în privința neputințelor pe care le au. Singura problemă cu bătrânii este că mai și mor, uneori chiar brusc. S-ar putea să-l ai pe unul dinăștia drept patron și să-ți ofere un salariu frumușel. Ce zi tristă o să fie atunci când vei afla că fiii lui ard bețișoare parfumate pentru el la templul familiei. Poți să fii sigură că soția lui n-o să alerge la tine cu banii în dinți.

Cu toate aceste lucruri în minte, îți voi alege cei mai buni pretendenți și patroni, care își vor dori mai presus decât orice să te

aibă. Planul meu este să ne plătim datoria față de matroană în trei ani sau mai puțin. A plătit mulți bani pentru tine, Violet. Pe deasupra, unele dintre mobilele și hainele tale sunt oferite de această casă și asta înseamnă, în total, cam 150 de dolari – vreau să zic în dolari mexicani de argint, nu în noii bani republicani. Și nu uita, mai trebuie să plătești și chiria noastră lunară, ca să nu mai vorbesc de partea ta din cheltuielile cu mâncarea și cu lectica. Așa că vezi bine de ce trebuie să avem mare grijă cu banii. Unele fete cheltuiesc, cheltuiesc și tot cheltuiesc, iar datoria lor crește, crește și tot crește. Când vine momentul să trebuiască să plece, nu mai le rămâne nimic decât lacrimi. Odată ce te vezi scăpată de datorii, poți să faci cum vrei, atât timp cât îți plătești chiria și îi dai matroanei o parte din câștigurile tale. Când reușești să economisești o sumă considerabilă, putem să ne închiriem o casă a noastră și să începem o afacere pe cont propriu. Am deja una în minte și nu e vorba de o casă de flori de opiu.

Cât despre deflorarea ta, aș vrea să obții un set complet de bijuterii. Cele mai multe frumuseți se mulțumesc cu două brățări de aur și un sul de mătase, cum se oferă de obicei. Dacă o să fie ca mine, o să primești mult mai mult de-atât. Un inel scump sau un colier s-ar putea să fie suficiente, însă odată ajuns în camera ta, o să-i sugerez clientului să sărbătorească oferindu-ți și restul setului. După deflorare, va trebui să muncim din răspuțeri ca să strângem noi seturi. Poate o să fie nevoie să închiriem bijuterii de la curtezane mai în vârstă care se agață în continuare de acest trai și au nevoie de bani. Toate acele coliere și brățări le vor arăta viitorilor clienți cât de cunoscută ești deja. Când un bărbat devine clientul tău, întotdeauna să porți cel mai prețios set. Să îl lauzi cu generozitate, dar apoi să adaugi și o mică critică. Spune-i că rubinele întunecate nu se potrivesc foarte bine cu pielea ta. Pomenește faptul că stilul este un pic prea demodat pentru o fată așa de tânără ca tine. Spune-i că ai văzut o frumusețe care purta un set mai modern și că asta va arăta cât bun gust avea clientul ei. Atunci va avea șansa să-ți ofere bijuterii care să fie mai pe placul tău. Dacă nu spune nimic, atunci o să fie ultima seară în care îți intră în dormitor până când nu găsește o metodă potrivită de a-și exprima admirația.

Dacă se oferă să te ducă la un magazin de bijuterii, să-i atragi atenția că Opt Virtuți de pe Alea Fericirii are cea mai bună selecție,

că sunt foarte serioși și nu ți-ar spune niciodată că argintul aurit este aur pur, spre deosebire de Grădina celor Opt Comori de pe Strada Patru. Îl știu pe proprietarul magazinului Opt Virtuți, domnul Gao, așa că îl voi suna din timp ca să pună deoparte două seturi, unul destul de scump și celălalt nu la fel de scump, dar tot drăguț. Când ajungem acolo, domnul Gao îl va întreba pe pețitor cam la ce fel de bijuterii se gândea. Dacă nu cere o piesă anume, domnul Gao va scoate setul cel scump – brățară, colier, inel și podoabă pentru păr. Ar trebui să murmuri că dacă ai avea un set ca acesta, nu ar mai trebui să porți bijuteriile pe care le ai pe tine la momentul respectiv. Dacă pretendentul îți spune să le încerci, îți dai jos bijuteriile de pe tine, le arunci pe teighea și îi spui domnului Gao să le doneze la fondul în memoria văduvelor neprihănite. Nu-ți face griji, domnul Gao va trece mai târziu pe la noi și ne va da înapoi setul. Acum că te-ai descotorosit de vechile bijuterii, ce poate face pretendentul? Trebuie să cumpere setul pe care îl îndrăgești atât de mult pentru a-ți arăta cât preț pune pe tine, unul mai mare decât pentru oricine altcineva, și cum tu, la rândul tău, prețuiești acest set mai mult decât pe oricare altul, sentimentul este reciproc. În cel mai rău caz, va trebui să cumpere un set care să coste un pic mai mult decât cel pe care l-ai dat văduvelor credincioase. Nu poți accepta nimic mai prejos de atât.

În același timp, nu poți să pari hrăpăreață, lingușindu-ți viitorul patron. Eu, pe de altă parte, pot să mă târguiesc cu domnul Gao în numele pretendentului tău. O să-ți spun să dai jos colierul astfel încât să pot să-l examinez. O să atrag atenția asupra unui defect la una dintre pietre, o mică încețoșare. Domnul Gao se va uita și el și va încuviința fără tragere de inimă, apoi va oferi imediat un preț mai mic. Poți să recunoști că-ți place în continuare setul, doar că nu ești sigură că este cel mai potrivit. Apoi, trebuie să-l întrebi pe pretendent ce părere are. Mai merită banii? Observă cum este formulată întrebarea. Nu îl rogi să cumpere nimic, întrebi dacă mai merită banii. Dacă nu răspunde imediat, domnul Gao va coborî prețul din nou, zicând că nu vrea să spună nimeni că vinde marfă cu defecte. Apoi adaugă că este de acord să vândă setul la un preț atât de mic, pentru că tu ai spus că îți place mai mult decât orice altă bijuterie pe care ai avut-o vreodată. Și când o să le vadă alții, le vei spune același lucru. O să creadă că ai plătit prețul întreg. Așa

că toată lumea are de câștigat. În acest moment, pretendentul tău probabil că îl va cumpăra. În definitiv, a dat peste un chilipir fără să-și bată capul.

Pe de altă parte, ar putea să refuze să cumpere setul, iar acum are un motiv s-o facă fără să strice aparențele. Setul este imperfect. Chiar tu ai spus-o. Întreabă-l pe domnul Gao dacă nu mai are ceva în același stil, dar fără defecte. Domnul Gao va aduce al doilea set ales de mine. O să fie mai puțin scump decât primul, dar mai mult decât prețul redus. Poți să-ți manifesti surpriza la auzul acestui preț incredibil. Dacă pretendentul nu îl cumpără imediat, ce înseamnă acest lucru? Orice ar însemna, pentru a nu ieși prost, uită-te din nou la set și găsește ceva care să nu fie pe placul tău și pe care să nu-l fi observat înainte. Eu îl voi întreba pe domnul Gao dacă o să primească seturi noi săptămâna viitoare. El va spune că da, iar eu voi sugera să ne întoarcem atunci. Apoi putem să vedem ce se întâmplă. S-ar putea să te surprindă.

O frumusețe mi-a spus odată că se confruntase cu o situație umiltoare similară. A pornit-o spre ușă și a încercat să mai obțină un ultim cadou, s-a oprit să admire o cordeluță. Era decorată cu perle mici și era scumpă pentru o cordeluță, dar nu costa deosebit de mult. Pretendentul a spus că nu i se potrivește. Frumusețea și-a pierdut speranța și se pregătea să plece cu mâna goală când bărbatul l-a chemat pe domnul Gao să aducă o cordeluță pe care o văzuse zilele trecute. Când a văzut-o, fata a izbucnit în plâns. Era incrustată cu perle și diamante, era mai scumpă decât întreg setul de bijuterii adus prima dată. Domnul Gao fusese părtaș la acest șiretlic. Pretendentul știa cum procedează curtezanele, dar o iubea cu adevărat pe această frumusețe și a vrut să-i arate că nu cu trucerile îi câștigase inima. Când i-a devenit patron, i-a dat suficienți bani încât să-și plătească toate datoriile și să-și deschidă o casă a ei. I-a fost atât de devotată, încât atunci când bărbatul a murit din senin, s-a omorât pentru a fi alături de el. Nici una dintre soțiile lui nu a mai făcut asta.

După cum vezi, strategiile pentru a face un client să-și ia un angajament trebuie folosite cu grijă. Nu vrei să te întorci acasă cu mâna goală de prea multe ori. Din acest motiv, te voi însoți la fiecare vizită făcută la magazinul de bijuterii. Și până primești și tu o cordeluță de cea mai bună calitate, studiaz-o pe cea pe care o

are Vermilion. Este aproape la fel de frumoasă precum cea de care ți-am povestit, incrustată cu perle și diamante, are o formă menită să-i scoată în evidență rotunjimea frunții și ochii ei alungiți de phoenix. Ar trebui să-i admiri cu voce tare cordeluța. Spune cât de prețioasă este. Laudă-l pe clientul care i-a cumpărat-o. Va aprecia faptul că o flatezi, pentru că astfel are ocazia să-și demonstreze valoarea în fața altor bărbați, iar viitorii ei pretendenți vor ști că darurile lor trebuie să fie de aceeași calitate cu podoaba aceea de păr. Patronul ei o să se simtă de asemenea încurajat să-i mai aducă un cadou frumos. Într-o zi, Vermilion o să facă și ea la fel pentru tine. Complimentul pe care o să ți-l facă le va da peșitorilor tăi o idee despre ce fel de cadou ar putea să-ți câștige inima. Dacă popularitatea ta o să tot crească, până la urmă vei primi o cordeluță de zece ori mai bună decât cea pe care ți-am dat-o.

Păcatul meu este că am acceptat mai puțin. Ai noroc că poți să înveți de pe urma greșelilor mele.

Iluziile

Iluzia idilei depinde de disponibilitatea bărbatului de a crede, iar această disponibilitate se naște din dorințele de jucate. Toate iluziile pe care le creezi ar trebui să aibă o singură finalitate: să-l faci să se îndrăgostească de tine. Dacă face asta, pentru el se va opri timpul în loc când este împreună cu tine. Se va crede nemuritor și va dori să se despartă de bunurile lui lumești pentru tine.

Anumiți bărbați s-ar putea să-și dorească anumite iluzii speciale. O numesc pe una dintre acestea „Iluzia Dragostei Tragice”. Mai ții minte cântecele despre care ți-am spus că o să trebuiască să le înveți? Cel despre fecioarele care au murit de tinere? S-ar putea să interpretezi rolul unei fete pe care el o jelește și căreia i-a jurat în secret dragostea sa. Vei deveni acea fată și fie îi vei permite să își îndeplinească jurământul, fie să fie dezlegat de acesta. S-ar putea chiar să-ți ceară să interpretezi rolul verișoarei care moare în romanul *Visul din Pavilionul Roșu* sau pe acela al iubitei învățatului din opera *Legenda Șarpelui Alb*. Asta e chiar lacrimogenă. O să ai nevoie de veșminte lungi și largi pe post de costumație, apoi mai multă pudră albă pe față pentru a crea efectul acela fantomatic. Ar trebui

să memorezi pasaje din roman și să stăpânești la perfecțiune fizionomia trădării și pe cea a iertării. Este mai greu decât îți imaginezi. Nu vrei să arăți ca o criminală sau ca o toantă. Dar dacă stăpânești cu succes această aparență a tragediei, poți să faci o avere. Dacă chiar ai pierdut pe cineva, cum mi s-a întâmplat și mie, nici nu o să trebuiască să te prefaci. Pur și simplu îți aduci aminte. Într-o zi o să-ți spun despre el. Nu pot să vorbesc niciodată despre el fără să-mi țâșnească din ochi lacrimile care-mi inundă inima.

Cea mai întâlnită cerere a pretendenților este „Iluzia Fecioarei Nobile“. Bărbatul vrea să îți dai aerele unei fiice de nobil, pe care să o poată atrage într-o aventură obscenă fără ca soacra guralivă să-și bage coada. Pentru rolul Fecioarei Nobile, porți haine care sunt scumpe și de efect, rafinate, dar și un pic îndrăznețe. Poate lenjeria intimă ar trebuie să fie mai sumară și de o culoare roșie veselă.

Unele curtezane sunt rugate să joace ceea ce numim „Iluzia Învățatului Nocturn“. Puțin kohol ca să-ți înnegrești sprâncenele, pălăria Ming potrivită unui filosof, robe lungi. Dacă vrea un războinic, părul trebuie dat cu ulei, despărțit pe mijloc, pieptănat peste cap și strâns tare la ceafă. Iluzia Învățatului Nocturn a devenit foarte la modă în ultimul timp, chiar și în unele case de prima mână. Nu știu dacă curtezanele de aici interpretează așa ceva. Dar pe vremuri era jucată doar pe la casele de mâna a doua. Asta o lăsa să facem bătrâna dropie din Casa Seninătății. Clientul venea și cerea Învățatul Nocturn, apoi matroana o chema pe curtezana care știa că juca rolul cu o brumă de entuziasm. O mare parte din acel entuziasm se trăgea din faptul că era mai în vârstă, ceea ce însemna că mai avea o ultimă șansă să facă un ban. Clientul o îngroapă în cadouri pentru câteva zile, i se deschid porțile raiului. Când am ajuns la treizeci de ani, eram cerută cel mai des să joc Învățatul de Noapte, chiar dacă nu arăt deloc ca un bărbat. Nu e nici o rușine dacă o faci în propriul tău budoar. Dar nici nu m-am lăudat prin saloanele de povestit.

Bătrâna dropie a mai născocit și o altă specialitate pentru a atrage mai mulți clienți: doi învățați. Eu îl jucam pe unul din ei, iar pe celălalt îl juca orice fată care era mai liberă. Clienții ne făceau curte în același fel, numai că aveau de-a face cu două frumuseți.

Una din noi se plânga: „Hei, eu duc tot greul. De ce să primească și ea la fel?“. Apoi cealaltă se plânga din același motiv. Așa colaboram amândouă pentru a obține mai mulți bani. Dar îl făceam să simtă că merită. Intra în dormitor, tremurând și excitat la culme când vedea doi învățați confucianiști severi. Eu țineam frânghiile, în timp ce cealaltă purta o cingătoare de care era atașată o tulpină de fildeș. Îi aruncam lenjerie de corp mătăsoasă cu care să se îmbrace și îi spuneam nevastă-curvă. În timp ce se îmbrăca, noi stăteam la masa de ceai cu picioarele încrucișate și fumam trabucuri străine. Îi porunceam să-și pună o cordeluță, să se dea cu pudră pe față și cu ruj pe buze. *Oyo!* Ce curtezană urâtă mai era. Cu toate acestea, îi laudam frumusețea, tinerețea și îi spuneam „Micul Lotus Roz“. El trebuia să ne zică „Stăpâni Învățați“, apoi eu îl legam de un scaun cu picioarele atârându-i peste brațe, poziția obișnuită, nimic special. El plânga și ne implora, dar, vai, nu-i era de nici un folos, iar cealaltă frumusețe îi trecea pragul cu tulpina de fildeș. Unde? mă întrebi. Cum poți să fii atât de proastă? Unde altundeva ar putea să intre o tulpină într-un bărbat? În micul lui lotus roz!

Pe cei foarte generoși îi lăsam să se odihnească un pic înainte să scoatem o altă tulpină, iar acum trebuia să ne spună „Stăpâni Profesori“. De data asta, eu purtam tulpina de fildeș. Pentru cei extrem de generoși mai era și o a treia tulpină, pe care de obicei o numeam „Unchiul“ sau „Fratele“. Așa ni se cerea. Familia era întotdeauna la urmă, cea mai incitantă.

Unii bărbați voiau doar puțină varietate. Alții erau homosexuali care se prefăceau că nu sunt și își ascundeau adevărata natură de ceilalți oameni de afaceri. Nu își dădeau seama că unii dintre respectivii afaceriști împărtășeau același secret. Noi eram foarte discrete. Știam cine se juca prin rouă cu cântăreții drăguți de operă pentru că unii dintre cântăreții ăia ne erau iubiți. Cântăreților nu le plăcea munca lor, dar primeau bani frumoși. Când eram încă o curtezană la Casa Seninătății, am avut bătrân căruia îi plăcea să folosească tulpina de fildeș în ambele direcții. Țasta e genul de client pe care matroana unei case de mâna a doua îl primește. Trebuia să port hainele de Învățat Nocturn și să folosesc unguentul Răpăieli Cerești ca să-i scol luptătorul antic la bătaie. Și pentru că termina foarte repede, voia să lungească lucrurile folosind tulpina de fildeș pe mine. Îmi dădea un cadou în plus, dar mie tot nu îmi plăcea.

Tulpinile astea false nu se înmuiau niciodată. Era prea mult de muncă.

Singurul motiv pentru care îți spun toate astea este ca să fii pregătită, în caz că ți le cere un bărbat. Dacă știi ce îți doresc, nu o să fii tentată de banii în plus pe care ți-i promit odată ce ți-au intrat în budoar. Nu vreau să trebuiască să joci rolul unui bărbat. Tu ești de prima mână. Reputația ta este în continuare aceea de frumusețe tânără. Poate că Nor Pufos se ocupa cu de-astea. Ha. Probabil chiar îi plăceau. Dar dacă un bărbat bate un apropo că ar vrea să îți pui robele sau dacă scoate o tulpină de fildeș cu centură, trebuie să te duci după paravan și să mă chemi sunând din clopoțel. Clienții de genul ăsta știu că trebuie să anunțe asemenea cereri din timp servitorilor. O să-l înștiințez politicos că Învățatul Nocturn nu este disponibil, dar că profesorul lui se poate ocupa de orice lecții are nevoie. Dacă nu mai poate să se abțină, o să-mi accepte oferta. Nu mă deranjează să mai fac asta din când în când. Multe dintre servitoarele care au fost în trecut curtezane oferă din când în când specialitățile la care celelalte nu mai sunt dispuse. Încă mai am o centură cu tulpini de diferite mărimi în cufărul meu. Cu cât este mai mare vârful, cu atât mai groasă e tulpina – așa merge treaba. Păcat că nu am avut niciodată un talent deosebit să-l joc pe Învățat. Nu mă entuziasma cu adevărat.

Când și când, avem clienți care doresc să primească instrucțiuni. Celor mai mulți le lipsește experiența. Foști călugări pioși, tineri ai căror tați sunt clienții noștri sau musafiri care doresc să învețe secretele unui amant profesionist pentru a o seduce pe nevasta altuia. Dacă dai peste astfel de bărbați, să-mi spui. De fapt, inițierea tinerilor era o specialitate a mea, asta pentru că tații lor care-i aduceau își aminteau cât de încurajatoare mă dovedisem când erau ei tineri. Întotdeauna mă emoționez până la lacrimi când acești tineri se întorc oameni mari și îmi spun: „Datorită ție, soția și concubinele mele sunt mulțumite“. Deseori mai cer o lecție, așa, de dragul vremurilor de odinioară. Ar trebui să mă lași pe mine să mă ocup de genul ăsta de clienți. Nu sunt atât de mofturoși în ce privește vârsta curtezaniei. Ce contează pentru ei este să obțină cunoștințe care să le ajungă pentru o viață întreagă.

Indiferent cu ce fel de cereri vine la tine un bărbat, nu trebuie niciodată să-l disprețuiești din cauza dorințelor lui, nici să nu accepți

să fii tu degradată. Dacă e beat și se pișă pe tine, sună din clopoțel și voi veni să îl scot din camera ta. Nu accepta bani în plus ca să-l lași să facă lucruri de felul ăsta. Știi ce se întâmplă dacă o femeie se lasă degradată? Ajunge să aibă un pește și să se întindă pe podeaua birturilor, unde vin și o călăresc muncitorii și trăgătorii de ricșe, unul după altul, o sută pe zi până e toată numai carne vie. Nu are niciodată un moment să-și strângă picioarele sau să-și închidă gura, o bătucesc până e numai o rană și moare. Întotdeauna m-am întrebat de ce nu se omoară pur și simplu femeile alea. Poate cred că este soarta lor și că dacă o îndură, o vor duce mai bine în viața următoare. Mai curând mi-aș lua viața și m-aș reîncarna într-o muscă.

Moda

Să nu slăbești prea mult. Nici unui bărbat nu îi place să-l împungă niște ciolane. Și nu dă bine dacă un pretendent îi rupe accidental coastele unei fete. Chiar înainte să apari în Casa Seninătății, o frumoșețe a pățit asta. A țipat așa de tare, încât matroana, servitoarea și încă doi servitori au dat buzna în cameră, gândindu-se că bărbatul o omora. Servitorii l-au aruncat în stradă pe bărbat despuiat. Bătrâna dropie a aflat ulterior că era un oficial care calcula taxele pentru licențele de comerț. Nu s-a terminat bine pentru nimeni.

O curtezană grasă nu este nici ea atrăgătoare. Pozițiile pe care le poate adopta fără să-i rupă bărbatului tulpina în două sunt destul de limitate. Tu, acum, ești într-o formă bună. Cred că sânii s-ar putea să-ți crească puțin mai mult decât este ideal. Sânii mari nu erau considerați atractivi când mi-am început eu cariera, cele care îi aveau trebuiau să se înfășoare bine. Dar în zilele noastre, bărbații mai tineri consideră sânii mari senzaționali și excitanți. E din cauza influenței acelor ilustrate pornografice din Vest. Eu cred în continuare că sânii mari și lăsați nu-și au locul decât la o doică. Să nu faci nimic ca să-i mărești intenționat.

Când vine vorba de haine, până și cel mai mic detaliu ar trebui să transmită faptul că ești o curtezană de rang înalt. În public trebuie purtate hainele cele mai bune – când te plimbi cu trăsura, în restaurante, la teatru. O să porți o jachetă așa de fixă, că toată lumea o

să-ți vadă formele atractive. Fusta o să fie mulată, astfel încât să nu fie necesară imaginația ca să ți se ghicească fundul. Vor fi detalii occidentale șocante: nasturi în loc de copci, zorzoane sau pliuri. Sau poate că o să porți un pantalon bărbătesc sau o fustă după moda occidentală. Aici trebuie să-ți pui imaginația la bătaie. În timp ce te plimbi cu trăsura alături de pretendentul tău, gândește-te că ești pe scenă, ca o actriță. Toți ochii sunt ațintiți asupra ta. Pretendenții și patronii tăi sunt mândri să se poată etala cu tine. Le crește reputația. Se bucură să vadă invidia pe chipul altor bărbați.

Va trebui câteodată să împarți trăsura cu altă curtezană, iar eu îmi voi da silința să nu fii plasată lângă o curtezană care să atragă mai mult atenția. Nu ești cea mai minunată dintre flori, nu încă, și cinc știe dacă o să fii vreodată. Când vine vorba de plimbări cu trăsura, lumea o să vadă cât de minunată ești și ce haine la modă porți, mai degrabă decât farmecele tale intime. Așa că se cer alte metode prin care să atragi atenția atunci când ești în public.

Am mai multe idei pe care le vom pune în practică în următoarele luni. Va trebui să le ținem secrete dacă nu vrem să ni le fure alte frumuseți. În primul rând, o să-l pun pe croitor să-ți facă un costum în culorile familiei imperiale. Ne-am mai folosit și în trecut de galben auriu, dar numai pentru lenjerie intimă – pentru mulți bărbați, doar acest detaliu îi făcea să ajungă la paroxism, să atingă norii și ploaia. Acum că împăratul nu mai e, ce lege ne împiedică să purtăm ce culoare vrem, oriunde ne face nouă plăcere? Imaginează-ți ce ravagii vor face jacheta ta de un galben imperial și pantalonașii albastru-pescăruș printre toți pretendenții sau loialiștii care te vor vedea în public. O să ne facem costume în violet imperial, exact nuanța respectivă. Sper să fim primele care să ne afișăm cu aceste culori. Ce mai știre o să fie asta pentru presa de scandal: Curtezana Violet poartă haine violete!

Mă tot gândesc și dacă să-ți iau sau nu o pălărie europeană. Am văzut una care era destul de excentrică. Era mare cât perna unui scaun și avea mai multe pene de pui de struț dispuse ca un evantai și vopsite în violet. Ai sări în ochi de la mai multe străzi distanță și cum culoarea e aceeași ca numele tău, ai fi subiectul zilei prin tabloide de fiecare dată când ai purta-o. Este o pălărie scumpă, așa că s-ar putea să mă interesez dacă nu putem s-o copiem cumva. Pe de altă parte, dacă așteptăm, riscăm să fie cumpărată de o altă

curtezană și atunci ar purta-o ea prima, iar tu nu poți fi văzută că imiți alte curtezane. Și despre asta s-ar scrie în tabloide.

Hainele pe care le vei purta la serate vor depinde de gazdă și de celelalte curtezane de acolo. După cum am spus, nu poți s-o eclipsezi pe Vermilion. Dar pentru o petrecere în cinstea ei, trebuie să porți cea mai bună ținută de seară. Materialele țesute sunt la modă acum. Întotdeauna trebuie să fie un model pe care să-l poată face numai cel mai priceput dintre meseriași. O să trebuiască să așteptăm până când o să ne-o putem permite pe cea la care mă gândesc eu. Arată ca niște straturi de petale. Hainele făcute din materiale de acest fel te vor costa salariul pe o lună, cel puțin. Să nu mănânci niciodată nimic la petreceri. O pată de grăsime o să-ți strice ținuta, și în cazul asta lăcomia se va dovedi un pic cam costisitoare. Unele frumuseți își brodează un model floral ca să acopere petele, dar toată lumea o să-și dea seama motivul pentru care a apărut, brusc, o crenguță cu flori de piersic peste sâni.

Iarna, mătasea trebuie să fie groasă și la fel de lucioasă ca o perlă. Gulerul arată cel mai bine când este căptușit cu blană de vulpe albă rusească sau șinșilă. Dar ne descurcăm și cu iepure în primul an. Vara, stratul de mătase de la exterior o să aibă un model delicat, subțire ca un voal, cu o țesătură perfect executată, ușoară, dar și răcoroasă. Nu vrei să arăți ofilită. Fiecare detaliu trebuie să fie perfect, de la copcile de la gât și până la volănașele de pe tiv.

Femeile de pe stradă te vor invidia și îți vor admira hainele pentru detaliile ingenioase. O să te bucuri când o să le vezi. Pentru multe fete, e suficient să-ți arunce o privire, va fi cel mai palpitant moment din viața lor. Vor vorbi despre tine până în mormânt. Fetele bogate ne vor remarca atunci când vom trece pe lângă ele în trăsură, apoi vor da fuga la croitorii noștri să le ceară haine ca acelea purtate de faimoasa curtezană Violet. Este enervant că ne imită fetele cu bani, dar și flatant în același timp. Dacă multe fete din familii înstărite ne copiază stilul, atunci o să-ți crească statutul. Bărbații nu sunt singurii care ne pot face cunoscute. Uită-te la primele Zece Frumuseți din fiecare an. Sunt ele cele mai frumoase? Nu. Sunt cele care înțeleg natura umană, și pe cea masculină, și pe cea feminină. Știu cum să atragă atenția și să stârnească invidia, apoi să le folosească pentru propriul scop.

Să nu te surprindă dacă te plătesc binișor și câteva soții ca să-ți viziteze budoarul – să-ți vadă garderoba, machiajul, ba chiar să

începe despre pozițiile neobișnuite care le plac soților lor. Arată-le. Ele cred că e vorba numai despre împerechere, mai curând decât despre curtea prelungită care li se face curtezanelor și despre plăcerea mistuitoare a doi oameni care se iubesc în secret. Lor nu li se mai poate face curte. Soții lor le cer lucruri, iar ele le îndeplinesc. Așa că nu trebuie să îți faci griji că dai din casă secrete și că clienții se vor mulțumi atunci cu nevestele lor într-atât încât să nu mai treacă niciodată pe la tine. Dar să ai grijă să le taxezi bine de tot pe acele soții, cel puțin cinci dolari.

Să nu uiți că invidia este unul dintre cele mai mari defecte ale omenirii. Duce la nechibzuință în cazul celui invidios și la un caracter posesiv în cazul celui care te are pe tine alături. Poți să te folosești de un pețitor pentru a spori pasiunea altuia. Să ai grijă însă să nu procedezi așa între doi frați sau cu prieteni care se au ca frații. Dacă se ceartă, oamenii vor spune că ești o vită care trage atât de puternic de plugul ei, încât ai despărțit doi frați.

După ce ai participat la câteva petreceri aici și prin alte case, vei înțelege mai multe despre invidia dintre curtezane. Poate că ai văzut-o în casa mamei tale. O să îi simți și tu colții. Invidia este un șarpe veninos încolăcit pe glezna ta. S-ar putea să ajungi să-ți urăști rivala sau pe propriul pețitor. O să vrei să o distrugi, să-l distrugi pe el sau chiar pe tine însăși. Să iei aminte la acele sentimente. Altă curtezană s-ar putea să simtă la fel despre tine și să facă tot ce-i stă în putere pentru a te distruge. Însă dacă le inspiri invidie tuturor, se întâmplă un lucru ciudat. O astfel de invidie se transformă în cele din urmă în respect, o confirmare a superiorității tale. Să nu te lauzi însă cu victoriile tale. Rivalele s-ar putea să te invidieze într-o zi, apoi să se bucure de prăbușirea ta în ziua următoare.

Ceea ce-mi aduce aminte: trebuie să facem o fotografie-suvenir și să ne decidem asupra unui nume care să te scoată în evidență față de celelalte.

Dacă nu ne alegem singure numele, oamenii o să-ți dea unul fără să te mai întrebe. Am auzit-o deja pe una dintre curtezane spunându-ți „Crinul Alb“. Multe virgine sunt botezate cu acest nume plăcut. Dar nu vrei să se lipească de tine pentru totdeauna, altfel o să ajungi subiectul multor poante – „nu prea mai e chiar așa de albă“, chestii de-astea. Porecla trebuie să fie unică. Știu frumuseți

care s-au comparat cu păsări. „Voce de Rândunică.“ O fată l-ă ales pe acesta, chiar dacă avea o voce aspră. În plus, rândunicile sunt atât de comune și de gălăgioase cu ciripitul lor dimineața. O altă fată pe care o știam a ales să se descrie drept „Clasică precum o Trestie Plângătoare“. Cred că a ales-o pentru că pe fundalul pictat din studioul foto erau zugrăvite o trestie și un lac. Ce este atât de special la numele acesta? „Trestie Plângătoare“ – o ființă țeapănă care bocește până i se fac ochii roșii și mari cât niște ouă? Acestea nu sunt trăsături pe care să le aprecieze bărbații. Mă gândesc că a ta ar putea să fie „Visul Cascadei“. Sună bine. Un bărbat poate să-și înfățișeze așa ceva în minte: momentul îndrăgostirii, cum este prins în vârtej, dragostea vijelioasă. Ceva în genul ăsta. Putem să născocim înțelesul exact mai târziu, când o să-mi dau seama cine ești tu cu adevărat.

Ești tânără și lipsită de experiență, Violet. Nimeni nu o să te invidieze pentru nimic din prima zi. Frumusețile sunt mult mai draguțe și șirete decât tine. Așa că să nu încerci să te întreci cu ele. Mulțumește-te să le observi. Puține fete primesc sfaturi din astea cum îți dau eu. Ele învață lucrurile astea mai târziu, cum am făcut-o și eu, prin greșeli dureroase. Credeau că frumusețea, poezia și o voce dulce o să dureze pentru totdeauna. Se bizuiau pe ele. Nu și-au dat seama că mai mult contează să știi să combini strategia cu istețimea, onestitatea, răbdarea și promptitudinea în a profita de fiecare ocazie ivită. Mai presus de orice, o fată trebuie întotdeauna să facă ceea ce este necesar.

Accidente

Hainele sunt precum cortina de la teatru. Unele curtezane păstrează cortina trasă până când dau deoparte perdelele patului. Se iau după regulile vechi. Fără atingeri cu mâna. Totul foarte cuviincios, de parcă ar fi mirese adevărate. Ce plictiseală. Păi așa, bărbatul ar putea la fel de bine să fie cu soția. Genul ăsta de sfioșenie poate că se obișnuia cu ani în urmă, dar acum trăim vremuri moderne. Dacă le oferi o mică avanpremieră a ce-i așteaptă, n-o să-ți scadă valoarea. Tot mai ai lucruri nevăzute. De fapt, cu cât îi lași mai mult să arunce o privire, cu atât mai mult o să-și dorească ceea ce nu le-ai oferit

încă. Ține minte doar că există o diferență între a-i îngădui o ocheadă unui bărbat și a-l lăsa să examineze marfa în detaliu.

Cele mai bune ocheade pot fi aruncate cu ocazia accidentelor din timpul plimbărilor prin grădină. Trebuie să pară perfect inocente. Pot să arate așa: porți o jachetă strâmtă și pantaloni cu cusătura potrivită astfel încât să-ți intre între picioare. Te plimbi pe lângă aranjamentele cu pietre și pe lângă iaz, discutând ceva cu însuflețire. Deodată țiți și te prefaci că ai călcat pe piatra ascuțită pe care am așezat-o eu în secret mai devreme. Te așezi repede pe o băncuță din grădină, picior peste picior, pentru a-ți examina rana imaginară. Durerea te-a făcut să uiți de indecența acestei poziții. Când observi că privirea bărbatului s-a oprit fix asupra creștăturii dintre picioare, prefă-te jenată la început, apoi timidă. El o să joace rolul unui gentleman galant care insistă să îți examineze rana pentru a se asigura că nu vei rămâne oloagă pe viață. Acest truc mergea pe vremuri la fetele ale căror picioare legate arătau ca niște cioturi de șapte centimetri. Dar acum nici măcar fiucele familiilor de învățați nu își mai leagă picioarele. Așa că n-are de ce să îți fie rușine dacă ai picioarele întregi. Desigur, unii bărbați vor fi dezamăgiți, mai ales cei mai în vârstă. Dacă observi dinainte că bărbatul se arată interesat de micii „crini aurii”, este cel mai bine să nu te mai obosești cu trucul piciorului lovit.

Altă manevră este să-l rogi pe pretendent să-ți culeagă o floare de pus în păr. Întoarce-te cu spatele în timp ce încerci să o strecuri între firele de păr de lângă ureche. Apoi las-o să cadă pe jos. Repezindu-te să ridici floarea, te apleci, iar jacheta care abia dacă îți acoperea șoldurile se ridică acum precum ceața care ascundea luna. Să te asiguri că îți poate vedea clar fundul cel puțin trei secunde. Când te îndrepti și îi vezi fața, acoperă-ți gura cu floarea și râzi. Îi arunci o privire șmecheră și mulțumită, ca și cum amândoi ați fi pus ceva la cale. Când stă lângă de tine, apasă cu degetul în mijlocul florii și întreabă-l dacă observă culoarea mai întunecată, mai aprinsă și mirosul mai pregnant. În momentul acela o să fie aproape înnebunit, asta dacă floarea scăpată pe jos nu și-a pierdut cumva petalele și acum arată ca o buruiănă prăpădită.

Sunt câteva poziții simple pe care le poți folosi în grădină. Stai lângă un copac și, în timp ce îi admiri vârsta și puterea, încalcă-l ușor de tot. Coloanele sunt și ele bune în acest scop.

După deflorare, o să-ți împrumut câteva dintre fustele mele speciale. Uite una pe potriva culorii tale, un violet imperial intens. Albeața pielii contrastează mai bine cu o fustă de culoare închisă. Partea din mijloc ascunde o crăpătură, ca aceea dintre două perdele. Poți să închizi despicătura cu copci. Sau poți să desfaci clamele pentru a-ți etala genunchii, pulpele sau părțile femeiești. Această fustă este numai pentru претенdenți sau clienți foarte speciali, cărora le place să se mândrească cu tine în public. Niciodată să nu te înjosești arătând ce e sub fustă atunci când pretendentul te roagă să-l lași să arunce o privire. Tot ce se întâmplă cu fusta asta trebuie să fie accidente pe care tu le controlezi. Cu cât este mai generos un pretendent, cu atât mai multe accidente se întâmplă. Poți să îți prinzi fusta în brațul scaunului. Fusta fâlfâie, albeața pielii tale îi apare fulgerător, apoi, cu privirea ta timidă și surprinsă, tocmai i-ai oferit clientului două secunde de extaz. O variantă este să coși copcile astfel încât să se rupă ușor.

Poți să ai accidente cu fusta și la teatru. Clienților le place în mod special acest lucru, dacă aveți locuri într-o lojă cu draperii. Odată ce descoperă crăpătura, poți să-l lași să te mângâie pe durata spectacolului, dar doar dacă ți-a dat un cadou în seara aceea. Când te urci și când cobori din trăsură apar, de asemenea, ocazii bune pentru претенdenții care mai au nevoie de un brânci ca să ajungă patroni. Zilele furtunoase sunt și ele un avantaj. Lasă-ți degetele să ajute rafalele de vânt să-ți ridice fusta. Dacă bărbatul îți este deja client, îi poți acorda și alte privilegii. Când sunteți la un banchet în cinstea ta, permite-i mâinii sale să îți alunece între picioare pe sub masă și să exploreze acel loc interzis în fața invitaților săi. Continuă-ți conversația cu vioiciune, dar ezită din când în când, apoi privește printre gene cum ai învățat să faci în timpul cântecelor tale. Ceilalți vor ști exact ce se întâmplă. Nimic nu este spus cu voce tare, dar toți vor ști. Întotdeauna să păstrezi aparențele decenței. În acest fel, poți să sporești dorințele chinuitoare ale patronului tău și ale invitaților săi invidioși. Îți garantez că petrecerea se va termina mai repede decât de obicei.

Pregătirea budoarului

Ți-am mobilat camera cu tot confortul pentru momentul când vei face dragoste. Ai văzut că ți-am tras deja patul mai în mijlocul camerei ca să pot muta paravanul care ascunde toaleta și cada. Înainte era atât de înghesuit și incomod. Și cum poți să te simți curată când ai o cadă care seamănă cu o sită veche de treierat? Toaleta era atât de joasă, încât bătrânii cu picioarele rablagite ar fi avut dificultăți să se așeze și să se ridice de acolo. Nu știu de ce nu m-am gândit la asta când era încă dormitorul meu. Acum pretendentul tău și cu tine vă puteți primeni într-un mediu mai aerisit. Noua oală de noapte este așezată sub un scaun sculptat cu brațe. Iar oala este din porțelan, ușor de curățat, un roșu frumos ca sângele de taur. Am mai comandat și o cadă nouă, una din alea occidentale, din aramă, cu picioare. Foarte la modă. A fost deja livrată, dar nu pot să o pun în camera ta decât săptămâna viitoare. Vermilion văzuse și ea același model și ea trebuie să fie prima care să o aibă instalată. O să mai ai un cuier occidental pentru robele tale, o banchetă cu ținte, o măsuță pentru alifii, parfumuri și sticlucă cu prafuri revigorante pentru prizat. Pentru a chema servitorii să facă ordine, trebuie doar să lovești cei patru clopoței pe care ți i-am cumpărat. Este exact același instrument folosit de companiile feroviare pentru a anunța cina la clasa întâi.

M-am mai gândit și la alte decorațiuni și obiecte de lux. Cu toatele sunt lucruri pe care ar fi trebuit să-mi dea și mie prin cap să le folosesc cu pretendenții mei. Mi-am decorat camera într-un fel la început, apoi n-am mai schimbat niciodată nimic. Cu cât îmbătrâneam, cu atât camera mea părea din ce în ce mai demodată. Acum îmi dau seama de acest lucru. Mobila este în continuare de calitate, însă, și sunt sigură că pot să o vând la un preț bun. Dar pentru a cumpăra mobilă nouă, o să avem nevoie de daruri în bani. Așa că vezi cât de important este să te descurci bine încă de la primele petreceri. Nu putem împrumuta la nesfârșit bani de la matroană, altfel o să devenim sclavele ei pentru tot restul zilelor. În cel mai rău caz, pot să tapițez din nou scaunele și canapeaua, perdele noi pentru pat am pus deja să fie făcute. Batist din mătase în auriu imperial, cu caractere albastre brodate, simboluri ale longevității. Am cumpărat panglici galbene și albastre și vreo zece

clopoței. O să fie legați la colțurile patului și deasupra, o să sune foarte vesel la fiecare mișcare cât de ușoară din șolduri, astfel bărbatul o să priceapă că este pe cale să ajungă la extazul ceresc. Este un detaliu ingenios. S-ar putea să îmi iau și eu un client din când în când numai ca să aud sunetul acelor clopoței.

Patru metode prin care poți să-ți ruinezi cariera

Există patru metode prin care îți poți da seama că nu mai ai de lucru pentru o scurtă perioadă, pentru una mai lungă sau pentru totdeauna.

Prima este ciclul. Nu vrei să te scoli de pe un scaun de lux la o petrecere și să descoperi că ai lăsat pe brocart o hartă roșie a insulei Chongming și că ai una asortată pe fundul fustei. O să-ți dau un set special de bureți de mare pe care să îi bagi în vagin. Dacă ai ciclul abundent, poți să-ți pui și un săculeț din mătase cu mușchi uscat între picioare. Niciodată să nu întreții relații intime cu un pretendent când ești în această perioadă. Să flirtezi, dar să fii timidă la petreceri. Te poți vedea cu pretendenți noi la un ceai de după-amiază. Un patron, însă, este altă mâncare de pește. Unora dintre ei le place să-și imagineze că te dezvirginează când văd că-ți curge sânge. În acele cazuri, o să cerem și un mic cadou de deflorare, ca să facem fantezia mai realistă. O să trebuiască să te prefaci șovăielnică, în timp ce clientul te dezbracă de haine, apoi să faci ce ai făcut și în momentul real al deflorării, doar că nu la fel de tare.

Dacă clientul nu este interesat de deflorări fictive, poate că o să-ți ceară să-l satisfaci cu gura sau să te privească în timp ce îți faci singură ceva sau multe alte lucruri despre care nu e nevoie să vorbim acum. N-ar face decât să te sperie degeaba. Dacă un client vrea ceva neobișnuit, o să te sfătuiască atunci ce să faci, ce să nu faci și când trebuie să mai negociezi un pic.

A doua metodă să-ți distrugi cariera este să faci un copil. Poți să eviți asta dacă ai grijă și-mi urmezi instrucțiunile de fiecare dată când întreții relații intime. Îți voi aduce o supă caldă cu mosc și *dong quai* pe care să o bei înainte să îți între un bărbat în budoar. Îți voi aduce aminte să îți pui un săculeț micuț din mătase cu ierburile mele secrete. Nu conține nimic care să-ți facă părțile femeiești

să se strângă, nimic care să-i ofilească sau să-i ardă tulpina bărbatului. Am auzit de amestecuri asemănătoare care au avut și efectul ăsta, pe loc sau la ceva timp. Și să nu le ascuți niciodată pe curtezanele care îți spun să folosești felii de curmale japoneze. Țta e un banc vechi pe care și-l fac curtezanele câteodată. Țți va usca părțile femeiești și bărbatului îi va fi imposibil să mai intre. După ce pretendentul tău este satisfăcut, te retragi rapid după paravan și te speli la părțile femeiești cu apă cu șofran. Dacă uiți să folosești săculețul cu ingredientele mele secrete, îți voi da o fiertură puternică de *dong quai* care o să-ți provoace crampe și o să oprească orice ar fi putut să înceapă. Dacă au trecut două luni fără să-ți vină ciclul, voi chema o femeie care să se ocupe de problemă. Este destul de bună, chiar dacă de-a lungul anilor câteva fete au făcut febră și puroi, și nu toate au fost la fel de norocoase ca mine să evite moartea.

A treia metodă de a-ți pierde locul printre curtezane este să faci puroi și febră, apoi să mori. Prin urmare, să nu rămâi însărcinată. Există și multe alte boli. Să nu-ți închipui că un bărbat care e bolnav sau pe moarte o să stea acasă. Unii bărbați care știu că nu mai au mult de trăit vor să mai stoarcă un ultim strop de plăcere. Atât de puternic le este instinctul. Dacă un client tușește, scuipe sau nu respiră cum trebuie, să nu bei din același vin, indiferent cât insistă. S-ar putea să aibă tuberculoză. Dacă un client are ochii roșii și vomită, e posibil să nu fie de la băutura, ci de la febră tifoidă. Trebuie să ai mare grijă mai ales cu bolile sexuale, cum ar fi sifilisul. Examinează-l pe fiecare bărbat care ți se urcă în pat, rapid, pentru a te asigura că nu are leziuni. Admiră-i tulpina, laudă-i-o, în timp ce i-o inspecți cum trebuie. Chiar și o mică leziune e periculoasă. Dacă vezi una, prefă-te că te doboară brusc o amețală sau că îți vine să vomite, apoi cheamă-mă pe mine. E o boală urâtă. În timp, apar infecții mari cât căpățâna de bujor. Apoi florile otrăvite încep să-ți mănânce carnea și creierul o să-ți putrezească. A văzut cerșetori pe străzi care au ce-ți povestesc eu aici. Dacă iei boala asta, să nu ascuți pe nimeni care-ți spune să înghiți mercur sau otravă de șobolani. Multe fete au luate doze greșite și, după ce au țipat ore întregi în chinuri, atât le-a fost. Știu un remediu mai bun care ajută câteodată. Nu-ți spun care e pentru că nu vreau să fii neglijentă și

să crezi că bătrâna Dovelcel Fermecat te poate salva ușor de șancru. Un ultim lucru: niciodată să nu te atingi de un străin. Ei au adus boala în China și sunt sigură că mulți o și au.

A patra metodă să-ți distrugi cariera este să-ți pierzi capul. Să nu devii dependentă de opiu. N-o să poți să ai grijă de clienții tăi dacă dormi tot timpul. Să nu te îmbeți. Asta te-ar putea face să râzi de neajunsurile unui bărbat. Să nu plângi tot timpul în fața altora. Toți avem motive să fim triști. Dacă bocești întruna, este ca și când ai spune că tristețea ta e mai adâncă decât tristețea altora. De unde știi? Dacă plângi în fața pețitorilor, își vor da seama că-i așteaptă probleme în viitor, în cazul în care vor reuși să-ți câștige afecțiunea. Este altceva să lași să scape câteva lacrimi în fața unui client. Poate îl va impresiona și se va dovedi mai bun sau mai generos. Dar trebuie să plângi cu moderație ca să aibă efect. Plânsul poate să izvorască și din sentimente reale, iar plânsul care o să-i facă cu adevărat plăcere patronului tău este cel de fericire.

Pregătirea părților femeiești

Măine, servitoarea lui Vermilion va veni cu ustensilele ei și îți va înlătura tot părul din zona inghinală, de la subsuori și de pe buza de sus. O virgină trebuie să fie de un alb imaculat. În momentul ăsta ești păroasă ca un bărbat. Părul creț din jurul părților femeiești este neplăcut, arată ca niște alge, nu e deloc mătășos. O să trebuiască pur și simplu să o chemăm pe servitoarea lui Vermilion o dată pe săptămână ca să se asigure că movilița ta este o tigroaică albă. Să nu te lași tentată de alifiile sau de compresele recomandate de alte curtezane, care, chipurile, au darul de a te scăpa pentru totdeauna de păr. Se știe despre ele că ofilesc pielea femeii din zona intimă până ajunge să arate ca crăpătura unei babe. Un așa-zis remediu i-a jupuit odată pielea unei fete atât de rău, de rămăsese numai carne vie. Curtezanele care i l-au recomandat s-au jurat că nu știau că o să îi dăuneze, dar toată lumea a aflat că a fost vorba de o răz-bunare. Așa că dacă vine vreuna la tine cu poțiuni de orice fel – să scapi de păr, să îți crească dorința sau pe cea a pețitorului tău – vino la mine imediat, spune-mi ce ți-a zis și arată-mi ce ți-a dat. O să o ameninț că i-o torn pe gât până când își recunoaște șiretlicul diabolic.

În anul care vine, o să înveți zece poziții în fiecare lună. Niciodată să nu adopți o singură poziție. Trebuie folosite în combinații, în așa fel încât să-l surprinzi pe bărbat, schimbând ordinea de fiecare dată. Ar trebui să-i oferi ceva neașteptat chiar și în noaptea deflorării tale. Inocența și perpetua uluire pot să devină rapid obositoare. Nu ai voie să te arăți leneșă și neajutorată, nu te poți aștepta de la primul tău iubit să te servească, decât dacă este limpede că asta își dorește. Când un bărbat plătește pentru deflorare, își dorește inocența ta, câteva șovăieli, câteva țipete de durere drept dovadă că este primul. În același timp, nu-și dorește stângăciile unei fete lipsite de experiență și urlete toată noaptea. Ce bărbat și-ar dori să desfacă cu forța mâinile și picioarele încrucișate ale fetei din minut în minut, fără să înainteze deloc? Bărbații sunt romantici. Ce consideră ei idealul nu-i un lucru care să le vină ușor femeilor. De-a lungul următorului an, o să studiem mijloacele de a face dragoste care îl vor convinge pe primul tău pretendent că îți meriți banii. Circulă o glumă celebră prin bordeluri: doi bărbați îl întreabă pe un al treilea care tocmai a deflorat o virgină: „Cum a fost lupta pentru deschiderea porților pavilionului? Îmbătătoare precum zece cupe de vin?“, la care celălalt răspunde: „Am trecut destul de ușor de poartă, dar înăuntrul n-am găsit decât jumătate de cupă“. Jumătate de cupă. Asta spun unii bărbați când au plătit scump și au fost dezamăgiți.

Știi că nu ești complet ignorantă când vine vorba de un bărbat în toată splendoarea lui. Când lucrăm la Tăinuța Cale de Jad, te vedeam cum trăgeai cu ochiul prin grilajul de la fereastra mea. Erai ca o molie micuță, nu puteam să țip la tine fără să-i stric plăcerea bărbatului. Sunt sigură că nu ai încetat să te tot uiți pe furiș de-a lungul anilor, iar acum vei avea ocazia să pui în practică ceea ce te interesa atât de mult. Am angajat un tânăr din trupa de la operă. Este un actor talentat și e capabil să facă orice îi spun, toate pozițiile, succesiunea lucrurilor, iluziile – și toate acestea fără să-ți străpungă bobocul. Oricum nu există nici o șansă să încerce. E homosexual, iar corpul unui femei nu-i inspiră nici o plăcere, doar în arta actoricească. O să-i spui actorului pe numele care vor fi potrivite lecției respective: Lordul Yang, Pustnicul, Înțeleptul, Marchizul și altele pe care le voi născoci eu. El îți va spune Domnișoara Plăcere, Madam Li, Văduva Li, Doamna Li, Fecioara Fermecată, Sclava și altele asemenea.

Nu-ți face griji: veți fi amândoi îmbrăcați în pijamale largi, chiar dacă o să fie momente când o să-l pun să poarte numai fâșiile care

să-i acopere tulpina și testiculele, peste care o să poarte centura și tulpina falsă, astfel încât să poți fi atentă unde intră și cum se potrivesc toate. Nu te va atinge, desigur, doar o să țintească în direcția corectă. Nu o să se excite când o să te vadă, așa că o să-l rog să se atingă ca să poți vedea toate schimbările de culoare, respirația, pupilele, încordarea și relaxarea membrilor. Fășiile vor fi legate strâns, nu există nici un pericol să sară ceva pe afară.

Pentru început, o să înveți cele Patru Elemente de Bază: îmbrățișatul, deschisul, străpunsul și rostogolitul. Poate că o să ți se pară evidente, dar fiecare are arta ei, ritmul și grația ei. Răbdarea și grația se aplică tuturor pozițiilor. Vom exersa arta tuturor mișcărilor tale – cât de repede să-ți miști membrele, când să-ți arcuiesti spatele. Fiecare curtezană are o sută de metode la dispoziție. În sus, în jos, așezată, în picioare, picioarele apăsate pe stomacul lui, picioarele în aer, „Calul Care Dă Din Copite“, „Dansul Lăstarilor De Bambus“, „Tigroaica Se Întâlnește Cu Dragonul“, „Stridia Din Carapacea Țestoasei“ – toate felurile născocite în cinci mii de ani de amor, excitație și plictis. Să le înveți îți ia o viață de om. Ca să-ți sporești reputația, o să inventăm și noi singure câteva.

Actorul îți va da lecții despre cum să ți compui expresii convingătoare ca să poți etala cele Nouă Îndemnuri – gemutul, oftatul, rugatul și așa mai departe, dar nu toate din prima noapte. În a doua noapte, însă, va trebui să ajungi chiar și la al optulea impuls pentru a-i dovedi bărbatului că a trezit fecioara din grotă. Actorul va mima pentru tine și cele Două Răspunsuri ale bărbatului: oftatul cu dorință, apoi horcăitul satisfăcut. Recunoștința ar trebui să fie al treilea, apoi un cadou frumos al patrului.

O să fac niște saci în formă de deget – unii mai subțiri, alții mai groși – în care o să pun niște orez nefiert. Actorul o să se folosească de ei ca să-ți arate cum să satisfaci bărbații care au dificultăți în a-și face tulpina să stea ridicată. Câteodată aceasta adoarme. Pentru a le da încredere, trebuie întotdeauna să te referi la tulpina lor numind-o Războinicul sau Capul Dragonului. Bărbații sunt lesne satisfăcuți de aceste cuvinte. E posibil să fii împreună cu un bărbat care să pară foarte viril la petrecere, iar mai târziu să îi fie rușine că războinicul lui este mai degrabă un pifan. În ambele cazuri, actorul îți va arăta cum să te folosești de inele și de bride și vei vedea cum orezul se îngrămădește în sus și face tulpina să fie tare și

groasă. Mulți clienți au fost plăcut impresionați și de panglicile noastre aurii și albastre. Devin destul de falnici când poartă culorile împăratului. Desigur, acum că împăratul a abdicat, culorile s-ar putea să nu mai aibă același efect. O să pun în camera ta și niște poțiuni care să stârnească pofta trupească. Să le folosești numai pe acelea, niciodată altele primite de la curtezane. Ar putea să-ți dea orice, de la oțet la ulei de ardei iute. Fericire în Pavilion este o marcă bună și nu o să-l ardă la tulpină pe pețitorul tău, făcându-l să țopăie prin cameră de durere. S-a mai întâmplat asta cu alte mărci. Bărbații sunt tentați să creadă că dacă beau mai multe poțiuni, cu atât tulpinile lor vor deveni mai mari. Nu o să-i faci decât să vomite sau să-i doară burta toată noaptea. Așa că ai grijă la cantități.

În fiecare noapte, vreau să te întinzi în pat și să încerci să te exciți singură. Ți voi da un lustruitor de perle și o loțiune care se cheamă Porțile Larg Deschise. Când nu te mai poți opri, atunci vei ști despre ce vorbesc. Dacă aceste lucruri nu te poartă pe culmi, o să-l rog pe actor să te ajute să exersezi expresiile pe care trebuie să le adopți. Este un profesionist foarte bun. Când un bărbat citește dorința pe fața femeii, pentru el este ca și când l-ar iubi. S-ar putea să te obișnuiești cu lustruitorul de perle. Mulți pretendenți vor veni cu propriul sac plin de jucării, iar lustruitoarele de perle sunt printre favoritele celor cărora le place să privească o frumusețe cum se zvârcolește și găfâie ca un pește pe uscat. O să aflu mai târziu despre ce vorbesc. Am primit în dar destul de multe lustruitoare de perle de-a lungul anilor. Sinceră să fiu, aș fi preferat un sul de mătase.

S-ar putea să descoperi la început că nu simți prea multe la capitolul plăcere. Multora dintre noile frumuseți nu le place sexul. Poate că primul pețitor este mai brutal sau clientul este bătrân, ori poate că respectivul nu este foarte priceput. Sau poate că vrea să fie răsfățat și are multe cereri ridicole, astfel încât ajungi să te simți ca dădaca unui copil răzgâiat. Trebuie să ai răbdare. Nu toți sunt groaznici. Eu îți zic acum de cei mai răi ca să nu te surprindă când o să te trezești într-o asemenea situație. Dacă nu ai idei romantice în cap despre meseria asta, nu o să fii devastată.

Cine știe – poate că după primul client o să fii surprinsă că al doilea te tratează cu atât de multă tandrețe, încât o să-ți spui că

profesia asta nici nu înseamnă muncă, ci joacă. Nu se întâmplă prea des să fie cazul cu primul, însă. Au plătit pentru a te deflora, așa că nu tandrețea o să fie cea care îi mână dincolo de porți. Dacă plângi, nu se vor opri pentru a te mângâia. Nu-și vor cere scuze.

Mai târziu, însă, o să apară și cei care se poartă ca niște iubiți adevărați și poate că își vor dori sincer să îți ofere plăcere. Unui astfel de bărbat îi place să vadă o femeie atingând înălțimi eterne. Îi conferă o putere anume să seducă o curtezană folosindu-se de aceleași trucuri pe care le-a folosit și ea față de el. Vei fi tentată să nu te mai simți ca o curtezană în prezența unui astfel de bărbat. I te vei dărui de bunăvoie, fără să aștepti bani, și vei crede din toată inima că fericirea aceea va dura la nesfârșit. Mirosul acestui bărbat te va face să renunți la tot ce te-am învățat. O să pățești asta de multe ori, cu mulți bărbați.

Iar eu voi fi acolo ca să te readuc cu picioarele pe pământ.

Capitolul 5

Amintirea dorinței

Shanghai
August 1912
Violet

La serata organizată de Fang cel Loial, Dovlecelul Fermecat și cu mine am stat lângă perete, la celălalt capăt al mesei lungi, ticsite de petrecăreți. Madam Li mi-a spus că nu o să am nici un rol special la petrecere, o să fiu „doar așa, de ornament“, nu trebuie decât să arăt plăcut și să zâmbesc. „Nimic mai mult“, m-a avertizat, săgetându-mă cu privirea ca să-mi dea de înțeles că așa face bine să o ascult. Părea un pic agitată fiindcă petrecerea era mai mare decât se așteptase, încăperea se dovedise prea mică și câteva dintre curtezanele de la alte case care veniseră nu se ridicau la pretențiile ei în ceea ce privește îmbrăcămintea și manierele de prima mână. Era iritată și că veniseră însoțite de servitoare. Le-a informat că n-au ce să caute să pescuiască clienți noi, așa că servitoarele trebuiau să aștepte afară.

Trecuseră șase luni de când fusesem răpită și în acest răstimp speranțele mele se calcifiaseră într-o acceptare placidă a întregii situații, mai puțin a faptului că mama nu reușise să se întoarcă. O învinovățeam pentru naivitatea ei și pentru indiferența cu care mă condamnase la o viață în iad. În timpul acelor prime luni, mi-am jurat că voi rămâne neclintit aceeași persoană – o liber-cugetătoare, un discipol al cunoașterii, americanca folosindu-se de ingeniozitate pentru a rezolva orice problemă. Dar cât de repede a bătut în retragere acest eu de la început. Dovlecelul Fermecat avea dreptate: voința

mea puternică nu fusese nimic mai mult decât aroganță și după ce mi-au fost luate libertățile, nu valoram nici măcar cât o curtezană. În seara aceasta, mă bucuram să fiu puțin de ornament. Nu trebuia să fac față nici așteptărilor, nici criticilor. Trebuia pur și simplu să-mi petrec seara de parcă aș fi fost la teatru – redevenisem fata de șapte ani care trăgea cu ochiul de la balcon la musafirii din Tăinuita Cale de Jad.

Înainte de petrecere, Madam Li a trecut în revistă alături de curtezane numele invitaților, ce slujbă avea fiecare, dacă erau căsătorii sau aveau concubine și ce fel de lingușeli le-ar plăcea să audă. Fang cel Loial, gazda, era cel mai dorit dintre toți. N-a fost nevoie ca Madam Li să mai adauge ceva despre el. Era un obișnuit al caselor de curtezane. O întrebasem pe Dovlecelul Fermecat de ce s-a produs atâta agitație când s-a aflat că va găzdui o petrecere.

— Pe lângă faptul că e bogat, a început să-mi povestească ea, este bine educat și vine dintr-o familie de oameni culti, cu concepții moderne. Are douăzeci și patru de ani și încă nu are soții sau copii, ceea ce o îngrijorează teribil pe mama sa. Fiecare curtezană, desigur, și-ar dori să o scape de griji și să-i ofere chiar ea următoarea generație.

— Cum arată?

— Nu e un bărbat frumos în sensul obișnuit al termenului. Dar când intră într-o cameră, îți dai seama că are acea aură a provenienței dintr-o familie aparținând elitei societății. Are purtări sofisticate, totuși fără să fie un snob. Se simte în largul lui în orice situație. Se face imediat remarcat printre spilcuiții ăia care s-au îmbogățit peste noapte. Are ochii și gura senzuale – nu ca formă, ci prin felul cum se mișcă și cum își exprimă încântarea și fantezia sexuală. Asta spun toți. Nu am avut ocazia să verific dacă ce pare să exprime este același lucru cu ce exprimă propriu-zis și în pat. Dar multe fete spun că în momentul în care se uită la ele, și-l imaginează instantaneu deasupra lor. O să vezi în seara asta ce efect are asupra femeilor.

Asemenea unui general de armată, Madam Li ne-a comunicat pozițiile pe care urma să le ocupăm. Două curtezane trebuiau să stea în spatele fiecăruia dintre cei opt bărbați așezați la masă. Madam Li a plasat-o pe fiica sa, Vermilion, vizavi de locul în care avea să stea Fang cel Loial. O va putea astfel admira în toată eleganța ei, în

splendoarea tuturor calităților ei, de la chipul zămbitor până la șoldurile unduindu-se grațios. Iar ea va avea ocazia de a-i capta atenția și de a-i vorbi pe tonul acela suav, mângâietor, al fetelor din Soochow, pe care și-l perfecționase. Madam Li a pus o curtezană din altă casă lângă Vermilion, una mult mai puțin atrăgătoare. Celelalte trei curtezane ale noastre: Micul Phoenix, Prună Verde și Iarbă de Primăvară, erau așezate pe partea cealaltă a mesei față de următoarele trei ținte ca valoare, Tang cel Distins, Pan Armome și Lu cel Perspicace.

Pentru că stăteam într-o poziție avantajoasă, puteam să urmăresc nestingherită toată scena. Văzusem mulți bărbați chipesi la Tăinuita Cale de Jade, atât străini, cât și chinezi, tineri și bătrani, cei care se dădeau importanți și cei care chiar erau. Când a intrat Fang cel Loial în cameră, am avut senzația că s-a făcut mai cald și s-a mai luminat. I-am cercetat fața pentru a-mi da seama de ce era atât de celebru pentru frumusețea sa. Purta îmbrăcăminte modernă, occidentală. Dar asta era valabil pentru mulți invitați. Avea părul îngrijit și uns cu pomadă, ca în revistele de modă. Nimic neobișnuit la asta. Avea o frunte înaltă și, după mintea mea, trăsături banale. Dar peste câteva minute, au încetat să mai fie astfel. Nu puteam să-mi dau seama exact care era diferența, pentru că trăsăturile i se schimbau de la o clipă la alta. sprâncenele i se ridicau atunci când asculta atent un prieten. Când zâmbea, făcea încrețituri la colțul ochilor. Ochii îi deveneau mai mari și întunecați atunci când discuția era una serioasă. După ce l-am studiat mai mult timp, m-am decis că arată ca un nobil pe care îl văzusem într-o pictură. I-am observat privirea oprindu-se asupra femeilor și acaparându-le. Trecând de la una la alta, sprâncenele i se ridicau doar un pic, de parcă era prima oară când zărise o asemenea frumusețe, iar zâmbetul care urma era unul obraznic, misterios și promițător. Continua să o privească, acordându-i întreaga atenție, care nu dura niciodată mai mult de câteva secunde. Dar în acele secunde, curtezanele erau mistuite de dorință. Chiar și curtezana care nu simțea nici un fel de dorință sexuală față de bărbați părea flatață că o remarcase. Apoi l-am văzut că aruncă priviri lungi și servitoarelor, dintre care multe fuseseră curtezane în tinerețe și care nu se mai bucuraseră de mult timp de priviri insistente. Le readucea la viață.

Avea un fel foarte charismatic de a se comporta și cu bărbații, asta datorită firii lui relaxate, mai degrabă, și sentimentului pe care

îl dădea fiecăruia că a fost ales să îi fie confidentul cel mai de încredere. Își implica toți prietenii în conversații, nimeni nu era lăsat pe-afară. Punea întrebări, asculta cu atenție, le respingea elegant modestia, le enumera reușitele, fără să pară deloc superficial. Rămăsesem hipnotizată și credeam că ăsta este, pur și simplu, felul lui de-a fi.

Observasem care dintre femei îi atrăgea atenția și pe al cărei chip zăbovea cu privirea cel mai mult, care anume se bucurase de un zâmbet mai misterios decât celelalte. Până acum, femeia respectiva era Vermilion, așa cum ne și așteptam.

— Din sute de petreceri la care am luat parte, mâncarea n-a fost niciodată atât de minunată, a spus Vermilion. Gazda este rugată să primească recunoștința noastră pentru generozitatea sa.

Fang cel Loial, la rândul său, i-a mulțumit lui Madam Li pentru pregătirea banchetului. M-am întrebat dacă era conștient că Vermilion îi făcuse niște complimente lipsite de sinceritate. Nici măcar nu gustase din mâncare. Nu ne era permis să mâncăm. Dacă aveam noroc, puteam să gust din ce mai rămânea la sfârșitul serii.

Un musafir beat mi-a strigat.

— Hei, floare micuță! Mănâncă! Simte-te bine!

A cules cu bețișoarele o scoică scânteietoare și s-a îndreptat spre mine, încercând să-mi nimerească gura. Cum puteam să-i refuz acestui om șansa de a-și concretiza generozitatea? În momentul în care scoica mi-a atins buzele întredeschise, a scăpat dintre bețișoarele omului și mi-a alunecat pe toată lungimea noii mele jachete, de la șani până pe poale. Omul a mormăit o scuză, apoi Madam Li, în timp ce-l conducea înapoi la locul lui, l-a asigurat că nu este vina lui, ci stângăcia fetei. Dovlecelul Fermecat rămăsese cu gura căscată. Pata uleioasă șerpuia în jos ca urma unui melc.

— Salariul pe o lună, a mârâit ea.

Am refuzat să mă arăt spășită. Nu era în nici un fel vina mea.

Un moment mai târziu, s-a produs agitație. Două curtezane – cele pe care Madame Li nu se bucurase să le vadă – se certau. O adiere de șoapte a răzbătut în jurul mesei, astfel încât am aflat că erau rivale și se certau pe bărbatul corpulent în spatele căruia stăteau, acesta înclinând când spre una, când spre cealaltă în ultimii doi ani. Madam Li le-a condus rapid afară pe cele două femei furioase.

Bărbatul corpolent s-a întors să se uite la ele cum pleacă, prefăcându-se încurcat, de parcă el era ultimul om care ar fi putut să știe ce s-a întâmplat. Când a revenit în încăpere, Madam Li s-a dus la Dovlecelul Fermecat.

— Repede. Luați-le locurile, amândouă.

Dovlecelul Fermecat m-a împins în față. M-am așezat în dreapta bărbatului corpolent, iar Dovlecelul Fermecat, în stânga. Acum urcasem și eu pe scenă, așa că trebuia să am grijă să nu fac greșeli, iar cea mai bună metodă era să nu fac nimic.

Mi-am arborat zâmbetul de prostănacă. Eram destul de mulțumită de felul în care jucam teatru până când m-a ciupit Dovlecelul Fermecat. Mi-a înmânat o sticlă de vin din orez.

— Repede. Umples-i bolul. A urmat o a doua ciupitură: Repede. Întrebă-l dacă nu vrea să-i mai pui pește în farfurie. M-a ciupit din nou: Scapă-l de oase.

M-a tot ciupit să mă grăbesc să fac ba una, ba alta. M-a ciupit și pentru că m-am încruntat la ea, acesta fiind momentul când am ciupit-o și eu tare de tot. Ea a țipat. Am auzit hohote de râs din partea bărbaților și un murmur amuzat din partea curtezanelor. Dovlecelul Fermecat a explicat că o călcasem pe picior. Vermilion și Madam Li își strânseseră buzele, de parcă încercau să nu explodeze de nervi. Îmi ardea fața, dar când am văzut-o pe Dovlecelul Fermecat cum se holba la mine, am refuzat să îmi plec ochii rușinată. Mi-am întors privirea. Atunci am observat că Fang cel Loial îmi zâmbea larg.

— Are ceva personalitate, a spus cu privirea fixată asupra mea. Oare era sarcastic? Madam Li s-a grăbit să-și ceară scuze:

— Curtezana noastră virgină mai are multe de învățat. După cum vezi, Violet este încă foarte tânără.

— A învățat să recite povești sau poezii? a întrebat.

— Învăță de toate.

— Las-o atunci s-o vedem. O poveste, o melodie, o poezie. Să aleagă ea.

Madam Li a obiectat. Mă văzuse repetând cu o zi în urmă și o criticase pe Dovlecelul Fermecat pentru cât de lent progresam.

— Nu este desăvârșită încă, a spus Madam Li, nu este pregătită pentru urechile tale. Mai așteaptă câteva luni. Una dintre celelalte frumuseți ale noastre poate să-ți cânte la țiteră în seara aceasta.

S-a întors spre Vermilion, îi străluceau ochii și a făcut un gest discret pentru a-i semnala că aceasta era marea ei șansă.

Dar Fang cel Loial a continuat de parcă nu o auzise și mi-a făcut semn să mă îndrept spre locul unde aștepta țitera lui Vermilion.

— Pregătește-te cât ai nevoie, mi-a strigat

Apoi a dat tonul celorlalți bărbați și cu toții au început să cânte o baladă despre tinerete și tigri.

Dovlecelul Fermecat a venit și s-a așezat lângă țiteră. Arăta de parcă tocmai urma să fim executate.

— O să încercăm „Primăvara Florii de Piersic“.

Am protestat, zicându-i că nu eram în stare. Nu îmi aduceam aminte mai nimic din ea.

— Fii atentă la ce cânt eu aici, la țiteră, mi-a spus. Tremură când auzi tremoloul, leagănă-te odată cu glissandoul și ridică-ți privirea lent când se înalță și muzica. Nu uita să te comporți firesc. Și nu mă face de rușine, mi-a spus, altfel o să fie vina ta că dormim pe străzi la noapte. În seara asta ai ocazia să-ți clădești reputația – ține de tine și de ce faci acum dacă vei avea o reputație bună sau una rea.

În încăperea s-a lăsat liniștea. Toți ochii erau ațintiți asupra mea. Fang cel Loial zâmbea larg, de parcă era deja mândru că descoperise în mijlocul lor o cântăreață talentată. Dovlecelul Fermecat și-a trecut degetele peste corzile țiterii, apoi a cântat primele note. Am închis ochii și am deschis gura pentru a rosti prima propoziție. Nu mi-a ieșit nici un sunet din gât. Cuvintele mi se înțepeniseră în gât. M-am căznit câteva minute, în timp ce Dovlecelul Fermecat continua să cânte la țiteră, adăugând câteva note pentru a indica începutul poveștii. În cele din urmă, am reușit să emit un sunet găuit, apoi am continuat cu niște cuvinte tremurătoare:

— A auzit cineva de aici povestea Primăverii Florii de Piersic? Sigur că da, toți o auziseră. Și un copil de trei ani o știa.

— O voi spune așa cum nu a mai fost spusă vreodată, am zis eu.

Fang cel Loial a rânjit, iar invitații lui l-au privit, felicitându-l pentru alegerea artistei. „E ceva special“. „O alegere excelentă“.

Am început să vorbesc întretăiat, cuvintele îmi ieșeau de-a valma, și când am povestit cum barca pescarului aluneca leneșă în josul apei către paradis, s-a revărsat un val de cuvinte care ar fi răsturnat

barca. Dovlecelul Fermecat mi-a făcut semn să o iau mai încet și să urmez muzica țiterii. I-am dat ascultare fără mult succes, intrând ori prea devreme, ori prea târziu, nesigură dacă expresiile de pe chip se potriveau cu povestea. Când am istorisit partea în care pescarul ajunge în Primăvara Florii de Piersic, m-am chinuit să-mi aduc aminte ce înfățișare trebuia să-mi iau – pleoapele pe jumătate închise, buzele întredeschise sau înclinarea extatică a capului. Le-am făcut pe toate trei la rând, iar când am privit-o pe Dovlecelul Fermecat, se uita la mine cu ochii holbați de panică. Apoi a repetat un tremolo. În momentul acela, eram atât de încurcată, încât talmeș-balmeșul din memoria mea s-a transformat în sloi de gheață, făcându-mă să par o neroadă. M-am poticnit în paradis ca o refugiată îngrozită.

— Pescarul își găsește soția încă vie după două sute de ani... chiar dacă toți ceilalți sunt morți... și satul lui e ars până-n temelii. Se urcă în barcă și se întorc împreună în paradis, unde îl întâmpină niște fecioare și îi oferă plăceri pe loc...

Bărbații au izbucnit în hohote de râs. „Plăceri pe loc? Wah!” „În așa paradis vreau și eu să merg!” „Nu mai e nevoie de nici o curte.” Cu o voce nesigură, am adăugat că plăcerile la care mă refeream erau piersici delicioase și vin – și că pescarul le-a împărțit cu soția sa. Această completare a stârnit și mai multe râsete. Dovlecelul Fermecat clipea din ochi și stătea cu gura deschisă, de parcă ar fi urlat pe tăcute. Vermilion și matroana arătau ca niște statui cu chipuri de piatră. Curtezanele de la alte case cu greu se abțineau să își arate încântarea, dându-și seama că n-aveam să reprezentăm o concurență serioasă pe viitor.

M-am întors la celălalt capăt al mesei pentru a-mi relua poziția de „mic ornament”. Dovlecelul Fermecat stătea lângă mine, bombănind de una singură: „M-a făcut de rușine. M-a făcut să arăt ca o proastă. Ce o să mi se întâmple acum?”

Eram indignată. Ea se făcuse de rușine? De ea râdeau toți?

Un servitor mi-a adus un bol cu vin. Cum așa? Nici una dintre celelalte femei nu primiseră de băut. Fang cel Loial s-a ridicat în picioare, înălțându-și propriul bol.

— O singură floare, un roi de albine, o singură înțepătură, zece mii uciși.

Era o bătaie de joc menită să sune ca niște vorbe de duh de acum o mie de ani.

— În seara asta, micuță Violet, a continuat el, cu o singură melodie, ai înțepat inimile tuturor. Ne-am ucide toți, unul pe altul, în lupta pentru a te câștiga.

Bărbații au aprobat cu glasuri puternice, apoi toți și-au dat pe gât bolurile. Dovlecelul Fermecat m-a îmboldit să fac și eu la fel. Câtă cruzime să fiu obligată să ridic paharul la propriul meu fiasco. Printre ovații, mi-am golit cupa umilinței dintr-o singură înghițitură. Gata! Am zâmbit. Nu-mi păsa ce părere aveau.

— Iar acum, micuță floare, a spus Fang cel Loial, vino și stai lângă mine.

Ce însemna asta? M-am uitat la Madam Li. S-a încruntat și l-a zorit pe un servitor să așeze un scaun lângă gazdă. Vermilion era ocupată, vorbea cu bărbatul în spatele căruia stătea. Era o actriță atât de bună, încât știa să se prefacă că nu observase ce se petrece în jurul ei. Am aruncat o privire în capătul celălalt al mesei unde ședea în continuare Dovlecelul Fermecat. Mi-a zâmbit slab. Nici ea nu înțelegea ce se întâmplă. Cineva m-a ajutat să mă așez. Am văzut două frumuseți de pe partea cealaltă a mesei șușotind. Mă urmăreau din ochi fără jenă. Fang cel Loial a cerut unei curtezane să cânte o baladă veselă, așa că Madam Li a ales-o pe una dintre fetele mai noi ale casei, despre care se știa că se pricepea la cântat. Toți s-au prefăcut că ascultă, dar știam că eu mă bucuram de aproape întreaga atenție. Știam la ce se gândeau: cât de ciudat că a ales-o tocmai pe prostituța asta ca să stea lângă el. Încăperea a devenit mai animată. La fiecare refren al baladei, bărbații își ridicau cupele și ciocneau. Fang cel Loial m-a încurajat să iau câteva guri, dar nu mi-a cerut să termin bolul. O farfurie plină de mâncare mi-a fost așezată în față. Fang cel Loial mi-a făcut semn să mă servesc. M-am uitat la Madam Li, iar aceasta a dat din cap. Am gustat dintr-un fel, apoi din altul. Peștele era succulent, creveții erau dulci.

Fang cel Loial s-a aplecat spre mine.

— Acum șapte ani, am venit la Tăinuita Cale de Jad. Aveam șaptesprezece ani și credeam că am pătruns într-o lume de vis. Femei frumoase. Totul arăta occidental. O matroană americană. Nu mai cunoscusem până atunci un străin. Apoi am auzit o fetiță obraznică țipând și o pisică a țâșnit pe lângă mine. Pisica s-a făcut nevăzută sub canapea. Ți aduci aminte?

M-am uitat la chipul lui și, după câteva secunde, am întrezărit în trăsăturile maturizate reminiscențe ale băiatului timid de atunci care se zgâise la mine.

— Tu ești! am spus. Dar am auzit că ai murit!

— Ce vești groaznice. De ce aflu eu întotdeauna ultimul?

Băiatul cel timid crescuse și era acum un bărbat senzual și sigur pe el.

În momentul acela, mi-am adus aminte restul incidentului. Carlotta îl mușcase de mână, apoi ghearele ei i-au lăsat pe braț niște brazde lungi, însângerate. Băiatul s-a prefăcut că rana înfiorătoare nu-l durea, însă câteva secunde mai târziu, s-a albit la față, i s-au încleștat dinții, după care a dat ochii peste cap și a căzut în genunchi, apoi cu fața-n jos. Lumea a făcut roată în jurul lui și cineva l-a strigat pe tatăl său să vină imediat. La scurt timp, corpul lui inert a fost ridicat și scos afară de doi bărbați. A doua zi, una dintre curtezane a spus că murise. M-am temut ca nu cumva Carlotta să fie considerată o criminală, iar eu, complicele ei!

— Ții minte ce te-am întrebat în noaptea aceea, chiar înainte să mor? m-a întrebat. Nu? Te-am întrebat în engleza mea stricată dacă ești străină. Știi care a fost răspunsul tău? Mai ții minte?

Nu îmi aduceam aminte conversația, dar singurul răspuns pe care l-aș fi putut oferi era „da“.

A continuat:

— Ai zis în chineză că nu înțelegi ce spun. Apoi te-ai aplecat să îți cauți pisica. I-am zărit coada sub canapea, așa că am prins-o de ea și am tras-o afară. Iată suvenirul acelei greșeli.

Fang cel Loial și-a suflecat o mânecă.

— Violet Minturn, a spus în engleza sa șovăielnică. Uite ce mi-a făcut pisica ta.

M-a trecut un fior când i-am văzut cicatricile acelea palide. A vorbit din nou, de data asta în chineza sa elegantă.

— Am așteptat mult timp scuzele tale, Violet. Iar acum am fost mai mult decât răsplătit pentru durerea de atunci.

Deci chiar dorise să mă umilească.

— Îmi cer scuze pentru pisica mea neascultătoare și pentru cât de prost am recitat povestea în seara asta, am spus cu răceală.

— N-am vrut să spun asta. Mi-a plăcut foarte mult felul în care ai povestit. Știu că a fost prima ta interpretare. Și pentru mine a fost prima. Iar tu ai fost cu adevărat fermecătoare.

Nu l-am crezut.

Fața i-a devenit serioasă.

— Când aveam șaptesprezece ani, tatăl meu m-a dus la Tăinuita Cale de Jad pentru a mă iniția în lumea florilor. Mă simțeam de parcă ajunsesem pe un tărâm de basm cu zâne și zei. Mi-a spus că după ce voi cunoaște succesul, o să pot să vin în vizită ori de câte ori doream. Numai faptul că mă aflam acolo m-a făcut să tânjesc îngrozitor după aventuri amoroase, așa că am fost furios pe tatăl meu pentru că mi-a arătat aceste minuni, dar fără să mă lase să mă înfrupt din ele. Eram hotărât să ajung mai bogat ca el într-o zi și să seduc toate florile frumoase pe care mi le doream din acel tărâm de vis. Nu aveam decât acest țel în minte. În câțiva ani, am cunoscut succesul în afaceri și am avut toate florile drăguțe pe care mi le-aș fi putut dori. Dar uitasem de acel tărâm de vis care mă motivase. Am uitat să mă întorc și să îndeplinesc dorințele aceluia băiat de șaptesprezece ani. Mă complăceam în situația mea, dar nu eram mulțumit. Eram însă prea ocupat să mai bag de seamă că îmi lipsea ceva.

În ultimii doi ani, am început să mă simt și un pic plictisit, și cumva nesatisfăcut. Încă mă bucuram de viața mea, dar simțeam că nu înaintez deloc. Nu mai aveam unde. Am hotărât că aveam nevoie să mă scutur puțin, să revin la viață – să-mi dezmoțesc mușchii, mintea, spiritul. Dar cum? Până nu aflam răspunsul la această întrebare, știam că neliniștea avea să persiste ca o durere neplăcută de dinți.

Acum câteva luni, eram la o petrecere cu unul dintre foștii mei colegi de școală, Tang cel Distins – uite-l acolo, în capătul mesei. Îmi povestea despre afacerile care fuseseră preluate fie de japonezi, fie de Banda Verde. Printre acestea se număra și Tăinuita Cale de Jad. Cum a spus acest nume, mi-am adus aminte de vis și de promisiunea că mă voi întoarce. M-am repezit în locul acela simțind cum mi se răscolesc în trup cei șapte ani de așteptare. Însă tărâmul de vis dispăruse. Casa nu mai era aceeași.

I-am povestit lui Tang cel Distins despre dezamăgirea mea și l-am întrebat ce s-a întâmplat cu matroana americană. Mi-a relatat toată povestea. Îmi pare sincer rău de ce s-a întâmplat, Violet. Am admirat-o foarte mult pe mama ta și lumea pe care a creat-o. Dar trebuie să recunosc că în clipa în care am auzit că acum locuiești

în Casa lui Vermilion, m-am simțit de parcă îmi explodase un șir de pocnitori în cap, vestind întoarcerea visului. Știu că nu ai venit aici de bunăvoie și te asigur că nu mă gândeam la tine în chip obscen. În definitiv, în mintea mea, tu încă erai o ștregăriță de șapte ani. Ce mi-am dat seama în legătură cu tărâmul de vis, însă, a fost câtă putere avea doar pentru că îmi fusese la un moment dat interzis. Crease dorința – și, de asemenea, un scop. A scos ce e mai bun din mine pentru a-mi îndeplini țelul: sârguință, inteligență și capacitatea de a înțelege – pe mine și pe alții. A trebuit să găsec un echilibru între oportunități și moralitate, între ambiție și onestitate. Hotărârea mea timpurie de-a avea succes și de-a fi independent se trage din acea foame a dorinței care încă nu-mi fusese ostoită.

Exact cum am sperat, când te-am văzut aici, amintirea acelei dorinței m-a cuprins din nou, dorul, exaltarea m-au străbătut din cap până-n picioare și am știut că mă va împinge iarăși înainte – încotro, nu știu încă. Simt, când sunt alături de tine, că tânjesc profund după o nouă dorință. Dorința este acel vis greu de atins care îmi va insufla iarăși un țel. Fără un țel, nu-mi pot imagina viitorul. Sunt înțepenit în prezent, număr zilele cum trec, în timp ce moartea mă privește în față.

Înima îmi bătea cu putere, mă simțeam mândră și emoționată, dar în același timp eram încurcată. Nu voiam să fac nici o greșală când venea vorba să-i îndeplinesc – sau, mai precis, să nu-i îndeplinesc – visul.

— Vrei să te gândești la mine ca la cineva care nu e real? Asta e ideea?

— Ah, ești cât se poate de reală. Dar faci parte din visul care a reprezentat piatra mea de temelie, și încă reprezintă. Pentru mine ești amintirea dorinței. Te deranjează dacă mă gândesc astfel la tine? Cineva după care o să tânjesc pentru totdeauna, întruchiparea cuiva de care îmi aduc aminte din tinerețe?

— Sunt convinsă că pot să te ajut să îți păstrezi visul neîntinat. Ce aș putea să fac ca să te țin la distanță? Să te ignor?

— În nici un caz! Trebuie să fii la fel de fermecătoare și în continuare. De fapt, ar trebui să faci tot ce-ți stă în putere pentru a-mi spori dorința. Eu mă voi folosi de toată voința mea ca să mă țin singur la distanță. Încearcă să depui cât mai mult efort. Cu cât

dorința mea este mai puternică, cu atât este mai puternică și voința, și cu atât mai puternic devine scopul meu în viață. De asta am nevoie pentru a scăpa de această mulțumire de sine în care mă scald.

Își dorea o idilă neconsumată. Eram puțin dezamăgită. Îmi imaginam lucrurile care îi vor fi refuzate – corpurile noastre împingându-se unul în celălalt, membrele noastre încolăcite, țipetele noastre de afecțiune, somnul scurt de după. În momentul acela, tânjeam după el – și imediat a urmat un al doilea gând. Îmi doream un bărbat chinez – până atunci nu-l considerasem ca aparținând unei rase sau alteia. Cât de straniu! Exersasem arta seducției crezând că nu va trebui niciodată să mă folosesc de ea aici. Refuzând să cred că voi recurge la ea vreodată, nici nu-mi imaginasem vreodată că aș putea să-l doresc pe unul dintre clienții casei. Voiam o aventură amoroasă, voiam să-l cunosc pe el și corpurile noastre împreunate. M-am simțit eliberată, ușurată și fericită, eram descătușată. Mă luptasem în toți acești ani ca jumătatea mea chinezească să nu devină parte din mine. Îi purtasem pică pentru că era acolo. Dar acum nu mai oscilam între cele două jumătăți. Trecusem peste pragul care îmi despărțise cele două jumătăți, cea chinezească și cea americană, numai ca să descopăr că o asemenea demarcație existase doar în imaginația mea. Eram în continuare aceeași, cu nimic diferită, doar că nu mai trebuia să neg cine sunt. El tânjea după mine pe de-a-ntregul, nu după jumătate din mine. Eu tânjeam după el pe de-a-ntregul. Ce tragedie pentru amândoi! Eram unul față de celălalt precum un călugăr și o călugăriță. Suferind de pe urma dorinței, ne-am ajutat reciproc să devenim – cum spusese el? – însuflețiți de un nou scop? Trebuia să-mi găsesc și eu unul. Dar, cel puțin, Fang cel Loial era al meu în seara asta, și toată lumea putea să vadă asta.

Am rămas încrezătoare alături de el, în timp ce discuta cu prietenii. I-am admirat felul în care vorbea – relaxat, tipic pentru familiile de oameni culți, pronunțând clar cuvintele, fără nici o urmă de inflexiune regională, înfrumusețându-și frazele cu câteva expresii arhaice. Acesta era bărbatul care tânjea după mine. Pomenea în treacăt eroi și fecioare din romane pentru a face o poantă. Vorbea despre afacerile sale legate de un consorțiu care implica noul guvern și Statele Unite. Și-a întrebat invitații ce părere au despre noul

președinte și reformula răspunsul fiecăruia pentru a da impresia că erau mai bine informați decât erau de fapt. Acest bărbat, care se dovedea atât de competent în discuția despre motivele pentru care intraseră în faliment fabricile de cauciuc, tânjea la infinit după mine. Se adresa prietenilor lui, dar mă privea des și îmi zâmbea. Eu eram visul lui.

— Micuță Violet, a spus brusc, spune-ne părerea ta. Ar trebui să investesc în companiile japoneze care au deja echipamente noi, cum îmi sugerează bancherii? Sau ar trebui să cumpăr companiile chinezești în pierdere și să le dotez cu utilaje noi și echipe de conducere noi? Care variantă ți-ar aduce suficienți bani încât să plătești pentru un banchet atât de scump?

Dovlecelul Fermecat îmi spusese că trebuie să răspund la orice întrebare prin care mi se solicita opinia recunoscând superioritatea cunoștințelor bărbatului în chestiunea respectivă. Să fiu de acord cu el. Orice altceva m-ar fi făcut să las impresia de idioată care își închipuia că știe mai multe decât el și, de asemenea, că mă voi dovedi enervant de vorbăreată în pat. Însă în momentul acela eram în plină bravadă euforică, încurajată de confesiunea sa recentă și de cele două boluri de vin. Ascultasem nenumărate discuții aprinse între mama și clienții ei despre investițiile străine. Întotdeauna considerasem aceste conversații anoste. Invitații întrebau aceleași lucruri. Mama dădea aceleași răspunsuri, burdușite de cifre și argumente, predicții și estimări. Exersa în fața Porumbiței de Aur, iar aceasta îi sugera să-și miște mâinile într-un fel anume. Ascultam prin ușa din Bulevard, apoi îi redam replicile Carlottei, care torcea, părând destul de mulțumită că are ce asculta.

Așa că mi-am imitat mama încă o dată. M-am ridicat de pe scaun și am rămas în picioare într-o postură dreaptă, apoi am turuit replicile învățate pe dinafară, însoțindu-le de gesturi – și cu mult mai multă naturalețe decât jalnica mea interpretare de mai devreme a Primăverii Florii de Piersic. Mi-am imaginat că eram ea, încrezătoare și ținându-mi spatele drept, în timp ce vorbeam pe tonul ei teatral, autoritar, marcat de optimism:

— Recomand o abordare pe termen lung a problemei. Cine are de câștigat în cazul în care companiile dumneavoastră vor contribui la expansiunea japoneză a afacerilor, clădirilor și profitului? Este în dezavantajul Republicii noastre la început de drum? Desigur, un

om de afaceri nu poate lua decizii numai animat de naționalism. Dar eu cred că noua Republică prezintă o oportunitate fără precedent. Puteți cumpăra pentru început fabricile de bumbac chinezești care sunt în pragul falimentului, puteți alege noi parteneri dintre companiile americane dispuse să investească, folosindu-vă de noile politici ale Republicii. Apoi puteți să reabilitați fabricile de bumbac dotându-le cu echipament modern, să le asigurați un management mai bun și să primiți în final un procent mai mare din profituri decât dacă ați fi investit într-o companie japoneză. Sporirea afacerilor japoneze înseamnă sporirea puterii japonezilor, cu toții ar trebui să privim în viitor și să fim prudenți. Dumneavoastră, atunci, puteți fi modelul comerțului în noua Republică: unul al progresului, reglementat de chinezi și care să sprijine politica de comerț exterior în beneficiul Republicii.

M-am așezat la loc.

Fang cel Loial a dat din cap solemn. Bărbații de la masă nu spuneau nimic, erau uluiți. Nimeni nu și-a exprimat acordul sau dezacordul față de afirmațiile mele. Curtezanele erau șocate, știam la ce se gândeau: faptul că mă dădusem mare cu opiniile mele oare o să se termine bine sau se va dovedi nociv?

Fang cel Loial a zâmbit.

— Ai spus exact ce intenționez să fac. Sunt uimit de cunoștințele tale și, mai mult, de spiritul tău —, de cât de plină de viață și de surprize ești.

La sfârșitul serii, Fang cel Loial i-a dat Dovlecelului Fermecat un bacșiș generos. Și-a cerut scuze pentru comportamentul fratelui său mai mic, bărbatul cherchelit care scăpase stridia pe jacheta mea. A adăugat o sumă de bani suficientă pentru a cumpăra trei jachete în locul celei stricate.

— Verde ca apa iazului, a spus. Culoarea i-ar pune în evidență ochii.

Apoi i-a spus lui Madam Li că dorește să fie primul care să dea o petrecere în onoarea curtezanei virgine Violet.

— Sper că nu vei cheltui peste măsură, l-am tachinat eu, de vreme ce nu mă vei putea avea niciodată?

— De ce să nu pot să te am?

— Ai spus că vrei să tânjești după mine pentru totdeauna, să îți păstrezi visul.

— Ah! Exact așa am spus. Dar asta e în vis. Acum nu dormim și avem control asupra vieții noastre. Pot să tânjesc după tine, pot să-ți fac curte și pot, în cele din urmă, cu permisiunea ta, să-mi împlinesc dorința în patul tău – asta dacă nu cumva mai ai pisica aia.

Întoarse în camera noastră, Dovlecelul Fermecat era teribil de încântată de succesul pe care îl repurtaserăm.

— Mai trebuie să lucrăm la povestea Primăverii Florii de Piersic, desigur. Dar măcar acum nu mai trebuie să îți ascundem originile pe jumătate occidentale. Toți vorbesc despre sângele tău eurasiatic ca de un avantaj.

Era prima oară când auzeam acel cuvânt, *eurasiatic*.

— L-am auzit pe Fang cel Loial și pe un alt individ folosind cuvântul ăsta când s-au referit la tine. Nu au spus-o ca pe o ofensă. Mai degrabă asta are darul să-ți crească valoarea. De asta bărbații te-au găsit captivantă atunci când ai spus povestea. Ești eurasiatică, au spus, și totuși vorbești atât de bine chinezește. Iar acum îți găzduiește petrecerea de debut! Înseamnă că o să-ți cumpere deflorația.

Nu i-am povestit ce îmi spusese Fang cel Loial. Ar fi stricat momentul interpretând în felul ei cuvintele acestuia.

Am luat-o în brațe pe Carlotta. În timp ce torcea, i-am adus aminte de băiatul pe care aproape îl ucisese. Era la fel de fericită ca și mine de întoarcerea lui.

Bărfele acelei prime petreceri au fost preluate de toate tabloidele. „Este o eurasiatică și vorbește desăvârșit ambele limbi.“ „Felul în care a povestit a fost fermecător și natural într-un mod deloc pregătit dinainte“. „Se simțea în largul ei întreținându-i pe toți bărbații aceia importanți, putea discuta despre orice subiect, chiar și despre cele privind controlul străin.“ Toate tabloidele menționau și numele respectivilor bărbați faimoși și puternici: Tang cel Distins, care a încheiat un parteneriat cu mai multe bănci pentru a finanța construirea unor noi clădiri de-a lungul Bundului. Lu cel Perspicace, al cărui tată s-a întâlnit cu consulul general al Statelor Unite pentru a discuta împrumuturile străine. Unul dintre bărbați se vedea cu o actriță celebră. Altul avea o colecție de picturi pe mătase demnă de invidiat.

Cea mai mare parte a bârfelor îl vizau pe Fang cel Loial, gazda. Articolele din presa de scandal făceau referire la companiile de

transport pe care le deținea, rutele de comerț favorabile pe care reușise să le negocieze. Înșirau fabricile lui de porțelan din Hong Kong și Macao. Făceau să sară în ochi că familia sa se număra printre cele mai distinse familii de oameni de cultură din Shanghai și jucase un rol important în edificarea noii Republici. Absolut fiecare tabloid relata faptul că Violet, curtezana virgină, avea trăsături de chinezoaică și ochi verzi de străină, pe care îi moștenise de la mama ei, vestita matroană americană Lulu Mimi. „Ce noroc a avut Casa lui Vermilion să pună mâna pe această floare neobișnuită. Ce cadouri îi va aduce în continuare? Oare vor fi cești de ceai, farfurii sau supiere mari cu blazoane ale unor familii străine? Blazonul cărei familii va apărea pe a ei? Cel al mamei sale americance?”

Aspectul eurasiatic devenise un avantaj, nu un defect al meu. Pe lângă Fang cel Loial, alți unsprezece bărbați au dat petreceri de debut în cinstea mea. Madam Li se mândrea cu numărul acesta, spunând că era exagerat să le numim tot debuturi după primele două. Însă nici una nu a fost mai opulentă decât prima mea petrecere, cea găzduită de Fang cel Loial. Am stat la masă lângă el. Curtezanele stăteau în spatele bărbaților invitați de Fang cel Loial. La banchet s-au servit mâncăruri care mai de care mai alese – gusturi pe care nimeni nu le mai încercase, mâncare pentru zei. A angajat muzicanți și, în cinstea mea, a fost adus și un american care cânta la banjo, un instrument pe care nu-l mai auzisem niciodată și care mi s-a părut că sună ca o țiteră la care cântă un nebun.

M-am așteptat ca Fang cel Loial să vină zilnic și să mă copleșească cu daruri pentru a-și spori dorința în așteptarea deflorării mele. În schimb, a venit o dată la cinci sau șase zile, apoi s-a întâmplat să lipsească și o săptămână sau două, fără măcar o carte poștală care să-mi țină de urât până la următoarea vizită. Dovlecelul Fermecat îi trimitea mesaje acasă folosindu-se de tot soiul de pretexte: „Violet va interpreta în seara aceasta o piesă nouă”. „Violet va purta o jachetă nouă grație generozității tale.” Răspunsul era întotdeauna același: „Nu se află în Shanghai”.

Apărea pe neașteptate în câte o după-amiază, când casa era cufundată în tăcere. Întotdeauna aducea un dar neobișnuit. Unul dintre acestea a fost un peștișor auriu într-un acvariu mare, în care fuseseră pictați pe interior alți șapte peștișori aurii.

— Acest peștișor este cel norocos, numărul opt. Cu toți peștișorii ăștia pictați, n-o să-i fie niciodată urât singur.

— Trebuie să-mi lași și mie șapte imitații de-ale tale ca să nu-mi fie urât.

După asta n-a mai dat nici un semn timp de zece zile. Când a apărut – ca de obicei, pe nepregătite –, a trebuit să-mi ascund iritarea tot mai mare. N-aș fi îndrăznit să-i cer ceva. Idila noastră era umbrită de manevrele mercantile. El cheltuia bani cu mine, îi dădea Dovlecelului Fermecat bacșișuri, iar mie, cadouri. Între timp, Madam Li și Dovlecelul Fermecat cântăreau sumele, calculând cât de mult avea de gând să mai cheltuiască.

— Nu ne putem aștepta ca suma să fie la fel de mare precum cea primită de Vermilion, a spus Madam Li.

Întoarsă în camera mea, Dovlecelul Fermecat mi-a spus:

— O să îi aduci mai mult decât Vermilion. Atunci o să învețe Madam Li să nu ne mai subestimeze niciodată.

Cu două luni și jumătate înainte de termenul deflorării mele, Fang cel Loial a venit și a stat doar o oră. Ne-a spus mie și Dovlecelului Fermecat că trebuie să plece în Statele Unite cu o treabă importantă legată de afaceri. A spus-o cu nonșalanță. Știam că va dura o lună doar să ajungă în San Francisco! Dacă pleca, s-ar fi putut să nu se mai întoarcă la timp pentru a participa la licitația pentru deflorarea mea. Poate că n-avea să se mai întoarcă niciodată, la fel ca mama mea.

Mersesem prea departe cu presupunerile. Își dorea o idilă neconsumată. Eram naivă. Încă o dată se dovedea că nu îl înțelegeam, nici pe el, nici pe bărbații chinezi, nici acest obicei de a plăti pentru favoruri sexuale.

— O să fii plecat atât de mult timp, am spus, probabil că o să ratezi momentul în care împlinesc cincisprezece ani, pe 12 februarie. S-a încruntat.

— Când mă întorc, o să mă revanșez cu un cadou minunat de ziua ta.

— Madam Li se așteaptă ca deflorarea mea să aibă loc tot atunci. S-a încruntat din nou.

— Nu mi-am dat seama... S-au potrivit prost lucrurile. Știu că ești dezamăgită.

Mi-a luat mâna într-a lui, dar nu a spus că nu va pleca în călătorie. Eram atât de dezamăgită, încât n-am mai fost în stare să spun nimic.

Dovlecelul Fermecat a încercat să-l convingă pe Fang cel Loial să nu mai plece în călătorie. A adus drept argument scufundarea recentă a Titanicului. Un vapor japonez dispăruse în adâncuri, de asemenea, cu puțin timp în urmă. Aisbergurile și taifunurile erau foarte păcătoase anul ăsta.

O lună mai târziu, Madam Li mi-a spus că unsprezece bărbați care dăduseră petreceri pentru mine erau nerăbdători să-mi cumpere deflorarea. Fang cel Loial nu se număra printre ei. M-a mângâiat pe braț.

— Am sunat. Am rugat-o pe secretara lui să-i trimită o telegramă în care să insiste să se răzgândească. Secretara a spus că este greu să-l găsească chiar și printr-o telegramă. Dar a zis că va încerca.

Madam Li a continuat, trecându-i în revistă pe cei care doreau să liciteze. Pentru prima oară, trebuia să înfrunt realitatea că unul dintre acei unsprezece bărbați avea să câștige privilegiul de a-mi face safteaua. Nu-mi venea în minte nici unul care să nu mă scârbească din acest punct de vedere. Oare urma să fie fanfaronul sau moșul ăla care ar fi putut să-mi fie bunic? Sau cel scăldat într-o transpirație unsuroasă chiar și în zilele cele mai reci? Poate o să fie prostănacul ălălalt cu opiniile lui ridicole? Era unul care mă și speria: un bărbat subțirel cu ochi mici și o privire pătrunzătoare. Nu zâmbea niciodată. Mă gândeam că s-ar putea să fie un gangster. Erau câțiva la care celelalte curtezane n-ar fi avut nimic de obiectat. Lor nu le păsa dacă erau plictisitori, atâta timp cât aveau bani. Bărbații aceștia nu îmi cereau părerea despre una sau alta. Nu se așteptau să înțeleg ce discutau cu prietenii. Nu mă felicitau pentru spiritul meu. Nu erau interesați de mine, doar de premiul care îi aștepta între picioarele mele. La seratele lor, nu mi-au cerut decât să le spun povestea Primăverii Florii de Piersic. Citiseră în tabloide că o spun binișor.

S-a anunțat o dată pentru deflorarea mea: 12 februarie 1913, ziua în care împlineam cincisprezece ani, aniversarea unui an de la abdicarea împăratului. O dublă sărbătoare. Am calculat rapid. Cădea peste cinci săptămâni. Fang cel Loial oare era pe drum spre casă?

Au mai fost date alte câteva petreceri în cinstea mea. Dar Madam Li a zis că eram atât de apatică, încât a trebuit să spună fiecărui bărbat în parte că sufeream de migrene.

Pretendenților le-a fost permis accesul în budoarul meu pentru a bea un ceai. Dovelcelul Fermecat era întotdeauna prezentă pentru a se asigura că nici unul dintre ei nu va smulge ceva de la mine înainte de vreme. Nu mai puteam ignora inevitabilul. Mi l-am imaginat pe fiecare dintre ei atingându-mi corpul neprihănit. Toți erau niște intruși dezgustători.

Zilele se scurgeau cu o viteză neobosită. Eram în permanență conștientă că Madam Li avea să ia în curând decizia finală pe baza ofertelor pe care le primise. Am implorat-o să țină cont de sentimentele mele și să aștepte să se întoarcă Fang cel Loial. Cu opțiunile prezente, nu voi fi în stare să-mi ascund dezgustul, i am explicat, așa că se vor simți înșelați. Dacă bărbatul se va dovedi brutal, s-ar putea să nu trec niciodată peste oroarea primei dăți. Mă va distruge definitiv, n-o să mă mai curteze nimeni în veci. Pentru prima dată a părut să-mi arate puțină înțelegere.

— Și eu am simțit la fel când am fost deflorată, a spus Madam Li. Mi-am pus speranțele într-un pețitor și m-am ales cu un altul, un bătrân care putea să-mi fie bun. Mi-a trecut prin cap să-mi iau viața. Când a venit momentul, am ținut ochii închiși și mi-am imaginat că era altcineva. Mi-am imaginat că eram altcineva. Că eram altundeva. Când mi-a străpuns porțile, m-a durut așa de tare, încât chiar am uitat cine eram. Mi-am dat seama că durerea ar fi fost aceeași indiferent cine m-ar fi deschis prima dată. Bărbatul mi-a povestit apoi că, exact în momentul când voia să-i dea înainte, am țipat la el să-și ia banii înapoi. După care am leșinat. Bărbatul era mulțumit. A spus că era dovada că fusesem într-adevăr virgină. Poți să te prefaci că leșini. Dar se poate întâmpla și fără să te prefaci.

Cuvintele lui Madam Li n-aveau darul de a mă consola.

Într-o după-amiază, când mai erau mai puțin de două săptămâni până la deflorarea mea, Madam Li o tot ținea una și bună despre unul dintre pețitori care avea șapte fabrici producătoare de tot soiul de componente: faruri pentru automobile, lanțuri pentru toalete de porțelan și alte asemenea. An de an, averea lui se tripla. Nu era din cea mai prestigioasă familie, dar în Shanghaiul de azi, prestigiul se putea cumpăra, oamenilor nu le mai păsa așa de tare de originile tale. Oferta lui era mult mai mare decât a celorlalți, astfel încât ar fi fost o nerozie să refuzăm. Între timp, Madam Li nu voia să-mi

spună cui aparține oferta cea mai mare. Era o chestiune care nu mă privea. Doar că, acum, omul care licitase cel mai mult își pierdea răbdarea. Avea să mai aștepte trei zile, după care oferta lui se ducea pe apa sâmbetei. Dacă se întâmpla acest lucru și începea să umble vorba, ceilalți și-ar fi retras și ei ofertele. Licitația s-ar fi reluat cu oferte mai mici, pentru că bărbații știau deja că nu mai aveam atât de mult timp la dispoziție pentru a ne restabili în urma unei astfel de respingeri. Mi-a spus, cu o expresie de regret pe chip, că cel care s-ar putea să-mi cumpere deflorarea era bărbatul slăbănog care nu zâmbea niciodată.

— Nu e o tragedie. Dacă o să fie satisfăcut, poate o să catadicsească să zâmbească, a spus. Atunci n-o să mai arate atât de nea-trăgător.

Timp de două zile, n-am putut nici să dorm, nici să mănânc. Îmi plângeam de milă. În cea de-a doua zi, mă uram. În dimineața celei de-a treia zile, mi-am adus aminte ce mi-a povestit Madam Li despre cum să închizi ochii și să-ți imaginezi că ești altcineva. Nu doream să fiu o fată care să nu gândească cu mintea ei. Aș fi fost ca un mort viu fără creier. Nu aveam de gând să stau de decor sau să arborez toată noaptea un zâmbet nătâng. Nu voiam ca momentul meu cel mai fericit să fie de fapt unul de ușurare.

Mi-am amintit expresia aceea detestabilă pe care o folosea mama: „o necesitate“. Crezusem la un moment dat că recurgea la ea ca la o prelată menită să-i acopere dorințele egoiste. Mi-a trecut prin minte că se folosea de această concepție și pentru a accepta o situație neplăcută, pentru a ignora felul în care aceasta o afecta. Făcea ce trebuie făcut, ce era o necesitate. „Fiecare situație dificilă are circumstanțele ei particulare“, îmi spusese la un moment dat, „și numai tu știi care sunt acelea. Numai tu poți să decizi ce trebuie făcut pentru a obține rezultatul cel mai bun.“ M-am gândit la circumstanțe. Nu știam care ar fi putut să fie rezultatul cel mai bun. Nici nu știam ce e necesar să fac pentru a-l obține. Dar am luat decizia că n-o să mă omor și nici n-o să mă pierd cu firea. În sufletul meu, nu mai eram neajutorată. Însă nici nu am scăpat de dezgustul față de bărbatul cel ciolănos.

În după-amiaza respectivă, chiar înainte să se împlinescă termenul când Madam Li trebuia să-i dea răspunsul individului, a primit o telegramă de la Fang cel Loial prin care o informa că a

doua zi urma să primească o scrisoare. „Referitor la privilegiul deflorării lui Violet. Vă rog să scuzați întârzierea cu care primiți oferta mea. Vă voi explica personal care a fost motivul.“

Două ore m-am învărtit prin cameră întrebându-mă dacă oferta lui avea să fie suficient de mare. Când a sosit scrisoarea, Madam Li a luat-o s-o citească în altă cameră. După un minut, a ieșit și a dat din cap cu un zâmbet larg pe buze.

— Exact cum ți-ai dorit, a spus.

Ar fi trebuit să fiu în al nouălea cer. În schimb, mă încerca teama. Începuserăm cu idila noastră în care tânjeam unul după celălalt fără ca aceasta să se îplinească vreodată. Ce îmi doream s-ar fi putut să nu fie tot una cu ce urma să primesc. Îmi era teamă să mă încred în fericire. De ce nu promisem nici o veste de la el atâta amar de vreme? Stăteam întinsă în pat, izolată de toată lumea, și mă gândeam la ce îmi doream. Mi-a venit în cap un gând care m-a trezit la realitate: pășeam într-o viață de curtezană – de bunăvoie. Înainte, nu aveam de ales decât să devin una. Acum alesesem să fiu împreună cu Fang cel Loial. În viața mea de-acum asta era tot ce îmi doream. Dar știam și ce mă aștepta dacă o luam pe acest drum: viitorul incert al unei curtezane. Chiar dacă aş abandona acest fel de viață într-o zi, mi-ar fi imposibil să șterg complet faptul că am fost în trecut o curtezană – nici în mintea mea, nici în mintea celorlalți.

Cu două zile înainte de deflorare, Fang cel Loial s-a întors. Și-a cerut mii de scuze pentru chinul prin care trecusem. Își pregătise oferta cu mult timp în urmă, mi-a spus, iar secretara lui trebuia să o trimită. Nu a făcut-o niciodată. Oferta a fost găsită pe biroul ei, sub o altă scrisoarea pe care i-o scrisese. Mi-a arătat-o:

Sunt o femeie corectă și o angajată fidelă. Trei ani de zile am făcut tot ce mi-ai cerut fără să mă plâng, fără să greșesc. Este numai nefericirea și vina mea că am nutrit sentimente de dragoste față de tine. A devenit din ce în ce mai greu de suportat faptul că n-ai băgat de seamă niciodată. Aș fi putut continua astfel în secret. Dar mi-a fost imposibil să te văd dându-te unei ființe lipsite de moralitate, care nu te dorește pentru bunătatea ta, ci doar pentru bani. Îmi cer scuze că nu am făcut cum mi-ai cerut. Este singura dată când nu m-am supus.

— S-a spânzurat în biroul meu la sfârșitul zilei, după ce toată lumea plecase acasă, a spus el. Așa am aflat că scrisoarea mea nu fusese expediată niciodată.

Eram îngrozită. Mi-am imaginat durerea ei. Și eu nutream sentimente de dragoste față de Fang cel Loial. N-aș fi putut să o ascund vreme de trei ani. Dar nici nu mi-aș fi luat viața.

Pentru ceremonia mea de deflorare, Madam Li, încurajată și de Dovlecelul Fermecat, s-a decis să organizeze o căsătorie de formă în stil occidental. Oferta lui Fang cel Loial includea un contract prin care îmi devenea patron timp de un an. Mi-am îngăduit să cred că nu voi fi doar o mireasă, ci și o soție. Deja începusem să-mi doresc să fiu una adevărată.

Cu o zi înainte de căsătoria de formă, am primit o rochie cadou din partea lui Fang cel Loial. Era o rochie americană de mireasă, făcută la New York, dintr-o mătase ivorie, brodată cu perle mici, care mă înfășura de la piept până la glezne, mulându-se pe corp. Îmi trimisese și o pereche de pantofi din satin cu toc și, conform instrucțiunilor sale scrise, trebuia să-mi las părul să-mi cadă liber pe umeri, iar pe față să am doar voalul din pânză topită brodat cu perle. Când m-am uitat în oglindă, nu m-am recunoscut. Nu mai eram fetișcana aia naivă. Arătam sofisticată și modernă, elegantă și înaltă. Mi-am răsucit șoldurile într-o parte, apoi în cealaltă. Voalul s-a umflat în aer, iar eu am oftat surprinsă să văd alt chip. Care apoi a dispărut. M-am întors într-o parte și din nou a apărut celălalt chip. De data asta recunoșteam câteva dintre trăsăturile mamei pe fața mea. Nu le mai văzusem niciodată cu atâta claritate. Era genul de rochie pe care ar fi purtat-o ea. Așa și-ar fi răsucit și ea șoldurile. Asta era expresia pe care o avea atunci când știa că un bărbat chinez – tatăl meu – urma să o ducă în pat curând.

Fang cel Loial s-a bucurat să mă vadă în rochia de mireasă. El purta un costum englezesc făcut pe comandă. M-am sprijinit de el și i-am șoptit că în seara aceea voi fi fecioara din poveste, cea căreia și-ar fi dorit să-i facă curte pe vremuri, la Tăinuita Cale de Jad. În timpul banchetului, după douăsprezece feluri de mâncare, au fost aduse cadourile de căsătorie din partea lui Fang cel Loial, care îmi dădeau ocazia să-mi remobilez budoarul: o masă cu scaune după ultima modă din Occident, un fotoliu, o canapea și un șezlong, trei suporturi pentru flori, un birou, o bibliotecă, romane englezești, trei lămpi de la Tiffany și un gramofon Victrola. La finalul ceremoniei, mi-a pus pe deget un inel cu jad și diamant. Discret, a lăsat

pe unul dintre suporturile de flori un plic roșu din mătase, conținând bani, pe care am văzut că l-a luat Madam Li.

Le-am mulțumit nuntașilor noștri și ne-am îndreptat spre budoar. Când am trecut pe lângă Dovlecelul Fermecat, mi-a făcut un gest de încurajare, însă chipul îi era încordat de îngrijorare. Sau poate era vorba de înțelegere, știind ce mă aștepta?

Intrarea era decorată cu zeci de pancarte roșii și ghivece de flori. În încăpere străluceau două lămpi și mirosea a trandafiri și a iasomie. Patul nupțial era drapat cu perdele aurite din batist.

Dovlecelul Fermecat ne-a adus prosoapele fierbinți și ceaiul. Avea la ea chibriturile pe care urma să le folosim pentru Aprinderea Marilor Lumânări.

— Nu e nevoie să îndeplinim aceste tradiții demodate, a spus Fang cel Loial.

Am fost dezamăgită. Îmi plăceau ritualurile nunților de formă pe care le urmărisem când eram mică. I-a dat Dovlecelului Fermecat un bacșiș, semn că putea să plece. Ușa s-a închis, iar noi am rămas pentru prima dată singuri.

— Mica mea captivă, a spus el, sorbindu-mă din priviri din cap până-n picioare.

M-a sărutat. Dovlecelul Fermecat nu-l lăsase pe actor să facă asta. M-a mângâiat pe spate și pe brațe, m-a sărutat pe gât și am simțit cum mi se încețoșează privirea de emoție. A revenit la gura mea. Asta era dragostea. Mi-a desfăcut nasturii de la rochie. Totul se întâmpla atât de rapid, încât nu-mi aduceam aminte ce trebuia să fac. M-am bucurat că nu m-a rugat să-i cânt nimic. Rochia mi-a căzut la picioare. Mi-a ridicat furoul și, în timp ce scotea de pe mine și restul de haine, îmi săruta fiecare nouă parte a corpului pe care o dezgolea. M-a privit în liniște, mi-a atins sânii. Asta era dragostea.

Mi-a făcut semn să mă duc în pat. M-am strecurat după perdele și m-am lungit pe o parte cu toată grația de care eram în stare. Prin perdelele aurite, i-am urmărit umbra în timp ce își dădea jos hainele cu mișcări leneșe. Când a dat la o parte perdeaua am văzut că era deja excitat. Mă gândisem că acest lucru nu avea să se întâmple decât mai târziu. Deodată, mi s-a făcut frică. Știam ce trebuia să se întâmple acum, spartul pepenelui, pietrele arzătoare, Primăvara Florii de Piersic din care țășnea sânge. S-a întins lângă mine, privindu-mi

chipul și mângâindu-mi conturul obrazilor, al bărbiei, nasului și frunții. Când mi-a atins gura fremătândă, buzele mi s-au desfăcut de la sine.

— Ține-ți buzele lipite. Nu le deschide indiferent ce fac. Să nu scoți un sunet.

Din nou mi-a urmărit conturul feței cu mâna, iar eu am închis ochii. Deodată, i-am simțit mâna între picioare. Am lăsat să-mi scape un țipăt speriat, apoi am șoptit că-mi pare rău.

A râs.

— Ah, bine, asta n-a fost exersată dinainte. Ești tu însăși.

Mi-a reamintit să-mi țin gura închisă. M-a mângâiat între picioare cu blândețe, strângându-mă ușor, așa cum faci cu o piersică dacă vrei să vezi că e coaptă. Am închis ochii și mai tare în timp ce îmi despărțea labiile.

— Iată-o, perla, centrul tău, a spus. Un roz atât de frumos. Am ales corect culoarea colierului tău de perle.

Mi-a arătat colierul, apoi a întins bobیțele de-a lungul despăturii mele.

— Iată, a spus, perlele se alătură perlei.

A tras deodată colierul în sus, iar mie mi s-a tăiat respirația și am tresărit surprinsă.

— Ține-ți gura închisă, mi-a poruncit cu fermitate.

Îl dezamăgeam. Mi-am strâns bine buzele, însă orice-aș fi făcut mi se deschideau. Mi-a îndesat sub șolduri câteva perne, astfel încât să stau cu fundul un pic ridicat. Panica punea stăpânire pe mine. Oare asta însemna „Urcatul pe munte“? Mi-a îndoit genunchii și i-a împins în lături, despărțindu-mi picioarele. „Pasărea cu Aripi Duble“? „Aripi de Pescăruș pe Marginea unei Stânci“? A îngenunchiat între picioarele mele. I-am simțit tulpina cum îmi atinge fanta, apoi și-a împins încet vârful înăuntru în timp ce eu mă pregăteam să simt durerea. Dar acum ne legănam dintr-o parte în cealaltă. „Perechea de Vulturi în Picaj“. I-am zâmbit, crezând că intrase deja în mine. Și-a ridicat șoldurile, îndepărtându-se de mine. Am presupus că este unul dintre bărbații aceia care termină repede. Nu avea importanță. Deflorarea fusese un succes. Voiam să-i spun Dovlecelului Fermecat că greșise. Nu simțisem nici o durere.

Apoi, deodată, tulpina lui m-a pătruns cu putere, mai adânc de data asta, prin centrul meu, răscolindu-mă pe dinăuntru. În ciuda a tot ce mă avertizase Dovlecelul Fermecat să nu fac, am țipat,

încercând să-l dau jos de pe mine. M-a prins de mâini și mi le-a ținut de pat, apoi mi-a privit gura.

— Acum poți să-ți deschizi gura. Și cealaltă este deschisă.

Nimic nu mă pregătise pentru asta. Instrucțiunile Dovlecelului Fermecat, avertismentele ei, nostalgia ei, dorințele mele, lecțiile actorului, dorurile noastre, neîmplinite și împlinite – toate au dispărut în timp ce îi ceream să se oprească.

Dar de ce să se oprească? Aici nu mai era vorba de o idilă sau de dor. Plătise pentru durerea mea. Era o afacere.

Dorul s-a întors, neîmplinit.

Tot ce îmi dorisem s-a preschimbat într-o iluzie în momentul în care m-a deflorat, iar eu i-am văzut chipul victorios. Își împlinise dintr-odată singurul vis pe care îl avusese de la șaptesprezece ani – să aibă orice floare își dorea din Tăinuța Cale de Jad. Credeam că idila noastră se baza pe dragoste, însă era o formă de comerț amoroș, o înțelegere care ne adusese împreună și care rămânea între noi pe toată durata contractului conform căruia el devenea patronul meu timp de un an.

În timp ce mă chirceam de durere, mi-a șoptit:

— Ai costat mult, Violet, aproape de două ori mai mult față de cât am dat pentru o altă curtezană cunoscută.

Probabil se așteptase să îmi facă plăcere un asemenea compliment. În schimb, am simțit că m-am transformat brusc într-o curvă. Îmi făcuse curte, precum orice pețitor curtezanei sale favorite. Își dorise să aibă parte de vânătoare și de prinderea prăzii, de jertfa de sine și falsa agonie pe care le presupuneau. Agonia mea era reală.

Dovlecelul Fermecat mi-a adus o supă cu ierburi speciale, spunându-mi că o să-mi ia durerile și o să mă lase să dorm. Abia atunci a întrebat Fang cel Loial, surprins, dacă aveam dureri. Nu se gândise că era posibil să fi cunoscut doar el extazul, nu și eu. M-a ajutat să mă ridic și m-a dus până la divan. Fiecare pas îmi zdruncina corpul rănit. Dovlecelul Fermecat a luat cearșafurile și cuvertura pătate cu sânge. Fang cel Loial le-a studiat cu un interes solemn.

— Nu mi-am dat seama că o să fie atâta sânge.

A doua zi dimineață, când m-am trezit, am crezut că sunt într-o barcă legănată de valuri. Dovlecelul Fermecat era prin preajmă.

— Ți-am dat prea multă supă.

Durerea arzătoare fusese înlocuită de una surdă. Fang cel Loial plecase la o întâlnire de afaceri, iar ea aranjase să-mi fie adusă cina în cameră când el avea să se întoarcă, pe seară. Pe pat mă așteptau pijamale și un halat.

— Odihnește-te, mi-a spus. Îmi pare rău că ai suferit așa de tare. Unele fete au o durere scurtă și gata. Altele sunt ca noi două. Poarta ta a fost ferecată cu două lacăte. Cu cât este mai greu să o spargi, cu atât doare mai tare. Mâine o să te simți mai bine.

Nu am crezut-o.

— Crezi că va trebui să îndur asta din nou diseară?

— O să vorbesc cu el. Aveți un an întreg la dispoziție. O să-i sugerez să-ți exploreze gura. S-ar putea să fie amabil și să te lase să te odihnești.

În seara aceea, a fost amabil. M-a întrebat multe lucruri despre durere. Fusese ca un junghi, ca o arsură sau ca o lovitură...? Părea aproape mândru că mă rănise. Stătea întins în pat, cu fața spre mine. Nu mai era nevoie să flirteze sau să fie misterios. Trecuse momentul intimității, iar eu încă nu știam ce avea să o înlocuiască. Nu mai eram fata cea virgină și nu știam pe cine ar trebui să imit. Fața lui părea mai mare și i se schimbaseră puțin trăsăturile, de parcă era fratele bărbatului care tânjise cândva după mine.

— Spiritul meu liber te-a făcut să crezi că sunt mai valoroasă decât celelalte curtezane? am întrebat.

A răs.

— Spiritul tău mă revigorează întotdeauna – din senin.

Penisul lui stătea drept ca un soldat.

— Care parte a spiritului meu îți place mai mult? am spus cu răceală. Sfaturile privitoare la afaceri? Dacă ai fi făcut niște bani în urma sfatului meu, ai fi plătit mai mult?

A tăcut câteva clipe, apoi mi-a întors fața spre el.

— Violet, te-am judecat greșit. Nu erai pregătită pentru viața asta, iar acum consideri că este degradant să fii aici. Dar nu mă înjosi și pe mine de parcă aș fi un client nepăsător.

— Ai plătit pentru bobocul meu, nu pentru spiritul meu.

— Întotdeauna ți-am spus adevărul. Ești visul meu. Te-am cunoscut când eram un băiat timid, care a devenit un bărbat de succes și se află acum lângă tine. M-ai purtat în trecut și m-ai adus înapoi.

Când sunt cu tine, simt că mă cunoști – sau așa simțeam până când am devenit clientul tău și te-am făcut să regreti schimbarea.

— Te rog, ia-mă de aici.

— Cum aş putea să fac asta? Unde te-ai duce?

-- Acasă la tine.

— Îmi ceri imposibilul.

Spunea că nu am ce căuta în cercul lui de apropiați. Nu avea de gând să mă ia niciodată de nevastă – și cum nu avea o nevastă, nu putea să mă ia nici drept concubină. Aș fi refuzat oferta oricum.

-- Avem un an la dispoziție, Violet. Ne-am jurat că vom fi fideli unul celuilalt. Aici suntem iubiți, împreună într-o lume ca Primăvara Florii de Piersic. Putem să ne bucurăm în voie de plăceri și de povestea noastră de dragoste. Ești lipsită de griji pentru an. Hai să fim fericiți.

— Lipsa grijilor înseamnă fericirea? Ce se întâmplă după un an?

— După ce se încheie contractul, a spus cu grijă, îți voi purta aceeași afecțiune. Așteptările se vor schimba. Dar voi continua să te vizitez, dacă mă vei lăsa.

— O să simți afecțiune și pentru alta? Și o vei vizita și pe ea?

— Discuția asta a devenit absurdă! Ai trăit într-o casă de curtezană mai toată viața. Ai văzut cum este lumea. Și totuși acum nu înțelegi că ești și tu parte din ea. Voi, yankeii, credeți că sunteți privilegiați! N-o să-ți reproșez asta. Și nu vreau să mai deschidem subiectul asta vreodată.

— Nu pot să vorbesc? Mi-ai cumpărat și mintea, și cuvintele?

S-a îmbrăcat și, stând în pragul ușii, mi-a vorbit cu o blândețe surprinzătoare:

— Ești nervoasă și prezența mea înrăutățește lucrurile. Așa că te las să te gândești la ce ți-am spus în lunile de când ne-am cunoscut. Întrebă-te dacă am fost vreodată nesincer. Te-am amăgit cumva? De ce sunt aici? Ți-am câștigat inima pentru că tu mi-ai câștigat-o pe a mea.

Mă temeam că pleacă de tot și că o s-o roage pe matroană să anuleze contractul.

Dar apoi a spus:

— Până mâine, o să te odihnești și vei avea mintea mai limpede. Am un mic cadou pentru tine, dar prefer să aștept până mâine.

În seara următoare, m-am prefăcut că sunt calmă. Mi-am cerut scuze. Am spus că era adevărat faptul că nu reușeam să accept cu

uşurinţă noua mea poziţie în viaţă. Mi-a dat o brăţară făcută din aur împletit. De data asta nu m-a durut decât puţin când a intrat în mine şi mi-a şoptit cuvinte drăgăstoase, care mi-au alinat minţea şi inima: „Eşti un vis etern“, „Spiritele noastre vor fi unul“. Mi-a mulţumit tandru pentru că am suportat durerea şi faptul că fusese atât de ignorant în privinţa suferinţei mele. Mi-a spus că voi fi întotdeauna visul său etern.

În cursul următorului an, ne-am certat de multe ori. Când îmi plătea salariul generos în fiecare lună, în loc să mă simt recunoscătoare, îmi aminteam că fusesem cumpărată. Nu mă vizita chiar în fiecare zi. Câteodată nu-l vedeam câte o săptămână întregă. „Treburi în Soochow“, zicea. Soochow – oraşul celor mai dorite curtezane, cu vocea lor dulce. Curtezanele din Shanghai minţeau şi pretindeau că sunt din Soochow. Iar el se ducea acolo cu treburi! Voiam să mă ia şi pe mine. Madam Li îmi dăduse voie să îl însoţesc în plimbări cu trăsura la ţară, închipuindu-şi că nici prin gând nu-mi trecea să fug din casa ei. Dar voiam să fug – în casa lui, măcar de m-ar fi primit. Nu renunţasem la speranţa că se va răzgândi. Îi eram fidelă, desigur, dar nu credeam că şi el îmi este mie. La petreceri, îl vedeam aruncând priviri seducătoare multor femei – chiar şi servitoarelor. Ulterior protesta, spunându-mi că nu le face „ochi dulci“, cum îl acuzasem eu. „Am şi eu doi ochi ca toată lumea.“

Gândul la plăcerile sale viitoare alături de alte femei mă chinuia. O altă femeie căreia să-i provoace aceeaşi plăcere. Care să primească privirile lui seducătoare, cuvintele intime, gura, limba, penisul, felul lui de-a o înţelege, iubirea lui. L-ar fi convins că nu poate trăi fără ea, o femeie chinezoaică pe de-a-ntregul, care nu purta, în elita societăţii, stigmatul unei încrucişări uşurate. Cu fiecare val de fericire, simţeam şi unul de teamă. Poate că şi dragostea lui era temporară, şinea doar un sezon.

— Asta e gelozia de care te-am avertizat, mi-a spus Dovlecelul Fermecat. E o boală. O să distrugă tot. O să afli curând pe pielea ta, dacă nu poţi să-i pui capăt.

Îşi repeta avertismentele zilnic, îmi răsuna în urechi ca bâzâitul ţânţarilor.

Însă zumzăitul din cap mi-a dispărut odată cu venirea verii. Ca un semn al viitorului nostru împreună, Carlotta s-a frecat de el şi l-a lăsat să o ia în braţe. Am avut o perioadă de linişte, lipsită de

frământări. Mă vizita aproape în fiecare seară. La petreceri, eram singura căreia îi dăruia privirea sa. Râdeam și nu ne mai certam. Făceam eforturi să-i arăt că ne-am fi bucurat de o Primăvară a Florii de Piersic cât toată viața. El îmi acorda mai multă atenție, iar eu eram mai puțină atentă la defectele lui, cele pe care mi se părea că le-ar avea.

În după-amiezile toride, stăteam goi, întinși pe cearșafuri și ne făceam vânt cu evantaiul unul celuilalt, pe rând. Ne turnam apă rece pe ceafă în timp ce zăceam în cadă. În unele seri, îl ațâțam și îl seduceam, iar în alte nopți, mă seducea el pe mine și eu cedam. Vorbeam de trecut, despre copilăriile noastre. Ne povesteam deseori cum ne întâlnerăm la Tăinuita Cale de Jad. A doua zi, înfloream povestea cu și mai multe detalii. Își imagina plăcerile de care s-ar fi bucurat dacă nu l-ar fi rănit Carlotta. Orice îi trecea prin cap, eu transformam în realitate. La rândul meu, îi povesteam despre singurătatea mea, despre cum fusesem abandonată de ambii părinți. Și pentru simplul fapt că îi spuneam lui, singurătatea mea parcă se evaporă. Râdea când îi relatam năzbâtiile pe care le făcusem curtezanelor când eram mică. Mi-a cerut să-i descriu aspectele americane ale vieții mele – cum era faimoasa Lulu Mimi?

— Era obsedată de succes, am spus. Ca și tine.

Aprindea spirale parfumate pentru a ține țânțarii la distanță, iar eu luam gesturile acestea mărunte drept dovezi de dragoste. Spunea deseori cuvintele pe care doream să le aud: „Numai la tine mă gândesc“, „Tânjesc după tine“. „Te ador“, „Te iubesc“, „Ești cea mai de preț comoară a vieții mele“. Nu mai simțisem niciodată o dragoste atât de necuprinsă.

Apoi au început temerile când l-am văzut stând de vorbă la o petrecere cu o fostă curtezană favorită de-a lui. Ea flirta, iar el părea încântat. Ne-am certat în noaptea aceea, iar eu l-am tot chestionat în legătură cu sentimentele lui față de mine prin comparație cu simțea față de altele, întrebări la care refuza să răspundă pentru că, mi-a spus el, era ca și cum ai arunca pietre într-un puț adânc. Știa cât de tare puteam să mă supăr și la plecare avea să ia cu el și această informație, alături de toate secretele pe care i le spusese despre copilăria mea, despre singurătatea și farsele mele. Îmi înțelegea nevoile și totuși avea, fără îndoială, să se rostogolească și să se tăvălească în patul altei femei după ce voi fi devenit și eu o fostă favorită în viața lui de cuceriri și stipendii.

— Mă doare, Violet, mi-a spus, că eu sunt sursa acestei nefericiri nețarmurite, când de regulă lucrurile stăteau exact pe dos.

Cu două luni înainte de terminarea contractului, în timp ce ne luam ceaiul noaptea târziu, ca de obicei, alături de gustări și nelipsitele certuri, mi-a spus că nu mai voia să fie atras în veșnica mea nefericire.

— M-a fermecat spiritul tău liber, dar gelozia asta a ta l-a ucis. Trăiești într-o închisoare a fricii și suspiciunii. Adevărul este că te-am răsfățat în feluri în care nu ar fi făcut-o nici un alt client. Spui că vorbele mele nu au fost niciodată sincere. Un client nu trebuie neapărat să fie sincer și, totuși, eu am fost. Știu că n-o să încetezi niciodată cu predicile decât dacă te voi cere în căsătorie, iar acest lucru n-o să-l fac niciodată. Chiar dacă societatea mi-ar permite una ca asta, nu m-aș lega de o soție care mă ceartă tot timpul, imaginându-și că îi refuz o parte din mine care nu există. Cum suntem amândoi nefericiți, cred că este cel mai bine să nu te mai vizitez. Ar trebui să te folosești de aceste două luni rămase ca să te pregătești să fii o curtezană adevărată. O să vezi care este diferența și, în timp, sper să privești în urmă și să apreciezi sentimentele pe care le am față de tine. Și-a luat haina și pălăria, apoi a adăugat: Acceptă dragostea atunci când îți este oferită, Violet. Răspunde tot cu dragoste, nu cu suspiciuni. Așa o să primești și mai multă.

A continuat să-mi plătească salariul lunar. Iar eu am așteptat să-i treacă supărarea, cum se întâmplase de fiecare dată, și să se întoarcă la mine. Am așteptat două luni. A avut delicatețea să aștepte și el să se încheie oficial contractul nostru înainte de-a se îndrepta spre o altă curtezană cunoscută. Când am auzit aceste vești, am refuzat să îmi las inima să fie frântă de durere. Am refuzat zi de zi.

La trei luni după terminarea contractului, am fost invitată să particip la o petrecere găzduită de unul dintre prietenii lui Fang cel Loial, și anume Tang cel Distins. Mi-a declarat că îi stârnisem interesul când m-a văzut la petrecerea lui Fang cel Loial, dar că nu a putut să spună nimic, dându-și seama că acesta era deja fermecat de mine.

Dovlecelul Fermecat n-a pregetat să mă anunțe că Tang cel Distins era o partidă bună. Mi-a reamintit că el era acela care făcuse o

avere din construcția noilor clădiri de-a lungul Bundului. Avea să se îmbogățească și mai mult cu cât se extindea Shanghaiul. Exact cum sperase, Tang cel Distins a devenit cel mai înflăcărat pețitor al meu. A fost de asemenea și primul meu client, iar nu cineva pe care să-l iubesc sau după care să tânjesc. Când mi-am imaginat cum o să mă atingă, nu am simțit nici teamă, nici încântare.

— Ai orbit sau ce-i cu tine? m-a întrebat Dovlecelul Fermecat. Bărbatul ăsta arată așa de bine, că poți să te uiți toată ziua la el fără să clipești. După ce ai stat în genunchi la fel de mult ca mine, te prosternezi zeilor când ai în sfârșit un client care nu-ți cere să-ți imaginezi că e altcineva.

Avea treizeci și doi de ani și, de fiecare dată când venea, băgam de seamă că poartă pantofi dintr-o altă piele – ied, vițel, pui de șarpe, pui de crocodil, pui de struț... De câte ori mai trebuia să-l văd ca să epuizeze toată varietatea asta de piei de pui de animale? Pantofii lui mă făceau să mă gândesc că e un tip excentric. Speram să nu fie un membru al Bandei Verzi. Dacă era, n-aș fi fost în stare să-l ating. Îmi acceptasem viața în lumea florilor, dar nu m-aș împăca niciodată cu ce mi-au făcut gangsterii ca să mă aducă aici.

— Dacă i-ai refuza pe toți bărbații care au avut de-a face cu Banda Verde, a spus Dovlecelul Fermecat, ai rămâne fără jumătate din clientelă. Oamenii ăștia fac parte din guvern și din mediul de afaceri. Chiar și unii dintre șefii poliției sunt membri. Nu sunt toți oameni îngrozitori. În orice societate dezvoltată ai oameni buni și răi.

Mi-a scos în evidență calitățile lui Tang cel Distins: era clientul favorit al multor case de curtezanerie din Shanghai și se bucurase de un număr însemnat de mari frumuseți. Dacă mi-l câștigam drept patron, mi-aș fi îmbunătățit statutul. Nu mi s-a părut că toate acestea ar fi dovada unor calități deosebite.

— E un tip plictisitor, am spus.

— *Oyo!* Nu vine ca să te distreze pe tine. Vezi să nu fii tu plictisitoare. Tu ești cea care trebuie să-i stârnească pe bărbați – în feluri în care ei încă nici nu știu că și-o doresc. Nu mai e ca atunci când erai împreună cu Fang cel Loial. El e un bărbat diferit. Voi doi erați iubiți. Nu se întâmplă des una ca asta.

I-a permis lui Tang cel Distins să mă viziteze în camera mea pentru a lua ceaiul. Budoarul era în spatele unui paravan cu douăsprezece

panouri și Dovlecelul Fermecat le poziționase astfel încât patul să fie parțial vizibil. Era luminat de o lampă. A găsit o scuză pentru a se retrage, spunându-ne că se va întoarce în zece minute. Asta avea să îl descurajeze pe Tang cel Distins să-mi devină client fără să fi semnat mai întâi un contract. Tang cel Distins s-a grăbit să-mi spună cât de mult se gândea la mine. Nu uitase sfatul de afaceri pe care i-l dădusem lui Fang cel Loial cu un an în urmă. De fapt, mi-a zis, de fiecare dată când își aducea aminte de sfat, îi creștea admirația față de mine. Erau aceleași cuvinte pe care le folosisese și Fang cel Loial când voise să spună, în glumă, că are o erecție. Tang cel Distins, însă, le-a spus deosebit de serios, astfel încât știam că era vorba doar despre admirație și că nu ar trebui să râd.

A cerut să fiu prezentă la petreceri găzduite de prietenii săi la alte case. Se purta foarte formal cu toată lumea, mai puțin cu mine. Când privirile ni se intersectau, zâmbea larg, ca un băiețandru. Dovlecelul Fermecat mi-a atras atenția că orice pețitor îndrăgostit de o curtezană se transforma în persoana care era în tinerețe, retrăind acea etapă din viață când nevoile sexuale erau o noutate. Când pretendenții deveneau niște băiețandri, renunțau la precauții și se puteau arăta generoși.

Tang cel Distins îmi dăruise lucruri extravagante în acea lună, inclusiv un inel cu jad verde imperial rar și diamante. I-am permis să mă viziteze în cameră de încă două ori – doar pentru ceai și gustări. Mi-a declarat că e nebun după mine și că nu voia altceva decât să-mi facă pe plac – iar eu am înțeles la ce se referea: voia să-mi facă pe plac în pat. Politețe obositoare. Dovlecelul Fermecat m-a sfătuit să-l invit să petreacă noaptea cu mine la următoarea petrecere pe care o găzduia.

— Să o faci la fel de subtil cum se poartă el cu tine. În timp ce lauzi mâncarea de la banchet, să spui că ți-ar plăcea să mai afli despre mâncărurile tradiționale din Shanghai ale mamei sale sau care sunt felurile lui favorite. Acest subiect este întotdeauna special pentru un bărbat. Îi apucă pe toți o anumită căldură când vorbesc despre asta. Te va întreba când te poate vedea, iar tu să-i zici doar că „în seara asta, dacă nu te-ai săturat de atâta conversație“.

Exact cum a prezis Dovlecelul Fermecat, mâncărurile mamei lui i-au stârnit o dispoziție erotică. Petrecerea s-a terminat mai repede în seara aceea.

Dovlecelul Fermecat îmi pregătise deja camera, lăsând cadouri de la alți bărbați în locuri unde să le poată vedea. A aprins spirale împotriva țânțarilor, astfel încât să putem rămâne goi fără să ne tot plesnim și să ne scărpinăm.

— Îi vom permite favoruri intime în această primă noapte, apoi va trebui să mai aștepte încă trei nopți. După care poate să mai fie invitat și a doua oară. La nevoie, s-ar putea să trebuiască să-l lăsăm și a treia oară. Dar să nu-i oferi chiar tot ce își dorește. Eschivează-te fără să pară prea evident. Promite-i că îi vei oferi mai mult data viitoare și apoi spune-i că o să primești și un alt pețitor noaptea următoare. Cel mai probabil, se va oferi să-ți devină patron, astfel încât să nu se mai poată bucura nimeni altcineva de atenția ta.

— Poate că o să-și piardă admirația față de mine după o noapte și n-o să-i mai pese că îl refuz după aceea, am spus.

Eram sigură că nu mă voi putea niciodată simți aceeași intimitate și emoție cum se întâmplase cu Fang cel Loial. N-avea să fie decât un simplu client.

Seara devreme, cu doar o oră înainte de petrecere, Dovlecelul Fermecat mi-a spus că va fi prezent și Fang cel Loial.

— Este, în definitiv, unul dintre prietenii lui Tang cel Distins.

— Precis știe că o să fiu acolo. Toți știu că Tang cel Distins îmi face curte.

Mi-a șoptit că va veni împreună cu curtezana lui favorită.

— Ce-mi pasă mie ce fată hlizită aduce cu el?

Eram supărată că Dovlecelul Fermecat îmi spusese așa ceva, încercând apoi să mă consoleze. Era un fost client. Atâta tot. Eram lipsită de experiență la vremea respectivă și îmi făcusem așteptări prea mari.

— Madam Li a greșit că te-a lăsat să faci un contract cu Fang cel Loial pe un an. Îți sclipeau ochii ca unei fete care crede că o să se căsătorească. Iar Fang cel Loial te-a lăsat să-ți imaginezi așa ceva pentru că s-a purtat prea bine cu tine. Evident, ai confundat asta cu dragostea. Dacă Tang cel Distins îți devine patron, să te porți ca o curtezană adevărată și să-l faci să se simtă lipsit de griji și atât de fericit, încât la bârfitori să n-ajungă decât cuvinte de laudă.

Tang cel Distins m-a întâmpinat cu înfățișarea lui de puștan complet fermecat de mine. M-a invitat să mă așez lângă el, în loc să mă lase să stau în picioare. M-a îndemnat să mănânc din felurile

speciale pe care le comandase. Eram pe punctul de a-l invita să petreacă noaptea cu mine când l-am văzut pe Fang cel Loial intrând împreună cu favorita lui. A venit spre mine. Dar numai ca să-l salute politicos pe Tang cel Distins, gazda. Apoi m-a salutat și pe mine cu căldură și totuși cu o politețe distantă. Mi-a admirat haina, una dintre cele trei pe care le comandasem cu banii primiți de la el în schimbul celei pe care mi-o distrusese fratele lui. Am regretat că o aveam pe mine, dar i-am mulțumit pentru compliment.

— Culoare ți se potrivește, mi-a spus.

N-a mai a fost nevoie să mă gândesc la un răspuns. O curtezană bucălată și ochii mari a venit la el și i-a raportat veselă că, după petrecerea lui Tang cel Distins, urma să se organizeze un joc de societate cu băutură în casa ei. Era invitat să joace până la epuizare, apoi să petreacă noaptea acolo. Fata a vrut să dea de înțeles clar că era pe cale să ajungă patronul ei. Doar se ducea la un joc de societate cu băutură. Eu mă pregăteam pentru o conversație despre mâncărurile mamei lui Tang cel Distins. Fang cel Loial a mai spus câteva cuvinte politicoase, din cele pe care le-ar fi putut spune oricui, apoi favorita lui l-a luat de acolo. Cum de acceptau curtezanele o asemenea umilire, să-și vadă iubitul cu altă curtezană? Câteva clipe mai târziu, l-am invitat pe Tang cel Distins în camera mea pentru un joc de cărți american. A acceptat imediat.

S-a ținut de cuvânt, nu a vrut altceva decât să-mi facă pe plac. A fost politicos și m-a întrebat dacă mă poate atinge: fața, brațul, piciorul, sânii, părțile femeiești. Era destul de obositor, dar mă bucura faptul că puteam să anticipez ce avea să facă. Când mi-am dat jos hainele, a fost recunoscător mai degrabă decât încărcat de dorința reciprocă pe care o încercasem cu Fang cel Loial. Nu mi-am luat ochii de la chipul lui Tang cel Distins pentru a mi-l scoate din minte pe cea a lui Fang cel Loial. Era bun, blând și politicos. Nu avea cum să fie un gangster. Am închis ochii și, de fiecare dată când îi deschideam, îi studiam fața. Era atrăgător și totuși nu simțeam nici o dorință. M-am prefăcut că sunt o virgină care se trezește încetișor. Ochii mi s-au mărit cu o îndoială prefăcută în timp ce s-a împins în mine. Am închis ochii și l-am lăsat să se miște înăuntrul meu. Și odată cu mișcările lui ritmice și previzibile, m-am simțit reconfortată și am început să plâng.

Dimineața, înainte să se trezească, mă spălasem deja și purtam pe mine un halat larg. Arăta ca un băiețel somnoros. Chiar și corpul lui era zvelt și tânăr. Eram gata să pun să fie adus micul dejun, când m-a tras lângă el și am luat-o de la capăt. Am avut grijă să adopt atitudinea potrivită: nu mai eram o curtezană virgină care abia deschide ochii, ci una cu ochii larg deschiși datorită experiențelor recente. Mi-am adus aminte de curtezanele de la Tăinuța Cale de Jad care știau ce-i place fiecărui client. Le imitasem cuvintele rostite cu fiecare client. Nu consideram că n-ar fi de demnitatea mea să le rostesc acum. Eram mândră de talentul meu, cât despre Tang cel Distins, știam deja că voia să simtă că îmi biruise orice rețineră, așa că l-am ispitit să creadă că a făcut-o.

În după-amiaza aceea, Tang cel Distins s-a întâlnit cu Madam Li și i-a oferit un contract pentru două anotimpuri. Am fost surprinsă să aflu că valoarea îmi scăzuse la doar o vară și o toamnă. Dovlecelul Fermecat m-a asigurat că era o ofertă bună și că era un aranjament mai bun decât unul pe mai multe sezoane. Dacă un patron se dovedește insuportabil, măcar nu rămâi cu el pe cap mult timp.

— Poate crezi că e ușor de satisfăcut acum. Odată ce are un contract, o să vrea mult mai multe. Străduiește-te să faci în așa fel încât să rămână subjugat de tine cât mai mult în aceste două anotimpuri. Astfel nu o să trebuiască să muncești prea tare. În două anotimpuri nu o să mai fie înnebunit după tine. Apoi o va căuta pe alta care să-i ia mințile din nou.

— Ai cunoscut vreodată un bărbat care să iubească sincer și sentimentul ăsta să dureze mai mult de câteva anotimpuri?

— Fiecare floare își dorește să găsească un asemenea bărbat, mi-a spus. Până la urmă, învățăm să nu ne mai dorim. Dar mie speranța mi s-a îndeplinit de două ori. O dată a fost cu Poetul Fantomă. Știi de el. Cealaltă dată cu un om viu. Nu era atât de bogat precum cei mai mulți. Avea o mică fabrică de hârtie. Și avea deja o soție și două concubine. Dar și-a declarat dragostea pentru mine. A spus-o de mai multe ori și mi-a destăinuit și motivele. Nu era pentru talentele, pentru priceperea cu care îl complimentam sau pentru cunoștințele mele în arta plăcerilor. Îi plăceau caracterul puternic, inima sinceră și felul meu simplu și inimos de a fi. Mi-am cheltuit o mare parte din economii ca să-i cumpăr un ceas de aur. Mi-a spus că îl scotea din buzunar din jumătate în jumătate de oră ca

să verifice dacă muncitorii lui mențin ritmul. Într-o zi, doi muncitori l-au omorât. Înainte să fie executați, au declarat că îl omorâseră pentru ceasul ăla și pentru abuzurile la care îi supusese. Văduva iubitului meu a păstrat ceasul. Oricum nu-l voiam înapoi. Mă gândeam că din cauza mea a murit. Cu toate astea, a fost dragoste adevărată. Se mai întâmplă.

1915

De-a lungul anilor următori, am descoperit că toți bărbații erau la fel în anumite privințe. Se bucurau când le laudam caracterul și felul în care acesta se oglindea în comportamentul lor la pat. Calitățile de lider. Cât de mult munceau. Generozitatea lor. Perseverența și sârguința. Superioritatea. Cei mai mulți aveau nevoie de un șir neîntrerupt de complimente din partea multor femei. Puteam să înțeleg asta. Mai știam de la început cât de mult urma să dureze interesul unui client față mine după lungimea contractului. Am încetat să mai fiu surprinsă de asta și, drept urmare, nu mă mai deranja – chiar dacă în câteva situații m-am bucurat când contractul a mai fost prelungit un anotimp. Iar în cazul altora n-am fost tocmai recunoscătoare pentru că prelungiseră contractul.

Fiecare bărbat avea propriile fantezii erotice, care la prima vedere mi se păreau asemenea. Putea să-i placă să-l mângâi pe spate – și trebuia să-mi folosesc un deget de la mână ori de la picior, sânul, limba, un pământuf de șters praful, un plici sau un bici. Cu cât deveneam mai abilă în recunoașterea diferențelor subtile ale dorinței, cu atât reușeam să-mi dau seama ce alte lucruri ar putea să-i placă și să-mi creez din asta un avantaj. Puteam să-i mai ofer o dată plăcerea, apoi să i-o refuz, apoi să i-o mai ofer o dată pe neașteptate sau după ce îmi adusese încă un cadou. Unui bărbat îi plăcea să-mi spele părțile intime. Altuia îi plăcea să se uite în gura mea. Altul voia să-i cânt o melodie a fecioarelor de la munte în timp ce mă dezbrăcam întoarsă cu spatele la el. Altul voia să mă ating folosindu-mă de șlefuitorul de perle pe care mi-l dăruise în vreme ce el se ascundea după paravan. Îi povesteam Dovlecelului Fermecat ce îi plăcea fiecăruia, tot zicându-mi că o să apară și unul cu apucături de care ea să nu mai fi văzut. „Și eu am avut unul la fel“, îmi spunea însă întotdeauna.

Am fost mândră când am putut, în sfârșit, să-i povestesc despre un fetiș cum ea nu mai întâlnește și nici n-avea să mai întâlnească. Mi se ceruse să port haine occidentale dichisite și să spun în engleză că nu înțeleg dorințele sexuale ale bărbatului, dorințe pe care acesta mi le spunea în chineză. Apoi el mă împingea în pat – preferam patul și nu podeaua – unde se zbătea și se izbea de mine până când îi spuneam în chinezește că acum îl înțelegeam perfect, fiindcă mândrul său cavalier îmi intrase pe poartă, fapt care ne unise, de asemenea, și mințile.

La aproape trei ani de la deflorarea mea, Fang cel Loial mi-a trimis o scrisoare, cerându-mi să ne vedem. M-am gândit dacă să accept sau nu.

Nu mai eram arogantă și naivă, temperamentală și tâmpită. Nu mi-am lăsat sentimentele s-o ia razna, închipuindu-mi că o idilă plătită înseamnă dragoste. Devenisem o curtezană cunoscută și mă mândream că eram în stare să creez cele mai convingătoare idile pentru orice bărbat și că le ofeream acest lucru în limitele de timp impuse, fie că era vorba de un anotimp sau două. Niciodată nu acceptam un contract mai lung. Nu era înțelept din partea mea să ies din circulație. Iar dacă un pețitor făcea promisiuni, nu îl credeam, dar nici nu mă arătam cinică în privința pasiunii sale. Îmi ziceam toate astea în minte în timp ce stăteam pe gânduri dacă să accept sau nu rugămintea lui Fang cel Loial de-a mă vedea. Și totuși inima îmi bătea mai tare.

Îl mai văzusem pe Fang cel Loial pe la petreceri când și când – cu sau fără curtezană. Întotdeauna era politicos, iar eu mă simțeam tot mai în largul meu cu fiecare ocazie, până când, într-un final, am fost în stare să-l salut cu o vagă urmă de căldură rămasă din fosta noastră prietenie. În sfârșit eram gata să mă văd cu el fără să simt amărăciune sau umilință. După cum prezisese Fang cel Loial pe vremuri, aveam să-l văd la un moment dat ca pe un client care mă tratase mult mai bine decât mai toți ceilalți.

I-am spus Dovlecelului Fermecat despre rugămintea lui Fang cel Loial. Și-a rotunjit buzele și a ridicat din sprâncene încercând să fie amuzantă.

— Oare o vrea să-ți faci curte?

L-am primit în camera mea. Eram hotărâtă să nu-i acord nici un favor de dragul vremurilor trecute.

— Te urmăresc de aproape trei ani, mi-a spus el, și nu fără să-mi doresc să ne putem vedea din nou. M-am temut, însă, că s-ar putea redeștepta vechea durere.

— Eram tânără și naivă, am spus.

— Ai învățat atât de repede și știi mai multe decât majoritatea, bănuiesc. Văd că ți-ai redobândit spiritul, independența. Mă întrebam dacă m-ai iertat cu adevărat. Ce n-aș da să ne întâlnim acum pentru prima dată. M-ai fi putut vedea ca pe un client și ne-am fi putut bucura de timpul petrecut împreună, fără povara altor așteptări.

— Nu ai nevoie de iertarea mea. Nu mi-ai făcut nimic rău. Eu ar trebui să îți cer iertare. Am fost insuportabilă, nu-i așa? Când privesc în urmă, mă întreb cum de ai rezistat cu mine atât de mult.

— Aveai cincisprezece ani. Apoi m-a privit în felul binecunoscut: Violet, mi-ar plăcea să-ți fiu patron pentru un anotimp. Ai putea să accepți acest lucru, în ciuda resentimentelor tale față de mine?

N-am spus nimic. De obicei aveam un răspuns pregătit pentru orice mi-ar fi cerut un bărbat. Dar de data asta era vorba de inima mea, care fusese rănită în trecut. O tămăduisem cu grijă. Eram o altă persoană acum. Îl doream atât de tare, încât puteam să mă pierd foarte ușor. În clipa următoare, m-am gândit: de ce să nu mă bucur de un anotimp în care să nu trebuiască să simulez extazul, așa cum făceam cu ceilalți? Aș putea să mă bucur de o mică vacanță. Orice s-ar întâmpla, chiar dacă mai târziu o să mi se rupă inima, voiam să simt din nou vechea dependență pe care ți-o dă dragostea.

— Înainte să răspunzi, trebuie să-ți mai spun un lucru, a adăugat. Am o soție.

Vechea durere m-a săgetat instantaneu.

— Nu ne-am căsătorit din dragoste, a spus. Familiile noastre se știu de trei generații, am crescut împreună de parcă eram frate și soră. De la cinci ani, am fost promiși unul altuia. Ea a amânat cât a fost posibil căsătoria, te vei bucura să auzi din ce motiv. Nu simte nici o dorință sexuală față de bărbați. Ambele familii cred că în ea s-a reîncarnat sufletul unei călugărițe și tot au sperat ca eu să fiu în stare să-i schimb înclinațiile religioase. Dar adevărul este că iubește o femeie, o verișoară de-a mea, pe care o știe din copilărie. După ce soția mea mi-a născut un fiu, toată lumea a fost fericită, iar cele

două călugărițe reîncarnate s-au dus să trăiască împreună în altă parte a casei. Cu toate acestea, e încă soția mea. Îți spun asta, Violet, ca să nu crezi că există vreo altă curtezană care umblă să-mi ajungă nevastă. Am o soție și nu îmi doresc haosul concubinilor.

După cum ne-am înțeles, a devenit clientul meu pentru un anotimp. În perioada aceea, nu a trebuit să joc un rol. Pur și simplu am cedat în fața iubirii și plăcerii, am lăsat deoparte faptul că știam că o să fiu distrusă mai târziu.

Când a trecut anotimpul, Fang cel Loial mi-a făcut un alt fel de promisiune.

— O să-ți fiu întotdeauna un prieten loial. Dacă vreodată ai necazuri, să vii la mine.

— Chiar și când o să fiu bătrână și ridată?

— Chiar și atunci.

Tocmai îmi promisese prietenia pe toată viața. Îmi oferea loialitatea, după cum îi spunea și numele. Întotdeauna avea să mă ajute. Nu asta însemna dragostea? Nu făcea asta cât toate anotimpurile dintr-o viață? La fiecare câteva săptămâni, mă vizita pentru o noapte sau două. De fiecare dată când îl vedeam, speram să încheie un nou contract. Amânam pețitori insistenți care voiau să-mi devină patroni, astfel încât să pot fi disponibilă pentru el. În cele din urmă, l-am muștrat cu blândețe.

— În loc să petreci o noapte cu mine atunci când sunt liberă, de ce nu facem un contract ca să mă ai la dispoziția ta oricând dorești.

— Violet, dragostea mea, ți-am spus de atâtea ori că mă cunoști mai bine decât restul lumii. Mă vezi mai clar decât m-aș vedea într-o oglindă. Când sunt cu tine, simt vechiul dor, forța vitală – și dacă nu i-aș rezista, aș umple acel gol și nu m-aș mai strădui atât de tare. Atunci aș simți cum se scurge timpul, alături de groaza că mi-a scăpat ceva important, sensul adevărat al vieții mele, pe care nu voi reuși să-l găsesc înainte să mor. Aș vedea cum trec zilele, cum capătul vieții se apropie tot mai tare. Nu trebuie să-ți spun mai multe. Mă cunoști mai bine decât mă cunosc eu însumi.

— Știu că tot ce mi-ai spus acum sunt numai bășini. Dacă te cunoșteam atât de bine, până acum te convingeam să faci ce vreau eu.

A izbucnit în râs.

Cu fiecare întrebare pe care i-o puneam, el îmi dădea un răspuns mai bun decât cel pe care-l anticipasem, dar ascuns într-unul mai rău, o ghicitoare a speranței. Mi se jurase pe viață mie, și totuși nu dorea să-și găsească împlinirea alături de mine, așa că trebuia să rămânem despărțiți. Ce împlinire credea că i-aș fi putut aduce? Și dacă până la urmă n-aș fi reușit să-i aduc respectiva împlinire? Și cu nevoile mele cum rămânea? Mă simțeam de parcă alergam printr-un labirint, urmărind ceva nevăzut, dar despre care știam că e important. Simțeam că e chiar în fața mea, apoi o cotea după un colț și se pierdea. Trebuia să mă decid ce voiam să fac în continuare, unde să mă duc și de ce aveam nevoie ca să ies din acel loc care mă bulversa. Dacă mă opream din alergat și rămâneam locului, ar fi însemnat să accept că ceea ce aveam acum era tot ce puteam avea vreodată. Și atunci n-aș mai fi fost pierdută, pentru că n-aș mai fi avut încotro să mă îndrept.

Cu cât trecea timpul, cu atât descopeream cine era străinul după care alergasem – propriul eu, într-o variantă mai fericită, pe care toate grijile și nemulțumirile mele de până atunci îl alungaseră. Mi-am abandonat aspirațiile și am mers mai departe, cu o minte mai ageră și cu o privire mai limpede, pregătită să dau piept cu orice mă aștepta de-aici înainte.

Capitolul 6

O vrabie cântătoare

Shanghai

Martie 1918

Violet

Festivalul Primăverii a trecut repede și Dovlecelul Fermecat regreta că iar nu reușisem să devin una dintre primele zece frumuseți ale Shanghaiului. Nu atrăsesem nici un pic de bârfă ca lumea, care să merite menționată în presa de scandal, mi-a spus. Mă îmbrăcasem în culorile greșite. Și nu izbutisem să ademenesc clienți mai influenți.

— Crezi că fetele alea care câștigă sunt mai frumoase sau mai talentate? Nici gând! Dar ele nu pierd vremea spărgând semințe de pepene și gândindu-se că popularitatea nu scade în veci.

Concursul de popularitate era o păcăleală, dar ea refuza să creadă. Curtezanele care câștigau lucrau pentru case ale Bandei Verzi, iar numărul de voturi ale membrilor Bandei era de zece ori mai mare decât cel al concurenței.

— Chiar dacă nu ar fi aranjat concursul, am spus eu, am douăzeci de ani, sunt o piersică deja culeasă, nu mai sunt nouă și interesantă. Și nici faptul că sunt o floare eurasiatică nu mai este un avantaj.

A pufnit disprețuitoare.

— Dacă asta crezi, mai bine gândește-te de pe acum cum să faci ca să atragi mai mult atenția, altfel o să ajungi servitoarea unei fete la fel de nerecunoscătoare ca tine.

Lumea florilor era plină de buruieni eurasiatice – pe jumătate americane, pe jumătate englezoaice, pe jumătate nemțoaice, pe jumătate franțuzoaice – cincizeci dintr-o sută de varietăți. Erau mai multe în casele de mână a doua, apoi încă și mai multe în casele de flori de opiu. Noi, cele din casele de prima mână, le antipatizam pe nou-venite, atât pe cele aflate doar în trecere, cât și pe cele care căutau să prindă rădăcini și să profite de oportunități. Încurajau lăcomia fără fund a Shanghaiului. Japonezii preluaseră și mai multe dintre afacerile, clădirile și casele chinezilor. Cumpăraseră magazine de toate felurile, mari și mici. Gheișele lor aveau un statut mai înalt decât curtezanele noastre de prima mână, deși ele ofereau doar o muzică ce suna ca niște picături de ploaie și nici un pic de sex. De ce era în vogă așa ceva? Dacă florile noastre ar fi oferit doar atât, și-ar fi interpretat melodiile la blidele de alamă în care se aruncă monede la cerșit.

Săptămâna trecută fuseserăm surprinse să auzim că trei dintre cele mai bune case de prima mână primiseră clienți străini. La Tăinuita Cale de Jad, străinii veneau în fiecare noapte, dar le erau interzise curtezanele, cu excepția cazului în care erau invitații unui client chinez. Chiar și atunci, puteau doar să se uite, n-aveau voie să pună mâna. Auziserăm zvonuri că străinii care vizitau casele de prima mână nu respectau tradițiile și protocoalele. Nu aveau răbdare să facă curte unei frumuseți timp de o lună. Nu intrau în competiție cu alți bărbați. Flirtau și jucau jocuri, mâncau, beau și le ascultau pe frumuseți cântând. Cei mai îndrăzneți și generoși erau invitați în budoar în aceeași noapte. În opinia noastră, casele alea de prima mână decăzuseră sub standardele celor de mână a doua. Pe de altă parte, străinii lăsau cadouri frumoase, plătind de obicei în dolari de argint. Casele începuseră să fie mai puțin profitabile în ultimii ani. Nu era de mirare că permiteau excepții. Bijuteriile primite de la pețitorii chinezi poate că făceau mai mult decât dolarii aceia, dar când curtezanele le vindeau la bijutier sau la amanet, primeau mai puțin decât valorau, iar plata se făcea în yuani chinezești. Mulți își făceau griji că moneda o să se devalori-zeze la cele mai mici probleme între republicani și liderii militari, doar că ar fi însemnat lipsă de patriotism s-o spui cu voce tare.

Ce avea să se întâmple cu casa noastră? Dacă nu începeam să primim străini, ce altceva puteam oferi? Erau peste o mie cinci sute

de case de prima mână, dintre care multe aveau mobilă mai nouă și mai la modă, mai multe jocuri de cărți, radiouri și fonografe în fiecare cameră, precum și toalete moderne care îndepărtau apa murdară prin simpla tragere a unui lanț. Madam Li a spus că nu-și permitea să schimbe mobila și obiectele decorative după cum bătea vântul.

În casele mai proaste și pe străzi aveai de unde alege când venea vorba de destrăbălări sexuale, existau mai multe variante decât îți puteai imagina. Nimic nu era sfânt sau prea prețios ca să scape neîntinat. Unele prostituate erau văduve de nobili – cel puțin asta susțineau ele – care îi lăsau pe bărbați să le ia puțin poleiala cu care erau suflăte. Soțiile care se declarau „parțial dispuse“ primeau vizite de dimineața până spre seară, când erau plecați soții. O bătrână susținea că fusese o cântăreață celebră. Își decorase camera cu postere din zilele când era în culmea gloriei. N-am crezut că putea să fie cântăreața aceea pe care o admirasem odată – dar am descoperit că era într-adevăr ea când am vizitat-o. Pentru străini, existau fete eurasiatice, care susțineau că erau fiice de diplomați, fete albe, care își făceau reclamă spunând că sunt fiice de misionari, multe perechi de gemene virgine și curtezane drăguțe, care erau, în realitate, bărbați drăguți. Dar minciunile tot îi atrăgeau pe străini, prea ignoranți să știe că erau păcăliți sau prea rușinați ca să recunoască ulterior. Aceiași străini, ne imaginam noi, ar fi putut să ne treacă și nouă pragul.

Vermilion avea aproape douăzeci și cinci de ani, i se cam duseseră prospețimea și strălucirea. Refuza să admită acest lucru. Reputația o purtase departe, încă mai atrăgea pețitori de modă veche, care dădeau petreceri și o rugau să cânte o melodie acompaniindu-se la țiteră. Dar acum pețitorii nu mai trebuiau să aștepte câteva săptămâni până să fie disponibilă. Și nu toți pețitorii erau influenți sau bogați, chiar dacă, din fericire, unii dintre clienții noștri vechi rămăseseră loiali.

Am văzut-o cum i se măresc ochii de groază în ziua în care Madam Li a adus în discuție ideea de a permite accesul străinilor – cei respectați, bogați, a asigurat-o ea, nu marinari sau funcționari.

— A devenit nu numai acceptabil, dar și la modă, a spus mama ei. O să fim în continuare atente cu clientela. Un musafir străin va trebui să fie recomandat de un client vechi al casei noastre, care să poată garanta pentru reputația acestuia.

Vermilion arăta de parcă era gata să-i țâșnească flăcări din ochi.

— N-au maniere, sunt grosolani, a spus, și au gonoree, sifilis și alți microbi de-o să ne umplem din cap până în picioare de bube roșii care o să ne dea mâncărimi până n-o să mai putem. Vrei ca eu, iubita ta fiică, să ajung peste noapte o curvă bolnavă?

Madam Li și-a mijit ochii.

— Dacă vrei să moștenești această casă, a spus, ai face bine să îți iei drept patroni numai gangsteri de azi înainte.

Săptămâna următoare, Fang cel Loial i-a spus lui Madam Li că avea plăcerea să ne prezinte pe cineva. Musafirul nostru străin era fiul unei distinse familii americane ce deținea o companie de transport care făcea afaceri în China de peste cincizeci de ani. Fang cel Loial spunea că a fost mai mult decât satisfăcut de serviciile lor când i-au transportat porțelanul din America în Europa. Această laudă era menită să ateste caracterul bun al tatălui și, pasămite, al fiului.

— Stă în China de aproape un an, mi-a povestit el la un ceai. Foarte serios, însă cu o mentalitate foarte occidentală. Mi-a spus că învață limba chineză, deși chineza pe care încearcă el s-o vorbească, trebuie să recunosc, este atroce și imposibil de înțeles. Am recurs la engleza mea ca să stau de vorbă cu omul și, cum e cam ruginită, conversațiile noastre s-au limitat la vreme, țara unde trăiește familia lui, starea de sănătate a membrilor acesteia, când a murit bunicu-său, mâncarea pe care a gustat-o în Shanghai și dacă au fost feluri care să i s-au părut ciudate, dar delicioase. Este foarte obositor să stai la taclale. La fiecare câteva minute, trebuie să folosesc nenorocitul ăla de dicționar chinez-englez pe care mi l-ai dat tu. Știu să spun în engleză *legumă*, *carne* și *fruct*. Dar cum spui la *varză*, *porc* și *kumquat*? Oricum, din aceste câteva conversații, pot să îți garantez că este politicoș, modest și timid – ha! – ceva neobișnuit la un american, nu crezi? Ultima dată când am vorbit, mi-a spus că dorea să cunoască o chinezoaică care să vorbească englezește suficient de bine încât să poată purta o conversație interesantă. Evident, m-am gândit la tine.

— Deci nu mai sunt mica ta frumusețe eurasiatică, i-am spus. De dragul prietenului tău am devenit chinezoaică?

— Ei, ți-e rușine că ești chinezoaică? Nu? Atunci de ce sari să mă critici? Când ne-am cunoscut, erai prințesa eurasiatică a lui

Lulu Mimi. Așa te vedeau toți. Nu m-am gândit la tine ca la cineva de o singură rasă sau de mai multe. Ești pur și simplu așa cum ești – o vulpoaică plină de draci care nu vrea să mă ierte – și nici nu vrei să-mi spui de ce ești supărată pe mine.

— Nu știu de ce mă mai obolesc să vorbesc cu tine, am spus.

— Violet, te rog, hai să nu ne certăm. Am o întâlnire peste puțin timp, în jumătate de oră. Oricum, omul ăsta a spus că își dorește să poarte o conversație interesantă. Sper că n-o să aibă parte de una ca asta pe care o avem noi.

Acum că nu mai eram înnebunită după Fang cel Loial, puteam să-i văd foarte clar lipsurile, jignirile și aroganța, cea mai rea fiind atitudinea lui nepăsătoare față de sentimentele pe care le avusesem în trecut pentru el. Mă saluta la petreceri cu o cu o expresie intimă în ochi, dar nu mă invita la următoarea lui petrecere. La o petrecere anterioară, ne-am distrat flirtând, în timp ce el evoca amintiri despre deflorarea mea. Am luat-o ca pe un semn că dorea să petreacă noaptea împreună cu mine. Când l-am invitat cu îndrăzneală să retrăiască trecutul, s-a fofilat spunând că era epuizat pentru că tocmai se întorsese din Soochow. M-am simțit umilită.

— Ah, Soochow, tărâmul frumoaselor curtezane, i-am răspuns. Nu e de mirare că nu mai poți.

Mi-a întors-o spunând că nu apreciez faptul că făcuse un efort să mă viziteze. I-am zis că făcuse efortul să vină la o petrecere unde se întâmpla să fiu și eu. Ultima dată când a părut interesat să petreacă noaptea cu mine i-am spus că eram prea obosită să mai primesc musafiri, iar el s-a înfuriat. Știa de ce îi dădusem răspunsul ăla. Ne tot certam de aproape doi ani și totuși nu puteam să scăpăm unul de celălalt – până acum. Ajunsese să-i pese atât de puțin de mine, bănuiam eu, încât nu ezitase să mă recomande unui american știind că bărbatul acela va dori să mi-o tragă imediat cum învăța câteva fraze utile în chineză.

Spre seară, un servitor a anunțat că străinul sosise. Îl așteptam de o oră, fapt care deja ne îndemna să credem că nu vom fi tratate cu respect. Eram într-o dispoziție cam acră când am intrat în salon. Bărbatul s-a ridicat. M-am uitat la ceasul de pe bufetul scund și am spus în engleză prefăcându-mă surprinsă:

— Aoleu, s-a făcut deja patru? Sper că nu v-am făcut să așteptați. Am crezut că veniți la trei.

Am zâmbit discret, așteptându-mă să își ceară scuze pentru lipsa de punctualitate.

— Nu este nevoie de scuze. Fang cel Loial mi-a spus că trebuie să vin la patru.

Naiba să-l ia pe Fang cel Loial cu engleza lui de căcat. Americanul se holba la mine, cu siguranță dezamăgit că nu eram floarea exotică la care se așteptase.

— Sunt pe jumătate chinezoaică, i-am spus pe șleau.

Madam Li și Dovlecelul Fermecat se așezaseră deja. Vermilion lipsea, după cum ne și anunțase. Strălucire și Serenitate au intrat după puțin timp. Erau nou-venite în casă – surori care fuseseră la o altă casă de prima mână până când matroana casei a murit, iar casa a luat-o la vale rapid. Madam Li considerase că trebuie să vadă cum se poartă străinii. Mă tentase să mă îmbrac în stil occidental, dar am decis că nu ar trebui să nu mă las influențată de iritarea pe care o încercam față de Fang cel Loial. Aveam părul strâns în coc, iar rochia era chinezească, dar modernă, lungă și strâmtă, cu guler înalt. El era așezat într-un fotoliu, așa că am luat loc în fața lui. Îmi dădeam seama după expresiile rigide ale celorlalte curtezane că priveliștea primului străin intrat în casă le deranja. Prezența lui semnifica schimbarea de statut a casei noastre. Nu avea aerul unui american sofisticat și nici nu se purta ca un afacerist bogat precum cei pe care îi întreținea pe vremuri mama mea.

Se numea Bosson Edward Ivory III. Fang cel Loial îmi spusese că avea probabil douăzeci și cinci de ani, dar părea mai în vârstă. Era un tip subțirel, cu o față osoasă tipic anglo-saxonă. Avea un cap în formă de nap – creștetul și fruntea largi, îngustându-se spre o bărbie lunguiață. Avea ochii de un căprui închis, părul nisipiu era ondulat și ciufulit, la fel ca mustața, o trăsătură a bărbaților care îmi evoca de fiecare dată mătura cu care se strâng resturile de mâncare. Hainele erau bine croite, apretate puternic, dar de asemenea șifonate. O înfățișare neîngrijită denota întotdeauna o lipsă de respect, asta dacă nu erai un cerșetor leșinat de foame.

— Vă rog să îmi spuneți Edward, a zis și a sărutat mâna fiecărei curtezane cu o politețe ridicolă.

— Edward este un nume dificil de pronunțat în chineză, i-am spus. Bosson este mai ușor.

— Bosson este numele străbunilor mei morți și poartă cu sine povara succesului și a trudei, iar eu nu mă laud nici cu una, nici cu cealaltă.

Știam că intenționase să fie amuzant, dar am tradus ce spusese de parcă vorbise serios.

— Este prea sincer, a spus Dovlecelul Fermecat.

— Dar, sigur, dacă le este mai ușor, a zis străinul, nu mă deranjează dacă îmi spun Bosson.

Le-am spus în chineză: „bo-sen” – *bo* însemnând „ridiche”, iar *sen*, „uriaș”. Ridichea uriașă! Au apreciat gluma mea.

A fost adus ceaiul, alături de un urcior micuț cu lapte și o farfurie cu fursecuri și gem. Madam Li a spus că a trebuit să meargă până la piața străinilor ca să găsească lapte cu care să strice ceaiul.

Am vorbit cu el despre viața în China și ce văzuse până atunci. Din când în când, traduceam pe scurt. Mi-a spus că sosise cu un an în urmă, dar că nu văzuse atât de multe pe cât și-ar fi dorit. Plănuia să rămână o vreme, poate chiar câțiva ani. Stătea rezemat de spătar și cu picioarele rășchirate, de parcă era la cârciumă. Nu părea timid, cum îl descriesese Fang cel Loial. De fapt, se simțea cam prea în largul lui.

— Îmi place să vizitez locuri unde oamenii nu se duc de obicei, a spus. Cei mai mulți americani nu au suficient spirit de aventură încât să-și dorească să cunoască mai bine străinătatea.

— În China, dumneata ești străinul.

— Ha! Ai fi spus că, după un an de când stau aici, ar fi trebuit să-mi dau seama. Poate că o să mă prind în următorii cinci ani.

— Cinci ani înseamnă mult pentru un vizitator. Sau plănuiești să vă stabiliți aici?

— Am venit aici fără absolut nici o prejudecată. Tot ce știu este că nu o să plec curând.

— Stați într-un loc confortabil? Contează foarte mult când e vorba de o vizită mai lungă. Altfel, nu veți avea decât cuvinte rele de spus despre Shanghai, ceea ce ar fi păcat când e atât de ușor să descoperiți lucruri de vis.

— Sunt un mare răsfățat. Stau la o pensiune nu departe de aici, pe strada Fântâna cu Bulbuci. Îi aparține unui prieten vechi de-al tatălui meu, un chinez, domnul Shing. Pe când studia în străinătate, a locuit împreună cu familia mea în nordul statului New York.

Eram prea mic ca să mi-l aduc bine aminte, dar m-a impresionat faptul că aparținea lumii vechi și că era un bărbat misterios, chiar dacă destul de tânăr la vremea respectivă. De asemenea, era și foarte prietenos. Cred că el este motivul pentru care am fost din totdeauna curios în legătură cu China.

În timp ce povestea, eu le traduceam frumuseților, din ce în ce mai succint cu cât se lungea conversația. Familia lui deținea o companie de transport pe care o înființase străbunicul lui cu optzeci de ani în urmă.

— Îmi pare rău să vă spun că familia Ivory și-a făcut averea din transportul de opiu. În prezent, transportăm bunuri fabricate, precum ceștile și farfuriile produse de Fang cel Loial.

Familia îl trimisese la Shanghai pentru a se pune la curent cu afacerea lor, de vreme ce avea să o moștenească într-o bună zi. Am tradus acest lucru frumuseților, care au devenit imediat mai interesate.

— Asta-i povestea pe care ne-a livrat-o el, am adăugat eu, însă americanii sunt cunoscuți pentru faptul că inventează tot soiul de lucruri atunci când sunt departe de cei care ar putea ști cum stă treaba în realitate.

— Adevărul este că nu am aflat nimic despre afacere, a spus el. Am fugit de responsabilitate și aș putea să fiu descris mai degrabă ca un vagabond, un om fără planuri. Aș vrea să descopăr China în mod spontan, nu conform unui program care mă poartă pe la altare și pagode. Nu vreau să citesc un ghid în care să mi se spună ce o să descopăr sau că mă voi simți *transportat în zilele de demult ale primilor împărați*.

A scos un caiet cu coperte din piele din buzunarul de la piept al hainei.

— Scriu un jurnal de călătorie – un amestec de scene pe care le-am ilustrat cu niște schițe făcute în creion.

— Le veți publica? am întrebat politicoasă.

— Da, dacă o să cumpere taică-miu o editură.

Individul nu avea un gând serios în cap.

— Scriu pentru mine, a spus. Nu vreau să vâz nimănui pe gât povestioarele mele rudimentare. Ar fi o cruzime.

— Aveți și titluri pentru aceste cărți pe la scrieți pentru dumneavoastră?

— *Departe în Orientul Îndepărtat*. Mi-a venit ideea săptămâna trecută. Sunteți primele care îl aud. Desigur, am mai avut zeci de titluri înainte de acesta și s-ar putea să îmi vină altul mai târziu. Asta-i problema când nu ai nici un țel, nici o destinație, nici cititori.

— Cât de departe ați ajuns până acum în Orient?

— N-am ajuns deloc. Am fost numai spre capătul din sud-vest al Shanghaiului. Însă când spun *departe*, nu mă refer atât la distanță, cât la o stare de spirit. Cunoașteți volumul *Fire de iarbă* al lui Walt Whitman?

— Avem multe lucruri în Shanghai aduse de prin toată lumea, dar, din păcate, nu și toate cărțile în engleză care au fost publicate vreodată.

— Domnul Whitman este admirat de toată lumea. Poeziile lui îmi servesc drept ghid în călătorie, ca să zic așa. De pildă, aceasta:

„Nici eu și nimeni altul nu putem străbate acest
 Drum pentru voi;
 Trebuie voi înșivă să-l străbateți,
 Nu este departe, vă stă la îndemână,
 Poate că-l urmați, fără să știți, chiar de la naștere,
 Poate că el se află pretutindeni pe apă și pe pământ“¹.

Nu citisem poezia și totuși trăisem strângerea de inimă pe care o descriau cuvintele acelea – singurătatea, călătoria spre un loc necunoscut, aflat acolo dintr-un motiv de neînțeles. Era ca pictura aceea a văii dintre munți, cu nori deopotrivă negri și rozalii, cu acel loc luminat din depărtare care strălucea ca un paradis sau ca un lac în flăcări.

— După expresia pe care o aveți pe chip, bănuiesc că poezia nu este pe gustul dumneavoastră, a spus Edward Ivory.

— Dimpotrivă. Mi-ar plăcea să citesc mai multe într-o zi.

Dovlecelul Fermecat a intervenit:

— Întrebă-l dacă are planuri să vândă o povestioară și despre vizita lui în această casă de curtezane.

El i-a răspuns direct, de parcă ea înțelegea engleza:

1. Walt Whitman, „Cântec despre mine“, în *Opere alese*, traducere și prezentare de Mihnea Gheorghiu, Editura Univers, București, 1992.

— Dacă aş scrie despre dumneavoastră, probabil că aş vinde o mulțime de exemplare.

I-am tradus și Dovelcelul Fermecat a izbucnit:

— Spune-i mincinosului să mă facă tânără și frumoasă.

Edward Ivory a râs. Strălucire și Serenitate au zâmbit, chiar dacă nu înțelegeau despre ce e vorba.

— Ce fete minunate, a spus el. Cea din stânga e aproape un copil. Atât de tânără și s-ajungă să trăiască viața asta decăzută.

Am simțit o greutate ca de plumb în stomac. Cine se credea să-i fie milă de noi?

— Eu nu mă consider o femeie decăzută, am spus.

S-a înecat cu fursecul.

— M-am exprimat greșit. Și nu mă refeream la dumneavoastră, desigur. Nu sunteți ca ele.

— Ba sunt exact *ca ele*, cum bine ați spus. Dar nu trebuie să vă fie milă de noi. O ducem destul de bine, după cum puteți vedea. Suntem libere, spre deosebire de americancele care nu pot să plece nicăieri fără soții lor sau fără mătușile lor, fetele alea bătrâne.

Pentru prima dată, fața lui a devenit serioasă.

— Îmi cer scuze. Am obiceiul de a jigini oamenii fără să vreau. Am decis să pun capăt acestei întrevederi nereușite.

— Cred că am stat de vorbă suficient pentru astăzi, nu sunteți de părere?

M-am ridicat, ceea ce l-a făcut și pe el să se scoale în picioare, apoi am așteptat să mulțumească și să-și ia la revedere.

Mi-a aruncat o privire surprinsă, apoi a băgat mâna în buzunarul vestei și a scos un plic pe care mi l-a întins. Înăuntru erau douăzeci de dolari americani de argint.

Naiba să-l ia pe Fang cel Loial!

— Domnule Ivory, se pare că Fang cel Loial a omis să vă explice că aceasta este o casă de curtezane, nu un bordel cu curve pe care să le aruncați în pat cum intrați pe ușă pentru două-trei parale.

Am răsturnat dolarii de argint pe masă, câteva monede s-au rostogolit pe covor.

Madam Li și Dovelcelul Fermecat au înjurat. Frumusețile au strigat că Vermilion avusese dreptate în legătură cu străinii, cu mintea și corpul lor pline de boli. Au părăsit încăperea imediat.

Edward era șocat.

— Nu e suficient?

— Douăzeci de dolari e suma pe care o cer curvele voastre americane de pe vapoarele alea vopsite din port. Vă mulțumesc că v-ați gândit că și noi facem cam tot atât. Însă am închis prăvălia pentru ziua de azi.

În aceeași seară, Fang cel Loial a venit în vizită. Dovlecelul Fermecat l-a condus direct în camera mea ca să nu-mi audă toți tirada. Nici n-am așteptat să se închidă bine ușa și m-am pus pe țipat.

— Diavolul ăla de străin, prietenul tău, m-a tratat ca pe o curvă de apă sărată! Împrăștii zvonuri că am fi un bordel în care poate să intre oricine când are chef?

Avea o figură îndurerată.

— E vina mea, Violet – și știi că nu ți-e greu să mă crezi. Dar nici nu e ce-ți închipui tu. Discutam cu omul, în engleză, despre dorința lui de-a întâlni pe cineva care să vorbească englezește. I-am spus că știu o femeie foarte neobișnuită și te-am descris în mai multe privințe, toate adevărate – i-am spus că vorbești perfect englezește, că ești frumoasă, citită, inteligentă, educată...

— Gata cu lingușeala! i-am zis.

— Apoi i-am spus că ești curtezană și l-am întrebat dacă știa ce era o casă de curtezane de prima mână. Cred că așa am spus. El a zis că da. L-am întrebat dacă știa obiceiurile. Însă se pare că în loc să folosesc termenii englezești pentru *casă de curtezane de prima mână*, am apelat la dicționarul de la tine și am tradus ca „bordelul numărul unu“. Edward s-a dus apoi la barul american și a întrebat un bărbat care locuia de mai mulți ani în Shanghai cum arată un bordel de-aici. Individul ăla i-a spus lui Edward că, după ce stă un pic la taclale, i se vor adeveri cele mai nebunești visuri, totul în schimbul a doi dolari pentru o vizită normală sau maximum zece pentru specialități. Mai târziu, când Edward i-a povestit individului respectiv despre fiascoul său, bărbatul a râs și i-a explicat ce era o casă de curtezane și de ce n-o să i se mai permită să mai calce vreodată pe-acolo. Edward m-a sunat imediat și mi-a spus tot ce s-a întâmplat. Violet, când i-ai zis că ai terminat cu conversația, el a crezut că ești gata să-i împlinești visurile cele mai nebunești. Nu poți să dai vina în întregime nici pe mine, nici pe Edward. O parte din vină o poartă nenorocitul de dicționar chinez-englez pe

care mi l-ai dat. Și nu e prima oară când ajung în niște situații penibile din cauza lui. Pot să-ți arăt dacă nu mă crezi – ceea ce, în ultima vreme, mi se pare că se întâmplă prea des. Nu putem să facem pace?

Fang cel Loial a pus pe măsuta de ceai două cutii elegant împachetate.

— Edward m-a rugat să îți aduc aceste daruri pentru a-ți cere iertare. Își făcea griji că te-ai supărat și pe mine din cauza lui. I-am spus să stea liniștit, fiindcă pe mine ești supărată de ani de zile. Hai, Violet, nu poți și tu să râzi pur și simplu de toată treaba asta?

Cutia mare conținea o carte cu coperte verzi din piele și titlul scris cu litere aurite în relief: *Fire de iarbă*. Din titlu înfloreau cărcei de vișă și niște lujeri care se încolăceau în jurul literelor, întinzându-se în voie spre margini. Deschizând-o, am descoperit un teanc gros de foi netăiate având inscripționat pasajul care îmi păruse atât de familiar.

Cutia mică avea înăuntru o brățară de aur cu rubine și diamante, un dar extravagant din partea cuiva care s-ar putea să nu mai dea niciodată ochii cu destinatarul său. Am citit biletul alăturat.

*Dragă domnișoară Minturn, sunt profund stânjenit din cauza purtării mele grosolane; nu a fost intenționată. Nu mă aștept să mă ierțați, dar vă rog să primiți scuzele mele cele mai sincere. Al dvs.,
B. Edward Ivory III.*

Dovlecelul Fermecat s-a dus împreună cu Madam Li la magazinul de bijuterii al domnului Gao, unde au descoperit că Edward plătitise două mii de yuani. Domnul Gao a spus că ar fi lăsat brățara și la jumătate din preț, dacă străinul ar fi știut să se târguiască. În orice caz, noi trebuia să luăm în considerare adâncul respect pe care ni-l arătase astfel Edward Ivory.

— Merită iertat pentru brățara asta, a spus Dovlecelul Fermecat, mai ales că a fost vina lui Fang cel Loial. Madam Li este de acord cu mine. Apoi a adăugat: Străinul nu ar trebui să se aștepte ca lucrurile să meargă mai departe de atât – decât dacă e dorința ta să se întâmple una ca asta, desigur, caz în care brățara ar fi un început bunicele.

Fang cel Loial a sunat două zile mai târziu și a întrebat dacă poate să organizeze o mică serată, urmând ca Edward să se numere printre invitați.

— Sincer să fiu, Violet, el m-a rugat să fac asta. A primit scrisoarea ta în care îi accepți scuzele, dar tot se simte îngrozitor. Nu doarme și nu mănâncă. Îndrugă tot felul de prostii, că nu face decât să-i rănească pe toți cei pe care îi cunoaște. I-am explicat că e vina mea, nu a lui. N-am reușit să-l liniștesc deloc. Poate că toți americanii care suferă de melancolie se poartă ca niște nebuni. Dar eu chiar m-am gândit că e-n stare să se arunce în râu – și nu vreau să mă bântuie fantoma lui care să-mi spună întruna cât de rău îi pare.

Logica lui era întotdeauna exasperantă.

— Așa că, în schimb, mă faci pe mine responsabilă dacă se sinucide nebunul, asta e ideea? De ce-mi spui mie toate astea? Vezi-ți de petrecere. O să fiu prezentă și o să-i primesc personal scuzele. Dacă se îneacă mai târziu, n-o să fiu eu de vină. Iar tu mai bine acceptai lecții de engleză din partea mea când ai avut șansa.

Fang cel Loial a venit împreună cu Edward și cu alți patru invitați, suficient pentru o petrecere zgomotoasă cu băutură și jocuri. Edward era tăcut, la început nici n-a vorbit cu mine, s-a limitat la a-mi spune doar „vă rog“, „mulțumesc“ și „sunteți foarte amabilă“. Se ținea la distanță de parcă aș fi fost un scorpion. Dar îl simțeam cum mă urmărește. Era plin de solitudine cu matroana, cu Vermilion și cu Dovlecelul Fermecat, iar cu celelalte frumuseți se purta excesiv de politicos. Acestea zâmbeau de parcă îi înțelegeau fiecare cuvânt în engleză. La sfârșitul petrecerii, le-a oferit Dovlecelului Fermecat și servitoarelor bacșișuri generoase, apoi a pus dinaintea mea un cadou înfășurat în mătase verde. A făcut o plecăciune gravă și a plecat. Am desfăcut cadoul când am rămas singură, scăpând astfel de privirea iscoditoare a Dovlecelului Fermecat. De această dată, era o brățară incrustată cu smaralde și diamante. Pe bilet scria:

Dragă domnișoară Minturn, vă sunt recunoscător că mi-ați permis să mă bucur din nou de compania dumneavoastră. Al dvs., B. Edward Ivory III.

Nu mai promisem un dar atât de extravagant de aproape doi ani. Am purtat brățările la trei petreceri, în noaptea următoare. Când am ieșit la plimbarea de după-amiază împreună cu Strălucire

și Serenitate, am tot arătat cu degetul păsări colorate și nori încântători, astfel încât cei de pe trotuar să-mi poată vedea ce cucerire spectaculoasă purtam la încheietură.

A doua zi dimineață, matroana m-a anunțat că mă cheamă americanul la telefon. Edward și-a cerut scuze pentru deranj și, de asemenea, pentru îndrăzneala de a-și închipui că aș fi de acord să vorbesc cu el. Gazda lui, domnul Shing, îi spusese că invitațiile trebuie făcute în scris cu o săptămână în avans. Dar spera că îi voi înțelege graba. Directorul companiei sale de transport rezervase două locuri în loja pe care o avea la Hipodromul din Shanghai și, pentru că se îmbolnăvisese de gripă, nu mai putea merge. I le oferise lui Edward. Întâmplarea făcea și ca Sir Francis May, guvernatorul Hong Kong-ului, să fie prezent și să aibă locuri la două loje distanță.

— M-am gândit să-mi încerc norocul și să văd dacă nu pot să vă conving...

Șansa de a-l cunoaște pe guvernator! Am regretat pe loc cât de rea fusesem cu Edward cu o zi în urmă.

— Și eu aș fi încântată să vă revăd, am spus, ca să vă pot mulțumi în persoană pentru darurile dumneavoastră minunate.

Cum chinezilor nu li se permitea accesul la hipodrom, Dovlecelul Fermecat a spus că trebuia să ne asigurăm că nu există nici o problemă în privința dreptului meu de a mă afla acolo. A scos rochia lila pe care o purtase mama la Clubul Shanghai. Rochia încă arăta nouă și la modă. Mi-am imaginat-o pe mama ultima dată când o purtase. Vechea suferință îmi adăsta încă în suflet și putea foarte ușor să se transforme în furie. I-am spus Dovlecelului Fermecat că era prea rece afară. Am găsit altă rochie pe care o purtasem cu succes la un restaurant occidental, o ținută de mers în excursie, din catifea de un albastru-azuriu. Avea o capă scurtă, care acoperea doar umerii, și o fustă strâmtă cu o cascadă provocatoare de pliuri la spate. Am probat o pălărie cu borul lat și câteva pene modeste. Dar apoi m-am gândit că mă voi afla printre străini râvnind la atenția guvernatorului, așa că am înlocuit modestia cu un panăș pe care mă puteam bizui. Mi-am legat părul nu foarte strâns și mi-am pus șirul de perle primite de la Fang cel Loial în noaptea deflorării mele. După o oră, Edward a sosit la volanul unui automobil cu botul lung – contrastând puternic cu mașinile negre pătrătoase care

scoteau pocnete și şuierau. A spus, de parcă și-ar fi cerut din nou scuze, că tatăl lui îi trimisese această limuzină Pierce-Arrow cu unul dintre vapoarele lui drept cadou când împlinise douăzeci și patru de ani. Avea douăzeci și patru de ani, cu patru mai mult ca mine. Pe drum spre hipodrom, mi-am dat seama că nu trebuie să fac nimic pentru a atrage invidia și atenția. Mașina îi făcea pe trecători să se oprească în loc și să se uite după noi.

Când a ajuns guvernatorul Hong Kong-ului, s-a iscat o învălmășeală, oamenii ținându-se după el ca un roi compact de albine. Noi priveam de la locurile noastre, iar când guvernatorul s-a întors în direcția mea, a dat din cap și a zâmbit.

— Ce plăcere să vă văd, domnișoară Minturn.

Cuvintele sale au creat un val de rumoare. „Cine e?“ „E amanta lui?“ Rămăsesem uluită că îmi știa numele și am simțit cum mă ia ușor valul, fiindcă devenisem pentru o clipă celebră printre toți străinii ăia. Edward a fost și el impresionat și mi-a turnat pahar după pahar de vin rece delicios, suficient cât să mă amețesc un pic, așa că am descoperit o frumusețe specială în tot ce ne înconjura: mușchii cailor, cerul albastru, splendid, oceanul de pălării dintre care a mea era cea mai frumoasă. În euforia mea alcoolică, aș fi putut să miros și balebă și să mi se pară parfum. După cea de-a treia cursă, guvernatorul s-a ridicat, apoi a privit din nou în direcția mea, a zâmbit și și-a atins borul pălăriei cu degetele.

— O după-amiază plăcută, domnișoară Minturn.

De data asta l-am recunoscut. Fusesse unul dintre clienții favoriți ai mamei mele, un bărbat blând care mă saluta cu căldură de fiecare dată când rătăceam pe la petreceri. Avea o fiică, mi-a spus mai târziu mama, care murise la vârsta mea. Mi-a părut rău să aud asta. Dar neplăcerea pe care o simțisem atunci era răsplătită de faptul că mă remarcase acum la hipodrom. Fusesem promovată la statutul de persoană importantă. Edward a lansat cu șiretenie un zvon printre indivizii din preajmă, și anume că guvernatorul era prieten de familie.

— Nu vrea să confirme. Dar am impresia că tatăl ei a fost guvernator înainte de Sir May.

Edward m-a întrebat în ziua aceea dacă putem fi prieteni. Mi-a spus că i-ar face plăcere să mă însoțească prin toate locurile pe care o fată americană ar fi dorit să le vadă, dar n-ar fi putut decât

însoțită de o mătușă fată bătrână. Am presupus că mă întreabă dacă poate să-mi fie pețitor. Dacă așa stăteau lucrurile, avea să fie primul meu străin.

Am descoperit curând că oferta lui Edward de a deveni însoțitorul meu însemna exact asta și nimic mai mult. În prima săptămână, ne-am plimbat prin parc, am cinat la un restaurant și am intrat în câteva librării americane. Știam că ține la mine, dar nu mi-a oferit nici un indiciu că ar vrea să-mi devină mai mult decât un simplu prieten. Am presupus că îi este teamă să se arate prea insistent, având în vedere începutul nostru dezastruos. Sau poate știa că am alți pețitori și i s-a părut nepotrivit să intre în competiție. Poate credea că unul dintre ei era Fang cel Loial.

În a doua săptămână, m-a luat să vizităm un templu, dar imediat cum am ajuns, l-a lovit o durere de cap atât de cruntă, încât a trebuit să se întoarcă rapid acasă. Mi-a spus că suferă de migrene din copilărie. Însă eu îmi făceam griji să nu fi luat noua gripă spaniolă. Compania de Transport Ivory evitase să raporteze sosirea a trei oameni bolnavi din Statele Unite. Aproape imediat, directorul sediului din Shanghai s-a îmbolnăvit și el. Oamenii și-au revenit și nimeni nu a știut cu siguranță dacă fusese vorba de gripa cea mortală, dar în urma panicii create, Compania de Transport Ivory își băgase toți angajații în carantină – pe toți, mai puțin pe Edward, care nu era, strict vorbind, angajat. Dacă Edward se molipsise, mă putea îmbolnăvi și pe mine, și atunci toată lumea din Casa lui Vermilion ar fi fost în pericol și ar fi trebuit să ne închidem porțile. În fiecare zi citeam relatări îngrozitoare despre numărul morților din alte țări. Chiar și regele Spaniei fusese cât pe-aici să-și piardă viața din cauza bolii. Ne așteptam ca valul morții să ajungă în Shanghai din zi în zi. Până acum, cu excepția familiilor din zonele sărace ale orașului, puțini oameni pe care să-i știm se îmbolnăviseră. La noi în casă, beam boluri de ierburi amare și eram atente dacă un invitat părea prea roșu la față sau amețit, simptome care se puteau ușor confunda cu beția. Dacă vreun client tușea, Madam Li se ridica imediat cu o batistă la nas și îl ruga pe respectivul să se întoarcă altă dată. Cei care erau rugați să plece nu se simțeau jigniți. Tramvaiele erau spălate în fiecare noapte cu var stins, iar Madam Li lua aceleași măsuri și îi puneă pe servitori să spele curtea din fața casei cu o soluție concentrată în fiecare dimineață.

Lui Edward i-a trecut migrena, însă doar ca să-i cadă victimă alteia câteva zile mai târziu. Spunea că e ca și cum i-ar fi pătruns otravă în creier. La început simțea cum îl înțeapă un ac în ochi. Apoi îi intra în creier, unde otrava se răspândea precum focul. Întotdeauna cădea într-o dispoziție sumbră înainte de un atac, astfel încât puteam să prevăd când acesta avea să survină. Nu aveam nici o veste de la el cu zilele, apoi se întorcea binedispus. Mi-a spus că trebuia să stea într-o cameră întunecată. Nu putea să facă aproape nimic, nici măcar să gândească. Dar știa că îi trece atunci când era în stare să se ridice. Profita atunci de acel răgaz pentru a scrie în jurnalul său de călătorie, lucru care îi alina disconfortul, ca și cum cuvintele scrise îl curățau de ultimii stropi de otravă din creier.

Când mi-a propus să facem o plimbare lungă cu mașina, l-am întrebat dacă ar fi înțelept din partea noastră. În caz că suferea un atac, cum ne mai întorceam? Atunci s-a hotărât să mă învețe să conduc.

La prima lecție, am condus încet, iar el mi-a spus cât de fericit era că apuca și el să admire peisajul. Mie mi se părea monoton. Nu exista un petic de câmpie care să nu fi fost arat și plantat. Mă puneam să exerseze luatul virajelor la fiecare intersecție. Dădea cu banul și, dacă era cap, atunci făceam dreapta, dacă era pajură, atunci făceam stânga. Prelua controlul volanului când trebuia să dăm cu spatele, dacă drumul era blocat de bivolițe sau de câte o grămăjoară de pietre aflându-se acolo din vreun motiv ciudat care îi făcea pe fermieri să așeze grămezi de pietre în mijlocul drumului. Oriunde mergeam, atrăgeam atenția țăranilor aplecați la muncă pe câmp. Edward claxona și făcea cu mâna. Ei se opreau din treabă, se ridicau și ne priveau solemn, fără să ne răspundă niciodată. Din când în când, zăream zidurile albe ale unor case spoite cu var. Am trecut prin sate unde bărbați ciopleau trunchiuri de copaci pentru sicrie. Am privit un șir de oameni îmbrăcați în alb pășind nesigur pe cărările strâmte dintre plantațiile de orez și îndreptându-se spre un cimitir de pe un dâmb. Conduceam mai repede pe măsură ce deveneam un șofer mai priceput. Jurnalul de călătorie s-a deschis și dintre paginile sale s-a desprins o scrisoare și a fluturat în aer, dispărând înainte să o poată prinde. Am întrebat dacă să întorcem mașina, iar el mi-a spus că nu e nevoie să recuperăm scrisoarea.

Știa prea bine ce scria în ea. Era de la soția lui, care îl anunța că taică-său stătea prost cu sănătatea.

Am fost dezamăgită să aflu că e căsătorit. Dar nu foarte surprinsă. Cei mai mulți dintre peșitorii mei aveau neveste, cel puțin una, și de fiecare dată când acest aspect era pomenit, nu făcea decât să-mi amintească rolul meu – o mică distracție de moment, nu neapărat și de viitor. Pentru mulți bărbați, eu eram o femeie care nu existam decât într-un loc anume, ca o vrabie cântătoare în colivie.

— Boala tatălui tău e gravă? am întrebat.

— Minerva întotdeauna face să pară așa. Se folosește de sănătatea tatălui meu pentru a mă momi să mă întorc acasă, iar mie nu-mi place să fiu dus de nas. Știu că poate par insensibil. Dar știu și până unde e în stare să meargă Minerva. Căsătoria noastră nu a fost niciodată una fericită. A fost o greșeală și o să-ți spun și de ce.

A vorbit cu franchețe. Mulți bărbați o făceau, presupunând că o curtezană nu va fi șocată, date fiind lucrurile pe care le făcuse. Dar am simțit, în același timp, că mi se confesa ca unei prietene, cineva care spera că-l va înțelege. Când avea optsprezece ani, mi-a povestit el, se plimba de-a lungul gardului unei pășuni pentru cai. O fată cu părul blond de pe pășune i-a făcut cu mâna și a venit în fugă spre el. Părea să fie o fată simplă și l-a privit fix, fără să-și ascundă dragostea. Îi știa numele și din ce familie făcea parte, ceea ce era ciudat.

— O chema Minerva, a spus, iar tatăl ei era doctorul veterinar care ne îngrijea caii. Îl însoțise o dată sau de două ori la noi casă.

Edward a pus-o să sară gardul și a condus-o spre pădurea din apropiere, fără să știe prea sigur ce-o să se întâmple mai departe. Ea și-a ridicat fusta și i-a spus că știe cum se face. Fără să își mai spună un cuvânt, au făcut sex. A dat să se oprească înainte să termine ca să nu o lase însărcinată, dar ea i-a spus să continue pentru că oricum se spăla mai târziu. Unchiul ei o învățase cum să procedeze. A spus asta degajată, de parcă era ceva normal. Timp de doi ani, s-au întâlnit în pădure. Întotdeauna aducea cu ea un tub și un borcan în care era o soluție pe bază de chinină, ceva ce folosea tatăl ei pentru a trata caii bolnavi de capie. De îndată ce terminau, își turna soluția în vagin în timp ce stătea întinsă, apoi

se ridica și țopăia jumătate de minut pentru a se curăța de sperma lui. Ei nu i se părea deloc stânjenitor, dar el își întorcea capul de obicei. Nu prea vorbeau, doar atunci când voiau să stabilească următoarea întâlnire.

Într-o zi, veterinarul, soția lui și Minerva au luat loc în salonul familiei Ivory, cerând ca Edward să se căsătorească cu fiica lor însărcinată. Edward a rămas uluit, pentru că Minerva folosise întotdeauna chinina. Domnul Ivory a declarat că fiul lui nu avea cum să fie tatăl. A încercat să obțină prin intimidare de la Minerva mărturisirea că fusese promiscuă cu alții. Din dorința de a-și sfida tatăl – și nu pentru a o apăra pe Minerva –, Edward a afirmat că este într-adevăr copilul lui. Tatăl lui a oferit atunci familiei veterinarului o sumă mare de bani pentru a scăpa de bătăi de cap, lucru care l-a determinat pe Edward să spună răspicat că se va căsători cu Minerva. Fetei i-a scăpat un țipăt fiindcă nu-i venea să creadă, la fel a făcut și mama lui Edward, iar acesta a fost mândru că își înfruntase tatăl – până în noaptea căsătoriei, o săptămână mai târziu. A fost îngrozit să o descopere pe fata asta, care îl idolatriza, întinsă pe spate în patul lui, nu în pădure, fără să mai fie nevoie de borcanul cu chinină. La puțin timp după căsătorie, Minerva i-a dezvăluit mamei ei că nu fusese niciodată gravidă și că îi era teamă de ce va face Edward când nu se va naște nici un copil. Mama ei a sfătuit-o să mai aștepte o lună și să îi spună că l-a pierdut. Așa a și făcut, cu lacrimi și suspine, iar el s-a arătat plin de compasiune și a reușit să rostească până și cuvântul „dragoste” pentru a-i alina suferința. Moment pe care ea l-a confundat cu dragostea adevărată, care înflorea în sfârșit în el. Apoi i-a mărturisit că nu fusese niciodată gravidă, închipuindu-și că acum îi va fi recunoscător pentru subterfugiul ei. El a întrebat-o dacă mai știa cineva lucrul ăsta, iar ea i-a spus că doar mama ei.

— Am crezut că fac o faptă bună din punct de vedere moral căsătorindu-mă cu ea, mi-a zis el, dar iată că bunătatea s-a întors împotriva mea. I-am spus Minervei că nu o voi iubi niciodată. În schimb, ea mi-a zis că dacă încerc să divorțez, se va sinucide și, pentru a mă convinge că amenințarea ei era reală, a fugit afară în noaptea înghețată purtând doar cămașa de noapte. Mai târziu, după ce și-a revenit, i-am spus că plec și că ar trebui să divorțeze de mine fiindcă o voi abandona, iar dacă nu o face, își va trăi restul

zilelor ca o văduvă neatinsă de bărbat și fără copii. Am plecat de acasă și m-am întors doar ocazional – de fiecare dată când primeam o scrisoarea în care susținea că unul din părinții mei este grav bolnav. N-am mai împărțit niciodată patul de atunci. Asta se întâmpla acum șase ani. Mama chiar s-a atașat de ea. Mă îndeamnă să mă întorc de prin locurile unde m-au purtat cele mai recente aventuri, astfel încât să reiau încercările de a deveni tată. E o situație foarte tristă și toți am jucat un rol în a o face să devină astfel.

— Inclusiv unchiul ei, am spus eu.

Când a venit momentul să ne întoarcem, n-aveam nici cea mai mică idee cum să ajungem în Shanghai pe același traseu alambicat. Edward, am descoperit cu această ocazie, avea o memorie geografică perfectă. Era ca o busolă umană, ca o hartă vie. Își aducea aminte toate virajele, ocolșurile, gropile, cele mai neînsemnate puncte de reper – un copac crestă, un bolovan mai mare, numărul de pereți văruiți din fiecare sat. Mi-a spus că memoria lui indelebilă nu acoperea și cărțile pe care le citise. Se chinuse din răspuțeri ca să învețe poemele din *Fire de iarbă*, mi-a spus. Dar odată ce le învățase, putea extrage din ele orice pasaj care să se potrivească de minune cu priveliștea din jur sau cu starea noastră.

Îmi devenise drag. Îmi căuta compania, iar mie îmi plăcea să stau cu el, pentru că mă trata ca pe o prietenă. În același timp, îmi făceam griji că într-o bună zi o să dorească să devină pretendentul meu, și atunci nu vom mai reuși să rămânem prieteni, ci vom deveni curtezana și clientul ei, venind la întâlnire cu așteptări diferite. Asemenea intimități nu erau menite să întărească o prietenie.

Vorbeam des despre război. Ne plimbam pe strada Fântâna cu Bulbuci de două sau de trei ori pe zi, intram într-o cafenea sau într-un bar pentru a asculta ultimele știri. Îi admira pe conducătorii Republicii Chineze, Sun Yat-sen și Wellington Koo. Și mai mult îl admira pe Woodrow Wilson. În opinia sa, aceștia trei erau singurii în măsură să înapoieze Chinei, în sfârșit, Concesiunea Germană și provincia Shandong. Spera să se poată înrola aici, la marină. Dacă nu găsea un centru de recrutare în Shanghai, se gândea să se urce pe unul dintre vapoarele care duceau muncitorii chinezi în Franța.

— De ce nu te-ai înrolat când erai în New York? am întrebat.

— Am încercat. Dar părinții mei nu voiau să fiu recrutat și să riște să le fie omorât unicul copil. Tatăl meu a trimis o scrisoare

unui general, un mare mahăr, în care scria că am un murmur cardiac grav și care era semnată de un doctor renumit. Nu mi-au mai permis să mă înrolez.

— Chiar ai un murmur cardiac?

— Mă îndoiesc.

— Dar de ce nu știi sigur?

— Tatăl meu transformă minciuni în adevărul oficial. E posibil să nu am absolut nimic în neregulă cu inima, însă doctorul nu mi-ar spune dacă l-aș întreba.

Într-o după-amiază, când mă conducea înapoi spre casă, m-a întrebat dacă am vreo seară liberă. Am citit totul în ochii lui. Îmi părea rău, dar venise momentul ca afacerile să ia locul prieteniei dintre noi. Știa că serile îmi erau rezervate pentru petreceri sau că aveam pețitori pe care îi invitam în dormitor. Îmi dăruise cu siguranță suficiente lucruri pentru a căpăta tratament preferențial.

— Pot să fiu liberă în orice seară preferi, am spus.

— Minunat! a spus. Vreau să te duc la o piesă de teatru pe care o pune în scenă Clubul American.

Am simțit o dezamăgire stranie.

În prima zi mai caldă a primăverii, la două luni după ce ne-am cunoscut, am plecat cu mașina spre Muntele Calului Ceresc din partea de sud-vest al Shanghaiului. Nu era un munte înalt, dar poalele sale grațioase, pline de copaci înverziti, tufe și flori sălbatice se întindeau pe o suprafață generoasă. Edward a spus că putem merge pe jos până într-un loc unde se află o peșteră ca un tunel, care ne va scoate de cealaltă parte într-o altă lume. Se dusesse odată singur. Am pornit-o la pas și mie mi-a venit în minte poezia pe care o recitase când ne întâlniserăm prima dată.

„Nici eu și nimeni altul nu putem străbate acest
Drum pentru voi;
Trebuie voi înșivă să-l străbateți,
Nu este departe, vă stă la îndemână,
Poate că-l urmați, fără să știți, chiar de la naștere,
Poate că el se află pretutindeni pe apă și pe pământ.“

De data asta nu am mai simțit o singurătate obsedantă. Eram cu un prieten care îmi adusesse liniștea. Ne plimbam unul lângă

altul printr-o pădure de bambus, stejar alb și arbori-umbrelă chinezești. Pădurea era înțesată de tufe și mirosea a iasomie sălbatică. Când s-a îngustat cărarea, am început să merg în urma lui. Avea în spate un rucsac din care se vedea ieșind jurnalul lui învelit în coperte cafenii de piele. L-am privit cum făcea pași mari în timp ce urca pe munte. Poteca s-a umplut de pietre și era din ce în ce mai abruptă. Plimbarea noastră se dovedea mai obositoare decât îmi imaginasem. Mi-am dat jos jacheta scurtă. Bluza mi se umezise deja de transpirație. Fusta de pe mine mi se părea că atârna greu și mă stânjenea în mișcări. Când am ajuns în cele din urmă la peșteră, am propus să prânzim mai devreme, așa că ne-am așezat pe doi bolovani. În timp ce ne mâncam sendvișurile, i-am văzut jurnalul de călătorii zăcând într-o parte a rucsacului, așa că m-am întins după el.

— Îmi dai voie?

La început a părut că ezită, apoi a încuviințat din cap. Am deschis jurnalul la pagina unde fusese vârât creionul. Avea un scris de mână foarte frumos, fără ștersături, de parcă nu șovăise niciodată căutându-și cuvintele.

Când plantațiile de orez au fost inundate, iar drumurile s-au transformat în râuri de noroi, animalele noastre de povară – oameni și cutări laolaltă – s-au afundat în mocirlă și au rămas împotmoliți. Căruțașii înjurau. Eu mă aflu încă în căruță și am văzut o scândură de lemn dintr-o latură care se desprinsese când se afundase căruța. Avea cam un metru și jumătate. Am născocit pe loc un plan. Am așezat scândura în noroi. Intenționez să merg pe ea până la celălalt capăt, apoi să o rotesc ca pe o limbă de ceas. Odată ce ajungem la catâr, trebuia să pun scândura în fața animalului și să-l încurajez să facă primul pas, apoi, cu un picior scăpat, ar fi trebuit să aibă suficientă forță să se tragă singur afară.

Când am pășit pe scândură, unul dintre căruțași și-a ridicat brațele și mi-a făcut semn să mă opresc. L-am ignorat. Le vedeam scepticismul intipărit pe chip. Șopteau între ei și rânjeau. Nu aveam nevoie să vorbesc chineză pentru a-mi da seama că îmi luau în râs încercările.

Am făcut al doilea pas, apoi al treilea. Planul meu era în mod evident bun. Ce flăcău isteț eram! Ingeniozitate de yankeu. Cititorule, sunt convins că ești mai deștept decât mine, astfel încât îți poți da seama ce se va întâmpla mai departe. Când m-am aplecat pentru a

învârti scândura, am auzit un zgomot puternic de absorbție, în timp ce scândura s-a săltat din noroi. Balansoarul astfel format m-a azvârlit cu fața direct în noroi, iar eu m-am ales cu o lovitură sănătoasă în ceafă, drept învățătură să nu mai ignor sfatul chinezilor data viitoare.

Izbucnisem în râs citind ce scrisese și am văzut cât de mulțumit era că îmi plăcea.

— Prostia trebuie redată cu subtilitate, a spus.

Am dat înapoi câteva pagini ca să mai citesc, dar Edward mi-a smuls jurnalul din mâini.

— Aș vrea să-ți citesc din el mai târziu, când vizităm unele dintre locurile care mi-au inspirat cuvintele.

M-am bucurat că a adus vorba de aventuri viitoare. Mai erau multe pagini de citit. Ne-am terminat rapid prânzul. M-a luat de mână când am intrat în peștera întunecată. Răcoarea dinăuntru mi s-a strecurat prin hainele umede. În scurt timp, nu-l mai zăream pe Edward în fața mea. Probabil că mi-a simțit neliniștea. M-a strâns de mână. Înainta într-un ritm susținut și mă bucuram că pot să contez pe el. Aceasta era siguranța și încrederea după care suferisem. Am vrut să mă opresc în locul acela întunecat și pur și simplu să stăm acolo mână-n mână. Dar am continuat să mergem înainte și, la scurt timp, am văzut o lumină difuză pătrunzând printr-o crăpătură, după următoarea cotitură. Am ieșit într-o pădure frumoasă de bambus scăldată într-o lumină galbenă și verde. Aceasta era cealaltă lume, un loc plin de pace, mai frumos decât Primăvara Florii de Piersic cea devastată de sex. Am mers mai departe pe o potecă alunecoasă. Mi-a înlănțuit mai ferm degetele într-ale sale. Mâna lui era caldă. Bluza mea umedă, care înainte mi se păruse insuportabil de fierbinte, acum mă răcorea. „Ai grijă”, spunea din când în când, apoi mă strângea de mână. Solul era acoperit de vegetație. Nu se distingea nici o cărare. Aveam încredere în Edward că putea să ne ducă înapoi în siguranță. În acel moment, am simțit cum mă cuprinde dorința. Nu era dorință sexuală. Îmi doream alinarea fizică de-a fi ținută în brațe. Voiam să mă simt protejată și în siguranță. Nu știam să exprim această nevoie altfel decât dându-mi corpul. Cu toate acestea, în trecut, după ce făcusem acest lucru o dată, mângâierea de-o clipă și siguranța pe care mi le oferea bărbatul deveniseră de prost gust, doar niște nevoi sexuale satisfăcute,

după care mă simțeam mai proastă și mai singură decât oricând. Porumbița de Aur mă avertizase să nu-mi zăvorăsc inima din cauza amărăciunii. Fang cel Loial îmi spusese că ar trebui să accept dragostea și bunătatea atunci când îmi sunt oferite. Oare îmi fusese oferită vreodată dragoste? El așa susținea. Un contract însemna dragoste? Statornicia era dragoste? Poate genul acela de dragoste care să mă liniștească pe mine nu exista. Poate că aveam așteptări prea mari de la dragoste și nu exista nimeni care să îmi satisfacă nevoia mea constantă și nemăsurată. Cu siguranță nu aveam nici o șansă de-a o găsi alături de un hoinar care nu-și asuma responsabilitatea față de nimeni. Cu toate astea, îmi doream să mă țină în brațe.

— E răcoare la umbră, am spus, tremurând. Nu era o minciună.

— Ți-e frig? m-a întrebat.

— Poți să mă iei în brațe ca să mă încălzești?

Fără să ezite, m-a cuprins cu brațele. Mi-am culcat fața pe pieptul lui. Am rămas în picioare în lumina aceea verzuie, nemișcați, în tăcere. Îi auzeam inima bătându-i rapid. Îi simțeam respirația caldă pe gât. Penisul său întărit mă împungea prin pantaloni.

— Violet, mi-a spus. Cred că știi cât de fericit mă faci.

— Știu. Și eu sunt fericită.

— Vreau să fiu pentru totdeauna prietenul tău. S-a oprit și nu a mai zis nimic. Puteam să-i aud inima cum îi bate și mai tare. Violet, nu ți-am spus nimic pentru că nu am vrut să crezi că sentimentele mele de prietenie nu sunt sincere. Dar acum că mi-ai dat voie să te iau în brațe, trebuie să-ți spun că și eu te doresc.

Mă cuprinsese amețeala la gândul a ceea ce avea să urmeze. Am rămas nemișcată. Mi-a întors fața spre el, dar probabil că nu a văzut ce spera să vadă.

— Îmi pare rău. Nu ar fi trebuit să presupun.

Am dat din cap și am făcut un pas înapoi. L-am văzut expresia cum i se schimbă din confuzie în recunoștință în timp ce-mi descheiam nasturii de la bluză și de la camizol dezvelindu-mi sânii. Mi-a sărutat fiecare sân, apoi buzele și pleoapele. M-a îmbrățișat din nou.

— Mă faci să mă simt atât de fericit, mi-a zis.

Am intrat mai adânc în pădure și când am văzut un copac bătrân, cu trunchiul gros înclinat într-o parte, ne-am îndreptat în grabă spre el. M-a sprijinit cu tandrețe de trunchi și mi-a ridicat fusta.

Am făcut dragoste simplu și, inevitabil, scurt, având în vedere disconfortul așternutului nostru arboricol pe care îl împărțeam cu furnicile. Nu mi-am pierdut mințile din cauza dorinței sexuale sălbătice, așa cum mi se întâmplase cu Fang cel Loial. Eram încântată că prietenia noastră, pe care amândoi o prețuiam nespus, trecuse în siguranță pragul către intimitate. Împărtășiserăm aceeași nevoie. Eram fericiți să renunțăm la singurătate. Ne bucuram să îl facem pe celălalt fericit.

Tot drumul de întoarcere am vorbit cu exaltare despre locuri pe care ne doream să le vizităm și despre sentimentele pe care le trăiserăm la răsărit și la amurg – așteptarea unei noi zile, reveria amurgului –, deseori întrerupându-ne unul pe celălalt. Dar atunci când am ajuns la casa de curtezană, atmosfera dintre noi a devenit apăsătoare. Se lăsa seara, iar eu trebuia să mă pregătesc de petreceri. Urma să redevin o curtezană ai cărei clienți așteptau să-i dobândească atenția și favorurile în pat. Am decis imediat că în noaptea aceea nu aveam să primesc pețitori.

— Poți să vii mai târziu la mine în cameră? am spus. Trebuie să particip la petrecere, dar mă voi întoarce singură.

În noaptea aceea mi-a memorat geografia corpului: circumferința schimbătoare a membrilor mele, distanța dintre două puncte mult iubite, scobiturile, gropițele și curburile, adâncimea inimilor noastre apăsate una peste cealaltă. Ne-am unit și ne-am separat, astfel încât să ne putem bucura privindu-ne în ochi înainte să ne prăbușim din nou unul în celălalt. M-am cuibărit în el ca să dorm, iar el m-a îmbrățișat și, pentru prima dată în viață, m-am simțit iubită.

În puterea nopții, am simțit o scuturătură urmată de altele trei mai slabe. M-am întors. Plângea.

— Mi-e groază că o să te pierd, a spus.

— De ce te-ai teme de așa ceva acum? L-am mângâiat pe frunte și l-am sărutat.

— Vreau să trăim o iubire atât de profundă, încât plenitudinea ei să ne doară.

Dăduse glas genului acela de dragoste despre care eu aproape mă convinsesem că nu există decât poate între sufletele pereche.

A tăcut, apoi a inspirat adânc. S-a dat jos din pat și a început să se îmbrace.

— Pleci?

— Mă pregătesc să îmi ceri să plec.

S-a așezat pe un scaun și și-a îngropat fața în mâini. Apoi m-a privit și a spus cu o voce goală:

— Sunt rănit, Violet. Sufletul meu este bolnav, iar dacă ar fi să ne unim sufletele, te-aș răni și pe tine. Trebuie să afli ceva despre mine. Ceva ce nu am mai spus nimănui, dar dacă nu-ți spun ție, o să mă simt groaznic pentru că am primit dragostea ta. Dacă ai afla mai târziu ce am ascuns, ți-ar otrăvi sufletul. Cum aș putea să îngădui să ți se întâmple așa ceva? Te iubesc prea mult.

Mi-am ridicat pe loc vechile metereze care îmi protejaseră inima și am așteptat. Voiam în continuare să cred că nimic din ce putea să-mi spună nu era atât de teribil pe cât simțea el.

M-a privit fix în ochi.

— Ți-am spus că familia mea este bogată. Am fost privilegiat, răsfățat. Părinții și bunicii mei mi-au oferit tot ce am vrut. Nu a trebuit să-mi asum responsabilitatea pentru nimic. Se purtau de parcă n-aș fi putut greși în veci. Nu îi învinovățesc pentru faptele mele de mai târziu. Pe la doisprezece ani, aveam deja o conștiință. Puteam să aleg dacă să fac bine sau rău.

Fapta mea s-a petrecut într-o frumoasă zi de vară. Plecasem cu părinții într-o plimbare prin munți, către un loc numit Inspiration Point, de unde se deschidea o vedere frumoasă asupra cascadei Haines. Tatăl meu avea un tablou cu cascada aia. De fapt, avea multe tablouri cu cascade, iar cel cu cascada Haines nici măcar nu era unul deosebit. Când am ajuns, am dat peste o familie care ne-o luase înainte și își pregătea un picnic acolo. L-am auzit pe tatăl meu zicând în barbă un „la naiba“. Stăteau exact unde voia tatăl meu să se așeze pentru a admira cascada. Era un afloriment, o bucată de piatră netedă, la suficientă distanță de marginea stâncii, ca la vreo cinci metri. Bărbatul și femeia ne-au salutată. Aveau un băiat cam de vârsta mea și o fată de șase-șapte ani. Fata avea o păpușă mare de porțelan alături care chiar semăna cu ea – aceeași rochie albastră și păr blond cârlionțat.

Întotdeauna îmi plăcuseră farsele, îmi plăcea să sperii oamenii. Mă bucura necazul lor. În ziua aceea, am apucat păpușa fetei și am aruncat-o în aer. Fata a țipat, după cum mă așteptam, însă am prins-o înapoi la timp. Nu se întâmplase nimic. Ușurată, a venit

spre mine să-și ia păpușa înapoi. Am mai aruncat-o o dată în aer. Din nou a țipat și m-a implorat: „N-o lăsa să cadă! O să se spargă!”. A început să plângă și eram pe cale să mă opresc, când l-am văzut pe băiat ridicându-se și strigându-mi: „Dă-i păpușa în clipa asta!”. Nimeni nu-mi dădea mie ordine. I-am zis: „Și ce-o să faci dacă nu i-o dau?”. El mi-a răspuns: „O să-ți învinețesc ochiul și o să-ți sparg nasul”. Fata striga: „Dă-mi-o înapoi!”. Tatăl lor a spus ceva ce a sunat ca o avertizare. Din cauza agitației și a exaltării, nu reușeam să mă opresc din ce făceam. Părinții ei s-au ridicat să vină spre mine. Le-am strigat: „Dacă mai face cineva un pas, o să las păpușa asta să cadă pe piatră”. Au înțepenit. Îmi aduc aminte senzația de putere pe care am avut-o, îi vedeam atât de chinuiți și neputincioși. Eu continuam să arunc cu păpușa cea frumoasă în aer. Între timp, tatăl meu se mutase în locul eliberat acum de cealaltă familie și se uita la cascadă prin binoclu. Băiatul a mai făcut un pas spre mine, iar eu am lansat păpușa în aer, ținând-o de o mână, ca s-o arunc și mai sus. Dar mâna păpușii s-a rupt, spre surprinderea mea. Am privit mânuța aceea stranie și am uitat de păpușa din aer până când nu l-am văzut pe băiat fugind pe lângă mine, cu fața întoarsă în sus și brațele întinse ca să prindă păpușa.

Și-acum văd în fața ochilor ce a urmat: păpușa cădea cu capul în jos. Fata stătea cu gura căscată, îngrozită. Băiatul avea o expresie eroică, aprigă. „O prind eu!”, i-a strigat, privind în continuare în sus. În același moment, am văzut că păpușa nu cobora spre locul unde o aruncasem înainte. Probabil că mână aceea ruptă o făcuse să se abată în dreapta, către faleză. Am văzut păpușa cum a căzut dincolo de margine. Băiatul a reușit să se oprească pe buza stâncii, dând din brațele îndoite ca o găină. Mi-am dorit să se incline în spate și să fie din nou în siguranță. În schimb, s-a aplecat înainte și a scos un horcăit – un sunet groaznic care i-a ieșit parcă din măruntaie –, apoi a dispărut și în locul lui n-a mai rămas nimic decât cerul albastru, senin. Mi s-au golit plămânii de aer. Nu se poate să fie adevărat, mi-am spus.

L-am auzit pe tată strigându-l brusc: „Tom!”, de parcă îi ordona băiatului să se întoarcă. Mama a zis: „Tom?”, de parcă voia să-l întrebe dacă a pățit ceva. Fetița urla: „Tommy! Tommy! Tommy!”. I-am auzit numele strigat de nenumărate ori. Părinții lui s-au dus pe marginea prăpastiei. Nu știu dacă băiatul era încă în cădere și

au putut să-l vadă. Îi tot rosteau numele, din ce în ce mai tare și din ce în ce mai ascuțit. Tremuram. Speram să existe o ieșitură în stâncă chiar dedesubt – și băiatul să fie încă în viață. Am luat-o încet spre marginea stâncii. Dar tata m-a apucat de un braț și m-a tras de acolo, iar mama ni s-a alăturat imediat. Bărbatul ne-a văzut și a strigat: „Oprți-vă! Voi ăia de acolo, oprți-vă! Nu scăpați voi basma curată!”. Tata nu s-a uitat înapoi. A strigat doar: „N-a făcut nimic rău”. M-a împins în față să mă facă să merg mai repede. Mama mi-a spus: „A fost un accident”. Tata a adăugat: „Ce băiat e ăla care aleargă fără să se uite spre o prăpastie?”. După asta, am auzit-o pe femeie bocind: „Băiatul meu, băiatul meu! Nu mai e! A murit!”. Atunci am știut. Tata nu mai trebuia să mă împingă. Fugeam cât mă țineau picioarele.

Acasă, nu au scos o vorbă despre ce se întâmplase. Totul a continuat ca de obicei. Dar îmi dădeam seama că se gândeau încă la cele întâmplate. M-am dus în camera mea și am vomitat. Eram îngrozit pentru că nu reușeam să-mi scot din minte imaginea băiatului aceluia aplecându-se în față. O tot auzeam pe fată cum îl striga – Tommy! Tommy! – făcându-l să fie și viu, și mort în același timp. El era mort, iar eu eram viu, dar malefic. După două zile, l-am văzut pe tatăl meu cum a rupt o pagină din ziar, a mototolit-o, apoi a aruncat-o în șemineu. I-a dat foc și nu s-a obosit să o privească cum arde. S-a întors și a plecat, exact cum am plecat cu toții atunci, lăsând în urmă familia aceea și fapta mea. Mi-a trecut prin minte că, de acolo de unde stătuse, l-a văzut perfect pe băiat în timp ce cădea. Cum putea să nu fie afectat de cele văzute? Cu toate astea, nu zicea nimic – și nici eu nu ziceam nimic. Mă uram pentru că nu reușeam să vorbesc. Mă salvase de la învinovățire, iar eu eram un laș pentru că-l lăsasem. Nu am spus niciodată nimănui ce am făcut.

Trăiesc cu acest lucru de treisprezece ani și, indiferent unde aș fugi, amintirea celor întâmplate mă însoțește permanent. Ca și când băiatul acela mi-ar fi tovarăș de drum pentru totdeauna. Mi-l închipui uitându-se la mine, tăcut, așteptând să recunosc că l-am omorât. În mintea mea, îi spun că a fost vina mea, că am fost crud. Nu mă iartă. Vrea s-o recunosc în fața tuturor – și eu simt la fel, dar nu pot. În fiecare zi, peste tot în jurul meu, văd lucruri care-mi aduc aminte de momentul acela – cerul albastru, senin, o fetiță, ziarul de pe masă, picturile cu cascade – și mă gândesc că nu a fost

un accident. Am vrut să fiu crud. Am provocat accidentul acela și n-am recunoscut-o niciodată, în fața nimănui.

Ochii lui erau goliți de viață. În momentul în care a terminat de vorbit, ajunsese în cealaltă parte a camerei.

Nu puteam să nu mi-l imaginez pe băiat. Devenisem fetița aceea care își privea păpușa și fratele cum dispar în prăpastie. Confesiunea lui mi-a făcut rău fizic. Mă încrezusem în el – și încrederea aceea se transformase în otravă în creierul meu.

— Condamnă-mă, a spus.

— Nu mă încărca pe mine cu așa ceva, i-am spus. Tremuram, brusc îmi era frig. Fata aceea este judecătorul tău. Du-te și găsește-o.

— Am încercat. Am căutat articolul din ziar. Am întrebat lumea din zonă.

Edward și-a pus haina și și-a strâns lucrurile. N-aveam să-l mai văd niciodată. Mă păresea, lăsându-mă cu această confesiune. Îmi încredințase secretul său, iar eu îmi doream să n-o fi făcut niciodată. Nu voise decât să fie crud cu fata aceea, însă moartea băiatului era în continuare vina lui. Oricum intenția sa ar fi fost una suficient de rea – egoismul său, nepăsarea față de ceilalți. Mama mea intenționase să plece în San Francisco ca să-și vadă fiul. Poate că nu intenționase să mă lase aici. Sau poate că o făcuse. Rezultatul era același, iar ea își merita vina din plin, nu conta ce scuză avea, ce șmecherie fusese la mijloc, nu era mai puțin vinovată. Să luăm, de exemplu, viața mea. Nu mai puteam să fiu fata aceea din trecut, cum nu putea nici fata cu păpușa. Întotdeauna aveam să mă simt trădată. Edward avea să poarte mereu vina în suflet, cum și merita. Înțelegeam acest lucru, eu ca victimă, el ca făptaș. Amândoi sufeream de pe urma unui gol din sufletele noastre – și numai doi oameni răniți puteau să înțeleagă ce înseamnă asta și să sufere împreună înconjurați de acel gol.

M-a întrebat dacă vreau să plece. Am dat din cap.

— Of, Edward, am spus. Și-acum ce-o să se-ntâmple?

L-am lăsat să mă îmbrățișeze. Îi simțeam pieptul cum se umfla și tremura. Își dorise o dragoste atât de mare, încât plenitudinea ei să ne doară. Pe mine mă durea știind că nu va fi așa.

În cursul următoarelor zile, am vorbit cu Edward despre rănile noastre sufletești.

— Am trăit momente de furie dezlănțuită, i-am spus, iar atunci când puneau stăpânire pe mine, nu puteam să mă gândesc la nimic altceva, tot corpul mi se umplea de otravă. De ce se termină dragostea atât de rapid, dar ura durează la nesfârșit?

— Ai putea să urăști vreodată fără să suferi atât de mult? a spus el. Nu există nici o alinare? Oare dragostea mea neclintită ți-ar umple mintea cu altfel de gânduri, astfel încât furia să nu mai aibă loc?

Edward m-a întrebat dacă aş avea suficientă încredere în el încât să părăsesc lumea curtezanelor și să trăim împreună. Era exact lucrul pe care mi-l doream de atâta timp. Însă nu eram pregătită să schimb o viață nesigură cu alta la fel. El fusese în trecut nechibzuit cu inimile altor oameni și cu viețile lor. În loc să cred că avea să mă protejeze, dorința mea pentru el mă făcuse vulnerabilă. Aveam nevoie de sinceritate și îmi era teamă de următoarea lui mărturisire. Trebuia să am încredere totală în el, dar nu puteam să scap de îndoieli. În loc să-l iubesc fără rețineri, mă înfrânam, nu eram în stare să las totul în urmă.

Pe măsură ce săptămânile treceau, am cedat încetișor dorinței mele de a mă lăsa în voia dragostei. Mi-a turnat toate greșelile de care putea să-și aducă aminte ca să-mi arate că nu îmi ascunde nimic. După fapta lui vrednică de dispreț, a devenit destul de retras, au început să-l bântuie furtuni de gânduri, la fel ca pe mine, numai că ale lui erau de o vinovăție atât de sălbatică, încât a crezut că o să-și piardă mințile. Nu le împărțășise nimănui. Când părinții i-au angajat profesori care să îi scrie lucrările pentru școală, îmi mărturisise el, i-a lăsat s-o facă. Când a cunoscut-o pe Minerva, a făcut sex cu ea pe câmp, chiar dacă nu ținea la fată mai deloc. După ce și-a părăsit soția, s-a dus la prostituate. Avusese perioade de alcoolism. Se masturba. Am râs când am auzit. Eu i-am povestit despre singurătatea mea, când eram mică, și despre frica groaznică că s-ar putea să fiu pe jumătate chinezoaică. I-am spus povestea tatălui meu, care a dezlănțuit în sufletul mamei mele trăiri cum nu mai văzusem la ea niciodată, șocul pe care l-am avut când am descoperit că are un fiu, mai important pentru ea decât fusesem eu vreodată, am vorbit despre răutatea mamei de-a mă da pe mâinile iubitului ei, un bărbat în care nici ea nu avea încredere și care s-a dovedit a fi un animal ce și-ar fi devorat și propria mamă. I-am

povestit pe scurt despre zilele în care am crezut că mama se va întoarce, cum treceam de la speranță la ură, până când am renunțat și nu mi-a mai rămas decât ura.

Mi-a spus cuvinte de mângâiere. Își dorea să înțeleagă tristețea și supărarea mea. Dar cum poate cineva să înțeleagă suferința altuia altfel decât simțind și el rana în clipa când i-a fost făcută, momentul când i-a murit încrederea? Nu putea să se întoarcă în timp și să trăiască cu mintea mea de copil, cu inima mea naivă și cu zvârcolirile mele de îndoială în fiecare zi și în fiecare noapte. Cum ar fi putut să înțeleagă ce înseamnă să vezi dragostea dispărând ca păsările migratoare, lăsându-te să trăiești cu oroarea că nu ai fost niciodată iubit și că nici nu o să fii vreodată? Simțea numai tristețea mea, numai consecințele. Și ar fi fost suficient dacă nu i-aș fi auzit confesiunea. Acum întotdeauna aveau să existe îndoieli, nu încredere absolută. Dragostea noastră nu va crește pe măsură ce ne vom dărui și mai mult unul altuia. Dragostea noastră urma să fie o mângâiere, o prietenie, vindecarea atentă a rănilor.

Am continuat să merg la petreceri și să farmec bărbați, potențiali peșitori. Eram o actriță bună, zbatându-mă între dragoste și necesitate. Fang cel Loial venea din când în când și încerca să reînvie zilele bune de demult, cum le numea el.

— Să-mi pară rău că te-am prezentat americanului?

Vremea fierbinte și umedă a lunii iunie se pogorâse asupra noastră și mă făcea să mă simt greoaie și apatică. Mi-am scos din dulap rochiile subțiri. Una era prea ponosită ca să mai fie purtată la petreceri, dar mergea în după-amiezile leneșe. Am tras-o pe mine. Ce ciudat: nu puteam să prind copcile de la corsaj. Mă îngrășasem atât de mult? Poate că era din cauza murăturilor ăloră sărate pe care le mâncam. M-am uitat la săni. Sfârcurile erau mai mari decât înainte. Instantaneu, alt gând mi-a fulgerat prin minte. M-am întrebat când îmi venise ultima dată ciclul: cu șapte săptămâni în urmă, chiar înainte de o petrecere mare. Sau să fi fost opt? Mă plânsesem recent bucătarului că îmi servise mâncare stricată care îmi făcuse rău.

Eram gravidă. Dovlecelul Fermecat vorbea tot timpul despre sarcină de parcă ar fi fost o boală venerică care se putea lua de la bărbați. Era copilul lui Edward, copilul meu, voiam să-i ofer acestui copil dragoste, încredere și întreg devotamentul meu. Chiar în

clipa în care m-am gândit la toate acestea, am știut că bebelușul era o fetiță. Parcă o și vedeam cum deschide ochii pentru prima dată. Erau verzi, o nuanță între ochii mei verzi și cei căprui ai lui Edward. Mi-am imaginat-o la patru ani, plimbându-se cu mine prin parc, arătând cu degetul păsări și flori, întrebându-mă iarăși cum se numesc. Iar la șase ani, îmi citește cu voce tare dintr-o carte, eu ascult. La doisprezece ani, ia lecții de istorie și oratorie, nu trucuri ca să seducă bărbații. Mi-am imaginat-o la douăzeci de ani, vârsta mea, înconjurată de bărbați care vor să-i câștige favorurile – nu să o defloreze sau să o bage în pat, ci ca să o ceară de soție. Sau poate că nu o să se căsătorească la douăzeci de ani, poate n-o să se căsătorească niciodată. Se va ocupa de afacerea familiei Ivory. Va fi singura moștenitoare a lui Edward. Fetița va avea așa de multe opțiuni. Ea va fi persoana care trebuia să fi fost eu.

Când i-am spus Dovelcelului Fermecat că sunt gravidă, a țipat și s-a repezit să-mi examineze burta.

— *Ai-ya!* Nu ți-ai băgat înăuntru pernuțele cu ierburi pe care ți le-am dat? Ai băut supa? Sau ai făcu intenționat? Știi în ce beleană-ai băgat? Știi măcar în câte săptămâni ești? Spune-mi adevărul. Dacă sunt mai puțin de șase, pot încă să bag ierburi în tine...

— Îmi doresc acest copil.

— Poftim? Vrei să arăți de parcă îți crește un pepene în burtă și cu doi dovlecei pe post de sâni? În curând o să te faci uite așa de mare și nici măcar un bărbat cu sulă de cal n-o să poată să ajungă la poarta ta prețioasă. *Copil!* Ce bărbat vrea să călărească o doică cu țâțe care stropesc în toate părțile? O să-ți pierzi pețitorii, banii, poziția în casa asta, o să fii dată afară și curând o să ajungi o curvă...

— ...întinsă pe spate într-o baracă nespălată și să-mi desfac picioarele pentru câini și trăgători de ricșă. Nu trebuie să-mi mai spui.

— Bun. Văd că ți-ai venit în fire. O să chem o femeie care s-a ocupat de asemenea probleme în cazul mai multor fete neatente. Și să nu le asculți pe servitoarele alea de la țară care o să-ți spună să bei supă de mormoloci. Aia e o rețetă pentru gemeni.

— E copilul lui Edward. Vreau să-l păstrez.

— *Wah!* Al lui Edward? Și ce dacă? Abia îl cunoști de patru luni și acum vrei să-ți strici silueta și să-ți arunci viața la gunoi

pentru un american răsfațat care și-a abandonat soția. Când ai să bagi la cap că devotamentul unui bărbat nu ține mai mult decât câteva anotimpuri? Uită-te la Fang cel Loial. Ți-a spus că nu poate trăi fără tine. A declarat că îl cunoști mai bine decât se cunoaște el însuși. Ți-a fost client patru anotimpuri, apoi a început să vină câte o noapte aici, două nopți în altă parte, apoi te-a mai luat un anotimp pe tine, după care din nou o noapte aici, o noapte altundeva, iar acum doar *ce mai faci și pe curând* auzi de la el. L-ai iubit, Violet. Ți-a luat atâta timp să-ți tămăduiești rănile. Iar acum îl iubești pe Edward, care nu i-a fost credincios soției lui.

Mi-a părut rău că îi pomenisem episodul ăsta din confesiunea lui Edward. O făcusem numai ca să-i dau de înțeles că nu era o partidă bună.

— Cât de loial o să-ți fie Edward într-un an sau în cinci, când n-o să mai arăți atât de bine și n-o să mai ai nici pețitori? Și de unde știi că ăsta e copilul lui? Dacă o să iasă cu părul negru, țipând *wah-wah* în chineză? Edward ăsta al tău e atât de idiot încât să creadă că doar el și-a depus sămânța în tine?

— N-ar putea să fie nimeni altcineva tatăl, am spus.

— Prostii. Încă te mai vedeai cu Liang cel Norocos luna trecută. Probabil că și cu el ai fost prea leneșă să folosești pernițele cu ierburi. Sau poate că doar ați recitat poezii și v-ați uitat la lună?

— Am făcut și altele. Dar nu există nici o posibilitate ca el să fie tatăl.

— Și cine o să se îngrijească de bastardul tău yankeu urlător? Să nu te aștepți să devin doică pentru că așa vrei tu.

— O să angajez o doică. O să locuiesc cu Edward. M-a întrebat dacă nu vreau să locuim împreună cu mult timp înainte să se întâmple asta.

— I-ai spus deja?

— O să-i spun diseară.

Dovlecelul Fermecat se învârtea încet prin cameră vorbind singură:

— *Ai-ya!* Micuță Violet, de ce mi-oi face numai eu griji? Sigur că vrea să locuiți împreună. De ce să plătească când te poate avea pe gratis? Nu poți să ai încredere într-un bărbat că o să fie fidel. Dacă te bazezi pe un singur bărbat, te bazezi pe un dezastru. Viața lui Edward este ca iarba de mare. Nu are nici un plan. Curând, poate o să plutească în derivă până ajunge înapoi în America. Dacă

pleci din casa asta, Violet, s-ar putea să nu mai ai cum să te întorci când o să îți dai seama ce greșeală ai făcut. Ai douăzeci de ani. La vârsta asta, fiecare an trece mai repede decât cel de dinainte. Iar bărbații care o să te dorească atunci când o să fii mai în vârstă sunt deseori ăia cruzi sau zgârșiți.

Servitoarea m-a anunțat că baia e gata. M-am dus după paravan și m-am cufundat repede în apă. Eu decideam ce fac cu viața mea, nu Dovlecelul Fermecat. Și mă hotărâsem deja să păstrez copilul. Dar imediat ce mi-am spus acest lucru, m-au cuprins temerile. Grijile pe care mi le înșirase Dovlecelul Fermecat mi-au apărut în fața ochilor. Edward a spus că mă iubește. Dar Dovlecelul Fermecat avea dreptate. Abia ne cunoșteam de patru luni de zile. În copilărie, Edward fusese crud și nepăsător. Poate se născuse sau poate ajunsese așa ulterior. Poate avea și alte secrete pe care nu mi le dezvăluise. Nici el nu știa multe despre mine – numărul de bărbați care îmi trecuseră prin pat și toate lucrurile pe care le făcusem cu ei. Dacă într-o noapte, în pat, s-ar ridica în capul oaselor și m-ar întreba: „Auzi, de unde ai învățat să faci asta? Cine s-a mai bucurat de talentele astea ale tale? Ce mai știi să faci?“. Dacă i-aș fi spus adevărul, ar fi rămas uluit și scârbit. Poate că l-ar zgudui atât de tare, că i s-ar redeștepta firea lui crudă. Sau poate că ar lua-o pe calea religiei. Mulți americani făceau așa, odată puși în fața durerii și a greutăților. Sau poate că fiul rătăcitor se va întoarce acasă la familia lui când o să rămână fără bani. Puteau să-l ademenească cu bani, iar atunci s-ar fi împăcat cu nevastă-sa și, de data asta, ea i-ar fi dăruit un bebeluș adevărat. Ar fi printre ai lui, un bărbat matur la locul său în societate. Ar fi mai fericit decât e acum cu mine.

Am alungat aceste gânduri groaznice. Un viitor diferit mi se înfățișează dinaintea ochilor. Un vapor. Mă poartă peste ape spre destinația unde ar fi trebuit să ajung cu șase ani în urmă. Edward îmi face rost de viză. Fairweather ne mințise. Certificatul meu de naștere probabil că se aflase la consulat de la bun început. Dacă ne mișcam repede, bebelușul poate chiar se naștea în America, iar acolo, în America, nimeni nu avea să știe ce făcusem în trecut – cu excepția mamei mele. Iar ea nu avea de unde să afle că am ajuns acolo. Las-o să creadă mai departe că am murit în Shanghai. Dar unde aș fi trăit în America? Familia lui nu m-ar primi cu brațele deschise.

Mi-a apărut în minte chipul infumurat al Dovlecelului Fermecat.

— Vezi? Nu-ți găsești locul în lumea aceea. Niciodată n-o să-ți-l găsești.

Nici ea. Dacă s-ar trezi vorbind fără să se gândească și s-ar lăuda cu câte m-a învățat ea, toate trucurile curtezanelor? Aș fi fost pentru totdeauna decăzută în ochii societății. Edward m-ar apăra la început, dar câtă tărie avea el? Ar fi fost periculos să o iau pe Dovlecelul Fermecat cu mine. În orice caz, nici o șpagă nu era suficient de mare pentru să-i cumpăra actele cu care să vină în America. Chiar și dacă obținea o viză, tot n-ar fi părăsit niciodată Shanghaiul ca să trăiască printre străini. Se plângea de fiecare dată când Edward îmi vorbea în engleză. Atunci treaba era lămurită. Ea trebuia să rămână în Shanghai, iar eu o să îi dau banii cu care să-și înceapă o afacere. Poate să închirieze câteva camere într-o casă mai mică și să pregătească o curtezană virgină, una care să fie recunoscutoare. Aveam să mă îngrijesc de ea astfel încât să ducă o viață confortabilă. Edward urma să contribuie la materializarea acestor lucruri, eram sigură de asta. Și odată risipit sentimentul de vinovăție, am reușit să-mi imaginez în voie o viață lipsită de neobosita cicăleală a Dovlecelului Fermecat: criticile ei, sfaturile pe care nu i le cerea nimeni, apoi și mai multe critici pentru că nu făceam cum îmi spusese. Nu trebuia să-i mai văd chipul victorios când pericolle de care mă avertizase se transformau în realitate. Oricât de urât din partea mea era să spun asta, ar fi fost o ușurare să scap de ea.

De parcă m-ar fi auzit, Dovlecelul Fermecat a spus:

— Știu că niciodată nu-ți place să auzi ce am de zis. Oboseala și tristețea răzbăteau în vocea ei. Crezi că bebelușul care crește în tine o să umple golul lăsat de mama ta când a plecat. Dar ascultă-mă pe mine, Violet. O să îi transmiți copilului soarta ta cea rea și atunci golul o să vă cuprindă pe amândoi. Știu că nu vrei să auzi asta. Dar nu fac altceva decât să fiu sinceră, și cine altcineva ți-ar spune adevărul?

Nu am răspuns.

— Dacă te decizi să păstrezi copilul și să trăiești cu Edward, n-o să mai spun nimic. N-o să mă bucur pentru tine, dar voi fi întotdeauna aici ca să te ajut când o să îți dai seama că ai intrat în bucluc, asta dacă n-am murit între timp pe străzi.

A doua zi dimineață, i-am spus lui Edward fără ocolișuri că sunt gravidă.

— Nu e povara ta, i-am spus, și nu trebuie să decizi nimic, fiindcă sunt deja hotărâtă.

— Ce ai hotărât?

— Păstrez copilul și îl voi crește singură.

M-am uitat cum expresia chipului i se schimba din uluire în bucurie.

— Violet, nici n-ai idee ce fericit m-ai făcut. Dacă aș putea să sar până la lună ca să-ți arăt, aș face-o. M-a strâns în brațe și a început să mă legene dintr-o parte în alta. Un bebeluș inocent și minunat zămislit din dragostea noastră. O fetiță care o să fie parte din noi, cea mai bună parte – ceea ce înseamnă mai mult din tine decât din mine. Dar o să revendic și eu ce-o să pot, un deget de la mână ori de la picior, un zâmbet...

Spusese o *fetiță*.

— De unde știi că o să fie o fată?

A tăcut o secundă, în mod evident surprins de scăparea lui.

— Am văzut-o imediat în minte ca și cum ai fi tu... Probabil pentru că mă gândeam azi că mi-aș dori să ne putem lua viețile de la început. Mi-aș fi dorit să te fi cunoscut de la începutul vieții tale și al vieții mele.

Ce fel de om ar fi devenit Edward, dacă n-ar fi fost mânat de cruzime în copilărie? Nu ne-am mai fi întâlnit în China. Ar fi rămas în casa părintească, s-ar fi căsătorit cu o femeie iubită, ar fi făcut un copil cu ea și nu i-ar mai fi părăsit niciodată. N-ar mai fi avut nevoie de altă companie. N-ar mai fi venit în Casa lui Vermilion ca să trântescă douăzeci de dolari de argint pe masa noastră. Nu l-aș mai fi cunoscut niciodată. Dar nu s-a întâmplat așa. Soarta noastră și sufletele noastre, imperfecte și rănite, ne-au adus împreună.

Edward mi-a luat mâinile și le-a sărutat.

— Violet, știu că nu ai intenționat să rămâi însărcinată. Ți sunt teribil de recunoscător că ai decis să păstrezi copilul. O s-o luăm de la început, fără vechea tristețe. Fetița o să fie viitorul nostru. Și ne vom iubi bebelușul din tot sufletul, și poate că la fel o să ne iubim și unul pe altul. Putem trăi împreună, toți trei? Ai putea să suportți așa ceva? Știi că nu am ce să fac ca să-ți dovedesc dincolo de orice dubiu că poți să ai încredere în mine. Dar dacă-mi acorzi o șansă, ți-o voi dovedi în fiecare zi.

A doua zi după-amiaza, Edward s-a întors cu vești bune. Îi spusese gazdei sale, domnului Shing, că vom pleca în curând.

— I-am spus că ne vom căsători. Nu a fost o minciună. Simt că este mai adevărată unirea noastră decât a fost vreodată cea cu soția mea legală. N-ar ști nimeni din Shanghai că am mai fost căsătorit. Și plănuiesc să fac mari presiuni pentru a obține divorțul. Între timp, tu ești doamna Ivory a mea și vom avea un loc minunat pentru a ne crește copilul. Domnul Shing ne-a oferit cu bunăvoință propria lui casă – nu casa de oaspeți, ci vila. L-am abordat doar ca să-i cer sfatul unde să caut o casă potrivită de închiriat. Aproape că m-a doborât cu insistențele sale de-a ne muta în casa lui. A spus că pleacă în Hong Kong curând și că va lipsi cel puțin doi ani. Dacă vrem să continuăm să trăim în casa lui și după ce se întoarce, el se va instala în casa de oaspeți, pe care o preferă oricum. Vila, mi-a spus, este prea mare pentru un bărbat care își petrece doar câteva săptămâni în Shanghai.

Nu mi-a picat chiar bine. Nu-mi venea să am încredere într-o favoare atât de generoasă. Domnul Shing putea să fie un gangster, care să-și stoarcă apoi datoria de la Edward.

— Domnul Shing știe cu cine te căsătorești? E conștient că sunt o curtezană?

— I-am povestit despre tine de la bun început, chiar după prima noastră întâlnire care a mers așa de prost. Îi spuseseam la momentul respectiv că ești eurasiatică, dar că ai putea să treci la fel de bine drept o contesă italiancă. Domnului Shing i s-a părut interesant că mă îndrăgostisem de o curtezană. A spus că nu era greu de crezut, de vreme ce curtezanele tindeau să fie mult mai interesante decât majoritatea femeilor care-și trăiseră viața la adăpost și fără să facă decât ce le-a dictat societatea. M-a întrebat tot soiul de lucruri despre tine – toate cuviincioase. Numele tău, vârsta, lucrurile obișnuite. Și se pare că a auzit de mama ta. A admis că era bine-cunoscută, dar a spus că nu știa ce s-a întâmplat cu fiica ei.

Edward a îngenunchat.

— Acum că avem un prag peste care să te trec, aș vrea să faci din mine un bărbat onorabil. A scos din buzunar un inel. Era un diamant oval mare, înconjurat de altele mai mici. Violet..., a început să spună, dar n-a fost în stare să-și stăpânească lacrimile.

Mi-a fost rușine că mă îndoisem vreodată de Edward. Nu eram obișnuită cu o dragoste atât de mare. Mă lăsasem influențată de

Dovlecelul Fermecat și nu aveam încredere în nimic din ce-mi spunea un bărbat ca să mă impresioneze.

Chiar în acel moment, a intrat în cameră Dovlecelul Fermecat.

— Ce se-ntâmplă aici?

— Edward m-a invitat să locuiesc cu el, i-am spus. Și mi-a dat un inel.

L-am ridicat să-l poată vedea. Mărimea diamantului sugera semnificația acestuia.

Chipul i-a împietrit.

— Mă bucur foarte tare că mi-ai arătat că am greșit.

Și a ieșit din cameră.

După o jumătate de oră, s-a întors cu ochii înroșiți și cu fălcile încleștate. Nu mai văzusem niciodată atâtea sentimente pe chipul ei și știam că dacă ar fi putut să se abțină, ar fi făcut-o. A înșirat pe pat toate bijuteriile pe care mi le păstrase la loc sigur. Apoi a aruncat pe divan toate lucrurile pe care i le dăruisem de-a lungul anilor: jacheta, pălăria, pantofii, colierul, brățara, oglinda, valiza cu rochia mamei și cele două tablouri.

— Să te uiți peste ele și să-mi spui dacă sunt toate. Nu vreau să mă acuzi mai târziu că am furat de la tine.

— Încetează cu prostiile astea, am spus.

— În curând n-o să mai trebuiască să auzi prostiile mele.

— Ce se întâmplă? a întrebat Edward. De ce e supărată? Credeam că o să se bucure.

Am răspuns în engleză.

— Mă acuză că o abandonez.

— Ei, asta se rezolvă ușor. Casa e cu siguranță suficient de mare. Poate să aibă o aripă întreagă numai pentru ea, dacă vrea.

Eram uluită. Nu avusesem timp să-i spun lui Edward ce aveam de gând să fac cu Dovlecelul Fermecat. Ea rămăsese acolo, dinaintea noastră. Și-ar fi dat seama ce îi spun și ar fi înțeles după încurcătura de pe fața lui Edward că îi refuz oferta. Pe de altă parte, trebuia mai întâi să traduc cuvintele lui Edward. Dovlecelul Fermecat spusese odată că nici prin gând nu i-ar trece să trăiască împreună cu un străin.

— Are camere goale? a întrebat Dovlecelul Fermecat. Tu ai o inimă goală. S-a oferit să mă ia să locuiesc cu voi. Ți-am văzut privirea șireată, cum încercai să născocești o cale de a scăpa de

mine. Ei bine, nu-ți face griji. N-aș vrea să trăiesc laolaltă cu doi străini nici dacă te-ai ruga de mine.

Dacă nu eram dispusă să mă rog de ea, asta ar fi pus capăt discuției. În plus, ar fi fost decizia ei, iar eu nu m-aș fi simțit vinovată. Edward se oferise. Eu îi tradusesem. Dar m-a cuprins un sentiment groaznic. Dacă nu o rugam să vină cu noi, ar fi fost ca și când aș fi ucis-o. Îi datoram foarte multe. Mai mult decât recunoștință, mult mai mult.

În sfârșit, vedeam ceva ce se aflase în fața ochilor mei dintotdeauna. Era mai mult decât o servitoare, mai mult decât o prietenă, mai mult decât o soră. Fusese ca o mamă pentru mine. Își făcuse griji pentru mine, căutase să mă protejeze de pericole și să mă îndrume spre ce era mai bine. Avusese grijă de viitorul meu, îi cântărise să vadă cât prețuiesc pe toți cei care intrau în viața mea. În felul acesta, mă transformase în chiar scopul ei în viață, cel care dădea un sens existenței sale. Afecțiunea ei mă însoțise permanent. Și când mi-am dat seama de aceste lucruri, am fost mișcată până la lacrimi.

— Cum ai putea să ieși din viața mea? i-am spus. Dacă nu vii cu mine, o să fiu pierdută. Nimeni nu și-ar mai face atâtea griji pentru mine cum îți faci tu. Nimeni nu mă cunoaște mai bine, nu-mi cunoaște trecutul și ce înseamnă pentru mine această viață nouă. Ar fi trebuit să-ți spun mai demult. Ochii mi s-au umplut de lacrimi. Ea își ținea buzele strânse, dar îi tremura falca. Ești singura persoană loială din viața mea, singura în care pot avea încredere.

Din ochi i-au curs lacrimi.

— Acum știi. Întotdeauna am fost singura.

— Ne iubim una pe cealaltă, am spus eu râzând ușor. În ciuda tuturor necazurilor pe care ți le-am făcut, ai rămas lângă mine. Asta trebuie să însemne că mă iubești ca o mamă.

— *Wah!* Mamă? Nu sunt suficient de bătrână să-ți fiu mamă. Râdea și plângea. Îmi dădeam seama după protestele ei aprige că exact lucru ăsta și-a dorit să îl înțeleg și să-l audă de la mine. Nu-s decât cu doișpe ani mai mare ca tine. Cum aș putea să-ți fiu mamă? Poate o soră mai mare.

Se făcuse și mai tânără decât ultima dată când mințise în legătură cu vârsta ei.

— Ai fost ca o mamă pentru mine, am repetat.

— Nu se poate. Nu, nu, sunt prea tânără.

A trebuit să repet și a doua oară, ultima dată, astfel încât să accepte și să nu se îndoiască de sinceritatea mea.

— Nimeni nu m-ar fi putut iubi mai mult, cu excepția unei mame.

— Nici măcar Edward?

— Nimeni. Doar o mamă, doar tu.

Dovlecelul Fermecat și cu mine am decis în fugă ce lucruri să le luăm cu noi și de care să ne despărțim. Am vândut mobila, inclusiv cea primită de la Fang cel Loial cu ocazia deflorării mele. Dovlecelul Fermecat a păstrat câteva fleacuri. Ținutele care îmi plăceau cel mai mult nu puteau fi purtate în altă parte decât într-o casă de curtezane. A trebuit să le împart pe căprării în funcție de valoarea lor. La început a fost simplu să mă hotărâsc. Am pus deo parte hainele pătate sau rupte. Pe acelea le-am dat servitoarelor să le coasă și să le curețe cât de bine puteau. Dovlecelul Fermecat le-a dus la amanet, dar ni s-a oferit o sumă ridicol de mică. Nu aveam timp să revenim în cursul săptămânii pentru a ne târgui. Așa că le-am dat servitoarelor care le cârpiseră. Aș fi crezut că vor fi recunoscătoare până la lacrimi, dar au primit hainele cu o moacă dezamăgită. Le-am asigurat că vor primi și tradiționalul bacșiș, după care au admirat hainele și m-au lăudat, spunându-mi că sunt cea mai generoasă curtezană ce a plecat vreodată să trăiască în concubinaj cu un soț bogat.

I-am dat un costum de iarnă foarte frumos lui Strălucire. Era frumos croit, din mătase bună și avea mânecile exagerat de largi, în formă de crin. Pe altul i l-am dat lui Serenitate. Era un costum potrivit pentru plimbările cu trăsura, arătos, cu un guler înalt de blană, era foarte frumos, mai puțin culoarea sa, o nuanță stranie de mov care nu se potrivea cu tenul meu. Ideea fusese să aibă culoarea sângelui de taur, dar mie mi se părea că e mai apropiată de cea a unui porc înjunghiat. De fiecare dată când îl purtam, aveam ghinion cu pețitori care nu mă plăteau sau Fang cel Loial mă trata cu indiferență. Dar culoarea se potrivea cu pielea lui Serenitate, așa că avea toate șansele să-i aducă noroc. A fost copleșită de emoție când i-am dat costumul. Mi-a spus că sunt bună la suflet – și a zis-o cu sinceritate, din câte mi s-a părut mie.

I-am oferit matroanei un guler de blană, iar lui Vermilion, o haină lungă de operă. Îmi achitasem deja datoriile față de matroană, inclusiv suma inițială pe care o plățise pentru mine, dobânzile și alte cheltuieli, despre care n-am știut că mi le trecea la socoteală, inclusiv un procent al taxei pentru „servicii de protecție“ oferite de Banda Verde și alte taxe speciale percepute de administrația Concesiunii Internaționale. Pensia economisită de mine s-a micșorat până a ajuns la un sfert din cât estimasem. Am mai vândut câteva costume înapoi croitorului, care a considerat că sunt suficient de bine întreținute încât să le vândă mai departe drept noi. Ne-am înțeles să împărțim banii în mod egal, indiferent cu cât o să le vândă. Știam că o să mă înșele și o să-mi ia cel puțin un sfert din jumătatea mea, așa că l-am convins să-mi ofere un preț bun când mă voi întoarce la el să-mi facă haine în stil occidental. Intenționez, atunci când aveam să revin la el, să-i atrag atenția asupra sumei mici primite de pe urma hainelor mele pe care le vânduse, lucru ce l-ar fi făcut să scadă și mai mult prețul.

Aveam o rochie de care nu mă puteam despărți, una norocoasă, care îmi adusese mulți pețitori și doi patroni, inclusiv cel de-al doilea contract cu Fang cel Loial. Era din mătase verde, partea de sus în stil chinezesc, cu perle care ascundeau copcile și cu fir de mătase aurit cusut de-a lungul întăririi gulerului și pe marginile mânecilor. Gulerul țepăn, chinezesc era ușor evazat, dezvelind o idee din căptușeala de dantelă de proveniență occidentală. Era o rochie răscroită la piept, iar mai jos de mijloc se lărgea ca o pâlnie, lăsând să se desfășoare o ditamai fusta cu pliuri largi, în stil occidental. Un tiv fals se oprea în dreptul genunchilor, iar dedesubt se vedeau trei straturi de mătase festonată de culoarea smaraldului, într-o nuanță întunecată. Amintea de pliurile unei cortine de teatru când este ridicată.

Aceasta era cea mai mare realizare a mea în materie de modă, una pe care o creasem fără să intervină Dovlecelul Fermecat, iar succesul său s-a propagat ca un val prin casele de curtezane, astfel încât, la o săptămână după ce o purtasem prima dată, fetele copiaseră deja unele dintre caracteristici – dantela, tivul fals, mătasea festonată, gulerul evazat. Dar, exact cum plănuisem, nu au putut imita copcile scumpe cu perle sau firul delicat aurit, rezultatul unor săptămâni întregi de muncă migăloasă. Drept urmare, variantele

purtate de celelalte curtezane arătau ca niște replici ieftine, ceea ce și erau.

Ținuta aceea nu doar că-mi purtase noroc, dar îmi dădea și o încredere în sine și un calm care consideram că mă reprezintă cu adevărat. Îmi era frică să plec fără rochia aceasta. Totuși, dacă o păstram, se putea să mă tragă fără voie înapoi în fosta mea viață. Ascunsă bine în sufletul meu era teama că va trebui să mă întorc, din motive pe care mi le închipuisem de sute de ori. Până la urmă, am păstrat rochia. Aveam câteva idei de modificări pe care le-aș fi putut încerca pentru a o face mai potrivită unei vieți fără pețitori.

M-am tot gândit și răzgândit în privința rochiei pe care urma să o port la sosirea în noua casă. Trebuia să fie occidentală. Alți chinezi se purtau față de străini cu respect – sau măcar cu teamă. Dar rochia nu trebuia să fie prea elegantă, nu cumva să pară că depusesem prea mult efort pentru a compensa statutul meu în viață. Am ales în cele din urmă un costum albastru-închis pentru plimbări.

Dovlecelul Fermecat a apărut în pragul ușii, iar eu a trebuit să mă abțin să râd. Purta o rochie mohorâtă, cafenie, în stil occidental, cu un bluzon care îi ascundea sânii și talia. Spunea că rochia era urâtă, dar potrivită pentru noua ei viață. Chiar dacă Dovlecelul Fermecat nu mai era curtezană de șase ani, își păstrase cu sfințenie atuurile ei, pielea perfectă și un mers grațios, unduitor, care funcționa ca un macaz aruncându-i șoldurile dintr-o parte în cealaltă. Pe vremea când mă învăța să devin curtezană, îmi demonstrase mersul, accentuându-i subtilitatea și obscenitatea, pe care eu nu fusesem niciodată în stare să le dobândesc. Am văzut bărbați holbându-se la ea în timp ce-i seducea cu mișcările provocatoare ale unei curtezane pensionate pe care în alte condiții nu ar fi remarcat-o.

— Sunt prea bătrână să mai port haine frumoase. Am deja treizeci și cinci de ani.

Acum se dădea mai bătrână. Cum și era – avea aproape patruzeci și cinci după aprecierea mea. Cu cât treceau anii, cu atât îmbătrânirea mai rapid. Acum îmi dădeam seama cu cât succes își prelungea cariera.

A așezat o valiză pe divan. Înăuntru erau săculețe pentru bijuterii, ale ei și ale mele. A pus deoparte piesele pe care considera că trebuie să le vindem: cele de prost gust și cele mai puțin prețioase.

A luat un inel pe care mi-l dăruise la un moment dat Fang cel Loial. Mi-a aruncat o privire. Știam amândouă că ar fi fost grăitor în privința sentimentelor pe care încă le aveam față de el. Dacă îl păstram, i-aș fi fost necredincioasă lui Edward.

— Vinde-l, am zis.

Mai erau obiecte prea valoroase pentru a fi puse în cutii: o gravură micuță din jad, o pereche de căței din porțelan și un ceas mic pentru șemineu. Am văzut că băgase înăuntru și două suluri învelite într-o cârpă. Apoi mi-am dat seama că nu erau suluri, ci tablourile alea blestemate care îi aparținuseră mamei mele, pictate de Lu Shing.

— Am crezut că pe-astea le-am aruncat, am zis.

— Ți-am spus în ziua aia că le păstrez pentru mine. Îmi place stilul în care sunt pictate și nu-mi pasă cine le-a făcut.

— Numai să ai grijă unde le atârni ca să nu le vad.

Dovlecelul Fermecat s-a încruntat.

— Ai o inimă bună, dar mai ai și una neînduplecată. Acum că îl ai pe Edward și o viață nouă, poți să-ți înmoi un pic inima, las-o să se liniștească. Nu trebuie să fii ca mine.

A sosit și mașina ca să ne ducă la noua noastră casă. Edward plecase înainte pentru a se asigura că toate erau în regulă. Îmi bătea inima cu repeziune, mă simțeam de parcă trebuia să alerg ca să țin pasul cu ritmul ei. Îmi părăseam în sfârșit viața de curtezană, însă vedeam peste tot semne că făceam o greșală: o pasăre care râdea, un tiv desprins la rochie, o rafală bruscă de vânt. De fiecare dată când mă străduiam din răputeri să evit ghinionul, venea peste mine oricum. Și de fiecare dată când ignoram semnele, deznodământul era același.

Am intrat cu mașina pe poartă și am ajuns într-o curte. O clădire înaltă, cum era și Tăinuita Cale de Jad, însă pereții din piatră o făceau să semene cu o fortăreață.

Edward a alergat la mașină și, cu un gest larg, a deschis portiera. A ajutat-o întâi pe Dovlecelul Fermecat.

— Crezi că ai putea să fii fericită aici?

Avea un zâmbet de băiețandru.

M-am uitat la vila cea mare și la căsuța de oaspeți din partea opusă. În stânga, se întindeau mai multe grădini și alte câteva clădiri

mai mici într-un stil asemănător. Arăta de parcă fostele aripi de piatră ale clădirii se desprinseseră și o luaseră care încotro. Pe ambele părți ale aleii către casă fuseseră plantate tufe de trandafiri pitici. Sub ele se așteptau petalele mov cu galben ale unor violete. Nu vedeam des aceste flori și m-am decis să o iau drept un semn de bun augur, care îmi spunea că ar trebui să nu mai consider orice lucru neobișnuit ca fiind o prevestire a ghinionului ce mă așteaptă după colț.

— Domnul Shing este aici? Ar trebui să ne grăbim să-i mulțumim.

— A plecat deja, a spus Edward. Putem să-i trimitem o scrisoare. Odată ce ajungeti înăuntru, o să vedeți pentru câte avem să-i mulțumim.

Am intrat pe ușile duble, de două ori mai înalte ca noi și am ajuns într-un vestibul răcoros. Un servitor și-a făcut apariția aproape neauzit și ne-a luat repede paltoanele. Dovlecelul Fermecat nu a vrut să-l lase să îi ia valijoara cu lucrurile prețioase. Am simțit cum îmi intră frigul în oase și eram gata să-l chem pe servitor să-mi aducă paltonul, când Edward m-a condus spre o altă ușă deschisă care dădea într-o cameră pătrată, mai mare, încălzită. În cealaltă parte a camerei se afla un șemineu, iar deasupra acestuia o oglindă imensă, ca acelea din holurile hotelurilor. M-am dus spre ea și mi-am privit fața. Chiar așa arătam – timidă și pierdută? Mi-am adunat toată siguranța de sine pe care o așiam când jucam rolul unei frumuseți renumite. Dar nu puteam să scap de senzația că nu aparțineam acestui loc și că nu o voi face niciodată. Casa era mobilată auster, dar fiecare scaun, canapea și masă păreau în mod evident scumpe și alese cu gust. Nu se vedeau nicăieri nici scuiptoare, nici perdele de catifea care să curgă în valuri până la podea. Aerul era tăios și părea mai ușor. Dovlecelul Fermecat s-a plimbat precaută prin cameră, de parcă s-ar fi temut ca pardoseala de gresie să nu crape sub pașii ei.

Mi-am trecut mâna peste polița șemineului. Colțurile sale rotunjite din marmură și laturile arătau ca și când ar fi fost făcute din ceară care s-a topit luând forma undelor unui lac. Flăcările erau înalte și străluceau viu, iar eu, pe măsură ce mă încălzeam, începeam să mă simt mai în largul meu.

— Iote-te la servitorul ăla cum se uită insistent la mine, a mârâit Dovlecelul Fermecat, de parcă vrea să-mi spună că sunt mai prejos

ca el. S-a privit în oglindă. Rochia asta e chiar mai urâtă decât credeam. Arată ieftin.

Edward i-a făcut semn unui servitor să tragă un rând de panouri pictate dispuse în evantai, dezvăluind o sufragerie cu mobila făcută dintr-un lemn de culoare aurie. Picioarele cioplite respectau același model de ceară ondulată ca șemineul. Într-un capăt al camerei, se vedea un mic heleşteu chinezesc, cu aranjamente de pietre în miniatură. În timp ce Dovlecelul Fermecat și cu mine ne apropiam de heleşteu, o mulțime de peștișori aurii cu gurile deschise au înotat în direcția noastră cu nerăbdarea unor câini care cerșesc de mâncare.

— Vor să ne mănânce de vii! a exclamat Dovlecelul Fermecat. S-a dus și s-a trântit pe un scaun. Toată agitația m-a terminat. Trebuie să ies din hainele astea. Unde-i camera mea?

Edward i-a făcut semn unei servitoare, care a strigat „Șoricico!”. O fată cam de zece ani a apărut în fugă și s-a oferit să ia valiza Dovlecelului Fermecat, iar când aceasta a refuzat să o lase, femeia a certat-o pe fată pentru că nu a ajutat-o pe mătușică.

— Femeia aia m-a făcut mătușică, a spus Dovlecelul Fermecat, de parcă ea e mai tânără decât mine. O să-i spun că sunt doamna Wang și că sunt o văduvă respectabilă a unui bărbat bogat și educat... și foarte chipeș. De ce să am un soț imaginar bătrân și urât?

Condusă de Edward, am urcat o scară largă și am pătruns într-o bibliotecă ai cărei pereți erau plini de sus până jos cu cărți. Într-un capăt era o masă de biliard cu partea de jos rotunjită și cu ciucuri verzi și roșii, iar în celălalt capăt se aflau două canapele din catifea cafenie dispuse față în față, alături de fotolii, măsuțe pătrate cu teacuri de cărți și lămpi pentru citit.

Am traversat camera până la o ușă închisă. Edward a spus că era dormitorul nostru. A deschis-o și am văzut o cameră mică în care se zărea doar o măsuță. Nu am înțeles despre ce e vorba până când nu m-a condus mai departe, la o altă ușă. Edward a deschis-o încetișor. Înaintea mea a apărut o cameră mare, întunecoasă din cauza unor draperii verzi care nu lăsau să pătrundă lumina. Era impunătoare, dar fără excese, și transmitea puterea bărbatului care deținea această casă. Un pat enorm, cu tăbliile de la cap și de la picioare sculptate, era așezat spre ușă. După principiile *feng shui*, nu era corect și putea să atragă dizarmonia, să ne alunge norocul... M-am oprit.

Nu mai voiam să gândesc așa. Am cuprins rapid cu privirea restul camerei: pereții tapetați cu mătase verde, un covor persan gros, un șemineu din marmură roz, niște măsuțe, aplice în formă de leale. Am observat că Edward mă privea.

— Îți place?

— Da, desigur. Însă mă simt ca o intrusă. O să îmi ia timp până să mă simt ca acasă.

M-a condus, dincolo de pragul unei alte uși, într-o garderobă enormă cu un divan acoperit cu un material roz și doi pereți plini de dulăpioare. Dincolo de garderobă se afla o baie cu podeaua și pereții din marmură albă, cu robinete argintii sclipitoare, care semănau cu niște pistoale. Chiuveta cu picior arăta ca adăpătoarea pentru păsărele de la o fântână arteziană și, de fapt, chiar avea în fiecare colț câte un porumbel din marmură. Într-o parte a băii era încă o ușă. Am deschis-o și am pășit într-un alt dormitor, decorat în nuanțe de roz.

— Asta e pentru bebeluș?

— Camera bebelușului este jos, pe coridor. Țasta e dormitorul tău.

— De ce aș avea nevoie de un dormitor separat de al tău?

— E o tradiție ridicolă a americanilor deosebit de bogați. Cu cât ai mai mulți bani, cu atât ai nevoie de mai multă intimitate. N-o să dormi aici, desigur. Dar poți să te folosești de camera asta ca să-ți pui toate lucrurile, toate rochiile și alte alea. Am și eu camere asemănătoare de cealaltă parte a dormitorului.

— Uită-te ce candelabru enorm și ce birou. Totul arată așa de bine... și, de asemenea, de parcă nici o persoană în carne și oase n-a dormit vreodată aici.

Privirea mi-a alunecat peste un tablou de pe peretele de lângă pat. Îmi părea cunoscut: tărâmul umbros, munții cu culmi tăioase, o strălucire înșelătoare a vieții care urma curând să se stingă. M-am apropiat de pictură ca să citesc numele artistului: Lu Shing. Inima a început să-mi bată cu putere. În celălalt colț scria *Valea Minunilor*. Cineva o luase din valiza Dovlecelului Fermecat. Dar cum de o înrămaseră atât de repede? N-avea nici un sens. Cineva își bătea joc de mine, dându-mi numai semne de rău augur.

Edward a venit în spatele meu.

— Domnul Shing nu este atât de nepriceput pe cât susține.

Aproape am sărit din loc.

— Domnul Shing? Lu Shing este proprietarul acestei case?

— Chiar el. Și eu am remarcat pictura. Aveam una asemănătoare acasă, doar că mult mai mare. A pictat-o când a fost oaspetele nostru. Este priveliștea dinspre sud-vest a unei văi care se poate zări din casa noastră. Probabil că o pictase pe asta, mai mică, drept studiu, înainte să se apuce de cea mare.

Respiram cu repeziciune, fără să reușesc să trag suficient aer în piept. Ca mulți străini, Edward confundase prenumele lui Lu Shing cu numele de familie. În loc de „domnul Shing“ ar fi trebuit să zică „domnul Lu“.

De ce locuia Edward în casa lui? Să fie toate astea un plan secret?

Chiar în momentul acela, Dovlecelul Fermecat a traversat camera îndreptându-se spre noi.

— Patul e atât de moale, ca un maldăr de frunze toamna. Focul nici măcar nu arde în șemineu, dar e cald ca într-un cuptor. M-a privit fix: *Ai-ya!* Ce s-a întâmplat? Ți-e rău? Te-a luat iar greața sau ai febră? M-a luat de braț și m-a condus la pat, apoi a văzut și ea pictura. *Ei!* Cum a ajuns asta aici? Mi-a furat-o cineva din valiză?

— Casa asta îi aparține lui Lu Shing, am spus. El e gazda lui Edward, care îi zice domnul Shing.

Ochii i s-au mărit.

— Cum se poate așa ceva? Ești sigură că e vorba de aceeași persoană?

A examinat atent pictura din ramă-n ramă, apoi și-a pus degetul pe nume.

Edward nu înțelegea ce spuneam.

— Văd că și ei îi place.

Am rugat-o pe Dovlecelul Fermecat să ne lase un pic singuri. S-a îndepărtat rapid, aruncându-i o privire răutăcioasă lui Edward.

— Nu știu care e planul lui Lu Shing sau motivul pentru care ne lasă să locuim aici, dar eu nu pot să trăiesc în casa asta.

— Ce s-a întâmplat? Violet, tremuri. Ești bolnavă?

M-a ajutat să mă așez pe marginea patului.

— Gazda ta cea generoasă, domnul Shing, cum îi spui tu, este de fapt domnul Lu, tatăl care ne-a abandonat pe mine, când eram un bebeluș, și pe mama mea – și care apoi a păcălit-o să plece din

Shanghai spre America ca să își găsească fiul de mult pierdut. El e motivul pentru care am ajuns într-o casă de curtezane.

Edward a rămas tăcut, privind tabloul cu ochi goi. A dat să vorbească de câteva ori, dar s-a oprit.

— A avut ceva de-a face cu întâlnirea noastră? am întrebat. A fost un plan născocit de voi doi?

— Nu, nu, Violet, cum poți să crezi așa ceva? Dacă Lu Shing a pus la cale un plan, eu habar n-am avut. Mi se face rău când mă gândesc că știa cine ești și că m-a păcălit să te aduc aici. Ce și-a închipuit, că nu vom afla? Edward s-a ridicat în picioare. Bineînțeles că trebuie să plecăm. Voi spune servitorilor să ne pregătească lucrurile imediat.

Și exact așa am fi făcut dacă Dovlecelul Fermecat nu s-ar fi îmbolnăvit de gripa spaniolă.

Capitolul 7

O boală albastră

Shanghai
Iunie 1918
Violet

Nu o mai văzusem niciodată pe Dovelcelul Fermecat atât de neajutorată. Murmura întruna că vrea să se întoarcă acasă, nu să moară în casa unui străin. Când îi era greu să respire, se uita la mine cu ochi ieșiți din orbite, în care îi străluceau lacrimile.

Edward a chemat un doctor de la Spitalul American, așa că a venit la noi un englez cu barbă, corpulent și zelos, purtând o mască albă pe față. Îl chema Albee, un nume nefericit, care în chineză suna la fel ca termenii pentru „suferință veșnică”. Dovelcelul Fermecat i-a spus: „Rege al Infernului, eu sunt chinezoaică. Nu mă duce în locul unde ard pe vecie străinii”. Mai târziu, a mințit că este creștină și că merită să ajungă în rai. A enumerat faptele bune pe care le făcuse – în principal aveau de-a face cu felul în care mi-a suportat atitudinea arogantă, cum m-a învățat de bine și cum a avut răbdare cu mine când nu i-am urmat sfaturile. Pe mine mă rodeau remușcările, gândindu-mă că o să părăsească această lume considerându-mă un copil nerecunoscător. M-a durut și mai tare inima când mi-a spus că eram iubita ei soră mai mică și că își făcea griji gândindu-se ce o să se întâmple cu mine după ce ea nu va mai fi. Și de aici rugămintea ei de a fi lăsată să mai rămână în viață până când voi ajunge una dintre cele Zece Frumuseți ale Shanghaiului.

Doctorul Albee a spus că nu se mai poate face nimic decât să o încurajăm să bea multă apă și să-i alinăm cât puteam suferințele. Ne-a sfătuit să purtăm toți din casă măști chirurgicale și, la plecare, ne-a informat că eram cu toții în carantină pentru următoarele două săptămâni. Nimeni nu avea voie să plece. Abia în momentul acela mi-am adus aminte că am vrut să părăsesc casa din clipa în care aflasem că îi aparține lui Lu Shing. Nimic din toate astea nu mai conta. Pe măsură ce îi creștea febra, Dovlecelul Fermecat a început să mă confunde cu mama ei. Fața ei radia și îmi explica de ce nu venise înapoi în sat mai repede. I-am spus că eram fericită că se întorsese la mine. Am plâns când mi-a povestit cu lux de amănunte felul în care a fost maltratată de soțul stăpânei ei.

Când a sosit doctorul chinez, l-am rugat să se prezinte Dovlecelului Fermecat pe un nume chinezesc care să sune ca „sănătate bună”. I-a dat o supă amară și o compresă cu camfor pentru piept. Curând respira mai bine. M-am așezat lângă ea și i-am spus:

— Mama e aici. Acum trebuie să te faci bine și să mai rămâi o vreme pe pământ ca să poți avea grijă de mine când oi fi bătrână. S-a uitat la mine și s-a încruntat.

— Ai înnebunit? Nu ești mama mea. Uită-te în oglindă. Ești Violet. Și de ce să am grijă de tine? Tu ar trebui să ai grijă de mine pentru toate necazurile pe care mi le-ai făcut.

Atunci am știut că o să-și revină.

Doctorul chinez le-a spus servitorilor să spele bine de tot podelele cu var stins în fiecare zi ca să nu ne îmbolnăvim și noi. Dar în seara aceea a început deodată să mă ia și cu cald, și cu frig în același timp. Îmi simțeam oasele de parcă erau gata-gata să se rupă. Camera îmi plutea dinaintea ochilor, Edward s-a micșorat la dimensiunile unei păpuși. M-am trezit și am văzut o fată moțâind lângă pat. Nu am recunoscut camera la început și m-am gândit că Fairweather m-a răpit iarăși și m-a lăsat într-o altă casă de curtezană. Măcar era de prima mână de data asta. Apoi am văzut pictura lui Lu Shing și mi-am adus aminte unde eram. Pe dată m-a cuprins spaima. „Unde-i Edward?”. Fata somnoroasă a sărit în picioare și a zbughit-o afară pe ușă. După câteva clipe, Edward a apărut și mi-a șters fruntea, șoptind cuvinte pline de dragoste în timp ce lacrimile lui îmi cădeau pe față. I-am spus să nu mă atingă ca să nu se molipsească și el, dar m-a asigurat că nu mai eram contagioasă.

Nu se mai îmbolnăvisе nimeni. Băuseră supa aceea amară zi și noapte.

— Știu cât de groaznică e pentru că Dovlecelul Fermecat m-a pus să beau aceeași poțiune zilnic. Am ajuns la concluzia că dacă nu te omoară gustul ăla oribil, nu te omoară nici gripa.

Când m-am simțit suficient de bine încât să mă pot ridica în capul oaselor, Edward m-a dus afară în grădină, unde un șezlong fusese așezat la umbra unui copac.

— I-am trimis deja o scrisoare lui Lu Shing în care l-am condamnat că te-a abandonat și că m-a înșelat și pe mine nespunându-mi cine era cu adevărat. I-am spus că vom pleca imediat cum îți revii complet după boală. Mi-a răspuns.

L-am rugat pe Edward să o citească cu voce tare, iar eu m-am lăsat pe spate, înarmându-mă cu curaj.

— Draga mea Violet, a început Edward, nu găsesc scuze care să-mi justifice fapta imorală. Nu mă aștept să fiu iertat. Nu voi putea niciodată să îmi răscumpăr greșeala cu totul. Pot numai să incerc să îți ofer confortul...

A spus că putem să rămănem în casa aceea cât de mult dorim. El va acoperi cheltuielile, inclusiv cele legate de servitori. Dorea ca eu să moștenesc casa, dar pentru asta trebuia să-l recunosc drept tatăl meu. Dacă eram dispusă să fac asta, își va redacta testamentul. A încheiat prin a-mi spune să-l anunț dacă voi dori vreodată să ne întâlnim, fie și doar pentru a-mi vărsa supărarea. În caz contrar, el nu se va mai întoarce ca să nu mă necăjească și mai tare. Pe plic se vedea că scrisoarea fusese trimisă din Hong Kong. Era semnată: „Al tău, Lu Shing“.

— Voi face cum dorești, a spus Edward.

— Nenorocitul. Nu spune nimic despre mama. Nu spune dacă vreunul din ei a știut că eram în viață toți anii ăștia.

Oboseala m-a doborât rapid, așa că Edward m-a dus înăuntru pentru a mă putea odihni. A doua zi dimineață, Edward mi-a spus că îi scrisese lui Lu Shing, cerându-i răspunsuri la întrebările mele. Găsea adesea moduri de a-mi arăta că mă iubește și că mă va proteja, așa cum și promisese. L-am îmbrățișat și m-am agățat de el ca un copil.

— De fapt, nu vreau să știu răspunsul, am spus. Mi-am imaginat deja toate motivele și circumstanțele pentru care mama nu s-a

întors să mă salveze și nici unul n-a reușit să justifice în chip mulțumitor de ce n-a făcut-o – decât dacă mi-ar zice că mama a murit înainte să pună piciorul în America. Și chiar dacă mi-ar zice asta, nu aș putea fi sigură că spune adevărul. Toată suferința asta mă chinuie de atât de mult timp. Nu vreau să pună iar stăpânire pe mine. Dacă mă răzgândesc mai târziu, te voi ruga să-mi citești ce mi-a scris lașul.

Conform dorințelor mele, când a sosit cea de-a doua scrisoare a lui Lu Shing, Edward a pus-o bine.

Am purtat un mic război cu mine însămi în privința casei. Impulsul imediat a fost să plec și să-i refuz moștenirea. Am încercat să nu mă gândesc la confortul de care ne bucuram. Desigur, unul dintre primele lucruri pe care le-am făcut a fost să-i scot tabloul ăla detestabil din dormitor. De nevoie, am rămas acolo ca să îmi revin complet după boală. Apoi am mai rămas o vreme, pentru că aveam grețuri în fiecare dimineață, iar agitația unei mutări putea să-i fie dăunătoare bebelușului. Îmi făcusem deja griji că boala mea ar fi putut să-i afecteze sănătatea. În cele din urmă, m-am împăcat cu gândul de a trăi acolo din rațiuni legate de teamă: dacă părinții lui Edward ar fi încercat vreodată să-i taie accesul la fonduri, cum făcuseră la un moment dat, ne-am fi trezit săraci, fără un acoperiș deasupra capului. I-am spus lui Edward că vom rămâne.

Mai târziu, a recunoscut că i-a părut bine, fiindcă își făcuse griji pentru viitorul nostru copil. Dacă se întâmpla ceva – dacă el se îmbolnăvea și nu ne era alături –, unde am fi trăit copilul și cu mine? Ne-am dus la avocatul Companiei de Transport Ivory pentru a primi câteva sfaturi de ordin general. Era un bărbat cu un aspect obișnuit, cu un păr stufos și barbă și sprâncene pe măsură, dese ca niște cozi de veverițe. Edward m-a prezentat ca fiind soția lui, „Doamna Ivory“, și a explicat că aveam un unchi american în Soochow, un tip excentric, care îmi trimisese o scrisoare în care spunea că dorea să-mi lase casa mie.

— Nu dorim să părem avari și să cerem ca moștenirea să fie trecută în testamentul său, a spus Edward. Ar fi suficientă scrisoarea lui atunci când inevitabilul se va produce?

Avocatul era de părere că un testament era varianta cea mai bună, dar a spus că scrisoarea ar putea să fie suficientă dacă era datată, olografă și dacă nu mai existau alți descendenți, cum ar fi

cazul unui fiu pierde-vară. Când ne-am întors acasă, am văzut că cele două scrisori ale lui Lu Shing erau într-adevăr datate, așa că Edward le-a pus într-un loc sigur unde nimeni nu le-ar fi putut găsi.

Trăiam în mica noastră lume, în intimitatea confortabilă a vieții de soț și soție. Când vremea se răcea, ne așezam liniștiți unul în brațele celuilalt în fața șemineului, știind la ce se gândea celălalt, la fericirea de acum și la cea viitoare și la norocul de a ne fi găsit unul pe celălalt. Ne citeam unul altuia în bibliotecă – din ziare, romane sau din volumul de poezii preferat al lui Edward. În zilele ploioase, puneam gramofonul Victrola și dansam, în timp ce Dovlecelul Fermecat ne privea. Întotdeauna Edward o invita prin semne să vină să facă câteva piruete cu el. Ea, la rândul ei, refuza întotdeauna prima invitație și, după ce Edward mă arăta cu degetul, explicându-i prin gesturi că burta mea e prea mare ca să dansez pe o melodie așa ritmată, numai atunci se lăsa convinsă bucuroasă. Era amuzant să mă uit la ei cum comunicau ca într-un joc de mimă, cu expresii faciale și gesturi care provocau adesea neînțelegeri comice. Edward i-a mimat la un moment dat cum lingea și mușca dintr-o înghețată pe băț și cum am intrat în noul magazin din josul străzii unde se găsea de vânzare. Dovlecelul Fermecat a înțeles că un câine vagabond mâncase din farguria lui și fugise cu mâncarea în bot când l-a văzut pe Edward venind. Până la urmă a trebuit să traduc. Am găsit cutii cu diverse jocuri, inclusiv ping-pong. Dovlecelul Fermecat s-a dovedit iute și agilă, iar Edward, surprinzător de stângaci și lent. Nu îl deranja că izbucneam deseori în râs. Am aflat mai târziu că era de fapt destul de priceput la joc, doar că îi plăcea tare mult să ne vadă așa vesele. Făceam plimbări de două ori pe zi până la cafenelele unde clienții discutau ultimele vești despre război. Se apropia momentul victoriei și toți eram nerăbdători să se termine războiul. În pat, vorbeam despre copilăriile noastre, ne aduceam aminte tot ce puteam, astfel încât aveam impresia că ne cunoaștem de-o viață, mai bine decât ne cunoscuseră toți ceilalți. Dezbăteam dacă fusese vorba de soarta chinezească sau de destinul american care ne făcuse să ne întâlnim. Întâlnirea noastră nu putea să fie la fel de aleatorie ca două frunze din doi copaci purtate de vânt în același loc.

Singura pată în viața noastră perfectă era Lu Shing. Furia pe care o simțeam față de mama mea și de el mă mistuia. N-ar fi putut

în veci să-și răscumpere greșeala față de mine. Cum puteau să-mi înapoieze viața pe care ar fi trebuit să o am? Dar acum aveam viața pe care mi-o dorisem întotdeauna. N-aș fi putut niciodată să-l iert pe Lu Shing. Totuși, trăind atât de împăcată în casa lui, încetasem să mai stărui asupra acțiunilor sale vrednice de dispreț care îmi schimbaseră viața.

Epidemia de gripă a luat sfârșit în vara lui 1918. În noiembrie, când s-a terminat războiul, am avut un al doilea motiv să sărbătorim. Deși Concesiunea Internațională își menținuse neutralitatea în timpul războiului, acum steagurile diferitelor națiuni își fluturau culorile vestind că era pace în lume. Occidentalii au desfăcut șampania franțuzească și necunoscuții se sărutau pe străzi. Ocazie cu care își dădeau și microbi, și pe săruturile alea s-a dat ulterior vina când a lovit un nou val de gripă – și mai puternic decât cel anterior. Shanghaiul nu a fost la fel de afectat ca alte părți din lume. Asta scria în ziare, unde se menționa și că, la fel ca data trecută, cele mai multe victime erau în rândul tinerilor. În mod ciudat, cei cu o stare de sănătate foarte bună aveau cele mai mari șanse să fie răpuși.

Dovlecelul Fermecat și cu mine suferiserăm deja de pe urma bolii, așa că pentru noi nu mai exista pericolul să ne molipsim. Dar Edward scăpase primei runde. Eram gravidă în peste șapte luni și, de frica bebelușului care urma să se nască, toată lumea din casă trebuia să păstreze reguli stricte de igienă. Dacă ieșeam din casă, Edward purta mască chirurgicală și evitam cafenelele și restaurantele aglomerate. În ciuda acestor precauții, Edward s-a îmbolnăvit, iar eu am intrat în acțiune, citind în prealabil tot ce aveam nevoie să știu pentru a-l trata pe bolnav. Am fiert apă în care am presărat frunze de camfor și eucalipt. L-am făcut să bea ceai fierbinte și o fiertură de ierburi chinezești amare. Aveam pregătite prosoape ude pentru a-i potoli febra, pe care Edward le tot refuza, spunând că simptomele lui sunt atât de blânde, încât se pare că era prea plâpând ca să facă parte din categoria amenințată a celor care stăteau bine cu sănătatea. A zăcut la pat o singură zi și s-a lăudat că gripa nu a fost mai rea decât o răceală banală. Și-a revenit rapid, lucru care ne-a mai liniștit. Acum că nici el nu mai putea lua gripa a doua oară, nu mai aveam de ce să ne facem griji că o să i-o dăm bebelușului.

Într-o zi de ianuarie însorită și rece, s-a născut fetița noastră. Conferința de Pace de la Paris a început în aceeași zi, fapt pe care l-am luat drept un semn că o să fie un bebeluș cuminte. S-a dovedit adevărat. Avea pielea albă și semăna mai mult cu Edward decât cu mine. Avea ochii căprui și smocuri de păr șaten. Am pretins că vârtejul de la ceafă era al meu, ca și semnul de la naștere abia vizibil pe funduleț, pe care mulți bebeluși chinezi îl aveau. Linia și lobia urechilor ei delicate ca niște frunzulițe erau de la Edward. Eu am revendicat bărbia rotunjită. Edward a spus că atunci când se încrunta în somn, arăta ca mine când eram îngrijorată. Eu am spus că atunci când își umfla nările, arăta ca el când era adusă mâncarea la masă. Edward a declarat-o „replica cea mai perfectă a celei mai perfecte femei din toate timpurile“. Și când am primit această declarație plină de dragoste, l-am rugat să aleagă numele fetei noastre. S-a gândit două zile. Numele ei urma să devină parte a moștenirii noii noastre familii, a spus. Bosson nu avea să facă parte din aceasta.

— Se va numi Flora, a spus în cele din urmă. Violet și Micuța Flora. A ținut-o în brațe și și-a apropiat fața de chipul ei adormit. Micuța mea Flora.

În secret, hotărârea lui mă afectase. În casele de curtezane, eram cunoscute sub numele de „flori“. Toată viața nutrisem sentimente contradictorii legate de numele meu. Violetele erau florile îndrăgite de mama mea – cu un aspect deloc deosebit, puteai să calci lesne pe ele, creșteau fără să aibă nevoie de prea multă îngrijire. Îmi schimbasem numele de-a lungul anilor din Violet în Vivi, apoi în Zizi, plus încă multe alte porecle efemere. Acum ajunsesem din nou la Violet. Era ca soarta. Nu puteam să o schimb definitiv. Cu câteva zile în urmă, în bibliotecă, ascultam o arie dintr-o operă, cea mai frumoasă dintre toate. Era cântată de personajul Violetta, o curtezană, scria pe disc, adăugând apoi: „în acest moment din viața ei, o floare decăzută“.

Edward cânta suav cu vocea lui de tenor – „Flora! O, scumpă, micuță Flora! Roua dimineții. Bobocel la amiază... Privește-i ochii!“, spunea el, „Vezi cât de vioi devin când îi spun numele. Deja îl recunoaște. Micuța Flora, Micuța Flora“. Cum aş mai fi putut să-l rog să aleagă alt nume?

Nu suportam să nu o avem pe Mica Flora sub ochii noștri, prin urmare am hotărât să o ținem cu noi decât să o dăm în grija doicii.

În puterea nopții, mă trezeam când mormăia și plângea încetișor, o luam din coșul ei de lângă pat și o puneam la sân. Îi cântam încetișor: „Flora, o, scumpă, micuță Flora, roua dimineții, bobocel la amiază...” Se potolea, ochii îi alunecau prin cameră până când îi găsea pe ai mei, și nu-și mai dezlipea privirea de la ei. În clipa aceea fugară când mă recunoștea, eram cea mai fericită din lume.

Martie 1919

În martie, gripa spaniolă a revenit.

— Războiul s-a terminat, trebuia să înceteze și povestea asta, a spus Dovlecelul Fermecat.

Toți spuneau că de data asta era și mai violentă decât ultima dată. Se îmbolnăveau mai puțini, dar cei care se molipseau se chinuiau mai tare și mureau mai repede.

Edward, Dovlecelul Fermecat și cu mine învinseserăm deja gripa, prin urmare eram recunoscători că nu ne mai aflam în pericol. Dar Micuța Flora, care avea doar două luni, nu fusese încă atinsă de nici o boală, astfel încât ne luam infinite precauții. Le ceream tuturor celor din casă să poarte măști de tifon de fiecare dată când plecau pe-afară. Înainte să intre în casă, trebuiau să-și lase măștile într-o găleată de lângă ușă, astfel încât să poată fi sterilizate prin fierbere, apoi înmuiate în apă cu camfor pentru a putea fi refolosite. Când o scoteam pe Mica Flora la plimbare, așezam peste căruț o acoperitoare din tifon cu camfor. Evitam locurile aglomerate. Apăruseră peste tot semne mari de avertizare: se aplicau amenzi consistente celor prinși scuipând, tușind sau strănutând în locuri publice sau în tramvaie. Două școli de băieți și una de fete au fost închise în urma cazurilor apărute în căminele lor. De-a lungul străzii Fântâna cu Bulbuci, se înșirau magazine și chioșcuri care ofereau remedii pentru a preveni sau vindeca gripa. Cea mai bună metodă de a evita îmbolnăvirea, am aflat noi, era să bem Elixirul Doctorului Chu de opt ori pe zi, să facem gargară cu Poțiunea Doamnei Parker sau să facem baie în apă fierbinte cu ceapă. Cei care se îmbolnăveau aveau nevoie de multă odihnă și de alcool, cel mai bun whisky fiind și cel mai eficace.

După două săptămâni, am aflat că au murit numai o sută și ceva de străini din Concesiunea Internațională și că cel puțin jumătate din ei erau japonezi. Școlile s-au redeschis. Pe trotuare nu zăceau

grămezi de cadavre, doar mormane de măști nevândute. N-am mai fost nici noi atât de îngrijorați și de precauți.

Când, după câteva zile, lui Edward a început să-i curgă nasul, el a fost primul care a spus că nu ar trebui să se apropie de Mica Flora. În orice caz, n-avea poftă de mâncare, așa că n-a luat cina împreună cu noi.

Cum și eu eram vulnerabilă în fața unei răceli, Edward și cu mine am dormit în camere separate în noaptea aceea. Servitorul lui, Micul Berbec, i-a pregătit un pahar de whisky pe noptieră. A doua zi dimineață, când m-am dus la Edward, am descoperit speriată că avea ochii roșii și chipul palid, scăldat în sudoare. Zicea că îi e cald, din cauza umezelii de afară. În realitate, vremea era răcoroasă. A tușit de parcă se îneca și mi-a explicat că Bulevardul Nanking era plin de praf de la clădirile care se demolau. Îl apucase durerea de cap de la cât îl zguduia tusea.

— E o boală chinezească, a glumit el.

Americanii și englezii numeau „boli chinezești“ tot soiul de maladii, de la dureri de stomac până la orice afecțiuni mai stranii, mai ales dacă duceau la moarte.

După-amiaza, m-am dus să stau cu Edward și am fost uimită să constat că îi crescuse febra. Tușea atât de violent, încât de-abia mai putea să-și tragă răsuflarea sau să stea în picioare.

— Ți-am spus deja. E febra de mlaștină din Shanghai, a reușit să glumească. Te rog, nu te îngrijora. O să mă duc să fac o baie rece și să zac în cadă.

După o oră, m-a rugat să chem un doctor de la spitalul american doar ca să-i dea niște medicamente pentru tuse. A avut nevoie de ajutorul a doi servitori pentru a ajunge din cadă înapoi în pat.

A sosit doctorul Albee. Dovlecelul Fermecat l-a recunoscut. „Regele Infernului“, cum îi zicea ea. Mi-a spus că va trimite vorbă să vină și doctorul chinez care ne tratase pe noi două când fuserăm bolnave. Probabil că avea remedii mai bune decât doctorul englez, care spunea că nu e mai nimic de făcut decât să aștepti răbdător să-ți treacă.

L-am asigurat că Edward se vindecase de gripă în timpul celei de-a doua epidemii, deci asta trebuia să fie altă boală. Febră tifoidă? S-a uitat în gura lui Edward, i-a mai examinat de câteva ori nasul și urechile, l-a pipăit pe gât, l-a bătut și l-a ascultat pe spate, apoi a spus cu mare autoritate:

— Pacientul are o infecție a polipilor.

A măsurat și a pus laudanum dintr-o sticlă mai mare într-una mai mică. I-a dat lui Edward un capac plin cu soluție pentru a-i ușura tusea și aspirină pentru febră. I-a prescris și cearșafuri proaspăt schimbate ca să-i dea o senzație mai plăcută, nu una de boală, grăbind astfel însănătoșirea. Ca să îl ajute să respire mai ușor, s-a folosit de o seringă pentru a-i scoate afară o parte din mucozități. În timp ce-și pregătea instrumentele, i-a spus lui Edward că ar trebui să își scoată polipii după ce își revine.

— Te ține sănătos și cu mintea limpede, a spus el vesel. Scoaterea polipilor poate vindeca și alte probleme, precum făcutul în pat, lipsa poftei de mâncare și retardul mental. Toată lumea ar trebui să scape de ei. Dacă dumneavoastră și soția dumneavoastră vă decideți să-i scoateți, nu găsiți pe nimeni mai priceput la operația asta. Am avut sute de pacienți.

A introdus o pompiță într-una din nările lui Edward. Când s-a uitat la ce a scos afară, doctorul s-a întunecat la chip și a părut confuz. Era ceva gros, cu urme de sânge. M-a liniștit spunându-mi că nu este nimic grav. Edward a tușit, expectorând niște spută. Și aceasta avea urme roșii.

Doctorul a trântit mai departe, în timp ce Edward tușea violent încercând să-și recapete suflarea.

— Asemenea secreții cu sânge sunt tipice, a spus repede, pe un ton profesionist. Țesutul este iritat și sângerează.

Trebuia, de asemenea, să îi dăm ceai din belșug, fără lapte. M-am bucurat să-l văd plecat odată pe doctorul ăsta atât de vesel.

Am stat lângă patul lui Edward și i-am citit din ziar. După o oră, dintr-una din nările lui Edward a început să curgă o spumă însângerată.

— Pe naiba, polipi! am strigat. Să-l ia naiba pe doctorul ăsta!

Dovlecelul Fermecat s-a repezit în cameră și a dat cu ochii de Edward.

— Dar ce are?

Tremuram și respiram atât de greu, încât abia reușeam să scot vreo vorbă.

— Edward ne-a spus toamna trecută că luase gripa. Și că n-a fost mai rea decât o răceală banală. Cred că asta a și fost, nu gripă. N-a fost niciodată ferit de ea.

Mi-aș fi dorit ca Dovlecelul Fermecat să-mi spună că își mai revenise și că totul avea să fie bine până seara. În schimb, ochii i s-au mărit de groază.

Doctorul chinez s-a uitat o singură dată la Edward și a spus:

— E gripa spaniolă și e forma gravă. A adăugat: Noi am văzut mult mai multe cazuri decât doctorii americani – o mie cinci sute până acum. Din care numai eu am văzut sute. Nu încape nici o îndoială, e gripă.

I-a spus unui servitor să-i scoată pijamaua lui Edward, care era jilavă din cauza febrei. I-a ordonat unei servitoare să aducă niște bucăți de pânză curate, mai mari, douăzeci de bucăți. Doctorul s-a întors spre mine și mi-a spus:

— Putem încerca.

Încerca? Ce voia să spună prin acest cuvânt firav, *a încerca*?

— Dacă e mai bine până mâine-dimineață, mai are o șansă.

A scos mai multe pachetele de medicamente pe care trebuia să le fierbem o oră.

Doctorul a introdus ace de acupunctură de mărimea unei agrafe de păr în corpul lui Edward. Curând, grimasa înțepenită de pe fața lui Edward s-a relaxat într-una de capitulare nepăsătoare. A început să respire normal, mai încet și mai profund. A deschis ochii, a zâmbit și mi-a șoptit răgușit:

— Mult mai bine. Mulțumesc, iubirea mea.

Am izbucnit în plâns de fericire. Vedeam din nou lumina zilei, lumea era diferită. I-am luat mâna și l-am sărutat pe fruntea umedă. Depășiserăm pragul critic al crizei.

— M-ai speriat, m-am văitat eu cu blândețe.

Edward și-a frecat gâtul.

— E înțepenită aici, a șoptit.

L-am mângâiat pe mână.

— Ce anume?

— O bucată de carne.

— Dragul meu, n-ai mâncat nimic. N-ai nimic în gât.

Doctorul a spus în chineză.

— O senzație de ceva blocat în gât – mulți se plâng de asta.

— Ce se poate face pentru a-i scoate afară chestia aia din gât?

— E un simptom.

Avea o expresie gravă, apoi a clătinat din cap.

— E aici, înăuntru, a spus Edward, care acum găfâia și-și arăta gâtul. L-a privit pe doctor și a spus în engleză: Doctore, dacă ești amabil. Te rog, dă-mi ceva ca să pot să înghit.

Doctorul a răspuns în chineză.

— Nu vei mai suferi mult timp. Ai răbdare.

Înainte să plece, doctorul a spus că dacă se întindea pe corpul lui o culoare albăstruie, era semn foarte rău.

Părul lui era atât de umed de la febră, încât arăta de parcă îi turnase cineva o strachină de apă în cap. Nu mai frigea, era rece la atingere. Avea pleoapele lăsate, una îi atârna mai jos decât cealaltă.

— Edward, i-am șoptit, nu mă părăsi.

Și-a întors capul încet, dar ochii lui n-au fost în stare să-mi găsească fața. Mi-am strecurat mâna în palma lui. Degetele i s-au mișcat. A mormăit ceva fără să-și miște buzele. Mi s-a părut că a spus: „Scumpa mea iubită“. I-am pus cataplasme pe corp, i-am aspirat aerul otrăvitor din plămâni cu ajutorul ventuzelor. A luat o sută de pastile mici care i s-au rostogolit în jos pe gâtulej. Le tușea imediat afară împreună cu sputa însângerată. Inspira scurt, repede și superficial, iar când dădea aerul afară din plămâni, se auzea de parcă ar fi avut în piept niște foi de hârtie care fluturau. L-am ridicat în capul oaselor, l-am bătut pe spate, apoi l-am palmuit și l-am lovit cu pumnii astfel încât să scuipe sputa gripei aleia infernale. Îl îngrijeam fără să mai știu de mine, nu mai vedeam și nu mai auzeam nimic în afară de Edward, insuflându-i voința de a rămâne în viață. Încurajându-l să respire, încă o gură de aer și încă una. Nu trebuia să-mi pierd atenția nici măcar un moment. Totul depindea de mine. Eram de neclintit, sigură pe mine, stând în preajma lui, laudându-l când vedeam că i se ridică pieptul. Din când în când își venea în simțiri, deschidea ochii și se uita la mine, surprins să mă vadă acolo. L-am auzit mormăind „ce față neînfricată ești“, apoi „te iub..., te iub...“ Și iar își pierdea cunoștința.

Spre seară, pe fața lui Edward apăruseră vagile pete albăstrui de care ne temeam. Buzele îi erau reci, ochii, uscați. Dovlecelul Fermecat a dat la o parte cearșaful de pe el ca să îl înlocuiască cu unul curat. Picioarele lui erau de un gri marmorat. Valul întunecat înainta în sus pe picioare. L-am strigat și i-am spus că se va vindeca până dimineața.

— Mă crezi când îți spun?

Mi-am ținut răsuflarea când a încercat să tragă cu zgomot aer în piept. De-abia mai puteam respira. Mă sufocam. Dar am refuzat să plâng, ar fi însemnat să recunosc înfrângerea. I-am evocat toate momentele minunate care ne legaseră. Am vorbit fără pauză ca să nu se rupă firul dintre noi.

— Mai ții minte ziua în care am ieșit din peșteră și am nimerit într-un rai de verdeață? Te-am iubit atunci. Știai? Edward, îți aduci aminte?

Apoi mi-am dat seama că țipam. În cameră era tăcere și auzeam cu o claritate terifiantă gălgâitul și șuieratul, micile bule și pocnituri ale spumei sângerii care îi curgea din nări, din gură și din urechi. Seara, chiar după apus, când fața lui era la fel de gri ca umbrele, a mai gălgâit o dată, apoi a căzut în neființă.

Am rămas lângă el toată noaptea. La început nu am putut să-i dau drumul mâinii. Încă era posibil să-i curgă viață prin vine, iar eu poate aș fi fost în stare să i-o împing înapoi în trup. Dar fără aer, s-a golit, avea obrajii surpați. Ochii i se adânciseră în orbite, apoi întregul său corp parcă s-a năruit. Mâna i s-a răcit. Nu puteam să-i transmit căldura mâinii mele.

— De ce te-ai dus? De ce te-ai dus? am șoptit. Apoi am urlat: De ce te-ai dus?

Pe fața lui încă se mai citea agonia, iar eu eram furioasă. Unde era pacea care se așternea odată cu moartea, așa cum se spune? Am plâns plină de mânie, apoi de disperare și de durere. I-am acoperit fața și am plâns, gândindu-mă la el așa cum era în viață, nu nemișcat, nu redus la tăcere.

Ușa s-a deschis și lumina s-a revărsat înăuntru. Dovlecelul Fermecat părea marcată de ceva. Am sărit în picioare. Cum am putut să uit de Micuța Flora!

— E bolnavă? am țipat. M-a părăsit și ea?

— E cu doica în cealaltă aripă a casei și nu e deloc bolnavă. Dar tu nu poți să te duci la ea până nu te speli bine de tot. Trebuie să-ți ardem hainele, inclusiv pe cele ale lui Edward – și așternuturile, prosoapele, totul, inclusiv pantofii.

Am dat din cap.

— Ai grijă ca servitorii să nu păstreze hainele pentru ei.

— Majoritatea servitorilor nu mai sunt. A spus-o atât de direct, încât la început nu am înțeles ce vrea să zică. Au fugit după ce a

murit Edward. Numai trei au mai rămas: doica fetei, servitorii Istețul și Micul Berbec și șoferul Gata. Au luat gripa de prima dată, astfel încât nu se tem. O să-i pun pe bărbați să spele corpul.

Corpul. Cât de nemilos era acest cuvânt.

— Folosiți apă caldă, am zis și am plecat pentru a-mi pregăti propria baie solitară.

Lacrimile mi-au picurat în apa din cadă. Când m-am ridicat, am amețit, așa că m-am așezat pe pat. Un singur gând mă ținea să nu plâng: trebuia să par liniștită când mă duceam la Mica Flora. Am închis ochii pentru a-mi aduna gândurile. Ea trebuie să știe că este întotdeauna în siguranță și protejată.

M-am trezit șase ore mai târziu, când se făcuse deja după-amiază. Edward nu mai era în dormitor. Sunetul vocii lui fusese acum înlocuit de tăcere. Am coborât la parter.

Dovlecelul Fermecat a ieșit din sufragerie, unde era întins Edward. M-a tras deoparte în salon.

— Trebuie să-ți iei rămas bun rapid. Istețul a spus că în Orașul Vechi Chinezesc strâng cadavrele și le pun într-un singur mormânt imens. Familiile nu își pot trimite morții în satele strămoșești. Îți imaginezi ce bocet s-a pornit când au auzit asta. Nu știm ce fac străinii cu corpurile, dar nu putem risca să îi lăsăm să hotărască în locul nostru.

Era prea curând pentru Edward să plece. Aș fi tras de timp cât puteam de mult, dacă nu prelua controlul Dovlecelul Fermecat. Îl iubise pe Edward și știam că proceda cu grijă și chibzuință. Îi eram recunoscătoare că nu trebuia să mă gândesc la ce e de făcut. Istețul și Micul Berbec improvizaseră un sicriu dintr-un dulap mai mare. Au folosit ceara unor lumânări pentru a-l sigila pe toate părțile. Săpaseră deja în apropierea heleșteului un mormânt. Era locul unde ședeam împreună cu Edward în zilele călduroase, ne citeam unul altuia sub ulm și loveam apa din heleșteu cu picioarele ca să ne stropim unul pe altul.

— Regele Infernului a trecut pe aici să vadă cum se simte Edward, a spus Dovlecelul Fermecat. Poftim certificatul de deces. Nu pot să citesc ce a scris câinele ăla bășinos.

Pneumonie, efect secundar al gripei. Își recunoscuse greșeala. Probabil că declarase moartea lui Edward la Consulatul American și anunțase autoritățile Concesiunii Internaționale. Doica mi-a adus-o

pe Micuța Flora. M-am uitat la fața ei și i-am pus mâna pe frunte să-i iau temperatura. Ochii îi erau limpezi și îi căutau pe-ai mei. I-am privit din nou fața, urechile, fruntea, părul și ochii, toate moștenite de la Edward.

Dovlecelul Fermecat m-a condus în sufragerie, „pregătită să prindă bebelușul“, a spus, „în caz că leșinam“. Masa cea mare nu mai era, iar în locul ei se afla sicriul. Pielea lui Edward avea o paloare gri. Era îmbrăcat cu un costum pe care îl purta la plimbările noastre. L-am mângâiat pe obraz.

— Ești rece, i-am spus. Îmi pare rău.

Mi-am cerut iertare pentru toate îndoielile pe care le avusesem vreodată despre bunătatea, sinceritatea și dragostea lui. I-am spus că mă crezusem la un moment dat incapabilă de a-i oferi dragoste pentru că nu știam în ce constă aceasta, ci doar că aveam nevoie de ea. Îmi arătase cât de firesc era să o primești și cât de firesc era să o oferi. Iar acum, durerea inimii mele era de nesuportat, și aceasta era dovada că ne iubiserăm cu toată ființa. Am întors-o pe Flora cu fața la el.

— Fiica noastră, bucuria noastră cea mai mare, mi-a arătat că pot să iubesc chiar și mai profund. O să-i spun că ai ținut-o în brațe în fiecare zi și că i-ai cântat.

Bărbatul cu chip albăstrui nu a spus nimic. Acela nu era Edward. Nu doream ca momentele chinuitoare ale ultimelor două zile să rămână amintirea mea cea mai puternică despre el. I-am dat-o pe Flora Dovlecelului Fermecat și m-am dus sus în bibliotecă.

M-am așezat pe una din cele două canapele gemene și mi-am adus aminte de conversațiile noastre – spiritul lui, seriozitatea, simțul umorului și chiar stările sumbre în care pica câteodată când vorbeam despre sufletul și sinele său moral, cum îl numise el. Ce era mântuirea? Unde s-a dus când a părăsit această lume? Am zărit jurnalul în care începuse să scrie abia cu o săptămână în urmă și l-am strâns la piept. Aici era el. Și totuși nu era. Era trist și deopotrivă minunat să accept că un om nu poate fi găsit altundeva decât în spiritul lui. Nimeni nu putea să se înstăpânească asupra lui.

Înainte să ajung în capul scărilor, am auzit voci grave și țipete de copil. Am coborât în grabă. Doi polițiști chinezi stăteau în hol. Amândoi o țineau de câte un braț pe fiica servitoarei mele personale,

Șoricica. Era o fată speriată de vreo zece ani și tresărea la orice zgomot sau mișcare bruscă. Dovlecelul Fermecat și cu mine bănuiam de multă vreme că mama ei o bătea cu regularitate. Polițiștii au scuturat-o de braț. Ochii i s-au mărit de groază.

— Mama m-a pus să mă duc cu el la magazin, a spus printre dinții clănțănind. A spus că mă omoară în bătaie dacă n-o fac.

Unul din polițiști a spus că fetița dusese un colier prețios la un magazin de bijuterii al unui anume domn Gao. Bijutierul susținea că a intrat pe loc la bănuieli când a văzut colierul. Știa cui îi aparține. L-a dus la secția de poliție pentru a nu fi acuzat că îl furase. Deși părea să spună adevărul, fusese reținut la secție până când i se puteau verifica afirmațiile.

— Vă rog, plângea Șoricica. Nu-i lăsați să mă omoare!

— Cineva de aici trebuie să descrie colierul dispărut, a spus polițistul care arăta mai sever.

Dovlecelul Fermecat s-a dus în camera mea și a scos bijuteriile ca să vadă ce lipsea.

S-a întors.

— Colierul este bătut cu smaralde mici. Două benzi răsucite se unesc cu o a treia la mijloc...

Polițistul a scos la iveală colierul. Dovlecelul Fermecat l-a examinat să vadă în ce stare se afla. Apoi a certat-o pe fetița care plângea.

— S-a născut cu un creier mai mic, le-am explicat repede polițiștilor. Gândește ca un copil mic, n-are pic de judecată. Colierul ne-a fost înapoiat și nimeni nu a suferit vreo pagubă. O să avem noi mai multă grijă și de fată, și de bijuterii. Pot să vă asigur, de asemenea, că ne cunoaștem de mulți ani cu domnul Gao și că este foarte de încredere.

— Fata ne-a spus că un străin a murit de boala albastră, a spus unul dintre bărbați cu gravitate. Noi nu ne ocupăm de treburile care îi privesc pe străini. Dar dacă a fost bolnav de gripă, un doctor american trebuie să examineze corpul și să verifice cauza morții, apoi să înștiințeze Consutul American.

— Avem deja un certificat de deces semnat de doctorul Albee de la Spitalul American. Dânsul l-a tratat pe domnul Ivory.

Bărbații au cerut să-l vadă pe Edward pentru a verifica că persoana decedată era un străin, nu un cetățean chinez. S-au oprit înainte să ajungă la Edward.

— Ai! Fața albastră, a rostit unul din ei pe o voce joasă.

După o oră, un inspector de la secția de poliție britanică a trecut pe la noi, urmat de un ofițer consular de la Consulatul American. Și-au prezentat condoleanțele în două vorbe și și-au cerut scuze pentru deranj.

— Cine este decedatul? a întrebat americanul.

— Bosson Edward Ivory III.

Cuvintele au răsunat ca dangățul funerar al unui clopot. Le-am arătat certificatul de deces. L-au examinat pe Edward și mi-au cerut pașaportul lui. M-am dus în biroul lui Edward și, înainte să le aduc pașaportul, m-am uitat la fotografia lui. Atât de sobru, atât de tânăr. Apoi am văzut sub numele lui cuvântul *căsătorit*. Sub cuvintele *numele soției* scria: „Minerva Lamp Ivory“. În clipa aceea, am plonjat într-o nouă viață.

Bărbații studiau pașaportul.

— Eu sunt soția lui, Minerva Lamp Ivory.

Și-au notat această informație.

— Ne puteți arăta și pașaportul dumneavoastră? a întrebat americanul.

Am ezitat.

— Nu este decât o formalitate.

M-am scuzat și m-am dus în dormitorul meu sub pretextul de a le aduce pașaportul meu inexistent. Am deschis câteva sertare goale, căutând în minte scuze plauzibile.

M-am întors la ei neliniștită.

— Pașaportul meu a dispărut. M-am uitat după el în locurile obișnuite și nu mai e. Unul dintre servitori probabil că l-a furat.

— Vă rog să nu vă faceți griji. După cum ziceam, nu e decât o formalitate. Dacă a dispărut, putem să vă ajutăm să primiți altul. Doriți să anunțăm noi familia dânsului?

M-am gândit rapid.

— Ar fi mai bine s-o fac eu. O să fie un șoc atât de mare pentru părinții lui. Trebuie să găsesc cele mai potrivite cuvinte pentru a atenua lovitura și a-i asigura că nu a suferit – ceva ce îmi doresc să fi fost adevărat. Știu că mă vor întreba dacă trupul lui Edward va fi dus înapoi acasă, în New York.

— Regret să vă informez că acest lucru nu este posibil, mi-a spus ofițerul consular. Corpurile celor care au murit de gripă nu pot să fie transportate în afara orașului.

— Am aflat deja acest lucru, motiv pentru care am făcut aranjamente private. Trebuie să le spun părinților lui cu maximă delicatețe că îl vom înhuma aici, în casa lui. Corpul lui va rămâne între zidurile acestei grădini.

— Aveți noroc că dispuneți de pământ pentru înhumare. O mie cinci sute de chinezi au pierit până acum și sunt înmormântați într-o groapă comună. Unii chinezi aruncă trupurile celor decedați în râu. Ne facem griji că apa potabilă a fost contaminată cu gripă. Să fierbeți bine apa. Vă recomand și să nu mâncați pește.

Micuța Flora a început să se agite și să scâncească. I-am pus mâna pe frunte. Mereu mă temeam să nu se îmbolnăvească.

Inspectorul englez i-a zâmbit cu gura până la urechi, ca un clown, și și-a rotit ochii ca să o facă să râdă. În schimb, fetița a izbucnit în plâns.

— Mare păcat să-ți pierzi tatăl la o vârstă așa de fragedă, a spus el.

La o oră după plecarea lor, l-am îngropat pe Edward în grădină, sub copacul cel mare. La mormântul lui Edward, Micul Berbec împreună cu Istețul au rostit câteva cuvinte de recunoștință. Dovlecelul Fermecat a adus un bol de fructe și a aprins mai multe bețișoare parfumate. Cei doi bărbați au acoperit mormântul cu pământ umed. După ce au plecat, am scos din pământ violetele care se înșirau de-a lungul aleii spre casă și le-am plantat pe mormântul lui.

M-am întors la paginile cunoscute din *Fire de iarbă* și am citit tare, fără să-mi tremure vocea.

„Nici eu și nimeni altul nu putem străbate acest
Drum pentru voi;
Trebuie voi înșivă să-l străbateți,
Nu este departe, vă stă la îndemână,
Poate că-l urmați, fără să știți, chiar de la naștere,
Poate că el se află pretutindeni pe apă și pe pământ.“

Capitolul 8

Cele două doamne Ivory

Shanghai

Martie 1919

Violet

După ce a murit Edward, am stat în fiecare zi pe băncuța de piatră sau pe nisip, unde îi citeam Micii Flora și vorbeam despre dragostea pe care i-o purta tatăl ei. Flora se uita la mine concentrată, de parcă înțelegea ce îi spuneam. În cea de-a patra zi, cineva a bătut la poartă. Am lăsat jos cartea, am deschis poarta și am dat peste un bărbat cu o înfățișare gravă, care arăta ca un antreprenor de pompe funebre.

Și-a scos pălăria și s-a prezentat: domnul Douglas de la firma de avocatură Massey & Massey, care reprezenta Compania de Transport Ivory.

— Sincere condoleanțe, a spus. Îmi pare rău că trebuie să ne revedem în aceste circumstanțe tragice.

Am încercat să-mi aduc aminte. Îl înșoțisem la un moment dat pe Edward la un avocat pentru a stabili dacă scrisoarea lui Lu Shing, prin care îmi oferea această casă, era suficientă din punct de vedere legal pentru a emite ulterior pretenții asupra ei.

— Ar fi trebuit să vin mai devreme, a continuat bărbatul. A durat până am pregătit actele. După cum știți, domnul Ivory a făcut anumite aranjamente financiare pentru dumneavoastră și pentru fiica dumneavoastră.

Am aflat că Edward le trimisese avocaților săi o scrisoare prin Micul Berbec. Era datată cu șase zile în urmă, când a fost prima

dată atins de boală și a spus că nu are poftă de mâncare. Știusese încă de pe atunci că urma să moară.

Avocatul mi-a arătat documentele. Edward stipulase că, în cazul de deces, fondurile aflate în banca din Shanghai trebuiau să fie transferate imediat, integral, într-un cont nou deschis pe numele fiicei sale, Flora Ivory. Soția lui, mama copilului său, avea drept de semnătură. Banii se adăugau la orice sumă dobândită ulterior prin moștenire.

Domnul Douglas s-a aplecat către Mica Flora.

— Ce copil frumos. Văd că seamănă și cu dumneavoastră, și cu regretatul domn Ivory.

Mi-a înmănat o hârtie bătută la mașină, cu niște nume scrise de mână, împreună cu suma de 53 765 de dolari.

— Nu trebuie decât să semnați aici pentru accept.

Era o sumă de bani uluitoare, suficient cât să ne ajungă tot restul vieții. Câtă înțelepciune din partea lui Edward să pună banii pe numele Florei. Ea era moștenitoarea lui, iar banii n-ar fi putut să-i fie luați niciodată. M-am uitat la numele din josul paginii: Minerva Lamp Ivory.

— Presupun că numele dumneavoastră este scris corect, a spus avocatul. Aceasta este informația pe care avocații companiei o aveau în arhivele lor. Nu trebuie decât să verificăm cu pașaportul dumneavoastră.

Edward nu ar fi numit-o niciodată pe Minerva mama fiicei lui. L-ar fi mâniat una ca asta, la fel de mult ca și pe mine. Am vrut să declar adevărul, dar știam că s-ar putea să fie un gest periculos.

— Numele este corect, domnule Douglas. Dar nu pot să vă arăt pașaportul ca să verificați. Un fost servitor l-a furat. I-am spus unui funcționar de la consulat că urmează să mă duc curând să-l înlocuiesc... doar că mi-a fost greu.

Lacrimi sincere mi-au curs pe obraz. N-am mai putut să continui.

— Putem să vă fim de folos cu eliberarea unuia nou? a întrebat domnul Douglas. Cu greu se poate cineva aștepta de la o femeie recent rămasă văduvă să-și părăsească domiciliul. Cei de la consulat pot cu ușurință să găsească în arhivă datele din pașaportul dumneavoastră și viza. Ar fi nevoie doar de o fotografie.

— Sunteți mult prea amabil. Însă, cu tot regretul, trebuie să vă spun că nu am înregistrat niciodată pașaportul la consulat. Când

am coborât de pe vapor, am fost nerăbdătoare să-mi văd soțul și descurajată să dau peste o coadă foarte lungă la vamă. Am vorbit cu un agent de pază și l-am convins cu rugăminți urgente să-mi găsească o toaletă, dând vina pe grețuri. Știu că am greșit. Dar, la vremea respectivă, n-am văzut nimic rău în a-mi declara prezența atunci sau mai târziu. Edward și cu mine urma să remediem problema și, de asemenea, să o înregistrăm pe Mica Flora drept cetățean american. Atunci am descoperit că pașaportul nu mai era în sertarul meu. O suspectez pe o servitoare care ieșise din slujba noastră cu o lună înainte.

— Nu e prima dată când ne confruntăm cu această problemă. Pașapoartele americane se vând pe sume mari de bani. Vom obține unul nou cu ajutorul unui funcționar de la consulat pe care îl cunosc. Știe că poate să aibă încredere în cuvântul meu. Voi garanta personal pentru dumneavoastră că sunteți Minerva Lamp Ivory. Am fost martor când mi-ați fost prezentată de către domnul Ivory drept doamna Ivory, soția lui. Că veni vorba, ați mai făcut ceva în legătură cu unchiul dumneavoastră și cu casa pe care dorește să v-o lase?

De-abia în acel moment mi-am dat seama că îl cunoscusem într-adevăr pe domnul Douglas. De la ultima noastră întâlnire, își tunsese părul vâlvoi și renunțase la barbă.

— În același timp, vom înregistra certificatul de naștere, a continuat domnul Douglas cel fără barbă. Care este numele complet al copilului?

— Flora Violet Ivory, am spus fără să ezit. Soțul meu a ales numele.

— Un nume foarte frumos. Dulce și suav. Mai am nevoie doar de o fotografie a dumneavoastră. Se întâmplă să aveți una?

M-am dus în dormitor și am găsit o vedere-suvenir pentru pețitori și clienți. Eram înfășurată într-un veșmânt mulat și mă propteam într-o postură provocatoare de un pedestal dintr-un studio. Am decupat cu grijă doar capul din fotografie și m-am întors la avocat cu o fotografie mai puțin picantă, înfățișând o Minerva Lamp Ivory mult îmbunătățită.

După ce a plecat avocatul, m-am așezat pe băncuța de piatră, amețită de efortul pe care îl depusesem pentru a urzi întreaga înșelăciune. Eram o actriță desăvârșită în ceea ce privește tertipurile

dintr-o casă de curtezane, însă nu și când venea vorba de durerea mea și de viitorul copilului meu. Micul Berbec mi-a adus ceaiul. L-am întrebat dacă l-a văzut pe Edward când a scris scrisoarea.

A încuviințat.

— Mi-a spus să nu vă zic. A spus că v-ar supăra. Nu știam ce conținea scrisoarea.

— Era foarte bolnav când a scris-o?

— Avea febră și îl durea capul. M-a rugat să îi aduc aspirină. Dar mintea încă îi era limpede.

În noaptea aceea, am avut în fața ochilor o viziune beatifică a lui Edward în timp ce scria scrisoarea. La început strălucea, dar când ajungea la sfârșitul paginii, începea să se stingă până când se alătura umbrelor. Deodată, a apărut iarăși, radios. De data aceasta, când imaginea s-a stins, am rămas cu o senzație de pace la care știam că pot apela oricând. Era posibil să fi adormit și să fi visat întreaga scenă. Dar nu conta. Ce simțeam era adevărat.

Păcat că nu mă putea ajuta să scriu o scrisoarea familiei Ivory în care să-i anunț de moartea lui. Îl idolatrizaseră, era singurul lor fiu. Cine să pretind că le scrie? Ce ton să folosesc? Un doctor, ineficientul doctor Albee? Un funcționar care răspundea de regulile și procedurile aplicate în cazul persoanelor decedate?

Dovlecelul Fermecat mi-a adus o scrisoare.

— E de la Lu Shing. Dacă vrei, pot s-o arunc.

— N-am nevoie să fiu protejată de nimic din ce mi-ar putea spune Lu Shing. Răul cel mai mare s-a petrecut deja. Orice altceva o să mi se pară, prin comparație, la fel de grav ca o zi cu vreme urâtă.

Stimată doamnă Ivory,

Sunt profund întristat de trecerea în neființă a soțului dumneavoastră, fiul prietenilor mei pe care îi cunosc de peste douăzeci de ani. Sper că veți continua să locuiți în casă. Am făcut toate aranjamentele necesare pentru a vă asigura mai departe confortul. Dacă aveți nevoie de ajutor în orice situație, importantă sau minoră, vă rog să nu ezitați să-mi dați de știre neîntârziat.

Al dvs.,

Lu Shing

Mi-a spus doamna Ivory. A recunoscut atât distanța dintre noi, cât și noul statut de soție a lui Edward. I-am răspuns rugându-l să

trimită familiei Ivory – bunii lui prieteni de peste douăzeci de ani – o scrisoare pentru a-i informa de moartea lui Edward: iubitul lor fiu, Edward, fusese răpus de gripă, totul s-a petrecut rapid și fără suferință. I-am cerut lui Lu Shing să nu pomenească nimic de mine sau de Micuța Flora.

În trecut, îl desconsiderasem pentru că se comportase de parcă nici nu existam. Acum îi ceream să continue să o facă.

Am primit pașaportul a doua zi, împreună cu certificatul de naștere al Micuței Flora. Mi s-a făcut rău citind jumătatea de jos.

Flora Violet Ivory, născută pe 18 ianuarie 1919, în Shanghai, China

Tatăl: Bosson Edward Ivory III, om de afaceri

Vârsta: 26. Rasă: albă. Locul nașterii: Croton-on-Hudson, New York

Mama: Minerva Lamp Ivory, casnică

Vârsta: 23. Rasă: albă. Locul nașterii: Albany, New York

M-am dedicat trup și suflet asigurării unui viitor pentru Micuța Flora. Nu trebuia să aflu niciodată despre trecutul meu sau despre circumstanțele nașterii ei. M-am transformat în soția de drept, văduva lui Edward, Minerva Lamp Ivory. Pentru a mă da drept ea și pentru a nu stârni suspiciuni, noua doamnă Ivory nu vorbea chineză în public. Avea o coafură diferită de a mea, cu o cărare pe partea cealaltă, nu cum purtam eu. Avea părul tuns bob, ondulat. Hainele ei erau făcute la comandă, conservatoare, și nu la modă după standardele mele. Era înscrisă la Clubul American, unde participa la prânzuri plicticoase alături de alte soții, asculta prelegeri despre cum să cumperi porțelanuri, se oferise voluntară pentru a ajuta la organizarea unui bal de caritate în scopul strângerii de fonduri pentru refugiații ruși și explica în repetate rânduri, cu o durere autentică, că soțul ei murise de gripă și că acum trăia singură într-o casă de pe strada Fântâna cu Bulbuci, alături de unicul lor copil. Numele străzii le dădea tuturor de înțeles că doamna Ivory era înstărită.

În timpul zilei, mă plimbam în parc cu Micuța Flora, intram în cinematografele pentru străini și mergeam cu mașina de-a lungul Bundului, trecând pe lângă clădirile Companiei de Transport Ivory.

La început eram deseori speriată interpretând rolul doamnei Minerva Ivory. Vedeam chipul vreunei femei apărând din mulțimea neclară pentru a se uita la mine. Fiecare chip dezaprobat era diferit, însă toate aparțineau unor femei străine și păreau să știe că nu sunt cine pretindeam că sunt. Mi-am adus aminte când mi-a spus mama că n-ar trebui să țin cont de cei care mă dezaprobă în vreun fel sau altul. Eram liberă să gândesc cu capul meu. Dar asta nu era adevărat acum. Trebuie să mă gândesc la Micuța Flora.

Nu aveam prieteni adevărați în afară de Dovlecelul Fermecat. De când murise Edward, se mai împlânzise și se arăta mai degrabă grijulie față de mine, decât critică. La un moment dat refuzase să fie doica Micuței Flora. Însă acum i se părea că doica își pierdea auzul. O strigase de câteva ori, cu câteva zile înainte, când doica era cu fața întoarsă în altă parte, și nu-i răspunsese. Dacă Mica Flora cădea și țipa după ajutor? A insistat să mă însoțească pe mine și pe Micuța Flora în plimbările noastre.

— Dacă tu poți să te prefaci că ești o femeie așa cum nu vrei să fii, mi-a spus, atunci pot și eu să mă prefac că sunt doică.

Din magazine, cumpăra ceai de calitate pentru noi, iar doicii, lână colorată. Doica croșeta rochițe, botoșei, pălării, hăinuțe, pături și mănușele pentru Micuța Flora, zi și noapte, din câte se părea. Când Micuța Flora creștea și nu îi mai veneau, avea altele gata pregătite. Dădeam hainele vechi la Clubul American, care la rândul său le dona unor organizații caritabile pentru săraci. Am aflat că una dintre ele se ocupa de un orfelinat pentru fete de rasă amestecată, așa că m-am bucurat.

— Oare unele fete pot să treacă drept albe? am întrebat-o pe femeia care se ocupa cu donațiile.

— Am văzut unele care la prima vedere păreau albe ca noi două, mi-a zis. Dar dacă te uiți și-a doua oară, vezi că au ochii un pic migdalați, buzele groase sau că pielea are o tentă gălbuie.

Considera că sângele chinezesc al acelor fete era inferior, din câte îmi dădeam eu seama după răspunsul ei. Îmi făceam permanent griji să nu fiu și eu descoperită că am sânge chinezesc. Suferisem din acest motiv în copilărie, îmi era rușine și îi suspectam pe toți că nu vor decât să mă insulte. Nu aparțineam lumii bune nici din societatea americană, nici din cea chineză. Nu voiam ca Micuța Flora să sufere vreodată de pe urma îndoielilor privind locul ei în societate.

Într-o după-amiază, m-am întors acasă și am auzit râsetele subțiri ale Florei venind dinspre bibliotecă. Ea și cu Dovlecelul Fermecat stăteau în genunchi înaintea unei mese joase pe care se aflau o poză a lui Edward, bețișoare parfumate și farfurii cu fructe proaspete și dulciuri. Dovlecelul Fermecat ținea în mână niște bețișoare parfumate din care ieșeau rotocoale de fum.

— De-ar putea Edward al tău să-mi audă mulțumirile, mi-a spus ea. Măcar pot să-i transmit admirația pe care i-o port oriunde s-ar afla.

Edward l-ar fi găsit drept un omagiu fermecător. M-am întrebat dacă Micuța Flora va considera într-o bună zi că incantațiile chinezești pentru invocarea spiritelor sunt niște superstiții înapoiate.

Septembrie 1922

Trecuseră trei ani și jumătate de la moartea lui Edward.

Amintirea sa atât de vie mi se ștergea încet-încet. La o lună după ce murise, aveam impresia că dispăruse de foarte mult timp și, totodată, că se întâmplase cu o clipă în urmă. Îmi dădeam seama câte luni treceau după hainele noi pe care le împletea doica pentru Micuța Flora: verzi și galbene în aprilie, galbene și albastre în iulie, violet și roz în septembrie. Am început să remarc săptămâna în care înfloreau diverse flori, în care copacii își pierdeau frunzele și în care apăreau pe rămurele mugurii de un verde-aprins. Număram de câte ori Flora cerea să fie luată în brațe, de câte ori întorcea capul spre mine și zâmbea sau venea spre mine în fugă pe picioarele ei miciute, strigându-mi numele, un număr care devenea la fel de greu de ținut minte precum cel al zilelor de când nu mai era Edward.

Am găsit jurnalul pe care îl începuse Edward chiar înainte să moară. Ce trist că nu a avut suficient timp să mai umple încă o sută. L-am folosit pentru a nota noile cuvinte ale Micuței Flora, propoziții simpatice și idei precece. În curând, nu mai puteam ține pasul. Ar fi trebuit să îmi petrec întreaga zi notând tot ce o făcea specială. Adoram jucăriile care îi plăceau ei: păpușa, bilele care se potriveau în găurile de pe scândura de lemn și, când a împlinit trei ani, cariocile și caietul de schițe pe care a mâzgălit o amestecătură de culori și linii strâmbe.

Am păstrat obiceiul lui Edward de a citi presa. Micul Berbec îmi aducea două ziare în fiecare zi, unul chinezesc și unul occidental. N-aveam pe nimeni în afară de Dovlecelul Fermecat cu care să discut evenimentele de actualitate. La început, nu fusese interesată. Apoi a apărut o știre – un copil străin fusese ucis, fapt care a declanșat un mare scandal în Concesiunea Internațională. Dovlecelul Fermecat a protestat că ar fi putut să fie ucise și o mie de fete chinezoaice și nu i-ar fi păsat nimănui. Am fost de acord cu ea, dar în același timp mi-am făcut griji că ucigașul, care nu fusese găsit, ar putea să o răpească pe Micuța Flora. După aceea, când am început să-i citesc regulat știrile, Dovlecelul Fermecat își dădea cu părerea despre orice.

Dincolo de zidurile micului nostru refugiu, Shanghaiul devenea un loc diferit. Se găseau mai multe din toate – mai moderne, mai la modă, mai luxoase, mai stranii și mai incitante. Vilele erau mai mari, mașinile mai numeroase, un semn al bogăției oamenilor. Apoi mai erau și staruri de cinema. Orice făceau acestea se răspânda imediat. Cele trei filme pe care le văzusem cu Dovlecelul Fermecat aveau ca subiect fete tinere și inocente care erau ademenite în orașul cel mare și forțate să se prostitueze. Dovlecelul Fermecat a plâns pe întreaga durată a primului film șoptind: „Asta e povestea mea“, dar la final a zis: „Genul ăsta de sfârșit fericit nu se întâmplă niciodată“. La finalul altui film, a spus că „multe fete se omoară din același motiv“.

Priveam ce se întâmplă în Shanghai prin ochii unei mame. Pentru a o proteja pe Micuța Flora, trebuia să știu în ce constau pericolele. Shanghaiul era tras și împins în toate direcțiile, se simțea încordarea din cauza străinilor și a chinezilor care trăiau laolaltă, dovădindu-și lipsa de respect unul față de celălalt cu cât mai multă pricepere. Erau zile în care credeam că aerul dintre ei o să plesnească și o să explodeze din nou. Studenții de la universitate au găsit mai multe motive de protest împotriva drepturilor străinilor și a felului în care erau tratați muncitorii chinezi. O campanie anti-creștină constituia cea mai recentă știre, așa că am urmărit-o să vedem dacă erau semne că se va extinde și va deveni ceva serios, cum se întâmplase pe timpul Revoltei Boxerilor. Mă temeam să nu izbucnească violențe, punând astfel în pericol viața Micuței Flora. Viața mi se schimbase la abdicarea împăratului. Pe timpul unei

revoluții, existau eroi și dușmani, dar mai erau și huligani care puneau mâna pe ce se nimerea, în timp ce toți ceilalți erau ocupați cu luptele. Deocamdată, protestele se soldaseră cu greve, nu și cu violențe. Cea mai lungă dintre acestea începuse chiar după ce fusese semnat Tratatul de Pace de la Paris.

— Dacă eram mai școlită, a spus Dovlecelul Fermecat, probabil că în clipa asta aș fi fost și eu o revoluționară.

M-am întrebat ce părere ar fi mai avut acum Edward despre Woodrow Wilson. În loc să înapoieze provincia Shandong Chinei, aliații au decis că este cel mai bine să le permită japonezilor să continue să o ocupe și să o controleze. În Statele Unite și în Europa se sărbătorea semnarea tratatului de pace. În Shanghai, studenții instigau la greve, iar universitățile, muncitorii și comercianții li se alăturaseră, așa că nu mai funcționa nimic. Când grevele s-au întins pe câteva luni de zile, Dovlecelul Fermecat a glumit că ar trebui și noi să intrăm în grevă. Nu puteam cumpăra nimic și nici nu puteam merge la cinema. Nu aveam benzină pentru mașină. Eram cutremurată de ce auzeam la prânziurile pe care le luam cu doamnele la Clubul American. Nu vedeau nimic rău în faptul că Japonia păstra provincia Shandong. În definitiv, Japonia intrase în război împotriva Germaniei înaintea Chinei și mai erau și foarte buni manageri. Nu înțelegeau de ce guvernul chinez crezuse că înapoierea provinciei îi fusese practic garantată.

Iar eu nu-mi înțelegeam propriile reacții. Oricât de americană aș fi fost – sau voiam să fiu –, China rămânea patria mea în suflet. După mintea mea, aliații Chinei comiseseră o nedreptate. Asta însemna că nu eram o americană patriotă. Dar îmi displăcea ce făcuse Woodrow Wilson.

Oare ce părere ar fi avut Edward? Nici nu mai puteam să-mi imaginez. Pe vremuri reușeam să ne ghicim gândurile unul altuia. Acum, că era mort de mai mult timp decât fuseserăm împreună, aveam impresia că abia dacă îl cunoscusem. Și îl cunoșteam din ce în ce mai puțin pe măsură ce lucrurile pe care îmi doream să le fi cunoscut la el deveneau tot mai numeroase. Întotdeauna aveam să-l iubesc profund, pe el, romanticul care îmi salvase viața, care mă cunoștea cel mai bine și care reușise să mă facă să cred, dincolo de orice îndoială, că mă iubise cu adevărat.

Prin Micuța Flora, se întorcea la mine. Mă gândeam la el când mă surprindeau anumite momente, și mă gândeam la momentele

acestea ca fiind ale lui. În dimineața aceea, era o musculiță care aterizase pe felia de pâine prăjită a Micuței Flora. M-a întrebat de ce am spus că musca e murdară, de vreme ce tocmai se spăla pe mâini. Un lucru pe care oricine l-ar fi considerat banal și enervant se preschimbase în umorul lui și mirarea aceea proaspătă. Edward ar fi râs de atâtea ori. Îl vedeam clar în minte.

La înfățișare și la felul de a fi, Micuța Flora era leit Edward. Părul ei lins avea aceeași nuanță a grâului copt, schimbându-se la umbră și la soare, întocmai ca al lui. Se legăna când alerga pe picioarele ei puternice. Ochii ei căprui erau mari și adânciți în orbite. Avea urechile lui subțiri, de un roz aproape transparent. Edward mă tachinase că moștenise toate expresiile mele: încrunțătura când eram îngrijorată, o alta când nu-mi plăcea ceva, zâmbetul ezitant, bărbia țepăună, semn de încăpățănare, gura căscată de surprindere.

Într-o zi m-am uitat la ea cum smulge o hortensie din grădină ca să-i examineze sutele de petale. A strâns-o în palme, s-a uitat în ea, apoi a ridicat-o sus de parcă descoperise secretul vieții. Edward avusese aceeași expresie când îmi examinase chipul.

Îmi doream să-i fi dat cele mai bune trăsături ale mele – cinstea, perseverența și mintea curioasă. N-aș fi vrut să mi le preia pe cele mai urâte, contradicțiile care existau în mine: nesinceritatea, deznadejdea și scepticismul. Nu voiam să oscileze între ce credea ea însăși despre sine și ceea ce considerau ceilalți că ar trebui ea să fie. Nu trebuia să devină o siluetă captivă într-un tablou, cum fusese mama mea.

Înainte să se nască, am crezut că o să fie fata care ar fi trebuit să fi devenit eu. Dar nu era. Era propria ei persoană. Ce noroc pe mine.

Într-o zi dintre cele mai obișnuite, ne-am trezit cu trei musafiri neașteptați.

Era 16 septembrie, o după-amiază fierbinte. Stăteam în grădină, la umbra unui ulm. Micul Berbec sădise un gazon de jur împrejurul copacului. Violetele pe care le plantasem peste mormântul lui Edward cu trei ani și jumătate în urmă crescuseră în neorânduială și acum se răspândiseră pe sub banca de piatră, în jurul gazonului și în susul potecii, spre casă. Adusesem afară o canapea și două

fotolii de răchită, niște măsuțe și o pătură. Terminaserăm cu picnicul, iar eu stăteam pe canapea și citeam un articol dintr-o revistă. Micuța Flora trăgea un pui de somn cu capul în poala mea. Avea în păr două fundițe violete. Dovlecelul Fermecat își făcea vânt cu evantaiul ca apucata. Doica adormise cu andreele și cu capătul unei noi rochițe pentru Micuța Flora în mână. Acoperind zumzăitul insectelor de vară, am auzit pietrișul scrâșnind sub cauciucuri, o portieră trântită și niște voci. Micul Berbec a strigat ceva, apoi, după o clipă, l-am văzut alergând către noi. N-a apucat să spună decât că trei oameni intraseră cu forța pe poartă și cereau să mă vadă imediat.

I-am zărit, trei occidentali cu haine nepotrivite pentru o zi atât de caldă: un bărbat înalt cu ochelari și mustață, o femeie cu niște fălci ca de bărbat și sprâncene arcuite, alături de o femeie mai tânără cu păr blond și un chip anost. Ochii ei ne-au săgetat nervoși, pe mine și pe Flora. Nu i-am invitat să ia loc la umbră. Am ridicat-o pe Flora și am ținut-o la piept. S-a trezit și a protestat ușor, smulsă din visele ei.

— Sunteți Minerva Lamp Ivory? a întrebat bărbatul.

Apoi, când am confirmat că eu sunt, femeia cu maxilarul pătrățos a spus:

— E o minciună. Aceasta e Minerva Lamp Ivory. A arătat spre femeia mai tânără: Iar Bosson Edward Ivory III a fost soțul ei.

Edward avusese dreptate când o descriesese pe Minerva. Nu avea nimic care ar fi putut să-l atragă. Ochii ei nu aveau nici o sclipire ori vreo urmă de inteligență, cu greu afișa altă expresie decât aceea de confuzie și stinghereală. Își ținea buzele strânse ca un copil căruia i s-a spus să facă liniște. Părea să aibă treizeci și cinci de ani, deși știam că e mai tânără, și era îmbrăcată ca o școlăriță, cu o bluză albă și o fustă gri plisată. Bretonul jilav și blond i se lipise de frunte.

Bărbatul s-a prezentat – era un avocat american din Shanghai, domnul Tillman. Mi-a înmănat un document cu un scris mic și negru, apoi mi-a comunicat cu o voce rece acuzațiile care îmi erau aduse:

ASUMAREA IDENTITĂȚII SOȚIEI LUI BOSSON EDWARD
IVORY, MINERVA LAMP IVORY, DETURNARE DE FONDURI,

FRAUDĂ, FURT ȘI REȚINEREA ILEGALĂ A COPILULUI FLORA VIOLET IVORY, FIICA LUI BOSSON EDWARD IVORY III ȘI A MINERVEI LAMP IVORY.

A trebuit să-mi folosesc toată prezența de spirit pentru a nu părea zdruncinată. Mă așteptasem la această zi, mi-o imaginasem în multe feluri.

— Nu sunteți bineveniți aici și trebuie să plecați, am spus. Dacă doriți să discutați ceva cu mine, putem stabili o întâlnire la birourile avocaților dumneavoastră.

Le-am făcut un semn în direcția porții, apoi i-am spus Dovlecelului Fermecat în câteva cuvinte ce se petrecea și că ar trebui să ne grăbim să intrăm în casă pentru ca Micul Berbec și Istețul să poată încuia ușile. Am dat să plec, însă Tillman mi-a barat drumul și mi-a interzis în engleză să iau fetița cu mine. Dovlecelul Fermecat și-a adunat puterile, s-a întins de parcă ar fi fost capabilă să se înalțe cât era individul de mare. A zis în chineză: „S-o fut pe mă-ta cu tot cu câinele tău“. Micuța Flora i-a spus Dovlecelului Fermecat, tot în chineză, că a rostit cuvinte urâte. Dovlecelul Fermecat i-a arătat cu degetul pe cei trei oameni și i-a spus că „sunt oameni răi și ar trebui să le spui să plece“.

Flora s-a răsucit pentru a-i privi și a repetat cuvintele Dovlecelului Fermecat în chineză. Cele două femei s-au speriat. Flora s-a întors și mi-a cuprins gâtul cu mâinile, apoi a fonfăit ceva în legătură cu soarele. I-am șoptit că imediat cum pleacă oamenii ăia, putem să mergem la chioșcul de înghețată.

Flora și-a ridicat privirea în direcția celor trei și le-a spus în engleză să plece. Din nou, femeile erau uluite. Micuța Flora avea puteri de spiriduș. Femeia mai în vârstă a înghiontit-o pe cea tânără.

— Flora, a spus fără vlagă Minerva și a făcut un pas spre noi.

Micuța Flora a privit-o cu suspiciune.

— Să nu îndrăznești să te apropii de copilul meu, i-am spus. O sperii.

— Avem dovada că nu ești mama acestui copil, a spus avocatul în felul lui laconic. A scos la vedere două foi de hârtie: Acesta este certificatul de naștere al Minervei Lamp Ivory. Mi l-a înmănat, iar eu l-am lăsat să cadă pe jos. A continuat: Iar aceasta este Minerva Lamp Ivory.

Mi-a făcut un semn spre Minerva, cu privirea ei opacă, apoi și-a recuperat foaia.

Femeia mai în vârstă s-a băgat în vorbă:

— Vei găsi și numele meu înscris acolo, sunt mama Minervei. Mildred Racine Lamp. A zâmbit: Nu încapă îndoială că nu sunt mama ta.

— Mă bucur să aud asta, doamnă Lamp.

Am avut parte de reacția scontată.

Domnul Tillman mi-a arătat cealaltă foaie.

— Acesta este certificatul de naștere al Florei Violet Ivory. Am refuzat să mă uit la el, așa că avocatul a continuat: Tatăl este Bosson Edward Ivory III. Numele mamei trecut aici este Minerva Lamp Ivory. Cred că ați mai văzut acest document și înainte. L-am primit de la Consulatul American.

M-am adresat direct Minervei. Ea era cea slabă.

— Susții că ai născut-o pe fiica mea când erai la New York? A ieșit din pânțelele tău? Prin ce miracol religios?

Minerva a dat să răspundă, dar maică-sa i-a spus că avocatul ar trebui să vorbească în numele ei.

— Ne interesează consemnările oficiale, nu biologia, a spus Tillman. Puneți la îndoială faptul că numele de pe document ar fi cele înregistrate? Dacă da, va trebui să vă susțineți afirmația în fața Tribunalului American din Shanghai.

— Iar ceea ce afirmați dumneavoastră că veți face este să-mi furați copilul. Am remarcat că doamna Lamp purta la gât o cruciuliță de argint. I-am spus: Este un păcat condamnat de Dumnezeu.

— Cine ești dumneata să ne acuzi de păcate? a răspuns doamna Lamp. Te-ai folosit de numele Minervei pentru a-i fura banii lui Edward. Minerva Ivory – este scris pe pașaportul lui Edward, pe certificatul de naștere, în datele contului bancar. Minerva Ivory, soția lui Bosson Edward Ivory III. Avem certificatul de căsătorie. Erai amanta lui pe jumătate chinezoaică – o femeie care l-a ademenit pentru a-i deveni concubină. Țasta-i cuvântul pe care-l folosiți pe-aici, nu?

— O relație neoficială, a spus Tillman, nu vă oferă drepturi legale asupra averii. Toate drepturile aparțin persoanei consemnate în acte.

I-am ținut piept cu o voce găjâită:

— Edward a scris o scrisoare. Se cunoaște că este scrisul lui. Declară acolo că este ultima sa dorință ca fiica lui, Flora Ivory, să primească bani și a cerut ca mama copilului lui să fie persoana împuternicită. Eu sunt mama acestui copil. Nu puteți să vă folosiți de trucuri legale pentru a schimba această situație.

Îmi regăsisem încrederea de sine.

— Am examinat scrisoarea la birourile Massey & Massey. Domnul Douglas ne-a furnizat-o când cazul a devenit unul de fraudă, care îl implicase, fără voia sa, și pe el. Scrisoarea nu numește pe nimeni, cu excepția Florei.

— Ai trăit pe picior mare mulțumită banilor lui Edward și ai Minervei, a spus doamna Lamp. O casă impozantă. A făcut un gest larg înainte să continue: Și aveți servitori și o mașină scumpă care i-a aparținut lui Edward Ivory, devenind acum proprietatea văduvei sale, Minerva Ivory – cea adevărată.

— Casa aceasta aparține tatălui meu, Lu Shing.

— N-am auzit de nici un Lu Shing.

— Îl știți drept Shing Lu. Cu numele invers.

Tillman a dat ușor din cap în direcția doamnei Lamp și a Minervei.

— Țsta e obiceiul chinezesc, ca numele de familie să fie puse în față.

Le-a nemulțumit faptul că aveam dreptate.

În sfârșit, câștigasem puțin teren.

— M-a lăsat să folosesc casa atât timp cât voi dori, am continuat. De asemenea, voi moșteni casa. Am acest fapt în scris.

Scrisoarea, unde era scrisoarea? Edward îmi spusese că a pus cele două scrisori ale lui Lu Shing unde nimeni nu le va putea găsi. Dar unde anume?

— În China, fiicele chinezoaice ale concubinelor nu au drept de succesiune în cazul proprietăților, a spus Tillman. Urmașii de sex masculin au întâietate.

— Avem atât un drept legal, cât și o obligație morală, a spus doamna Lamp. Flora merită să fie crescută cu demnitate, respect, are dreptul la o existență legitimă și la educație – nu una oferită de o prostituată. Dacă o iubești, cum poți să fii atât de egoistă încât să o ții lângă tine?

Tillman a întrerupt-o.

— Trebuie mai întâi să încheiem cu celelalte treburi.

Își jucase doar o parte din cărțile pe care le avea – deci mai existau și alte chestiuni. Parcurgea un traseu compus din mai multe capcane legale.

— Dacă există o astfel de scrisoare semnată de domnul Lu Shing, vă rog să ne-o prezentați. Vă recunoaște drept fiica lui legitimă sau nu? Nu am găsit nici un document care să ateste nașterea dumneavoastră, nici la Consulatul American, nici în diferite arhive chineze. E greu să emiteți pretenții legale când nu dețineți dovada propriei dumneavoastră existențe.

Doamna Lamp a râs.

Eram furioasă. Aveam un certificat de naștere, cel care îi fusese furat mamei mele din birou. Îl înregistrase cu numele cuiva cu care se căsătorise când m-am născut eu, un nume care suna ca „Tanner“. Nu reușisem să îl aud cum trebuie când ascultasem conversația aceea în Bulevard. Cât despre scrisoarea lui Lu Shing – am încercat să-mi aduc aminte ce scria mai precis în ea. Dovada mea consta în fărâme de amintiri.

— Încă un aspect pe care îl va lua în considerare tribunalul: Edward Ivory a fost acela care a avut o relație anterioară durabilă cu domnul Lu Shing. Acesta cunoaște familia Ivory de peste douăzeci de ani. A locuit împreună cu ei câțiva ani în calitate de protejat. Au schimbat scrisori pline de prietenie. Din acest motiv, domnul Lu Shing i-a oferit fiului domnului Ivory, Edward, o locuință în Shanghai. Există scrisori care atestă și acest lucru.

— Puteți să-l întrebați personal pe domnul Lu Shing, am spus. Vorbiți cu el. Am numărul de telefon de la sediul companiei sale.

Mă bazam pe remușcările lui Lu Shing pentru a salva situația.

— Am contactat deja sediul companiei domnului Lu, a spus Tillman. Domnul Lu Shing nu mai este proprietarul companiei. A fost preluată de o întreprindere japoneză în urmă cu două luni. Domnul Lu Shing a dat faliment și a părăsit țara. Ultima dată când a comunicat cu fostul director al companiei se afla în Statele Unite.

— Spune-i că știm cu ce și-a câștigat pâinea, a zis doamna Lamp.

— Am aflat că ați practicat meseria de curtezană. Nu constituie o ilegalitate în Concesiunea Internațională, după cum știți. Nu putem formula nici o acuzație legală. Însă am putea pune sub semnul întrebării calitățile dumneavoastră morale, cât și mediul în care

Flora ar fi obligată să crească, în cazul în care veți pretinde să o păstrați.

Dovlecelul Fermecat țipa la mine să chem poliția și să-i dau afară cu un șut în fund pe huliganii ăștia de străini.

— Fiți rezonabilă, domnișoară Minturn, a spus Tillman. Îmi știa chiar și numele. Familia Ivory v-a făcut o ofertă generoasă. Va renunța la toate acuzațiile și nu va cere returnarea banilor pe care i-ați scos din contul bancar, dacă renunțați la Flora astăzi. În curând nu veți mai avea nici casă, nici bani. Nu aveți nici un argument legal în favoarea dumneavoastră în fața acestor acuzații. Veți pierde și veți fi închisă pentru furt. Caz în care familia Ivory o va primi pe Flora. Dacă încercați s-o luați și să fugiți, veți fi acuzată de răpirea unui copil care, conform legii, aparține familiei Ivory. Poliția se află deja în fața porții. Însă, dacă renunțați la ea astăzi, ați acționa în interesul ei. Va avea o viață privilegiată în Statele Unite. Se va bucura de o existență legitimă și de șansa de a duce o viață corespunzătoare alături de o familie onorabilă.

Dovlecelul Fermecat turuia mai departe că trebuie să-i dăm afară pe intruși. Nu știa încă ce dezastru ne aștepta pe mine și pe Micuța Flora.

— Aș putea să mă împac în adâncul inimii cu faptul că aveți dreptate în ce spuneți. Dar, mă întreb, cum aș putea să îmi las copilul să trăiască tocmai cu oamenii pe care Edward îi disprețuia? A venit aici, în China, pentru a scăpa de tine și de insensibilitatea ta. Tu, Minerva, l-ai păcălit pe Edward să se căsătorească cu tine pretinzând că ești gravidă – totul ca să poți dobândi averea și prestigiul familiei Ivory. Mama ta ți-a spus să te prefaci că ai avut un avort spontan. Ați plănuit împreună, l-ați mințit și l-ați manipulat pe Edward cerându-i să facă ce era drept față de tine și de copilul ce urma să se nască. A vrut să se poarte onorabil, să fie bun, iar apoi, când i-ai spus că ai inventat toată povestea, ți-ai bătut joc de bunătatea lui. Te găsea respingătoare în toate privințele. Cu toate acestea, ai complotat să-l aduci din nou lângă tine. Nu s-ar mai fi atins niciodată de tine.

Domnul Tillman le-a aruncat o privire celor două femei. Minerva era șocată. Doamna Lamp a rostit grăbită, pe tonul cuiva care încearcă să înăbușe adevărul:

— Astea sunt minciuni și n-avem de ce să le mai ascultăm. Minerva, n-o asculta. Ia-o pe Flora și hai să mergem.

Minerva înghețase, îi tremura buza de jos.

— Știi că spusele mele sunt adevărate. Te-a părăsit pe tine și pe mama ta pentru că era scârbit de egoismul și de manipularile tale. Vrei să mi-o furi pe Flora, lucru care dovedește încă o dată că ești tot ce ura pe lume. Ai documentele tale și certificatele cu numele tău și faptele alea detestabile. Dar astea sunt doar cuvinte, tot restul e neadevărat. Edward nu ar fi vrut niciodată ca fiica lui să trăiască cu oamenii pe care îi ura și de care fugise. Am făcut acest copil cu el din dragostea pe care ne-o purtam reciproc. Vreți să o prindeți în plasa voastră și să o înfășurați în minciunile voastre până când îi sufocați sufletul. N-o să v-o dau. N-aveți decât să mă arestați și să mă aruncați în pușcărie. Dar n-o voi da niciodată de bunăvoie.

Nu puteam nici să mă uit la ei, știam că o vor avea în curând pe micuța mea Flora. Am strâns-o și mai tare pe la piept, simțindu-i tot trupul. Și-a înfundat fața în umărul meu. Apoi am fugit. Dovlecelul Fermecat a luat-o la goană după mine. Am auzit-o pe doamna Lamp strigând. Apoi Tillman a spus:

— Lasă-le. Se ocupă poliția de ele.

Micuța Flora a scos un scâncet.

— Mi-e frică.

— Nu-ți fie frică. Nu-ți fie frică, i-am răspuns cu o voce frântă.

Am fugit spre poarta din spate și am auzit strigăte care ordonau cuiva să vină spre noi. Știam că nu avem nici o șansă să scăpăm. Unde puteam să mă duc? Unde puteam să mă ascund? Dar trebuia să mă lupt pentru ea până la ultima consecință.

Apoi am ajuns la poartă și am alergat afară. Doi polițiști *sikh* m-au apucat de umeri, iar Micuța Flora a țipat când mâinile i s-au desprins de gâtul meu și trupul ei era luat din brațele mele. Ochii ei se uitau țintă în ai mei.

Polițistul care a luat-o s-a îndepărtat rapid, în timp ce un altul mă ținea. Nu mai puteam să-i văd fața. Dar o auzeam cum plânge:

— Nu! Lasă-mă! Mama! Mama!

Am strigat după ea:

— Micuță Flora! Micuța mea Flora!

I-am strigat numele mult timp după ce dispăruse.

Nu știu cât timp am stat acolo până s-o las pe Dovlecelul Fermecat să mă ia. Eram complet bulversată și nu mă gândeam decât că ar trebui să aștept. M-a condus înapoi în casă, iar eu m-am dus în camera Florei. Speram nebunește că Micul Berbec o va salva și mi-o va aduce din nou în brațe, în siguranță. Era liniște și camera parcă n-avea aer fără ea. Dovlecelul Fermecat a intrat gâfâind. Micul Berbec spunea că o văzuse pe doamna Lamp și pe Minerva cum s-au urcat într-o mașină neagră și au luat-o pe Bulevardul Nanking. Un polițist păzea mașina lui Edward. Așa că au fugit după mașina neagră până când au pierdut-o din vedere. Dovlecelul Fermecat își mușca buza și plângea, umblând de colo-colo prin camera copilului. A găsit o brățară de argint pe care i-o dăruise în ziua în care s-a născut. Era menită să n-o lase să se desprindă de pământ.

— Ar fi trebuit s-o pun să o poarte.

Până cu câteva clipe în urmă, Micuța Flora dormise cu capul în poala mea, iar eu îi mângâiasem părul. Doamna Lamp și Minerva nu se uitaseră niciodată la Flora cu ochi de mamă. Pentru ele, Micuța Flora nu însemna nimic mai mult decât un document legal. Fusesem atât de naivă să nu intuiesc pericolul. Era fiica lui Edward, singura sa odraslă. Iar Edward fusese singurul copil al familiei Ivory, iubitul lor fiu fără de greșală. Micuța Flora era acum fiica legitimă a lui Edward și a Minervei, moștenitoarea întregii averi a familiei Ivory, pe care Minerva o va ajuta să o cheltuiască. Micuța Flora urma să-și ocupe locul în arborele genealogic al familiei, la fel ca și falsa ei mamă.

M-am dus în camera lui Edward și am închis ușa. Am înjurat amarnic legile americane, pe Dumnezeu cel surd, soarta cea oarbă și cruzimea oamenilor. M-am rugat la Edward să-mi spună că monștrii ăia nu îi vor distruge inima Micuței Flora. M-am învărtit prin cameră implorându-l, de parcă era Dumnezeu și le știa pe toate și putea face promisiuni sau da legi. N-o lăsa pe Micuța Flora să-și piardă curiozitatea. N-o lăsa pe Minerva să-i amorțească mintea. Omoar-o pe doamna Lamp. Adu-mi-o înapoi pe Micuța Flora. Fă în așa fel încât s-o găesc. Spune-mi cum.

Mi-am plimbat degetele peste țepii aspri ai unui pământ de bărbierit, care odinioară se rotea zilnic în jurul maxilarelor lui

Edward. Obişnuiam să-l privesc cum se bărbiereşte. Cum de el nu mai era, dar pământul lui rămăsese? Am luat ceasul de aur a lui Edward, cu lanţul său masiv. Am găsit nişte butoni pe care îi băgase în buzunarul unei veste. Era meticulos şi în acelaşi timp neglijent.

M-am întrebat pe care dintre obiceiurile mele le-ar fi preluat Micuţa Flora, dacă ar fi rămas alături de mine. Prin ce fel de caleidoscop al mirării ar fi văzut lumea? Îi moştenise conştiinţa lui Edward, modestia şi umorul lui, felul în care îşi exprima iubirea, mai profundă şi mai vastă decât a oricui? Simţeam o nevoie chinuitoare de a şti cine avea să devină peste zece ani. Fă-o să fie curioasă, să aibă voinţă. Dacă aş fi putut să-i dau măcar un lucru pe care să-l poată păstra, atunci ar fi fost conştiinţa faptului că este iubită, astfel încât să poată iubi şi ea la rândul ei.

Am aşezat o fotografie de-a ei lângă una cu Edward şi i-am privit chipul. Şi atunci am văzut că avea la gât medalionul în formă de inimă pe care Edward şi cu mine i-l cumpăraserăm chiar după ce s-a născut. Înăuntru erau două poze micuţe, una cu mine, cealaltă cu Edward. Sigilasem medalionul, astfel încât atunci când îl purta Micuţa Flora, cele trei inimi ale noastre să poată fi mereu împreună, niciodată separate. Micuţei Flora îi plăcea medalionul acela, ţipa dacă încerca cineva să i-l ia. Speram că va ţipa şi că se va răzbuna pe falsa ei mamă.

Am sărutat chipul lui Edward din fotografie şi i-am mulţumit pentru dragostea sa şi pentru Micuţa Flora. Am sărutat chipul Micuţei Flora din fotografie şi i-am mulţumit pentru că mi-a arătat cât de profund şi cât de nestingherit puteam iubi. I-am recitat cuvintele lui Whitman pe care le spunea Edward, jurământul care îl făcuse să îşi părăsească familia şi să se regăsească pe sine: „Împotrivire cât se poate, supunere deloc”¹.

După câteva zile, am primit un ordin de evacuare, cu siguranţă precipitat de planul conştiincios al familiei Ivory de-a mă smulge ca pe o buruiănă şi de-a scăpa de mine. Un reprezentant al Companiei de Transport Ivory mi-a confiscat maşina. Cineva de la compania japoneză a alcătuit o listă cu toate lucrurile din casă. Când au încercat

---

1. Walt Whitman, „Caution”.

să ia și picturile făcute de Lu Shing, pe care Dovlecelul Fermecat dorea să le păstreze, le-a arătat dedicația de pe spatele fiecărei pânze pentru a le demonstra că îi fuseseră dăruite mamei mele.

Le-am găsit de muncă doicii, Micului Berbec și Istețului grație generozității unei femei de la Clubul American, care i-a recomandat pentru slujbe de servitori în casa unei familii proaspăt sosite din San Francisco. Dovlecelul Fermecat și cu mine am strâns tot ce aveam de valoare: bijuteriile mele, rochiile, sculpturile, orice puteam vinde, apoi am făcut o listă cu ordinea în care urma să ne despărțim de ele. Nu voiam să dau lucruri de-ale Micuței Flora sau de-ale lui Edward. Nu aș fi avut niciodată tăria să le vând, dar nici nu puteam să le abandonez ca să le vândă sau să le arunce altcineva.

— Când va veni vremea, a spus Dovlecelul Fermecat, le voi găsi o întrebuintare, tu nici n-o să știi vreodată.

Aveam un singur obiect de-al lui Edward de care nu voiam în nici un caz să mă despart, jurnalul lui cu coperte de piele, cuvintele și gândurile lui, felul în care vedea lumea și pe sine însuși. Mă apucasem să-l caut după ce a murit. Acum trebuia să-l găsesc. Împreună cu Dovlecelul Fermecat am căutat prin dulapuri, ne-am uitat sub pat, cel pe care-l împărțiserăm și în care murise. Ne-am uitat în spatele mobilelor și am mutat chiar și garderobul cel mare. Ne-am uitat la fiecare carte din bibliotecă și am pipăit prin spatele cărților. Copertele de piele cafenie îl făceau invizibil printre miile de alte cărți. Mi se făcea rău când mă gândeam că s-ar putea să nu-l găsim. Pusesem deoparte deja stilourile lui, creioanele, sugativa, frumosul volum îmbrăcat în piele verde, *Fire de iarbă*, pe care mi-l dăruise în chip de scuze, la scurt timp după ce ne-am cunoscut, iar peste acela, exemplarul uzat pe care îl cumpărase pentru sine pentru a-l înlocui pe celălalt. L-am ridicat. Ținuse această carte în mâini. Am deschis-o și am izbucnit în plâns când am văzut ce era înăuntru. Paginile fuseseră decupate pentru a crea un seif secret în care să-și țină jurnalul. Iată-l, se afla înaintea mea: cuvintele lui, gândurile și sentimentele lui. L-am deschis și am dat pagină după pagină, încetasem să mai fiu tristă, mă cuprinsese bucuria amintindu-mi clipele acelea când îmi citise din aceste pagini. Aici era povestea faptelor lui eroice în urma cărora sfârșise cu fața în noroi. A fost atât de încântat când am râs. Am mai găsit o însemnare,

mai la coadă. Nu am recunoscut-o și mi-a fost teamă că avea un motiv pentru care îmi ascunsese jurnalul, era posibil să conțină mărturisirea că nutrea alte sentimente față de mine.

Violet conducea încet. Era prima dată când se afla la volan și își ținea ochii ațintiți asupra drumului, în timp ce eu mă bucuram de decor. Treceam ușor pe lângă sate și am zărit fețele grave ale fermierilor care nu mai văzuseră niciodată ceva atât de rapid. Radiam vitalitate și bucurie. Apoi am remarcat pereții spoiți cu var ai caselor unde culorile vieții fuseseră acoperite de albul morții. Am zărit un cortegiu funerar, toți îmbrăcați în alb, înaintând greoi pe un deal. Boala se răspândea ca o buruiiană neagră pe un câmp. Am rugat-o pe Violet să conducă mai repede ca să pot simți vântul vieții pe care îl stârnește viteza. Am vrut să depășesc durerea în această zi în care eram împreună cu cea pe care o iubeam.

Mă iubise încă de pe atunci. Avusese atâta grijă să nu-și trădeze sentimentele. Am dat câteva pagini, dar nu am văzut decât foile albe încețșate de lacrimile mele. La sfârșit, am găsit două scrisori vârâte între pagini. Erau de la Lu Shing. Edward promisese să le ascundă într-un loc unde n-avea să le găsească nimeni până când nu îi spuneam eu că sunt gata să le citesc. Am deschis-o pe prima din ele. Îi era adresată, cu simplitate, lui „Violet“. Era scrisoarea prin care îmi oferise casa. Spunea că pentru asta trebuia să-și schimbe testamentul și că, implicit, asta însemna să mă recunoască drept fiică. Mi-a cerut permisiunea să o facă. Nu-i răspusesem niciodată. A doua scrisoare era cea pe care refuzasem să o citesc:

Draga mea Violet,

Am vrut să-ți spun aceste cuvinte de mulți ani. Îmi pare rău că a durat atât ca ele să ajungă la tine. Îți ofer răspunsurile sub forma unei confesiuni, nu ca o explicație sau o justificare a faptului că te-am abandonat, distrugându-ți astfel fericirea și siguranța.

Din ziua în care te-ai născut, te-am iubit, însă nu îndeajuns. Am iubit-o pe mama ta, doar că nu atât cât ar fi trebuit. Din cauza lipsei de caracter și de curaj, nu mi-am înfruntat familia. Am cedat în fața cererii lor de a-mi duce la bun sfârșit datoria de fiu cel mare. Când mama ta l-a născut pe fiul nostru, familia mea i l-a luat. A fost primul născut din următoarea generație. Nu a știut cum să îl

găsească, iar eu nu puteam să îi zic de frica amenințărilor familiei mele că, dacă o fac, nu-l voi mai vedea niciodată.

Când a murit tatăl meu, în 1912, am reușit să îi spun mamei tale că fiul ei se află în San Francisco. Nu știa nimic despre tot răul care te păștea. Înșelată fiind, s-a urcat pe vapor. Mai târziu, tot din cauza unei înșelăciuni, a crezut că ai murit.

Acum urmează confesiunea marelui rău pe care ți l-am făcut. Acum cinci ani, eram la o petrecere găzduită de prietenul meu, Fang cel Loial – petrecerea unde ți-ai recitat pentru prima oară povestea. Atunci am aflat că ești în viață. Am fost oripilat să constat că din cauza faptelor mele ai ajuns să duci să duci acea viață. Dar apoi, am văzut cât de îndrăgostită erai de Fang cel Loial și am auzit mai mulți bărbați afirmând că nu-l mai văzuseră niciodată atât de îndrăgostit nici pe el și că n-ar fi deloc surprinzător dacă ar deveni patronul sau chiar soțul tău. Cum aș fi putut să te smulg de lângă această șansă? Era lumea ta dinăuntru, ascunsă, pe care o cunoșteai, iar dacă te luam în cea din afară și spuneam că ești fiica mea, te-ar fi ocolit toți. Am crezut cu adevărat că îți vei găsi fericirea alături de Fang cel Loial.

M-am folosit de acest motiv odios pentru a mă sustrage încă o dată responsabilității pe care o aveam față de tine. Nu am spus nimănui că îți sunt tată până când nu am plecat din Shanghai.

Au trecut câțiva ani până m-am întors. După cum știi, familia Ivory m-a rugat să am grijă de fiul lor, Edward, care nu știa pe nimeni și nici nu vorbea chineză. I-am făcut cunoștință cu Fang cel Loial, care o rupe puțin pe englezește. Fang cel Loial ți-a făcut cunoștință cu Edward. Restul îl știi. Sunt nespus de recunoscător că ți-ai găsit fericirea pe care ai meritat-o dintotdeauna. Însă mai știi și că fericirea ta nu mă absolvă pe mine de propriile curențe morale.

Nu am mai văzut-o și nu am mai vorbit cu mama ta de la ultima noastră întâlnire din Shanghai. N-a venit să ne întâlnim în San Francisco așa cum am stabilit. După ce i-am scris numeroase scrisori, mi-a răspuns doar o dată. Mi-a spus că nu dorește deloc să mă vadă pe mine sau pe fiul nostru. A spus că a avut un singur copil și că nu-i zi să nu jelească după ea. Despre tine vorbea. Dacă vrei să o contactez în numele tău, voi face tot ce-mi stă în putință. Până atunci, nu voi mai spune nimic, în caz că nu dorești să deschizi uși pe care poate că le-ai închis deja pentru totdeauna. Sper că această scrisoare ți-a oferit răspunsurile de care aveai nevoie. Mă tem să nu te fi și răvășit mai tare.

Te rog să îmi comunicî dorința ta. Îți rămân la dispoziție ca un tată și ca un om care îți e dator.

Al tău,

Lu Shing

Scrisoarea era un rezumat palid al agoniei sale spirituale. Dincolo de faptul că susținea că nu merită iertare, încheia pe o notă optimistă. Cum o să-și plătească datoria față de mine fără ca eu să am vreo cale să-l contactez? Surpriza era că, din câte îmi spunea el, mama nu apucase să-și cunoască fiul. Mă părăsise pentru nimic. Lu Shing îmi furnizase răspunsurile la întrebări care mă chinaseră mai mulți ani. Dar dincolo de acele fapte răzlețe, știam acum natura celor doi oameni pe care îi desconsiderasem atâția ani. Erau pur și simplu slabi, egoiști și nu le păsa nici cât negru sub unghie de ceilalți. Îmi doream să mi-i scot din minte. Durerea pe care o simțeam nu lăsa loc și pentru ei. Pentru prima dată de când aveam paisprezece ani, puteam alege. Aveam de gând să îmi evaluez abilitățile și să le pun la treabă în funcție de oportunitățile care se iveau. Eram mai inteligentă decât cei mai mulți. Eram perseverentă.

Dar, după cum aveam să aflu curând, aceste calități nu puteau să schimbe cursul lumii. Mi-am căutat un post de profesor de limba engleză la o școală pentru traducători chinezi. Studenții erau bărbați, așa că nu puteau angaja o femeie. Am căutat o slujbă de guvernantă. Se dusese vorba prin Clubul American că fusesem curtezană și că îmi asumasem identitatea unei văduve. Gândul că o prostituată le-ar putea educa odraslele îi îngrozea. M-am interesat dacă se angajau profesori la școlile conduse de canadieni sau australieni, gândindu-mă că la ei nu ajunseseră zvonurile despre trecutul meu. Dacă le aflaseră cumva, au disimulat totul sub pretextul că nu angajează persoane fără experiență.

Singura mea șansă era să mă întorc în lumea curtezanelor. Doar că în privința asta simțeam acum exact ce simțisem la paisprezece ani. M-aș fi pângărit oferindu-mă altor bărbați. L-aș fi trădat pe Edward. Chiar dacă mă întorceam, n-aș fi putut supraviețui decât câțiva ani. Iar după aceea? Mi se făcea rău când mă gândeam că nu am alte opțiuni. Trebuia să-mi accept înfrângerea.

Dovlecelul Fermecat credea că ar trebui să ne deschidem o casă micuță de curtezane. Puteam să spunem că e o ceainărie intimă,

ceea ce ne-ar diferențiat de casele de flori de opiu. Sugera un loc mai rafinat, pentru bărbați manierați, care să le facă femeilor curte măcar o vreme – poate nu la fel de mult ca la o casă de prima mână. În orice caz, auzisem că și în casele de prima mână, durata curtării se redusese substanțial. Puteam să luăm patru camere, una pentru ea în calitatea ei de matroană, una pentru mine ca gazdă și curtezană. Restul casei urma să fie la dispoziția celorlalte două curtezane pe care voiam să le recrutăm. Am ascultat plictisită planul ei și i-am spus că era prea devreme să ne gândim la asta. Mi-a spus să mă odihnesc. Apoi a plecat în căutarea unei case potrivite de închiriat. Și-a notat banii care trebuiau plătiți Banei Verzi pentru protecție, apoi taxele care trebuiau achitate în Concesiunea Internațională. Am calculat banii necesari pentru mobilarea unei ceainării rafinate. Am obținut niște prețuri de la domnul Gao pe bijuteriile noastre. Apoi am constatat la final că abia ne-am fi permis o ceașcă.

Dovlecelului Fermecat i-a venit altă idee:

— Fang cel Loial ți-a promis ceva – dacă dai de necaz și ai vreodată nevoie de ajutor, poți să apelezi la el.

— Asta se întâmpla acum șapte ani, am spus. Probabil că nu mai ține minte ce-a spus și cărei fete.

— Ți-a dat un inel enorm drept zalog că promisiunea lui era adevărată.

— Multor flori le-a dat câte un inel pentru ceva sau altceva care era adevărat la momentul respectiv. Chiar tu mi-ai zis: cu cât trece timpul, cu atât inelul nu ajunge să însemne mai mult decât o amin-tire.

— Mai ții minte când te-am întrebat dacă vrei să păstrăm inelul sau să-l vindem împreună cu celelalte bijuterii de prisos? Ți-am văzut atunci privirea. Ai ezitat un pic prea mult înainte să-mi spui să-l vând. Așa că n-am făcut-o.

— Atunci ar trebui să-l vinzi acum.

— Mândria te împiedică să-i pui o întrebare. Nu e nevoie să-i ceri bani. Roagă-l să ne găsească de muncă la o casă de prima mână. Nu trebuie decât să ne ajute să punem un picior înăuntru. Nu i-ar lua mai mult de două minute, un telefon s-o flateze puțin pe matroană.

Nu îi mulțumisem niciodată lui Fang cel Loial că mă prezentase lui Edward. La început, nici nu aveam pentru ce să-i mulțumesc. El era cel care își ceruse scuze pentru comportamentul grosolan al lui Edward. Mai târziu, mi-a venit în minte că poate ar fi trebuit să mă arăt mai prietenoasă cu Fang cel Loial și cu soția lui, poate ar fi trebuit să-i invit la cină. Dar am amânat pentru că mi-ar fi amintit de trecutul meu. I-am spus asta lui Edward, care a înțeles. Iar acum, întorcându-mă la Fang cel Loial, urma nu numai să-mi reamintesc tot trecutul, dar și momentele în care fusesem înnebunită după el. Mă cunoscuse intim – sexual și emoțional. Îmi cunoștea slăbiciunile și într-o privință, și în cealaltă, și știa cum să mă facă să cedez. Nu-l iubisem profund niciodată, așa cum mi se întâmplase cu Edward. Dar dacă îl revedeam, cine știe dacă n-aveam să găsesc pe chipul lui o expresie care în trecut mă făcuse să cred că mă iubește, îmi trezise mânia sau mi-ar fi amintit de o anume noapte erotică. Mă cunoștea prea bine. Dovlecelul Fermecat avea dreptate. Eram prea mândră. Aș fi fost o idioată să nu mă duc la el doar pentru că nu voiam să-mi reînvii în minte trecutul meu alături de el. În cel mai rău caz, putea să nu-și amintească de promisiunea făcută. M-aș simți umilită, dar asta e. Mândria era un lucru pe care nu mi-l puteam permite.

Când, în sfârșit, am pus mâna pe telefon ca să-l sun pe Fang cel Loial, mi-am cerut scuze fiindcă lăsasem să treacă anii fără să-i mulțumesc vreodată. Am fost sinceră și i-am spus că îmi dorisem să las în urmă fosta mea viață. I-am povestit pe scurt și despre moartea lui Edward.

— Când am auzit, m-am întristat foarte tare gândindu-mă la tine. Sincer. Mi-am imaginat cât de dureros trebuie să fi fost pentru tine.

I-am spus apoi despre răpirea Micuței Flora.

— Nu știam, a oftat el, și n-am cuvinte să-ți spun ce cât de rău îmi pare. Nu pot să zic decât că dacă i s-ar întâmpla acest lucru fiului meu, i-aș găsi pe responsabili și i-aș face bucăți. Îmi pare bine că încă o ai alături pe Dovlecelul Fermecat. Ți-a fost o prietenă adevărată în toți acești ani.

— Ca o mamă, am zis eu.

— Apropo, mai ai pisica aia care a încercat să mă muște de mână?

— M-ai întrebat același lucru și acum șapte ani. Carlotta a murit. Am simțit cum mă cuprinde o veche tristețe și mi s-a pus un nod în gât.

— Chiar atât de mult timp a trecut?

— Atât de mult, încât tu poate că ai uitat ceva ce mi-ai promis acum șapte ani. Dacă așa stau lucrurile, nu îți voi aduce aminte...

M-a întrerupt.

— Am ghicit deja motivul pentru care mă cauți, a spus. Am luat-o ca pe o critică, dar el a continuat: Știi că a trebuit să treci peste mândrie și peste vechile răni pentru a mă suna.

— Nu ești obligat să mă ajuți. S-a întâmplat acum mulți ani.

— Ah, Violet, încă te împotrivești celor care îți vor binele. Mi-ar plăcea să ajut, dacă am cum. Vorbește fără ocolișuri.

— Trebuie să revin la vechea mea îndeletnicire. Nu știu dacă m-ar primi înapoi la Casa lui Vermilion. Am aproape douăzeci și cinci de ani și nu poți să mă întinerești la loc oricât de mult m-ai lăuda celor de acolo. Durerea și grijile m-au îmbătrânit și mai rău decât vârsta. Dar dacă pui tu o vorbă bună pentru mine, măcar m-ar lua în considerare. Sunt realistă. Apreciez orice ai putea face fără să trebuiască să minți sau, mă rog, măcar nu prea mult.

N-a spus nimic pentru câteva secunde și m-am gândit că își compune, cu siguranță, un răspuns plin de tact prin care să-mi explice de ce nu poate să mă ajute.

— Lasă-mă să mă gândesc cum aș putea să procedez. Vrei să treci pe la mine pe la birou mâine?

Am bănuțit că vrea să vadă cât de îmbătrânită sunt pentru a-și putea da seama care casă m-ar lua. A doua zi, și-a trimis șoferul să mă ia. Am fost surprinsă de cât de simplă și dezordonată era camera: o masă, două scaune tari, o canapea mică, un fotoliu și niște măsuțe joase.

S-a repezit să-mi sărute mâna.

— Violet, întotdeauna mă bucur să te văd. Mi-a acordat bine-cunoscuta lui privire lungă. Ești la fel de frumoasă ca întotdeauna.

— Mulțumesc. Mă flatezi la fel de bine ca întotdeauna.

Am afișat un zâmbet plăcut, prietenos, dar fără să-i dau impresia că flirtez cu el. Am observat că deja îmi evalua înfățișarea cu un ochi mai critic.

S-a rezemat de spătar, picior peste picior, și și-a aprins o țigară. Era postura superioară a unui om de afaceri.

— M-am gândit bine la ce pot să fac. Iată ce-ți propun mea. Mă voi duce la Vermilion – ea deține acum casa. O s-o anunț că te-ai decis să te întorci și că în curând îți vei alege casa. Apoi îi voi spune că sunt nerăbdător să devin unul dintre pețitorii tăi și, cum Casa lui Vermilion e favorita mea, sper că va face tot posibilul pentru a te convinge să te întorci la ei.

— Ești foarte generos.

Încercam să descifrez ce dorea cu adevărat.

— În orice negociere de afaceri, e de preferat să faci cealaltă tabără să creadă că obține mai multe decât tine. Nu îți strica reputația, Violet. Ești minunată și reușești să-i înțelegi pe bărbați, îi tratezi cu blândețe când au neputințe. Știu că eziți datorită sentimentelor tale pentru Edward. Concret, îți propun ca atunci când suntem în camera ta, să-mi predai lecții de engleză. Vorbesc serios. Ar fi trebuit să-mi îmbunătățesc engleza acum ani de zile. Îmi e necesară în afaceri. Acum trebuie să apelez la traducători și nu știu dacă reușesc să comunic ce vreau eu. Propun să te vizitez de două sau de trei ori pe săptămână. Vreau să fii un profesor strict cu mine și să mă obligi să exersez. Fără nici o scuză. Te voi plăti pentru lecții cu o sumă egală cu cea pe care ți-ar oferi-o un pețitor. Dacă nu exersez suficient de mult, poți să mă amendezi. Cum n-o să-ți fiu un pețitor real, voi continua să fac curte altor femei – la alte case, desigur. Asta îți va da libertatea să primești pețitori când te vei simți din nou în largul tău în casa aceea. Trebuie să fim bine înțeleși asupra aranjamentului. N-am nici o intenție ascunsă. Vreau doar să te ajut ca pe o prietenă veche. Și vreau să învăț suficientă engleză încât să nu trebuiască să folosesc dicționare din care să aflu că o casă de curtezane este locul unde găsești curve pe zece dolari.

Fang cel Loial a fost un student prost și mi-a plătit o mulțime de amenzi. După două săptămâni, am căzut pradă vechilor obiceiuri și am redevenit intimi în patul meu. Îmi lipsise mângâierea de a avea pe cineva, iar el îmi era familiar. După încă patru săptămâni, ne certam în fiecare seară din cauza aceluiași neînțelegeri despre faptul că una se spunea și alta se gândea. A inventat scuze de câteva

ori când nu m-a putut vizita. Am aflat că se vedea cu o altă curtezană.

— Cu cât aflai mai repede, mi-a spus exasperat, cu atât te-ai fi supărat pe mine mai repede. Pentru că am făcut cum m-a tăiat capul, ai fost fericită alături de mine timp de încă două săptămâni.

— Nu-mi pasă dacă te vezi cu alta. Doar să nu mă insulti cu minciunile tale.

— Nu sunt obligat să-ți spun nimic.

În zilele de demult în care eram înnebunită după el, așa ceva m-ar fi devastat. Acum, zbenquielile lui nu făceau decât să mă enerveze. Nu mai eram îndrăgostită de el, iar egoismul lui era obositor. Inima îmi era plină de dor, tânjeam după Edward și Flora. Îmi doream să fie iarăși lângă mine. Pe vremea când tânjiseam după Fang cel Loial, eram o virgină de cincisprezece ani, care crescuse, dar continua să creadă că avea să se căsătorească cu bărbatul care o deflorase. Mă bucuram că mă lecuisem de iluzii.

— N-o să ne înțelegem niciodată, i-am spus. Nu eram nici furioasă, nici tristă. I-am spus-o de parcă îi recitam o lecție, una pe care tocmai o învățasem: Ar trebui să cădem de acord că tu nu te vei schimba niciodată și că nici eu nu o voi face. Mai mult ne amărâm unul pe celălalt. Ar fi cazul să ne oprim.

— Sunt de acord. Poate peste o lună o să fim mai rezonabili...

— Nu o să fim niciodată rezonabili. Suntem așa cum suntem. Vreau să ne oprim. N-o să mă răzgândesc.

— Ești prea importantă pentru mine, Violet. Tu mă cunoști cu adevărat. Știu că nu te fac întotdeauna fericită. Dar între o ceartă și alta, suntem fericiți. Mi-ai spus-o chiar tu. Hai să încercăm să avem parte de mai multă fericire și de mai puține certuri...

— Nu mai pot continua astfel. Îmi face rău la inimă.

— Adică nu mai vrei să mă vezi niciodată?

— Te voi vedea ca pe elevul meu, iar tu mă poți vedea ca pe profesoara ta de engleză.

M-a cuprins o senzație de liniște. Nu simțeam nici o urmă de animozitate față de Fang cel Loial. Ani de zile așteptasem de la el dovada că mă iubește. Nu am reușit să o fac să apară cu toată răbdarea mea, pentru că nu știam ce este dragostea, dincolo de nemulțumirea că îmi lipsește așa ceva. Acum știam, însă, și mi-am

dat seama că nu voi găsi niciodată dragostea trainică alături de Fang cel Loial. Dragostea lui statornică nu dura decât atâta timp cât mă aflam lângă el. Îmi doream o dragoste mai profundă, una în care să simțim că nu vom ști niciodată destule unul despre celălalt – în inimile noastre, în mințile noastre și în felul în care vedeam lumea. Faptul că am înțeles în sfârșit acest lucru a fost o victorie față de mine însămi.

Capitolul 9

Ani ca nisipurile mișcătoare

Shanghai
Martie 1925
Violet

Fang cel Loial urma să dea o petrecere mare la Casa lui Lin pentru a o sărbători pe curtezana virgină de cincisprezece ani Cer Rubiniu, și viitoarea sa deflorare, pe care plătise un preț chiar mai mare decât o făcuse pentru a mea. La fel ca la petrecerea unde l-am întâlnit prima dată, invitase șapte prieteni, iar curtezanele erau prea puține. Ca de obicei, mi-a solicitat prezența, iar eu, ca de obicei, m-am bucurat că primesc de muncă.

În ultimii ani, exersasem serios ca să învăț să cânt mai bine la țiteră și să interpretez cântece din Occident. Fang cel Loial le-a pomenit invitațiilor de talentele mele muzicale excepționale, îndemnându-i să apeleze la serviciile mele și pentru alte petreceri. În realitate, abilitățile mele erau doar acceptabile. În ciuda recomandărilor lui, biroul meu nu se îndoia sub greutatea maldărelor de invitații. Care dintre clienții mai tineri ar fi vrut să audă corzile ciupite ale țiterii când puteau să pună o melodie mai ritmată la gramofon? Lor le plăcea orice era modern, iar Shanghaiul mustea de modernitate. Aveam totuși un avantaj din punct de vedere muzical, fiindcă interpretam câteva piese în stilul melodic occidental, folosind țitera doar pentru acompaniament. Un invitat care vizitase Statele Unite mi-a spus că suna ca și când aș fi cântat la un banjo american – și de atunci îmi făceam reclamă ca fiind cântăreață la banjo, „de mare căutare la petrecerile cu o atmosferă vioaie“.

Matroana Casei lui Lin era fosta curtezană Nor Învolverat de la Tăinuita Cale de Jad. M-a întâmpinat cu mult entuziasm.

— Sunt atât de fericită că nu ai avut nici un angajament în seara asta, a exclamat înainte să ajungă ceilalți. Ar trebui să te chem mai des. Fetele noastre sunt ocupate în fiecare noapte.

Pe vremuri insinuarea ei că nu am pețitori fideli m-ar fi ofensat. Acum, Dovlecelul Fermecat îi spunea lui Nor Învolverat că ar trebui să mă aibă întotdeauna în vedere când voia să dea o petrecere mai animată. Am intrat în încăperea unde se ținea banchetul și l-am văzut pe Fang cel Loial cu noua sa favorită unduioasă. O privea cu aceeași expresie de tandrețe cu care mă fericise și pe mine pe vremea când și eu eram virgina lui și îmi spunea că nici o altă fată nu mai trezise sentimente atât de noi și de surprinzătoare în sufletul lui.

Fang cel Loial a venit la noi și ne-a salutat pe mine și pe Dovlecelul Fermecat cu o curtoazie britanică, sărutându-mi mâna și înclinându-se ușor. L-am felicitat pentru noua și minunata sa floare pe care o sărbătorea. Aceasta mi-a aruncat o privire suspicioasă. Dovlecelul Fermecat se plânsese de niște probleme la stomac, dar insistase să participe presimțind că voi face o nouă cucerire.

Cam pe la mijlocul petrecerii, Fang cel Loial m-a implorat să îi distrez cu cântecele mele. Am început cu două melodii chinezești sentimentale, urmate de piesele potrivite pentru banjo, „Always“, „Tea for Two“ și „Swanee River“, ultima fiind piesa mea de rezistență, fiindcă făceam un joc de cuvinte: *suh-wan-nee* însemna în chineză „mă gândesc să te prind“, iar acel *fa fa e wei* însemna prima dată când era cântat „ca să-ți arăt norii frumoși cum se ridică“ și a doua oară, „ca să-ți arăt cât tânjesc la focul tău dezlănțuit“. „Swanee“ îi binedispunea întotdeauna pe toți, iar eu aveam parte de bacșișuri generoase și, din când în când, de câte un pețitor nou.

Fang cel Loial a sărit în picioare.

— Mulțumim, Maestră! Folosise apelativul tradițional rezervat interpreților celebri din Salonul Povestirilor. Ne umpli de bucurie, ne aduci buna dispoziție. Trebuie să ne exprimăm recunoștința.

A ținut un toast, apoi mi-a strecurat un plic cu bani, astfel încât ceilalți să știe că trebuie să facă și ei la fel. Apoi Fang cel Loial a mai ținut un toast. Au urmat și mai multe aplauze și manifestări zgomotoase de admirație.

Un bărbat de la capătul celălalt al mesei față de Fang cel Loial era peste poate de încântat.

— N-am mai auzit în viața mea o asemenea combinație de note delicate și puternice înălțându-se dintr-o țiteră precum cele pe care le-au scos degetele dumitale astă-seară. Cu atât mai mult când e vorba de o străină!

Din nou exasperanta comparație cu străinii.

— Doar pe jumătate, am răspuns ca și când m-aș fi justificat. Dar încerc, totuși, să impresionez.

— Nu am vrut să sugerez că talentul dumitale are vreo legătură cu neajunsurile rasei. Voiam să spun că ai un avantaj în plus fiindcă poți să cânti și în engleză. Jur că n-am mai auzit la nimeni o interpretare atât de uimitoare la banjo.

Era un compliment obișnuit, banal. Puțin probabil să fi auzit vreo altă curtezană cântând muzică de banjo, însă i-am răspuns cu modestie exersată.

— Nu sunt foarte pricepută, în orice caz, mă bucur că te-ai simțit bine.

— Admirația mea este sinceră. Nu încerc să dobândesc o invitație în budoar. Vorbesc din respect și din priceperea mea într-ale artelor.

Părea să aibă treizeci de ani, însă pe chip i se citea expresia arzătoare a unui tânăr plin de venerație la prima sa vizită în casa unei curtezane. Tinerii își doresc să cunoască artele patului. Gargara individului ăștia era o tactică pe care o întâlnisem de multe ori. S-a prezentat spunând că îl cheamă Perpetuu, din familia Sheng, originară din provincia An-hwei, văr de gradul doi cu Conac, unul dintre prietenii lui Fang cel Loial.

Chiar dacă provenea din An-hwei, vorbea fără accentul de acolo, astfel încât era clar că avusese parte de educație. Cât despre aspect, în comparație cu Fang cel Loial, nu era un bărbat urât, dar nu era nici primul pe care îți cădeau ochii când aruncai o privire prin cameră după posibili pretendenți. În timp ce continua să-mi toarne laude, i-am promovat înfățișarea la acceptabil de atractivă, însă la modul banal, cu alte cuvinte nici una din trăsăturile lui nu-mi plăceau în mod special. N-avea umerii înguști și osoși, nici nu era lat în spate ca mongolii. Nu își ținea ochii mijiți ca un zgârie-brânză. Nu-i fremătau nările ca unui lăudăros. N-avea buzele

groase ca bătăranii. Nici dinți lipsă ca un bărbat care își neglijează igiena, inclusiv în zone mai puțin vizibile ale trupului. Nu etala trăsăturile vulgare ale cuiva cu principii morale îndoielnice. Nu avea sprâncenele jumulite ca de sifilitic. Păr avea din belșug, dar nu des și aspru, încât să sugereze sânge tribal. Nu și-l purta retezat ca țopărlanii, ci tăiat cu grijă și netezit pe spate cu pomadă. Pentru tot ce nu avea și pentru puțin din ce avea, îl socoteam întrucâtva atractiv.

Greu de zis dacă era înstărit. Venise invitat de Conac. Hainele îi erau curate, dar puțin cam șifonate, chiar dacă asta fusese dintotdeauna problema costumelor din materiale occidentale când era cald afară. Avea unghiile tăiate și nu-și lăsase unghia mai lungă la degetul mic, cu care dependenții de opiu își scot resturile lipicioase din pipă și ceara din urechi. A continuat pe un ton serios:

— Degetele dumitale fine au dansat precum niște zâne și au făcut muzica cu atât mai captivantă.

Era deja prea mult.

— Aparții vreuncea dintre societățile literare din Shanghai?

— Încerci să afli dacă sunt demn de compania dumitale?

A zâmbit, dar doar cu gura, nu și cu ochii. Nu mi-am pierdut aplombul și am așteptat răbdătoare răspunsul.

— Nu caut compania intelectualilor care împărtășesc aceleași idei, a spus. Sunt un poet-pictor care preferă singurătatea. Am niște stări, mă înțelegi, pe care cel mai bine ar fi să nu mi le manifest în public. Stările conferă picturilor mele un stil capricios, care nu este foarte căutat de colecționari.

— Cei mai mulți colecționari consideră că popularitatea reprezintă un stil, am spus eu.

— Oricine poate avea un stil original, mi-a răspuns el. Și totuși nimeni nu are unul cu adevărat. Suntem influențați de cei de dinaintea noastră, începând cu pictorii de acum mii de ani, care au imitat natura.

Ce mitocan afectat.

— De ce oamenii învățați caută tot timpul scuze pentru ignoranță? am întrebat.

— Încerci în continuare să afli dacă provin dintr-o familie de învățați... Ah, te-am supărat, îmi dau seama.

— În nici un caz, am spus eu pe un ton amabil. Pe noi, curtezanele, nu ne deranjează să fim tachinate. Vouă vă place asta, iar eu mă bucur să vă fac pe plac.

M-am întors către Dovlecelul Fermecat, care stătea lângă mine, un pic mai în spate.

— E cald. Am nevoie de evantai.

Mai târziu, dacă îmi puneam evantaiul în poală, era un semnal pentru Dovlecelul Fermecat să mă ia deoparte și să mă anunțe că cineva mi-a trimis un mesaj urgent. Întotdeauna ținea un bilețel în buzunar pentru asemenea cazuri. Acum eram sigură că aveam de-a face cu un pretendent fără perspective. Dacă ar fi avut măcar ceva bani, m-ar fi făcut să stau și-n cap pentru el. Mă aflam deja la petrecere de peste două ore și era puțin probabil să mai primesc și alte aprecieri sub formă bănească din partea celorlalți invitați.

M-am întors spre Perpetuu.

— Ești gata să recunoști? Ai o barcă plină cu aur? Dumneata ești birocratul pe care trebuie să-l mituim?

— Recunosc, mă trag într-adevăr dintr-o familie de învățați – și sunt un vagabond.

— Ai cheltuit întreaga avere? Nu a mai rămas nici un pic pentru mine?

— Ce am irosit eu nu au fost banii. A fost educația mea. Am trecut examenele de nivelul trei¹ cu cinci ani în urmă, când aveam douăzeci și șase de ani, iar acum n-am nimic cu care să mă laud.

— Douăzeci și șase! Nu cunosc pe nimeni sub treizeci de ani care să fi trecut de acest nivel, inclusiv trișorii.

— De când am ieșit din pântecul mamei, am început să studiez pentru a promova examenele la nivel național. Pe când sugeam încă la sân, tatăl meu mi-a planificat întreaga viață, cum se făcea pe vremea dinastiei Qing: intri într-o poziție de înalt funcționar public într-un district mic, respecti cu strictețe obiceiul și tradiția, iar la sfârșitul numirii pe doi ani, avansezi în alte posturi în provincii și districte din ce în ce mai importante. Asta a făcut și tatăl meu.

— Și ce s-a întâmplat după laptele de la sân?

— Am excelat în cele șase arte. Veniturile și impozitele m-au dat gata. Mintea mea n-a putut să priceapă un sistem care lua de la sărmani și dădea la cei bogați.

---

1. Sistemul de avansare în carieră pentru funcționari publici în China, la începutul secolului XX, era structurat pe patru niveluri.

— Nu sunt subiecte foarte plăcute, sunt de acord.

Mi-am așezat evantaiul în poală. Curând puteam să plec de lângă acest om obositor.

— Sistemul Qing era nedrept. Cât despre noul sistem? S-au schimbat doar mâinile care primesc banii.

Ce idiot. Ceilalți bărbații din încăperea ar fi putut să ocupe tocmai funcțiile pe care el le vorbea de rău.

Conac a strigat la el:

— Ce faci, vere, o chinui cu toată vorbăria ta revoluționară ca de obicei? Hai să uităm de toate injustițiile în seara asta. Poți să le îndrepti începând de mâine.

Perpetuu a rămas cu privirea ațintită asupra mea.

— Criticile pe care le-am adus vechiului sistem m-au lăsat fără slujbă. Și, ca mulți oameni fără slujbă, îmi zic că sunt un pictor-poet. Ți-ai primit, deci, răspunsul. Sunt prea sărac să-ți fiu pețitor. Nu mi-aș fi permis să mă aflu aici, dacă nu m-ar fi invitat vărul meu.

— Nu sunt atât de mercantilă pe cât susții dumneata, i-am spus, una dintre replicile mele des folosite. Recită-mi o poezie ca să mă despăgubești pentru timpul petrecut.

— Ascultă-l pe vânzătorul ambulant cum strigă sub ferestre chiar acum – laudele sale aduse virtuții supei fermentate de orez. Asta-i una dintre poeziile mele.

— Modestia ta nu cunoaște limite. Nu-ți voi da pace până când nu-mi reciti o poezie. Doar să fie una care nu are nimic de-a face cu birocrați sau cu supa fermentată de orez.

A făcut o pauză, apoi a spus:

— Uite una care ți se potrivește.

M-a privit în ochi neclintit.

„A trecut o vreme nesfârșită până când ne-am întâlnit,
dar și mai lungă de când a plecat.

O adiere se stârnește dinspre est, suflând o sută
de flori în aer,

Iar viermii de mătase primăvăratnici încep să țeasă, să tot țeasă
până ce mor.

În oglinda dimineții, ea își vede părul ca un halou
schimbându-și culorile,

Și totuși ia peste picior răceala razelor de lună cu al său
cântec vesperal.

Iar până în noapte lumânările lăcrimează sub fitiluri.

Nu e departe, nu e atât de departe Muntele ei Vrăjit.
Păsări albastre, ascultați atente ce vă spune, purtați cuvintele ei
până la mine.“

Eram uluită, aproape că îmi dăduseră lacrimile. Îmi răscolise tristețea pe care o purtam în mine de când mă despărțisem de Mica Flora. Eram departe una de alta, timpul trecea, iar ea își trăia viața în altă parte. Bărbatul acesta mă trezise din letargia unei rutine fără sens.

— E magnifică, am exclamat. Sincer. Nu sunt doar politicoasă. Detaliile sunt foarte vii, dar nu exagerate, și sună atât natural, încât pare scrisă fără efort. Nu se simte nici un stil și nici un efect forțat. Se naște din sentimente reale. Am simțit adierea, am văzut lumânarea. Poezia mi-a adus aminte de cele scrise de Li Shangyin. De fapt, e la fel de bună.

Dovlecelul Fermecat a apărut chiar în acel moment să-mi spună de mesajul meu urgent, așa cum stabiliserăm dinainte. Ne-am îndepărtat câțiva pași pentru a vorbi în particular.

— O să rămân. E interesant, iar poezia pe care tocmai mi-a recitat-o a fost surprinzător de emoționantă. Vreau să o recit în seara asta. S-ar putea să le sporească interesul față de mine.

— Poate fi un bun pețitor?

— Are buzunarul gol al unui cărturar din secolul trecut. Dar s-ar putea să mă amuze.

— Pe mine tot mă mai doare stomacul, așa că o pornesc spre casă. M-am întors lângă Perpetuu, care a ridicat din sprâncene.

— Ce se întâmplă? Nu recurgi la scuze politicoase ca să mă părăsești?

— Vreau să mai aud niște poezii de-ale dumitale.

— Nu îndrăznesc. Ai urechea prea fină. Ți-a plăcut prima, dar ce mă fac dacă o să-mi spui că a doua sună ca aiurelile vreunei trupe de menestrelți. M-ar dura să-ți faci o părere proastă despre mine.

— Critica, moartea în urma celor o mie de tăieturi.

— Doar o mână de oameni mi-au mai ascultat poeziile. Cei mai mulți sunt rude care își dau cu părerea ca și cum s-ar plânge de febră sau de vremea rea: „Ai! N-o mai suport, e prea dureroasă. Când o să se termine odată?“. Soția mea era cel mai bun critic al

meu. Avea opinii ferme și vedea binele și răul în ce scriam. Obișnuiam să vorbim fără ocolișuri despre toate acestea, pentru că gândeam la fel. Numele ei era Azur, precum cerurile albastre unde trăiește acum. A tăcut și și-a întors privirea de la mine. A murit de febră tifoidă acum cinci ani.

N-am spus nimic, nu mi-a venit să-l întrerup.

— Îmi cer scuze, a zis într-un târziu. Nu ar trebui să te împovărez cu tristețea mea. Nici măcar nu mă cunoști.

— Nu mulți înțeleg ce înseamnă să pierzi o mare dragoste, i-am spus. Soțul meu a murit acum șase ani, iar fiica mea mi-a fost furată acum trei ani. Edward și Flora.

— Erau străini?

— Edward era american. Flora s-a născut în Shanghai.

— Am remarcat ceva diferit la dumneata – îți lipsește o parte din suflet. Ochii văd, dar au încetat să mai privească. Durerea.

O asemenea sensibilitate era neobișnuită la un bărbat.

— În cazul meu, a continuat el, durerea nu s-a domolit în timp. Renaște în fiecare dimineață când mă trezesc și descopăr că soția mea nu se află alături de mine. Este ca și cum aș afla pentru prima dată că a murit. Obișnuiam să urc dealul până la mormântul ei în fiecare zi și-mi aduceam aminte că n-avea să se mai întoarcă niciodată. Îmi recitam poeziile dinaintea pietrei funerare și-mi aminteam cum i le citisem ei când respira alături de mine în pat.

— Și eu vorbesc cu soțul meu. Mă reconfortează să mă gândesc la el, dar când nu-mi răspunde, mă simt iarăși devastată.

— M-am gândit de multe ori să mă omor pentru a putea fi alături de soția mea. Doar băiețelul meu mă mai leagă de acest pământ. Vărul meu m-a obligat să vin aici. Mi-a spus: „Vino și tu să vezi femei frumoase, nu morminte“. Așa că acum știi, nu mă îndeamnă inima să alerg după plăceri de nici un fel, nici dacă mi-aș permite. Dar în seara asta, ai trezit la viață o parte din mine pe care o credeam amorțită – sufletul. Vorbești atât de deschis despre orice. Așa era și firea ei.

— Durerea dumitale dă profunzime acestei poezii. Mă emoționează. Mi-ai îngădui s-o recit în seara aceasta celorlalți invitați?

— Ești amabilă că mă întrebi. Dar nu cred că ceilalți ar avea chef să fie întrerupți.

— Petrecerea cam lâncezește și este rolul meu să îi trezesc cu puțin divertisment. Voi fi prima curtezană care recită poezia în public?

— Soția mea din mormânt este singura care a mai auzit-o.

M-am dus la Fang cel Loial și l-am întrebat dacă ar vrea să recit poezia lui Perpetuu ca parte din programul serii. În timp ce o citeam, am simțit un dor mistuitor după Edward și Micuța Flora. Mi-am imaginat-o pe Micuța Flora așteptându-mă. Perpetuu a fost uluit de cât de bine îi redasem intențiile.

În noaptea aceea, am primit mai multe laude și daruri bănești decât în ani de zile. Am fost pe loc invitată la numeroase petreceri care aveau să fie organizate săptămâna următoare și, pe măsură ce cererile se înmulțeau, a trebuit să le spun gazdelor mele că nu voi putea sta decât puțin timp datorită numeroaselor mele angajamente. Mă întorsesem la zilele când bărbații alergau după mine, întrecându-se în daruri ca să-mi câștige atenția. Trei bărbați mă urmăreau deosebit de interesați, luptându-se pentru atenția mea.

Până la finalul săptămânii următoare, unul dintre pețitori s-a îndreptat în altă direcție. După încă o săptămână, pasiunile pe care le stârnisem pentru o clipă se istoviseră și deja erau vreo zece curtezane care recitaseră poezia lui Perpetuu. Trăiam din nou cu teama că nu voi mai avea vizitatori, nici măcar unii ocazionali. Iar celor care totuși apăreau, le permiteam să-mi facă curte doar o perioadă scurtă, câteva zile, nu cu săptămânile. În ziua de azi, bărbații au prea multe opțiuni și nu vor să aștepte să vadă dacă o floare îl alege pe el dintre ceilalți. Puteau să-și dea întâlnire gratis cu studente moderne, cărora nu le păsa de scandal și rușine. Chiar purtau bureți împotriva sarcinii prinși de lenjeria intimă, astfel încât să-i poată strecura în vagin dacă se ivea momentul potrivit. Când am acceptat un bărbat încă din prima noapte, Dovlecelul Fermecat m-a certat, spunându-mi că mă comportam ca o fetișcană de la o casă de flori de opiu. Doi bărbați m-au vizitat noaptea următoare, spunând că sunt prietenii celui care mă vizitase anterior.

— Vezi! a spus Dovlecelul Fermecat. Trag zgârciții la tine ca muștele la rahat. Nu există cale mai rapidă de a distruge o reputație.

Măcar continuam să primesc cereri pentru a participa la petreceri – cel mai recent din partea vărului lui Perpetuu, Conac. Voia

să-i cinstească pe doi oameni importanți care aveau acces la președintele Republicii. Mi se spusese că le plac în mod deosebit melodiile americane.

— Revine alături de noi și vărul tău Perpetuu? am întrebat. Vreau să-i mulțumesc din nou pentru poezie. A produs o adevărată senzație.

Totodată, speram să mă lase să recit și altă poezie de-a sa.

— O să-l invit data viitoare când îl văd. E tot timpul în trecere. Cred că are un soi de afacere în afara Shanghaiului. Sau poate că doar e ocupat cu vreo curtezană de la altă casă. Ha! E destul de secretos.

O afacere. Deci nu era chiar așa de sărac pe cât lăsa să se înțeleagă. Și știam că nu e adevărată povestea cu curtezana de la altă casă. Bietul om.

Câteva nopți mai târziu, Perpetuu s-a alăturat ca invitat al lui Conac la o mică petrecere cu băuturi și jocuri pentru prieteni apropiați. Dovlecelul Fermecat a venit într-un suflet la mine și mi-a spus să mai scot încă o poezie de la el.

— Crezi că sunt așa de proastă încât nu m-am gândit și eu deja la asta?

L-am întâmpinat pe Perpetuu cu o bucurie autentică. După ce mi-am terminat numărul, m-am așezat lângă el.

— Mă bucur că Conac te-a obligat să te întorci.

— Nici n-a fost nevoie de prea multă muncă de lămurire. Muzica dumitale mi-a ridicat moralul și am apreciat în mod deosebit conversația noastră.

Conac și prietenii săi începuseră să joace Ghicește Degetul. Perpetuu a refuzat să li se alăture. A spus că nu-i plac jocurile de noroc. Am urmărit amuzați câteva runde. Dar apoi am văzut cum se întunecă la față. S-a întors și mi-a aruncat o privire bântuită.

— M-am tot chinuit de când te-am văzut. Ți-am fost recunoscător că am putut vorbi sincer despre soția mea, însă apoi m-a cuprins o jale aproape insuportabilă. Eram atât de disperat să-mi domolesc durerea, încât am rătăcit pe străzi ore în șir, până când m-am trezit în fața unei case de flori de opiu. Înăuntru era întuneric, umbra unei femei m-a condus la un divan. Am auzit voci de bărbați și de femei. Am pufăit de două ori din pipă și, curând,

durerea a slăbit și am intrat în paradisul fumului albastru. Toată bucuria pe care o simțisem în viață m-a potopit într-o clipită. Nu credeam că pot trăi fericire mai mare – până când am simțit o mână apucându-mă de braț. Azur stătea lângă mine. Jur, o vedeam cum te văd pe dumneata acum. Am sărutat-o și i-am mângâiat fața ca să fiu sigur că este reală. M-a asigurat că este. S-a întins pe divan, hainele au dispărut de pe ea, iar trupul ei palid și frumos s-a unduit nerăbdător să mă primească. Încă o dată, eram uniți prin minte, inimă, trup și suflet. A scos aceleași țipete de bucurie,acompaniate de sunetul clopoștelor pe care îi purta la gleznă. Ne învârteam ușor ca fulgul în mătase și în aer. Ne-am ridicat în înalături, mai sus ca niciodată, iar după fiecare culme, o luam de la capăt. De fiecare dată când intram în ea... S-a oprit. Te rog să mă ierți. Acest lucru atât de drag mie probabil că sună obscen.

— Nu mă șochează nimic, am spus. În secret, mă gândisem și eu să fumez opiu pentru a-l reînvia pe Edward sub forma unei iluzii pline de viață.

— Bucuria nu durează suficient de mult, a spus. Fumul albăstrui dispare în cele din urmă, iar realitatea revine, mult mai dură ca înainte. Acum eram în pat cu soția mea, oftând mulțumit, apoi, în clipa următoare, mă uitam în ochii unei vampe. Fata respectivă nu avea mai mult de douăzeci de ani, aproximativ vârsta soției mele când a părăsit această viață. Alți bărbați ar fi considerat-o drăguță. Dar eu eram revoltat că soția mea fusese înlocuită de această fată prostituată care vorbea cum scâncește un copil. Mi-am căutat hainele ca s-o șterg cât mai repede. Apoi, brusc, i-am simțit mâna fermă între picioarele mele. Eram dezgustat și pe punctul de a-i cere să se oprească, dar apoi am fost și mai dezgustat de mine însumi, fiindcă penisul mi se întărise în mâna ei. Sunt un bărbat normal și trecuseră cinci ani de când nu mai fusesem atins de o femeie, alta decât iluzia soției mele. Fata s-a întins pe spate pe divan, și-a ridicat rochia și și-a desfăcut picioarele. N-am putut să mă opun nevoii. M-am aruncat în ea – apoi, ce am făcut...

I s-a umflat pieptul, ca și când și-ar fi înăbușit un oftat. Și-a coborât privirea.

— Am făcut ceva dezgustător, iar acum mi-e rău doar când mă gândesc.

A scuturat din cap. Mi-am dorit să continue. Dar s-a ridicat.

— Nu mai pot să vorbesc despre asta. S-a uitat în jur. Dacă m-ar auzi oricine altcineva, ar zice că sunt nebun. Cred că te-am chinuit suficient cu poveștile astea despre viața mea mizerabilă. Ești deosebit de amabilă că m-ai ascultat.

— Nu e nevoie să-ți ceri scuze. Sincer. Trebuie să ne eliberăm de tot răul pe care îl aduce durerea. Ai putea s-o faci scriind alte poezii.

— Am făcut asta. În mare parte sunt prostii sentimentale. Data viitoare când mă invită vărul meu, îți voi aduce câteva. Și atunci poate o să te binedispun. Ca să terminăm odată cu toate amintirile astea melancolice în care ne complacem.

— Nu e nevoie să aștepti până te invită dumnealui, i-am spus eu gândindu-mă rapid. Vino mâine spre seară. Pot să-ți ascult poeziile în liniștea salonului meu și să bem ceai.

Cum a plecat, Dovlecelul Fermecat a venit repede la mine.

— Ți-a mai dat o poezie?

— Mâine după-masă. Vine să bem un ceai.

— Dacă îți dă o poezie, îl lași și să ți se urce în pat?

— Cum adică? Să creadă că sunt o prostituată?

A apărut a doua zi îmbrăcat în haine chinezești. M-a surprins puțin. Unii dintre clienții noștri încă o făceau, dar de obicei erau dintre cei mai în vârstă. Pe de altă parte, se trăgea din An-hwei. De parcă a intuit ce gândeam, a spus:

— Hainele occidentale nu se compară cu roba lungă chinezească în privința confortului. Uită-te la mine. Nu arăt mai degrabă ca un poet?

Avea dreptate, iar eu m-am gândit și că era mai chipeș, poate pentru că părea relaxat.

L-am invitat să ia loc în fotoliu. Eu m-am așezat pe canapea și am așteptat momentul potrivit pentru a-i cere o poezie. Am așteptat în timp ce el îmi vorbea de noile probleme cu care se confrunta Shanghaiul. Am tot așteptat în timp ce îmi înșira nedreptățile suferite de muncitori și țărani. Am încercat să fiu un partener de discuție interesant, dar nerăbdarea pusese stăpânire pe mine. Am rugat-o pe Dovlecelul Fermecat să aducă vin în loc de ceai. În cele din urmă, discuția s-a întors la chinurile și suferința lui. Cuvintele i-au devenit un pic neclare.

-- Am ezitat să-ți povestesc ieri ce s-a întâmplat mai departe la casa de flori de opiu, mi-era teamă să nu crezi că am înnebunit. Știu că pot să vorbesc deschis cu dumneata, dar dacă îți spun ce s-a întâmplat, o să fii sinceră cu mine și o să-mi zici dacă crezi că mi-am pierdut mințile sau că am devenit o ființă malefică?

Am îndreptat spre el cea mai înțelegătoare privire din câte eram în stare și l-am asigurat cât am putut de sincer.

--Ți-am povestit deja despre soția mea și despre fata aceea. După cum ziceam, fata era întinsă pe spate, iar eu deasupra ei, împingându-mă în ea doar dintr-o nevoie pur instinctuală. Zâmbea. Deodată, n-am mai suportat să-i văd fața. Am rugat-o să-și întoarcă fața și să închidă ochii. Apoi n-am mai suportat să-i simt corpul lipit de al meu, mișcându-se de parcă eram unul singur. Așa că i-am spus să înceteze, să stea nemișcată. I-am zis să nu mai scoată un sunet. Am închis ochii și mi-am imaginat că trupul acela nemișcat era cadavrul soției mele. Plângeam de bucurie și de rușine pentru că eram din nou împreună cu dragostea mea, doar că acum ea era moartă. Am pătruns-o mai tare și tot mai tare, de parcă aș fi putut s-o umplu cu viață. Dar ea a rămas un cadavru și chinul meu a renăscut, așa că m-am oprit. I-am cerut fetei o pipă. Curând, pluteam din nou în raiul fumului albăstrui împreună cu iluzia soției mele vii. Ce bucurie m-a cuprins când m-am strecurat printre pliurile și cutele acelea moi și cunoscute în încăperea ei secretă. Am făcut dragoste cu iluzia acestui trup viu. Câteva ore mai târziu, mi-am venit din nou în simțiri și am dat cu ochii de prostituata aia, pe care am pus-o iarăși să-și asume rolul cadavrului soției mele. Am rămas acolo trei zile, nu mă puteam opri, fiindcă starea aceea de beatitudine îmi întetea suferința, iar suferința întetea nevoia de alinare... Am reușit să-ți stârnesc repulsia?

— În nici un caz, am mințit eu. Fanteziile sale erau respingătoare. Totuși, era admirabil că un bărbat putea să-și jelească soția într-atât, încât să apeleze la metode înfiorătoare pentru a fi împreună cu ea. Nevasta cea moartă s-ar simți flatată.

Mi-a cuprins mâinile într-un gest de recunoștință.

— Știam că vei înțelege. Mi-ai spus deja cum îți imaginezi că e soțul dumitale când alt bărbat te penetrează.

Nu spuseseam așa ceva – și ce manieră neplăcută de a te exprima – „te penetrează“. Eu mi-l imaginam pe Edward când eram singură, când

îmi era dor de clipele noastre tihnite și îmi aduceam aminte ce-mi spunea.

Perpetuu s-a uitat prin jur și m-a felicitat pentru gustul cu care era aranțată camera.

— Când ți-l imaginezi pe soțul dumitale, a spus el, e vorba doar de fața lui?

— Ce-mi aduc aminte cel mai bine este sunetul vocii lui, i-am răspuns, anumite conversații pe care le-am avut. Îi pot vedea și diferite zâmbete, un zâmbet mulțumit, unul ușurat, altul surprins sau felul în care s-a uitat la fetița noastră când s-a născut.

— Expresii. Ce interesant. Dar parfumul, mirosul trupului sau al respirației?

— Nu în mod inconștient. Însă dacă îmi propun, pot să-mi aduc aminte întrucâtva și asta.

— Eu îmi aduc aminte tot, mai ales mirosul sexului, când eram împreună. E în natura mea de poet să-mi imaginez lucruri interzise. Nenorocirea este sursa poeziilor mele.

În sfârșit, mi se ivise șansa.

— Știi că ultima poezie a dumitale a generat un puhoi de invitații ca să o recit din nou în alte case?

— Mi-a povestit Conac. Mă bucur. M-am uitat printre sutele pe care le-am scris, am încercat să mă decid ce altceva ar putea să-ți facă plăcere.

Sute. Cariera mea era salvată.

— Am ales una dintre poeziile mele mai noi, parte dintr-o serie pe care am intitulat-o „Orașul celor două milioane de vieți“. Te rog să-mi spui părerea ta absolut sinceră despre ea. Întotdeauna încerc să-mi îmbunătățesc poemele.

Și-a dres glasul.

„Puterea celor bogați se umflă ca un râu ieșit din albie,
și ia cu ea onoarea oamenilor.

Pe valuri de ocean, străinii acostează,
erodează țărmurile patriei noastre.

Imnurile lor devin cântece funerare
pentru străbunii noștri înecați în talazurile lor tot mai înalte.

Ne obligă eroii să zacă în paturile lor,

apoi proclamă «Shanghaiul este sclavul nostru bastard!»“

Rămăsesem mută. Nu semăna deloc cu poezia frumoasă pe care mi-o citise data trecută. Suna ca un discurs al studenților cu banderole negre de pe Bulevardul Nanking. Jos imperialismul! Aboliți tratatele portuare! Să ne luăm înapoi concesiunile!

— Este destul de percutantă, am reușit să spun, te inspiră... un comentariu excelent asupra problemelor cu care se confruntă Shanghaiul.

— O poți folosi oricând, a spus cu mândrie. Chiar și-n seara asta. Vărul meu m-a invitat și pe mine. I-am zis deja că am o poezie nouă.

A trebuit să-i spun adevărul:

— N-ar fi cea mai potrivită poezie pentru invitații noștri. Clienții noștri sunt tocmai genul de oameni pe care îi acuzi în poezie.

— Unde mi-era capul?! O să încerc să găsesc una mai potrivită. Ce subiect ai dori să abordeze?

— Poate una despre dragostea plină de alean, am spus. Ca ultima. Sentimentul acela dureros de suspendare a timpului, pe care îl încerci când nu ai ce îți dorești. Și despre tinerețe ar fi bună. Invitaților noștri le place să-și aducă aminte de prima dragoste.

Săptămâna următoare, Perpetuu mi-a dăruit o poezie nouă, spunându-mi că avea drept temă dragostea plină de alean.

„Pe fereastra biroului meu,
Văd bujorii, încă desfăcuți.
Văd cărarea, podul pustiu.
Cum tânjesc să-i aud pașii,
să-i strâng din nou piciorușele în palme!
Cum tânjesc să o îmbrățișez
și să-i văd veșmântul cum i se desface!
Dar, vai, respirația mea încetoșează fereastra
și înnegurează toate amintirile, mai puțin ziua aceea
în care a traversat podul spre neființă.“

Măcar nu era vorba despre nu știu ce societate coruptă. Dovlecelul Fermecat mi-a sugerat să scot cuvintele *spre neființă*, astfel încât domnița din poezie doar să întârzie, nu să fie moartă. În loc să-mi ascult rațiunea, am recitat poezia în acea noapte așa cum fusese scrisă. Un aer sumbru ca un lițoliu s-a lăsat peste încăpere. Doar un singur bărbat era entuziasmat. Concubina lui favorită își luase viața recent.

Perpetuu s-a simțit încurajat când i-am povestit, mințind, că poezia se bucurase de o primire călduroasă. Mi-a mai adus una, încă și mai melancolică.

„Frunzele au tresărit, la fel și inima mea.
Crengile dezgolite sunt acum îngreunate de zăpadă.
Iar viermii țesători au dispărut,
dar roba de mătase a rămas lângă baia ei goală.
Sub lumina rece a lunii, nu mai e aurie,
ci albă precum cadavrul ei, pe noua lespede.“

Eram înspăimântată. Cadavrul nevestei se întorsese. Am reușit să îngaim câteva laude excesive, remarcând cât de frumos contrastau crengile nemișcate cu tresăritul frunzelor, cât de tulburător plasase imaginea viermilor de mătase albi lângă cea rece a zăpezii și a cadavrului de la final.

Am discutat cu Dovlecelul Fermecat dacă ar fi bine să recit această poezie. În cele din urmă, am căzut de acord că era atât de proastă, încât ar fi provocat doar ilaritate și mi-ar fi prejudiciat cariera. L-am mințit din nou și i-am spus că a fost un mare succes.

Dovlecelul Fermecat era dezamăgită, dar nu descurajată.

— Dacă tot are sute, cum pretinde, poate mai bine ți le-ar da ție să o alegi pe cea mai bună. Poeții nu sunt capabili să vadă ce e bun și ce nu în propriile poezii. Deja a trecut o lună de când îl cunoști. Ar fi trebuit să poți să scoți câteva poezii ca lumea până acum. Dragoste plină de dorință sau melancolică, dragoste împlinită, orice, dar nu dragoste tragică. Cred că cea mai bună cale ar fi să-l primești în pat. Oferă-i inspirație proaspătă în locul celei atât de obositoare a soției sale.

— Mă tem că mintea mea se ofilește, i-am spus lui Perpetuu câteva zile mai târziu, când s-a întors în Shanghai, dintr-o călătorie de afaceri, am presupus eu. Ai fi de acord să îmi acorzi lecții de calligrafie? Aș putea să exerszez copiind toate poeziile dumitale. Mi-ar oferi atât disciplină, cât și inspirație.

Așa cum mă așteptam, s-a simțit flatat și a acceptat imediat să mă ajute. Cumpărasem deja pensulele, cerneala și un teanc gros de hârtie de orez. Și-a luat rolul de profesor foarte în serios. Mi-a spus

că va trebui să-mi pregătesc mintea, să pregătesc cerneala și să mă pregătesc să trasez fiecare ideogramă vizualizând mișcarea pensulei. Eu mă pregăteam să-l seduc.

— Nu poți desena ideograma de parcă ar fi făcută din câteva bucăți rupte și lipite la loc, mi-a spus după prima încercare. Se cer un ritm și o siguranță anume. Fără să-ți tremure mâna, dar nici să fie înțepenită.

Mi-a arătat cum să țin pensula perpendicular pe foaie, iar eu am ținut-o intenționat înclinată. Și-a pus mâna caldă peste a mea și m-a ghidat în timp ce făceam mișcărilor. În mod deliberat, mi-am ținut brațul țepăn și l-am mișcat sacadat, astfel încât să trebuiască să trecă în spatele meu pentru a-mi controla gesturile. Mi-am legănat șoldurile în ritmul mișcărilor sale și l-am atins discret pe coapsă. Celor mai mulți bărbați li s-ar fi întărit și ar fi înțeles imediat invitația subtilă de a termina lecția în pat. Perpetuu, văduv fidel, s-a tras mai departe de mine.

Poezia pe care am transcris-o era diatriba pompoasă din seria pe care el o intitulase „Orașul celor două milioane de vieți“. Shanghaiul este sclavul nostru bastard! Perpetuu spusese că dragostea adevărată venea din împărtășirea ideilor înalte, iar această poezie avea din plin așa ceva. Trebuia să mă arăt interesată de ele, dacă era să mă întrec cu o nevastă moartă, care inspirase deja cinci ani de castitate.

— Oamenii ar trebui să se conducă în viață după idei mai înalte – altruism, sacrificiu, onoare și integritate. Nu să renunțe și doar să zică „ei, asta e, nu se poate, așa că o să mă lăcomesc și eu cum face toată lumea“.

— Dar bărbații trebuie să fie pragmatici. Ideile nu țin de foame, nici nu dau naștere progresului.

Asta l-a provocat să-mi explice ce voia să spună. Am încetat să-l mai ascult după zece minute, dar el a ținut-o așa o oră. Planurile mele de a-l seduce eșuaseră. Îl stârnisem, dar nu în felul în care plănuisem eu. Am sugerat să punem punct și să reluăm lecția a doua zi.

— Mi-a prins bine. E plăcut să-ți exprimi cu voce tare aceste idei. Obișnuiam să fac asta tot timpul cu soția mea.

Mai târziu, i-am spus Dovlecelului Fermecat că orice idei inspirate așa avea în legătură cu poeziile lui nu vor putea concura în veci

cu forțele reunite ale ideilor lui înalte și ale soției moarte. N-avea nici un rost – și era costisitor, având în vedere cât de mult îi plăcea să mai ciugulească câte ceva la ceai. Următoarea ocazie când Perpetuu mi-a făcut o vizită, i-am spus că aveam un nou pețitor care dorea să mă vadă în după-amiaza respectivă. Aveam să-i comunic eu când puteam să ne continuăm lecțiile de caligrafie. N-a reușit să-și ascundă dezamăgirea.

— Ai fost mult prea amabilă să-ți petreci atâta timp alături de mine, a spus el de formă.

După-amiezile au trecut fără vizitatori. Am citit un roman, apoi încă unul. L-am trimis pe un servitor după ziare, unul în chineză, altul în engleză. Chiar dacă mă oboseau discuțiile lui Perpetuu despre politică, m-am trezit că acum citeam știrile din punctul lui de vedere, disprețuind progresul: alte vapoare, alte clădiri, alte tăieri de panglici, alte străngeri de mână între magnați urmărind să se îmbogățească și mai mult. Mi-am adus aminte de mama, cum spunea fiecărui client: „Sunteți exact persoana pe care voiam s-o văd“, în chip de introducere când voia să-i încurajeze pe potentăți să-și unească forțele. În timp ce citeam știrile, mă întrebam care punct de vedere era mai bun – al mamei sau al lui Perpetuu? Care era egoist? Care era distructiv pentru cei rămași în urmă?

Când Perpetuu s-a întors două săptămâni mai târziu, m-am bucurat cu adevărat să-l văd. Mă simțisem singură. S-a grăbit să-mi spună că știe cât de ocupată sunt și că voia doar să-mi spună că l-am inspirat să scrie poezii noi, asemănătoare celei pe care mi-o arătase în prima noapte, când ne-am cunoscut.

— Poeziile se nasc din puterea emoțiilor, mi-a spus. Ale mele s-au născut din despărțirea noastră. Am descoperit că îmi era dor de compania dumitale și că mi-o doream, iar după un timp, tânjind după ea, au început să curgă, nestăvilite, poezii melancolice. Dar trebuie să-ți mărturisesc și un lucru care s-ar putea să te uimească. Am fost nesincer. Ți-am spus că durerea mi-a anihilat orice dorință pentru altă femeie. Curând după ce te-am cunoscut, am încetat să-mi mai imaginez că în fața mea se află iluzia cadavrului soției mele. Erai dumneata. Astfel că atât dorul pe care l-am simțit de pe urma despărțirii noastre, cât și nesinceritatea mea rușinoasă au dat naștere celor mai puternice poezii pe care le-am scris în ultimii ani. Sunt totuși destul de modeste, cu siguranță, dar, dacă dorești, ți le

ofer drept mulțumire pentru inspirația poetică și pentru că ai stârnit în mine sentimente de dragoste pe care nu credeam că le voi mai trăi vreodată. Nu-ți face griji, nu aștept nimic în schimb. Voi rămâne admiratorul dumitale, de vreme ce sunt prea sărac să mă transform în altceva. Durerea dragostei neîmpărtășite îmi va insufla poezii încă și mai puternice de-a lungul anilor.

Dintre toți bărbații timizi pe care i-am avut, acesta avea cu siguranță cel mai straniu fel de a-mi spune că vrea să se culce cu mine. Imaginați-vă: eram mai dorită decât cadavrul soției lui! În orice caz, eram nerăbdătoare să văd poeziile pe care le inspirasem.

— Dacă îți ofer ce-ți dorești, i-am spus, ți-ai pierde inspirația? Chipul i s-a schimonosit trădând chinurile dorinței sexuale.

— Poeziile ar fi diferite, dar nu și-ar pierde din forță. S-ar putea chiar să fie și mai puternice, având în vedere intensitatea dragostei mele.

Am tăcut gândindu-mă la această posibilitate: dacă îl primeam în patul meu, aș fi avut parte de conversații care să-mi umple după-amiezile altfel singuratic. Aș beneficia de un noian de poezii dintre care să aleg. Acestea, în sine, erau motive suficiente, însă mai exista și un altul. Mi-aș fi potolit și propria sete de dragoste – și nu mă refer la dragostea pentru el. Voiam să mă simt din nou iubită de cineva care își dorea mai presus de orice să mă aibă.

— Mi-ar plăcea să văd poeziile melancolice pe care le-ai scris, i-am spus, dar și pe celelalte care vor fi diferite.

M-am întins pe pat, lăsând să înceapă noile poezii.

Poeziile lui despre dorințele pe care i le stârnisem nu mi s-au părut rele, însă tot nu erau suficient de bune pentru a fi recitate. Măcar nu erau despre politică. Mă vizita după-amiaza cam de trei sau patru ori pe săptămână. După ce a trecut o lună fără să apară nici o poezie nouă, Dovlecelul Fermecat a fost de părere că Perpetuu era posibil să fie unul dintre poeții aceia care n-au scris decât o singură poezie bună în viața lor. Regreta că mă sfătuisese să îl seduc.

— Uite cât timp ai irosit – și nici măcar nu a plătit toate gustările și ceaiul, ce să mai vorbim de după-amiezile în care s-a desfășurat în patul tău.

Normal, eram dezamăgită de nepriceperea mea de a-l inspira să scrie poezii mai bune. Era o chestiune de mândrie. Dar nu simțeam că toate după-amiezile alea intime fuseseră irosite. Una peste

alta, caligrafia mi se îmbunătățise considerabil. Demonstram ceea ce el numea „un stil literar orbitor precum fulgerul“. Pe lângă asta, mă bucurasem și să fiu tratată de la egal la egal în timpul dezbaterilor noastre pe teme despre care nu știam prea multe: antifeudalism, realismul social, lucrătorii agricoli și altele asemenea. Subiectele plictisitoare deveniseră un pic mai interesante acum că participam mai activ la discuție. Mă simțeam, de asemenea, și victorioasă, pentru că reușisem să biruiesc cei cinci ani de abținere sexuală, lăsând cadavrul soției sale să se odihnească în pace. După cum știe orice curtezană, căsătoria în calitate de primă soție era cel mai reușit final pentru o carieră. Căsătoria cu Perpetuu, însă, însemna să mă mut undeva în provincia An-hwei, iar eu nu reușeam să scot de la el nici o informație care să mă lămurească dacă reședința familiei lui se afla la o sută de kilometri depărtare de Shanghai sau la două sute cincizeci. Era în continuare secretos în materie de finanțe personale. Susținea că este sărac, dar Conac spusese că avea afaceri pe undeva. Cu siguranță că nu era implicat în comerțul exterior, dar măcar avea ceva mijloace de a face bani. Ca să nu mai spunem că orice familie cu zece generații de învățați de succes trebuie să fi acumulat o oarecare avere de-a lungul anilor.

Dacă aș fi fost îndrăgostită nebunește, n-ar mai fi contat distanța de Shanghai. Dar nu-l iubeam. În schimb, nutream față de el un sentiment apropiat de dragoste. Aceste sentimente asemănătoare cu dragostea erau departe de toate ametelele, privirea crucișă și palpitațiile pe care mi le dădea pasiunea pentru Fang cel Loial. Și nu semănau deloc cu cele pe care le împărtășisem cu Edward. Acest fel de dragoste părea mai mult un soi de mulțumire sufletească tot mai puternică izvorâtă din faptul că aveam să fiu adorată pentru tot restul vieții. Nu conta că relațiile sexuale cu Perpetuu nu erau chiar atât de satisfăcătoare. Nu avea experiență, mă gândeam eu, pentru că făcuse dragoste cu o singură femeie. Puteam să-l învăț fără ca el măcar să-și dea seama. Pe de altă parte, nu mă deranja să am nopți mai puțin solicitante. După ani de muncă, pensionarea aducea și ea avantajele ei, cum o făceau și cuvintele afrodisiace *Zece Generații de Învățați de Succes*, care evocau puterea devastatoare a zece generații de bărbați importanți și respectați.

Perpetuu și cu mine eram prinși într-una dintre dezbaterile noastre de idei înalte când am auzit strigătul portarului:

— Nenorociții l-au împușcat!

Am fugit în curtea din față unde se adunaseră aproape toți.

— E mort? a întrebat Vermilion.

— Nimeni nu știe sigur, a răspuns un servitor.

Un murmur îndepărtat de voci se auzea tot mai tare. Dovlecelul Fermecat ne-a spus că oamenii erau înnebuniți de furie, pentru că polițiștii de la Secția de Poliție Britanică Louza deschisese focul asupra mulțimii de studenți adunați în jurul clădirii, cerând eliberarea liderului lor care organizase protestul împotriva străinilor. Nici unul dintre noi nu știam câți erau răniți sau morți, doar că servitorul nostru Micul Bour avusese un drum de făcut și încă nu se întorsese, chiar dacă trecuse ora la care spusese că o să fie înapoi acasă. Cu cinci minute înainte, un servitor din casa de vizavi îi spusese lui Pin Bătrân că Micul Bour zăcea în drum. Nu știa dacă e mort sau nu. Pin Bătrân era unchiul Micului Bour și îl crescuse din fragedă pruncie. Bătrânul suspina printre cuvinte:

— Probabil că a ocolit-o pe Bulevardul Nanking ca să vadă ce se întâmplă cu marea demonstrație. Altfel ce căuta acolo? Nenorociții!

Am deschis poarta și ne-am uitat. Un șir de oameni scandând a trecut în grabă pe lângă noi. Zgomotul creștea cu fiecare clipă.

— Trebuie să-l găsim! a spus Bătrânul Pin, apoi a dispărut în mulțimea care alerga.

— Mă duc eu cu el, a spus Perpetuu.

S-a uitat la mine și mi-am dat seama că îmi propune să-l însoțesc. Momentul acesta reprezenta toate lucrurile despre care vorbiserăm: dreptate, echitate, solidaritatea necesară pentru a face o schimbare. Am rămas nemișcată poate pentru trei secunde, apoi l-am luat de mână.

— Nu te duce! a strigat Dovlecelul Fermecat. Proasto. Vrei să sfârșești ca Micul Bour?

Perpetuu și cu mine am ajuns într-un loc atât de aglomerat, că nimeni nu înainta. Eram prinși într-un burduf de furie care se strângea din ambele părți.

Perpetuu a țipat:

— Lăsați-ne să trecem! Fratele meu a fost împușcat!

Ne-am îmbrâncit până am răzbit.

Eu am fost prima care l-am văzut pe Micul Bour întins în stradă cu fața în jos. L-am recunoscut după cicatricea în formă de semilună

de pe ceafă. Pin Bătrân s-a apropiat de el, a căzut în genunchi și i-a întors capul nepotului său pentru a-i vedea fața, apoi a scos un urlet. Epitete și un geamăt solidar de durere au răsunat în văzduh. Și chiar în acel moment, pământul s-a cutremurat din cauza unei explozii, apoi, într-o clipită, am fost luată pe sus de panica manifestanților. Am simțit o mână pe spate. Dovlecelul Fermecat a țipat:

— Să nu cazi! Să nu cazi!

Nu mă puteam întoarce de teamă să nu fac exact ce mă sfătuisese, căci așa fi fost călcată în picioare. Așa că m-am lăsat purtată în acel miriapod de picioare. În jurul meu se îngrămădeau studenți cu banderole, muncitori cu pieptul dezgolit, servitori în haine albe, trăgători de ricșe și pietoni obișnuiți. Puteam să mor în mijlocul acestor străini și am simțit cum mă cuprinde amorțeala acceptării, apoi o consternare stranie că aveam să fiu găsită moartă purtând o rochie care nu-mi plăcuse niciodată. Abia atunci mi-a trecut prin minte că Perpetuu nu se vedea nicăieri.

Pe trotuare, protestatarii azvârleau cu pietre în vitrinele magazinelor inscripționate cu caractere japoneze, apoi dădeam buzna înăuntru și se dedau la jafuri. „Afară cu japonezii.“ „Jos cu englezii.“ „Dați-i afară pe yankei.“

Apropiindu-mă de Casa lui Vermilion, m-am liniștit când l-am văzut pe Pin Bătrân lângă poarta noastră. Privea în sus la o efigie în flăcări, de care atârna o pancartă pe care scria „Șeful poliției“.

— L-au învățat pe nenorocitul ăla ultima lecție de care o să mai aibă parte.

Vederea i se înrăutățise de-a lungul anilor. De la trei metri distanță, n-ar fi reușit să facă diferența între un sikh cu turbanul alb sau un misionar cu părul alb. A fost descurajat când i-am spus că ăla care se făcea scrum nu era șeful poliției și că respectivul va mai apuca să învețe câteva lecții. Am bătut la poartă și am auzit vocea speriată a lui Vermilion întrebându-ne cine suntem înainte să tragă de zăvor. Ne-am repezit în spațioasa sală de recepții. Surorile flori stăteau strânse într-un colț. Eram gata să le dau vestea tristă despre Micul Bour, când prin geam a zburat o piatră, așa că am fugit toate în partea din spate a casei. Am auzit huiduieli. Pin Bătrân a spus că oamenii credeau că în casa noastră trăia diplomatul englez. Aveau de gând să dărâme poarta. Cu două zile în urmă, diplomatul bătuse cu sălbăticie un vânzător de clătite cu bastonul, pentru că refuzase

să-i facă loc să treacă, și o mulțime furioasă a ripostat, rupându-i picioarele. Când s-a răspândit vestea că vânzătorul murise, s-a stârnit o adevărată nebunie. Iar acum asta! – zvonul că nenorocitul de diplomat locuia în casa noastră.

Fetele s-au repezit în camerele lor ca să-și strângă bijuteriile de pe unde le aveau ascunse, în eventualitatea în care ar fi trebuit să părăsească rapid casa. Dar unde să se ducă? Ce s-ar fi întâmplat dacă erau prinse cu mărunțișurile lor câștigate cu greu? Eram bucuroasă că ale mele se aflau ascunse sub patul meu care avea un fund dublu. Doar Dovlecelul Fermecat știa unde sunt casetele și care dintre scânduri trebuiau trase la o parte primele. De-abia în clipa aia mi-am dat seama că n-o mai văzusem pe Dovlecelul Fermecat. Mă gândisem că se întorsese acasă.

— Unde e Dovlecelul Fermecat? am țipat în timp ce alergam prin cameră. S-a întors? M-am dus la Pin Bătrân. Ai văzut-o?

A clătinat din cap. Sigur că n-o văzuse. Era aproape orb!

— Deschide poarta! Trebuie s-o găsec.

A refuzat. Mi-a zis că e prea periculos.

— Dați-i drumul de-aici! am auzit-o pe Dovlecelul Fermecat strigând de partea cealaltă a porții. Sunteți atât de orbi și de tâmpiți că nu vedeți plăcuța asta? Citiți. Casa lui Vermilion. Sunteți cu toții de la țară și nu știți să citiți? Tu, de acolo, arăți ca un student. Știi ce e locul ăsta sau încă sugi la țată? Asta-i o casă de curtezane de mâna întâi. Unde scrie că e casa diplomatului englez? Arată-mi și mie!

Am auzit lovituri în poartă.

— Pin Bătrân, gata, poți să-mi deschizi.

Când s-a deschis poarta, doar câțiva tineri sfioși mai rămăseseră în față. Își lungeau gâturile ca să vadă înăuntru.

Chipul chinuit al lui Perpetuu a apărut brusc. M-a prins și m-a îmbrățișat atât de puternic, încât am crezut că o să-mi fisureze coastele.

— Ești în siguranță! Îmi venea să mă omor, eram sigur că ai murit.

Mi-a dat drumul. Expresia i s-a schimbat într-una nedumerită.

— Nu ți-ai făcut griji pentru mine? m-a întrebat.

— Sigur că da, am spus. Aproape că mi-am pierdut mințile de frică.

În secret, mă întrebam oare de ce nu-mi făcusem griji unde era. I-am pipăit mâneca sfâșiată și am rămas cu chipul plecat. Îi simțeam privirea ațintită asupra mea. Când mi-am ridicat ochii, el încă se uita insistent la mine, dezamăgit, aproape supărat. Amândoi știam că ar fi trebuit să izbucnesc în lacrimi de ușurare când am văzut că nu pățise nimic.

În săptămâna aceea cât au durat manifestațiile, Perpetuu nu s-a mai întors. M-am gândit că e prea periculos să umbli pe străzi, din cauza tulburărilor care se iscau din senin. Se zvonea că șeful poliției plecase și lăsase un subaltern la comanda Secției Louza, în timp ce el petrecea o după-amiază plăcută în Clubul Shanghai și la cursele de cai. Subalternul intrase în panică când au dat buzna studenții. A ordonat să se tragă și doisprezece oameni au fost uciși și mai mulți răniți. Avea să mai dureze ceva până se linișteau lucrurile în cartierul nostru.

Petrekerile fuseseră contramandate. Vermilion i-a sunat pe cei mai buni clienți, pe rând, susținând că lucrurile se calmaseră și că găzduia un mare banchet pentru a sărbători pacea nou-instalată. Eu și surorile mele flori ne-am sunat pețitorii și foștii clienți. Toți spuneau că au programul prea încărcat și nu pot participa. Nimic nu mergea cum ne doream. Într-o dimineață, am găsit pe treptele noastre cadavrul unui bătrân. Vermilion nu dorea ca stafia lui să se bucure de viața de apoi în casa noastră de flori.

— Să-și facă treaba la Porțile Plăcerii, mai jos pe stradă, a spus ea.

Toată lumea a râs, mai puțin Pin Bătrân, căruia i se spusese să scape de cadavru.

Refuzase deja.

— N-am de gând să las stafia acestui om să pună stăpânire pe corpul meu ca să le-o tragă fetelor cu sula mea.

Am zărit un cerșetor peste drum.

— Hei, tataie! Îți dau 10 cenți dacă iei cadavrul ăsta de-aici.

— S-o fut pe mă-ta, a spus bărbatul cu o voce groasă de bețivan. Eu am fost primar în orașul ăsta. Dă-mi un dolar.

După ce ne-am târguit puțin, i-am dat dolarul.

Pe măsură ce zilele treceau, auzeam zvonuri că o parte din clienții noștri ajunseseră cerșetori. Împrumuturi de la bănci luate

înapoi. Fabrici incendiate. Dictatori militari care au pus mâna pe afacerile lăsate de izbeliște prin orașele de provincie. Circulau o groază de povești cum că japonezii profitau de acest haos și că, în curând, urma să apară câte un proprietar japonez în spatele oricărei uși, de parcă nu erau deja prea mulți. Ce se întâmpla? Lumea parcă înnebunise.

Vermilion a trecut în revistă finanțele casei, punând pe listă petrecerile care fuseseră rezervate și anulate, apoi curtezanele ale căror clienți aduceau profit regulat. A calculat cât însemna asta în funcție de banii încasați de fiecare fată și banii care-i intrau ei în buzunar. Am ascultat-o cu inima grea în timp ce-mi nominaliza pețitorii, aceștia aflându-se printre cei mai puțin profitabili și de încredere. Cum nimeni nu dădea petreceri, nu mai promisem cereri să interpretez melodii la țiteră în maniera celor cântate la banjo. Nici Perpetuu nu mă mai vizitase. Probabil că era supărat pe mine. Însă nu puteam să-mi fac griji acum și în privința asta. N-ar fi putut să mă ajute cu banii. Contribuise cu o singură poezie bună.

Când, în sfârșit, s-au terminat revoltele și am început să primim din nou vizite, nu mai erau aceiași bărbați influenți care ne treceau pragul înainte. Bărbații ăștia aveau bani, dar nu-i aruncau pe noi. Voiau să facă mai puțină curte și să primească dovezi în dormitor că suntem mai bune decât curtezanele celorlalte case. Chiar și cu afacerile mergând prost, Vermilion se aștepta ca noi să-i plătim toată chiria și întreținerea, dar și-a dat seama rapid că ar rămâne fără curtezane dacă le-ar da afară pe toate cele care nu reușeau să plătească la timp. Am intrat în economii ca să-mi pot păstra camera.

Am simțit o mare ușurare când Vermilion a venit la mine cu un nou client. Conac spusese că voia să dea o petrecere privată acasă la el în onoarea invitatului său, un partener de afaceri între două vârste, pe nume Yan Strădanie. Invitatul se declarase interesat de o curtezană pricepută la povestit. Vermilion a spus că nimeni nu avea mai multă experiență în artele literare ca mine. M-am simțit flatată și i-am mulțumit că m-a ales pe mine.

M-am întrebat, desigur, dacă Perpetuu stătea în casa lui Conac. Dacă ar fi participat la petrecere, ar fi fost o bună ocazie să-mi arăt în taină afecțiunea față de el și să-l fac să mă ierte pentru că n-am reușit să mă arăt suficient de îngrijorată în timpul răzmerițelor. În noaptea aceea, m-am îmbrăcat în haine chinezești, dar cu un ușor

aer occidental, o combinație de vechi și nou. Mi-am luat și țitera cu mine. M-am bucurat să văd că Perpetuu era într-adevăr prezent la dîneu și i-am aruncat ocheade drăgăstoase, fără să-l neglijez pe invitatul de onoare. Când a venit vremea povestitului, sugestiile mele n-au fost luate în considerare. Yan Strădanie m-a rugat să-i citesc o scenă din *Pruna din vaza de aur*. Am rămas cu gura căscată. Era vorba despre un roman pornografic. Era cunoscut în casele de curtezane, dar numai după ce un pețitor fusese invitat în dormitor. Nu se mai întâmplase să fiu rugată să citesc așa ceva în fața unui grup de bărbați la o petrecere. Perpetuu și-a ferit privirea. Tuturor li s-a mai turnat vin în pahare. Conac a venit la mine și mi-a spus blând că îl convinsese pe Yan Strădanie să fie de acord, în schimb, cu lectura unui fragment în camera lui.

— E aici numai pentru trei nopți, a spus Conac, și i-am sugerat să îți acorde echivalentul a o lună de cadouri, cincizeci de dolari, pentru această favoare. S-ar putea să mai ceară o reprezentatie mâine noapte. Știu că cere cam mult, Violet. Iartă-mă dacă te-am ofensat.

Înainte să apuc să răspund, Perpetuu s-a apropiat de Conac pentru a-i ura noapte bună. Mi-a spus că i-a făcut plăcere să mă vadă, apoi a plecat. Gestul însemna că nu este de acord cu ce urma să fac, din câte mi-am dat seama. Timp de atâtea luni, acest bărbat infatuat mă lăsase să-i ofer plăceri fără să plătească nimic pentru acest privilegiu. I-am spus lui Conac că aș fi mai mult decât încântată să mă ocup de partenerul lui de afaceri. Din fericire, Dovlecelul Fermecat nu era acolo ca să afle că fusesem de acord cu așa ceva fără măcar o noapte de curtat. Mai interpretasem bucăți din cartea aceasta și înainte – dar numai pentru patronii mei. Decizia din seara asta anunța declinul rapid al carierei mele.

Yan Strădanie s-a dovedit foarte grijuliu în a mă face să mă simt confortabil. Era prea frig? Nu doream puțin ceai? Am vorbit câteva minute despre nimicuri, apoi mi-a adus cartea. Dorea să-i citesc din pasajul în care personajul Floare de Lotus Auriu îi pune coarne stăpânului în urma unor întâlniri lascive cu tânărul grădinar. Mi-a spus că el voia să joace ambele roluri, și pe cel al grădinarului tânăr, și pe cel al stăpânului casei. A scos de undeva o perie de păr cu un mâner lung și îngust, cu care l-am pedepsit pe grădinarul cel obraznic, dar supus. După câteva lovituri, mi-a mulțumit, apoi a scos un bici. Acum era stăpânul casei, iar eu eram Floare de Lotus Auriu.

M-a acuzat furios că i-am fost necredincioasă, iar eu m-am prefăcut că plâng în timp ce susțineam că nu se întâmplase nimic între mine și grădinar în afară de niște lecții de horticultură. Dar, conform poveștii, eu pledam în van, Yan Strădanie își folosea biciul, iar eu asiguram țipetele necesare, implorându-l să mă ierte și să nu mă omoare. Biciul era făcut de așa natură încât să nu fie prea dureros, dar ce m-a usturat a fost sentimentul de umilință când Yan Strădanie mi-a cerut să mă zvârcolesc puțin mai mult și să țip cu mai mult realism și mai tare. La sfârșitul reprezentației mele, a redevenit grijuliu și m-a întrebat dacă nu mi-e frig. Mi-a cerut să ne vedem și seara următoare.

În cea de-a doua seară, am interpretat urletele cumpărate pe bani cu și mai mult realism. Conac mi-a dat un cadou suplimentar și și-a exprimat generos recunoștința pentru că fusesem atât de amabilă. Vermilion era și ea mulțumită că totul se terminase cu bine, iar eu am rămas cu impresia că știa de la bun început ce urma să mi se ceară. Am așteptat să se încheie și a doua noapte înainte să-i spun Dovlecelului Fermecat ce se întâmplase. S-a supărat doar pentru că nu îi spusese și ei. Era servitoarea mea și trebuia să vegheze asupra mea. O privasem de scopul ei în viață. Mi-am dat seama că înțelegea genul ăsta de situație în care trebuia să faci orice era necesar.

După două zile, Perpetuu m-a vizitat după-amiaza. N-a spus un cuvânt despre seara când avusese loc petrecerea lui Conac. Am discutat însuflețiti despre subiectele obișnuite. Eram egala lui și mă simțeam recunoscătoare pentru că îmi redase respectul de sine. Nu trebuia să urlu și să mă umilesc. L-am primit în patul meu și, în timp ce mă ținea în brațe, mi-a dăruit o poezie nouă și m-a rugat să o citesc cu voce tare pentru a vedea cuvintele cum se formează și se revarsă de pe buzele mele frumoase.

„Cerule fără de culoare este o foaie neprihănită.
Când este mângâiată de pensule, răsar carapace,
munți imenși se ridică jilavi în dreptul norilor uscați.
Cu un singur fir de păr și cu un pic de cerneală,
sunt mângălitura unui pustnic pe o stâncă străveche,
care întreabă zeii unde se ascunde nemurirea.
Însă umbre de munți și țancuri de stâncă
Ascund acum vederii bolta cerească.“

Am plâns. Poezia era o capodoperă. Își regăsisse talentul. Începusem să am îndoieli, dar nu mai era cazul. M-am grăbit să-i dau vestea Dovlecelului Fermecat. I-am spus să stea jos în timp ce o recitam.

— Numai fițe, a spus după ce am terminat. Ce ai văzut în ea? Ți se încețoșează mintea după ce faci sex? Nu vorbește decât despre ce important se crede el – măreț ca muntele și cerul, pe care își închipuie că le-a creat cu pensula lui. Cum poate să fie un învățat adevărat? Încep să cred că prima poezie pe care ți-a dat-o nici n-a fost scrisă de el.

Nu mi-a plăcut că a vorbit astfel despre el. Ce știa ea despre o poezie bună sau despre una slabă? Nu era educată. Iar suspiciunile ei despre caracterul lui erau ridicole. Nu cunoscusem alt bărbat mai deschis. Confesiunile despre soția sa erau zguduitor de sincere.

— Să nu-i răspunzi imediat dacă te cere de nevastă, a spus ea. Nu știi mai nimic despre el, cu excepția faptului că vorbește și vorbește și iar vorbește despre ideile lui fără nici o valoare și că a scris doar o poezie bună. De ce locuiește cu Conac? Unde e casa familiei lui? A spus că e din An-hwei, dar de unde anume? Și de unde îi vin banii?

— Are o afacere, am zis.

— Conac *bănuia* că are o afacere. Acum zici că știi sigur? Unde-i dovada?

— Nu poate să fie sărac. Se trage dintr-o familie de învățați veche de zece...

— Zece, zece, zece. Asta iubești tu, numărul de generații. Tot mai mult mi se pare că e ceva în neregulă cu el. Simt în stomac ce simți tu în inimă. Zice că e un bărbat cu idei înalte. Ideile sunt ca aerul. Ce face el cu ideile astea ale lui? Își dă cu părerea și se simte important, iar tu ești publicul lui, care îl aplaudă din pat. Își critică singur poeziile. Și totuși ție îți dă unele slabe și crede că sunt bune de recitat. Și-a jelit soția până te-a cunoscut pe tine – n-a făcut sex cinci ani? Numai asta și-ți dai seama că are ceva la cap, chiar dacă, după toate probabilitățile, e altă minciună de-a lui. Și mai gândește-te la ceva: nu ți-a dat niciodată nimic, nici un bănuț pentru ceai sau pentru gustările pe care le-a luat aici. Vermilion mi-a spus că spera măcar să-și plătească datoria cu câteva poezii bune. Și a mai spus că ne oprește nouă banii, din moment ce nu s-a ales cu nimic de pe urma generozității ei provizorii. Trebuie să-ți pui

mintea la contribuție, Violet. Să nu te tenteze căsătoria cu acest bărbat. Nu el e soluția la îndemână pentru viitorul tău.

Încă înainte ca Dovlecelul Fermecat să-și exprime neîncrederea, și eu avusesem îndoieli asupra sentimentelor mele pentru el. Dar fiecare îndoială pe care o ridica, eu găseam motiv s-o resping, iar dragostea mea devenea din ce în ce mai puternică din pură încăpățănare. Am argumentat că discuțiile mele cu Perpetuu despre idei înalte erau mult mai interesante decât să-i ascult pe alții trăn-cănind despre convenții portuare și dări. Îmi admira mintea, ceva ce voi avea întotdeauna, pe când cei mai mulți bărbați nu așteptau de la mine decât cuvinte măgulitoare despre cât de virili erau. Când mi se va ofili frumusețea, bărbații aceia nu vor mai avea nici un interes să-și irosească virilitatea pe mine. Perpetuu mă va iubi chiar dacă voi dormi lângă el în pat sau într-un mormânt. Dovlecelul Fermecat voia să aștept până când se va ivi un bogătaș respingător care să mă ia printre concubinele lui. Ar fi preferat să interpretez scene degradante din romane pornografice decât să recit o poezie.

A doua zi am primit o scrisoare de la Perpetuu cu încă o poezie. Poemul era altă capodoperă.

„Nori vapoși ascund muntele,
iazul limpede îi reflectă maiestatea.“

Scria că el este muntele și că nimeni nu-l înțelegea, iar eu eram iazul, a cărui profunzime a sentimentelor îi dezvăluiau cele mai bune calități ale sale. Aceste două versuri reprezentau declarația de dragoste a lui Perpetuu și dorința de a-i deveni soție. Am așteptat trei zile înainte să-i spun Dovlecelului Fermecat că m-am decis să accept. Nu voiam să-mi strice fericirea abia găsită cu previziunile ei apocaliptice. Oricum, nu s-au lăsat așteptate.

— Vrei să-mi zici că minciunile astea străvezii ale lui ți-au întunecat într-atât judecata? a spus Dovlecelul Fermecat. Vaporii, maiestate? Ce fel de poezie mai e și asta? Te-a pus pe tine în iaz și crede că asta îl face maiestuos. Dacă tu crezi că poezia asta e o capodoperă, e dovada clară că îți zboară numai nori poetici prin cap și nu mai ești în stare să gândești limpede.

A doua zi, am primit o scrisoare:

Scumpă oglindire a sufletului meu,

În satul lazul Lunii nu te va mai necăji decadența Shanghaiului. Nu va trebui să tolerezi sutele de străini aroganți cu obiceiurile lor grosolane, cu hălcile lor de carne, pretențiile și insultele lor. Nu va mai trebui să distrezi bărbați lipsiți de morală. Nu există aici matroane uneltitoare, nici competiții sângeroase.

În satul meu natal este pace. Te vei afla printre oameni care gândesc la fel ca tine. În fiecare seară, vei putea să privești apusul în momentul maxim al splendorii sale arzând pe un cer trandafiriu, fără să fie estompat de clădiri-turn construite de străini.

Imaginează-ți, draga mea, cum ne vom bucura împreună de toate bogățiile de care avem nevoie, frumusețea munților, apa iazului și cerul care a inspirat poeziile pe care ți le-am scris. Vei avea parte de respectul convenit unei soții într-o gospodărie de învățați, unde cinci generații trăiesc în armonie sub un singur acoperiș.

Traiul nostru va fi unul simplu, cu siguranță. Ești obișnuită cu o viață mai palpitantă. Dar simt că mai sunt lucruri pe care până acum nu le-am spus. Este vorba despre ce îți voi oferi eu, mult mai mult decât tot ce mi-ai oferit tu, ajutându-mă să las în urmă durerea și să regăsesc bucuria. Te voi copleși cu poezii în care te preamăresc și pe care ți le voi citi chiar înainte să adormi și imediat ce te-ai trezit, când vom împărtași fiecare nouă zi de parcă ar fi cea în care se naște dragostea.

Dovlecelul Fermecat a ridicat dintr-o sprânceană.

— Se pricepe la vorbe frumoase. Îi vin din zbor. Cât despre viața tihnită de la sat cu care se laudă – *oyo!* –, nu m-am gândit niciodată că plictiseala e atât de avantajoasă în satele astea prăpădite! Desigur, alea cinci generații o să te păstreze în formă. Atâția oameni pe care să-i mulțumești, atâtea certuri, exact ca într-o casă de curtezane. O să ai ceva de muncă să aprinzi toate bețișoarele alea parfumate și să faci plecăciuni politicoase toată ziua, din respect pentru zece generații neîntrerupte de învățați. Altarul lor trebuie că are zece metri lungime. Nu-i da nici un răspuns.

— I-am dat deja. Am acceptat.

— Atunci o să trebuiască să te duci și să-i zici că acum nu mai accepți.

— De ce ai impresia că tu hotărăști cum o să arate viața mea?

— Pentru că azi am vorbit cu Conac. L-am întrebat despre afacerile lui Perpetuu. Mi-a spus că nu știe să aibă așa ceva, pentru că n-a vorbit niciodată de vreo afacere. L-am întrebat ce știe de familia lui. A spus că nu îi cunoaște mai deloc, doar că Perpetuu

este văr de-al doilea din partea fratelui mamei sale, a cărui nevastă era sora uneia dintre mătușile lui Perpetuu. Conac a spus că mama lui se poate să fi știut mai multe despre partea aceea a familiei, dar a murit cu mult înainte să-l cunoască el pe Perpetuu. Am întrebat dacă știe ceva despre nevasta moartă a lui Perpetuu. L-a surprins să audă că Perpetuu avusese o nevastă. Nu adusese vorba de ea niciodată. Conac mi-a spus atunci că bărbații nu se gândesc să-și întrebe rudele asemenea lucruri. Ar fi ca și când l-ar acuza că ascunde ceva. Și exact asta cred că face Perpetuu.

Nu mă putea face să mă răzgândesc. Ce aveam să devin, dacă nu profitam de șansa asta? Ce ar mai fi rămas din demnitatea mea? Să aștepti ceva mai bun este un lux pentru fete mai tinere. Aveam șansa să-mi păstrez respectul de sine și să ajung respectată și de alții. Aș fi putut să-mi petrec zilele fără să-mi fac griji unde voi trăi peste o lună sau peste un an sau la bătrânețe. O să am răgazul să stau într-o grădină și să meditez la viață, la caracterul meu, la amintirile mele cu Edward și Flora. Aș fi putut să-mi formez opinii și să le împărtășesc cu soțul meu de la egal la egal. Nici un om nu e perfect. Nici eu nu sunt perfectă. Noi doi puteam trăi împreună, cu toate lipsurile noastre, iar împreună vom învăța cum să ne trecem cu vederea și să ne acceptăm imperfecțiunile. Am veni fiecare cu durerile noastre și ne-am consola reciproc. Ne-am aduce propriile speranțe, unele imposibile, altele sentimentale, și le-am identifica pe cele pe care le împărtășim și le-am putea împlini, poate chiar vom avea un copil. Dacă nu dispunea de o avere considerabilă, tot ne-ar fi rămas afinitățile noastre, ceva ce nu poate fi cumpărat. Și am mai avea dragostea, nu pasiunea nebună – nu precum cea pe care am trăit-o alături de Edward, ci una a noastră. Acea dragoste ar dăinui și ne-ar permite să fim alături unul de celălalt, ajutându-ne să depășim orice necazuri ne-ar aștepta.

Apreciam tot ce făcuse Dovlecelul Fermecat pentru mine în toți acești ani. Îmi fusese ca o mamă. Dar nu aveam nevoie de permisiunea ei. Mă amenințase deja că nu mă va însoți în casa soțului meu. De-a lungul anilor, amenințările ei s-au dovedit de obicei false. Însă de data aceasta, chiar exista posibilitatea să-și pună amenințarea în practică în clipa când va afla, cum o făcusem și eu recent, că reședința familiei lui Perpetuu se afla într-un sătuc numit Iazul Lunii, la aproape 500 de kilometri depărtare de Shanghai.

Capitolul 10

Satul Iazul Lunii

Din Shanghai spre satul Iazul Lunii
1925
Violet

Căldura verii mi se revărsa în tot trupul, ridicându-se de pe chipul meu ca o febră jilavă și transformându-mi praful de pe față în lacrimi de noroi. Apoi a venit iarăși ploaia și mi-a subțiat lacrimile, a înmuiat drumurile și a adâncit făgașele, până când, din nou, am rămas înțepenite.

Ne începuserăm călătoria spre Iazul Lunii cu trei săptămâni în urmă. Perpetuu spusese că ne va însoți ca să se asigure că mergem în siguranță și în condiții confortabile. Dar cu câteva zile înainte să plecăm, a fost chemat și a trebuit să părăsească Shanghaiul. Avea afaceri în altă parte, în sud, lucruri importante, spusese el. Urma să o ia pe un alt drum către Iazul Lunii și, cu puțin noroc, avea să ajungă chiar înaintea noastră. Ne asigurase că vom fi în perfectă siguranță călătorind singure. Drumul până acolo era ușor și nu auzise niciodată să fi fost probleme cu bandiții sau orice altceva de genul ăsta.

— În cel mai rău caz, ne spusese, vă veți plictisi.

A avut dreptate. Călătoria mă obosise deja și mă întrebam cât voi mai putea să o îndur. Înaintaserăm constant spre Vest, îndepărtându-ne de coastă, urmând un traseu în zigzag pe care nici dracu' n-ar fi vrut să-l parcurgă – pe lângă orașe, apoi capitale de județ și, mai târziu, târguri tot mai mici, până când nu se mai vedeau trenuri sau camioane, nici vapoare cu aburi sau barcazuri,

nici barje sau bărci pescărești cu o vâslă, care să ne ducă de la o răspântie la alta. În ultimul oraș de pe râu, Dovlecelul Fermecat a găsit un căruțaș care aștepta în preajma docurilor să apară niște fraieri. Avea o mutră sinceră și își spunea Săritură Bătrână, un nume care promitea mare hărnicie. Susținea că are cea mai bună trăsură din cinci județe, fusese proprietatea unui dictator militar. Dovlecelul Fermecat a negociat prețul inestimabilei trăsuri, care nu se vedea nicăieri, dar urma să vină dotată cu doi măgari, o căruță suplimentară, serviciile individului și umerii a doi bărbați puternici, care întâmplător erau cei doi fii zăpăciți ai lui. Curând, ne hurducăiam peste gropi și șleauri adânci lăsate de alte roți, scuturate și zgâlțâite pe bancheta cu arcuri a unei trăsuri de bogătaș – o banchetă stricată care fusese smulsă din locul său respectabil și legată cu frânghii într-o căruță trasă de catări, cu un acoperiș din mușama și mătase mâncată de molii. Căruțașul susținea în continuare că drăcia lui de căruță era cea mai bună și că Dovlecelul Fermecat n-are decât să bată toate cele cinci județe în căutarea alteia dacă credea că minte.

În fiecare dimineață, Dovlecelul Fermecat îi ocăra pe Săritură Bătrână și pe cei doi fii ai lui pentru tot soiul de metehne, dincolo de nesinceritatea lui – cum ar fi că zâmbeau fără alt motiv decât pentru a o sfida.

— Sunt exact genul de idiști care trăiesc într-un loc ce și-a luat numele de la un iaz, mi-a spus ea. N-ai idee cum e viața la sat, micuță Violet. S-ar putea să te răzgândești, dar asta e tot ce-o să poți face. Sunt femei care se omoară în locuri de genul ăsta, pentru că nu există altă cale de scăpare.

Astăzi bătea vântul, așa că își legase o eșarfă peste față și peste gât ca să se protejeze de praf. Cum nu i se vedeau decât cei doi ochi mijiiți, arăta ca o mumie care prinsese viață. Vântul s-a întetit și i-a smuls eșarfa. Cu doar câteva clipe înainte, cerul se umpluse de nori pufoși ca niște conopide. Acum era un ocean învolburat de ciuperci negricioase. Îmi imaginasem că vom lăsa problemele în urmă, dar poate că de fapt le prindeam din urmă. Erau deja destule semne că ar trebui să ne întoarcem. Cu două zile în urmă, una dintre roțile de la căruță se desprinsese și a durat două ore să fie reparată. Încă o întârziere. Iar ieri unul din măgari pățise ceva la un picior. A refuzat să se miște câteva ore. Vântul îmi despletise

părul și mi-l sufla peste față, iar picături de ploaie de mărimea unor frunze ne cădeau pe cap. Înainte să apucăm să sărim jos din căruță pentru a ne adăposti sub ea, un fulger a brăzdat cerul deasupra plantațiilor de orez galben-verzi. Iarba deasă se unduia într-o direcție, apoi în cealaltă, ca și când câmpul ar fi fost o creatură vie, umflându-și plămânii cu fiecare respirație și preschimbându-se din galben în verde. După încă o străfulgerare orbitoare, s-a pornit să cadă ploaia instantaneu, spălându-mi fața murdară și udându-mi learcă hainele. În doar câteva minute, ploaia a înmuiat făgașele și le-a adâncit, astfel încât, atunci când am încercat să ne mișcăm, ne-am afundat în noroi și ne-am înțepenit. Edward scrisese despre o astfel de situație neplăcută în jurnalul său de călătorii. A folosit niște scânduri și le-a învărtit ca pe niște ace de ceas, apoi a căzut cu fața drept în noroi. Am izbucnit într-un hohot de râs când mi-am adus aminte, lucru care l-a făcut pe Săritură Bătrână să creadă că îmi băteam joc de eforturile pe care le depunea ca să ne extragă de acolo.

Dovlecelul Fermecat și-a scos piciorul din pantof, apoi pantoful din noroi.

— Poate că asta e soarta ta, dar de ce trebuie să fie și a mea legată de ea? Cu ce ți-am greșit într-o viață anterioară? Spune-mi, ca să-mi răscumpăr greșeala și apoi să-mi văd de drum. Nu vreau să mă întorc în următoarea viață în chip de măgar, iar tu să te uiți în fundul meu și să-mi zici să merg mai repede.

Când, în sfârșit, ne-am urnit, mi-a spus:

— Ce rost are să ne grăbim să ajungem acolo? Ca să ne întâlnim cu niște țopârlani de la sat cu pretenții de oameni cultivați?

Înainte să plecăm din Shanghai, Dovlecelul Fermecat mi-a aruncat în față toate necazurile din lume pentru a mă face să mă răzgândesc.

— O să fie confucianiști până-n vârful degetelor, mi-a spus, degete cu care o să te smucească de păr când n-o să faci ce ți-au poruncit îndeajuns de repede. O să trebuiască să-l venerezi pe fiecare membru al familiei în ordinea convenită și cu o plecăciune suficient de adâncă, de la bătrân la tânăr. Iar locul tău o să fie cel de pe urmă, laolaltă cu găinile. Crezi că Mama Ma a fost crudă? Stai să vezi când o să trudești ca o sclavă pentru soacra ta! Nici nu poți

să-ți imaginezi. Eu de-abia am supraviețuit. Pungașul ăla lingușitor al meu îmi spusese că o să fiu lipsită de griji până la bătrânețe – până o să ajung în rai. Nu mi-a spus că întâi o să fac un ocol prin iad în satul lui ancestral. N-am putut să rezist nici măcar o lună acolo. Mi-am zis: „De ce să mor pentru mama acestui idiot? Mai bine fac trotuarul decât să fiu concubină“.

— O să fiu soția lui, nu concubină.

— *Oyo!* Crezi că o să se poarte mai frumos cu tine, o femeie cu fițe din Shanghai, cu moaca ta de americană? Ia uită-te tu la picioarele astea imense ale tale. Oamenii de la țară o să fie șocați când o să le vadă. Și ochii verzi ca niște șopârle. O să creadă că ești spiritul unei vulpoice. O să se ia pe tine la fiecare greșală pe care o faci. Va trebui să înghiți să fii acuzată pe nedrept, să vorbești cu măsură și să nu te plângi niciodată, să suporti tot soiul de bârfe fără să te enervezi și să fii de acord din toată inima că metodele vechi sunt cele mai bune. Apoi a zis pe un ton afectat: Da, mamă soacră, foarte înțelept din partea dumneavoastră să mă plesniți ca să pot să învăț. Măinile ei au imitat niște pași mărunți bătând în retragere. Mai bine ai începe să exersezi de pe acum.

Cu siguranță că unele soacre puteau fi amabile și altele tâmpite. Și chiar dacă mama lui Perpetuu s-ar fi dovedit o ființă haină la suflet, încetul cu încetul puteam să schimb orice nu-mi convenea. Eram isteată. N-aveam nevoie decât de timp. Pe lângă asta, o soacră nu poate să trăiască la nesfârșit. Cea mai mare grijă a mea era că o să mă plictisesc de moarte.

Pregătindu-mă pentru rolul de consoartă a lui Perpetuu, m-am dus la croitor și l-am rugat să-mi facă o ținută potrivită pentru soția unui învățat și pentru o noră destoinică.

— O soție! *Oyo!* a croncănit Dovelcelul Fermecat. Cred că ai vârat viermele geloziei în stomacul fiecărei curtezane. Am făcut haine pentru foarte puține care au promovat într-o poziție ca a ta.

— O să trăiesc pe moșia lor de la țară, în An-hwei – căminul străvechi al unei familii de învățați. Zece generații. Știați că mulți cărturari celebri se trag din An-hwei? N-o fi la fel de stilat ca Shanghaiul, dar este civilizată, cum te-ai aștepta să fie refugiul unor învățați. Hainele nu trebuie să fie prea extravagante sau moderne. Fără influențe occidentale cum s-au purtat sezonul trecut. Presupun că sunt un pic mai tradiționali prin părțile alea. Desigur, asta nu înseamnă că hainele mele trebuie să fie oribil de demodate.

— Le voi conferi o alură istorică – în stilul hainelor purtate de eroinele romanelor de dragoste.

— Doar să nu fie în stilul celor purtate de personajele tragice, am spus. Nu vreau să pară un monument închinat tristului lor destin.

Croitorul a produs patru jachete deosebite, câte una pentru fiecare anotimp. Lucrătura era frumoasă, ca de obicei, mătasea, din cea mai bună, netedă și deloc lunecoasă, lucioasă, însă fără să fie strălucitoare. Totuși le lipsea, în opinia mea, orice urmă de alură istorică. Din acest punct de vedere, erau fără gust, ca hainele pe care le poartă văduvele devotate pentru a nu stârni poftele trupești, și atât de voluminoase, încât ar fi încăput în ele încă două ca mine. Croitorul m-a asigurat că arăt întocmai ca o doamnă de viță nobilă. Îmi mai făcuse trei costume simple, de purtat zilnic, fără broderii. Jachetele de vreme rece aveau căptușeală de mătase, în loc de bumbac gros. Hainele de vară aveau o căptușeală de bumbac fină ca părul unui bebeluș, iar piepții erau din același material ușor. Întăriturile erau simple. Forma jachetei aducea cu o haină pe care o comandasem cu mai mulți ani în urmă și despre care Dovlecelul Fermecat zisese că e într-un stil „aerisit“. Venea mai ajustată în partea de sus și se lărgea spre poale. Iar despicăturile de pe margini îmi treceau de talie și erau ținute la un loc, nu prea strâns, de niște copci micuțe. Hainele aveau totuși o croială demnă și erau potrivite pentru o viață de repaus și meditație în grădină. În ultimul moment, mi-am pus în bagaj și câteva dintre robele mele *chi-paos*, alegând unele fără guler foarte înalt sau o crăpătură laterală prea lungă. Se putea totuși ca satul Iazul Lunii să nu fie atât de înapoiat pe cât mă gândeam eu.

Perpetuu îmi alesese noul meu nume în noaptea dinainte să plece în călătoria de afaceri: Xi Yu, „Ploaie Fină“, luat din celebrele versuri ale poetului dinastiei Tang, Li Shangyin, pe care amândoi îl admiram. Alegerea lui sugera că proveneam dintr-o familie de oameni culti ceea ce, în anumite privințe, era adevărat. Mama mea occidentală fusese educată în America, așa că m-a învățat carte cu profesori particulari, și în chineză, și în engleză. Nu urma, însă, să explicăm asta familiei lui Perpetuu. Mai târziu am înjurat când mi-am adus aminte că Li Shangyin era vestit pentru că idealizase dragostea interzisă. Dacă familia lui era cultă, s-ar fi putut să recunoască originile numelui. Era prea târziu să-i mai spun lui Perpetuu că ar fi trebuit să alegem altul.

Pe lângă numele nepotrivit, îmi făceam griji și în privința reacției familiei lui când o să dea cu ochii de înfățișarea mea ușor occidentală. Perpetuu îmi spusese că se va gândi la o metodă de a-i face să accepte. Dacă vor avea obiecții, cu siguranță că voi putea să-i îmbunzez. Îi furnizasem genealogia inventată a familiei manciuriene, înrudită pe departe cu dinastia monarhică, dintr-o regiune de nord a Chinei, pe care, cu o mie de ani în urmă, o cutreierau în galop invadatorii de toate rasele. Pentru a spori credibilitatea poveștii, Dovlecelul Fermecat mi-a vopsit părul negru.

Chiar când ziceam că am rezolvat o problemă, Dovlecelul Fermecat a descoperit alta:

— Mama lui o să se întrebe de ce ești așa de bătrână și necăsătorită. În cazul meu, e simplu. Îi spun că sunt văduva unui funcționar onorabil care nu a luat niciodată mită și, prin urmare, fiind o femeie cu mijloace modeste, am dus o viață tradițională, tihnită și îndoliată. Și, așa cum o cere virtutea, n-am cedat niciodată bărbatilor care mă momeau cu căsătoria.

— O să ai ceva probleme să-i convingi de asta, dacă n-o să-ți controlezi nervii și gura spurcată.

— Și tu mai bine să nu zici că ești văduvă. O să trebuiască să explici și relația ta cu mine.

— Mamă și fiică? am zis așteptând să pomenească iar de una dintre vârstele ei schimbătoare.

— *Chh!* Cum să-ți fiu mamă la câți ani am? Sunt doar doispe ani între noi. Mai degrabă aș putea trece drept sora ta mai mare. S-a corectat singură rapid. Desigur, *dacă* mă hotărâsc să vin cu tine. De fapt, nu-mi aduc aminte să mă fi întrebat.

Asta devenise o acuzație continuă de când îi spuseseam, în prostia mea: „Unde ai putea să te duci în altă parte?”

M-a acuzat că mă arăt miloasă față de ea de parcă ar fi o cerșetoare. I-am povestit cum îi zisesem deja lui Perpetuu că n-aș putea în nici un caz să mă duc în satul lui fără să mă însoțească Dovlecelul Fermecat – o însoțitoare, nu o cerșetoare. Mi-a replicat că pot să-mi iau pe oricine drept însoțitoare – chiar și o pisică. Aș putea să-mi găsec mulți însoțitori în noua mea casă.

— Te duci acolo ca să fii soția lui Perpetuu. Ai un scop. Cum eu nu am așa ceva, nici n-ar trebui să vin. Nu vreau să bat tot drumul până acolo ca să descopăr asta. Pot să mă descurc și singură

în viață. Nu trebuie să-ți fie milă de mine. După câteva minute, a adăugat: Dar dacă ar exista un motiv și m-aș decide să vin, o să am și eu nevoie de un nume.

A enumerat cu voce tare posibilitățile. Unele erau cochete, altele erau prea literare pentru nivelul ei de educație. În cele din urmă, și-a ales Wan Xia, „Lumina Amurgului“, care după părerea mea era ridicol. Nimic din firea ei n-ar fi sugerat o trecere treptată de la lumină la întuneric. „Fulger“ sau „Furtună“ i s-ar fi potrivit mai bine.

Dovlecelul Fermecat așteptase până în ziua de dinaintea plecării ca să-mi spună motivul, menit să-i salveze mândria, pentru care mă însoțea:

— Micuță Violet, una dintre servitoare tocmai mi-a povestit ceva groaznic. A lucrat pentru o familie de învățați chinezi acum vreo douăzeci și cinci de ani. O americană a devenit concubina fiului celui mare. A adus-o acasă și mama lui a tratat-o ca pe o sclavă. Indiferent ce făcea americanca, nu reușea să fie pe placul nimănui din familie, nici măcar al soțului. La scurt timp după ce s-a mutat acolo, soacra ei a omorât-o în bătaie și nimeni n-a făcut nimic. Americanii au spus că nu pot să se amestece în treburile unei familii chinezești, acesta fiind motivul pentru care îi sfătuiau pe conaționali lor să nu se căsătorească cu chinezii. Chinezii au spus că a meritat-o pentru că era insolentă. E adevărat! A murit din cauza insolentei americane din sângele ei și nu a fost nimeni lângă ea să o aperi.

A așteptat să-mi vadă reacția. Chiar eu îi spuseseam povestea respectivă cu ani în urmă. Le surprinsesem odată pe mama și pe Porumbița de Aur vorbind despre asta. Dar știam ce trebuia să zic.

— *Ai-ya!* Ce mă bucur că vii cu mine! Trebuie să mă aperi, să nu pătesc și eu așa ceva. O să faci asta pentru mine, nu-i așa?

În timpul călătoriei noastre, Dovlecelul Fermecat mi-a împărtășit din înțelepciunea ei de soră mai mare, sfătuindu-mă cum să mă adaptez mai bine la noua mea viață.

— Curând nu vei avea nevoie de cartea aia pe care o citești. O să ai de treabă, de brodat batiste până când ți se usucă ochii și orbești. Și mai bine uiți cum e să mănânci ce vrei tu, când vrei tu. Nu sunt restaurante în pustietățile astea, nici oameni pe care să-i trimiți să-ți ia ce-ți pofteste gura. Nu poți să trimiți supa înapoi la

bucătărie doar pentru că are un pic mai mult ulei. O să primești mâncarea din ziua precedentă de care nu s-a atins nimeni, fiindcă era deja stricată. Și acum urmează ce-i mai rău. O să trebuiască să te scoli în fiecare zi odată cu răsăritul soarelui. Singurele dăți când ai văzut tu răsăritul au fost atunci când nu te culcaseși încă. Cam așa e viața la țară. Îmi aduc aminte foarte bine.

A fost întreruptă de hohotele celor doi frați care își tot spuneau bancuri.

— ...Idiotul ăla din satul Coadă Câinelui l-a crezut pe escroc, a plătit doi cenți pentru niște pene de zburat și a sărit de pe o stâncă. Idiotul a spus că se îndoia că o să fie bune de ceva penele, dar i-a părut rău să irosească doi cenți.

Bătrânul căruțaș s-a repezit la băieții lui și i-a lovit cu biciușca.

— Vă sparg capul și vă scot tot căcatul și pișatul pe care-l aveți în creier de vă face prea tâmpiți să pricepeți ce-i aia muncă.

— Vezi! a spus Dovlecelul Fermecat. Țsta-i genul de limbaj vulgar pe care o să-l auzi de-acum încolo.

Dovlecelul Fermecat înnebunise pur și simplu. Parcă avea pe undeva o mâncărime la care nu ajungea, nu se putea abține să sape după avertizări și povești despre sinucidere ca singură scăpare, iar eu simțeam că o să-mi pierd mințile la rândul meu.

— Aveam așa de multă libertate în Shanghai, am auzit-o pe Dovlecelul Fermecat spunând pe un ton nostalgic.

A început din nou cu aceleași argumente pe care mi le adusese și în Shanghai, exprimate în exact aceleași cuvinte:

— Trebuia să mă ascuți și să îți folosești economiile pentru a-ți deschide propria casă de curtezane. Puteam să mergem în alt oraș unde chiria să fie mai mică și mai puțină competiție. În schimb, tu ai vrut să ajungi o soție respectabilă. I-ai dat toți banii tăi? Dar bijuteriile? Pentru ce, în definitiv? Să fii respectabilă într-un loc unde se duc pustnicii să crape! Cu astea două creiere ale noastre, puteam să ne gândim la ceva...

— Două creiere? Ideile astea nu sunt născute din nici un creier, sunt la fel de naive ca visurile mele cu căsătoria. Ce s-ar fi întâmplat dacă făceam cum ai zis tu? Dacă dădeam greș, ce s-ar fi ales de tine și de mine? Suntem prea bătrâne să începem o viață pe cont propriu. Tu ai aproape cincizeci de ani.

— *Wah!* Cincizeci? Ce faci, îmi dai ani în plus ca să mă jighești?

— Dacă rămâneam în Shanghai, curând aş fi ajuns într-un bordel ieftin din Concesiunea Japoneză, unde ar fi trebuit să-mi desfac picioarele cum mă striga un client. Într-acolo te îndreptai şi tu dacă nu te lăsam să fii însoţitoarea mea.

Dovlecelul Fermecat s-a lăsat pe spate.

— *Oyo!* Tu m-ai lăsat să-ţi fiu însoţitoare?

A pufnit şi a coborât din căruţă.

— Nici un pic de recunoştinţă! Dacă n-ai de gând să mă ascuţi, bine. Nu voi mai vorbi niciodată despre asta. Nu-ţi mai zic nimic tot restul vieţii. Din partea mea, eşti o fantomă. Cum ajungem în oraşul următor, iau drumul înapoi şi nu te mai deranjez. Îţi promit. Pentru totdeauna. M-ai auzit? Atunci o să fim amândouă fericite!

De multe ori s-a întâmpat, de-a lungul anilor, să mă răsplătească cu zile întregi de tăcere. Din păcate, de data asta, după doar două ore, şi-a încălcat promisiunea şi s-a apucat iar să-mi facă morală.

— Într-o zi o să plângi la mormântul meu şi o să zici: „Dovlecelule Fermecat, ai avut dreptate, am fost o proastă. Dacă te ascultam, nu ajungeam într-o cocioabă ieftină din Iazul Lunii, lăsând ţăranii să sară pe mine pentru doi cenţi numărul. Eram în continuare un om normal, cu un nume şi un creier, care încă îşi aminteşte cine aş fi putut fi...”

Am încetat s-o mai ascult. Deja mă chinuisem singură cu toate lucrurile pe care mi le spusese – şi chiar cu multe altele pe deasupra. Îmi schimbasem viaţa de atâtea ori, mă urcasem pe scenă atât de des pentru a crea iluzia dragostei, încât nu mai ţineam minte ce însemna asta cu adevărat. M-am uitat la inelul primit de la Perpetuu: o verighetă subţire care putea fi sfărâmată atât de uşor. Călătoream 500 de kilometri ca să mă prefac a fi ceea ce nu eram, să trăiesc cu un bărbat pe care a trebuit să mă conving singură să îl iubesc. Încercam să prind din urmă fericirea, salvarea cea falsă, mă duceam după ea până într-un loc pustiu. Poate că n-aveam s-o găsec. Şi chiar dacă aş fi reuşit, poate că era doar iluzia pe care mi-o creasem în minte, iar dacă mă agăţam de ea ca şi cum ar fi fost reală, aş fi existat numai ca parte a aceleiaşi iluzii.

În trecut, mă temusem că aşa ceva s-ar putea întâmpla şi cu Micuţa Flora. Obişnuiam să mă uit la fotografiile ei şi ale lui Edward în fiecare noapte, până când Perpetuu mi-a spus că îl deranja. Nu

voia să mă gândesc la Edward în timp ce făcea el dragoste cu mine – clipă de clipă –, să-l compar cu Edward sau să-mi doresc să fiu împreună cu Flora. Așa că am pus deoparte fotografiile. Dar tot îi recitam Micuței Flora cuvintele care s-o îmbărbăteze până ce aveam s-o găsec: „Împotrivire cât se poate, supunere deloc“.

Zilele treceau încet, iar eu regretam că nu am haine care să mă apere de soarele fierbinte și de ploile torențiale. Dintre jachetele simple de vară, o alesesem pe favorita mea, una verde din voal de mătase. Băgasem de seamă cu durere în suflet primele pete de noroi pe mâneci. Aplicațiile jachetei arătau ca niște drapele funerare din cauza vântului care le lovea din lateral.

Dovlecelul Fermecat se afla acum într-o dispoziție melancolică și înșira tot confortul domestic și plăcerile pe care le lăsam în urmă: sălile de petrecere în care spuneam povești, cântecele, muzica, libertatea de a râde și, de asemenea, hainele noastre extravagante, ce lăsau brazde de gelozie printre femeile care se doreau respectabile. Ce să mai vorbim despre pariurile pe care le făceam pentru patronii noștri la masa de joc și banii pe care îi primeam când pariurile erau norocoase?

— Mai ții minte cum ne plimbam cu trăsura împreună cu clienții noștri, a spus, ce ne mai distrăm când străbăteam orașul, făcând cu mâna femeilor pioase care își duceau ofrandele la temple? Adu-ți aminte cum râdeam când femeile străine ne aruncau priviri amenințătoare și cum bărbații lor se uitau cu jind. Gândește-te la mulțimea de bărbați care te-au admirat, erau leșinați după tine și ți-au făcut atâtea cadouri. Ce vremuri, și acum s-au dus...

Am închis ochii, prefăcându-mă că am ațipit.

Trăsura s-a oprit și, când am deschis ochii, mi-am dat seama că ațipisem de-a binelea. Pe partea dreaptă a drumului era panta abruptă a unui munte. Pe stânga, un perete de stâncă. La vreo treizeci de metri în față, drumul era acoperit de o alunecare de teren care lovise o altă căruță – cu doar zece minute mai devreme, ne-a spus un băiat. O familie întreagă de șase persoane s-a răsturnat, căruța lor devenind o barcă care îi purta spre moarte într-o cascadă de noroi.

— Nu se mai vede nici unul, a spus, doar o mână și creștetul unui cap. Mâna a încetat să se miște acum ceva vreme.

Ne-a făcut semn să venim să ne uităm. Toată lumea s-a dus, chiar și Dovlecelul Fermecat, dar eu am rămas în căruță. Ce nevoie aveam să asist la ghinionul altuia? Ca să mă bucur că nu-i al meu? Ca să mă sperii singură că încă nu-i timpul pierdut să mă lovească și pe mine?

Nu se mai putea înainta, ne-a anunțat Săritură Bătrână. Trebuia să ne întoarcem, dar știa el o scurtătură care ne-ar fi făcut să câștigăm puțin timp. Am descoperit curând că scurtătura nu era nici măcar un drum, doar o cărare printr-un câmp de rapiță, lată doar cât să încapă roțile căruței. În timp ce ne avântam pe ea, Săritură Bătrână se lăuda.

— Vedeți? Arătați-mi mie cărțile alea care v-ar zice încotro s-o luați?

După câteva ore, Săritură Bătrână a înjurat și măgarii s-au oprit. Cărarea era brăzdată de șanțuri în zigzag, era imposibil să nu alunecă într-unul dintre ele o roată de la căruță sau copita unui măgar. Ne-am întors și am luat-o prin alt câmp, apoi, după câteva ore, ne-am oprit în dreptul unei baricade de bolovani imenși, încât ar fi fost nevoie de zece flăcăi ca să-i dea la o parte. Am luat-o pe alt drum. Fermierul respectiv săpase un labirint de gropi pline cu cioburi de argilă care îi așteptau pe cei care ar fi căzut.

— Ura îl face pe om deștept, a bombănit Săritură.

Eram cu trei zile în întârziere de-acum, și noi dădeam cu spatele, fiindcă nu puteam să întoarcem căruța. Dacă o țineam tot așa, Perpetuu ajungea cu siguranță acasă înaintea noastră. Aș fi preferat să se întâmple asta.

— Vești bune, ne-a anunțat Săritură Bătrână după câteva zile. Ajungem curând la Canalul Magnific. Traversăm râul cu feribotul, apoi suntem la două zile distanță de satul Iazul Lunii.

Orașul, ne-a spus el, era un port aglomerat, capitala județului. Râul era plin de bărci și șampane care aduceau mâncăruri de toate felurile. Erau o mulțime de hanuri de unde puteam alege.

— Suficient de curate încât să te mulțumească și pe dumneata, a spus el, privind-o pe Dovlecelul Fermecat. N-am mai dat pe acolo din tinerețe, dar îmi aduc aminte de parc-ar fi fost ieri. Teatrul în aer liber și acrobații, băieții cățarați unii peste alții, ținându-se mână în mână, apoi picioare peste picioare, apoi din nou mână în mână. Fetele erau mai frumoase ca oriunde. Drăguțe și timide. Ah, și gustările alea iuți – le tot savurez în minte încă de-atunci...

Și nici nu le va mai savura vreodată decât în amintiri. Canalul Magnific nu mai era nici canal, nici râu, nici măcar un firicel de apă. Era o câmpie mâloasă și întinsă. Săritură Bătrână alerga înainte și-napoi, blestemând.

— Trebuie s-o fi luat pe drumul greșit.

Un bărbat care stătea în intrândul întunecat al unei uși ne-a spus:

— Țsta-i locul.

Am aflat că, în urmă cu douăzeci de ani, râul care alimenta canalul ieșise din matcă și își schimbase cursul, inundând mai multe sate pe ambele trasee, cel vechi și cel nou. Când s-au retras apele, au lăsat în urmă doar un oraș-fantomă, lipsit de viață. Singurii locuitori mai erau niște bătrâni care doreau să fie îngropați în casa lor strămoșească, alături de membrii familiei ce pieriseră înecați.

— Ce soartă m-a adus aici să văd una ca asta? a spus Dovlecelul Fermecat. De ce?

Săritură Bătrână i-a retezat-o:

— Să nu dai vina pe mine! Crezi că am cunoștință de toate dezastrele din ultimii douăzeci de ani?

O fâșie din oraș rămăsese încă în picioare, clădirile de acolo erau acoperite cu funingine de la focurile pentru gătit, arătând de parcă orașul trecuse printr-un incendiu. Zidul unei ceainării care abia se mai ținea în picioare era proptit într-o bârnă despicață de lemn. La ce bun? Dacă intrai să bei un ceai, locul acela ți-ar fi devenit coșciug. Scena trupei de acrobați se surpase, iar în adâncitura astfel creată se îngământiseră lucrurile aduse de ape – găleți sparte, secere, scăunele. M-am cutremurat gândindu-mă că și proprietarii obiectelor ar putea să se afle sub maldărul acela.

Hangiul a fost deosebit de fericit să ne vadă, primii săi clienți în mai bine de douăzeci de ani. În timp ce ne conducea în camerele noastre, s-a lăudat povestindu-ne despre un duce care fusese cât pe ce să treacă prin Canalul Magnific la un moment dat.

— Construiserăm o arcadă mare, vopsită în roșu și auriu, cu draconi sculptați la colțuri. Am lățit și drumurile, am plantat copaci, am înfrumusețat templul, am spălat statuile zeilor, le-am cârpăcit puțin... Apoi au venit inundațiile.

Când a deschis ușa de la camera noastră, s-au format vârtejuri de praf, de parcă tocmai treziserăm un chiriș fantomatic. Un pat

din care nu mai rămăsese decât scheletul de lemn adăpostea un cuib de șoareci morți, iar cuvertura se făcuse toată zdrențe. Nu era cel mai groaznic loc pe care-l văzusem în călătoria noastră. În alte părți, șoarecii erau vii. Dovlecelul Fermecat și cu mine am făcut curățenie și am spălat podeaua. Ne-am întins rogojinile pe fundul de lemn al patului. Am dormit pe sponci. Dovlecelul Fermecat țipa în somn, trezindu-mă, și la un moment dat a susținut că a deschis ochii și a văzut un șobolan dând din mustăți, de parcă încerca să se decidă ce ureche să-i mănânce mai întâi. Apoi am țipat și eu, pentru că l-am văzut mișunând deasupra noastră pe o grindă. Dimineața următoare, l-am zărit pe Săritură Bătrână stând de vorbă cu unul dintre fermierii locali, un bărbat cu trăsături frumoase, atât de tăbăcite de soare, încât ar fi putut avea oricât între treizeci și cincizeci de ani. S-a uitat la mine și l-am auzit pe Săritură Bătrână explicându-i că par străină, dar că sunt, de fapt, chinezoaică.

— Vești bune, domnișoară, a spus Săritură Bătrână, tot numai zâmbet. Bărbatul ăsta știe exact cum să ajungem de aici unde trebuie. Mai sus e un drum de pământ întărit. Apele au luat pietrele și au umplut gropile, apoi seceta a ars mărul bine de tot întărindu-l. Nu prea trece nimeni pe acolo, așa că nu s-au format nici șleauri.

— Dacă drumul e așa de bun, atunci de ce nu o ia nimeni pe acolo? am întrebat.

— Toată lumea îi zice Drumul Fantomă, a răspuns bărbatul, pentru că un sat întreg de mai sus a fost luat de ape și măturat de pe munte – case, vaci, oameni striviți și purtați de șuvoaie până la următoarea bucată de drum, unde toată mocirla asta îngrozitoare s-a transformat într-un drumeag alb și lin. Mă rog, asta povestesc oamenii.

Lui Săritură Bătrână îi pierise zâmbetul.

— Tu ai fost vreodată pe drumul ăsta?

Bărbatul a făcut o pauză.

— N-am nici un motiv s-o iau în direcția aia, a zis. Poți să o iei și pe alt drum spre est, dar ocolești preț de o zi. Drumul nu e așa de bun și, de câțiva ani, oamenii sunt atacați de tâlhari. Am auzit că anul ăsta au omorât doar vreo doi oameni. Era mult mai rău înainte, din cauza foametei. Nu prea poți să-i condamni. Aveau nevoie de mâncare. Dacă vă hotărâți s-o luați pe acolo, nu trebuie

să vă faceți prea multe griji. Folosesc niște flinte vechi, lăsate de vânătorii străini care au murit, nici nu trag decât o dată da, o dată ba. Oricum, e alegerea voastră.

Săritură Bătrână dădea din cap neliniștit.

— O luăm pe drumul cel mai scurt.

— Āla-i Drumul Fantomă. Atunci ascultați aici. O luați pe drumul ăsta spre vest și la următorul sat, unde se desparte drumul, o luați tot spre vest. Asta vine cam la două zile de aici. Apoi dați de fâșia aia albă plină de oase de care v-am zis. De-acolo mai sunt de mers două zile. Când ajungeți într-un loc unde puteți să mergeți în continuare spre vest pe Drumul Fantomă sau să o luați spre nord pe un drum mai prost, apucați-o spre nord și mai mergeți în sus încă două zile. Unde se bifurcă drumul, faceți la stânga spre Dealurile Vălorite. N-aveți cum să le ratați. Arată ca niște buci și sâni. O să vă placă să vă tot învârtiți printre ele două zile – s-a uitat la Dovlecelul Fermecat și la mine, apoi a spus: Mă scuzați. Înainte să continue, i-a rânjit lui Săritură Bătrână. O luați printr-o trecătoare strâmtă între două dealuri. Când ieșiți dintre dealurile alea, o să vedeți în față o vale lungă și îngustă între niște munți joși, cu un râu șerpuind prin mijloc. La capătul văii se înalță cinci munți. Iazul Lunii se află la poalele lor. O să vă dați seama că ați ajuns pentru că acolo se termină drumul. Sunt munți înalți, să nu vă amăgiți că mai aveți puțin. O să vă ia o zi întreagă numai ca să coborâți de pe Dealurile Vălorite. Și ați face bine să aveți sfoară din belșug ca să vă legați strâns bagajele pe ambele părți. Drumul la coborâre este mai abrupt decât pare. Să țineți de încărcătură ca să nu tragă măgarii peste margine. E un sat la poalele dealului. Puteți să rămâneți acolo sau să mai mergeți șapte-opt ore până ajungeți la Iazul Lunii.

După două zile, când am ajuns la Drumul Fantomă, Dovlecelul Fermecat, Săritură Bătrână și cu fiii lui au tăcut brusc. Priveau solul alb. Mie mi se părea că arată ca argila obișnuită.

— E mai alb de-atât, a spus Dovlecelul Fermecat, ca oasele dezgropate de hoții de morminte. Am văzut oase de culoarea asta în satul unde trăiam cu soacra mea aia rea.

Am pornit-o mai departe. Una dintre roți scheuna ca un animal rănit. De fiecare dată când auzeam zgomote în pădure, Dovlecelul Fermecat icnea și mă apuca de braț. Am simțit cum mă străbate

un fior rece și i-am zis să înceteze, că devine caraghioasă. Săritură Bătrână a lăsat măgarii să se odihnească doar câteva clipe, așa că au protestat când le-a fost luată apa de la bot prea repede.

— Cum poți să crezi prostiile astea cu fantome? i-am spus Dovelcelului Fermecat.

— Ce se consideră a fi o prostie în Shanghai nu e prostie și la țară. Cei care nesocotesc avertismentele nu trăiesc suficient de mult cât să admită că au fost niște idioți să nu ia aminte.

La căderea nopții, Săritură Bătrână și fiii lui s-au certat dacă e mai bine să meargă înainte sau să se oprească pe timpul nopții și unul dintre ei să stea de pază. Măgarii au obiectat și au luat decizia în locul nostru. Dacă mureau de epuizare, ne-am fi blocat aici definitiv. De fiecare dată când auzeam un foșnet prin tufe, fiii căruțașului țipau și împungeau aerul cu cuțitele lor lungi – de parcă ar fi putut ucide o fantomă deja moartă.

Ne-am pornit din nou puțin înainte de răsărit și, până pe la mijlocul dimineții, roțile scrâșneau cu zgomot trecând peste gropi și pietre. Lăsasem în urmă Drumul Fantomelor și acum ne aflam pe cel prost care ducea spre nord. Am traversat Dealurile Vălurite. A doua zi, chiar înainte de amurg, am ajuns la trecătoarea strâmtă dintre cele două dealuri. Am văzut valea de dedesubt și un râu sinuos curgând de-a lungul ei. Era mărginită de dealuri joase, în care fuseseră săpate terase de culturi de orez. În perioada asta începeau să își schimbe culoarea în verdele bătând în auriu care anunța vremea recoltei. La capătul îndepărtat se ridicau piscurile umbroase ale celor patru munți, unul mai înalt decât altul. Între al doilea și al treilea se vedea un nor întunecat de furtună ca un uger rozaliu. Razele soarelui îl străpungeau, făcând pământul de dedesubt să strălucească. Și în lumina aceea se întindea lazul Lunii.

Era foarte frumos, dar îmi dădea un sentiment amenințător. Deodată, mi-am dat seama de ce. Mai văzusem o vale ca asta de multe ori, într-unul din tablourile pe care Lu Shing i le dăruise mamei mele și lui Edward. Dinaintea ochilor mi se așternea Valea Minunilor. Acesta fusese destinul meu dintotdeauna? Să vin aici? Cercetasem pictura aia în taină de zeci de ori. Edward credea că valea era luminată la răsărit, în primele ore ale zilei. Iar eu susțineam că este la apus, când viața e pe cale să înceteze. El credea că norii de furtună se retrag și că furtuna s-a oprit. Eu consideram că

de-abia începe. Așa că, până la urmă, amândoi avuseserăm și n-avuseserăm dreptate. Era la apus și furtuna se îndepărta.

— Sunt doar patru munți, nu cinci, a spus Dovelcelul Fermecat. Fermierul ăla nu știe să numere.

Patru munți. Tabloul avea cinci, doi pe o parte a deschizăturii aurii, trei pe cealaltă. Cerul s-a schimbat și norii de furtună au alunecat puțin într-o parte, și atunci am zărit cel de-al cincilea vârf, un munte imens, întunecat, care se afla chiar în spatele celorlalți patru. Tabloul fusese un semn prevestitor. Am căutat detalii care erau diferite și le-am găsit. Aici valea era mai lungă, iar dealurile acoperite cu terase de culturi de orez. Munții din tablou aveau creasta mai zimțată. De fapt, în afara celor cinci munți, a văii râului și a norilor de furtună, nu prea arăta la fel. În tablou era ceva în fundal care strălucea. Aici nu se vedeau decât munții.

Valea a început treptat să capete propria formă și propria culoare. Nu era mohorâtă, mi-am spus. Odată cu amurgul care se lăsa, o încheiam și cu trecutul meu, îngropându-l ca pe un secret. Ziua de mâine avea să aducă un nou început luminos. Urma să fiu soție. Perpetuu va fi acolo să mă întâmpine și vom duce viața senină și retrasă a unor învățați. Ne vom plimba prin munți și vom simți amândoi inspirația de a scrie poezii. Cine știe, poate chiar vom avea un copil. Deodată, m-a cuprins tristețea când m-am gândit la Micuța Flora. Trăind atât de departe de mare, nu voi mai putea niciodată să o găsesc. Va trebui să insist pe lângă Perpetuu ca să mă pot întoarce în Shanghai să văd dacă nu s-a mai aflat nimic nou.

Ne-am dat jos din căruță și Săritură Bătrână a condus măgarii pe cărare. Soarele a apus și am zărit licărirea fumegândă a focurilor pentru gătit. Am trecut de un rând de case înșirate de-a lungul râului și am ajuns la o piațetă cu un templu în capăt. Un bărbat ne-a strigat din pragul întunecat al unei vinării să ne oprim și să ne potolim setea. Săritură Bătrână a acceptat încântat invitația. Am stat la umbra răcoroasă a unui zid de piatră. Bărbați, femei, copii, chiar și câinii se uitau la noi. L-am văzut pe negustorul de vin cum îi dădea indicații lui Săritură Bătrână. Arăta cu degetul în depărtare, către un loc nevăzut, apoi și-a înclinat capul într-o direcție și și-a îndoit mâna, după care s-a sucit brusc din tot corpul și s-a ridicat pe vârfuri, privind în jos la un pericol imaginar în care am fi putut cădea. Continuând să se uite în jos, s-a înălțat din nou pe vârfuri,

a scrâșnit din dinți, apoi a căzut în genunchi, sărind aproape imediat la loc în picioare. Măinile i s-au îndreptat spre pământ, scuturându-se precum coada unui pește care se zbate. Brusc, a rămas nemișcat. Măinile i-au țâșnit drept în față și și-a holbat un ochi de parcă se uita printr-un telescop. Apoi brațele i-au căzut pe lângă corp și i-a aruncat lui Săritură Bătrână o privire satisfăcută pentru a-i indica faptul că ajunseserăm cu bine în Iazul Lunii. Săritură Bătrână a repetat gesturile, iar bărbatul a dat din cap și l-a corectat de două ori. Mulțumit, Săritură Bătrână i-a cumpărat bărbatului o sticlură de vin, apoi acesta a arătat din nou cu degetul în direcția în care trebuia s-o pornim, azvârlindu-și brațul în față, de parcă acum ar fi trebuit să călătorim și mai repede. Alți doi tineri au intrat pe ușa prăvăliei și s-au uitat chiorăș la mine. N-au făcut nici un efort să-și coboare vocile în timp ce discutau despre înfățișarea mea de străină și se întrebau ce gust am în pat.

— S-o fut pe mă-ta, a spus Dovelcelul Fermecat.

Cei doi au izbucnit în râs.

Săritură Bătrână s-a întors după ce a achitat consumația.

— Vești bune..., a dat el să ne zică.

Dovelcelul Fermecat l-a întrerupt.

— Nu mai începe cu vești bune în sus, vești bune în jos. Sună ca un blestem.

— Bine, atunci o să-i zic miresei, a spus, apoi s-a întors spre mine. E pe-aici o văduvă care a înnebunit după ce i-a murit soțul. Nu se mai poate opri din spălat pereții și podelele, cu excepția momentelor când are oameni care să stea la ea.

În seara aceea, am făcut o baie rece. În timp ce îmi descâlceam părul plin de noroi, nebuna a târât în cameră încă o vană mică de lemn, plină cu apă curată, în care m-a pus să intru pentru a o putea lua pe cealaltă. A făcut asta de încă două ori până când am insistat că nu mai am ce să dau jos de pe mine, oricât m-aș spăla, poate doar pielea.

Ne-am trezit devreme dimineața următoare. Mi-am pus hainele pe mine. Nebuna le scuturase pe toate de praf. Era vorba despre jacheta verde și o pereche de pantaloni. Dovelcelul Fermecat își pusese pe ea o jachetă albastru-închis. Nu mai purtasem niciodată haine atât de demodate, dar când ne-a văzut văduva, ochii i s-au mărit și a rămas cu gura căscată, apoi am auzit-o vorbind pentru prima dată.

— Pot să mor liniștită de-acum, a spus cu un accent rural, știind că nevestele zeilor au făcut baie în casa mea.

M-am bucurat că îi făcusem o asemenea impresie. Acestea erau hainele pe care urma să le port când aveam să-mi cunosc noua soacră și tot restul clanului. Și când o să-l revăd pe Perpetuu. Punând la socoteală toate întârzierile, drumul durase cu o săptămână mai mult decât preconizaserăm.

Când ne-am urcat în căruță, simțeam că mă ia frigul. Roțile au început să se învârtă din nou, aruncându-ne tot praful în față și pe haine. Din când în când, ne scuturam cum puteam hainele una celeilalte, ridicând norișori înecăcioși. Vântul sufla puternic, astfel încât nisipul fin se lipea iarăși de noi. Pe măsură ce ne apropiam, Muntele Ceresc și cei patru fii ai săi ne ascundeau vederea cerului. Călătoream acum în umbra lor.

— Cu cât ne apropiem, cu atât vedem mai puțin, am mormăit eu.

— Orbim de tot până ajungem acolo, a răspuns Dovlecelul Fermecat.

Nu am mai spus nimic tot restul drumului. Simțeam o neliniște crescândă tot gândindu-mă la familia lui Perpetuu, învățați, dar de modă veche, prietenoși, însă pretențioși, exprimându-și regretul față de toate greutățile pe care le întâmpinaserăm în drumul nostru către ei. Mi-am imaginat o casă impunătoare cu o curte interioară, un iaz frumos în apele căruia se oglindea muntele. Drumul a început să urmeze linia râului, iar de-o parte și de alta, fermierii strângeau orezul, secerând și deschizând cărări largi printre lanuri în urma lor. S-au oprit să se uite la noi cu niște fețe goale de expresie.

Am ajuns la un pod dărăpănat și îngust, în mod evident partea aceea a drumului despre care fuseserăm avertizați că este periculoasă. Apa venea repede, formând șuvoaie peste bolovani mari și involburându-se pe sub ei cu atâta forță, încât trebuia să țipăm ca să ne auzim. După ce am traversat, am ajuns la drumul principal care ducea în sat și care curând s-a îngustat, devenind o potecă ce se strecura printre zidurile exterioare ale caselor, dându-ți senzația că străbați un tunel. După câteva minute, poteca s-a lărgit ieșind într-o piață de lângă un templu, cu coloane date cu lac roșu care începuse să se scorojească. Mai era o oră până la apus, așa că cei mai mulți vânzători de alimente plecaseră, dar mai erau câteva prăvălii unde puteai să găsești coșuri, cele trebuincioase pentru înmormântări,

vin, sare, ceai și pânză din cea simplă. Viața mi se schimba în rău cu fiecare secundă care trecea. După ce am străbătut piața, am intrat în alt tunel. La capătul lui, dinaintea noastră s-a ivit un iaz mare și rotund. Nu era albastru cristalin, ci verde din cauza algelor. Și nici nu era împrejmuț de copaci și maluri acoperite de iarbă, cum îmi imaginasem. De ambele părți ale iazului se ridicau alandala niște case sărăcăcioase, prost aliniate. Semănau cu două șiruri de dinți strâmbi dintr-o gură verde, căscată. În punctul cel mai îndepărtat se vedea o casă cu două etaje și cu un acoperiș întunecat, înălțându-se deasupra unor ziduri ca de fortăreață. Era grandioasă în comparație cu celelalte clădiri. Totuși era mult mai mică decât îmi închipuisem – mult mai mică decât vila lui Lu Shing, pe care, îmi dădeam seama acum, mi-o luasem ca model pentru viitoarea mea casă. M-am uitat la Dovlecelul Fermecat. Era atât de uluită, încât rămăsese cu ochii holbați.

— Ce-i asta, o nălucire a trecutului meu? a întreat. Sper că drumul ăsta duce dincolo de acest loc la alt iaz și la altă casă.

Îmi simțeam gura uscată.

— Mi-e sete de mor, i-am spus Dovlecelului Fermecat. Cum ajungem acolo, să le spui servitorilor să ne facă pe loc niște ceai și să ne aducă și prosoape fierbinți.

— *Oyo!* Sunt sora ta mai mare, nu sluga ta. În curând tu o să mă servești *pe mine* drept pedeapsă pentru locul ăsta unde m-ai adus.

Părul Dovlecelului Fermecat, răvășit de vânt, arăta ca un cuib de rândunici abandonat. Probabil că și al meu arăta la fel de rău. I-am spus lui Săritură Bătrână să oprească, apoi mi-am scos trusa de machiaj. Am deschis capacul și oglinda s-a ridicat la locul ei. Când mi-am șters jegul de pe față, nu mi-a venit să cred cum arătam, cu toate ridurile alea pline de praf. Două luni și jumătate de soare și vânt mă transformaseră într-o femeie bătrână. Am tras disperată de toate sertărașele pentru a-mi găsi borcănelul cu cremă de perle. Am reușit să fac să dispară câțiva din anii ăia. Apoi ne-am ajutat una pe alta să ne pieptănăm și să ne aranjăm părul strâns la spate. În sfârșit, eram gata. I-am spus lui Săritură Bătrână să-și trimită unul din băieți înainte ca să ne anunțe venirea. În acest fel, familia putea să se pregătească rapid să ne întâmpine.

Am ajuns la zidul exterior al casei familiei Sheng. Tencuiala albă era crăpată, în unele locuri mari porțiuni desprinse lăsau să

se vadă cărămizile de argilă de dedesubt. Cum de ajunsese casa într-o stare atât de proastă? Nu costa prea mulți bani să șlefuiesti ușile și să repari balamalele. Poate că servitorii se leneviseră în lipsa unei soții care să-i îndrume.

Căruța s-a oprit în cele din urmă, roțile n-au mai scos nici un zgomot. Ne aflam la poarta din față. Era înaltă cât doi oameni. Nu ne ieșise nimeni în întâmpinare. Preț de câteva momente, nu am auzit altceva decât respirația grea și furnăielile celor doi măgari oboșiți și inima mea bubuindu-mi în piept.

— Hei! Am ajuns! a strigat Săritură Bătrână.

Poarta a rămas închisă. Probabil că vreun portar leneș adormise. Săritură Bătrână și-a plimbat degetele peste încuietorile de bronz. Mai rămăseseră numai câteva rotocoale scorjite de lac roșu pe cele două porți de lemn. S-a uitat la o placă de piatră inscripționată care trona sus pe poartă. Scria ceva pe ea, dar placa era prea deteriorată ca să se mai poată distinge ceva.

— Nu-i rău, a spus Săritură Bătrână. Se vede că oamenii ăștia au avut la un moment dat bani și au fost cineva.

După al treilea strigăt, am auzit pe cineva răspunzându-mi tot cu un strigăt, apoi hârșăitul zăvorului porții trăgându-se într-o parte și deschizându-ne cele două porți masive. N-au explodat artificial, n-au fluturat în vânt steaguri roșii. Pesemne că nu așa era obiceiul prin aceste ținuturi. Dar unde era Perpetuu?

Șase femei și șase copii stăteau neclintii și tăcuți în curtea goală. Reținuți și respectuoși, m-am gândit, după cum cere tradiția. Hainele lor erau de calitate, însă dintr-un material lipsit de strălucire, în nuanțe sumbre de albastru, maro și gri și, după cum mă temusem, în stilul veșmintelor pe care le purtau văduvele și bătrânele. Chiar și femeile tinere erau îmbrăcate așa. Hainele noastre n-or fi fost ele la modă în Shanghai, însă aici erau chiar o alegere nefericită. Arătam ca niște păuni printre ciori. Păuni janghinoși. Poate că se așteptau ca eu să vorbesc prima, cum se întâmplă când este vorba de vizitatori imperiali. Nu spunea Dovlecelul Fermecat că tradițiile lor erau respectate de mii de ani? Perpetuu mă înștiințase că trăiesc sub același acoperiș cinci generații. Am examinat rapid fețele celor care urmau să primească vorbele mele lingușitoare. Cea mai bătrână dintre femei trebuie să fi fost străbunica. Avea cel mai zbârcit chip din câte văzusem vreodată. Privirea ei era cețoasă, cum se întâmplă

în cazul celor care vor părăsi în curând această viață. O altă bătrână avea mai puține riduri. Bunica, am dedus, iar mama lui era probabil femeia aia care părea cea mai împietrită la față dintre toate și care stătea țepănă, soacra pe care trebuia să o câștig sau să o cuceresc. Deocamdată, se cereau câteva dulcegării. Mai erau două femei, una mai tânără ca mine și una un pic mai în vârstă. Aceasta din urmă își purta părul într-un stil care fusese la modă în Shanghai acum câțiva ani: cărare pe mijloc și două șuvițe arcuite care îi încadrau fața. Nu le-am acordat mai mult de o privire, căci erau mai puțin importante. L-am căutat din ochi pe fiul lui Perpetuu. Erau cinci băieți și o fată ceva mai mare, i-am recunoscut rapid fiul de patru ani după urechile, ochii și sprâncenele moștenite de la el. Copilul îmi privea atent picioarele care nu erau legate ca ale chinezoaicelor.

În cele din urmă, noua mea soacră a spus pe un ton aspru:

— Ai ajuns, deci. Ce părere ai de noua ta casă? Surprinsă? Ți place?

Am recitat frazele pompoase pe care le repetasem – preamărind reputația familiei, cele zece generații de oameni de valoare, onoarea de a mă alătura celor prezenți în calitate de Primă Soție a fiului celui mare, oprindu-mă totuși înainte să zic că nu merit această poziție.

S-a întors către femeia cu șuvițe care-i încadrau chipul și i-a spus ceva, apoi femeia și-a ridicat bărbia și s-a uitat urât la mine de parcă tocmai o jignisem. Am remarcat că era, de fapt, destul de atractivă.

Dovlecelul Fermecat a început să flectăască afișând un zâmbet tâmp pe chip.

— Ne-am făcut griji toată călătoria că o să vă pierdeți răbdarea tot așteptându-ne. Drumurile, vremea, apoi o alunecare de teren periculoasă care aproape ne-a luat pe sus...

Soacra a întrerupt-o.

— Știam când să vă așteptăm. Știam și culoarea hainelor voastre teatrale.

Teatrale! Oare voia să ne insulte? Doi bărbați din celălalt capăt al curții ne-au făcut cu mâna. Erau fiii negustorului de vin, care se uitaseră lasciv la mine.

Săritură Bătrână a țipat la fiii lui să ne descarce lucrurile. Când au atins pământul, un nor de praf s-a ridicat în jurul lor. Un servitor s-a uitat cu precauție la soacră.

— Pune-o în aripa de nord, a spus soacra.

Nord! Țăla era cel mai prost colț din orice casă, în bătaia vântului și nu prea văzută de soare. Mai mult ca sigur că Perpetuu nu-și avea camerele în partea aceea. Sau poate era o tradiție s-o instalezi pe mireasă departe de aripa principală până la oficierea căsătoriei?

— Și să puneti lucrurile servitoarei ei în camera alăturată.

Dovlecelul Fermecat și-a înclinat capul și a afișat un mic zâmbet fals.

— Mă iertați că aduc vorba de asta. Eu sunt sora ei mai mare, nu servitoarea ei...

— Știm cine sunteți, a întrerupt-o soacra, și ce ați făcut amândouă în Shanghai. A pufnit pe nas, apoi a continuat. Nu e prima dată când Perpetuu aduce acasă o curvă drept concubină. S-a uitat la mine, apoi a spus: Dar tu ești prima cu sânge amestecat.

Eram prea uluită să mai zic ceva sau chiar să gândesc. Dovlecelul Fermecat a replicat, surescitată.

— Nu era o curvă oarecare. Era... S-a oprit singură la timp. S-a îndreptat de spate, s-a adunat și a spus autoritar: A venit aici în calitate de soție, nu de concubină. Asta a fost promisiunea. Altfel, de ce am fi venit tocmai din Shanghai? Trebuie să vorbiți cu Perpetuu pentru a clarifica această neînțelegere.

— Unei servitoare nu-i este permis să-mi spună ce trebuie să fac. Te bat până nu mai știi de tine, dacă mai încerci așa ceva vreodată.

Mi-am venit la rândul meu în fire și am apucat-o de braț pe Dovlecelul Fermecat.

— Nu contează. Când se întoarce Perpetuu, o să reglăm toate astea.

În sfârșit am înțeles de ce viitoarea soacră mă trata în halul ăsta. Chiar credea țărâncă asta afurisită că o să reușească să mă intimideze? Am reușit eu să scap teafără din urzelile curtezanelor și matroanelor. Nu avea nici o șansă în fața mea. Nu trebuia decât să am răbdare și să află ce prețuiește ea cel mai mult pe lume. Acolo se va afla și punctul ei slab, la care voi ajunge și o voi răni.

— Suntem obosite, am spus. Vă rog să ne arătați unde sunt camerele noastre.

Femeia cea frumoasă la față i-a spus soacrei că ne va conduce ea. Soacra i-a zâmbit strâmb.

În timp ce străbăteam casa, am observat o combinație ciudată de mobilă nouă și mobilă veche grosolan reparată. Masa altarului era mare, de calitate, dar pe blatul ei se vedeau urme de arsură. Tablourile străbunilor fuseseră rupte în două și recondiționate rudimentar. Am traversat pasajele a două curți, apoi am ajuns în sfârșit în curtea cea mai îndepărtată, un biet locșor lăsat în paragină, mai mult o fundătură, cu doar două tufe, o piatră a învățatului pricăjită, proptită lângă un iaz sec, și două bănci pătate de licheni. O pânză de păianjen acoperea ușa, de parcă nu voia să mă lase să intru. Am dat-o la o parte și am deschis ușa. Era mai rău decât mă așteptam – mobilată cu un pat cu baldachin șubred, fără perdele în părți, un dulap din lemn ieftin, un scăunel scund, o banchetă și, sub pat, un țucal îngust de lemn. Se măturase în cameră, dar în colțuri încă se mai vedea mizerie. Dacă stăteam în mijlocul camerei, puteam să fac doar un pas în orice direcție înainte să mă lovesc de mobilă.

Dovlecelul Fermecat a aruncat un ochi în camera ei fără să intre.

— *Oyo!* Locuiesc într-un coteț. Unde mi-or fi ouăle.

Înăuntru nu avea decât un pat îngust, un scăunel și un țucal. A înjurat de câteva ori.

— Ce fel de maniere au oamenii ăștia pe-aici? Nu ne-au oferit ceai sau mâncare, numai insulte. M-au făcut servitoare! S-a întors către femeia frumoasă și a continuat: De ce mai ești aici? Să te bucuri de nefericirea noastră?

Femeia a strigat o servitoare care trecea pe coridor.

— Adu ceai, alune și fructe.

Ne-au ajuns și bagajele. Nu m-am deranjat să le desfac. Perpetuu trebuia să sosească și el din clipă-n clipă și atunci lucrurile mele aveau să fie mutate în camera lui. Trebuia, însă, să văd ce pot face cu Dovlecelul Fermecat și camera ei. Nu puteam să le rezolv pe toate odată. Ne-am așezat în grădină și, când a ajuns ceaiul, l-am băut cu lăcomie, lăsând la o parte înghițiturile grațioase, așa cum cereau uzanțele când stăteai la taclale. De ce să mă mai deranjez s-o impresionez pe femeia asta cu manierele mele?

— Cine ești? am întrebat-o pe femeie.

— Sunt a Doua Soție, mi-a spus cu simplitate.

Eram uluită că vorbea dialectul din Shanghai. Probabil că era concubina fratelui lui Perpetuu, sau a unchiului, sau a vărului. Femeia a continuat:

— Ceea ce te face pe tine Numărul Trei. Poți să îmi faci o plăcere mai târziu.

Cine era această femeie din Shanghai?

— Oi fi tu a Doua Soție sau a Șaisprezecea Soție a cuiva din casa asta, am spus. Dar eu sunt Prima Soție a lui Perpetuu.

— Să-ți fac o favoare și să-ți spun în ce fel de gospodărie ai venit? Te va scuti de toate bățile și necazurile pe care le-am îndurat eu. Șocul și neîncrederea de pe chipul tău n-o să facă decât să-i distreze pe ceilalți din casa asta.

— Ce prostii, a bolborosit Dovelcelul Fermecat. Stătea foarte țepănă, semn că era neliniștită. Sunt sigură că o să născocești tot soiul de minciuni ca să ne faci să plecăm. Dacă plecăm, o să fie pentru că așa am vrut noi.

— Eu n-aș face asta, mătușică, i-a spus ea Dovelcelului Fermecat. Aceasta a ripostat:

— Nu sunt mătușa ta și nici servitoarea nimănui, Soră *mai Mare*. Era o insultă palidă. Femeia era cu cel puțin zece ani mai tânără.

— Chiar și dacă aș dori să vă alung, cum aș putea? Unde v-ați duce? Bărbatul cu căruța a plecat. Nu puteți angaja altul în satul ăsta. Și de ce v-aș minți? N-am nimic de ascuns. Întrebați pe oricine din casa asta și o să vă spună același lucru. Tu ești cea de-a Treia Soție a lui Perpetuu, nimic mai mult decât o altă curtezană din Shanghai care a venit aici în speranța unui viitor confortabil.

Îmi bubuia inima în piept și simțeam că-mi pulsează sângele-n tâmpile. Femeia a continuat.

— Perpetuu ți-a povestit despre prima lui soție? Azur. Adevărata lui dragoste înainte să te cunoască pe tine. Deșteaptă ca un învățat. A murit la șaptesprezece ani. Sau oare avea douăzeci? Nu-i așa că e o poveste tristă?

— Mi-a spus, am răspuns. Nu există secrete între soț și soție.

— Atunci de ce nu ți-a spus și despre mine?

Ce capcană îmi întindea?

— Tot nu mă crezi? a spus ea prefăcându-se dezamăgită. Lasă-mă să ghicesc. Ți-a recitat poezia asta: „A trecut o vreme nesfârșită până când ne-am întâlnit, dar și mai lungă de când a plecat“. A omis cumva să-ți spună că este scrisă de Li Shangyin?

Îmi venea s-o pălmuiesc, numai să se oprească.

— Vezi! a spus Dovelcelul Fermecat. Știam eu că e un escroc omul ăsta.

— E o poezie care le-a frânt inima multor femei, a continuat ea. Ah, văd cum îți scade neîncrederea în mine, dar cresc îndoielile în privința lui. Aflarea adevărului îți străpunge creierii ca un cuțit. Durează până te adaptezi, dar odată ce îți cunoști lungul nasului, noi două o să ne înțelegem bine. Dacă te pui cu mine, însă, o să-ți transform viața într-un calvar. Nu uita că toate am fost curtezane și cunoaștem arta distrugerii celeilalte. Când ni se termină vremurile de glorie din casa de flori, nu ne schimbăm și caracterul. Avem încă nevoie de el ca să nu fim călcate în picioare.

Dovlecelul Fermecat a spus disprețuitoare.

— Ce poate să știe una care făcea trotuarul de vremurile de glorie?

— Nu vă aduceți aminte de numele Piersică Dulce?

Existase în trecut o curtezană celebră cu acest nume, care participase de câteva ori la petrecerile din casa mamei mele. Întotdeauna era o ocazie specială când venea ea. Dar nu avea cum să fie aceeași persoană. Piersică Dulce pe care o știam eu avea obraji rotunzi și fermi, era veselă din fire, părând veșnic amuzată de tot ce vedea. Femeia din fața mea avea pielea lipsită de orice strălucire. Și avea felul acela aspru de a spune lucrurilor pe nume, propriu mai curând unei matroane. S-a ridicat și a făcut câțiva pași dinaintea noastră, transformându-se instantaneu într-o frumusețe fără vârstă, cu mișcări curgătoare ca ale apei, ca în zilele de demult. Membrele ei erau moi și destinse, șoldurile se legănau ușor, umerii i se mișcau pe rând, iar capul i se balansa înainte și înapoi aproape imperceptibil, toate într-un ritm desăvârșit și fără pic de efort. Așa arăta o femeie seducătoare, capabilă, însă cu un aer supus. Pentru asta fusese faimoasă Piersică Dulce. Nimeni nu reușise vreodată să-i copieze perfect stilul în care mergea și felul de a fi, chiar dacă ne străduiserăm cu toatele.

A zâmbit, victorioasă.

— Acum port numele de Pomelo – care-i mai puțin zemos ca o piersică. Am venit din același motiv ca tine. Câteva poezii, o soție onorabilă într-o familie de învățați, teama de viitorul meu. Când am ajuns, am aflat că nevasta lui era încă vie. Ai auzit bine. Nici vorbă să moară. El doar spera s-o facă. Ai cunoscut-o deja. Femeia care ți s-a adresat când ai ajuns.

— N-am vorbit decât cu soacra.

— Aceea era Azur, Prima Soție. După cum ai văzut, stă destul de bine cu sănătatea.

Am simțit același lucru ca atunci când m-a părăsit mama, nu suferință, ci o furie care creștea pe măsură ce îmi dădeam seama cum fusesem păcălită. Ce altceva mai urma să aflu?

— Cred că ai auzit suficient, a spus Pomelo. Și așa e prea mult de înțeles dintr-odată. Ține minte doar că nu suntem singurele.

— Cum, mai sunt și altele aici? am întrebat.

— Încă două – cel puțin două – dar nu mai sunt aici. O știam pe una, nu și pe cealaltă. Vino în grădina mea mâine după-amiază. Aripa de vest. Putem să luăm prânzul și îți voi spune și alte lucruri despre casa asta și despre cum se face că suntem aici.

Nu mai puteam să scot un cuvânt. Mă așteptam ca Dovlecelul Fermecat să-mi toarne iarăși toate avertismentele pe care mi le dăduse, toate motivele pentru care nu avusese încredere în Perpetuu. Să mă învinovățească pentru această decizie prostescă care o adusesese și pe ea în balamucul ăsta. În schimb, m-a privit cu o expresie tristă și îndurerată.

— S-o fut pe mă-sa, a zis. Să-l fut pe unchi-su și s-o fut în pizda ei putredă pe nevastă-sa. Ce maldăr de căcat ți-a servit. Ar trebui să-și lingă propria găoază de unde au venit toate. Apoi un câine și o maimuță să-l fută în cur.

M-am dus în camera mea. Mi-am dat jos jacheta de mătase și am folosit-o ca să șterg mizeria de prin colțuri, înjurându-l pe Perpetuu în tot acest timp.

— S-o fut pe mă-sa, să-l fut pe unchi-su...

Am deschis valiza unde îmi țineam lucrurile cele mai de preț. Am scos poeziile lui dintre copertile tari. Am scuipat pe ele și le-am rupt în bucățele, apoi le-am pus în țucal și m-am pișat pe ele. Am scos fotografia lui Edward și pe cea a Micuței Flora, le-am așezat pe pat. Le-am vorbit: „N-am iubit niciodată pe altcineva“, și m-am simțit triumfătoare pentru că era adevărat.

A doua zi, Dovlecelul Fermecat mi-a spus că peretele dintre camerele noastre era subțire și m-a auzit cum am uitat să zic să-l fută în cur pe Perpetuu un câine și o maimuță.

— Și nici n-ai plâns, a spus ea.

— Nu m-ai auzit cum am vomat?

Toată noaptea am pus cap la cap cele întâmplare, ce îmi spusese el, ce-i oferisem eu, ce îmi luase el și ce refuzase înainte să-i ofer

eu iarăși. Am comparat bucățelele respective cu ce aflasem între timp și a fost suficient să mă ia cu rău. Nici nu știam cine era omul ăsta.

— Trebuie să plecăm de-aici, am zis.

— Cum? N-avem bani, nici bijuteriile tale. Nu-ți aduci aminte? Perpetuu ți-a zis să le pui într-un seif pe care avea să-l ducă el în locul tău. Apoi am luat-o fiecare pe drumul lui.

A intrat o servitoarea care ne-a anunțat că familia se strânge pentru micul dejun. I-am spus că mi-e rău și am arătat spre oala de noapte. Dovlecelul Fermecat a făcut la fel. Nu voiam să dăm ochii cu ceilalți până nu știam mai multe. La prânz, ne-am dus în curtea lui Pomelo din aripa de vest a casei. Am stat afară sub un prun. Nu ne-a invitat să intrăm în camera ei, dar după numărul de ferestre părea mult mai mare decât ale noastre.

Servitoarea a adus prânzul, dar mie nu-mi era foame. Chiar dacă Pomelo avea un chip sincer și un fel deschis de a vorbi, nu puteam să am încredere în nimeni din casa asta. În timp ce vorbea, stăteam cu urechile ciulite să prind orice minciună.

Ca și mine, când venise aici din Shanghai, Perpetuu nu ajunsese încă. Lașul nu voia să fie de față în momentul când avea să afe adevărul. Când a sosit în cele din urmă, i-a spus că a crezut cu adevărat că soția lui murise între timp. A asigurat-o că nu o mai duce mult și că, în scurt timp, așa zicea el, Pomelo avea să fie soția lui de drept.

— De ce l-am crezut? a spus. Noi, curtezanele, suntem experte la detectat minciunile flagrante și adevărurile spuse pe jumătate ale bărbaților. Iar aceștia obișnuiesc să lase deoparte faptele concrete, cele mai importante. Chiar și așa, noi îi putem citi limpede. Dar în cazul lui Perpetuu, m-am păcălit. Cum? Când am venit aici, Azur era într-adevăr foarte bolnavă. M-a dus în camera ei. Am văzut o femeie care arăta ca un schelet. Zăcea nemișcată în pat, cu ochii deschiși, holbându-se ca un pește mort. Pielea îi acoperea oasele ca un giulgiu. Am fost deopotrivă îngrozită și fericită că Perpetuu spusese adevărul. Azur urma să moară în curând. Și totuși m-am gândit că este ciudat că n-a venit la căpătâiul ei să-i spună câteva cuvinte de alinare. Nu vorbise el despre dragostea lor care îi adusese împreună din viețile anterioare? Și ce mai spusese el despre destinele lor? Sufletele lor erau ca două constelații gemene,

fixe în ceruri și nemuritoare! Așa a zis. Știa că o să fie devastat de durere fără ea, așa că trebuia să se pregătească pretinzând că murise deja. Ce ziceți de asta! Inima mea era atât de deschisă, l-aș fi crezut și dacă îmi spunea că era Zeul Literaturii și că eu sunt o biată fată care mulge vacile.

Pomelo a aflat, în timp, că Perpetuu deformase aproape complet adevărul, până când ajunsese să-i spună fix opusul despre soția lui. Încetul cu încetul, adevăratele fapte ieșeau la iveală. De la vârsta de zece ani, se trezise înlănțuit de un contract de căsătorie care nu putea fi rupt din cauza unei mari sume de bani plătite deja ca zestre. Familia lui avea nevoie de bani. Ce știe un băiat de zece ani despre căsătorie, zestre sau cine ar putea să fie mireasa lui din spatele voalului? Perpetuu avea șaisprezece ani când a văzut-o prima dată și a intrat în panică, pentru că era vorba despre o femeie costelivă, cu zece ani mai mare decât el, care se uita cruciș cu un ochi și avea o gură largă, cu dinții de sus ieșiți în afară. Cei de jos erau strâmbi și decolorați ca boabele dintr-un cocean de porumb stricat. Perpetuu s-a infuriat – nu pe familia lui pentru că luase zestrea, ci pe Azur fiindcă era urâtă. Intra în camera soției sale numai pentru a-și îndeplini datoria de-a asigura moștenitori. „După ce-i dă naștere fiului nostru“, i-a spus el lui Pomelo, „nu mai trebuie să însămânțez Ogorul“. După aceea, s-a dus prin alte sate și și-a satisfăcut poftetele cu prostituate.

— Ogorul! a spus Dovlecelul Fermecat. Ce fel de om vorbește așa despre mama propriului său copil? Un măgar ar trebui să-i însămânțeze lui curul!

— Mi-a zis că a jelit, înfrânându-se de la poftetele trupului, timp de trei ani, a spus Pomelo.

— În cazul lui Violet, au fost cinci, a pufnit Dovlecelul Fermecat.

Nu am apreciat faptul că îi dădea astfel de înțeles lui Pomelo că eu am fost o proastă și mai mare decât ea.

— Când am ajuns aici, nu știam nimic din toate astea. Nu îmi dădeam seama câți ani are Azur sau cum arată. Era mai degrabă o arătare care se ținea de un fir de viață. Însă mi s-a părut ciudat, foarte neplăcut, să văd cât de puțin ținea Perpetuu la ea. Nu se ducea niciodată în camera ei – iar eu nu i-am adus aminte de anii lui de abstenență. Ca și el, așteptam să moară Azur, lucru care eram sigură că o să se întâmple săptămâna următoare, apoi cealaltă și tot așa.

O dată la câteva zile, Pomelo intra în camera femeii să vadă câtă carne se mai topise de pe oasele ei, dacă ochii îi mai erau umezi sau goi și stinși, semn că venise moartea.

— Era ca și când m-aș fi uitat la o țestoasă bătrână care nu se mișcă niciodată. Mi-ar fi fost milă de ea, dacă aș fi văzut-o slăbind pe zi ce trece, până când s-ar fi făcut cenușie la față și ar fi murit. Dar era la fel de fiecare dată când o vedeam. Simțeam că înnebunesc de furie.

Într-o zi, ne-a povestit Pomelo, s-a hotărât să nu mai zăbovească și să-și intre în rolul de soție. S-a dus în camera lui Azur și a făcut un inventar al lucrurilor și mobilelor ei. Și-a notat ce dorea să păstreze și ce nu, criticând bijuteriile și hainele cu voce tare. „Ce lucruri ieftine. Asta ar face până și o femeie frumoasă să pară urâtă.“ S-a așezat la oglinda măsuței de toaletă și și-a ciupit obrajii pentru a-i face să arate trandafirii și sănătoși. Și-a exersat expresiile faciale pe care, la vremea aceea, era în stare să și le schimbe după cum era nevoie – încântătoare, plină de încredere, doritoare, devotată, mulțumită și recunoscătoare. S-a străduit mai ales să se arate îndrăgostită. A deschis un sertar și a scos un colier care se afla în familie de sute de ani, un mozaic de perle, rubine și jad incrustate în inelele alungite ale unui lanț de care atârna un pandantiv mare din topaz roz. Și l-a pus la gât și s-a privit în oglindă. Avea un model destul de grosolan, iar pietrele nu erau de cea mai bună calitate. Dar era o moștenire de familie, purtată de fiecare generație de soții.

Chiar când era pe punctul de-a și-l desface de la gât, a auzit pe cineva strigând-o: „A Doua Soție, a Doua Soție“. Era o șoaptă răgușită, ca a unei stafii. Pomelo, cât pe ce să leșine, s-a gândit că Azur, cu ultima suflare înainte să moară, o blestemă că-i poartă colierul. Dar atunci Azur a vorbit din nou, iar buzele chiar i s-au mișcat. „Perpetuu e în stare să fie o bestie“, i-a spus lui Pomelo. „Nu se poate abține. Are o boală la cap. Ar trebui să scapi până n-o să pătimești și tu din cauza asta.“

Pomelo a simțit cum o trec fiorii, pentru că pe jumătate o crezuse. Ce motiv ar fi avut o femeie pe moarte să mintă? Dacă era într-adevăr bolnav la cap, l-ar fi vindecat după moartea lui Azur. Dar Azur n-a murit. Pomelo îi dăduse un motiv să trăiască. Femeia aceea nu era o rămurică pe care s-o poți rupe în două cu ușurință. Tăria ei stătea în dragostea față de fiul ei. Nu voia ca fiul ei să

iubească o fostă curtezană ca pe o mamă. Și nu voia să ajungă la fel ca Perpetuu. Moștenise firea tatălui său, dar ea avea de gând să se asigure că nu îi va moșteni și personalitatea. Voia un fiu care să poată readuce gloria familiei Sheng. Și uite-așa Azur a reînceput să mănânce. Într-o săptămână, putea deja să se ridice și să vorbească. După încă o săptămână, putea să umble prin curte și să imite cântecul păsărilor. Cât timp fusese bolnavă, majoritatea dinților i se stricaseră și mai rău și îi căzuseră. I-a înlocuit pe toți, și-a pus dinți falși mari și drepți, care o făceau să pară destul de feroce, mai ales când zâmbea. Era puternică, nu doar când venea vorba de corp și dinți, dar avea și o voință de fier. Nu se mai supunea dorințelor oamenilor, nici măcar celor ale lui Perpetuu. Soacra ei era deja moartă, așa că Azur conducea gospodăria fără să-i conteste nimeni poziția. Un lucru pe care Perpetuu îl spusese despre ea era adevărat. Era deșteaptă. Putea să discute despre orice cu la fel de multă judecată ca un bărbat. Și mai avea trei avantaje însemnate față de ceilalți din casă. Primul era familia ei, care trăia într-un oraș la 80 de kilometri depărtare. Erau bogați, iar Perpetuu depindea de sumele de bani care veneau regulat pentru a acoperi cheltuielile casei și pentru cele personale. Al doilea era fiul ei, primul născut din noua generație. Fiul ei urma să moștenească averea familiei, fapt de care putea să se folosească pentru a-l face pe Perpetuu să cedeze în fața voinței ei. Al treilea avantaj era abilitatea ei de-a gândi limpede, fără ca gelozia să-i ia mințile sau să se lase prostită de minciuni frumoase. Nu se înmuia în fața farmecelor lui.

Pomelo ne oferise darul cunoașterii. Tot ce aflasem era de rău. Intraserăm într-o alianță care se baza pe aceeași trădare. Amândouă duseserăm vieți sofisticate în Shanghai. Vorbeam aceeași limbă și cunoscuserăm fiecare destui bărbați șarmați. De unii am fost îndrăgostite – și fiecare suferisem de pe urma unei iubiri înfocate și devastatoare înainte să-l cunoaștem pe Perpetuu. În cazul lui Perpetuu, amândouă am picat în aceeași capcană, împinse de propriile noastre temeri înspre siguranța unui aranjament ideal și a unei existențe alese, cum am crezut noi, într-un refugiu de învățați. Ne dovediserăm la fel de naive, așa că puteam să fim sincere una cu cealaltă din când în când. Dar nu ne acordam încredere totală. Amândouă fuseserăm înșelate prea des de prea mulți oameni.

Fără bani, trăiam ca într-o închisoare. Dovlecelul Fermecat și cu mine am recapitulat minciunile lui Perpetuu și le-am confruntat cu ce ne spusese în Shanghai. Așa-zisul său văr Conac cu siguranță că fusese și el păcălit. Mă întrebam cine e Perpetuu cu adevărat. Cu cine aveam să dau ochii când ajungea acasă?

Între timp, Azur era cea față de care trebuia să mă port cu precauții. Azur era cea puternică, cea care mi se adresase prima oară când stăteam acolo în curte, în hainele mele elegante din mătase, însetată și ruptă de oboseală după aproape trei luni de călătorie. Ea fusese cea care mă numise curvă. Ne-a transmis, mie și Dovlecelului Fermecat, să ne luăm mesele în partea casei unde stăteam. Și noi preferam asta la fel de mult ca ea. N-aveam aproape deloc de-a face cu restul familiei: străbunica senilă, bunica melancolică, cele două soții ale fraților lui Perpetuu care muriseră și numeroșii copii ai respectivelor. Azur nu m-a luat niciodată la bătaie. Dar a găsit diferite moduri să mă umilească. Cel mai rău a fost locul unde ne-a pus să stăm: niște magazii din aripa dărăpănată dinspre nord, unde iarna era cel mai frig și vara cel mai cald.

Până să vină Perpetuu, m-am pregătit să aud și alte minciuni de-ale lui. Mi-am imaginat fiecare scuză pe care ar fi putut să o invoce. O să-i tai firele care țineau legate la un loc scuzele alea. O să mă comport ca și cum ar fi vorba de o afacere și să-i cer să-mi pună la dispoziție o casă separată pentru a putea fi Prima Soție a acelei gospodării.

A ajuns cu o lună întârziere, moment în care mă simțeam atât de nefericită, încât abia mai eram în stare să mă dau jos din pat. Devenisem a Treia Soție a Nimănuui în aceste părți uitate de lume. Unde erau învățații, respectul, grădinile liniștite în care să-mi port hainele făcute la comandă și să simt cum suflă briza prin ele? Nu era zi să nu mă blestem. Cum de-am putut lăsa să mi se întâmple una ca asta? Credeam mai demult că pot să fac față oricărei împrejurări potrivnice. Dar nimic din ce știam, gândeam sau credeam nu mai conta aici. Nu mai aveam nimic de care să mă agăț. Nu mai exista nici o șansă aici. Dovlecelul Fermecat încerca să-mi ridice moralul, dar și ea căzuse într-o apatie a minții și a sufletului.

L-am înjurat când a intrat în camera mea. Am refuzat să-l ascult. Însă el mă cunoștea într-un fel anume – îmi cunoștea punctul slab.

Așa că în scurt timp eram dispusă să accept orice fărâcă de scuză mi-ar fi oferit numai să pot spera că dragostea lui pentru mine fusese adevărată. Asta ar fi fost dovada că însemnasem și eu ceva. Toată inteligența mea, bunul meu simț și determinarea se transformaseră în nisip care îi curgea printre degete. Și-a cerut scuze, m-a implorat să-l iert și a afirmat că nu mă merită. Am vrut să cred toate astea, așa că am crezut. Mi-a mărturisit că m-a mințit numai dintr-o teamă atroce că m-ar putea pierde. Mi-a explicat că povestea cu soția era felul lui de a-mi arăta cum mă poate iubi cu un devotament exagerat. A susținut că sentimentele pe care și le exprimase erau adevărate, altfel cum ar fi putut o femeie cu experiența atâtor bărbați – sute – să simtă la rândul ei că erau autentice. A spus că ar trebui să-l urăsc pentru tot restul zilelor sale și că mi-ar admira tăria de caracter dacă aș face-o. Mi-a spus că m-ar face Prima Soție dacă ar reuși să schimbe ordinea lumii, așa cum fusese ea decretată de împărat. Mi-a spus că mă va duce înapoi în Shanghai și că îmi va cumpăra o casă unde să-i fiu soție – când va veni ziua în care să aibă suficienți bani.

Până atunci, a spus că voi fi Prima Soție a aripii de nord. Acolo se va simți liber să mă iubească, pe mine, cea mai dorită dintre toate. Când mă vizita, mă desfăta cu un elixir de cuvinte și, pentru o vreme, nu mi-am mai adus aminte că în locul acela sufla vântul printre crăpături și că soarele nu încălzea deloc. Spusese toate lucrurile pe care aveam nevoie să le aud ca să-mi revin după ce mă urăsem atât și să-mi recâștig sentimentul că însemnam și eu ceva, iar odată ce acesta a reapărut, mi-am recăpătat și celelalte simțuri. Nu mă iubea, eu nu-l iubeam, nu o făcusem niciodată. Însă acum eram ca o pasăre, aripile mă purtaseră pe adierile unor minciuni. Aveam de gând să dau frenetic din aceste aripi pentru a mă păstra în aer, iar atunci când vântul va înceta brusc sau mă va arunca de colo-colo, eu voi continua să dau din aripile mele puternice și să zbor împinsă de propria mea pală de vânt.

Capitolul 11

Muntele Ceresc

Iazul Lunii
Septembrie 1925
Violet

În Shanghai, Perpetuu își declarase dragostea față de mine prin poezii. Una dintre ele garanta că frumusețea satului Iazul Lunii ar șterge orice amintire a Shanghaiului. După șapte săptămâni, tot nu suferisem vreun atac de amnezie. De fapt, nu mă puteam abține să mă gândesc la Shanghai și la toate felurile posibile în care aș putea scăpa din Iazul Lunii pentru a mă întoarce acolo. Trebuia să fi interpretat poeziile mai sumbre ale lui Perpetuu drept indicii ale vieții care mă aștepta.

Mă întrebam de ce proslăvea el singurătatea, o viață ștearsă și sentimentul morții. Când am venit în Iazul Lunii, am descoperit că nu trăia singur; mai avea două soții. Sărăcia nu fusese alegerea lui, îi displăcea profund. Ce să mai zic despre toate ideile alea înalte? Tot timpul nu-și dorise altceva decât bogăție, glorie și respect cât să-i iasă pe nas. Surprizele șocante pe care le aflam despre personalitatea lui păreau că nu se mai termină – ca să nu mai zic ce aflasem despre cele Zece Generații de Învățați. Din momentul în care am ajuns, am avut sentimentul neplăcut că fusesem păcălită. De fiecare dată când apărea subiectul strămoșilor sau al învățaților, pe oamenii din jur îi lovea mușenia.

Cu o săptămână în urmă, am aflat adevărul în timp ce-mi căutam bijuteriile și banii, pe care Perpetuu mi-i confiscase pentru a-i

pune bine. Într-o mapă cu documente din străfundurile unui dulap, am găsit istoria familiei, scrisă de Perpetuu.

Când aveam nouă ani, bunicul a murit de icter și a fost așezat în salonul de ceremonii. Cadavrul lui, cu pielea întărită și îngălbenită, mi-a băgat frica-n oase și m-am temut că o să mor de aceeași boală. Tatăl meu a întrezărit o ocazie pentru a-mi da o lecție. L-am urmărit cu atenție desăvârșită. Era un mare învățat, ocupa o poziție judecătorească înaltă în regiune. Dacă voi memora cele Cinci Cărți Clasice, mi-a spus, voi întâlni curând după aceea un pustnic care îmi va cere o gură de vin, iar dacă i-o voi da, voi deveni nemuritor. Așa că m-am pus pe studiat cu patimă. În zece ani, învățasem pe dinafară toată Cartea Clasică a Poeziei: 60 de balade populare, 105 cântece ceremoniale și 40 de imnuri și omagii. Memorasem de asemenea multe dintre discursurile imperiale din *Cartea Documentelor*, o îndeletnicire atât de plictisitoare, că mai aveam puțin și innebuneam.

Într-una din zile, Soția Numărul Șase a decis să-l surprindă pe tatăl meu arătându-se mai grijulie decât celelalte soții ale sale. Găsise într-un cufăr roba norocoasă purtată de fiecare generație de învățați la examenul imperial. A dus-o la croitor pentru a-i repara manșetele uzate. Când i-a spus tatălui meu ce făcuse, era deja prea târziu. Croitorul descoperise sub căptușeală fâșii subțiri de mătase pe care fuseseră copiate pasajele mai dificile din cele Cinci Cărți Clasice. Din nefericire pentru tatăl meu, din cauza unui val recent de trișări la examen, se dăduse un edict imperial prin care toți trișorii trebuiau decapitați. După câteva zile, doi bărbați l-au condus pe tatăl meu în mijlocul pieței, deja plină de oameni care îl ocărau și-și băteau joc de el, veniți acolo din mai multe districte. Tatăl meu era cunoscut pentru că acorda sentințe grele pentru greșeli minore, așa că nepopularitatea lui se întindea până departe. Unul dintre soldați l-a lovit cu piciorul în spatele genunchiului, forțându-l să ingenucheze în fața unui maldăr cu cele mai sacre bunuri ale familiei noastre: pergamente pe care se aflau omagii închinare învățaților din familia noastră, mii de poezii scrise de strămoșii noștri, sute de tăblii memoriale și picturi din străbuni, alături de altarul familiei, cu toate accesoriile pentru ritualuri. Tatăl meu a fost obligat să privească toate aceste comori sfărâmate și puse pe foc, imediat înălțându-se flăcări mari cât un copac. Tatăl meu a urlat: „N-am trișat. Jur. Eram student sărac și am cumpărat roba de la amanet“. Am rămas uluit. I se apropia sfârșitul și tatăl meu continua să

mintă. Unul dintre bărbați i-a ținut coada de păr drept în sus, iar celălalt și-a ridicat sabia. O clipă mai târziu, capul tatălui meu se rostogolea pe pământ, iar corpul i s-a prăbușit în față, în noroi. Reputația familiei noastre fusese retezată și în ceruri, și pe pământ. Când ne-am întors, am descoperit că sătenii ne dăduseră foc la casă, iar nenorociții de hoți furau mobila și distrugeau tot ce nu luau.

Indiferent cât de mult aș fi învățat, fusesem deja stigmatizat drept fiul ai cărui înaintași erau niște șarlatani. Nici un pustnic nu a venit să mă roage să-i dau o gură de vin. Dar refuz să moștenesc rușinea. Să îndrăznească numai cineva să scuipe pe jos când trec pe lângă el. Voi reconstrui casa și reputația noastră. Mă voi ridica prin propriile puteri și voi crea un nou început pentru următoarele zece generații. Voi obține ceea ce merit.

Asta era reputația măreață după care alergasem. Asemenea tatălui său, îndruga alte minciuni pentru a le ascunde pe primele. Și le mai și justifica. „Dacă ți-aș fi spus adevărul“, spunea el, „ai mai fi venit?“ Sigur că nu. Și acum, că eram aici, n-aveam nici o intenție să-l ajut să pună temelia viitoarelor zece generații de mincinoși. Nu aveam de gând să rămân. Însă plecarea mea se dovedea dificilă. Casa era ca o închisoare, iar satul – una și mai mare. Nemer-nicul de Perpetuu. Știa că vom fi prinse în capcană.

Din prima săptămână în Iazul Lunii, Dovlecelul Fermecat și cu mine am început să căutăm căi de scăpare. Ca să străbatem satul în lung și-n lat nu ne-a luat decât jumătate de oră. Piața era cât o curte obișnuită cu pământ bătătorit pe jos. Când am ajuns noi acolo, spre prânz, fermierii își strânseseră deja produsele, terminaseră pe ziua respectivă. Nu exista decât o singură stradă destinată comerțului, cu câteva dughene care ofereau aceleași servicii: reparat de cratițe, găleți, dălți, fierăstraie și seceri, tot ce avea nevoie un fermier pentru truda lui neîncetată. În afară de acestea, singurele produse care se mai găseau erau din cele necesare înmormântărilor, iar dintre acestea, cel mai de soi era un acoperământ de hârtie sub care încăpeau zece oameni. Culorile șterse și marginile zdrențuite arătau că stătea în vitrină de mulți ani. Pe drumul pe care veniserăm în Iazul Lunii am fi făcut o jumătate de zi până în satul din celălalt capăt al văii. Dacă încercam să o luăm pe acolo,

am fi fost zărite înainte să facem o sută de metri. Existau cărări care urcau în munți – spre terasele de culturi de orez și pădurile unde femei bătrâne tăiau lemn de foc și aduceau în vale mănunchiuri aruncate pe spinările lor încovoiate. I-am văzut pe fermieri cum munceau din zori, înainte să răsără soarele, și până se stingea și ultima lumină a amurgului. Unele cărări se transformau în torente când ploaia se pornea din senin. Le-am notat pe toate și apoi le-am șters de pe lista noastră pe cele care nu ofereau nici o ieșire. Prin a doua săptămână, ne-am dat seama că aveam nevoie de haine care să nu atragă atenția. Mi-am dat la schimb una dintre jachetele mele elegante și una dintre fuste pentru patru perechi de bluze albastre simple, pantaloni și bonete cum purtau femeile din sat. Cine știe unde avea de gând femeia cu care făcusem târgul să poarte noua ei jachetă elegantă?

— Poate să și-o pună pe ea și să-și închipuie, ca într-un vis, că trăiește într-un loc unde asemenea jachete se poartă în fiecare zi, a spus Dovelcelul Fermecat. Într-acolo ne îndreptăm și noi. Un vis.

Prin a treia săptămână, se părea că nu există alte căi de-a pleca fără să angajăm pe cineva cu o căruță. Iar pentru așa ceva nu aveam bani.

Când s-a întors dintr-o călătorie de afaceri, Perpetuu s-a oferit să mă ia într-o plimbare autumnală ca să văd un loc pitoresc care îl inspirase să scrie multe dintre poeziile sale. M-am arătat nerăbdătoare să merg. Aveam ocazia să mă mai uit după alte poteci și drumuri. Înainte să plecăm, Perpetuu mi-a recitat cu voce tare una dintre poeziile insuflăte de respectivul loc pitoresc ca să apreciez pe deplin importanța destinației noastre.

„Unde sihastrul își poartă giulgiul din noapte croit,
Numai o ploscă de vin pe jumătate goală are drept prieten.
Nu e cu nimic mai presus decât bolovanul de care se sprijină,
Știind că odată cu erodarea adusă de timp,
Și el, și bolovanul se vor prăbuși
Pe aceeași distanță, el spre a sa moarte.
Iar stelele vor străluci și atunci
Indiferente, cum o fac astă-seară.“

Poezia mi-a sugerat că ar trebui să fiu prudentă.

Pentru a ajunge la poteca de pe munte, Perpetuu m-a condus pe drumul principal prin sat. Era o decizie stranie. Vedeam cum deasupra noastră o potecă tăia poalele dealului, ducând în aceeași direcție. Cu siguranță că ar fi fost o alegere mai bună pentru a mă face să uit de toate. Curând, însă, am înțeles de ce o luaserăm pe acest traseu. Era cel mai bun loc pentru a se etala cu mine – noua curtezană a lui Perpetuu, tocmai din Shanghai. Pășea mândru, cu mine la braț. Am remarcat cât de mult îi plăcea atenția de care ne bucuram. Femeile căscau gura și își aruncau vorbe de duh una alteia. Bărbații își sugeau dinții și îmi aruncau priviri pline de subînțeles. Sătenii nu se comportaseră așa când ne plimbaserăm pe aici doar eu și Dovlecelul Fermecat.

Imediat după ce am trecut de pod, am ajuns în sfârșit la cărarea care o lua în sus spre Muntele Ceresc. După un urcuș de zece minute, Perpetuu m-a anunțat că ajunseserăm la locul respectiv. Am scrutat peisajul care se întindea dedesubt: acoperișuri de țigla, plantații de orez și șoproane micuțe. I-am spus lui Perpetuu că nu sunt obosită și că ar trebui să urcăm mai sus.

— Poteca e blocată de alunecări de teren și bucăți de stânci, a spus. E prea periculos.

— Atunci de ce ai promis că-mi arăți „*frumusețea uluitoare în timp ce pășim pe norii din înălțimi*“?

— Nu e nevoie să mergem mai sus pentru a ajunge la acele înălțimi uluitoare, a spus. Putem face dragoste chiar aici, iar tu poți să faci cât zgomot vrei. Nu te va auzi nimeni. A făcut un semn spre pânțelele său, apoi a zis: Vezi ce-mi faci? Sabia mea este ascuțită. Și-a ieșit deja din teacă și vrea să se împlânte adânc în ființa ta, fundulețul tău să-i devină măciulie.

A trebuit să mă abțin să râd de încercările lui poetice de a mă excita.

— Numai tu îmi provoci această nevoie presantă, a continuat. Nu am rugat-o niciodată pe Pomelo să vină cu mine aici.

— Pomelo are picioarele înfășate, i-am zis. Nu poate să urce până aici.

— Nu m-am gândit la asta. Faptul că nu m-am gândit este dovada că nu am avut niciodată intenția de-a o invita. Hai, dă-ți jos rochia mai repede. Așteptarea mă chinuie teribil.

I-am arătat pietricelele ascuțite de pe cărare și i-am spus că ar fi foarte nepotrivite drept pat.

— Voi, fetele din Shanghai, sunteți foarte răsfățate. Atunci întoarce-te și apleacă-te peste bolovanul ăla, cu fundul la mine. O să te pătrund pe la spate. Te-ai umezit?

În Shanghai, când venea vorba de sex, era reținut până la ridicol. Dar felul în care vorbea acum despre sex era abject.

— Sunt la menstruație, am mințit eu. Eram prea stânjenită ca să-ți zic.

— Dar ar trebui să-mi spui totul, mi-a zis cu blândețe, întotdeauna, indiferent despre ce e vorba. Am convenit să ne împărțăm unul altuia totul – mintea, trupul, inima. Deodată, vocea i s-a înăspriț: Să n-ai secrete față de mine, Violet, nici unul. Promite-mi chiar acum.

Am dat din cap pentru a nu-l supăra mai tare, așa că a revenit la tonul blând. Mi-a spus să îngenunchez și să-l rezolv cu gura. În câteva clipe a terminat.

Pe drumul de întoarcere, mi-a arătat peisajul pe care nu-l observasem la urcare: un măr pădureț, buturuga unui fost copac gigantic, mobilele unor morminte ca niște bubulițe pe suprafața dealurilor. M-am prefăcut interesată în timp ce mă uitam după un anumit drum de care tocmai aflase Dovlecelul Fermecat de la servitoarea lui Azur. Toate servitoarele bârfeau între ele despre stăpânele lor și, cum credeau că Dovlecelul Fermecat este servitoarea mea, i se furnizau aceleași frânturi de zvonuri de prin gospodărie. După spusele servitoarei, la fiecare trei sau patru săptămâni, Perpetuu îi spunea lui Azur că trebuie să închirieze o căruță și un ponei pentru a se duce în inspecție la fabrica sa de cherestea, care, chipurile, s-ar afla la vreo 30 de kilometri. Azur îl ruga de fiecare dată să nu mai inspecteze încă o curtezană pe care să o aducă în casă. Servitoarea spusese că ea nu văzuse niciodată orașul. Nu plecase niciodată din Iazul Lunii. Dar unul dintre servitori, despre care toți știam că este amantul ei nu tocmai secret, se oferise să o ducă într-o zi. Ea a împrăștiat zvonul că această propunere trebuie să fi fost o cerere în căsătorie. Amantul ei auzise că era ușor de ajuns.

— O iei pe drumul principal prin Iazul Lunii, mai mergi un pic până treci de pod, apoi tot înainte până dai de un alt drum care-i

destul de lat. O apuci spre est, să ai soarele direct în față, și o ții așa vreo 30 de kilometri sau până când se termină drumul și ai ajuns: Orașul Wang.

Potrivit servitorului, era un oraș, nu un sat, avea până și magazine, bordeluri și un port pe unde se perindau vase mai mici. Dacă era sau nu adevărat, nu știa să spună. Nu fusese nici el acolo. Dar o dată sau de două ori pe an, cineva trecea prin Iazul Lunii în drum spre Orașul Wang ori întorcându-se de acolo. Se opreau în Iazul Lunii suficient cât să poată servitorul smulge de la ei cât mai multe informații despre lumea de dincolo de aceasta, singura pe care o cunoștea el.

Îmi imaginam deja vasele alea. Nu îmi păsa încotro se îndreptau. M-aș fi urcat pe unul din ele, oricare, m-aș fi dus până unde mergea. Poate că până în alt oraș, iar în acel oraș poate că ar fi fost și alte drumuri, iar acestea ar fi dus la alte ape, la alte vase. M-aș fi dus tot mai departe de Iazul Lunii și mai aproape de mare, de Shanghai. Dar pentru asta aveam nevoie de bani, pe care nu puteam să-i obțin până nu aflam unde îmi ascunsese Perpetuu bijuteriile și banii. Îi spuseseam la un moment dat că doream să-mi port brățara, iar el mi-a replicat că nu-i nevoie să-mi dau aere în Iazul Lunii. M-ar fi făcut să par arogantă, iar aici nu aveam față de cine să fiu arogantă.

Nu aveam de ales decât să-mi recuperez prin furt ce îmi aparținea de drept. Când i-am spus Dovlecelului Fermecat despre planul meu, mi-a indicat punctele slabe.

— Cât de departe ai ajunge pe drumul de dincolo de pod înainte să te observe cineva? Orice prost te-ar recunoaște. Și chiar dacă ai ajunge la drumul către est, Perpetuu ar veni după tine într-o căruță trasă de ponei, te-ar înșfăca de coamă și te-ar aduce înapoi acasă. Trebuie să ne gândim la altceva.

Mi-am imaginat zeci de planuri întortocheate și am analizat chestiunile practice. Ce era mai rău: să lucrez într-o casă de flori de opiu sau să trăiesc la capătul pământului și să fiu concubina lui Perpetuu? Unul și același răspuns îmi revenea în minte: mai bine să mor în Shanghai.

Azur, în schimb, era mulțumită să trăiască și să moară în Iazul Lunii. Se pregătise să-și ia locul în ceruri, chiar dacă moartea ei nu era atât de iminentă pe cât spera Perpetuu. Fiind mama fiului

lui Perpetuu, sufletul ei avea parte zilnic de ofrande: spirale de fum parfumat, fructe și ceai, dar și de reverențele noastre silite. Avea tăblii ale spiritului pentru Perpetuu și pentru ea însăși, confecționate din cel mai bun lemn de camfor. Nu existau nici unele pentru străbunii lui Perpetuu din cauza dezonoarei suferite și, prin urmare, a faptului că nu erau demni de-a fi venerați. Așa că Azur își adusese propriii străbuni – pergamente, tăblii, scrieri și portrete comemorative, astfel încât băiețelul ei să poată îndeplini ritualul.

Am întrebat-o timidă pe Azur de ce nu erau tăblii ale spiritului și pentru străbunii lui Perpetuu. Au ars într-un foc, mi-a răspuns. Nu mi-a spus care a fost cauza focului. Am întrebat-o, atunci, dacă urmau să fie înlocuite curând.

— Când vom avea bani pentru a cumpăra lemnul de camfor, a răspuns. Dacă n-ai fi și tu o gură de hrănit în plus, s-ar întâmpla mai curând.

Chiar dacă nu aș fi citit relatarea lui Perpetuu despre Marea Dezonoare, aș fi aflat despre ea. Era un secret pomenit deseori – diferitele frânturi transmise din gură-n gură de servitori sau de Pomelo și jumătățile de adevăr pe care mi le oferise Perpetuu până când i-am spus că știam ce se întâmplase. M-a durut stomacul o săptămână, atât de supărată am fost pe mine pentru că am alergat cu limba scoasă după reputația stricată a unei familii de învățați până am ajuns în iazul ăsta împutit.

De două ori pe zi, o dată dimineață, o dată seara, trebuia să mergem cu toții la templul pe care Azur se apucase să-l refacă, să ne așezăm în genunchi pe dalele de piatră și să ne aducem omagiile familiei ei. Eu nu trebuise să îndeplinesc niciodată asemenea ritualuri. Mama era de părere că sunt niște păcăleli. Edward habar n-avea de venerarea străbunilor. Știam că vreo câteva curtezane se închinau și se rugau în intimitatea camerelor lor. Dar cele mai multe fete nici nu știau de la ce familie fuseseră răpite. Nici un străbun nu și-ar fi dorit ca o curtezană osândită în Lumea de Apoi să le procure un locșor mai bun în iad cu bancnotele ei diavolești, obținute pe căi ticăloase.

Acum că se pornise sezonul ploios, curgea apă prin acoperișul templului. Picăturile ne cădeau pe capete și stingeau bețișoarele parfumate. M-am gândit că Azur a făcut o prostie cheltuindu-și banii ca să renoveze interiorul templului fără să repare mai întâi

acoperișul. Într-o zi, în timp ce picăturile de ploaie îmi șiroiau pe față, am hotărât că e momentul să vorbesc cu Perpetuu și să-l fac să afle că și eu puteam avea idei valoroase.

În noaptea aia, după ce l-am satisfăcut în patul meu, am lăudat-o pe Azur pentru devotamentul arătat familiei ei. Mi-am exprimat aprecierea pentru fiecare detaliu – coloanele, masa, podiumul pentru Buddha. Cât de inteligentă fusese să confecționeze tăbliile spiritelor din lemn scump de camfor. I-am spus:

— Un lemn mai ieftin ar fi atras insecte și nu e nimic mai groaznic decât să-ți mănânce insectele numele. Camforul uleios le ține la distanță. Apoi i-am spus ce auzisem fără să vreau în dimineața respectivă. Niște fermieri bârfeau lângă fereastra mea despre acoperișul găurit al unui vecin. Toată lumea știa că soția fermierului îl cicălea pe soț de ani de zile să repare acoperișul. Anul ăsta glumise că puțină apă de ploaie nu strica la gătit și la spălat. Așa că de ce se plângea? Din câte se spunea, acum câteva zile, acoperișul fermierului s-a prăbușit, distrugându-i toate rezervele de hrană depozitate sub căpriori. Șobolanii au devorat carnea, găinile au ciugulit știuleții uscați, porcii s-au îmbătat cu vinul de orez vărsat, apoi au dat iama prin oraș și au căzut în râu. Cel mai grav, fermierul și-a rupt un picior și o mână, astfel încât nu mai putea să-și muncească pământul. Părinții lui, soția și copiii au căutat ajutor în vecini, dar bărbatul se certase cu toată lumea, iar acum familia era condamnată să moară de foame. Povestea m-a cutremurat, i-am zis. La noi în casă, nu trebuie decât să ridici privirea și o să vezi găuri în acoperiș câte stelele sunt în Constelația Păunului. Dacă-ți cad câteva picături pe cap nu-i o problemă. Dar dacă se prăbușește acoperișul și distruge tot ce-a reparat Azur cu atâta trudă? Cu tot lemnul acela uleios de camfor, ar putea să ia foc casa și poeziile tale odată cu ea. Ultima parte i-a captat atenția. Eram gata să-i spun că Azur riscă să fie omorâtă, însă s-ar fi putut ca el tocmai asta să spere. Am adăugat: După părerea mea, acoperișul ar trebui reparat cât mai grabnic.

A zâmbit larg.

— Pentru o fată de la oraș, ai învățat deja atât de multe.

Mă simțeam la fel de victorioasă ca o curtezană care câștigase un pețitor dorit de alta.

— Vreau să fiu de folos, am spus, chiar dacă sunt doar a Treia Soție.

Acum, de fiecare dată când mă refeream la poziția mea inferioară spunând „doar a Treia Soție“, el nu-și mai cerea scuze că mă păcălise să vin aici crezând că voi fi Prima Soție, iar eu nu mă mai plângeam – nu cu voce tare. Fiindcă n-avusesem nimic de câștigat, nefăcând decât să-i stârnesc supărarea, pe care și-o arăta de față cu celelalte soții ca să mă facă de rușine. Eu nu simțeam nici o rușine. Nu îmi păsa ce credeau el sau celelalte. Dar dacă se supăra, probabil că i-ar fi spus lui Azur să mă pedepsească, făcându-mi viața și mai puțin confortabilă. Drept mâncare ne-ar fi servit niște resturi reci. Spălătoreasa ne-ar fi adus hainele înapoi tot pătate.

— Acoperișul e o problemă veche de mulți ani, a continuat Perpetuu. Pomelo a sugerat anul trecut să fie reparat. A părut o idee bună până când Azur i-a atras atenția că străbunii ei sunt atât de fericiți că se renovează templul, încât mă vor proteja de nenorociri și de o viață scurtă. Așa că, înțelegi tu, acoperișul nu o să cadă atâta timp cât Azur lucrează la templu.

Se încredea în judecata unei nebune, care trăia cu un picior în Viața de Apoi. Când mi-a spus că și Pomelo avusese aceeași idee, m-am întrebat dacă nu cumva dorea să ne întărească una împotriva celeilalte. În definitiv, și ea fusese curtezană, deci știa cum să folosească un modest subterfugiu drept armă. Îmi spusese deja că putea să-mi facă viața un chin, dacă nu înțelegeam unde îmi este locul, și anume la fund de tot.

Deocamdată nu-mi făcuse necazuri, din câte băgasem de seamă. Din când în când, venea prin curtea noastră, întotdeauna sub pretextul că ne aduce ceai fierbinte ca să mă încălzesc în vreo după-masă răcoroasă. Nu îmi plăceau vizitele ei, dar nu puteam să n-o primesc. Îmi era destul de incomod să evit conversații care puteau fi folosite împotriva mea. Eram politicoasă, însă nu ziceam mai nimic dincolo de observații lipsite de importanță.

— Când plouă, am zis, furnicile se pornesc într-o procesiune măreață pe toată podeaua.

— N-ai dat cu ceva iute pe ele?

— Ba da, i-am spus. Le place cel mai mult piperul Sichuan.

Exista și un alt motiv pentru care nu-mi plăceau vizitele ei. Curtea mea și camerele aferente reflectau poziția mea, lucru de care eram sigură rîd cu toții la greu. Dovlecelul Fermecat și cu mine ne măriserăm recent camerele, dărîmînd zidurile de la două

cămări. Dar nu prea aveam ce îmbunătățiri să aducem. Curtea noastră era cea mai îndepărtată de casa principală, iar ca să ajungem din odăile noastre la templu, trebuia să trecem printr-un pasaj întunecos. Pe jos crescuse mușchi verzuți, alunecos, din cauza căruia mă dădusem deja cu fundul de pământ de două ori. De acolo, trebuia să-o luăm pe coridoarele ale căror acoperișuri arseseră în marele foc. Toamna târziu, curtea dinspre nord rămânea rece și umedă chiar și ziua, iar eu trebuia să folosesc un vas cu mangal – unul care nu-mi ajungea decât să fierb apă sau să-mi încălzesc mâinile. Dovlecelul Fermecat avea un vas și mai mic decât al meu. Deseori puneam vasele unul lângă altul ca să dea un pic mai multă căldură. Într-o zi, în timp ce ne chinuiam să îndesăm cărbuni în gurile miciute ale vaselor, Dovlecelul Fermecat și-a adus aminte de zilele când eram fiica răsfățată a unei matroane americane. În clipa aceea, m-am decis că nu mai puteam să înghit frigul ăsta mizerabil și felul groaznic în care se purtau cu mine. Ne-am dus întins până în camera lui Azur. Camera ei era caldă și uscată.

— Suntem cât pe ce să murim de frig, am zis, iar pământul este prea înghețat. Așa că ne vom mulțumi cu un vas de mangal mai mare.

— N-am de unde să vă dau, a răspuns ea, arătându-mi propriul ei vas de pe podea. Nici al meu nu e mai mare ca al vostru.

— Se poate, dar tu ai burlanele de încălzire de sub podeaua *kang*¹-ului, iar soba care îl încălzește arde cărbuni zi și noapte.

Putea să stea și în pielea goală, și tot i-ar fi fost bine.

Pe față i s-a citit o îngrijorare prefăcută.

— *Ai-ya!* Voi nu aveți *kang*? Nici sobă? Nu știam. Nici nu mă mir că vă e frig. Voi trimite imediat în curtea voastră cărămizi pentru sobă și burlane.

Eram sigură că minte. Dar, a doua zi dimineață, am descoperit că greșisem. Un morman de cărămizi sparte îmi bloca ușa. A trebuit să le împing pe cele de sus, una câte una, ca să fac o gaură suficient de mare prin care să pot să mă târăsc afară din mormântul ăla. Dovlecelul Fermecat a remarcat că și dacă ne-am fi făcut un *kang* din cărămizi, tot nu aveam cărbuni pe care să-i folosim, cu siguranță nu unii primiți de la Azur.

---

1. Platformă din cărămizi sub care se face focul, folosită în special pentru dormit.

— Și să nu te aștepți să tai lemne pentru tine, mi-a spus. N-o să mă transform într-una dintre femeile alea cocoșate care umblă cu securea după ele și cară treizeci de kile în cârcă.

Ferestrele din camera mea nu aveau geam. Fuseseră sparte pe timpul Marii Dezonori. Aveam numai obloane peste zăbrele și trebuiau ținute trase tot timpul, pentru că fereastra era la o aruncătură de băț de drumul care trecea pe lângă zidurile casei. Era drumul principal spre oraș și acolo obișnuiau să se strângă oamenii la bârfă și la taclale. Auzeam urări sincere la răsărit, certuri la toate orele și lătrăturile câinilor agitați. Dovlecelul Fermecat spunea că vecinii pierdeau vremea pe lângă zid de fiecare dată când mă vizita Perpetuu.

— Știu exact când își dă drumul. A imitat răgetul unui măgar și câteva grohăituri de porc, apoi a adăugat: Trebuie să-i iau la alergat pe băieții care se cațără pe zid ca să se uite prin crăpăturile obloanelor. Perverși nenorociți. Astăzi le-am arătat cuțitul și le-am zis că le tai tulpinițele!

Din cauza ferestrelor oblonite, mă simțeam de parcă aș fi trăit într-un staul. Seara târziu, trecea paznicul, strigând: „Aveți grijă la foc! Atenție la focuri!”. Trecea pe la fereastra mea atât de des, încât mă întrebam dacă Pomelo sau Azur îl plăteau pentru a-mi strica somnul. Eram neliniștită că stătea atât de aproape de încăperile noastre din capătul casei. Pentru a vedea pe unde merge, ducea două talere cu cărbuni aprinși agățate pe o bârnă pusă pe umăr. Un pic dacă aluneca și talerele respective ar fi sărit de la locul lor, aruncând mingi de foc în toate părțile. Se întâmplase deja. Cu o lună înainte, luase foc o casă chiar peste drum de camera mea și o parte din magazia de grâne arsese. Perpetuu mi-a zis că și-ar fi dorit ca toate casele din jurul nostru să fie mistuite de flăcări.

Îmi făceam griji în legătură cu focul pentru că Dovlecelul Fermecat auzise o poveste de la servitoarea lui Azur despre o concubină care murise asfixiată cu fum după ce i se răsturnase vasul cu mangal. Asta se întâmplase fix în camera mea și faptul că femeia murise cu mai bine de o sută de ani în urmă n-avea darul de a mă liniști. Fantomele nu îmbătrânesc.

— Pe vremuri simțeați cum vine Fantoma Poetului, i-am spus Dovlecelului Fermecat. Acum simți vreo fantomă?

— N-aș ști să fac diferența între respirația rece a unei stafii și vântul din nord care suflă prin fereastra asta.

Când mă băgam în pat în fiecare noapte, îmi imaginam că mă transform în fantoma femeii care murise asfixiată cu fum. Încercam să apelez la rațiunea occidentală pentru a mă convinge că nu există fantome. Oricine o fi fost femeia respectivă, poate că murise într-un accident. Sau poate că toată povestea fusese scornită pentru a mă speria pe mine. Dar când mă lua somnul, mintea mea occidentală ațipea, așa că fantoma se strecura înăuntru cu chipul ei cenușiu. Visasem că stătea pe marginea patului meu și îmi spunea:

— Noi două suntem la fel, nu? Ca și tine, viața mea era așa de nefericită, încât credeam că-mi pierd mințile. Singura metodă de a scăpa era plutind pe nori de fum. Celelalte concubine n-au avut norocul ăsta.

Când m-am trezit, știam că fusese un coșmar, dar nu mă puteam abține să mă gândesc la ce spusese fantoma din vis: „Celelalte concubine n-au avut norocul ăsta“. Ce voia să zică? Dovlecelul Fermecat a încercat să mai afle câte ceva, iar servitoarea lui Azur i-a spus în șoaptă: Au mai fost două concubine care au murit, ambele ale lui Perpetuu. N-a putut să zică mai mult. Stăteam în casa lui Perpetuu de trei luni și deja mă neliniștea totul în jur. Trebuia să mă țin tare și să nu las frica să mă copleșească. Dacă viața o să fie tot mai rea, voi fi oare tentată să inhalez vâlătuci de fum?

Nu. Eram hotărâtă să nu cedez. Micuța Flora era motivul meu de-a rămâne în viață. Ea îmi dădea tăria. Aș fi făcut orice pentru a o găsi și aș fi îndurat orice. Împreună cu Dovlecelul Fermecat, trebuia să ne punem mintea la contribuție și să găsim o scăpare. Știam cum să ne creăm o ocazie favorabilă, ce trebuie să căutăm, natura riscurilor și inevitabilul. Trebuia să fim pregătite să profităm de orice porțiță fără să stăm pe gânduri atunci când venea momentul. Ce indicii aveam până acum? Un drum către Orașul Wang. Banii și bijuteriile mele, ascunse undeva. O concubină moartă prin asfixiere. Alte două concubine ale lui Perpetuu care nu mai erau aici. Altceva? Mă simțeam de parcă trebuia să culeg de pe jos toți nasturii care îmi săriseră de pe cămăși de-a lungul anilor, nasturi care se rostogoliseră sub pat și sub dulap, pe care nu mă obosisem să-i ridic pentru că puteam să dau cămașa la reparat servitoarei. Acum căutam orice mărunțiș care putea servi drept indiciu – și l-am găsit, nasturele care îmi sărise de pe mânușa mamei chiar înainte să ne despărțim. Nu se deranjase să vadă unde ajunsese.

Pur și simplu, a aruncat mânușile. Dar cu îl văzusem, pe jos, lângă piciorul meu, un nasture mic făcut dintr-o perlă, un nasture care-mi rămăsese cumva în minte în toți anii aceștia. M-am hotărât pe loc: nu voi lăsa să-mi scape nici un prilej doar fiindcă sunt supărată pe ea. Încă nu știam cum să ajung la ea. Dar voi afla eu o cale și atunci îi voi cere să o găsească pe Micuța Flora în locul meu.

Într-o după-amiază, Pomelo ne-a făcut o vizită și a insistat să venim în camera ei ca să jucăm Mahjong și să ascultăm muzică la gramofonul ei.

— V-ați epuizat scuzele, a spus cu o falsă severitate. Perpetuu e plecat două săptămâni, iar în seara asta nu e nevoie de fete pentru petrecerile din Shanghai. Tânjesc după un pic de companie. Tu și cu Dovlecelul Fermecat vă aveți una pe cealaltă, dar eu sunt singură și am rămas fără lucruri interesante pe care să mi le mai zic. După mulți ani de singurătate, un prizonier își dorește orice fel de companie, fie și un șobolan sau un ticălos. Tu nu ești nici una, nici cealaltă, dar tot mi-ar plăcea să petrecem o după-amiază împreună.

— Și nu te-ai gândit să le inviți pe Azur sau pe sora lui Perpetuu? a spus Dovlecelul Fermecat – destul de nepoliticoasă, m-am gândit eu.

Pomelo nu a părut jignită.

— Sora lui Perpetuu turuie pe nerăsuflăte numai despre realizările fiului ei, uitând până și să respire între fraze. Am fost tentată de nu știu câte ori să-i spun că ștregarul ăla al ei e leneș, prost crescut și mai idiot decât mulți. Iar asta mi-ar fi adus pierzania. Cât despre Azur, știi la fel de bine ca și mine că ei îi țin companie numai statuetele zeilor și tăbliile spiritelor străbunilor ei. Nu prea îmi vine să fac plecăciuni toată ziua în templul ăla pe care îl repară. Ea se roagă pentru încă un fiu.

Dovlecelul Fermecat a pufnit.

— Ce prostie. Cum să-i mai iasă din pânțece un bebeluș când Perpetuu nu o vizitează niciodată?

— Ah, dar o vizitează, cel puțin săptămânal. Sunt surprinsă că nu știți. Ar trebui să fie evident. Familia ei îi dă bani ca să țină gospodăria. Fără banii ăia, am fi murit cu toții de mult. Părinții ei trăiesc într-un oraș mare și o duc bine.

I-am aruncat Dovlecelului Fermecat o privire scurtă. Amândouă ne-am gândit la același lucru: Orașul Wang.

— Mama ei o iubește la nebunie, a continuat Pomelo. Și cum ea e singura lor moștenitoare, toată averea o să-i revină fiului ei și al lui Perpetuu. Iar un al doilea fiu i-ar oferi lui Perpetuu o dublă garanție că va moșteni bogăția familiei la moartea lui Azur. El se așteaptă să se întâmple în orice clipă. N-a stat niciodată prea bine cu sănătatea. Veniți după-amiază pe la mine și vă voi spune mai multe.

Ne-a aruncat un zâmbet șiret și a plecat.

Cu greu mi-i puteam imagina pe Azur și pe Perpetuu zvârcolindu-se în pat. Ea nu manifesta niciodată afecțiune sau dorință față de el, nici el față de ea. Oare îi cerea să se comporte sălbatic în pat? Sau se împreunau într-o manieră conștiincioasă, ca un sigiliu apăsător în chinovar înainte să fie aplicat pe un pergament?

Spre seară, Dovlecelul Fermecat și cu mine ne-am dus în curtea lui Pomelo.

— Surorile mele flori, a spus ea. Mă bucur că v-ați decis să veniți.

Părea sinceră. Ne-a făcut semn să ne așezăm pe scaunele de lângă o masă deja pregătită cu stative și piese de mahjong.

— Haideți să fim sincere unele cu altele, a spus ea. Știu că încă vă întrebați dacă puteți să aveți încredere în mine. Probabil că sunt la fel de circumspectă în ce vă privește cum sunteți și voi față de mine. Dar pot să vă promit următorul lucru: nu vă voi face rău, dacă nu îmi faceți rău. Ați auzit vreodată pe cineva să mă vorbească de rău în Shanghai? În orice casă am lucrat, am tratat pe toată lumea corect. N-am furat clienți, n-am împrăștiat zvonuri. Din acest motiv, nici celelalte n-au furat de la mine. Când rănești o soră, nu mai are nimeni nici o rețineră să te rănească și pe tine. În după-amiază asta, ar trebui să lăsăm deoparte suspiciunile și, în schimb, să ne distrăm puțin.

Ca și mine, Pomelo nu avusese cum să-și ia cu ea din Shanghai decât puține lucruri. Obiectele ei de lux erau piesele de mahjong și un gramofon Victrola micuț. Eu, naivă, mi-am luat o masă de machiaj portabilă, care supraviețuise călătoriei cu prețul oglinzii crăpate și al unei balamale stricate. Își bătea joc de mine în fiecare zi arătându-mă deformată. Pomelo a învățat manivela gramofonului și imediat a început să răsune o arie dintr-o operă. Îmi aducea

aminte de zilele mele petrecute cu Edward, atât de puține și atât de îndepărtate. Vechea durere a revenit, așa că m-am prefăcut că mă ustură ochii de la fumul vasului de mangal. M-am uitat prin cameră și m-a cuprins o invidie bolnăvicioasă. Toată mobila era lustruită, fără urme sau arsuri – scaunele ei, taburetele, masa și dulapul. Podelele erau acoperite cu covoare groase. Paravane cu perdele din mătase galbenă și roșie parcă pluteau în fața patului. Patru lămpi atârnavă din tavan, alungând întunericul din toate colțurile.

— Am muncit din greu pentru a avea lucrurile astea, a spus ea.

— Îmi imaginez, a spus Dovlecelul Fermecat.

— Nu sunt daruri de la Perpetuu.

Ne-a povestit cum găsisese mobila în șopron. Scaune și o masă rupte și arse când fusese prădată casa. Schimbase piciorul rupt al unui scaun cu un altul întreg de la alt scaun, apoi îl lipise cu rășina unui pin. A umplut găurile din masă cu rumeguș, așchii de lemn și lipici, apoi a șlefuit lemnul cu frunze ceruite culese din copacii din apropierea potecii care ducea spre Muntele Ceresc. Pentru a curăța covorul de pete și de urmele de fecale, a făcut un soi de noroi amestecând praf fin și apă, apoi l-a zdrobit îndesându-l bine în covor și l-a lăsat să se usuce. După care a bătut covorul timp de cinci zile. Pentru a repara locurile în care era ars, a smuls câte un fir de lână din puncte diferite, le-a făcut mănunchi și le-a lipit. Perdelele de mătase pentru pat, ne-a spus ea, proveneau de la două rochii elegante pe care le adusese, naivă, din Shanghai. Lămpile le confecționase din niște rămurele pe care le îndoise astfel încât să formeze un pătrat, acoperindu-l apoi cu lenjerie intimă din voal. Tot ce se găsea în cameră, se lăuda ea, chiar și vasele și piesele de mahjong, fusese reparat sau creat cu ajutorul unor lucruri luate ori din cuferele ei, ori din cuferele rămase din zilele de glorie ale familiei. Vedeam acum camera cu alți ochi. Perdelele aveau cusături grosolane, locurile cârpite din covor erau inegale, iar suprafața mesei se vedea unde fusese peticită. Nu mai eram invidioasă pe Pomelo. În schimb, îi admiram ingeniozitatea.

— Dacă ar fi să mai trăiesc o sută de ani, a spus făcând o grimasă, aş putea să transform camera asta în cea pe care o aveam în casa de flori. Aveam un budoar minunat și mă mândream cu el. Am lăsat mândria să se pună în calea bunului-simț. Am tot amânat

să mă căsătoresc. Aveam patroni care mă rugau să mă căsătoresc cu ei, dar mă gândeam că o să găesc un bărbat mai bun, mai bogat și mai influent. Unul dintre clienții mei s-a dovedit a fi gangster. M-a amenințat că îl va omori pe orice bărbat care se va uita la mine. S-a dus vorba. N-a durat mult și, după câteva luni, gangsterul a căutat compania altei curtezane. Dar toți peșitorii mei încă mă evitau din cauza temerilor care persistau. Toți cu excepția lui Perpetuu. Iar acum puteți vedea unde m-a adus ambiția – aici. E periculos să nutrești în același timp și mândrie, și ambiție.

— Nici o șansă să se întâmple una ca asta aici, a mormăit Dovlecelul Fermecat, doar dacă nu te roade ambiția să ai mormântul pe un deal mai înalt.

— Mai sunt scaune și covoare în șopron, mi-a spus Pomelo. Pot să te ajut să le repari. Să nu crezi că vreau doar să-ți fac o favoare. Prefer să fac tâmplărie decât să-mi las mintea să mi se ofilească de plictiseală și lipsă de activitate.

În timp ce îi mulțumeam, am simțit cum mă cuprinde o teamă sufocantă. Camera asta, cu confortul ei precar, avea un aer de resemnare tristă. Mai bună de atât nu avea să fie viața. Pomelo se împăcase cu ideea că va rămâne în casa aceasta pentru totdeauna. Își va petrece zilele confecționând din resturi obiecte de un lux fals. În maghernița asta avea să-și petreacă tot restul zilelor, să-și dea ultima suflare, privind chipurile unor oameni pe care-i detesta. Sau poate că mai avea sentimente de afecțiune față de Perpetuu ca să nu-i mai pese ce îndura? Eu nu mai aveam.

— Observ o ezitare pe chipul tău, a spus Pomelo. Te temi că îți voi cere să îmi plătești favoarea mai târziu? N-o voi face. Oferta rămâne valabilă dacă te răzgândești.

S-a înserat, așa că a aprins lămpile. A scos pe masă setul de mahjong. În timp ce curățam piesele, clincănitul acestora m-a făcut să-mi aduc aminte de Shanghai: după-amiezile acelea fierbinți în care așteptam să înceapă petrecerile și să sosească peșitorii. În zgomotele acelea familiare, puteam evada din acest loc cu ajutorul amintirilor.

Pomelo mi-a întrerupt șirul gândurilor.

— Te-a dus Perpetuu pe Muntele Ceresc la locul pitoresc? A, văd deja de pe chipul tău că a făcut-o. Ți-a promis că o să te ducă și la grotlele lui poetice? Nu? O va face. Am îndurat toate chinurile

din lume ca să urc poteca aia. Perpetuu nu s-a oferit să mă ducă în brațe. Aveam legăturile de la picioare roșii de sânge când am ajuns înapoi în cameră.

— Ai ajuns la grote? am întrebat.

— Nici nu sunt sigură că există. Mi-a spus că poteca fusese blocată de o alunecare de teren cu un an în urmă.

— A, da, asta i-a spus și lui Violet, a zis Dovlecelul Fermecat.

— Chiar dacă poteca ar fi lată și liberă, a spus Pomelo, oamenii din Iazul Lunii nu s-ar duce acolo. Ei cred că Muntele Ceresc e blestemat. Dacă eram în Shanghai, aș fi zis că e doar o poveste născocită ca să sperie lumea. Dar trăiesc aici de aproape cinci ani. Și, recunosc, doar când mă gândesc să vă spun povestea, și simt cum mă trec fiori pe șira spinării.

Povestea mâinii lui Buddha

Pe vârful muntelui există o boltă din piatră albă de forma unei mâini făcute căuș. De sus, se văd pantele abrupte care formează cele cinci degete. Pantele se opresc într-un loc unde bolta se aplatizează și se deschide ca un evantai, formând palma. Cu trei sute de ani în urmă, un călugăr care se afla în pelerinaj s-a rătăcit și a urcat pe muntele greșit. Când a ajuns în vârf, a văzut o vale mică și formațiunea aceasta ca o mână, dar nu și templul. Dacă ar fi coborât de pe munte, ar fi avut de înfruntat rușinea greșelii sale. Imediat cum i-a trecut acest gând prin minte, formațiunea a scânteiat, iar atunci călugărul a știut că Mâna lui Buddha îi spunea să construiască un templu acolo și, astfel, să transforme o greșeală într-un altar sfânt. Simțind în trup puterea divinității, s-a adâncit în pădure și a găsit arbori mari cu lemnul de culoarea aurului. Având la dispoziție doar o piatră ascuțită, a tăiat cinci astfel de copaci și le-a rostogolit trunchiurile până în centrul văii. A construit templul în șapte zile, apoi a petrecut încă o zi sculptând o statuie a lui Buddha de două ori mai mare decât un stat de om. Palma sa întoarsă înspre cer arăta exact ca formațiunea de pe vârful muntelui. Pe un pietroi, a inscripționat cu multă trudă o dedicație Mâinii lui Buddha. Includea și o descriere a isprăvilor sale de tâmplar. Oricine vine în pelerinaj aici, scria în piatră, își va găsi

rugăciunile împlinite odată ce va atinge Mâna lui Buddha. Apoi călugărul s-a ridicat la ceruri fără să moară, după care s-a întors pentru scurt timp ca să scrie acest final.

După o vreme, un păstor care își căuta o bivoliță rătăcită a ajuns în valea unde se găsește bolta de piatră. Bivolița se afla în dreptul templului auriu și, când s-a dus să o ia, păstorul a văzut prin ușa deschisă statuia lui Buddha. A vrut să aducă o ofrandă, dar în toată viața lui nu avusese nici măcar doi bănuți. Tot ce putea să ofere era o turtă de mălai care urma să-i fie masa pentru următoarele trei zile. A înfipt turta între degetul mare și arătătorul lui Buddha. O clipă mai târziu, i s-a îndeplinit cea mai dragă dorință: putea să citească, să scrie și să vorbească asemenea unui învățat. A plâns când a putut citi lesne inscripția de pe placa din piatră. Ba chiar a corectat o mică greșeală la unul dintre caractere. Când a coborât de pe munte, a vorbit cu eleganță despre templu și despre Mâna lui Buddha.

În scurtă vreme, templul a devenit locul cel mai sfânt din trei districte, așa că mulți au venit în pelerinaj. Reputația sfântă a templului era sporită de dificultatea drumului până la el. Te puteai pierde cu ușurință. Poteca începea din Iazul Lunii, apoi, după jumătate de kilometru, se bifurca în două poteci care o luau în direcții opuse. După încă un kilometru, ambele poteci se despărteau în alte trei poteci, dintre care unele o luau în sus, altele în jos. După alți doi kilometri, fiecare din cele șase poteci se despărteau în câte patru, care, la rândul lor, o porneau în sus și în jos, înainte și înapoi. Una peste alta, peste o mie de poteci diferite șerpuiau pe toată înălțimea muntelui, chiar dacă nu se știa sigur cine le număraseră pe toate. Oamenii numeau încâlceala asta de poteci „Venele de pe Mâna Femeii Bătrâne care te conduce la Mâna lui Buddha”. În total, distanța era de aproape treisprezece kilometri. Dacă un bărbat voia să parcurgă drumul de jos, de la Iazul Lunii, până sus, la Mâna lui Buddha, cu toate pericolele care pândeau, trebuia să-i dedice o zi întreagă. O femeie zdravănă ar fi avut nevoie de două zile. Mulți dintre cei care se porniseră la drum în sezonul musonului fuseseră luați de ape. Vânturi stârnite din senin luaseră multe vieți. La începutul verii, ieșeau la iveală creaturi veninoase. Spre sfârșitul toamnei, apăreau tigri și urși în căutarea hranei care să le ajungă toată iarna. Celor care nu se rătăceau și supraviețuiau tuturor primejdiilor li se

îndeplineau cele mai arzătoare dorințe – desigur, dacă nu se gândeau la aceste dorințe, astfel încât să se prezinte în fața lui Buddha în starea de spirit potrivită. Dacă îți doreai un fiu, trebuia să-ți spui să nu te gândești la un fiu. Dacă îți doreai avuție, trebuia să nu te mai gândești la grămezi de aur. Din nefericire, când îți spuneai să nu te gândești la dorința ta, de fapt te gândeai la ea. Din acest motiv, puțini și-au văzut dorințele îndeplinite.

Erau două poteci care te duceau la Mâna lui Buddha. Una pornea pe partea dinspre sud a Muntelui Ceresc. Asta era partea din față a muntelui, dacă te luai după niște formațiuni care arătau ca niște degete de la picior, aflate la poalele sale. Cealaltă potecă începea pe partea nordică, spatele Muntelui Ceresc, unde la poale păreau să se ițească două formațiuni semănând cu niște călcâie. Poteca aceea din spatele călcâielor era cea din Iazul Lunii. Nimeni nu știa cât de greu era să urci pe una și să cobori pe cealaltă. Singurii care ar fi putut să dea mărturie nu se mai întorseseră niciodată.

Faima templului a dăinuit peste două sute de ani, iar apoi, acum vreo sută de ani, un om lacom căruia nu i se îndeplinise dorința a furat degetul mare al statuii lui Buddha. Templul a devenit pe loc blestemat, omul s-a transformat în stană de piatră, iar pelerinii care reușeau să ajungă la templu aveau parte de o soartă nefastă. Fiecare familie pășise câte ceva: o bătrână care își dorea încă un nepot a descoperit, când s-a întors acasă, că primul ei nepot murise fără nici un motiv. O tânără care își dorea ca picioarele paralizate ale soțului ei să fie vindecate s-a trezit cu propriile-i picioare întoarse invers. Oamenii povesteau de pietroaie imense care se desprindeau și se prăbușeau la vale, de inundații dezlănțuite din senin, de verșanți care se fărâmițau și de tot felul de urși și tigri. Toate acestea erau transmise din generație în generație, devenind parte a legendei fiecărei familii ai cărei străbuni suferiseră asemenea nenorociri.

A existat însă și un tânăr pe care nu l-a atins blestemul Măinii lui Buddha. El susținea că ajunsese la templu, unde a văzut mai multe stafii rotindu-se pe-acolo. Le-a vorbit, iar ele i-au spus un secret. După asta, era singurul care putea să meargă la templu fără ca el sau familia lui să pățească un mare necaz. Acel tânăr era străbunicul lui Perpetuu. A transmis mai departe secretul stafiilor, i l-a spus bunicului lui Perpetuu, care, la rândul lui, l-a spus tatălui său. Acesta a murit, însă, înainte să apuce să i-l spună lui Perpetuu.

Perpetuu zice că, fără să știe acele cuvinte, nu ar îndrăzni să urce pe munte la Mâna lui Buddha.

— Poveștile astea sunt niște prostii, a zis Dovlecelul Fermecat.

A spus-o cu atâta convingere, încât m-am gândit că s-ar putea să creadă cu adevărat în ele.

— Nu poți să-i convingi pe oameni că sunt prostii când fac parte din legenda familiei, a spus Pomelo. Perpetuu le aduce deseori aminte despre năpasta care îi așteaptă pe cei suficient de nechibzuiți încât să pornească în căutarea Mâinii lui Buddha. Le înfățișează bolovanii care s-au prăbușit peste cei care nu au ținut cont de avertizări. Și totuși mă întreb de ce continuă să scrie poezii despre pustnici beți care trăiesc pe munte? Ți-a recitat vreuna? Și tatăl lui a scris multe pe aceeași temă. La fel și bunicul, și străbunicul. Există ceva acolo sus – și nu e nici un blestem. Perpetuu își ține poeziile într-o cutie de lângă altar. Ai găsit-o? Nu? Dar pe cea în care se află povestea copilăriei lui, în care descrie cum a căzut în dizgrație familia lui?

Probabil că și Pomelo își băgase nasul printre lucrurile astea cu un scop. Oare și ea își căuta bijuteriile?

— După primul meu an aici, a continuat Pomelo, am observat că Perpetuu scria întotdeauna câte o poezie nouă în noaptea dinainte să plece pentru a inspecta fabrica de cherestea. Într-o dimineață, m-am trezit devreme și l-am spionat. Copia niște cuvinte de pe un teanc de hârtie pe altul. A rulat copiile și le-a băgat în teaca unui pumnal. După puțin timp, l-am auzit pe unul dintre servitori stând de vorbă cu servitoarea mea. E vorba de amantul ei, același care i-a povestit și despre Orașul Wang. I-a spus că Perpetuu nu o ia pe drumul de după pod. Merge un pic mai departe, până la o cărare mai mică ascunsă printre tufe. Și întotdeauna ia cu el o ploscă plină de vin. Cred că știu care e adevăratul blestem al Mâinii lui Buddha.

— Ce vrei să spui? Haide, s-o auzim, a spus Dovlecelul Fermecat.

— Eu am ghicit, a răspuns Pomelo. Acum încercați și voi.

— Preferă vreo potecă mai pitorească, am răspuns, și îi place să se îmbete pe drum spre fabrică.

— Și poeziile? a întrebat Pomelo.

Dovlecelul Fermecat s-a încruntat.

— Seducere vreo altă curtezană naivă, care habar n-are ce-i aia poezia bună. E din Shanghai? Dacă da, cum de ajunge până acolo și înapoi în două săptămâni? Circulă vreun tren?

— Nu există nici o iubită și nici un tren, a spus Pomelo. Putem să mai ghicim și mâine. Și așa o să vă ispitesc și mâine la încă o partidă de mahjong.

În noaptea aceea, aproape că n-am reușit să dorm din cauza ghicitorii lui Pomelo și a noilor informații pe care le aflasem: fabrica de cherestea, templul și blestemul, plosca de vin, minciunile despre alunecări de teren și versanți care se prăbușeau, poeziile despre un pustnic. Având în vedere natura mincinoasă a familiei, îl bănuiam pe străbunicul lui că inventase toată povestea. Blestemul era o metodă de a-i ține departe de vârful muntelui pe căutătorii de miracole. Nu exista nici o alunecare de teren și nici un blestem. Era ceva acolo, dar nu un trib de fantome dansatoare.

Mi-am frământat mintea să-mi dau seama de ce mi-ar zice Pomelo lucrurile astea. Ar fi trebuit să-și facă griji că i-aș putea spune lui Perpetuu ce-mi povestise. Și totuși, știa că n-o voi face. A dorit ca eu să aflu, dar nu dintr-o dragoste de soră. Mi-a împărtășit secretul pentru că avea ceva de câștigat și se gândise că poate nu eram dispusă să-i ofer lucrul respectiv.

Acum îmi dădeam seama că Pomelo se poate să mă fi mințit în privința sentimentelor ei față de Perpetuu și a sentimentelor lui față de ea. Poate că îl iubise la un moment dat – sau poate se convinsese s-o facă, la fel ca mine. Nu îmi imaginam că se bucura de atenția lui în pat. De când ajunsesem aici, descoperisem că nu mai era la fel de grijuliu. Era pretențios, dur și mârlan în mod intenționat. Pe de altă parte, nici eu nu mai eram la fel de entuziasmată cum mă prefăceam că sunt pe vremuri.

Încetasem să mai port discuții aprinse cu Perpetuu. Aici, în fundul țării, nu mai era nimic de discutat. Singurele lucruri care se întâmplau în Iazul Lunii erau certuri mărunte și diferite îmbolnăviri. Dacă Shanghaiul ar fi luat foc, n-am fi aflat. Cu toate astea, Perpetuu îmi spusese la un moment dat că îmi admira mintea, opiniile pe care mi le formasem trăind în lumea mamei mele, o lume a bărbaților și a afacerilor lor. Se putea să fie altă minciună de-a lui. Mi-a venit în minte, însă, că ar trebui să-l conving să

discute mai des cu mine. Aș fi putut să inventez confesiuni care să-l facă să simtă că mi-am deschis complet sufletul în fața lui. Așa ar avea mai multă încredere în mine. Ar putea să vorbească despre confesiunile mele, să-mi dea sfaturi, iar eu m-aș preface recunoscătoare și i-aș dărui clipe de extaz dincolo de ce puteau celelalte să-i ofere. Iar în acele momente dezgustătoare de intimitate, voi plânge din cauza plecărilor lui. Îl voi întreba când avea să se întoarcă și dacă poate să-mi aducă dulciuri sau pânzeturi. S-ar putea să-i scape fără să vrea câteva frânturi utile de informație. Nu exista ceva să nu fiu dispusă să fac pentru a scăpa.

Când s-a întors din următoarea călătorie, aveam pregătite ceaiul și gustarea pentru vizita lui. A mâncat cu poftă, iar eu i-am livrat prima confesiune mincinoasă: îmi era foarte dor de el și eram îngrijorată că nu mă mai iubea atât de tare ca altădată. Cât a fost plecat, îi recitisem poeziile pe care le scrisese pentru mine ca să-l pot păstra înăuntrul meu, cum ar veni. Le găseam erotice, chiar dacă el probabil că n-avusese intenția asta. Citindu-le, îmi aduceam aminte de momentele când îmi recita din ele înainte să mă ducă în pat și să-mi ofere tot soiul de alte plăceri poetice. Arta cuvântului și arta amorului erau de nese separat. El era piscul muntelui, iar eu eram iazul în care se reflecta imaginea lui, fremătând de excitație. Când îi citeam poeziile singură, i-am spus, nu puteam să mă abțin să îmi imaginez piscul lui. Era bucuros să mă audă zicându-i așa ceva. Se iubea așa de tare, încât a crezut până și această minciună stridentă. S-a șters de firimituri la gură și mi-a îndeplinit falsele mele fantezii, recitându-mi o poezie despre un pustnic beat în timp ce se împingea în mine.

Mai târziu, în timp ce stăteam întinși în pat unul cu fața la celălalt, i-am mai făcut o confesiune. Îl doream atât de mult, încât îmi făceam griji că găsise pe altcineva în călătoriile sale. Știam că nu trebuie să-i pun la îndoială fidelitatea. Dar acestea erau gândurile geloase ale unei femei arzând de dragoste, care și așa trebuia să-l împartă cu alte două soții. După cum mă așteptam, m-a liniștit cu blândețe spunându-mi că nu se vedea cu nici o altă femeie. Eu eram favorita lui, împărăteasa lui din curtea de nord.

— De ce trebuie să stăm departe unul de celălalt atâtea zile? i-am spus cu o voce îndurerată. Te rog, ia-mă cu tine. Așa, am putea să facem dragoste pe drum oriunde am avea chef. Mai ții minte clipele pe care le-am petrecut în locul nostru pitoresc?

Mi-a spus gingaș că nu poate. Era ocupat cu treburi care îi cereau atenția totală, iar tentațiile trupului meu l-ar fi distras.

M-am prefăcut timidă și l-am tachinat:

— Ce necesită mai multă atenție decât îmi doresc eu să-mi dai? Buna dispoziție i-a dispărut brusc.

— Nu mă întreba despre afacerile mele. Nu te privesc.

Știam că era riscant să insist prea mult ca să-i smulg niște informații. M-am prefăcut oripilată că l-am supărat și i-am cerșit iertarea. M-am întors și mi-am acoperit fața cu mâinile de parcă îmi ascundeam lacrimile. După o vreme, am spus cu o voce sfioasă:

— Ar fi exagerat din partea mea să te rog să-mi dai mai multe poezii care să mă aline cât timp ești plecat? Favoritele mele sunt cele despre pustnic. Poate că ai fi șocat să afli că îmi imaginez că tu ești pustnicul, iar eu sunt grota ta.

A fost de acord din toată inima să-mi mai dea poezii. Mi-a recitat alta, o variațiune a uneia pe care o scrisese deja.

— Îți imaginezi o grotă când îți scrii poeziile? E vreuna pe care ai vrea să o vizitezi mai des ca pe a mea?

Mi-am desfăcut lent picioarele.

— A ta e mai bună.

S-a rostogolit deasupra mea.

— Ai văzut vreodată o grotă adevărată precum cea din poezii?

M-a privit lung.

— De ce pui așa de multe întrebări azi?

S-a dat jos de pe mine și mi-a spus să-i mai torn ceai. Mi-am cerut scuze și i-am mărturisit că pur și simplu vreau să însemnăm totul unul pentru celălalt, așa cum a spus odată că ar trebui să fie. Nu încercam să-mi bag nasul în treburile lui. Mi-am pus pe mine halatul, dar mi-a zis să-l dau jos. Lucrând în casa de flori, îmi depășisem de mult orice jenă în ce privește goliciunea trupei. Dar acum mă simțeam vulnerabilă, de parcă ar fi putut să vadă dacă îl mint sau dacă sunt sinceră. Curtezană fiind, învățasem să-mi dau seama ce gândesc bărbații și ce își doresc luându-mă după gesturile lor și după cât de încordați le erau mușchii. Mi-am relaxat membrele, mi-am destins mușchii. S-a așezat pe pat și m-a privit în timp ce-l serveam cu ceai. A mușcat dintr-o brișă și s-a strâmbat.

Mi-a apropiat brișă de buze.

— Nu ți se pare râncedă la gust? mi-a spus.

Mi-a îndesat-o în gură înainte de-a apuca să răspund.

M-am întors și mi-am acoperit gura în timp ce mestecam. Am dat din cap. Ziceai că-i cauciuc, nu alta. După ce am înghițit-o pe toată, am încercat să-i mai fac o confesiune, una despre dorința mea de a avea un copil cu el.

— Sigur că vrei, a spus și mi-a mai vârât o briosoasă în gură, de data asta mai puternic. Și asta e veche?

Am dat din cap. Punea ceva la cale. Trebuia să spun ceva măgurilor pentru a-l readuce într-o stare mai veselă.

— Atunci scuipe-o afară, mi-a zis.

Am fost recunoscătoare că n-a trebuit să o mănânc toată și pe asta. M-a luat de umeri și m-a apăsat ca să îngenunchez, iar în clipa în care am făcut-o, mi-a umplut gura cu tulpina sa.

Devenind tot mai excitat, a țipat:

— Deschide gura mare, târfo!

M-am zbatut să mă desprind de el.

— Cum poți să-mi spui așa? am țipat, prefăcându-mă rănită.

S-a încruntat.

— Pot eu să știu ce-mi scapă de pe buze când mă las pradă simțurilor? Mi-a umplut din nou gura, apoi a reînceput să mă facă în fel și chip: Mai repede, pizdă ordinară!

Când a terminat, s-a întins pe pat, moleșit și satisfăcut. A adormit. M-am așezat în capătul celălalt al camerei. Ce se petrecuse? În mod evident, dădusem peste niște indicii importante. Există o grotă și nu voia să știu de ea. Avea să mai dureze ceva până să aflu informații suplimentare. Până atunci, aveam de gând să-i cer ce îmi promisese când am ajuns: să-mi construiască niște odăi mai bune în altă parte a clădirii, departe de strada zgomotoasă și într-un loc unde să ajungă soarele. Asta nu fiindcă mi-aș fi dorit să-mi fac traiul un pic mai confortabil. Speram nici să nu rămân aici atât de mult încât să fie gata vreo construcție. Din experiența mea, cu cât cheltuiau mai mult pe mine, cu atât clienții mă prețuiau mai mult. Acum eram ca vai de mine, iar el urma să mă trateze cu tot mai puțin respect până nu-mi îmbunătățeam statutul în casă. Trebuia să ajung cel puțin egala lui Pomelo.

Data următoare când m-a vizitat, în timp ce mă cuibăream în brațele lui după o rundă mulțumitoare de extaz, am adus vorba de

frigul de dinăuntru pentru că nu bătea soarele și de rușinea de-a trebui să am camere atât de puțin confortabile față de cele ale restului familiei.

— Pasajul de piatră ne poartă vocile ca pâlnia unui gramofon. Toți pot să audă ce vorbim.

— Nu exagera, a spus el râzând.

— Păi așa e. Dovlecelul Fermecat mi-a spus că vecinii stau lângă zid ca să ne asculte, de parcă am fi niște cântăreți de operă.

A râs.

— N-au decât să-asculte. E singurul lucru mai interesant care li se întâmplă în viață. De ce să-i lipsim de așa ceva?

I-am spus că n-aveam nevoie de o aripă complet nouă. Ar fi suficient doar să extindă aripa dinspre curte astfel încât camerele mele să dea spre interior, departe și de drum, și de pasajul cu ecou.

— Mă simt foarte prost că ne aud Pomelo și Azur.

A tăcut câteva momente.

— N-am auzit pe nimeni să se plângă de zgomot.

— Zgomotele sunt purtate și în direcția mea. Am adoptat imediat o voce plânsă: Pot să te aud cum o faci pe Pomelo să delireze de fericire. După țipetele tale, îmi dau seama exact ce-i faci, fie că stă pe spate, pe burtă sau zboară prin aer.

A râs.

— Ce imaginație ai și tu.

— Cum pot să dorm când aud cum îi spui că ești al ei, că e favorita ta?

— Nu i-am spus că e favorita mea.

— Nu-ți dai seama ce-ți scapă din gură când te înalți spre nori și spre ploaie! Mi-am făcut vocea să sune și mai plină de durere: Cum pot să dorm când inima mi-e atât de rănită?

Din nou s-a mulțumit doar să râdă.

— Soția mea fără somn. O să le anunț pe toate că tu ești favorita mea. Întoarce-te și strigă cât te ține gura.

A fost brutal de la bun început. Degetele lui erau ca rădăcinile uscate ale unor copaci morți. M-a apucat de sâni și i-a răsucit, făcându-mă să scot un scâncet. M-a mușcat de gât, de ureche, de buza de jos, și de fiecare dată când țipam de durere, el urla:

— Spune-mi că sunt al tău. Spune-mi că mă vrei! Mai tare.

După ce a încetat chinul, m-am întors pe o parte. Adoptasem strategia greșită. Mă mângâia pe păr, spunându-mi că Pomelo știa

acum cât de mult ținea el la mine. A enumerat părțile care îi plăcuseră cel mai tare, iar eu am încetat să-i mai ascult cuvintele respingătoare. Nu am spus nimic. M-a întors cu fața spre el și i-am văzut pupilele mărite și negre ca ale unui animal. Mi-am ferit privirea ca să nu i le mai văd. M-a apucat de bărbie și mi-a ridicat chipul.

— Uită-te la mine, mi-a spus. Ai niște ochi așa de frumoși. Sunt ca niște ferestre spre mintea ta. Mi-a sărutat pleoapele. Chiar și când ești tăcută, pot să mă uit în ochii tăi, adânc, până în locul unde îți sunt ascunse sentimentele adevărate. Să intru și să mă uit? Ce simți tu cu adevărat pentru mine?

Pupilele lui erau două luni negre. Chiar am avut senzația că îmi pătrunsese prin ochi. Mi-am simțit capul infinit de greu. Abia dacă mai puteam să gândesc. Îmi sufoca gândurile, voința. Trebuia să-mi întăresc voința. Mă ținea de bărbie. Eram hotărâtă să nu mă arăt speriată. Mi-am coborât pleoapele pe jumătate pentru a da impresia unei priviri visătoare.

— Deschide-le ca lumea, mi-a poruncit. Vreau să te cunosc în întregime. Acum văd. Uite-le acolo, gândurile tale prețioase. Și uite-l și pe al meu: n-o să te las niciodată să pleci.

Am tresărit și pesemne că mi-a simțit corpul încordându-se.

— Ce este, dragostea mea? m-a întrebat. Mi-a întors din nou fața spre el. Uită-te la mine. Spune-mi de ce te temi.

Nu am putut să vorbesc imediat.

— Nu mi-am închipuit că o să te aud vreodată promițându-mi asta. Am fost surprinsă, iar acum sper că se va adevăra.

A continuat să se uite fix în ochii mei și m-a forțat să fac și eu la fel.

— Ești a mea. Pentru totdeauna. Eu sunt al tău?

I-am simțit din nou prezența copleșitoare printre gândurile mele. Mi-am adunat toate forțele care-mi mai rămăseseră pentru a-mi alunga teama din minte.

— Ești al meu, i-am spus.

Îl simțeam cum se gândea. Era supărat că îl mințisem. Așa că am repetat cuvintele mai blând, cu o voce mai tandră, forțându-mă să par veselă și plină de uimire că eram atât de norocoasă să fie adevărat.

Dovlecelul Fermecat mi-a zis că ducea viața unei călugărițe budiste. Supunerea în fața unor idioți și netoți o făceau mai vrednică de

răsplată în Viața de Apoi. Existau, însă, și avantaje în a trăi cu servitorii, îmi spunea ea. Îi permitea să afle ce se plănuiește – Azur e bolnavă. Azur se preface iarăși că e bolnavă. Azur minte că fiul lui Perpetuu e bolnav. Pomelo e bolnavă. Pomelo se preface iarăși că e bolnavă. Pomelo se plânge de mâncare. Azur o ceartă că se plânge din orice. Pomelo i-a oferit lui Perpetuu o partidă de sex așa cum îi plăcea lui, drept care a primit o brățară. Azur nu găsește brățara pe care intenționa să i-o dea viitoarei mirese a fiului ei. Pomelo e furioasă că trebuie să dea înapoi brățara. Perpetuu pleacă să vadă cum merg lucrurile la fabrica de chereștea, iar noi vom avea o săptămână de liniște.

Dovlecelul Fermecat și cu mine vorbeam în șoaptă – pentru ea era o victorie faptul că reușea să se controleze. O suspecta pe servitoarea lui Azur, pe care o prinsese deja trăgând cu urechea. Ca s-o împiedice să mai asculte pe la ferestrele noastre, Dovlecelul Fermecat răspândise zvonul că văzuse fantoma unei femei, cu o privire de om sufocat, care se plimba prin camerele noastre. Chiar și cu asemenea precauții, vorbeam în șoaptă. Cine știe dacă nu ascultau celelalte servitoare – alea care îi slujeau pe membrii familiei din partea cealaltă a casei? Îmi făceam griji în privința servitoarei lui Pomelo, până când a lăsat-o însărcinată un bătrân din Iazul Lunii, iar bătrânul l-a plătit pe Perpetuu să i-o dea lui. Azur nu dorea să folosească banii pentru a-i lua lui Pomelo altă slujnică.

Cât timp Perpetuu era plecat, apăsarea existenței noastre de zi cu zi dispărea temporar. Dovlecelul Fermecat, Pomelo și cu mine vorbeam despre trecut, uneori cu nostalgie, alteori cu haz. Ne spuneam povești despre favoriții noștri. Nu retrăiam umilințele. Aproape fiecare pețitor, patron, amant, curtezană sau matroană își aveau locul în raftul nostru cu povești. Aveam de unde alege dacă voiam să vorbim pe îndelete: bărbați bătărași, bărbați generoși, bărbați amabili, tineri ale căror cerințe în materie de sex nu se mai terminau. Am căzut de acord că avuseserăm parte fiecare de câte un client care ne făcea munca să pară lipsită de efort, pe care îl iubiserăm și am fi vrut să îl luăm de soț și după care nu credeam că vom mai cunoaște dragostea vreodată. I-am povestit lui Pomelo despre Fang cel Loial.

Îmi jurasem la un moment dat că n-o să mă mai gândesc niciodată la el. Dar era imposibil să împiedic amintirile să mi se

streoare printre gânduri. Mă cunoștea de la șapte ani și mă văzuse crescând de când eram doar o fetiță americană răsfățată. Știa ce îmi dorisem de la el, ce îmi dorisem de la orice bărbat. Suferise din pricina suspiciunilor mele, a felului în care mă vâram tot timpul în sufletul lui, reclamând sinceritatea. Îmi aduceam aminte cum îmi spusese la un moment dat să primesc bunătatea când îmi este oferită, să recunosc dragostea acolo unde ea există. Privind în urmă, îmi dădeam seama cât de mult mă iubise în felul lui, dar eu voiam mai mult. Amintirile plăcute pe care le aveam cu el erau acum daruri.

Cele mai frumoase amintiri, desigur, erau cele cu Edward și Flora. Și totodată cele mai triste. Toate trei ne păstram amintirile cele mai pline de amărăciune la loc de cinste. Erau dovezi ale dragostei, iar eu aveam multe povești care dureau.

Într-o după-amiază, plânsesem foarte mult după Micuța Flora. Era 18 ianuarie, împlinea șapte ani. Împreună cu Dovlecelul Fermecat, am evocat ziua în care se născuse. Mai ții minte expresia de pe chipul lui Edward când a luat-o în brațe? Mai ții minte ziua în care a văzut cum își curăța piciorușele o musculiță? Speram că este fericită. Mă temeam că nici nu mă mai ține minte. Deodată, am auzit un strănut dincolo de fereastră, așa că am deschis obloanele. Servitoarea lui Azur se îndepărta grăbită. Îmi zărise lacrimile.

În Shanghai, înainte să aflu că Perpetuu îmi făcea curte, vorbisem deschis cu el despre Edward. În definitiv, și el își vărsase toată durerea legată de Azur. Îi spusese de micile mele momente împreună cu Edward, care erau întotdeauna cele mai importante în amintirea mea – o conversație despre natura vigilentă a păsărilor, nuanța schimbătoare a ochilor noștri, mici lucruri de genul acesta. Perpetuu a lăudat dragostea pe care mi-o purtase Edward – „iubitul tău soț” – și m-a încurajat să-i povestesc mai multe. Eram compatrioți într-ale durerii, a spus, iar eu am fost de acord, fără să-mi dau seama cât de periculos era să îi dau de înțeles unui viitor iubit că n-o să iubesc niciodată alt bărbat mai mult decât pe cel care murise.

După ce Perpetuu și cu mine am devenit amanți, mă întreba cu delicatețe dacă mă mai gândeam la Edward. Am recunoscut că da, dar adăugam repede că mă gândeam mai des la el. Perpetuu izbucnise în plâns când a auzit asta. Treptat, am început să simt că nu vrea să-mi mai aduc aminte nimic despre trecutul meu. Așa că

evitam să aduc vorba de Edward. Cu timpul, a trebuit să mă prefac că îmi pierdusem amintirile tuturor momentelor fericite pe care le trăisem alături de altcineva. Voia să dea impresia că viața mea începuse odată cu el și că el fusese cel care îmi descătușase toate sentimentele. Dar servitoarea lui Azur aflase adevărul: îmi văzuse lacrimile. Avea să-i spună lui Azur, care o va răsplăti.

— Azur mi-a spus că ai plâns, a zis Perpetuu în noaptea în care a venit în patul meu. Ești tristă, dragostea mea?

Părea îngrijorat.

— De ce-aș fi? Poate m-a auzit cum cântam azi după-amiază. Era o melodie tristă.

— Cântă-mi-o.

Mi s-a blocat mintea.

— Mi-e prea jenă. Nu mai pot să cânt atât de frumos ca în casa de curtezane. Trebuie să exersezi, altfel îți voi zgâria urechile cu cârâitul meu.

— Tot ce faci tu e fermecător. Când e imperfect, e cu atât mai fermecător. Și-a încolăcit brațele în jurul meu. Cântă. Altfel nu-ți dau drumul.

Mi-am stors creierii și, din fericire, mi-am adus aminte un cântecel american pe care îl uram. Surorile flori obișnuiau să îl pună la gramofon și să danseze foxtrot, drept care melodia îmi răsuna în minte zile în șir. Am început să-i cânt lui Perpetuu în engleză cât de trist am putut:

„Un chinez micuț, cuprins de dor,
Își face bagajul, pornește la drum,
pe un vapor mare de tot acum.
Deloc nu-i place să-și părăsească patria.
După-atâția ani,
Pleacă iar pe-ocean.
Cântă cu alean
Adio, Shanghai.“

Perpetuu a bătut din palme.

— Vocea ți-e la fel de frumoasă. Dar ce înseamnă versurile? Nu am înțeles decât *Adio, Shanghai*.

— E despre o fată tristă care își părăsește familia în Shanghai.

— O cântai pentru că ți-e dor de Shanghai?

Unde avea să mă poarte melodia asta nefericită?

— Nu-mi e dor de Shanghai aproape deloc, am spus.

— Aproape deloc? Asta înseamnă că de ceva ți-e dor, totuși. De ce ți-e cel mai tare? De petreceri, de hainele frumoase, de mâncarea bună?

Am încercat să găesc ceva inofensiv.

— Mi-e dor de peștele de mare, atât.

M-a mângâiat pe obraz, apoi, când m-am uitat la el, mi-a zis:

— Ți-e dor de bărbați?

M-am ridicat în capul oaselor.

— Cum poți să mă întrebi așa ceva?

— Te jenezi să recunoști, dragostea mea?

— Nu tânjesc după trecut, i-am spus tăios. Am fost doar surprinsă că mă întrebi așa ceva.

— De ce îți ferești privirea? M-a întors cu fața spre el: Cred că îți aduci aminte cu plăcere de unii dintre bărbații ăia, de unii anume.

— Nu. Era doar o afacere.

— Cu siguranță că ți-a făcut plăcere să fii cu unii dintre ei, ăia mai chipeși, mai fermecători. Fang cel Loial. El a fost primul tău bărbat, nu?

M-am străduit să respir normal. De unde știa? Oare Fang cel Loial i se lăudase? Sau mă auzise servitoarea lui Azur?

— N-am sentimente speciale față de el, i-am spus.

— Unei femei îi este întotdeauna drag primul iubit, mi-a zis. Trebuie că l-ai primit de-a lungul anilor și fără sentimentul că este doar o afacere. E un om mult mai de succes decât mine și probabil că ți-a oferit cadouri frumoase. Uită-te la mine. E mai chipeș decât mine? M-a prins strâns de brațe și m-a privit în ochi. Mi-am întors puțin fața în altă parte. Apoi a continuat: Te gândești la el chiar acum? De asta te uiți în altă parte? Vrei să-ți imaginezi că penisul meu e al lui? Atunci ia întoarce-te ca să nu-mi vezi fața.

M-a întors pe burtă înainte să-i pot răspunde și m-a încălecat ca o maimuță nebună, grohăind și urlând. Parcă înnebunise.

Noaptea următoare a fost potolit, dar eu mă pusesem în gardă. Am vorbit despre băiatul lui, despre cât se înălțase. Perpetuu vorbea cu o voce domoală. Și-a lăudat fiul, mi-a spus cât de silitor e la învățătură. Mi-a spus câteva lucruri istețe pe care le auzise de la el. Era vesel când m-a dezbrăcat și m-a tras în pat. Dar în câteva clipe, s-a schimbat. S-a încolăcit în jurul meu și m-a privit direct

în ochi. Nu a spus nimic, dar puteam să-l simt cum îmi împresura gândurile, cum mi le inocula pe ale sale.

— La ce te gândești, dragostea mea? m-a întrebat. La Edward? Eram pregătită.

— Nu răspund la întrebări despre Edward. Am încercat să scap din îmbrățișarea lui, dar m-a strâns și mai puternic. Nu înțeleg de ce mă întrebi. Edward nu mai este. Pe când tu ești aici.

— De ce minți? Minciuna ne îndepărtează unul de celălalt. Minciuna înseamnă că îl ascunzi și că e în continuare aici. Știu că ți-e dor de el, nu-i nici o rușine.

Era adevărat, m-am gândit, acum mai mult ca oricând. Dar știam că nu trebuie să zic nimic. Perpetuu a continuat pe un ton rugător:

— Ca să te pot iubi pe deplin, trebuie să-l dai uitării, să-l vezi așa cum era în realitate. Era un străin care ți-a spus că se căsătorește cu tine ca să aibă parte de o pizdă gratis. De ce tremuri? Din cauza lui? Ți aduci aminte ce ți-a făcut, cum te-a futut ca pe o curvă. E încă aici, nu-i așa? Un hoit cu noi în pat.

M-am abținut să nu țip la el. Am vorbit pe un ton calm.

— Nu vreau să mai discut despre asta.

— Haide, dragostea mea, spune-mi adevărul. Ce senzație ai avut când te-a atins prima oară? Te-ai înfiorat? L-ai vrut înăuntrul tău imediat? Erai o femeie experimentată. Femeile ca tine nu-și ascund dorința. Am simțit asta când ne-am cunoscut. M-ai dorit. Dar m-am abținut. Te-am făcut să aștepti înainte să te iau. M-a îmbrățișat cu brutalitate. Chipul lui lipsit de expresie era înfricoșător. Apoi a continuat: Pe el cât timp l-ai așteptat? Te-a luat pe la spate ca un câine? La asta se pricep cel mai bine străinii? M-a întors cu spatele la el și m-a pătruns cu putere: Așa a făcut? Mai tare? Mai repede? I-ai supt mădularul? De ce te împotrivești? Arată-mi ce ai făcut pentru el și n-ai făcut niciodată pentru mine. Vreau să primesc tot ce a primit și el. Vreau ce le dădeai bărbaților cu care zici că nu era vorba decât de afaceri. Și mai vreau și ce nu le-ai dat niciodată nenorociților ălor.

Se împingea violent în mine, iar eu nu mai aveam suflu să vorbesc. Mă apăsa cu toată greutatea lui. Mă strivea. Am încercat să îl împing la o parte. Mi-a strigat cuvinte ca să mă ațâțe, de parcă aș fi fost excitată. Mi-am dat seama că trebuia să-i spun ce voia să

audă. Așa că am țipat că eram a lui și el al meu. I-am țipat să ia mai mult de la mine, să mă ia toată. S-a mai potolit.

Când a terminat, s-a întins pe spate, mulțumit și extenuat. A redevenit tandru.

— Dragostea mea, țin atât de mult la tine. Ce s-a-ntâmplat? De ce arăți așa de nefericită?

— Nu puteam să respir. Am crezut că o să mă sufoc.

— Te-am lovit? Îmi pierd controlul când facem dragoste, știi doar. Mă simt descătușat și liber, credeam că și tu te simți la fel. Dar văd că nu e cazul. Te gândeai la nenorocitul ăla de american, la mincinosul ăla.

Vechea și incontrolabila durere a reînviat. M-a cuprins o ură nemărginită față de Perpetuu.

— Sigur că mă gândesc la el. Nu poți să-ți bați joc de amintirea lui, s-o transformi în ceva obscen.

S-a ridicat, s-a dus la masă și m-a privit. Lampa îi lumina fața de jos în sus, astfel încât ochii lui păreau să fie două găuri adânci. Chipul i s-a schimonosit.

— Nu pot să cred că-mi spui asta după experiența pe care tocmai am trăit-o.

Și m-a scuturat atât de puternic, încât cuvintele mi-au ieșit pe gură ca un tril când am țipat:

— Îl voi iubi întotdeauna! Mi-a oferit respect și dragoste. Mi-a oferit-o pe fiica mea, care e mai prețioasă pentru mine decât oricine de pe pământul ăsta.

Perpetuu mi-a dat drumul. Și-a cuprins trupul cu brațele, apoi a făcut o grimasă de durere.

— Îi iubești pe amândoi mai mult ca pe mine?

Eram bucuroasă că reușisem să-l rănesc. Voiam să-l rănesc tot mai mult până când mă va urî și mă va alunga.

— Niciodată nu te-am iubit, i-am spus. Ar trebui să mă lași să plec.

S-a ridicat din pat și a venit spre mine. Fața îi era dură ca stânca.

— Nu te mai recunosc, mi-a spus.

Apoi m-a lovit cu pumnul.

Nu mi-am mai simțit jumătate de față pentru câteva clipe, înainte să-mi zvâcnească puternic, de parcă eram lovită iar și iar. L-am văzut ca prin ceață, un bărbat gol bălăbănindu-se înainte și înapoi,

cu gura deschisă, îngrozit că mă lovise. A dat să mă atingă, dar eu i-am spus să plece. Mi-am luat halatul și, în timp ce își cerea iertare, eu continuam să țip la el că vreau să plece. M-a apucat de mână, eu m-am smucit și m-am îndepărtat. Am simțit un șut înfiorător în spate, apoi am căzut pe burtă. Înainte să-mi revin, m-a lovit din nou cu piciorul, apoi m-a apucat de păr și m-a lovit peste cap cu pumnul. Plângea și scheuna cu o voce ascutită:

— Oprește-te, oprește-te, trebuie să te oprești, zicea, de parcă el era cel bătut.

Înnebunise și voia să mă omoare. Simțeam izbiturile surde ale picioarelor și pumnilor, șocul loviturilor succesive în umăr, în coapsă, în stomac. Am auzit-o pe Dovlecelul Fermecat cum a țipat la el, așa că m-a lăsat câteva momente în pace, dar apoi am auzit-o pe ea cum urlă de durere. S-a întors la mine și a continuat să mă bată. După fiecare pumn, vedeam mici cercuri albe care se măreau și dispăreau, și atunci îi zăream iarăși chipul înfiorător. Am simțit o explozie în ceafă și dinaintea ochilor mi s-a așternut bezna. Mă orbise. M-a împins și am avut senzația că mă prăbușesc pe spate, așteptam ca trupul meu să se lovească de sol. Am continuat să cad și să aștept, holbându-mă în întuneric cu ochii mei orbi.

Când mi-am recăpătat cunoștința, am văzut legănându-se deasupra mea fața hidoasă a unui străin. M-am speriat. Era Dovlecelul Fermecat. Avea un ochi vânăt, atât de umflat, încât nu se mai deschidea. Jumătate din față îi era violet cu roșu.

— O să-i tai viermișorul ăla al lui, a spus. Jigodie ordinară! Crezi că glumesc? O să iau cel mai ascuțit cuțit din bucătărie după ce se culcă toți. Dacă tot vrea să te omoare, atunci măcar să-l omorâm noi primele.

Vocea ei avea ceva melodramatic, cuvintele pluteau în sus și în jos. Îmi dăduse opiu medicinal, mi-a spus. Mă simțeam de parcă mă legănam pe bule de aer.

— Îi știi eu pe bărbații de felul ăsta. Odată ce lasă cruzimea să pună stăpânire pe ei, nu mai pot s-o țină în frâu. A văzut cât de teamă îi-era și asta l-a excitat. Când țipi de durere, devine tandru, plin de dragoste. Apoi – trosc! – se schimbă și vrea să te faci mică de spaimă, ca să poată fi din nou tandru. Oamenii cruzi sunt dependenți

de frica celeilalte persoane. Odată ce i-au prins gustul, nu se mai pot dezobișnui.

L-a blestemat pe Perpetuu. N-o mai auzeam și m-am întrebat dacă nu cumva surzisem.

Când am deschis ochii, am zărit fața încețoșată a lui Pomelo ca încrețită de valuri. Pentru o clipă, am crezut că mă înecasem și că o vedeam de pe fundul apei. Poate că murisem, dar măcar nu eram oarbă. Pentru o clipă a părut severă, apoi iertătoare. De ce trebuia să mă ierte? Am încercat să o întreb, dar nu mi-am putut auzi cuvintele.

Efectele opiului s-au diminuat, iar eu m-am trezit cu o durere care îmi provoca greața. Mi se învârteau ochii în cap căutându-l cu groază pe Perpetuu. Nu puteam să fug de el. Îmi simțeam mâinile și picioarele țepene, iar când încercam să mă mișc, o durere ascuțită mă săgeta în fiecare părticică a corpului. Pomelo îmi punea comprese cu ierburi pe vânătaii, dar greutatea lor îmi sporea durerea.

Nu știu câte zile au trecut până când Perpetuu a venit la mine cu ochii înroșiți, o mutră plină de căință și un cadou. În ciuda durerii, m-am tras mai departe de el. Dacă avea de gând să mă omoare, așa să fie.

— Cum am putut să fac așa ceva? a strigat. Te-am făcut să-ți fie teamă de mine. A susținut că era beat și că dragostea, disperarea și vinul duseseră la toate astea. Se temea, de asemenea, că fantoma tatălui său îl posedase. A continuat: Toată seara m-am simțit de parcă n-aș fi fost eu însumi. Eram îngrozit de ce se petrecea și totuși nu mă puteam opri.

Mi-am adus aminte de scâncetele lui. „*Oprește-te. Oprește-te. Trebuie să te oprești.*“

Mi-a examinat urmele de pe maxilar, vânățiile de pe umeri, mâini și picioare, sărutându-le pe fiecare în parte și provocându-mi valuri de scârbă. A zis că vânățiile aveau culoarea fructelor – unele prună, altele kumquat, altele mango.

— Cum am putut să-i fac așa ceva pielii tale minunate, dragostea mea?

A așezat lângă mine pe pat un săculeț de mătase. Nu l-am atins. L-a desfăcut și a scos afară o agrafă, un phoenix suflat în aur, cu inserții de turcoaze și o coadă în evantai din perle. Mi-a spus că îi aparținuse străbunicii lui.

— Ca să vezi cât de mult însemni pentru mine.

A lăsat cadoul pe pat.

În fiecare zi venea și stătea lângă pat câteva minute. Teama mi se tocise, transformându-se în dezgust. Îmi aducea fructe și dulciuri. Nu le-am mâncat. Nu mi-a cerut nimic altceva. La două săptămâni după bătaie, m-a întrebat dacă poate să facă din nou dragoste cu mine. Mi-a spus că o să se poarte cu blândețe. Că n-o să mă mai lovească niciodată. Ce puteam să fac? Unde puteam să mă duc? Ce mi-ar fi făcut mai târziu dacă refuzam?

— Sunt soția ta, i-am spus. E dreptul tău.

M-au trecut fiorii când m-a atins. Mi-a venit să mă ridic și să fug. Când am reușit, în cele din urmă, să stau nemișcată, mâinile lui mi s-au părut ca niște greutateți din piatră așezate peste carnea mea moartă. Nu era încântat de lipsa mea de pasiune, dar a înțeles că va dura până vom putea să ne iubim iarăși fără rezerve. Când a plecat, am vomitat. La scurt timp, l-am auzit țipând extaziat din camera lui Pomelo. El urla la ea, iar ea îi răspundea tot țipând că îi aparține, fiecare părticică a ei. Dacă ea îl voia atât de mult, putea să-l aibă în fiecare noaptea. O voi ajuta. Voi insista.

Aproape săptămănal, Perpetuu se mânia și mă bătea. Nu o făcea ca prima dată când am crezut că o să mă omoare. Urla la mine și eu strigam la el, știind foarte bine ce provoc. Din câte spunea Dovlecelul Fermecat, vecinii se așezau lângă ferestre și ronțaiu alune, ascultând tot spectacolul nostru de operă. Perpetuu avea grijă să nu mă lovească la față. În schimb, îmi trăgea palme peste ceafă, îmi dădea roată, apoi mă lovea cu șutul în fund și în picioare. Mă împingea în zid și mă obliga să mă uit la el, apoi mă smucea de păr și mă culca la podea. Când îmi era prea rău ca să mai continui, mă făceam ghem. Dovlecelul Fermecat avusese dreptate despre nevoia lui Perpetuu de a mă trata cu cruzime pentru ca, ulterior, să se arate chinuit de remușcări. Mi-era silă de el și refuzam să-mi arăt teama.

Când venea la mine în pat, mă pierdeam în amintiri ca să-l fac să dispară. Nu putea să îmi vadă sau să-mi audă gândurile, așa că îmi evocam amintire după amintire, până când se dădea jos din patul meu. Mintea mă purta în locurile îndrăgite. Salonul cel mare unde o alergam pe Carlotta. Se juca cu o minge împletită dintr-o batistă de-a mamei făcută nod. Mă duceam pe strada de unde luam trăsurile pentru plimbări. Făceam cu mâna bărbaților. Treceam pe

o străduță pe care se înșirau magazine unde se vindeau cărți, meda-lioane și ceasuri. Îmi cumpăram dulciuri. Mă duceam la Edward. Eram în mașină, eu conduceam. Țipam pentru că îmi era teamă să nu dau peste o rață care trecea drumul urmată de puii ei. M-am întors cu gândul la una dintre după-amiezile când era prea cald să facem altceva decât să stăm tolăniți pe divane, față-n față. El citea... *Potirul de aur*. Ascultă, îmi spunea. Eu ce citeam? Un pasaj din noul lui jurnal. Jurnalul lui. Am citit pasajul cu voce tare. Eram la volan. M-am întors în dormitorul nostru și l-am văzut pe Edward cu Micuța Flora în brațe. Era aproape în zori, camera scăldată în tonu-rile calde ale luminii sepie devenea tot mai luminoasă și mai plină de culoare. Îi vedeam pe amândoi atât de clar, expresia feței lui Edward când i-a șoptit Micuței Flora că este un miracol. Am simțit când s-a uitat la mine și mi-a spus: „Este perfecțiunea dragostei, pură și nevătămată“.

De ce folosise cuvântul acela, *nevătămată*? Am vrut să-l întreb mai târziu, după ce se culca Flora. Aș fi vrut să-l întreb atâtea lucruri, iar acum singurele răspunsuri pe care le primeam erau cele în care aveam nevoie să cred. Știam despre ce vorbea. O voi proteja și toată durerea care îmi fusese provocată se va vindeca până când aveam să devin din nou pură, iar în inima mea nu va mai fi nici un strop de ură, doar dragoste.

Dovlecelul Fermecat și cu mine mergeam de două-trei ori pe săptămână în curtea lui Pomelo ca să jucăm mahjong. Deveniserăm surori flori de-acum și renunțaserăm la suspiciuni, promițându-ne să nu ne punem bețe în roate. Într-o zi, Pomelo a pomenit un fel de mâncare cu care se delectase în Shanghai. I-am șoptit că s-ar putea să o audă servitoarea lui Azur și să-i dea raportul lui Perpetuu că se gândea la vechea ei casă.

— Servitoarea lui Azur? a spus. Spioana aia mică nu îndrăznește să mă toarne ea pe mine. O am la degetul mic. Ea și cu servitorul ăla tânăr sunt amanți, iar eu știu sigur că el a tot furat mâncare din cămară ca să-i dea ei. Dar Azur o răsplătește pentru că te spionează pe tine. Îți sugerez să o lași să-și primească răsplata. Când știi că te spionează, vorbește despre iubirea ta nemuritoare față de Perpetuu și despre cât de tare o respecti pe Azur. Las-o pe servitoare să-ți răspândească minciunile.

Pomelo a pus un disc la gramofonul Victrola.

— Servitoarea nu ne poate auzi dacă pun muzică.

Cu ocazia ultimei noastre vizite la ea, în timp ce ne aranjam piesele de mahjong, Pomelo a început conversația cu o nemulțumire.

— Am tot vrut să-ți zic că nu poți să-ți arăți dragostea față de Perpetuu mai bine ca mine. M-am uitat la ea, întrebându-mă ce urmărește. A continuat: Pot să aud din partea cealaltă a curții ce faci când te vizitează Perpetuu. Și tu poți să mă auzi pe mine. Dar eu sunt mai convingătoare decât tine. Ai devenit destul de delăsătoare când vine vorba să-i lauzi scula. Îți sugerez să îți îmbunătățești abilitățile de actriță. Mă gândeam că am putea să intrăm într-o competiție, cine îl păcălește cel mai tare cu disimulările noastre. Putem să fim ca niște surori flori din Shanghai, ca în trecut, și să ne luptăm pentru un bărbat pe care nu-l dorim. Să țipăm de plăcere. Să declarăm că suntem ale lui pentru totdeauna. Să-i spunem că îl iubim pe el și numai pe el. Să o facem pentru mândria pe care o aveam odată față de profesia noastră.

— Prefer să mă snopească în bătaie decât să fac așa ceva.

— Asta a spus și una din celelalte două concubine. Era puternică, la fel ca tine.

Mi-am ținut respirația. Tot așteptasem să-mi povestească despre asta. Până acum refuzase să îmi spună mai multe.

— A locuit în camera mea?

— În a mea. Eu am stat în a ta până când am fost promovată. Numele ei era Proștețime, a spus Pomelo. Îl iubise cu adevărat pe Perpetuu la un moment dat, chiar și după ce a venit aici și a descoperit că a mințit-o. Dar când am ajuns eu, a înnebunit. L-a ocărât că fusese nesincer, și-a bătut joc de el că locuia într-un loc așa de prăpădit. Nu i-a mai arătat tandrețe sau pasiune. Și nici nu se făcea mică de teamă. A bătut-o până n-a mai știut de ea. I-a scos doi dinți și i-a vătămat un ochi, astfel că n-a mai putut să și-l deschidă niciodată. Într-o noapte am auzit-o țipând și mai tare decât de obicei. A doua zi dimineață dispăruse. Evident, m-am temut că Perpetuu a omorât-o și că îi scosese deja corpul din casă ca să-și ascundă fapta.

— *Ai-ya!* a făcut Dovlecelul Fermecat.

Mi s-a tăiat răsuflarea și am simțit un nod în stomac. *Perpetuu, criminal.* Același sfârșit m-ar fi putut aștepta și pe mine.

— Până la urmă, s-a dovedit că a fugit, a spus Pomelo.

Am început să respir din nou. Acum îmi doream să aflu cum o făcuse. Pomelo ne-a povestit mai departe:

— A luat-o pe poteca de-a lungul râului. La primul cot, două femei care lucrau pe câmp i-au văzut pe Perpetuu și pe Prospețime luptându-se. A reușit să scape și a intrat repede în râu, apoi a pornit mai departe, clătînându-se, peste pietrele netede de sub apă. La mal, apa nu era adâncă decât până la genunchi, poate i s-a părut că ar putea lesne să treacă pe partea cealaltă. Dar mușchiul de pe pietre era alunecos, iar apa curgea repede, așa că a căzut de câteva ori. Când a început să fie mai adâncă, spre mijloc, apa îi ajungea la coapse. Hainele i s-au lipit de picioare, astfel că se chinuia să nu se răstoarne. De fiecare dată când cădea, apa o ducea puțin mai departe înainte să apuce să se ridice la loc. Apoi râul a devenit și mai adânc, îi ajungea până la brâu, a luat-o pe sus ca pe o frunzuliță. A reușit să se îndrepte către mal și s-a prins de rădăcina unui copac. Perpetuu a găsit o creangă groasă și i-a întins-o, iar Prospețime s-a prins de ea. Femeile care priveau toată scena asta s-au mai liniștit. În timp ce Perpetuu o scotea din apă, i-a strigat ceva. Ea a țipat la rândul ei. Femeile nu știau exact ce și-au spus pentru că apa curgea năvalnic și tumultuos. Dar una din ele a povestit că Perpetuu părea furios și că a dat drumul crengii. Prospețime a fost luată de apă ținând încă creanga în mâini. Capul i-a mai apărut la suprafață de două ori înainte ca trupul să-i dispară dincolo de o cască micuță și să-i fie tras în adâncuri. Femeia a spus că Perpetuu a părut mulțumit, ca un bărbat care prinsese un pește mare.

Vedeam în minte cele povestite și eram complet năucită. Pomelo a continuat:

— Cealaltă femeie avea o variantă diferită. Ea zicea că în timp ce țipau unul la celălalt, lui Prospețime i-a apărut o privire nebunească în ochi. I-a mai strigat ceva o ultimă dată și a dat drumul crengii, lăsându-se luată de ape. Femeia asta zicea că Perpetuu arăta ca un bărbat care prinsese un pește mare, dar căruia îi scăpase din mâini înapoi în ape. Corpul lui Prospețime a fost găsit la un kilometru și jumătate în aval, lipit de un pietroi. Apa curgea cu atâta forță, încât n-au reușit să-i desprindă corpul decât după venirea verii, când a scăzut nivelul apei. Oricum s-ar fi întâmplat lucrurile,

au zis oamenii, Perpetuu nu putea fi învinovățit pentru moartea ei. În definitiv, fugise. A intrat singură în apă. Dar dacă mă întrebați pe mine, eu cred că ea a dat drumul crengii. Așa era femeia asta. Semăna cu tine.

Am simțit o gheară în gât.

— Ai spus că mai era o concubină. A murit și ea?

— Despre ea am tot vrut să-ți povestesc. Farmec a ajuns după mine și a plecat cam cu un an înainte să vii tu. Avea camera ta.

Am sperat că Pomelo nu o să-mi spună că și Farmec avusese parte de o moarte cumplită. A continuat:

— Am devenit apropiate ca două surori Farmec și cu mine. Ne făceam confidențe, mărturisindu-ne ura pe care o simțeam față de Perpetuu. Născoceam planuri să plecăm de-aici. Ea avea două picioare zdravene, eu aveam două neputincioase. Farmec îl bănuia pe Perpetuu că, de fiecare dată când zicea că merge la fabrica de cherestea, urca de fapt pe Muntele Ceresc. Într-o dimineață, devreme, s-a ascuns la poalele potecii secrete. Exact cum se aștepta, Perpetuu a apărut și-a luat-o în sus pe potecă cu pas vioi. Când s-a întors acasă, l-a copleșit cu vin și câteva picături de opiu, apoi l-a epuizat cu o partidă de sex pasional. Când Perpetuu a picat într-un somn plin de sforăituri, Farmec s-a uitat în buzunarele pantalonilor pe care îi purtase în călătorie. A scos de acolo un pliculeț de piele și înăuntrul lui a găsit o bucățică de hârtie împăturită de cinci ori. Părea să fie o poezie despre peisajul de pe Muntele Ceresc. Descria un copac cu o creangă îndoită semănând cu brațul unui om, o piatră de forma unei țestoase – multe alte mici detalii de acest fel, inclusiv bolovani de pe cărare peste care putea trece un om, dar nu și un cal. Erau și cuvinte precum *stânga*, *dreapta*, *drept*, *sus*, *jos*, *al treilea*, *al doilea*. Farmec și-a dat seama că ținea în mână indicațiile pentru a ajunge în vârful muntelui, la Mâna Lui Buddha.

Mi-a crescut inima. O cale de scăpare.

— Ți-ai notat și tu răspunsurile?

— Lasă-mă să termin. Când a plecat, n-a vrut ca Perpetuu să știe unde s-a dus. Și-a sfâșiat o jachetă și o pereche de pantaloni și mi le-a arătat. „Să-l faci să creadă că m-am dus după Prospețime în mormântul apelor.” A promis că o să-mi dea de știre când va ajunge undeva unde o să fie în siguranță. A plecat în noaptea aceea, după ce l-a lăsat pe Perpetuu neputincios cu combinația ei de băutură

și sex. A luat cu ea indicațiile, hainele sfâșiate și un săculeț cu mâncare și apă. A doua zi, Perpetuu a găsit hainele rupte în râu. Chiar i s-a sfâșiat inima. Eu mă bucuram că Farmec scăpase urcând pe Muntele Ceresc. Dar pentru că n-am primit nici o veste de la ea după două luni, m-am gândit că poate murise. Am jelit-o și am sperat că sfârșitul nu i-a fost dureros.

Deci, până la urmă, chiar fusese o fantomă în patul meu. Farmec. Pomelo a tras un sertar și a scos de acolo o foaie împăturită.

— Acum două zile am primit dovada că e în viață. Un cizmar voiajor a trecut pe aici și mi-a spus că mi-a adus niște pantofi de la sora mea. Pantofii îmi păreau cunoscuți, așa că i-am acceptat. Îi aparținuseră lui Farmec. Își rupseseră pantofii și-i transformase în unii care să fie potriviți pentru picioarele mele înfășate. Cusăturile erau perfecte. Am căutat o deschizătură în căptușeală – cum facem noi, curtezanele, pentru a ascunde bani sau bilețele de la iubiți. Am tăiat cu grijă cusătura de la călcâi a pantofului stâng.

Mi-a întins un bilețel:

Folosește indicațiile de mai jos pentru a urca pe Muntele Ceresc. În vârf, o să vezi valea și o boltă de piatră de forma Mâinii lui Buddha. Privește în jos de pe creastă și vei vedea orașul Panorama Muntelui. Vino la Casa lui Farmec și te voi primi cu drag.

Mi-am imaginat un oraș care se vedea din vârful muntelui. Dovlecelul Fermecat și cu mine ne-am îmbrățișat de fericire.

— Când plecăm? am întrebat-o pe Pomelo.

— Cât mai repede cu putință. Eu voi rămâne aici să le spun că v-am auzit vorbind și că voiiați să fugiți luând-o spre râu. Când ajungeți în Panorama Muntelui, să-mi trimiteți un bilețel într-o pereche de pantofi în care să-mi spuneți cât de anevoios a fost drumul.

Și-a arătat picioarele înfășate. Chiar dacă nu erau prea mici, părea clar că nu va putea să urce tot drumul singură. Ne-am contrazis câteva minute, Dovlecelul Fermecat și cu mine insistând că ar trebui să plecăm împreună ca trei surori.

Dovlecelul Fermecat și-a ridicat picioarele.

— Vezi? Și ale mele au fost înfășate, dar tot vreau să încerc.

Pomelo le-a dat la o parte cu un gest.

— Ale tale au fost dezlegate când erai mică. Sunt aproape la fel de mari ca ale lui Violet, poate chiar mai mari.

Am continuat să discutăm în contradictoriu. Voiam să găsim o cale s-o ajutăm. Ea insista că nu ar fi decât o povară. I-am atras atenția că ea ne dăduse instrucțiunile și scrisoarea de la Farmec. În cele din urmă, Pomelo ne-a spus:

— Sunteți amândouă prea bune cu mine. Măcar dacă reparăm vreo mobilă pentru camera voastră.

După seara aceea, am văzut viața altfel. Dimineața, i-am auzit pe fermieri salutându-se cu voci răgușite. Mi s-au părut mai blânde. Am văzut bătrâni pe stradă care trăgeau din pipe. O haită de câini urlau și lătrau, apoi larma lor s-a potolit pe măsură ce se îndepărtau, iar eu mi-am închipuit că fug alături de ei.

Era primăvară și ieșeau primele frunze. În sfârșit, ploaia se oprise și zilele deveneau mai calde. Pomelo își confecționase deja o pereche de cârje din picioarele unor scaune rupte. Își lipise mai multe straturi de piele întărită pe tălpile pantofilor și avea un săculeț cu ierburi pentru a-și calma umflăturile. Exersa mărșăluind în lung și-n lat prin camera ei, în noaptea când nu era împreună cu Perpetuu și după ce se duceau la culcare servitoarele.

Am adus din șopronul plin cu mobilă stricată alte bucăți de lemn pe care le-am folosit ca să confecționăm păpușile cu care speram să-i păcălim pe cei de-aici că nu pleaserăm nicăieri. Fundurile unor scăunele au devenit capetele noastre, jumătatea unei măsuțe de ceai a servit drept trunchi, iar picioarele meselor s-au preschimbat în mâini și picioare. Dovlecelul Fermecat a insistat să facem și fețe pentru păpuși. A amestecat niște argilă și a modelat mai multe movilițe pe fundurile scăunelelor, apoi, cu ajutorul unor pietricele și țărugi de diferite dimensiuni a creat ochii, nasul și buzele. Fețele noastre arătau destul de înspăimântător.

Dovlecelul Fermecat și cu mine strânseserăm mâncare cât să ne ajungă trei zile pentru toate trei. Nu exista nimic de care să nu mă pot despărți. Toate n-ar fi fost altceva decât o povară pentru inima mea ori pentru spatele meu. Aveam să iau cu mine doar hainele care mi-ar fi fost cel mai de folos pentru căldura din timpul zilei și răcoarea nopților. Dar apoi mi-am adus aminte de ceva ce nu puteam să las în urmă: jurnalul lui Edward și fotografiile cu el și cu Micuța Flora. Mi-am amintit ziua aceea îngrozitoare în care Flora a fost luată de lângă mine. Mă uitasem la fotografia ei și îi

spusesem „Împotrivire cât se poate, supunere deloc“. Urmasem și eu acest sfat. Am scos fotografiile din ramă și le-am vârat între paginile jurnalului.

Dovlecelul Fermecat mi-a așezat pe pat o bluză cu croială occidentală și o fustă lungă.

— De ce mi-ai adus astea? am întrebat-o.

A zâmbit cu viclenie.

— Ca să te poți transforma în jumătatea ta occidentală. O femeie occidentală care călătorește fără soț nu o să fie luată la întrebări. Oamenii știu că străinii sunt nebuni și umblă pe unde au chef. Merită încercat.

— Și dacă mă întreabă cineva ce caut să urc pe munte, ce-i zic?

— Îi spui în engleză că ești o artistă. Urci pe munte ca să pictezi peisaje. Eu voi traduce în chineză.

M-am încruntat.

— Și unde îmi sunt vopselurile? Cu ce dovedesc că sunt artistă? Dovlecelul Fermecat a scos dintr-un sac două pânze făcute sul, iar eu i-am spus: Nu trebuie să mi le arăți.

Știam deja ce erau – picturile lui Lu Shing, portretul mamei mele și peisajul cu valea. De fiecare dată când le aruncasem la gunoi, Dovlecelul Fermecat le recuperase.

— Merită măcar să încercăm, a spus ea. Le car eu. A desfășurat o pânză, cea pe care era pictată valea. Cum aș putea să arunc așa ceva? a zis ea încet. Seamănă cu locul unde trăiește mama.

Am așteptat până a venit rândul lui Azur să primească vizita nocturnă lui Perpetuu. Pe cer luna era la pătrar. În după-amiaza respectivă, când servitoarea lui Azur era prin preajmă, Pomelo a avut grijă să vadă cum ne invită să jucăm mahjong, iar noi inițial ne-am scuzat, apoi am acceptat după ce a insistat de două ori. În ultima săptămână, ne aduseserăm deja toate lucrurile în camera ei, unul câte unul. La șapte, ne-am dus la Pomelo pentru jocul nostru de mahjong. La zece fix, când s-a făcut liniște și servitoarea lui Azur era cu iubitul ei, ne-am îmbrăcat în hainele simple ale nevestelor de fermieri. Am pus cele trei păpuși pe podea, lângă peretele cel mai îndepărtat, îmbrăcate în rochii elegante. Fără să facem zgomot, am așezat masa și scaunele pe podea să pară că ar fi fost răsturnate. Am împrăștiat pe jos piesele de mahjong și cești de ceai, de parcă jocul nostru fusese întrerupt brusc. În mijloc am pus o

lampă cu ulei. Am stropit cu ulei cuverturile de pe pat, baldachinul de mătase, lămpile acoperite cu voal și covorul. Vai, odată ce se pornea focul, nimeni nu va mai putea să intre și să ne salveze – adică pe cele trei păpuși cu pietre pe post de ochi. Pomelo și cu mine am ieșit pe poarta din spate, aflată chiar după curtea lui Pomelo. Dovlecelul Fermecat a pornit gramofonul, a pus o arie tristă și a răsturnat vasul cu mangal și lampa cu ulei, apoi a aprins perdelele de la pat și a fugit spre poarta unde o așteptam.

Am luat-o pe cărarea de deasupra. După cinci minute, am auzit strigăte pe drumul principal de dedesubt. Mi-am imaginat chipurile îngrozite ale celor care vedeau sărmenele noastre păpuși prinse în acel infern, puțin prea departe ca să se poată ajunge la ele, mistuite de flăcări încât nu mai puteau fi recunoscute. Azur probabil că le poruncea tuturor să salveze templul. Perpetuu oare ce-o să facă? Ce o să simtă? Cât timp va trece până când cineva o să intre în cameră și o să examineze cadavrele cu pielea din scoarță de copac carbonizată?

Poteca a început să urce, iar noi priveam tot timpul peste umăr și vedeam cum se înteteau flăcările portocalii. M-am întrebat dacă luase foc toată casa. Oare urma să ardă și satul? La gândul acesta m-a cuprins vinovăția. Toate trei vorbeam încercând să părem curajoase, dar vocile ne dădeau de gol. Eram speriate. Aveam senzația că Perpetuu o să sară de după vreo tufă din fața noastră. Satul a dispărut din raza noastră vizuală, nu mai zăream nici fumul care se ridica deasupra dealurilor de jos, și atunci am simțit o alinare.

Am mers timp de trei ore. Pomelo era nevoită odihnească pentru că brațele îi oboseau din cauza cârjelor. A trebuit să ne oprim când am ajuns într-un loc unde poteca era acoperită cu pietre. Puteam să ne strecurăm, dar era întuneric și nu voiam să riscăm ca vreuna dintre noi să cadă, așa că am găsit un loc între tufișuri și am dormit cu rândul, în timp ce una stătea de pază.

A doua zi, am fost uimite de frumusețea cerului larg și de coastele și povârnișurile muntelui. M-a cuprins o senzație de pace cum nu mai trăisem niciodată. Când ne-am reluat drumul, am văzut că un lucru din ce spusese Perpetuu chiar era adevărat. Pământul de pe versanți alunecase și poteca era acoperită cu bolovani. Dovlecelul Fermecat și cu mine am fi putut să sărim de pe un pietroi pe altul ca să trecem. Dar am rămas lângă Pomelo, în timp ce ea își proptea

cârjele cu grijă la fiecare pas. Se clătina când trebuia să treacă peste bolovanii mai mari, iar noi eram pregătite să o prindem. Când am ajuns în partea cealaltă, Pomelo era sfârșită, la fel ca noi. Ne-am îngăduit o oră de odihnă și o masă. Avansam lent, iar Pomelo ne mulțumea des și din belșug, cerându-și totodată scuze.

— Oamenilor nu le pasă de necazurile altuia când le au pe ale lor, mi-a spus.

Cineva mi-a zis odată: când salvezi pe cineva, chiar și fără voie, te simți legat pe viață de respectiva persoană. Așa ne simțeam și noi față de Pomelo. Dovlecelul Fermecat o întreba des dacă avea nevoie să se mai odihnească. Eu o întrebam dacă o dureau picioarele. Iar ea ne întreba dacă obosiserăm să-i tot cărăm micul săculeț cu lucruri. Protestam energic că nimic nu era o povară, și chiar nu era.

Până după-amiaza, urcasem suficient de mult încât poteca intrase acum în pădure unde, din fericire, era răcoare. Ne făceam griji, însă, că un tigru sau un urs ar fi putut să sară la noi de după copaci. Am mărturisit că eu îmi imaginam ce era mai rău: să apară Perpetuu.

— Cum ar putea? a spus Dovlecelul Fermecat. O să-i ia ceva până să-și dea seama că nu suntem noi cele trei cadavre arse. O să caute prima dată la râu. De ce și-ar închipui că am luat-o pe munte?

Am străbătut pădurea de pini și am început să vedem câte un petic de cer, apoi, curând, întreg cerul. Frica apăsătoare mi s-a evaporat imediat din piept. Dar a revenit rapid când poteca s-a îngustat mult și a continuat de-a lungul unui versant. M-a luat amețea când am văzut cât de departe era pământul de dedesubt. Mi-am adus aminte povestea pe care mi-a spus-o Edward despre băiatul care a zburat dincolo de marginea unei prăpăștii încercând să prindă o păpușă.

— Priviți în față, nu în jos, ne-a avertizat Dovlecelul Fermecat. Unde vă uitați, acolo o să ajungeți.

— După harta asta, suntem aproape de grotă, a spus Pomelo. Trebuie să fie undeva într-acolo. A indicat un loc dincolo de abis. Ar trebui să ajungem în câteva ore.

Pomelo presimțea că acolo erau ascunse bijuteriile noastre. Mi-am imaginat un pustnic stând în grotă, ca în poeziile care îl descriau. Întotdeauna m-am gândit că Perpetuu era pustnicul. M-au trecut fiori la ideea că am putea să-l găsim în grotă.

— Ia uitați acolo, a spus Pomelo.

A arătat cu degetul în josul muntelui. O siluetă mică, în depărtare, care se mișca. Ne-am uitat atente și am convenit că nu era un tigru sau o căprioară. Mergea pe două picioare și nu putea să fie altcineva decât Perpetuu. El era singurul care știa că Muntele Ceresc nu e blestemat.

Am iuțit pasul pe poteca periculos de îngustă, sperând să găsim dincolo o pădure unde să ne ascundem. După jumătate de oră, puteam să-mi dau seama văzând grimasa lui Pomelo că se chinuia îngrozitor. Brațele și palmele îi erau pline de bășici de la cârje. Iar picioarele o dureau la fel de tare. Se clătina pe poteca aceea care nu era mai lată decât șoldurile ei. Un pas greșit și ar fi căzut în prăpastie. Dovlecelul Fermecat stătea în spatele ei și o apucase de jachetă ca să o țină când se clătina. Mi-am zis să nu privesc în jos. Dintr-o parte ne pândea un pericol, din spate alt pericol. Am ajuns în cele din urmă la o potecă mai lată care se îndepărta de versant. Dovlecelul Fermecat și cu mine am luat-o repede înainte ca să vedem mai bine pe unde ar putea să fie Perpetuu. Am fost amândouă șocate să descoperim că era mult mai aproape decât ne-am fi imaginat. Drumul pe care noi îl făcuserăm în ore bune părea să nu-i fi luat nimic. Era în mod evident grăbit. Ne urmărea pe noi? Sau venea la grotă dintr-un alt motiv?

Am continuat să urcăm poteca în zigzag, astfel încât ni se părea că mergem și înainte, și înapoi, fără să progresăm deloc. Abia dacă mai puteam respira de teamă.

După încă o cotitură, am privit înainte și toată speranța mi s-a evaporat. O alunecare de bolovani acoperea o porțiune lungă de cărare. Data trecută ne luase aproape o oră să ne croim drum printre pietroaie, iar până nu treceam de astea, n-aveam unde să ne ascundem. Tâmpilele îmi zvâcneau. Ne-am uitat una la cealaltă. Una dintre noi trebuia să decidă ce să facem. Mă gândeam că Perpetuu avea un pistol sau un piolet, ceva cu care să îi fie mai ușor să ne captureze – sau să ne ucidă – pe toate trei.

— Mergeți voi înainte, a spus Pomelo. Avea ochii goliți de expresie, indiferenți.

— Prostii, a spus Dovlecelul Fermecat. Ce fel de oameni crezi că suntem?

Am fost de acord. Dar știam și că dacă rămâneam, renunțam la orice șansă de scăpare. Mi-am imaginat ce bătai o să primim

toate trei și cum, odată ce am fi fost duse înapoi, urma să fim închise într-o cușcă înnegrită de flăcări și să suferim de zece ori mai rău decât în tot restul vieților noastre. Aveam să trecem prin asta împreună, iar faptul că eram unite ar fi făcut chinul să fie suportabil.

— Nu vă opriți! a spus Pomelo supărată. După toate planurile și eforturile noastre, mi-ați face un rău să rămâneți aici. O să reușesc și eu să traversez. Poate că e o tufă undeva în față. O să mă ascund acolo.

Era puțin probabil, o știam toate trei. Acum câteva luni, aș fi abandonat-o fără să stau pe gânduri. Dar deveniserăm surori flori și ne străduiserăm din răspuțeri să ne salvăm una pe alta. Cum puteam să o abandonăm? Pomelo a insistat din nou și ne-a spus tăios:

— Mă voi simți victorioasă dacă măcar una dintre noi e eliberată de omul ăsta. Nu puteți să-mi zădărniciți toate speranțele pe care mi le-am făcut în toți acești ani că îl voi păcăli pe nenorocit.

A plâns și a încercat să ne convingă încă vreo câteva minute.

— O să mergem, a spus Dovlecelul Fermecat, dar doar ca să vedem dacă găsim un loc unde te poți ascunde. Dacă găsim, o să coborâm să te luăm și pe tine. Până atunci te poți odihni.

M-am întrebat dacă Dovlecelul Fermecat chiar credea că planul ei are vreo speranță. Nu ne-am luat rămas-bun. Am asigurat-o că ne întoarcem imediat s-o luăm.

— Hai, duceți-vă, ne-a spus ea.

Ne-a făcut semn să plecăm, de parcă o deranjam. Am luat-o la goană peste pietroaie. Din când în când mă uitam înapoi și am văzut-o în genunchi, ținându-se de un pietroi de lângă ea. Mi s-a strâns inima și, chiar dacă ne poruncise să plecăm, simțeam că o trădasem. După o oră, n-am mai rezistat.

— Trebuie să ne întoarcem, am zis.

— Și eu mă gândeam la același lucru, a spus Dovlecelul Fermecat. Oricum o să ne prindă mai târziu. N-avem cum să ne ascundem în pădure la infinit.

— Putem să încercăm s-o cărăm peste bolovanii ăia, am zis eu. Împreună s-ar putea să reușim.

— Nu contează dacă vom putea sau nu. Vom fi împreună.

Ne-am repezit la vale stârnind nori de praf în urma noastră. Eram atât de speriată, încât am crezut că o să-mi plesnească inima.

Într-un sfârșit am văzut-o pe Pomelo. Ședea pe un bolovan. Ne-am uitat dincolo de ea, pe potecă. Perpetuu era suficient de aproape încât să-i putem distinge fața, sprâncenele lui groase. Dădea cu putere din brațe ca să-și ia avânt. Probabil că o văzuse pe Pomelo. Îi striga numele. Ea nu făcea nimic. Renunțase, prea obosită să mai înainteze fie și un centimetru. Am văzut o urmă însângerată pe fruntea ei. Probabil căzuse și se lovise. Își scutura capul de parcă era buimacă.

Perpetuu se afla acum la mică distanță sub ea, mai avea doar două cotituri ale potecii până s-o ajungă. S-a oprit și și-a ridicat brațul.

— O să vă bat până vă omor, curvelor!

Pomelo s-a dat în spate împingându-se cu picioarele într-o piatră din față, desprinzând-o de la locul ei. A alunecat și s-a oprit în solul moale înainte să lovească poteca. Pomelo s-a împins în altă piatră, iar noi ne-am dat seama că o făcea intenționat. A împins mai multe pietre mai mici care s-au rostogolit și au săltat în aer. Unele au lovit bolovanii de dedesubt înainte să ricoșeze în alte direcții, șuierând și prăvălindu-se la vale. Erau prea departe să-l lovească pe Perpetuu, însă el și-a dat seama ce făcea Pomelo, a înjurat, apoi a început să urce și mai repede. Pomelo împingea pietroaiele cu cârjele, cu picioarele și cu mâinile. Zburau în toate direcțiile pe lângă Perpetuu. Acum ajunsese chiar pe poteca de sub ea. Pomelo împingea pietre cât de repede putea, vreo zece de dimensiunea unei nuci au lovit un pietroi mai mare de dedesubt și au sărit în altă direcție. Una a zburat la trei metri în fața lui Perpetuu. Acesta s-a oprit și a privit în urmă, apoi s-a uitat în sus, spre Pomelo. Cu o privire și mai îndârjită, s-a avântat înainte.

Fața lui Pomelo era roșie de efort. S-a tras înapoi, s-a proptit în ambele mâini și a împins din rășputeri. Mi-am ținut respirația și m-am uitat cum zeci de pietre, unele de mărimea unui deget, altele cât un pumn, se rostogoleau în nori de praf, sărind și dislocând alte pietre, șuierând în timp ce despicau aerul dintre Pomelo și Perpetuu. Acesta s-a ferit de avalanșa pietrelor și, fugind să se adăpostească după un bolovan mare, a privit în sus, și în clipa aceea o explozie roșie i-a acoperit fața smucindu-i capul într-o parte, apoi în spate. Membrele lui au părut moi, fără oase când a căzut îndărăt.

În primele clipe, Dovlecelul Fermecat și cu mine nu ne-am mișcat, dar Pomelo se chinuia să ajungă la Perpetuu, așa că am alergat s-o oprim. Am ajuns toate la el în același timp și am văzut un terci roșu de carne fără ochi, nas sau gură. Pieptul și membrele îi erau răsucite în direcția greșită. Praful încă se așeza în jurul lui. Sângele se așternea ca un drapel pe sub el.

Dovlecelul Fermecat mi-a dat un ghiont și mi-a arătat-o pe Pomelo. Ședea jos pe pământ. Părea că se bucură de ce făcuse. De fiecare dată când se uita la corpul lui Perpetuu, izbucnea în hohote de râs, lăsându-se pe spate. Era o priveliște șocantă. Când ne-am apropiat, ne-am dat seama că bocea ca o nebună. S-a întors și ne-a privit; pe chip avea întipărită o expresie de neajutorare și groază. A întins mâna spre noi, iar noi ne-am așezat lângă ea și am plâns în tăcere. A continuat să bocească:

— Nenorocitul! De ce m-a obligat să fac asta?

Ne-a spus printre hohote că încă îl ura. Trebuia să-l omoare ca să ne salveze pe noi și îi fusese prea frică să facă altceva decât să împingă și iar să împingă în pietrele alea. Dar în momentul în care piatra i-a făcut zob fața, n-a vrut să se întâmple asta. Îl omorâse, dar asta nu era o crimă. Și totuși, să omori pe cineva – cu o piatră sau să-l faci să cadă într-o prăpastie – îți pângărește spiritul și te face diferit de cei care nu au omorât niciodată. Oricare din noi putea să fie în locul ei. Eram recunoscătoare că ne salvase de Perpetuu și că îi fusese călău. Inima mi s-a cufundat în fântâna adâncă a tristeții ei și mi-am imaginat prin ce chinuri va trebui să treacă, văzând iar și iar în fața ochilor fapta sa, pentru tot restul vieții. Îmi aduceam aminte ce îmi spusese Edward: „Să omori o altă persoană înseamnă să fii violent și față de tine însuși, iar urmele alea o să le porți cu tine până la sfârșitul zilelor“.

Pomelo a vrut să-l îngropăm. A spus că nu se cuvine să-l lăsăm pradă vulturilor și lupilor. Am convins-o că nu e o idee bună. Dacă l-ar fi găsit cineva așa, o să creadă că fusese ucis de o alunecare de teren și că soarta făcuse să se rostogolească pietroaiele, nu picioarele ei.

Dincolo de pădure, poteca se încolăcea în jurul muntelui, iar când am răzbit în partea cealaltă, am văzut o dumbravă umbrită, un iaz micuț și un izvor care îl alimenta cu apă. Ne-am pus jos boccelele și am băut apa plăcută la gust, apoi ne-am stropit pe față.

Mai departe, în fața noastră, încă un izvor susura într-o scorbură întunecată. Acea trebuie să fi fost ascunzătoarea lui Perpetuu. M-am oprit când am ajuns la cincisprezece metri de ea. Am zărit un bărbat care ședea cu spatele la noi: pustnicul. Pentru o clipă, am crezut că se va întoarce și atunci vom vedea că era Perpetuu. Am luat o piatră de jos, Dovlecelul Fermecat a făcut și ea la fel.

— Tu, ăla de acolo! a strigat Dovlecelul Fermecat.

Silueta nu a răspuns. Dovlecelul Fermecat a înaintat câțiva pași și a mai strigat o dată. Nici o mișcare. Apoi Dovlecelul Fermecat s-a întors la noi.

— Exact cum am bănuț. Călugărul nostru meditează de atâta amar de vreme, că s-a transformat în stană de piatră.

Ne-am repezit și noi într-acolo, am pășit pe lângă pietroi și ne-am trezit în grotă. Într-o parte, un firicel de apă șiroia dintr-o crăpătură pe un bolovan pe care îl erodase astfel încât luase forma unui castron. În rest, nu se mai vedea nimic. Nici o comoară. Nici măcar un loc unde să te așezi.

Dovlecelului Fermecat i-a stârnit suspiciunea o grămadă de pietre de lângă grotă. Le-a dat repede la o parte și în fața ochilor noștri s-a căscat o peșteră întunecată, nu mai mare de jumătate de stat de om. La intrare era o sfoară. Dovlecelul Fermecat a tras de ea, apoi am început s-o ajutăm și noi. Am tras ceva greu spre noi. Speram să nu fie un cadavru. Primul lucru pe care l-am văzut a fost o grămadă de păianjeni albicioși mișunând pe capacul unei cutii. Ne-am îndepărtat dintr-un salt. Dovlecelul Fermecat a rupt o creangă și a măturat creaturile.

În cutie erau cărți și mai multe suluri micuțe. Eram dezamăgite. Unde erau bijuteriile noastre – inelele, brățările și colierele pe care ni le confiscase Perpetuu? Pomelo a despăturit un sul. Era o poezie. A scos o carte. Conținea edictele împăratului Qianlong. Am zărit ceva pe fundul cutiei, așa că am scos rapid restul de cărți și am dat de două casete subțiri.

Una era din piele întărită, ceva mai lungă decât o carte. Avea imprimată în relief, cu auriu, imaginea unei incinte și a locuitorilor săi. Nu avea lacăt la încuietore. Pomelo a ridicat capacul. Mi-am ținut respirația – și iată-le acolo, iată bijuteriile noastre. Mi-am trecut degetele peste brățara mea de aur, colierul de perle și inelul cu jad și diamant pe care mi-l dăruise Fang cel Loial și pe care

Dovlecelul Fermecat refuzase să-l vândă, împotriva dorinței mele. Spusese că inelul acela era ca un cont în bancă. Tot ce trebuia să fac era să i-l flutur sub nas lui Fang cel Loial și aveau să urmeze banii.

Dovlecelul Fermecat și-a găsit brățara de argint și două agrafe de aur. Pomelo avea mai multe: o agrafă cu diamante, două brățări de aur, câteva inele și cercei cu jad și diamant.

— Farmec ar fi putut să ia și bijuteriile noastre, a spus Pomelo, zicându-și că nu vom ajunge niciodată așa de departe. Dar și-a luat numai obiectele ei de preț. E un om bun.

Cealaltă cutie era din lemn simplu și avea o încuietorie de alamă. Era grea. Am ridicat capacul și toate trei am scăpat un icnet în același timp. Înăuntru erau douăsprezece lingouri micuțe de aur și treizeci și trei de dolari mexicani din argint. Când aveam să ajung la orașul de la Mâna lui Buddha, urma să am bani pentru a cumpăra mâncare, pentru o casă și un statut respectabil.

Am decis să ne petrecem noaptea în grotă. M-am trezit de mai multe ori, speriată de vise în care Perpetuu stătea lângă mine. Pomelo scâncea: „A venit după mine“. Am liniștit-o spunându-i că e doar un coșmar.

— Nu dorm, mi-a spus, îl simt pe-aici, pe-aproape.

Am pornit înainte de răsărit. Dacă era să ne luăm după hartă, mai aveam numai câteva ore până în vârful muntelui, asta dacă urcușul nu era prea abrupt sau dacă nu mai dădeam peste alunecări de teren. Nu mai eram urmărite, ci înaintam pline de speranța că vom avea parte de o viață mai bună în oraș.

— E ciudat că nimeni din Panorama Muntelui nu a coborât vreodată până în Iazul Lunii, a spus Dovlecelul Fermecat.

— Toată lumea din trei districte știe de blestem și de fantomele care dansează în vârf, a spus Pomelo. De ce să riște cineva să vină într-un loc atât de groaznic ca Iazul Lunii? I s-a dus buhul până departe.

— Unii oameni sunt idioți, merg oriunde, a spus Dovlecelul Fermecat. Sau sunt viteji, ca noi.

Nu mai auzisem niciodată de un oraș aflat chiar în vârful unui munte, poate doar în basme. Dar în scrisoarea sa, Farmec îl numise oraș. Odată ce ajungeam pe culme, o să-l putem vedea. În mintea mea, Panorama Muntelui arăta exact ca un oraș aglomerat precum Shanghaiul – cu magazine de dulciuri și restaurante, chioșcuri de

ziare și librării, străzi și felinare, un magazin general, un cinematograf, trăsurile, tramvaie și autoturisme. Oamenii erau educați și îmbrăcați în haine moderne. Era acolo chiar și un râu și un port forfotind de negustori – și toate acestea pe vârful unui munte.

Shanghaiul acesta nu era un loc, ci un sentiment de mulțumire. Mă întorceam întreagă și sănătoasă – la membre, la minte și la suflet. Îmi pierdusem mândria, acea povară inutilă a suficienței mele pe care o cărasem peste tot ca pe măsuta mea de machiaj cu oglinda ei spartă. Perpetuu și cu mine ne asmuțiserăm mândria unul împotriva celuilalt, iar eu aș fi murit ca să-i demonstrez că sunt superioară. Și dacă aș fi făcut-o, ar fi spus oare „Violet, ești mai bună ca mine“? Prefer să trăiesc și să fac ceea ce este cu adevărat important – să o găsesc pe Micuța Flora, să-i spun cât de mult o iubesc. Voi face tot ceea ce este necesar.

Când mai aveam două cotituri până să ajungem pe vârful muntelui, ne-am dezbrăcat de hainele noastre de fermieri și ne-am pus rochiile. M-am transformat într-o femeie modernă din Vest. Nici una dintre noi n-a scos un cuvânt în timp ce traversam pădurea. Am mers cu pas susținut pentru că soarele avea să apună curând și să se lase întunericul. Eram sigură că pe Pomelo o dureau picioarele și brațele, dar n-a zis nimic.

Am ieșit din pădure și am mers de-a lungul unui luminiș, cerul deschizându-se larg deasupra noastră. În fața noastră era o movilă de pietre. Biletul de la Farmec pomenea de ea. După aceea aveam să ajungem pe culme. Dovlecelul Fermecat și Pomelo păreau nerăbdătoare și inocente ca niște fetițe. Ne-am cățărat pe movilă. Ajunseserăm. Dinaintea noastră se înălța o boltă albă de forma unei mâini. Dedesubt se întindea o vale mică acoperită cu iarbă. Dar unde era orașul? Valea era prea mică pentru a adăposti un oraș. Nici măcar Iazul Lunii n-ar fi încăput aici.

— Farmec a spus că e un oraș, a spus Pomelo, așa că un oraș trebuie să fie.

Soarele a coborât și Mâna lui Buddha și-a schimbat culoarea în auriu. Mă îndreptam spre un loc care îmi era străin și familiar deopotrivă. M-am gândit la pictura mamei mele, *Valea Minunilor*. Locul ăsta nu arăta precum cel din pictură. Dar îmi lăsa aceeași senzație de ghicitoare despre mine însămi. Să fie oare acest loc mai rău decât ce lăsasem în urmă? Eram sigură de asta. Dar imediat am ezitat între îndoială și certitudine.

Am înaintat în liniște de-a lungul marginii micuței văi înverzite. Pomelo găfâia, obosită, având dureri mari. Ce femeie puternică. Am zărit un templu mai jos, în vale. Deci nu era doar un mit. De la distanța de unde ne aflam noi, templul părea o ruină, nimic altceva decât un schelet pe care să se cocoațe păsări hoitare. Nu dansau fantome în jurul său. Știam că și Dovlecelul Fermecat, și Pomelo se uitaseră după ele.

Se făcea răcoare, iar curând soarele avea să asfințească. Degetele albe ale Mâinii lui Buddha s-au făcut rozalii. Am mers în continuare de-a lungul culmii. Iarba din vale a devenit de un verde mai închis, iar templul s-a întunecat până a ajuns ca o coajă arsă.

— Ha! Templul ăsta nu-i decât un staul, a zis Dovlecelul Fermecat. Vedeti fantoma vreunei vaci învârtindu-se pe-aici? Mintește păcălește ochiul. Ochiul ne face să părem niște proaste.

Apoi a amuțit din nou.

Ne aflam în felia aceea de timp care pare liniștită într-o clipă, apoi amenințătoare în următoarea. Soarele tot cobora la orizont, iar degetele Mâinii lui Buddha deveniseră de un cenușiu cadaveric. Totul în jurul nostru se încețoșa, culorile păleau, apoi, într-o clipită, soarele a dispărut, iar noi am rămas singure cu gândurile noastre. Orașul trebuia să se afle undeva în împrejurimi. Ajunseserăm atât de departe.

Pomelo ne-a rugat să poposim puțin. Sfârșeala o biruise. Pe cer, o semilună a luat locul soarelui. Au apărut câteva stele palide. Până a putut Pomelo să se ridice din nou în picioare, cerul era ca un bol de întuneric, perforat de stele luminoase și tăioase. Am ridicat-o pe Pomelo și ea a scâncit când s-a sprijinit în picioare. Am mers cu pași grijulii pe culmea neregulată. Cotea la stânga, ne ducea mai aproape de Mâna lui Buddha. Cât de ciudat că stelele străluceau atât de jos, m-am gândit. Păreau acum să fie mai aproape, nu atât de stridente și colorate, dar strălucitoare. Le simțeam căldura ridi-cându-se către noi.

Am strigat toate deodată:

— Panorama Muntelui!

Farmec avea dreptate. Odată ajunse la Mâna lui Buddha, tot ce aveam de făcut era să ne uităm în jos de pe culme.

Era prea întuneric să vedem altceva decât luminile orașului Panorama Muntelui licărind în depărtare. În mintea noastră, aproape

că ajunseserăm la destinație. În realitate, mai aveam de mers opt ore până acolo sau poate o zi, posibil chiar mai mult, dacă poteca era acoperită cu pietre și traseul devenea din nou periculos. Nimic din toate acestea nu ne îngrijora în clipa asta. Nu mai puteam să așteptăm până dimineață. Trebuia să pornim la drum neîntârziat.

Am pus-o pe Pomelo între noi, iar ea și-a trecut brațele pe după umerii noștri. Am fost surprinsă să descopăr ce ușoară era, cât de ușoară mă simțeam eu. Împreună, am făcut primul pas și ne-am început noua noastră viață.

Capitolul 12

Valea Minunilor

San Francisco
1897
Lucia Minturn

Aveam șaisprezece ani când m-am trezit în pragul ușii cu ceea ce părea să fie un împărat chinez – arăta ca proaspăt desprins din paginile unei cărți cu basme. Era îmbrăcat cu o robă lungă din mătase albastru-închis și o vestă brodată cu simboluri. Avea fața netedă, o pantă lină care urca dinspre bărbie spre obraji, apoi spre creștet. Și o codiță tipic chinezească care îi ajungea până la jumătatea spatelui.

— Bună seara, doamnă Minturn, domnule profesor Minturn, domnișoară Minturn.

Mi-a aruncat o singură privire. Engleza lui nu era deloc stricată, ci, dimpotrivă, înfrumusețată de un accent britanic, și se purta protocolar, dar cu naturalețe. Dacă închideam ochii, aveam impresia că vocea îi aparține unui gentleman englez. Când îi deschideam, ilustrația de basm apărea din nou.

Desigur, am știut de la bun început că nu era un împărat, chiar dacă sperasem la o persoană ilustră, un mandarin din Manciuria. Tatăl meu a făcut prezentările:

— Domnul Lu Shing, un student interesat de pictura peisagistică americană, vine din Hudson Valley, New York, originar din China.

— Shanghai, a spus el. Nouă, celor din Shanghai, ne place să facem această distincție.

Avea un aer mulțumit și pe chip i se citea încredere în sine, îmi dădeam seama că era mândru să fie atât de diferit de ceilalți. Și eu eram diferită, așa că am avut ceva în comun din prima clipă. Îl așteptasem pe geamănul meu spiritual și, chiar dacă nu îmi imaginasem că o să fie chinez, eram totuși nerăbdătoare să aflu totul despre el. Înainte să apuc să-i spun măcar un cuvânt, a intrat cu părinții mei în salon pentru a-i cunoaște pe ceilalți invitați, iar eu am rămas singură în hol. Întotdeauna se înfruptau ei primii din tot ce era mai bun.

Chiar din clipa aceea, am vrut să pun mâna pe el: inima lui chinezească, mintea, sufletul, tot ceea ce era diferit, inclusiv ce se afla sub roba albastră de mătase – un gând șocant, știu – dar trăiam deja în promiscuitate de aproape un an, așa că de la impuls și distracție era un pas mic.

La vârsta de opt ani, eram hotărâtă să nu îmi trădez Eul meu adevărat. Desigur, era esențial să aflu în ce consta acest Eu. Manifestul meu a început în ziua în care am descoperit că avusesem un deget în plus la fiecare mână, câte un geamăn pentru degetele mici. Bunica mea recomandase ca surplusul să fie amputat înainte să părăsesc spitalul, astfel oamenii să nu creadă că în familia noastră există tendința de a se naște caracatițe. Mama și tata erau liber-cugetători opiniile lor se întemeiau pe rațiune, logică, deducție și propriile concepții. Mama, care nu era niciodată de acord cu nici un sfat primit de la bunica, a spus:

— Trebuie să renunțăm la degetele în plus numai ca să poată purta mănuși de la prăvălie?

M-au luat acasă cu toate degetele intacte. Dar apoi, un vechi prieten de familie, domnul Maubert, care era și profesorul meu de pian, i-a convins să-mi transforme mâinile neobișnuite în unele normale. Era un fost pianist a cărui carieră promițătoare se încheiase repede când și-a pierdut brațul drept în timpul asediului Parisului de către prusaci.

— Există doar câteva compoziții pentru o singură mână, le-a spus părinților mei, și nici una pentru șase degete. Dacă intenționați să-i oferiți o educație muzicală, ar fi păcat să se apuce de tamburină din cauză că nu există instrumente potrivite pentru ea.

Domnul Maubert a fost cel care m-a înștiințat mândru, când aveam opt ani, că el influențase luarea acelei decizii.

Puțini pot înțelege șocul suferit de o fetiță când află că o parte din ea a fost considerată nedorită și, prin urmare, trebuia îndepărtată în mod violent. A generat teama că oamenii vor putea schimba părți din mine fără permisiunea sau știrea mea. Astfel a început lunga mea căutare a atributelor pe care trebuia să le protejiez și pe care le-am numit în mod științific „Ființa Eului Meu Pur“.

La început, lista completă cuprindea preferințele și antipatiile mele, sentimentele mele puternice față de animale, animozitatea față de oricine râdea de mine, aversiunea față de lucrurile lipicioase și alte câteva lucruri pe care între timp le-am uitat. Am adunat și secrete despre mine, în general lucruri care îmi răniseră inima, iar simplul fapt că trebuiau păstrate la loc ferit era dovada că făceau parte din Ființa Eului Meu Pur. Am adăugat mai târziu pe listă inteligența mea, opiniile altora, temeri și repulsiile, cât și unele neplăceri sâcâitoare, pe care le-am înțeles apoi ca fiind griji. Câțiva ani mai târziu, după ce mi-am pătat lenjeria intimă, mama mi-a explicat „fenomenele biologice care au dus la existența ta“ – în mare, începuturile mele sub formă de ovul alunecând printr-o trompă uterină. A făcut să sune totul de parcă aș fi fost o masă amorfă lipsită de rațiune, iar după venirea pe lume, preluasem o personalitate făurită după îndrumările părinților mei.

În ce privește înfățișarea mea, nu am putut evita complet biologia. Moștenisem o combinație de la amândoi, ochi verzi, păr negru, ondulat, urechi mici și așa mai departe. Dar cel mai grav, luasem felul mamei mele de a se înroși la față când era indignată, ceea ce la mine se manifesta sub forma unor pete acolo unde mi se înfierbânta pielea, înflorindu-mi pe gât și pe sâni – și nu e vorba de vreo îmbujorare plăcută, ci mai degrabă de niște urme de arsură cu aspect dureros. Petele mă trădau când eram foarte agitată și, în situațiile mai rele, mi se aprindea toată fața, fapt care mă făcea să dispar în camera mea. Mama mea învățase să-și controleze sentimentele atât de bine, încât rar arăta altceva dincolo de o bruscă îmbujorare sănătoasă. Am încercat din răspuțeri să mi le controlez și eu, dar am descoperit că era la fel de dificil ca și când aș fi încercat să-mi țin respirația, mai ales când ai mei mă umileau în fața altor oameni, spunând lucruri de genul: „Pe Lucia o apucă emoțiile și din cauza unor pisici vagaboande“, „Lucia are o aversiune nefirească față de florile cu ghimpi“, „Lucia are toane. Așteaptă o

oră și o să uite de ce au apucat-o". Mă răneau și nu păreau să-și dea seama. Dar asta nu îi scuza.

Mama și tata erau excentrici, iar asta nu era doar părerea mea. Tatăl meu, John Minturn, avea o slujbă destul de respectabilă, era profesor de istorie și un om foarte învățat într-ale artelor, renumit pentru cunoștințele sale în domeniul picturii figurative. Dar favoritele sale rămâneau nudurile, „zeițele“, spunea el, „ale căror robe diafane alunecaseră în jurul gleznelor lor clasice, ca de fildeș“. Tata era de asemenea colecționar de obiecte fetiș din Orientul Îndepărtat – iar în biroul său stătea expusă la loc de cinste, pe un perete, o pictură erotică din Japonia cu un cuplu îmbârligat, având o expresie dementă pe fețe. Într-o vitrină de sticlă, se aflau expuse bicele subțiri din păr de cal și mâner de fildeș cu care învățații chinezi îndepărtau muștele. În aceeași vitrină erau și pantofii femeilor din Mancuria care trăiseră în palatul imperial al Grădinii Undelor Limezi. Numai numele și mă făcea să îmi doresc să merg acolo – până când tata mi-a spus că fusese ars și jefuit. Pantofii erau parte din pradă. Tronau pe un suport înalt de lemn și semănau cu niște bărci neancorate balanșându-se pe chilele lor. Acest design deloc practic, îmi spunea tata, conferea femeilor manciuriene același mers mărunț ca al femeilor din China, care își înfășau picioarele până ajungeau să arate ca niște copite pentru a fi mai atractive sexual.

Mama era fiica unui ilustrator și naturalist amator, Asa Grimke, care călătorise vreme de trei ani împreună cu marele botanist Joseph Dalton Hooker în Darjeeling, Gujarat, Sikkim și Assam, unde a făcut ilustrații cu specii de flori rare recent descoperite. Acele ilustrații îi aduseseră o mică faimă, fapt care îl făcuse să se mute cu soția sa, Mary, și cu fiica sa, Harriet – mama mea –, în San Francisco. Primise o comandă importantă să ilustreze flora de pe coasta Pacificului. Din nefericire, a pășit în fața unui cal speriat aparținând chiar bărbatului care venise să-l ia, Herbert Minturn, un om bogat care își făcuse averea vânzând opiu în China și cumpărând terenuri în San Francisco. La înmormântare, domnul Minturn, care își pierduse recent soția, i-a spus bunicii mele că îi înțelegea durerea. I-a invitat pe ceilalți membri ai familiei să locuiască în reședința sa până când se puneau pe picioare. Bunica mea nu a mai reușit niciodată să se pună pe picioare. S-a trezit în dormitorul domnului Minturn în urma unor numeroase episoade de somnambulism, o

afecțiune despre care susținea că nu se poate controla nici prin voință, nici prin medicație. Iar domnul Minturn a profitat din plin de pe urma acestei maladii, luând-o de nevastă. Asta era povestea pe care o spunea mama, bătându-și joc de lipsa de considerație a mamei sale față de amintirea tatălui ei.

Fiindcă soarta voise astfel, domnul Minturn avea un fiu, John, care era cu doisprezece ani mai mare decât mama mea. Mama avea șase ani când veniseră să locuiască în casa aceea. Iar el era plecat la colegiu în cea mai mare parte a timpului. Dar când mama a împlinit optsprezece ani, tânărul care până atunci o tratase ca pe sora lui mai mică a luat-o de nevastă, apoi, în primul an de căsnicie, mama m-a născut pe mine. Deci așa arăta casa în care m-am născut.

Aceștia erau oamenii care m-au crescut, nici unul nu gândea precum celălalt. Toți duceam vieți separate sub același acoperiș. Bunicul fusese în trecut un om important, care părea să-și piardă din inteligență an de an. La serate arunca în stânga și în dreapta cu sfaturi de afaceri depășite, dar oamenii erau politicoși și spuneau că este bine intenționat. Bunica mea, însă, nu era bine intenționată. Reușea să-i jighească pe oameni lăsând impresia că se purta cu amabilitate. Era șireată și începea să se certe cu mama, apoi, când mama clocotea ca un boiler pe punctul de a exploda, iar petele i se răspândeau pe gât și pe față, bunica spunea calmă că nu vedea nici un motiv să se certe și pleca. Toți îi spuneam bunicii doamna Minturn, chiar și soțul ei. Mama era deseori furioasă pe tata pentru că el nu se enerva la fel ca ea. El spunea că n-are de ce să-l deranjeze soacră-sa doar fiindcă era ridicolă și că mama ar trebui să adopte aceeași atitudine. Pe mama o înfuria și faptul că prietenii lor îl laudau pe tata pentru firea sa plăcută, despre care mama spunea că nu este altceva decât o formă de-a ignora problemele ca metodă de-a le rezolva. Când eram mai mică, îmi plăceau anumite lucruri la tata. Era sociabil, vorbăreț, spiritual – oamenilor le plăcea compania lui, iar mie îmi acorda o atenție deosebită. Îmi făcea pe plac. Câteodată îmi dăruia fel de fel de rarități pe care mi le doream sau o versiune a acestora, cum ar fi un șarpe de grădină în locul unuia cu adevărat veninos. După ce am mai crescut, părea la fel de conștient de prezența mea ca pisica vagaboandă care a intrat într-o zi de pe străzi și n-a mai plecat niciodată.

Mama avea două stări. Era ori temperamentală, adică iute la mânie și nefericită, ori melancolică, adică apatică și nefericită. În general, era o singuratică. Când vremea era caldă, își petrecea zilele în grădină, plantând sau culegând flori. Mă lăsa să-mi aleg o singură floare, pe care puteam să o plantez pe o bucată de sol liberă și însorită din apropierea trandafirilor. Alegeam violete, multe specii, mov cu galben, alb cu mov, roz cu mov. Violetele nu puteau fi stăpânite și invadau orice loc liber de sub copaci sau tufe. Mama le numea buruieni Hopa-Mitică și le-ar fi smuls pe toate, dacă nu îi aduceam aminte că m-a lăsat să le plantez, deci erau ale mele.

Dacă nu ar fi fost grădina, cred că mama l-ar fi presat și mai tare pe tata să renunțe la confortul căminului familial și să cumpere una dintre casele care apăruseră pe aproape fiecare deal, în șir, câte șase-șapte laolaltă. Când o apuca melancolia, își petrecea mai toate zilele în biroul ei, unde examina insecte moarte găsite în bucăți de chihlimbar – douăzeci și două la număr, pe care tatăl ei le descoperise într-o mină abandonată din Gujarat și le îndesase în buzunare ca un hoț. Lumea ei aurie conținea muște, furnici, țânțari, termite și alte insecte dăunătoare. Le privea printr-o lupă în fiecare zi, cu orele. Dacă aș fi lăsat-o pe mama să mă influențeze, aș fi sfârșit într-un azil de nebuni.

Încă din ziua în care m-am născut, își dorise să ajung o sufragetă mică și supărată. Mi-a dat numele Lucretia după Lucretia Mott, oratoarea. Pe măsură ce creșteam, îmi displăcea tot mai mult numele Lucretia pentru că silabele sale îmi aduceau aminte de cuvinte cu sunete asemănătoare: *ludicrous*, *secretious* și *cretin*¹. Am oscilat între numele Lucia și Lulu ca alternative. Mama îmi spunea că Lulu e banal, așa că acesta era numele pe care îl foloseam mai des când mă aflam în preajma ei, cu excepția cazurilor când voiam să fiu mai puțin banală, iar asta depindea de persoana cu care vorbeam.

După cum am spus deja, mama și tata erau liber-cugetători. Acest lucru însemna că vorbeau deschis și în fața mea despre orice subiect. Această lipsă de cenzură poate părea admirabilă, dar eu am luat-o drept neglijență. Nu erau interesați de bunăstarea mea mintală, nu-și puneau niciodată problema dacă ar fi mai bine totuși să nu menționeze faptul că domnul Beekins a fost găsit în căminul

---

1. Ridicol, secreții, cretin (engl.).

băieților cu pantalonii în vine. Tata spusese asta chiar înainte să vină la cină domnul Beekins. De multe ori, tata își etala colecția de obiecte fetiș altor colecționari, iar eu puteam să-mi dau seama după privirile pe care mi le aruncau aceste persoane și după șoaptele lor că nu ar fi trebuit să mă aflu acolo. Când eram mai mică, mă jucam cu unele dintre obiectele din biroul tatălui meu fără să știu ce sunt, inclusiv cu un set de manechine din fildeș sculptate de vreo șapte centimetri înălțime, ale căror detalii includeau penisi și sâni, despre care aveam să aflu mai târziu că erau manechine folosite de femei în timpul masturbării. În ciuda tuturor discuțiilor libere despre sexualitate, mama și tata nu păreau să aibă dorințe sexuale unul pentru celălalt. Dormeau în camere separate și, în toți anii pe care i-am petrecut în casa aceea, nu am auzit niciodată ușa vreunuia deschizându-se și închizându-se, apoi, imediat ușa celuilalt închizându-se și deschizându-se, pecetluind astfel actul sexual. Relația lor era mai curând cea anterioară, de frate și soră.

Nu am descoperit decât la cincisprezece ani că tata avea dorințe sexuale din belșug, dar și le rezolva în altă parte. Pe atunci aveam deja obiceiul de a mă furișa în biroul lui și să-i răsfoiesc cărțile pornografice, mai ales pe cea cu cincizeci și două de fotografii închise între niște coperti din pânză albastră, care înfățișau bărbați musculoși și femei durdulii în diferite ipostaze contorsionate ale copulației. *Anatomia clasică a exercițiilor fizice* scria pe ea. Găsisem și o cutie măricică, făcută dintr-un lemn noduros, cu un capac care culisa într-o parte. Conținea scrisori de dragoste primite de el, numeroase și scrise de persoane diferite, de bărbați și femei, care descriau fapte lascive, amintiri ale unor acte săvârșite în trecut sau mai recent sau care urmau să se petreacă.

Cu cât citeam mai mult, cu atât mă supăram mai tare. Își dăruise dragostea multor oameni, pe când eu nu mai promisem nici o atenție din partea lui de ani de zile. Iubiții și iubitele lui îl numeau „Dumnezeul Vârtejului Dragostei“, „Zeus Tunător“, „Colosul Sulelor“, „Goliat Zdrobitorul“. Se descriau pe sine drept ale sale „Voluptate Trezită“ sau „Vulvă Vorace“ sau „Vagin Vibrând“. Descriau cu lux de amănunte lungimea, grosimea, umflăturile, sincronizarea și rezistența. Vorbeau despre sex de parcă erau niște nesățui îmbuibându-se cu mâncăruri pe care eu, una, n-aveam să le mai pot mânca niciodată:

budincă, sos, smântână, cârnați. Îl lăudau pe tatăl meu pentru eficiența lui în a provoca dezastre geologice și fenomene meteorologice nefavorabile – fisuri și cutremure, inundații și tornade, insule noi apărute în urma unor erupții în mijlocul oceanelor. Iar eu nu-mi dorisem decât afecțiunea lui. Și-o dăruise, fără rezerve, altora, atât de mulți și într-o multitudine inimaginabilă de ipostaze.

Eram furioasă. Nu-mi mai trebuia această afecțiune. Și eu aveam dorințe.

Pentru prima mea aventură sexuală, am ales mai întâi locul, înainte să aleg băiatul. Crângul se afla la capătul îndepărtat al terenurilor universității unde preda tata. Era o toamnă caldă, iar tufele de hortensii erau luxuriante, grele de atâtea flori. Crângul îmi aducea aminte de decorurile din picturile cu zei și zeițe în pielea goală, o oportunitate pentru un desfrâu divin.

Cum universitatea gema de tineri, m-am bucurat de suficientă atenție doar stând pe o bancă sub un stejar. Membrii corpului profesoral știau că eram fiica domnului Minturn și, drept urmare, nu era neobișnuit să mă aflu acolo, pierzând vremea pe pajiște, studiind exercițiile fizice. Țineam cartea cu poze în poală, așa că tinerii care treceau își închipuiau că citeam în timp ce așteptam pe cineva. Primilor șase tineri le-am răspuns că era o carte despre principiile croitoriei. Celui de al șaptelea i-am spus, tachinându-l: „Ți-ar plăcea să afli!“. Acest tânăr merita o probă. Îndeplinea condițiile: lat în umeri și viril, o înfățișare ca de zeu, păr des și negru și ochi albaștri cum e cerul, mâini frumoase și puternice, buza superioară proeminentă, senzuală și un *filtrum* pronunțat, care, conform unei scrisori adresate tatălui meu, era adâncitura erotică dintre buză și nas, ce trebuia linsă, asemenea altor adâncituri, cu atenție deosebită. Țin minte că avea o atitudine încrezătoare și că s-a simțit în largul său flirtând cu mine, iar limbajul i-a devenit rapid obraznic – „Aș vrea foarte tare să văd ce-ai tu în poală“ –, semnul unui bărbat cu experiență la capitolul copulație. Mi-a întins mâna și m-a ajutat să mă ridic cu atâta grație, încât m-am simțit ca o balerină.

Acolo, printre hortensii, m-a sărutat cu poftă, izbindu-și buzele de dinții mei și acoperindu-mă cu salivă de la nas la bărbie. Mi-am ridicat fața, astfel încât să mă poată săruta pe gât, și asta mi-a dat

fiori de plăcere ca niște gădilături pe șira spinării. Mi-a cuprins cu mâinile lui frumoase, care acum tremurau ușor, sânii mei de adolescentă și i-a sărutat prin bluza de bumbac. Cu cât bluza mi se umezea mai tare de la sărutări și cum el nu dădea semne că ar mai exista și o continuare, cu atât mă gândeam mai mult să întrerup proba. Dar chiar atunci mi-a descheiat bluza și mi-a lins sfârcurile. Din nou, m-au trecut fiori de excitare. Au dispărut repede când a început să se chinuie cu alți nasturi. I-am oferit o privire pe furiș a unei singure pagini din cartea mea de exerciții fizice și i-am spus să se grăbească. Am așteptat în timp ce se lupta, ca un iepure într-o capcană, să-și descheie nasturii de la pantaloni, cu mâinile alea frumoase, dar neîndemânaticе. Chiar în momentul în care penisul i-a țâșnit afară, am auzit voci, așa că și-a tras repede pantalonii și și-a îndesat sula la loc cu o expresie îndurerată. Mi-a rămas întipărită în minte imaginea penisului său – cât de diferit arăta față de fotografii, nu era neted și încremenit ca marmura albă, ci robust, cu vene și straniu de neajutorat, ca un rozător orb și spân în căutarea unui sân plin de lapte. Mi-am încheiat bluza, mi-am netezit părul și mi-am legat funda. Vocile s-au îndepărtat. M-am ridicat. I-am dat tânărului adresa mea și i-am spus să mă aștepte lângă stejar la zece fix în aceeași seară.

A fost extrem de punctual. L-am băgat în casă pe ușa din spate, prin bucătărie, și am urcat scările înguste pe care le foloseau servitorii. La jumătatea drumului, m-a întrebat dacă eram sigură că e înțelept ce facem.

— Înțelept? am spus. Cum ar putea să fie înțelept?

Am trecut de etajul pe care se afla camera mea și am continuat să urcăm pe treptele în spirală până în turnuleț. Decorasem camera cu sariuri indiene și acoperisem podeaua cu o amestecătură de carpete persane mici pe care le tăiasem – fuseseră aruncate la gunoi din cauza urmelor de țigară sau de ceară vărsată. O scară cu șapte trepte ducea la o mansardă cu bovindou. Pe podea așezasem o saltea groasă umplută cu fulgi. Era refugiul meu, unde citeam și trăgeam câte un pui de somn și unde mă ascundeam câteodată când voiam să ard niște șuturi în ceva sau să țip, fără să știu exact de ce. Aprinsesem deja lumânările, parfumasem cuvertura cu apă de trandafiri și așezasem în raft *Anatomia clasică a exercițiilor fizice*, cu cotorul ușor ieșit în afară. Ne-am dus acolo, iar eu m-am aruncat pe saltea cu un zâmbet prietenos, apoi am început. M-a sărutat

pe gură și pe gât, mai blând, respectându-mi rugămințile. Mi-a desfăcut nasturii de la bluză, dar cu mai multă îndemânare decât înainte, astfel încât l-am bănuț că exersase între timp. Îmi dădusem deja jos lenjeria intimă, toată, ca să nu mai trebuiască să pierdem vremea. Vârtejul meu În Devenire a părut să ezite în fața a ceea ce urma să facem, pentru că tocmai îl înștiințasem că sunt fiica profesorului Minturn – trebuie să recunosc, i-am spus numai ca să văd ce reacție are. Mă urmărea buimăcit cum îmi dădeam jos hainele, apoi mi-a privit pubisul înainte să examineze și restul părților mele interzise, de la sâni la fese, cu o solemnitate religioasă. După ce s-a holbat suficient la mine, l-am ajutat să-și dea jos hainele. Penisul său a țâșnit afară, iar eu mi-am plimbat un deget pe o venă în sus, apoi pe o alta în jos. Ce aparat straniu. A gemut și a fost gata să se arunce asupra mea când i-am spus să aștepte. Am scos cartea cu fotografii din raftul de jos și i-am arătat exercițiile pe care mă gândisem că am putea să le încercăm. Cele alese de mine păreau destul de simplu de executat și nu ne obligau să stăm în picioare, lucru care s-ar fi dovedit dificil având în vedere tavanul scund. Tânărul Titan a dat din cap, acceptând provocarea. Mi-am ridicat picioarele în aer, dezvăluindu-mi părțile intime în toată splendoarea lor, iar el s-a așezat în poziția corectă, cu un genunchi lângă șoldul meu, celălalt lângă fesă, cu capul sub piciorul meu îndoit. Dar acum penisul lui nu era aliniat cu vulva mea. Așa că a consultat fotografia, și-a modificat poziția genunchiului stâng, însă acea mișcare ușoară a fost suficientă ca să-și dea drumul pe pulpa mea. Am fost foarte dezamăgită – „Ai stricat totul!” – și mi-a părut rău că nu m-am putut abține să nu-mi scape cuvintele alea pe gură. A fost pur și simplu distrus. După jumătate de oră, și-a revenit din stânjeneală și am râs împreună de cât de excitați fuseserăm. Dar când am încercat din nou poziția, rezultatul a fost același. M-a implorat să nu spun nimănui și mi-a promis că va exersa. În noapte următoare, s-a întărit cu un pic de whisky. A ales o poziție mai ușoară din carte și, în sfârșit, după ce s-a împins și și-a verificat poziția să vadă dacă se afla unde trebuie, m-a penetrat. Am suportat bine durerea, m-am gândit eu, și am fost bucuroasă că mi se deschisese în sfârșit poarta. Dar el s-a ridicat brusc, a pipăit cearșafurile și și-a dat seama că vărsase sânge de fecioară. Era profund tulburat. I-am spus:

— Și dacă ai fi știut, ce ai fi făcut – ți-ai fi băgat penisul ăla zvâcnind în chiloți și ai fi plecat acasă?

Ne-am mai întâlnit de patru ori, ceea ce i-a îmbunătățit întrucâtva rezistența. Dar nu mi se părea că mă bucur de toate beneficiile, având în vedere că nu experimentasem încă nimic care să se compare cu un dezastru geologic.

De-a lungul anului următor, am recrutat alți câțiva tineri doriți după ce-i ochisem din postul meu de observație de pe gazonul universității. Cei mai mulți se purtau de parcă ei reușiseră să mă seducă. Deveneau plini de solitudine odată ajunși în pat – „Ești sigură?“, „Nu te deranjează?“ Erau mai mari cu câțiva ani, dar încă imaturi, plesnea încrederea în ei, apoi imediat apărea nesiguranța stânenitoare de băiețandru. Nu îmi plăcea că trebuia să-i încurajez pe cei timizi fără să par critică sau să mă port ca o profesoară. Dacă tânărul meu avea emoții, o luam ca pe un semn că i se părea greșit ce facem din punct de vedere moral. Nu voiam să accept una ca asta. Unul dintre Adoniși a fost destul de eficient. Apăruse un pic de vreme rea – un vârtej micuț, valuri mai înalte –, dar după două luni de zbenguială, a început să mă deranjeze personalitatea lui anostă. Am continuat să mă văd cu el și am început în același timp o relație cu altul mai puțin expert, dar capabil să poarte o conversație după ce terminam.

Între timp, mama și tata nu aveau nici cea mai vagă idee despre aventurile mele sexuale, cum n-aveau habar de nimic din ce făcusem vreodată. Nici nu știu de ce mă așteptam la altceva. Dacă n-ai avut niciodată parte de dragoste, de unde știi dacă îți lipsește? Poate că întotdeauna făcuse parte din Ființa Eului Meu Pur să mă nasc așteptându-mă la atenția unei mame și a unui tată – să-mi acorde mai multă importanță decât unei insecte în chihlimbar sau unui manechin fetiș. Și această importanță pe care mi-ar fi acordat-o m-ar fi făcut să mă simt iubită.

Voiam ca mama și tata să afle despre promiscuitatea mea – să îi pedepsesc și să îi văd cum mă privesc cu un dezgust fâțiș. Apoi aș fi putut să le urlu în față cât de egoiști erau, cât de mare era propriul meu dezgust, aș fi putut să enumăr câteva incidente pe care mi le notasem. I-aș fi spus tatălui meu că m-am bucurat de multe erupții vulcanice precum cele pe care le descătușau stilourile în scrisorile ce îi erau adresate.

În noaptea în care a venit la cină împăratul chinez, părinții mei invitaseră alte opt persoane care ne vizitau frecvent: domnul și doamna Beekins – un astronom și soția sa –, o cântăreață de operă, domnișoara Huffard și iubitul ei, Charles Hatchett; profesorul meu de pian, domnul Maubert, și juna lui soră, domnișoara Maubert; mult stimata sufragetă, doamna Crowell; și o apreciată arhitectă de grădini, domnișoara Pond, a cărei reputație includea și faptul că avusese un copil ilegitim pe care a trebuit să-l dea spre adopție. Tatăl meu o vizita des pentru partide de sex exemplar descrise.

Ne-am strâns în salon pentru un pahar de sherry. Tata l-a prezentat pe invitatul nostru chinez:

— Domnul Lu Shing. Primul nume, Lu, este de fapt numele de familie, iar Shing este prenumele.

— Pentru americani, numele noastre sunt de-a-ndoaselea, a spus Lu Shing cu un zâmbet amuzat. Dar în China aceasta este ordinea firească. Familia ocupă primul loc când vine vorba de nume și de îndatoriri. Eu îmi folosesc întotdeauna și numele, și prenumele, Lu Shing, așa, împreună, un fiu inseparabil de familia sa.

Lu, m-am gândit eu, ca Lucia sau Lulu. Când mi-a venit rândul să fiu prezentată, tatăl meu mi-a spus Lulu, iar eu l-am corectat:

— Lucia.

— Ah, în seara asta e Lucia, a spus tata, făcând cu ochiul.

Am început să mă aprind la față.

— Domnule Lu Shing, a spus astronomul, engleza dumneavoastră este mai bună ca a mea. Cum se poate una ca asta?

— Am avut profesori englezi de la vârsta de cinci ani. Tatăl meu este ministrul afacerilor externe și a considerat un avantaj să pot vorbi engleza.

Este un privilegiat, mi-am spus. Se bucură de o poziție înaltă în societate. Are o voce frumoasă.

— Lu Shing studiază arta occidentală, a spus tata. În ultimii trei ani, s-a aflat sub îndrumarea pictorilor peisagiști din Hudson River School. Iar acum are șansa extraordinară de a-și face ucenicia alături de Albert Bierstadt, care se întoarce în California pentru a imortaliza încă o dată insulele Farallon și Parcul Yosemite.

A urmat un murmur de felicitări.

— Sunt mai degrabă valet și hamal, a spus Lu Shing. Eu mă ocup de cazare și transport. Dar sunt cu adevărat privilegiat că pot

să dau o mână de ajutor. Voi putea să-l urmăresc pe domnul Bierstadt încă din primele faze ale muncii sale.

Tata a început o discuție animată despre diferențele dintre arta americană și cea chinezească, pictură în ulei versus tuș negru. Lu Shing vorbea degajat, de parcă acești oameni, mulți dintre ei mai în vârstă, i-ar fi fost prieteni de ani de zile. Era politicoș și cuviincios când trebuia, dar se vedea că îi eclipsa în orice zicea. Își arăta aprecierea când ceilalți exprimau idei pe care nu le mai auzise. Părea amuzat în secret în cea mai mare parte a timpului.

Tata a mai lansat alte câteva subiecte de conversație, de parcă ținea un curs: tradițiile chinezești și influența occidentală. Societatea în plină prefacere a Shanghaiului. Forme de artă în schimbare. Influența artei asupra societății și viceversa. De fiecare dată când tata deschidea un alt subiect plicticos, mie îmi venea să urlu: „Gata!”.

— Cum surprindem un moment de emoție în artă? a întrebat domnișoara Pond și l-a privit pe tata.

S-au auzit mai multe opinii, dar când i-a venit rândul, Lu Shing a spus:

— Momentul se modifică în clipa când încerci să-l surprinzi, așa că, din punctul meu de vedere, este imposibil.

Cât de adevărat, m-am gândit. Momentele dispar imediat ce te gândești la ele.

Tata era de neoprit, mama se cufundase în tăcere, iar domnișoara Pond își exprima puțin prea des admirația față de afirmațiile tatălui meu. Apoi, domnișoara Maubert, cu ochii sclipind, a început și ea să-l laude generos pe tata, și la fel a făcut și doamna Crowell, care își înclinase cochetă capul într-o parte. Până și doctorul Beekins, astronomul, părea să aibă o lucire în priviri. Toată lumea era îndrăgostită de el. Formau cumva sabatul său de acoliți sexuali? Oare Lu Shing băgase de seamă? Doar eu vedeam aceste lucruri? Peste tot, în jurul nostru, conversația devenea tot mai gălăgioasă. Vorbeau în cor despre Izbăvire. Simbolismul zeilor. Mântuirea creștină. Vicii și virtuți. Purgatoriu. Păcate. Karma. Destin.

— Lu Shing, a spus tata, care este părerea ta despre destin?

— Sunt chinez, domnule profesor Minturn, a spus el. Nu-mi ajung cuvintele să vorbesc îndeajuns de ales despre destin.

M-am dus lângă el și am încercat să par calmă și sofisticată.

— Domnule Lu Shing, nu mi-am dat seama dacă glumiți sau nu. Chiar credeți în ideea de destin?

— Desigur. Toți ne aflăm aici datorită destinului, oriental sau de altă natură.

Eram gata să-l întreb mai multe despre asta, dar tata a ciocănit cu unghia în paharul de vin și a anunțat că acum vom vedea realizările lui Lu Shing în timpul studiilor sale în Statele Unite. Ne-a arătat o mică pictură înrămată. Chiar și de la distanță, îmi dădeam seama că e vorba despre o capodoperă. Culorile erau minunate. Am văzut pe fața celorlalți că îmi împărtășeau părerea. Pictura a trecut din mână în mână, laude peste laude copleșind atât opera, cât și artistul: „Nu mă așteptam să văd atât talent la un student“, „Culorile sunt bogate, dar subtile“, „Surprinde un moment perfect“.

În cele din urmă, tabloul a ajuns și la mine. Prima senzație a fost una de înfiorare. Am recunoscut locul din pictură. Trăisem acolo. Cu toate astea, știam că e imposibil. Lumina din cameră a pierit, vocile celorlalți s-au estompat și m-am trezit transportată în pictură, în acea vale lungă și înverzită. Îi simțeam aerul, atât de real și de prezent, atingerea unei adieri răcoroase, și am înțeles cu toată ființa că aceasta era casa mea, iar solitudinea nu însemna singurătate, ci claritatea cunoașterii de sine. Eu eram acea vale lungă și înverzită, neschimbată de la începuturile timpului. Cei cinci munți erau parte din mine, puterea și curajul de-a înfrunta orice s-ar fi petrecut în valea aceea. Pe cer atârnav nori de un cenușiu-închis care aruncau umbre pe o parte a văii, iar eu am înțeles că mă loviseră furtuni în trecut, fusesem nevoită să mă agăț de copacii de pe munte. Îmi fusese la un moment dat teamă că norii întunecați se vor risipi, iar eu mă voi evapora odată cu ei. Dar iată – părțile de dedesubt ale norilor erau roz, atârnav greu și erotic. Și mai uimitor decât orice altceva: o vale aurie se întindea dincolo de o deschizătură dintre munți. În acel loc aurit se afla pictorul acestei utopii. L-am surprins pe Lu Shing privindu-mă cu expresia sa mulțumită. Ca și când știa exact ce gândeam.

— *Tu ce părere ai, Lucia?* m-a întrebat tata. Te-a impresionat în mod evident.

Am emis o opinie mai intelectuală:

— Surprinde multe momente, multe sentimente, am început să explic, uitându-mă la Lu Shing. Speranță, dragoste și puritate. Văd în ea nemurirea, fără de început ori sfârșit. Pare să spună că toate

clipele sunt nemuritoare și nu vor dispărea în veci, cum nu vor dispărea nici pacea din vale sau tăria munților sau nemărginirea cerului...

Aș fi continuat, dar m-a întrerupt tata.

— Lucia poate atinge uneori culmea emotivității, iar în seara asta, Lu Shing, tabloul tău are onoarea de a-i fi provocat emoția.

Toți au râs cu căldură. Am simțit cum mă îmbujorez.

Tata și mama întotdeauna mă ridiculizau când considerau că sunt prea emotivă. Atingeam culmi peste culmi ale emotivității, aveam culmi cât pentru un întreg lanț muntos. Erau de părere că trebuia să le controlez. Mama așa făcea până în punctul în care cădea într-o stare de apatie. Dar oare tata își controla culmile orgiastice?

— Sunt într-adevăr norocos, a spus Lu Shing. Sincer, am avut intenția grandioasă de a surprinde un moment de nemurire și am crezut că n-am reușit. Dar domnișoara Minturn m-a făcut să mă simt în al nouălea cer cu complimentul ei că am reușit să surprind toate clipele de nemurire. Nu cred că un artist poate fi mai recunoscător când aude așa ceva.

Camera a devenit mai luminoasă. Țurțurii de cristal ai candelabruului scânteiau, flăcările lumânărilor s-au lungit. Fețele celorlalți au devenit străine, doar Lu Shing îmi era familiar. În clipa aia, aproape am leșinat. Nu mai trăisem niciodată acest sentiment, dar l-am recunoscut imediat, eram doborâtă de dragoste. M-am luptat să rămân calmă în fața celorlalți, în timp ce mă agățam de secretul meu. Am remarcat o plăcuță de bronz în partea de jos a ramei. Am citit cu voce tare: *Valea Minunilor*. Toată lumea de la masă murmură că era un nume atât de potrivit.

— Așa m-am gândit și eu, a spus Lu Shing, când am găsit-o pomenită într-o traducere în chineză a unui poem sufist: *Graiul păsărilor*. Am folosit titlul fără să știu la ce se referea de fapt și am descoperit ulterior că Valea Minunilor nu este un popas plăcut. Este un loc al îndoielii, iar îndoiala este periculoasă pentru un pictor. Așa că acum m-am trezit fără un titlu.

Nimeni nu a fost de acord cu înțelesul sufist. Valea Minunilor descria foarte bine pictura, a spus cineva, și nu avea nici o legătură cu sensul acela amenințător.

— Noi nu suntem sufiți, a spus domnișoara Maubert.

Nu făceau bine că-i desconsiderau cu atâta nonșalanță sentimentul de îndoială. Dacă el avea îndoieli, trebuia să le înfrunte, să le doboare și să se lupte cu ele pentru a-și da seama dacă sunt reale sau nu. Altfel, ar fi rămas în mintea lui. L-aș fi putut ajuta să facă asta pur și simplu fiind alături de el, arătându-i cum propria încredere putea să-i biruie îndoiala. Și eu făcusem la fel de nenumărate ori, i-aș fi spus.

Conversația a trecut la alte subiecte, apoi a intrat servitoarea și ne-a anunțat că cina era gata. Lu Shing ședea pe aceeași parte a mesei cu mine, dar la capătul celălalt, chiar lângă tata, care stătea în capul mesei. Între noi se așezaseră trupeșa cântăreață de operă și domnul Beekins. Nu puteam să-l văd din cauza sânilor și a coafurii voluminoase a mezzosopranei. Mă nemulțumea faptul că eram ținută la distanță atât de mare de el. Domnul Maubert ședea în stânga mea, iar domnișoara Huffard stătea lângă el. M-am uitat în jurul mesei. Fețele sufragetei, domnișoara Maubert, și a astronomului nu mai erau pătrunse de adorație față de tatăl meu. Ce ciudată era noaptea aceea. Lumânările, cu mirosul lor puternic, au pâlپâit când bucătarul a așezat pe masă o pulpă imensă a unui animal, care înota într-un sos gras. Când interpreta de operă s-a lăsat pe spate în scaun, m-am uitat pe furiș la fața netedă a lui Lu Shing și la scalpul său ras, în toată splendoarea goliciunii sale. Nu s-a întors să privească în lungul mesei, spre mine.

M-a cuprins îndoiala. Poate că el nu simțea nimic din ce pusese stăpânire pe mintea și pe corpul meu. Eu băusem din elixir, dar el nu gustase nici o picătură. Poate că găsește neatrăgătoare femeile albe. Poate că avusese relații intime cu sute de femei frumoase din rasa lui. Mă păcălisem singură, din cauza nevoii mele de afecțiune.

Prin acest nor gri, am auzeam pălăvrăgeala din jur, apoi vocea lui Lu Shing ridicându-se deasupra celorlalte. Lumina din cameră avea acum o strălucire slinoasă. Conversația ajunsese la șederea domnului Bierstadt la Cliff House, unde urma să se bucure de o priveliște mai bună asupra îndepărtatelor insule Farallon, dacă vremea era bună. Lu Shing dusese deja geamantanele domnului Bierstadt la hotel și urma să-i pregătească cele necesare pentru deplasări în împrejurimi, un întreg atelier mobil.

— Am stat la Cliff House, a spus domnișoara Pond, și în fiecare dimineață când mă uitam pe fereastră, nu încetam să mă minunez că insulele erau la patruzeci de kilometri distanță – desigur, cu

excepția zilelor în care nu vedeam nimic în afară de ceață. O să stați și dumneavoastră acolo, domnule Lu Shing?

— Un ucenic nu beneficiază de acest lux, a spus. Mi-am găsit o mică pensiune în apropiere de Cliff House.

— Mai bine stați la noi, am spus repede. Avem suficient spațiu. Mama a părut surprinsă, dar tata a fost de acord imediat.

— Așa este, a spus el.

— Avem deseori musafiri, am adăugat. Nu-i așa, mamă?

A dat din cap, iar ceilalți au fost de acord că s-ar simți mult mai confortabil. Lu Shing a refuzat politicos până când tata a spus că s-ar bucura să-i arate întreaga sa colecție de tablouri cât va sta la noi.

Mama a chemat o servitoare și i-a spus să fie aerisită camera albastră. Era camera de oaspeți de pe partea dinspre sud a primului etaj. A mea se afla spre nord și, desigur, turnulețul era chiar deasupra.

— Mamă, am spus, cred că lui Lu Shing i-ar plăcea mai mult să stea în turnuleț. E mic, dar are cea mai frumoasă vedere asupra golfului.

Tata m-a lăudat spunând că era o sugestie excelentă. Domnișoara Pond s-a oferit să-l ducă pe Lu Shing în trăsura ei ca să-și poată aduce lucrurile de la pensiune. Am căutat să-mi dau seama dacă intenționa să-l seducă. Dar apoi tata s-a oferit să-i însoțească.

A doua zi, dimineața devreme, Lu Shing și părinții mei erau deja așezați la micul dejun când am coborât. Cum de se treziseră cu toții așa dimineață și pe mine nu mă înștiințase nimeni? Eram încântată să-i văd chipul de chinez. Dar am observat că lipsește ceva. Purta haine banale: pantaloni negri, o cămașă albă și o vestă gri. Mi-aș fi dorit să se schimbe la loc în veșmintele lui chinezești. Pe de altă parte, îmi plăcea să mă uit la fizicul său ca de zeu. Era mai înalt decât tata, care avea o înălțime medie.

— Toată lumea care se duce pe insulele Farallon vrea să vadă leii de mare, balenele și delfinii, am auzit-o pe mama spunând. Asta-i doar pentru amatorii de spectacol. Își avea pe masă prețioasa ei carte cu păsări ilustrate. Cred că varietatea de păsări de pe insulă este cu mult mai interesantă. Domnul Bierstadt crede și dumnealui același lucru, evident, de vreme ce a pictat multe în ultima sa vizită. Printre favoritele mele se numără *Ptychoramphus Aleuticus*, care arată destul de banal de la depărtare, grasă, semănând cu o cârțiță,

până când îți dai seama la ce trebuie să fii atent pe măsură ce te apropii. Picioarele albăstrui, pata albă care-i acoperă un ochi și capul rotunjit cu ciocul subțire. Asta este provocarea când vine vorba de păsări – să observi detaliile și micile diferențe: cele ale pinguinilor nordici, ale păsărilor de mare, ale cormoranilor...

De mult nu o mai văzusem pe mama atât de însuflețită.

Tata a intervenit.

— Harriet, ar trebui să-i însoțești pe domnul Bierstadt și pe tânărul nostru amic în călătoria lor spre insulele Farallon. Ar putea să le fie de ajutor ochiul tău ager.

Mama a fost deopotrivă surprinsă și flatată. Îi plăcea în mod evident ideea.

— Cred că domnul Bierstadt ar fi foarte recunoscător, a spus Lu Shing. Dar doar dacă vă puteți face timp pentru așa ceva.

— Mi-ar plăcea o zi de observare a păsărilor! am spus.

Mama mi-a aruncat o privire sceptică.

— Tu ai rău de mare.

— O să suport ca să văd păsările, am spus. Știi că întotdeauna m-au interesat păsările. Mi-a aruncat încă o privire circumspectă, iar eu am adăugat: Am și timp să le studiez dinainte.

În noaptea aceea m-am tot foit în pat, încercând să mă decid dacă să mă furișez sau nu pe scările în spirală până în turnuleț. Lu Shing dormea chiar deasupra mea. Mi-l imaginam întins în pat, lumina lunii învăluindu-i corpul gol. Ce scuză aş putea să inventez pentru a intra în cameră: dorința de-a vedea o navă intrând în golf, luna, stelele, sau o carte pe care o uitasem acolo? Apoi mi-am adus aminte că exista, de fapt, o astfel de carte. *Anatomia clasică a exercițiilor fizice*. M-a trecut un fior din cap până-n picioare și am simțit un zvâcnet în plex. A doua zi, când Lu Shing era la Cliff House pregătind studioul domnului Bierstadt, m-am repezit în turnuleț după cartea cu poze. O băgasem sub saltea. Era la locul ei. Am scos-o de-acolo. Am pus-o în raft, pe jumătate ieșită în afară. După cincizeci și două de pagini, va fi mai mult decât bucuros să mă primească.

A doua zi dimineată, l-am salutat pe Lu Shing la micul dejun. Era prietenos, dar fără să-mi arunce priviri îndrăgostite sau zâmbete tainice, nimic din atențiile pe care i le acorda domnișoara Pond tatălui meu. Probabil că nu văzuse ghidul exercițiilor amoroase pe care i-l lăsasem în cameră.

— Am o serie de cărți favorite în turnuleț, am spus. Poți s-o răsfoiești pe oricare din ele.

Am fost atentă la orice semn care să-l dea de gol că o făcuse deja.

— Mulțumesc. Deocamdată citesc cât de mult pot despre insulele Farallon și Parcul Yosemite.

— Cred că avem o carte excelentă despre Yosemite. Să te uiți prin biblioteca din mansardă.

După micul dejun, ne-am dus direct în biroul mamei. Stătea într-un colț, studiindu-și insectele, iar noi ne-am așezat la un secret din colțul opus al camerei. Cartea mare cu păsări ilustrate se afla între noi. Am observat conștiințioși colorituri, forme de ciocuri, anverguri ale aripilor și lungimi ale cozii – o sută de detalii care ofereau oportunități de conversație de genul: „Coadă aia e mai lungă ca asta“.

El încerca să dea paginile la dreapta, eu le dădeam înapoi. I-am aruncat cea mai tare privire cu care știam să flirtez: o otheadă peste umăr cu ochii în jos, după care mi i-am ridicat lent și l-am fixat. Mi-a răspuns cu un simplu zâmbet. De două ori mi-am atins, chipurile din greșeală, brațul de al lui. S-a tras mai încolo și și-a cerut scuze. Când discutam despre anverguri și rute ale păsărilor migratoare, mă apropiam de fața lui și îi șopteam, sub pretextul că nu voiam să o deranjez pe mama de la treaba ei importantă. Nu vedeam nici un semn că ar fi interesat și îmi pierdeam speranța cu fiecare oră care trecea.

— Lucia, mi-a zis mama, nu-ți pune coatele pe pagini.

M-am dat repede înapoi și am simțit roșeața umilirii cuprinzându-mi gâtul.

Lu Shing s-a întors spre mine și a spus:

— Lucia, Lu Shing. Atât de asemănătoare. Voi, americanii, îi spuneți coincidență. Noi, chinezii, îi zicem destin.

Capitolul 13

Fata morgana

San Francisco

1897

Lucia Minturn

Cu trei zile înainte să plecăm în călătoria către insulele Farallon, domnul Bierstadt ne-a trimis o scrisoare de scuze anunțându-ne că a trebuit să se întoarcă la New York pentru că boala soției sale se agravase.

— Tuberculoză, a spus Lu Shing, de asta vorbește și se teme lumea.

Părinții mei au murmurat cuvinte de compasiune pentru maestru. Eu l-am blestemat în tăcere. Se terminase cu studiul păsărilor și cu călătoriile romantice.

— Ce planuri ai? l-a întrebat tata pe Lu Shing.

— Familia mea m-a tot întrebat anul acesta când mă întorc, așa că pot să le dau răspunsul pe care doreau să-l audă.

China. Urma să pășească înapoi în paginile cărții de basme, copertile se vor închide și acesta va fi sfârșitul poveștii Luciei și a lui Lu Shing. Până acum, nu îmi trecuse prin minte că avea să-și încheie la un moment dat migrația și să facă drumul înapoi spre casă. Măcar dacă ar fi știut care era miza mea, de ce aveam nevoie să evadez în valea cea verde, oriunde și indiferent ce ar fi fost aceasta. Trăiam ca la balamuc, alături de oameni lipsiți de inimă. O mamă care era îndrăgostită de corpurile insectelor. O bunică ce băga fitile tot timpul. Un bunic care bătea câmpii, dar avea destulă

avere. Un tată care împrăștia afecțiune în toate vulvele vorace ale femeilor străine. Țștia erau nebunii care stăteau în jurul mesei, dându-și atâtea aere de superioritate la cină, unde tata prezida precum Sofocle, moderând o dezbatere despre inutilitatea analizei în artă în timp ce ronțăia un cotlet de porc. Trebuia să le rezist și să nu-i las să mă schimbe, să mă umilească, să-mi bătătorească emoțiile.

Numele noastre, Lucia, Lu Shing. A spus că era vorba de destin. Greșeam, însă. Nu voia să spună că ne vom agăța amândoi de aceste cuvinte de-acum înainte. Destinul ne-a aruncat la un loc, două particule dintr-un nor de polen, apoi ne-a suflat în direcții diferite. Mă bizuisem pe prea multe din cauza puseurilor mele emoționale. Eu eram proasta, acum surescitată.

L-am auzit pe Lu Shing pomenind despre dezamăgirea de a nu mai putea studia cu domnul Bierstadt. A menționat câteva treburi banale – plata hotelului și ridicarea lucrurilor domnului Bierstadt, achiziționarea unui bilet de vapor spre Shanghai, preferabil pe o rută rapidă. Avea impresia că era una care pleca săptămâna viitoare. Mama m-a întrebat dacă mi-e rău. Am dat din cap, recunoscătoare că mi-a oferit pretextul de a pleca din cameră înainte ca fața să mi se acopere cu pete de rușine. M-am dus repede în camera mea și m-am așezat la birou pentru a pune rapid pe hârtie ceea ce deja pierdeam.

Toată ființa mea era cuprinsă în pictura aceea. Nu pot explica suficient de bine în cuvinte, sunt conștientă doar că Ființa Eului îmi scapă deja printre degete, iar curând vor rămâne numai aceste cuvinte. Mi-am simțit sufletul vibrând, iar acum nu este decât o amintire ștersă – tot ce era adevăr, puritate, putere, ceea ce era de neschimbat și original, indiferent cât de mult ar fi fost lovit sau luat în răs de alții. Îl doream pe creatorul acestei picturi, făuritorul de miraje. Voiam ca el să-mi dezvăluie îndoielile sale, astfel încât să i le pot dezvălui și eu pe ale mele, iar împreună să găsim adevărata vale, nu doar pe aceea din pictură, ci o vale reală între doi munți, departe de lumea bună.

Acum știi că nu a fost o viziune extatică. Nu există nici o vale, nici o lume. Ce am simțit nu a fost nici măcar sufletul meu vibrând. Am văzut o pictură și am vrut să văd și să simt mai mult decât

ceilalți din cameră. Am vrut noutatea pe care o aducea un bărbat din China și m-am păcălit singură crezând că posedă înțelepciunea orientală și ar putea să mă tragă din calea nefericirii și să mă ducă departe. Venise din basmele copilăriei mele, cineva care să mă salveze și să mă iubească. Mă îndrăgostisem de pictor, care putea să-mi picteze un loc unde să trăiesc. Toate aceste sentimente aproape dispăruseră, mă părăsiseră, ca o viață scurgându-se prin valea morții. Cu toate acestea, de ce mi-l doresc în continuare pe pictorul ăsta? Dacă ar fi acum în fața mea, m-aș lăsa amăgită, m-aș lăsa purtată de aripile dragostei oriunde ar vrea să mă ducă pofta trupească.

Servitoarea a ciocănit la ușă și am tresărit, trezindu-mă din reverie. Mi-a așezat pe noptieră o băutură întăritoare. După câteva minute, a intrat în cameră mama – o surpriză, nu obișnuia să mă viziteze prea des. M-a întrebat dacă am luat vreo boală. Mă durea stomacul? Aveam frisoane și febră? Cât de ciudat că o interesau simptomele mele. Da, credeam că am febră. Își făcea griji, mi-a zis, să nu-i dau boala lui Lu Shing. Anul trecut, toți asiaticii care veniseră în San Francisco intraseră în carantină din cauza unei epidemii de ciumă bubonică izbucnite în Shanghai.

— Dacă se îmbolnăvește Lu Shing, ar putea să se tragă concluzii greșite și să fim puși în carantină toți cei din casă.

Ce perspective minunate. Prizonieri cu toții în această casă, Lu Shing și cu mine întemnițați împreună, el în camera lui de deasupra patului meu. Simțeam că-mi crește febra.

Mama a continuat.

— Lu Shing probabil că ar fi trimis înapoi în China și ținut în carantină în cala vaporului. Ar fi o călătorie spre casă extrem de neplăcută.

Febra începea să-mi treacă.

— Nu cred că am nimic contagios. Probabil a fost de la napi, am spus eu.

— Orice o fi, mi-a spus mama, sper să te faci bine la timp ca să vii cu noi în insulele Farallon, joi. Bunicul tău a spus că nu are nici un sens să irosim această oportunitate. A spus că va plăti el pentru toate, inclusiv un picnic cu friptură de vită, exact cum a făcut-o acum douăzeci de ani...

M-am însănătoșit în mod miraculos grație băuturii întăritoare și a veștii bune, care și-au făcut efectul atât de rapid, încât am putut să mă alătur celorlalți la cină și să ne facem și alte planuri legate de călătorie. L-am surprins pe Lu Shing privindu-mă cu un zâmbet, lucru pe care l-am interpretat ca fiind plin de însemnătate – deși încă nu eram perfect convinsă. Eram conștientă că între noi intervenise destinul și perspectivele erau cu totul altele acum.

Nu aveam să mă mai bucur de momente extatice, dacă nu mă grăbeam. Sexul nu ne-ar fi apropiat în spirit, știam de-acum. Unirea noastră avea să fie și una carnală, dar mai promițătoare decât ce trăisem cu ceilalți tineri ai mei. Nu aveam nevoie de pretexte legate de nave cu catarge înalte sau de luna răsărind de după o insulă. Am lăsat deoparte teama de umilire. Mă voi culca dinaintea lui și îi voi cere să se bucure de mine. Aveam încrederea în sine a unei curve, știam că voi izbuti măcar în această privință.

La ora zece i-am auzit pașii, apoi scârțâitul scării. M-am dat jos din pat în cămașa de noapte, am urcat treptele în spirală și am bătut la ușă de două ori. A strigat tare: „Da?“. Am luat acest răspuns ca pe o invitație și am intrat în cameră. Era în mansardă, conturul corpului său vizibil în lumina lămpii cu gaz. Dar nu puteam să-i disting expresia feței. Nu am spus nimic, iar el nu m-a întrebat de ce am venit. M-am dus la scăriță și am urcat. Era la bustul gol, iar restul corpului îi era ascuns de un cearșaf. S-a mișcat într-o parte, făcându-mi loc să mă bag lângă el. M-am întins pe spate și mi-am întors fața spre raftul cu cărți. Nu eram încă pregătită să-i văd chipul, să văd ce gândește despre venirea mea aici atât de îndrăzneală și neinvitată.

Am zărit cartea cu exerciții fizice exact cum o lăsasem, neatinsă. Nu m-am întins s-o iau. Nu voiam ca bărbații ăia musculoși și femeile vesele să se afle în pat cu noi. Am auzit sirena de ceață, urmată de lătraturile leilor de mare, zadarnicele lor strigăte de împerechere. Numai de-ar începe odată să-mi facă ce mi-au făcut ceilalți tineri, lipindu-și gura de una dintre părțile corpului meu.

— Nu sunt virgină, l-am anunțat, iar părinților mei nu le pasă ce fac. M-am gândit să-ți spun, în caz că îți faci griji.

Am întors capul și l-am privit. Pe chip avea o expresie calmă – sau poate înțelegătoare și amuzată. Mi-am desfăcut primul nasture al

cămășii de noapte pentru a-i comunica mai clar misiunea cu care venisem. Și-a așezat ferm mâna peste a mea pentru a mă opri. Nu mă gândisem că o să se întâmple asta. Am simțit cum îmi înfloresc petele de roșeață pe piept și pe gât.

— Lasă-mă pe mine, l-am auzit spunând, apoi degetul i-a alunecat de-a lungul întăriturii de la cămașa de noapte și toți nasturii au sărit din butonierele lor. S-a aplecat, apropiindu-se de fața mea, iar eu am fost surprinsă de cât de chinez arăta. Puteam în sfârșit să-l ating, fără toate întrebările care populau distanțele dintre ce s-ar putea întâmpla și ce ar fi permis. Mi-am plimbat mâinile peste pantele netede ale obrazilor lui, peste frunte, peste creștet, peste maxilar, până la bărbie. M-am uitat în ochii lui negri.

— Plec într-o săptămână, mi-a spus.

Am refuzat să accept acest lucru, dar am dat din cap și, în aceeași clipă, am simțit cum cămașa de noapte alunecă de pe mine. Geamurile erau deschise, aerul, rece, tremuram. O mână caldă a trecut încet de-a lungul corpului meu, pornind de la umeri, apoi lunecând pe o parte, în timp ce ochii lui urmăreau mișcarea cu aceeași liniște, dar și cu o curiozitate, de parcă mă studia cum fusem sculptată, cum fusese făurită acea curbură, cum fusese stabilită lungimea brațului meu, cum fusese strunjită urechea mea. Am închis ochii. Mâna i se mișca în cercuri ușoare, încet, mai ferm, apăsându-mă pe interiorul coapselor. Am deschis ochii și, din nou, am fost surprinsă să-i văd chipul de chinez, apoi dragostea mi-a încetinit gândurile și a încețoșat lumina din jurul lui, astfel încât tot ce puteam vedea acum erau detaliile feței lui. Am închis ochii și l-am simțit cum îmi mișca șoldurile într-o poziție nouă. Am deschis ochii, straniețea lui minunată s-a întors, doar că acum îl cunoșteam, la fel cum îl cunoscusem și în valea din pictură, cunoaștere fără cuvinte și bucuria familiarității. M-a mângâiat pe burtă în jos cu coada lui de păr – priveliștea, atingerea și senzația interzisă a unui bărbat chinez împingându-și coada în susul și în josul fantei mele, apoi pătrunzându-mă într-un ritm interzis, în timp ce eu îi priveam chipul nefamiliar, mintea mea plutind printre gânduri succinte despre diferența raselor noastre și indecența împreunării lor, apoi cufundându-se iarăși în plăcerea încălcării acestui tabu. Am închis ochii și l-am rugat să-mi vorbească. A început să recite cu accentul său britanic:

„Bărcuță cuminte ce ești,
bărcuță cuminte ce ești
Fără catarg, fără ramă,
pe valuri plutești.
Spre maluri te legeni.“

Am deschis ochii și am zărit o expresie dureroasă de plăcere pe chipul lui de chinez și mi-am dat seama că și pentru el era un tabu, o față albă nebunatică, excitantă pentru că eram interzisă și nefamiliară, diferită, rară și neobișnuită. Am oftat, împlinită în acea vale unde eram Eu Însămi. Ne-am privit în ochi în timp ce rostea cuvintele care ne-au purtat mai departe.

„Ai încredere, ai încredere,
Te voi duce în port.
Mergi la pupă, vino la bord,
Suie, suie pe catarg.“

Împăratul meu chinez a închis ochii și acum vorbea în chineză, nu o rimă de copii, ci sunete aspre în timp ce se împingea în mine, până când corpurile noastre se plesneau unul de altul, apoi m-a purtat în mijlocul taifunului și al dezastrului geologic.

M-am trezit când a aprins lampa. Mi-a spus doar:

— Soarele o să răsară într-o oră.

Lumea din afara acestei camere se întorcea la viață.

— Lasă-mă să mai stau aici puțin, am mormăit, cuibărindu-mă lângă el. Mi-a plăcut să citesc aici de când eram mică, am spus somnoroasă, fericită. Îmi plăcea că eram singură, chiar dacă uneori mi-era urât. Camera mă reconforta. Poate că are de-a face cu pereții rotunjiți la colțuri. Nu există un colț drept. Camera e la fel oriunde te uiți. Te-ai gândit ce rotundă e camera asta?

— Mi-au trecut prin cap gânduri neliniștitoare – imposibilitatea de a atârna un tablou pe pereții curbați. Nu am la degetul mic misticismul oriental, așa cum poate crezi tu. Sunt un tip foarte practic.

— Ce spuneai în chineză când făceam sex?

A râs încetișor.

— Cuvinte obscene pe care le rostește un bărbat în culmea excitației. *Chuh nee bee.*

— Și ce înseamnă, mai exact?

— Sunt destul de vulgare. Cum să zic...? Înseamnă plăcerea unirii dintre noi, bărbat-femeie.

— Nu asta înseamnă cuvintele. Plăcerea unirii! Bărbat-femeie! Nu asta mormăiai tu.

A răs.

— Bine. Dar să nu o iei ca pe o insultă. Cuvintele înseamnă „să te fut în pizdă“. Foarte vulgar, cum am spus, dar dovedește că pasiunea mea este atât de intensă, încât mi-am pierdut mințile și vocabularul elevat.

— Îmi place că nu-ți poți controla vulgaritățile, am spus. M-am gândit în secret la tinerii mei. Cei mai mulți doar gemeau, dacă nu punem la socoteală gâfâielile. Altul îl striga pe Dumnezeu. Am continuat: Ai spus cuvintele acestea incontrollabile multor femei?

L-am privit drept în ochi astfel încât să creadă că îl întreb doar din curiozitate, deși simțeam deja un pumnal îndreptat asupra inimii mele.

— N-am numărat niciodată. Se obișnuiește să începi frecventarea caselor de curtezane de la cincisprezece ani. Dar nu m-am dus prea des, nu atât de des pe cât voiam. Bărbatul trebuie să le facă curte, să le dea daruri, să se întreacă cu alți bărbați pentru a le intra în grații și să i se frângă inima. Eu nu aveam bani. Tatăl meu nu prea mă răsfăța.

El nu m-a întrebat despre tinerii cu care fusesem. Mi-a părut bine că nu a făcut-o, și totuși mi-am dorit să fi simțit nevoia să întrebe, cum o făcusem și eu pentru a mă chinui singură, vrând să cred că nu mai existaseră alte femei – sau măcar nici o alta care să-i fi câștigat inima.

În noaptea următoare, am urcat din nou în turnuleț, iar de data asta ne-am lăsat mai ușor cuprinși de vraja intimității. În timp ce ne sărutam, am închis ochii pentru a mi-l putea imagina ca pe împăratul acela. În schimb, mi l-am imaginat doar pe el, am văzut doar chipul de lângă mine. N-am mai fost surprinsă când am deschis ochii. Eram nespuse de bucuroasă să-l văd. Exaltarea încălcării tabuului nu dispăruse, un bărbat chinez făcând sex cu o fată americană. Mi-a șoptit cuvinte vulgare în timp ce mă pătrundea, apoi le-a repetat cu fiecare mișcare. Înotând fără să conștientizăm unul în corpul celuilalt, am devenit intimi. Mi-a ridicat șoldurile, capul

îmi plutea, mi-am pierdut toate simțurile, cu excepția celui care ne unea, nelăsându-ne să ne rupem unul de celălalt. Dar, în cele din urmă, ne-am rupt unul de celălalt și am rămas tolăniți pe o parte, față în față, cufundându-ne în tăcere, în vreme ce distanța dintre rasele noastre creștea tot mai mult.

În ciuda promisiunii mele că nu mă voi aștepta la mai mult decât la aceste câteva zile de plăcere, nu am putut să-mi alung teama că în curând îl voi pierde, care începuse să se facă simțită. Se gândise oare și el la acest moment inevitabil în timp ce îmi dezmierta corpul? „O să-ți fie dor de mine?“, voiam să-l întreb. În a treia noapte, înainte de excursia noastră în insulele Farallon, nu am putut să-mi înăbuș întrebarea. L-am întrebat pe întuneric, când nu putea să-mi vadă fața. Mi-am ținut respirația, iar când mi-a răspuns „O să-mi fie foarte dor de tine“, lacrimile mi-au țâșnit din ochi și l-am sărutat. Când i-am atins fața, am simțit-o udă lacrimi. Cel puțin cred că erau lacrimile lui, nu doar ale mele. Îndoiala mi-a fost înlăturată când mi-a tras șoldurile mai aproape de el, mi-a ridicat piciorul peste umărul său și s-a aruncat în mine cu o dorință încă și mai mare ca până atunci.

În acel moment, m-am decis să plec în China și am știut imediat că acesta fusese dintotdeauna răspunsul la marasmul meu spiritual și la traiul meu lipsit de dragoste. Pluteam pe culmile emoției, mai entuziasmată decât aș fi crezut vreodată că este posibil. Curajul îmi năvălise în inimă, înfrângându-mi toate temerile. Puteam, în sfârșit, să simt cu toată ființa și fără rețineri. Cum aș fi putut să îmi întemnițez din nou sufletul și să mă întorc la viața pe care o dușesem înainte să-l cunosc? Știam că era o nebunie și deloc prudent să plec în China, dar acesta era momentul să-mi asum riscuri și să înfrunt pericolul, în loc să mă izolez în existența moartă a siguranței și stagnării. Cum aș fi putut să mă abțin? Corpurile noastre se mișcau împreună, vâsleau spre China, se apropiau tot mai mult de Valea Minunilor, unde sentimentele noastre erau libere și unde puteam să rătăcim odată cu sufletele noastre.

Mama a chemat mai multe trăsuri pentru a-i transporta pe pasageri la chei. Cântăreața de operă, iubitul ei, domnul Maubert și sora sa, domnișoara Pond, tata, mama, Lu Shing și cu mine. Ne-am imbarcat ducând în mâini haine și coșuri de mâncare, carnețele, creioane, vopseluri și un ghid al insulelor.

În timpul voiajului către insule, mama ne-a ținut prelegeri despre diverse creaturi ale adâncurilor pe care aveam ocazia să le zărim din când în când din barcă.

— Știți că balenele nu sunt pești, ci mamifere cugetătoare ca și noi, țipa ea în vântul tăios, astfel încât era ori imposibil, ori deloc plăcut să o ascuți.

Hainele pe care le aduseserăm cu noi erau mai mult arătoase decât utile – cu excepția domnișoarei Huffard, îmbrăcată cu o haină groasă de blană care, cum era mare la trup, o făcea să semene cu un urs. Vasul își croia drum prin vânt, iar vântul își croia drum prin pielea mea, ajungându-mi până în măduva oaselor. Domnul Maubert, sora sa și domnul Hatchett se înverziseră la față și se repezeau periodic spre balustrade. În mod miraculos, pe mine răul de mare m-a cruțat, cu siguranță datorită dragostei ametoare. Mama a coborât sub punte și s-a întors cu niște pături groase, așa că am stat toți și am scos aburi pe gură în aerul rece arătând ca niște indieni care fumează pipa păcii.

Lu Shing și cu mine stăteam lângă balustradă, chipurile atenți să vedem balenele, dar tot aruncându-ne ocheade. Reperam când și când câte un leu de mare, dându-le astfel de înțeles tuturor că ne făceam conștiințioși datorita. Uneori mă prefăceam că mișcarea vasului m-a făcut să îmi pierd echilibrul și cădeam peste Lu Shing, care mă sprijinea.

Apoi, vasul chiar s-a clătinat mai puternic. Prova s-a ridicat și s-a prăvălit la loc în apă, iar toți au răs, de parcă treaba fusese aranjată ca să ne și distrăm puțin. Valurile mărunte se uneau, transformându-se într-unele mai mari și spărgându-se. Îmi țineam respirația la fiecare asemenea smucitură. Râsetele au încetat. Nori întunecați au înflorit deasupra noastră și fâșii lungi de lumină s-au întins la orizont. Vântul s-a întetit și ne-a biciuit fețele, înroșindu-ne și amorțindu-ne obraji. Pescărușii au dispărut, iar apele involburate au înghițit înotătoarele leilor de mare. Lu Shing și-a strâns codița la ceafă și și-a îndesat mai bine pălăria pe cap. Purta haine occidentale, un sacou gros din lână și pantaloni. Îmi împletisem părul la spate pentru a mă asorta cu al lui. Vântul îl slăbise, astfel încât suvițe de păr mi se lipeau de ochi.

Căpitanul striga indicații imposibil de auzit din cauza vântului, iar bărbați sprinteni se repezeau la ghiu și se luptau cu el până când revenea unde trebuia. Un bărbat tânăr, de culoare ne-a împărțit

veste de salvare și ne-a asigurat că este doar o măsură de siguranță. Vasul s-a înălțat și a aterizat violent între valuri. Ne-a sfătuit să coborâm sub punte dacă nu voiam să fim udați de valuri. Domnișoara Huffard și iubitul ei au fost primii care i-au urmat sfatul. A fost nevoie de puțin tact pentru a o strecura pe cântăreața durdulie prin deschizătura micuță, iar ea țipa de fiecare dată când piciorul îi aluneca pe o treaptă. Apoi au coborât domnul Maubert și sora sa, după care domnișoara Pond și tata. Mama i-a urmat fără tragere de inimă. Chiar înainte să închidă chepengul, tata mi-a strigat:

— Veniți?

— Mai rezistăm. Cred că am văzut o balenă ceva mai în față.

Curând, Lu Shing și cu mine am rămas ultimii pasageri de pe punte. Ne-am zâmbit în voie. Era prima dată în ziua aceea când rămâneam singuri. Îmi tremura bărbia și lacrimile îmi ardeau ochii, dar nu de dragoste, ci din cauza vântului violent. Dinții îmi clănțăneau ca niște castaniete. Mi-am imaginat că ne aflăm pe alt vas, peste o săptămână, îndreptându-se spre Shanghai.

— E așa de frumos aici, în larg. Îmi doresc ca vasul ăsta să ne ducă până în China, am spus.

El nu a zis nimic. Poate că știa de ce spusese fraza aceea. Era grav, imperturbabil, un străin. Am continuat:

— Mi-ar plăcea să merg în China într-o zi. Poate o s-o conving pe mama dacă îi zic că vreau să plec într-o expediție în căutare de păsări rare.

A râs și a spus că există multe. Asta m-a încurajat enorm. Am continuat:

— Îmi imaginez că e dificil pentru americani să trăiască în Shanghai, având în vedere limba și obiceiurile diferite.

— În Shanghai vin tot mai mulți oameni din Statele Unite – și, de asemenea, din Anglia, Australia, Franța și din multe alte țări. Cred că duc o viață destul de confortabilă – chiar de lux – și locuiesc într-o zonă a orașului care este ca o țărișoară în interiorul alteia mai mari.

L-am privit încercând să-mi dau seama ce voise să spună. Poate că luase de bun ce-i zisesem – că mă gândeam să vin cu mama în China.

— Desigur, dacă mama nu vrea, aș putea să vin singură.

Știa la ce mă gândeam. Avea aceeași expresie înțelegătoare ca atunci când urcasem prima dată în turnuleț și mă întinsesem dinaintea lui neinvitată.

— Sunt deja promis altcuiva, mi-a spus. Am o învoială pentru o soție, iar când mă întorc, mă voi căsători cu ea și voi locui împreună cu familia ei.

Vestea și felul fără menajamente în care mi-a spus-o m-au șocat.

— De ce îmi spui asta? i-am zis, simțind valul de căldură care mi se ridica spre față. M-am întors într-o parte ca să nu mă poată vedea și am spus: Nu insinuam că vreau să te iau de soț. Speram, însă, să-mi dai un sfat cum să îmi aranjez vizita, exact cum ai fi făcut-o și pentru domnul Bierstadt.

M-am îndepărtat înainte să poată vedea cât de rănită eram, m-am dus în partea cealaltă a iahtului, umilită de propriile mele acțiuni. Mă uram pentru că spuseseam atât de multe – și unui străin, practic. Ce proastă fusesem să-mi închipui că niște țopăituri în pat o să-l facă să simtă că nu ar putea trăi fără mine. Dar dacă acum aș fi spus că nu mai merg în China, după dezvăluirea pe care tocmai mi-o făcuse, ar fi crezut că într-adevăr umblam după dragostea lui, nu după păsări. Un gând nebunesc mi-a venit în minte: o să-i arăt că nu e așa. O să plec în China și o să vedem ce-o să mai aibă de zis atunci! Cu fiecare secundă care trecea, supărarea și hotărârea mea creșteau până m-am convins singură că vreau cu adevărat să văd China, indiferent dacă o să se însoare cu altă fată. O să fiu independentă și o să-mi croiesc singură un drum în viață, o să fiu la fel de diferită ca toți oamenii ăia de acolo.

Apele s-au liniștit. Vântul s-a potolit. Am auzit o voce strigând. M-am întors să mă uit, dar nu era Lu Shing. Era căpitanul. Învăluit de un nor, părea că plutește în aerul sărat. Mi-a făcut semn cu ocheanul să privesc în față. La orizont se vedeau vârfulurile de pe insulele Farallon. Erau fix în față. Era imposibil să fi ajuns așa departe atât de repede. Abia ne porniserăm de-o oră. Atunci mi-am dat seama că se vedeam eu nu erau vârfuluri, ci siluetele întunecate ale trei dragoni imenși. Cum îi priveam uluită, s-au transformat într-un elefant. Mi-am mijit ochii. S-a scurs încă o jumătate de minut și am văzut o balenă, care apoi s-a micșorat transformându-se într-un iaht ca al nostru. Ce se petrecea? Oare înnebunisem? L-am privit pe căpitan. Avea o expresie de nebun și râdea. Tot echipajul râdea la rândul său, strigând cuvintele acelea italienești: *Fata morgana. Fata morgana. Un miraj.*

Mama îmi spusese că văzuse odată o Fata Morgana în timp ce se uita spre insulele Farallon. Mi-a povestit că arătase ca un vapor,

apoi ca o balenă. La vremea respectivă, am crezut că nu fusese decât o închipuire. Ce straniu că se întâmplase asta chiar când mă gândeam să plec în China. O avertizare că văzusem iluzia dragostei. Era falsă și putea să ia multe aparențe înșelătoare. Dar în același timp o puteam lua și drept un semn că trebuie să plec în China, că viața pe care mi-o doream era mai aproape decât mă gândeam. Chiar când îmi ziceam asta, o pală de vânt ca un zid m-a împins și un pescăruș a țipat de trei ori fix deasupra mea cu un sunet ascuțit. Prova s-a înălțat pe o creastă neregulată, albă, iar vasul s-a inclinat brusc într-o parte. Eram împinși spre miraj – sau atrași de el, ca Odiseu de către sirene. Țsta chiar era un semn. Odiseu a trebuit să aleagă între viciu și virtute. Eu trebuie să mă decid între a fi o marionetă și a deveni propria mea persoană. Măinile îmi erau prea amortite ca să mă mai pot ține de balustradă, iar când prova a plonjat din nou printre valurile întunecate, picioarele mi-au alunecat, așa că am descoperit șocată că alunec pe punte. Pătura mi-a zburat de pe umeri, iar fusta mi s-a umflat ca pânza unei ambarcațiuni. M-am lovit puternic de ce părea să fie un colac de frânghie și am încercat să mă prind de el, însă din cauza frigului sau a friciei, nu am avut forța să mă țin suficient de bine. Am alunecat spre balustrada de pe cealaltă parte și am văzut cât de ușor aș fi putut să trec pe sub ea și să cad în apele cernite. Am țipat. Mi-a răspuns un strigăt într-o limbă străină. Am simțit o pereche de mâini apucându-mă de glezne. Mă ținea un băiat care nu avea mai mult de paisprezece ani, cu o față țigănoasă și părul unsuros. M-a târât spre chepeng, iar eu am încercat să mă ridic, însă eram nesigură pe picioare. M-a prins în timp ce mă prăbușeam. M-a ajutat să îmi recapăt echilibrul și apoi am privit din nou spre orizont.

Până în acel moment, nu mă uitasem în jur să văd unde dispăruse Lu Shing. Nu-l vedeam nicăieri. Oare căzuse peste bord? I-am făcut gesturi frenetice băiatului negricios la față. M-a asigurat dând din mâini că bărbatul cu codița lungă era bine, doar că își pierduse pălăria. A mimat cum pălăria a zburat luată de vânt. Tot prin gesturi mi-a comunicat că Lu Shing era în cealaltă parte a vasului, în siguranță. M-am infuriat. Eram sigură că se simte foarte bine, fără să-i pese că era cât pe-acți să mor. M-aș fi dus până acolo și să-i zic vreo două, dar eram rebegită de frig.

Când am coborât treptele cu picioarele tremurând, am simțit cum mă învăluie căldura și îmi ard obrajii, semn că îmi reveniseră

simțurile. Cabina era mobilată ca un salon. Se aflau acolo divane și scaune, ghivece cu ferigi și covoare orientale colorate în ocru și rubiniu. În mod remarcabil, toate erau la locul lor. Domnul Hatchett a spus că mobila era fixată în cuie, tot ce se găsea acolo, nu însă și serviciul de ceai. A arătat spre un ceainic și niște cești sparte, care zăceau pe covor alături de câțiva biscuiți împrăștiați peste tot. Un mus strângea cioburile, vărându-și biscuiții în buzunar. Mama stătea pe o sofa de un roșu-închis și discuta serioasă cu domnișoara Maubert, care zăcea pe o canapea cu spătarul asimetric, verde la față, de parcă era gata s-o apuce leșinul. Domnișoara Huffard mi-a pus în mână o cană de ceai fierbinte și mi-a spus să îl beau ca să mă încălzesc pe dinăuntru. Am auzit-o pe domnișoara Pond spunându-i tatălui meu cum și-a pierdut carnetelul în valuri. Nimic din ce auzeam acum nu mai avea vreo o importanță. Domnișoara Huffard îmi fricționa brațele cu mâinile ei calde. A remarcat cât de puțină carne aveam pe oase. M-a întors și m-a frecat pe spate. Mirosea a trandafiri.

— Aproape că ți-a înghețat fundulețul, mi-a spus. Câte prostii trebuie să îndurăm în numele dragostei. M-am crispat. Ce voia să zică? M-a bătut pe spate și a continuat: Am făcut-o și eu de multe ori, spre paguba mea, dar n-am regretat. A început să cânte cu toată vocea: „Inima nu-și mai amintește nimic când dragostea se întoarce la mine“. Toată lumea a aplaudat. M-a întors din nou ca să fim față în față și mi-a spus: Am cântat asta de nenumărate ori, în fața a o mie de admiratori, pe scenă, cât și în dormitor, teribil de singură.

Bunătatea ei m-a emoționat. M-a condus pe o scară de tambuchi până la o cușetă întunecoasă, m-a întins acolo și a tras peste mine o haină enormă de blană. Și aceasta mirosea a trandafiri.

Eram pe punctul de a ațipi când am auzit strigăte puternice deasupra mea, pe punte. Am sărit din pat luptându-mă cu haina voluminoasă de blană a domnișoarei Huffard pentru a ajunge în cabina principală. Doi băieți îl coborau cu grijă pe Lu Shing prin chepeng, iar alți doi îl așteptau jos să-l ia în primire. Avea chipul schimonosit de durere. Piciorul îi era prins cu două atele improvizate.

— Și-a rupt glezna, mi-a spus tata. Căpitanul spune că laba piciorului era îndoită la nouăzeci de grade, de parcă n-ar fi avut nici un os. S-a întâmpat când am fost ridicăți de un val imens. Au trebuit să-i pună atele înainte să să-l transporte sub punte.

Domnișoara Maubert cea verde la față a fost rugată să elibereze canapeaua. Toată supărarea mi-a fugit din inimă. Voiam să-i iau durerea, să-i dau curaj cu dragostea mea. Dar erau prea mulți strănși în jurul lui, încercând să decidă ce e de făcut cu proaspătul invalid. Mi-am croit și eu drum până la urmă. Avea fața albă ca varul și își mușca buza. I-am privit glezna când mama a desfășurat cărpa din jurul atelelor improvizate. Capătul ascuțit al unui os îi trecuse prin piele. Prin fața ochilor mi-au jucat câteva luminițe, apoi s-a făcut beznă. Am leșinat.

M-am trezit iarăși în miros de trandafiri. Eram cuibărită tot în căldura hainei de blană a domnișoarei Huffard. Stătea lângă mine. Toți coborâseră de pe vas.

— Ai dormit ca un prunc în pătuțul lui, mi-a spus.

— Ce s-a întâmplat cu Lu Shing?

— I-a mai trecut puțin durerea cu niște whisky. Bărbații tocmai l-au urcat într-o trăsură. Doctorul este deja în drum spre casă. Mai e o trăsură care ne așteaptă pe noi două.

În timp ce băjbâiam după pantofi, am auzit-o pe domnișoara Huffard spunându-mi pe o voce nostimă:

— Mare păcat că și-a rupt piciorul. N-o să mai poată pleca spre China cel puțin trei luni. Am îmbrățișat-o și am izbucnit în plâns. Apoi a adăugat: Ți-aș recomanda să te folosești de timpul ăsta pentru a te despărți de el cu eleganță, nu ca să-ți faci și mai mult sânge rău. Dar eu nu m-am priceput niciodată prea bine să ascult genul ăsta de sfaturi.

În cele trei luni de convalescență a lui Lu Shing, mi-am văzut mai departe de planul meu fără să-i spun nimic. Mi-am amanetat obiectele de preț. Un ceas de aur. Un inel cu rubin. O brățară-talisman din aur. Am deschis cutia cu dolari de argint pe care îi promisem în dar de-a lungul anilor de la domnul Minturn. Am făcut destul de ușor rost de pașaport și de viză. Am schimbat câteva vorbe amabile cu funcționarul care mă întrebese dacă am din ce să trăiesc în China, inspirându-i o poveste despre un unchi fictiv din Shanghai care mă invitase să predau engleză la școala lui americană.

— Profesoară la numai șaisprezece ani? m-a întrebat.

I-am răspuns că împlineam șaptesprezece în două săptămâni și că eram precoce, așa că, din punct de vedere al cunoștințelor școlare,

eram cu câțiva ani înaintea elevilor de vârsta mea. Am continuat să-mi pun planurile la punct și tot ezitam ce să iau cu mine. După ce am rezolvat și asta, m-am întrebat cum o să le dau vestea părinților mei – și lui Lu Shing – că plec în China.

Lu Shing fusese cazat în camera mea pe timpul convalescenței. Eu am primit camera albastră, dar stăteam în turnuleț și coboram regulat pentru a avea grijă de Lu Shing – îi aduceam cărți, carnetelul său, mâncarea și o mulțime de alinări, netezindu-i așternuturile, mângâindu-l pe braț și întrebându-l dacă-l durea. De față cu ceilalți, îl compăttimeam că fusese nevoit să-și amâne plecarea în China. Nimeni nu bănuia că aș putea avea alte motive pentru care mă transformasem într-o adevărată Florence Nightingale pentru el. Când nu ne vedea nimeni, ne dedam la activități lascive ori de câte ori aveam chef. Din grijă față de glezna lui ruptă, sexul necesita ajustări geometrice și poziționări atente, lejer suplinite de felație. N-am mai spus nimic de planurile mele de a pleca în China. De fapt, am recurs la un subterfugiu: i-am zis că intenționez să mă duc la o facultate de fete de pe Coasta de Est și menționez trei la care mă gândeam. Astfel, i-am permis să-și coboare garda. Am vorbit despre prietenia noastră, pe care aveam s-o păstrăm întotdeauna, și am făcut comentarii amuzate despre anumite activități sexuale ce au dus la surprize de care ne-am putea aminti în viitor și care ne-ar reinvia vechea dorință. I-am povestit despre un tânăr fictiv care mă curta și cum, astfel, Lu Shing nu trebuia să-și facă griji că voi suferi după ce el se va întoarce în China. I-am spus ce îmi zisese tânărul fictiv despre atributele mele ațăătoare: firea mea aventuroasă, inteligența mea, faptul că nu eram o virgină pudică, dar nici nu semănăm cu vreuna dintre fetele pe care le cunoscuse, ci eram diferită într-un fel misterios și incitant. Lu Shing a fost de acord cu admiratorul meu imaginar și a părut ușurat de faptul că aveam un iubit care era gata să-i ia locul. Mi s-a confesat că nu îi plac anumite tradiții chinezești, spre exemplu cea care îl obliga să se căsătorească cu o fată pe care nu o iubea. A mărturisit că avea dubii în legătură cu valoarea sa ca artist. Se temea că îi lipsesc originalitatea și capacitatea de a exprima idei profunde pentru că nu avea nici unele. Nu putea decât să aplice o tehnică. A apreciat când i-am spus că eu cred că greșește în privința opiniei despre sine.

Într-o după-amiază, după o partidă tandră de sex și după multe cuvinte dulci, pe când stăteam lungită în brațele lui, i-am spus că

îmi voi aminti întotdeauna de el ca de împăratul meu chinez. L-am simțit inspirând adânc și am știut că își înăbușea un oftat trist. Cât de bine ajunsesem să-i cunosc corpul și mintea. L-am rugat să se gândească și el la mine ca la americanca lui nebunatică. Mi-a răspuns că în amintirea lui voi fi mult mai mult decât atât. Am adăugat că nu îmi doream ca din cauza mea să-și încalce jurămintele de căsătorie.

— Căsătoria mea din China este aranjată în familia mea și nu se bazează pe dragoste. Este mai curând ca o afacere între prieteni vechi și mame băgăcioase. Viitoarea mea soție îmi e complet străină. Nici nu știu dacă o să îmi placă vreodată de ea. S-ar putea să fie neatrăgătoare sau să nu aibă nimic interesant de zis.

I-am atras atenția că se poate duce să viziteze curtezane, iar el a răspuns într-o doară că s-ar putea s-o facă. Am continuat:

— Părinții mei au o căsătorie similară. Asta nu-l oprește pe tatăl meu să se ducă în alte părți pentru a-și satisface nevoile. Au o loialitate ciudată unul față de celălalt, bazată pe atașamentul față de această casă. Au fost practici și totuși viața lor împreună devine tot mai goală pe dinăuntru, iar ei nu-și dau seama cât de tragică e situația. Cine altcineva ar fi putut să o iubească pe mama atât de mult și să o scape de sărăcie?

Eram sigură că acum se gândea la posibilitatea propriei sale căsnicii lipsite de iubire, o casă searbădă, fără o soție adevărată.

— Dacă te-ai fi născut în America, mi-aș fi dorit pe cineva ca tine să-mi fie soț.

A intrat imediat în logica sentimentelor gemene:

— Dacă tu te-ai fi născut în China, mi-aș fi dorit pe cineva ca tine drept soție.

Până să plece în China, aveam să încerc să schimb aceste cuvinte în următoarele: „Dacă ai trăi în China, m-aș bucura să te iau de soție”.

Nu intenționez să mă folosesc de sarcină ca de motivul pentru care ar trebui să se însoare cu mine. Aș fi preferat o căsătorie din dorință, nu din necesitate. Dacă se căsătorea cu mine pentru că aveam să aduc pe lume un bebeluș, întotdeauna ar fi existat îndoieli asupra motivelor pentru care eram împreună. Cu două săptămâni înainte de data plecării lui, i-am spus cu o teamă pe care încercam să mi-o ascund că știam fără nici o urmă de îndoială că sunt gravidă, probabil în două luni. Mi-era teamă pentru ce-ar fi putut să simtă sau să spună despre asta.

A fost șocat, desigur. Am văzut în ochii lui cum calcula tot ce însemna acest lucru înainte să vină la mine și să mă ia în brațe. Am rămas îmbrățișați și chiar dacă nu am primit nici un răspuns despre ce vom face, am simțit în îmbrățișarea lui protecția și încrederea că vom găsi unul.

— Nu pot să mă căsătoresc cu tine și să rămân în Statele Unite, a zis.

M-am supărat că asta a fost primul lucru pe care a găsit de cuviință să mi-l spună. Nu mă așteptam să sară în sus de bucurie. Dar sperasem măcar că o să-și arate îngrijorarea.

— N-am de gând să-mi risc viața făcând un avort, am spus. Iar dacă rămân aici și nasc, nu voi putea să-l păstrez. O să fie dat la un orfelinat. Asta a pățit și domnișoara Pond și ea e liber-cugetătoare. A încercat să păstreze copilul și a fost ostracizată. Nu mai putea să muncească. Acel bebeluș era probabil al tatălui meu, iar el n-a făcut nimic. L-a lăsat să ajungă într-un așezământ de caritate. Asta ar păți și bebelușul nostru și nu l-ar adopta nimeni pentru că va purta stigmatul sângelui tău de chinez. Va suferi pentru că nu se va simți niciodată iubit.

— Copilul nu ar fi mai acceptat în China decât aici, a spus Lu Shing.

— N-ai și alte sugestii în afară de ce nu poți să faci? am spus. Sunt singura care caută o soluție?

— Nu știi ce ți-aș putea oferi astfel încât să fie acceptabil pentru tine. Familia mea nu va desface contractul de căsătorie și, pentru că ești străină, nici nu te-ar lăsa în casă, cu siguranță nu cu scopul de-a mă vizita. În cel mai bun caz, te-aș putea primi ca pe-o amantă, fără să fii recunoscută de familia mea. Și nu m-aș putea vedea sau trăi exclusiv cu tine. Se va aștepta de la mine să fac sex deseori cu soția mea în ideea conceperii unui moștenitor – de fapt, cât mai mulți fii cu putință și, dacă este necesar, cu mai multe concubine, dacă soția mea nu va putea să aibă imediat copii de sex masculin. Așteptările sunt mai împovărătoare în China decât în America și mai există și alte complicații pe care tu nici n-ai putea să le înțelegi. Știi că nu asta era răspunsul pe care voiai să-l auzi. Îmi pare rău.

Se limitase doar la a-mi recita regulile societății lui. Nici nu se gândise vreo clipă să le încalce. Eu îmi sfidam părinții. El de ce nu

putea să o facă? Nu era dispus să ia în calcul și alte posibilități, fiindcă el nu suferea la fel de mult ca mine. Nu își dorea cu disperare să scape de frică și confuzie, nu mai avea puțin și își pierdea mințile.

— De ce nu poți să fii independent? De ce nu poți pur și simplu să pleci?

— Nu pot să-ți explic motivul, doar să-ți spun că ceea ce gândesc și fac îmi este înrădăcinat în minte, în inimă, în fire și suflet. Nu vreau ca asta să sune ca și cum aş pune-o în balanță cu importanța pe care o ai tu pentru mine. Dar indiferent cât de mult te iubesc, nu pot să smulg partea aceea din mine și nu pot să mă transform într-o persoană care și-ar trăda familia. Nu mă aștept să înțeleagă cineva imensitatea responsabilității mele decât dacă acea persoană a fost crescută în China, într-o familie asemănătoare cu a mea.

— Spune-mi că nu mă iubești ca să încetez să mai sper că o vei face. Spune-mi că mi-ai lăsa de bunăvoie sufletul să mi se ofilească și să moară ca tu să bagi în pat o fată pe care nici nu o cunoști. Nu voi avea niciodată încredere în dragoste. Doar mă voi urî pentru că am lăsat un om slab să-mi distrugă inima.

În sfârșit, pe chip i s-a citit durerea. Pentru o clipă mi s-a părut că va izbucni în plâns. M-a îmbrățișat.

— Nu te voi abandona, Lucia, mi-a spus. N-am iubit niciodată mai mult pe cineva. Pur și simplu încă nu știu ce am putea face.

Cuvintele lui mi-au dat curaj și mi-au creat așteptări pe care eu le-am amplificat. Le-am adus cu mine când familia mea s-a strâns în salon după ce i-am anunțat că am știri de maximă importanță. Stăteau țepeni, cu niște expresii îngrijorate. Lu Shing și cu mine am rămas în picioare, el lângă mine, puțin mai în spate.

— Sunt gravidă, am spus direct.

Înainte să pot adăuga ceva despre planurile mele, mama a sărit în picioare și a țipat la Lu Shing că a abuzat de „ospitalitatea noastră, încrederea noastră, onoarea noastră, bunele noastre intenții...”. Lu Shing a repetat de mai multe ori că regreta și că avea conștiința încărcată, că era profund rușinat. Și totuși a rămas prea calm pentru ca aceste sentimente să fie reale.

— La ce bun nenorocita ta de conștiință chinezească? a spus mama pe un ton sarcastic. Nu este sinceră. În curând o să te urci pe vapor și o să lași în urmă toată porcăria asta!

Mama și tata s-au întors spre mine, aruncându-mi în față toate defectele pe care le aveam: că eram „nerecunoscătoare”, „proastă”, „arogantă”, „promiscuă”. Ai spus că vrei să-ți alegi singură lucrurile care te interesează, hobby-urile și pasiunile. Așa că ai ales asta? Sex pasional cu un bărbat care este pe punctul de a te abandona?

Am simțit revolta unui copil ridiculizat pentru persoana care este. Dar fața mea nu s-a înroșit de umilință. Eram furioasă.

— Pasiune și hobby-uri cu un bărbat chinez, a spus mama mea batjocoritor. Un bărbat chinez cu codiță. O să râdă oamenii de noi că l-am invitat în casă! Ce idioți am fost în generozitatea noastră.

Aceste ultime remarci mi-au provocat o furie incontrollabilă. Întotdeauna se gândea doar la ea. Dar cum rămâne cu tot răul pe care mi-l făcuse de când eram mică?

Nu m-am putut abține să nu izbucnesc în plâns și în același timp mă enerva să-mi vadă lacrimile de copil.

— Ce vă pasă ce-o să pățesc eu? am spus. N-am fost niciodată nimic mai mult decât o umbră în casa asta. N-ați vorbit cu mine despre ce vreau să fac cu viața mea sau ce simt. N-ați băgat niciodată de seamă dacă eram tristă sau bucuroasă. V-am auzit vreodată să-mi ziceți că mă iubiți? N-ați făcut nici cel mai mic efort. Doar m-ați neglijat. Dacă dragostea era hrană, aș fi murit de mult. Ce fel de mamă ai fost? Mai e de mirare că m-am îndreptat către cineva căruia i-a păsat de mine? Fără dragoste, aș fi înnebunit. Nu voiam să ajung ca voi. Dar a trebuit să rămân aici și să îndur să fiu umilită pentru ideile mele, să fiu ridiculizată pentru că am sentimente. Ai zis că sunt prea emotivă. Ai vrut să strivești orice sentimente aveam ca să ajung ca tine. Neiubită, egoistă, furioasă și singură.

Mama a părut întristată, dezamăgită de mine. Voiam să se simtă atât de mizerabil, încât să plângă așa cum plângeam eu. Cu cât îi spuneam mai multe, cu atât îmi doream să fiu mai nimicitoare. Nici vorbă să mă opresc. Nu mai gândeam, apucam orice-mi cădea în mână și aruncam în ea.

— Ce știi tu despre dragoste? am întrebat. Le acordai mai multă atenție gândacilor morți de milioane de ani decât mie. Eu eram vie. N-ai observat? Ești fericită cu căsnicia asta ta? Tot ce faci este

să te încui în camera ta și să lânchezești în nefericire. Și când ieși de acolo, cel mai mare sentiment pe care îl arăți este furia. Vocea mi-a devenit și mai batjocoritoare, rănea și mai mult: Nu e de mirare că toată lumea zice despre tata că este un sfânt pentru că te suportă. Toți prietenii tăi dragi pe care i-ai criticat au râs de experimentele tale științifice și au declarat că puteau să-ți zică ei din prima răspunsul pe care îl căutai ca să nu mai pierzi timp: insectele sunt moarte. Tu erai omul de știință nebun care își închiupia că o să descopere ceva valoros. În schimb, ți-ai irosit viața.

Domnul Minturn era prea senil să înțeleagă ce spuneam.

— De ce e supărată? Poate ar trebui să mai mergem o dată cu barca, să o înveselim.

Doamna Minturn a privit-o cu superioritate pe mama.

— Asta se întâmplă dacă nu ești mână de fier când îți crești copiii. Trebuia să o încui într-un dulap de fiecare dată când se comporta urât. N-ai vrut să mă ascuți. Nu e de mirare că are principii morale atât de laxe.

— Taci din gură! Ești o femeie diabolică și idioată, o prezență malefică ce otrăvește această casă. Toată viața ta ai lăsat numai porcării în urmă. Toată lumea te urăște. Nu-ți dai seama? Și să nu mă acuzi pe mine de moralitate îndoielnică. Tu te-ai folosit de somnambulism ca să îl seduci pe domnul Minturn și să-l faci să te ia de nevastă. Acum de ce nu mai suferi de somnambulism?

— Calmează-te, Lucia, a zis tata. Spui lucruri pe care nu le crezi și pe care le vei regreta mai târziu. Când o să fii mai puțin agitată, putem să discutăm rațional și vei vedea că nu este adevărat ce spui tu acolo.

— Problema asta n-ai s-o moderezi cum faci la cină cu conversațiile tale plicticoase, cu întrebările tale pompoase despre artă, i-am zis. Vrei să-mi ascund sentimentele cum îți ascunzi tu amantele. Mamă, știi cu câte femei a făcut sex pe la spatele tău?

Tata a gemut:

— Nu, nu... oprește-te.

— Am citit scrisorile de dragoste în care ți se laudă instrumentul amoros și talentele tale, pozițiile la care ai recurs, scrisori de recunoștință de la femei și de la bărbați. Bărbați! Da, mamă, a avut aventuri și cu bărbați. Te șochează ceva din ce auzi? A vizitat-o și

pe domnișoara Pond. Știi că a venit aici cu o oră înainte de cină acum câteva seri și a întrebat dacă poate să-i vadă colecția? Colecția! N-ai văzut-o la masă cum îi arunca ocheade pline de afecțiune postorgasmică. Mă faci pe mine promiscuă pentru că m-am culcat cu Lu Shing. Tu ești modelul meu, tată. Lu Shing nu este primul bărbat cu care am făcut sex. Am avut și studenți de-ai tăi. Ți-am folosit cărțile cu fotografiile alea dezgustătoare cu bărbați și femei în diferite poziții. Am folosit manualul profesorului Minturn. E un miracol că n-am devenit o perversă ca tine, să m-apuc să colecționez obiecte scârboase folosite pentru sex și masturbare. Greșesc pentru că vreau să păstrez acest copil? Domnișoara Pond nu ți-a născut un copil? Dar tu ți-ai abandonat propriul copil! Ce s-a întâmplat cu bebelușul acela? Nu îți pasă dacă suferă într-un pătuț sau dacă va ajunge într-o zi să lucreze într-o fabrică de șireturi?

Nu mă puteam opri și nu știam de ce. Am luat pe rând toate secretele pe care o familie le ține ascunse de ochii lumii și am făcut tot ce mi-a stat în putință să-i distrug. În tot acest timp, eram conștientă că mă distrugeam și pe mine.

Mama a părăsit încăperea, cred că plângea. Tata nu a spus nimic. Dar când a ridicat privirea, am văzut în ochii lui spaimă și durere. Abia atunci mi-am dat seama cât de crudă fusesem. Îl rănisem pe acest tată pe care cândva îl iubisem, iar acum îl îndepărtam de la sufletul meu, după cum îl îndepărtam și de mama. Mă transformasem într-un monstru.

Nu mai puteam să stau nici o zi în casa aceea. Lu Shing și cu mine aveam să ne mutăm într-o pensiune. Când am ieșit din casă, nu era nimeni la parter să mă vadă plecând.

În cele două săptămâni de dinaintea plecării mele spre China, Lu Shing nu a discutat niciodată despre lucrurile pe care le spusese familiei mele. I-am zis că exagerasem mult când vorbisem despre experiențele mele cu ceilalți tineri. Am recunoscut, de asemenea, că îmi pierdusem controlul și, cu toate că acelea erau sentimentele mele și tot ce spusese era adevărat, știam că mersesem prea departe. M-am întrebat dacă l-am speriat arătându-i această parte tumultuoasă a personalității mele. Era posibil să-l fi zdruncinat, făcându-l astfel să creadă că am așteptări mai mare de la el decât mi-ar putea oferi. De acest lucru mă temeam – că voi dori mai mult și tot mai mult, din cauza nevoilor mele insașiabile.

Îndoiala mi s-a strecurat în suflet. Îl făcusem să se căiască și să-mi spună că mă iubește. Mi-a declarat că e egoist, că nu mă merită și că nu mă va abandona niciodată. Un bărbat supus la torturi va spune orice. Nu îmi aduceam aminte cum îl făcusem să spună acele cuvinte, dar știam că nu le rostise spontan, mărturisindu-și dintr-un suflet dragostea. Cu toate astea, speram ca declarațiile sale disperate să nu fie lipsite de integritate și profunzime.

În ultimul moment, i-am trimis o scrisoare domnișoarei Huffard, cântăreața de operă. Ea cunoștea pasiunea și numai ea mă putea asculta. I-am scris unde plec și că urma să mă căsătoresc cu Lu Shing după ce vom depăși problemele care erau de așteptat să apară din cauza diferențelor rasiale. I-am spus că îi voi scrie din Shanghai și am rugat-o să-mi ureze noroc. Am dus scrisoarea la poștă. Când au luat-o din fața mea, am simțit că aceasta fusese declarația mea de final, că îmi lăsam în urmă vechea viață și începeam de la zero. Mi-a dat un plus de încredere.

Când am ajuns la vapor, l-am sărutat pe obraz. Nu îmi păsa cine ne vedea. Urma să nu ne mai vedem toată luna. Lu Shing a luat-o pe una din pasarele, eu pe alta. A lui îl ducea pe o punte pentru orientali. Pe a mea ajungeam la puntea rezervată exclusiv albilor. Mai devreme, când mi-am dat seama că urma să fim împărțiți pe rase, nu luasem regulile în serios, considerându-le ridicole. Puteam să ne furișăm unul în camera celuilalt exact cum făcusem acasă.

— Dacă sunt găsit în cabina ta sau tu în a mea, a zis Lu Shing, eu aș putea ajunge în pușcăria din cala vasului. Pe tine te-ar debarca în Honolulu înainte să ajungi în China.

M-a asigurat că avea un pat confortabil într-o cabină de o singură persoană, pe o punte cu alți chinezi înstăriți. Aveam să ne revedem după ce debarcam. Familia lui știa că vin împreună cu el. Trimisese o scrisoare – la insistențele mele. Nu știa care avea să fie reacția lor, dar promise de la ei prin telegraf vestea că ne așteaptă.

În a doua zi pe mare, mi-am despachetat și restul bagajelor. La fundul unuia am găsit două obiecte pe care nu le pusesem eu acolo. Unul era un săculeț din catifea roșie. Înăuntru am dat peste oceanul tatălui meu. Când eram mică, obișnuiam să ne uităm împreună prin ocean din turnuleț și să urmărim vasele intrând în port. Îmi aduc aminte cum îmi spunea țările de origine ale vapoarelor.

Apoi am găsit un săculeț violet din piele de căprioară. Conținea trei bucăți de chihlimbar cu viespi înăuntrul lor. Am plâns toată noaptea pentru că nu înțelegeam semnificația obiectelor. Bănuiam că tata îmi reproșa că îl spionasem. Poate că mama îmi transmitea că într-adevăr iubea mai mult aceste insecte decât pe mine. Mi-am zis că poate exista o mică șansă și ca aceste obiecte să fie niște umile mărturii ale iubirii pe care mi-o purtau și pe care probabil că mi-o arătaseră la un moment dat. Altfel, cum aș fi putut simți atât de palpabil, atât de dureros că s-ar putea să însemne dragoste?

Pe lângă greața provocată de sarcină, am avut și rău de mare în primele trei zile. Am invocat răul de mare pentru a mă scuza în timpul cinei, când mă făceam verzuie la față. Fusesem așezată la o masă cu alte cinci femei care călătoreau singure. Soții de diplomați și de afaceriști, care se reîntorceau la soții lor din Shanghai. Când m-au întreat de ce merg în China, le-am servit minciuna pe care o spuseseam și la biroul de pașapoarte: aveam un unchi care administra o școală și urma să fiu profesoară de limba engleză.

— O școală pentru chinezi? m-a întreat femeia care era cea mai în vârstă.

Am dat din cap.

— Pentru copiii de diplomați.

Lu Shing își primise educația printre asemenea copii.

— În acest caz, mă cunosc destul de bine cu unchiul tău! a spus ea. Doctorul Thomas Wolcott. Trebuie să luăm ceaiul împreună după ce te aranjezi acolo.

Am bâiguit că trebuie să fie vorba de altă școală, pentru că unchiul meu era altcineva, doctorul Claude Maubert. Nimeni nu auzise de el.

— E o școală nouă, am spus. Nu cred că a început să primească elevi. Unchiul meu se află în Shanghai de puțin timp...

— Și eu care credeam că îi știu pe toți, a spus femeia. E un cerc foarte mic de străini în Shanghai. Dar toată lumea spune că Shanghaiul crește pe zi ce trece.

M-au încurajat să mă înscriu în societățile de acolo, o biserică, un cerc organizat de niște doamne pentru ajutorarea orfanilor, altul pentru salvarea fetelor sclave.

După o săptămână de când ne aflam la bord, am îndrăznit să le spun o poveste interesantă pe care, chipurile, o auzisem.

— Unchiul meu mi-a spus că a cunoscut un cuplu în Shanghai, o americană și un chinez. Erau căsătoriți și locuiau cu familia lui. Aveau chiar și un copil. M-am gândit că e un aranjament foarte modern.

Nevasta diplomatului s-a încruntat.

— N-are cum să fie adevărat. Nu există căsătorie legală între un bărbat chinez și o femeie americană.

Am încercat să-mi ascund îngrijorarea.

— Din cauza legii chinezești sau a celei americane? am întrebat. Sunt sigură că unchiul meu mi-a spus că erau căsătoriți.

— Și, și. Soțul meu lucrează la Consulatul American și mi-a povestit despre câteva cazuri de acest fel. Fie că era vorba de o chinezoaică și un american, fie o americană și un chinez. În oricare din cazuri, nu se termină bine pentru femeie.

Le-am ascultat poveștile terifiante. Femeile americane erau disprețuite. Nu aveau nici un statut legal și nu erau niciodată acceptate în familiile chineze drept soții, din cauza importanței acordate descendenței și venerării generațiilor și generațiilor de înaintași. Își aduceau aminte doar de două cazuri în care americance trăiseră alături de familii de chinezi și doar pentru scurt timp. Într-unul din cazuri, americanca fusese făcută concubină - făcea parte dintr-un harem, ca să zicem așa, și se purtau cu ea de parcă ar fi fost o servitoare de la bucătărie, era tratată rău și de celelalte concubine, și de soacră. Soacrele chinezoaice erau în general o adunătură de vipere, au căzut cu toatele de acord, dacă era să se ia după poveștile care se spuneau. Iar acest lucru s-a adevărit din păcate în cazul biete fete. A fost omorâtă în bătaie.

— Pica în jurisdicția părții chinezești din oraș, a spus soția diplomatului, așa că de toată tărășenia s-a ocupat un tribunal chinez. Nu a venit nimeni să depună mărturie pentru fată. Cine știe ce-o fi făcut sau ce-o fi zis soacra, dar moartea fetei a fost găsită justificată.

Cealaltă femeie americană fugise de la familia soțului ei și devenise o prostituată. Nu avea bani, iar familia ei din Statele Unite nu voia să o primească înapoi. S-a dus să muncească pe unul dintre vapoarele din port, se ocupa de marinari.

— Dacă poți lua legătura cu această tânără, sugerează-i să se ducă la Consulatul American și să îi roage să-i contacteze familia ca să-i poată aranja întoarcerea cât mai rapid, a spus soția diplomatului.

M-am întrebat dacă își dăduse seama că eu eram femeia din minciuna pe care o spusese. Cele auzite mă înspăimântaseră. Nu ținusem cont de avertismentele părinților mei, nici de cele ale lui Lu Shing.

În scurt timp, mi-am revenit de pe urma valurilor de teamă care mă cuprinseseră, la fel cum o făcusem și după grețurile sarcinii. Aveam să îi câștig de partea mea pe părinții lui Lu Shing. Eram deșteaptă și tenace. Lu Shing îi scrisese tatălui său, așa cum îl rugasem. Avuseseră timp să digere noutățile. Și îi anunțase că urma să fiu curând mama copilului său, poate întâiul născut al viitoarei generații. Mă gândeam că tatăl lui era un om instruit, un funcționar important la Ministerul Afacerilor Externe. Precis aveau o mentalitate modernă în privința americanilor. Toate urmau să se rezolve de la sine cât de curând.

La o lună după ce am plecat din San Francisco, mă aflu pe chei și îl așteptam pe Lu Shing să coboare de pe pasarela destinată chinezilor. Eram slăbită de emoții, epuizare și căldură. Nu reușisem să mănânc din seara precedentă. Spre regretul meu, purtam o rochie potrivită verii cețoase din San Francisco, nu băii de aburi chinezești care era Shanghaiul. Hamalii care voiau să-mi ia bagajele au venit în fugă și i-am ușuit. Eram nerăbdătoare să apară Lu Shing și să se ocupe el de aceste treburi.

În cele din urmă, l-am zărit. Am rămas uluită. Purta haine chinezești. Arăta la fel ca prima oară când îl văzusem în pragul ușii noastre. Atunci îmi păruse un împărat din basme, unul de care m-am îndrăgostit. Aici, pe un chei plin de chinezi și pasageri, arăta pur și simplu ca un chinez. Un hamal cu pantaloni scurți se afla în spatele lui, ducându-i bagajele la subsuori, în mâini și în spinare. Lu Shing m-a văzut, însă nu a venit spre mine. I-am făcut cu mâna. Tot nu a venit. M-am îndreptat repede spre el.

În loc să mă îmbrățișeze, mi-a spus, pe tonul unui străin:

— Bună, Lucia. Îmi pare rău că nu pot să te îmbrățișez așa cum mi-aș dori.

Arbora aerul său solemn. Mă avertizase deja că trebuie să fim precauți până când familia lui se va obișnui cu ideea căsătoriei.

— Arăți diferit, am spus. Hainele tale.

Mi-a zâmbit.

— Diferit numai pentru tine. S-a uitat la mine amabil, ca un străin. Lucia, te-ai gândit cu grijă la toate lucrurile astea în luna care a trecut? Ești sigură că vrei să rămâi în Shanghai? S-ar putea să nu izbândim. Trebuie să fii pregătită.

S-ar fi convenit să mă liniștească, nu să mă sperie.

— Te-ai răzgândit? I-am întrebat eu cu o voce tremurată. Vrei să mă întorc?

Vocea mi-a răsunat mai tare decât intenționam. Câteva fețe curioase s-au întors spre noi.

Lu Shing a rămas impasibil.

— Vreau doar să fii sigură. Faptul că am stat separați pe vapor e doar o idee despre ce ne așteaptă mai departe. Va fi dificil.

— Am știut asta dintotdeauna, am spus. Nu m-am răzgândit.

În secret, mi-era teamă. Dar în luna aceea îmi adunasem un altfel de curaj – pentru copil. Copilul nu mai era o problemă, devenise o parte din mine, iar eu trebuia să ne apăr pe amândoi.

Lu Shing și hamalul au schimbat două vorbe. Suna de parcă se certau. M-a șocat faptul că Lu Shing vorbea fluent chineză. Cât de ciudat era. Nu-l auzisem niciodată vorbind cu alt chinez. Unde dispăruse gentlemanul meu englez cu chip de chinez? Unde dispăruse iubitul meu chipeș, cu hainele lui impecabil croite, creștetul ras și codița ieșind de sub melon? Unde era dorința lui fierbinte față de mine?

Hamalul mi-a aruncat o privire încurcată. A mai schimbat câteva cuvinte cu Lu Shing, apoi a dat din cap. Oare ce se întâmplase? Am pornit spre bulevard și, când am ajuns pe trotuarul lat, Lu Shing a spus:

— Familia mea așteaptă peste drum. Sunt toți. Tata, frații, bunicul bolnav și fata cu care trebuie să mă căsătoresc, alături de tatăl și de frații ei.

— Fata de ce este aici? am întrebat. Mergeți de pe chei direct la biserică? Pot să fiu domnișoara ei de onoare.

— Nu o pot împiedica să vină. N-au venit să ne întâmpine cu bucurie, Lucia. Este felul în care se fac lucrurile aici pentru a impune respectarea deciziilor de familie. Au venit ca să mă facă de rușine dacă nu îmi îndeplinesc responsabilitatea față de familie. Sunt cei de-o vârstă cu mine și bătrânii.

Fața îi era scaldată de sudoare, știam că nu e doar din cauza căldurii. Avea emoții, iar eu încercam să văd lucrurile din perspectiva

lui. Curând va trebui să-și înfrunte familia, așa cum făcusem și eu cu a mea. Aveam să stau lângă el pentru a-l sprijini în hotărârea lui. Singura întrebare care rămânea era: ne vor lăsa să locuim în casa lor?

— Unde sunt?

Am privit în jur. Lu Shing mi-a arătat un loc cam la zece metri distanță, unde așteptau două birje, alături de zece ricșe acoperite. Ziceai că e un cortegi funerar. Hamalul tocmai pune geamantanul lui Lu Shing într-una dintre ricșele din spate. Lu Shing s-a îndreptat spre familia sa. Eu l-am urmat.

S-a oprit.

— Cred că mai bine rămâi aici până mă duc eu să netezesc calea, mi-a spus. N-ar fi o idee bună să-i sfidăm.

Să-i sfidăm? De ce pusese problema astfel?

— N-am de gând să mă las intimidată, i-am spus. Nu mă pot ignora.

— Te rog, Lucia, lasă-mă să o fac în felul meu.

S-a îndreptat spre prima birjă fără mine.

Am făcut semn hamalului să-mi ducă bagajele la ricșă. Acesta s-a uitat la Lu Shing cu o expresie întrebătoare, iar Lu Shing i-a răspuns scurt. Bărbatul a mai pus o întrebare, iar Lu Shing a mormăit. Ce spunea? Nu mai înțelegeam nimic. Mă aflam într-o lume a secretelor.

Să le ia naiba de bagaje! Am pornit-o fără ele spre batalionul de birje și ricșe. Lu Shing a alergat spre mine și mi-a blocat drumul.

— Lucia, te rog să aștepti. Haide să nu îngreunăm o situație și așa dificilă.

Eram exasperată că Lu Shing părea mai grijuliu cu sentimentele familiei sale decât cu ale mele. Trebuia să le arăt alor lui de la bun început ce fel de femeie eram. Îmi adusesem cu mine libertatea și spiritul întreprinzător american. Eram obișnuită să am de-a face cu oameni de toate felurile, domnul și doamna Minturn cei plini de ei, profesori care credeau că le știu pe toate.

Lu Shing a ajuns la prima birjă și a început să vorbească cu un bărbat așezat în spate. Am mai făcut încet câțiva pași pe trotuar, de unde puteam să văd un bărbat cu o înfățișare severă așezat în birjă. Purta o pălărie ca a lui Lu Shing. Când bărbatul a vorbit, Lu Shing și-a ținut capul plecat. M-am apropiat până când am ajuns în linie cu ei, la vreo șapte metri de bordură. Auzeam cuvinte în

chineză curgând precum apa peste pietre. Bărbatul era tatăl lui Lu Shing. Se vedea. Semănau leit, doar vârsta îi deosebea. Erau amândoi chipeși și păreau inteligenți, amândoi aveau aceeași înfățișare gravă, doar că expresia bărbatului în vârstă era mai rigidă.

Lu Shing vorbea cu o voce joasă, părând că-și cere scuze, iar expresia tatălui său nu se schimba. O față drăguță aflată în ricșa din spatele celei de-a doua birje mă privea fix. Mireasa lui, fără îndoială. M-am uitat și eu țintă la ea până și-a ferit privirea.

Brusc, tatăl lui Lu Shing s-a ridicat în picioare, a țipat ceva, probabil o înjurătură, și și-a aruncat pălăria în fața lui Lu Shing. Lu Shing și-a dus mâna la ochi. Tatăl lui a mai scuipat câteva cuvinte, niște sunete aspre din fundul gâtului, ordine sacadate însoțite de mișcări viguroase ale mâinii. Lu Shing își ținea în continuare capul plecat și nu spunea nimic. Ce însemnau toate acestea? De ce Lu Shing nu făcea nimic, nu spunea nimic? Poate că așa trebuia. Refuzul prin tăcere. Nu părea probabil ca bărbatul să se calmeze prea curând. Aveau să plece fără noi.

Chiar când trăsesem această concluzie, Lu Shing s-a întors spre mine, a venit și mi-a îndesat niște bani în mână. M-a implorat să aștept. O expresie tragică îi schimonosea chipul.

— O să mă întorc cât de repede pot. Așteaptă-mă aici. Ai răbdare și iartă-mă pentru ce se întâmplă.

În clipa următoare, înainte să-mi revin din uluială ca să protestez, s-a urcat în birja tatălui său. Mă uitam la toate astea de parcă era într-un vis. Birjarul a scuturat din frâie, apoi birja în care se afla Lu Shing s-a pus în mișcare, îndepărtându-se de mine. Birja din spate i-a urmat, apoi toți trăgătorii de ricșă au ridicat de jos mânerile ricșelor și au început să alerge. Rudele lui Lu Shing se uitau fix înainte, de parcă nici nu existam. Numai fata m-a privit amenințător. Apoi au dispărut.

M-a luat cu leșin și mi s-a făcut rău de la stomac. Nu mai puteam să mă țin pe picioare. Am văzut un copac mai în față. Cum o să-mi car bagajele atât de departe? Imediat ce asta mi-a trecut prin minte, am văzut un hamal alergând pe lângă mine cu bagajele mele în brațe.

Am fugit după el țipând:

— Hoțul! Hoțul!

Nu l-aș fi prins din urmă. M-am oprit și era gata să mă prăbușesc la pământ, când l-am văzut că îmi pune bagajele la umbra copacului unde tânjeam să ajung. Le-a aranjat astfel încât să formeze un soi de divan, apoi mi-a făcut semn să vin și să mă așez. M-am îndreptat spre el încetișor, nepreaștiind ce să înțeleg din toate astea. Și-a rotit larg brațul, de parcă era un chelner care mă așeza la o masă într-un restaurant elegant.

După o vreme, am observat că hamalul rămăsese pe-aproape, uitându-se la mine. Avea o figură întrebătoare, apoi a arătat spre palma deschisă și a făcut un gest ca și cum ar număra niște bancnote. Voia să-l plătesc. M-am uitat la banii chinezești pe care încă îi strângeam în pumn. Habar n-aveam cât să-i dau. Nu putea să coste mai mult de câțiva cenți. Dar care din bancnotele astea erau mai mari? Sau mai mici? Hamalul a făcut gesturi pentru mâncat și băut, apoi s-a frecat pe burtă de parcă murea de foame. Era o păcăleală ca să scoată mai mulți bani de la mine? A spus ceva de neînțeles, iar eu am bolborosit la rândul meu:

— S-o ia naiba de căldură și de oraș! Să-l ia dracu' pe Lu Shing!

Am căutat o bancnotă cu cea mai mică cifră pe ea. Cinci. I-am dat-o. A zâmbit larg. Probabil că îi dădusem o groază de bani. A rupt-o la fugă. Bine că am scăpat. M-am uitat la birjele și ricșele care veneau și plecau, fiecare dintre ele lăsându-mă într-o disperare și mai adâncă.

După zece minute, hamalul s-a întors. Adusese un coș. Înăuntru erau două ouă cu coaja roșie, crăpată, trei banane mici și o sticlă cu ceai fierbinte. Mi-a oferit și ceva ce semăna cu un baston. Era de fapt o umbrelă de soare. Mi-a dat înapoi niște monede. Surprinzător. Lu Shing probabil că îl angajase să aibă grijă de mine. Am examinat coșul de mâncare. Nu eram sigură cât de curate erau cele oferite. Mi-a arătat prin gesturi că sunt curate și că nu aveam de ce să-mi fac griji. Eram înfometată și însetată. Ouăle aveau un gust ciudat, dar delicios. Bananele erau dulci, iar ceaiul, liniștitor. În timp ce mâncam, am rămas cu privirea ațintită la stradă. Era o arteră intens circulată. Servitorul mi-a făcut un semn și mi-a arătat cealaltă parte a copacului. Mi-a dat de înțeles că pot să îl strig dacă am nevoie de el. Am dat din cap. S-a întins pe o parte și a adormit aproape imediat.

Și pe mine mă lua somnul. Dar nu puteam să cedez. Toți m-ar fi văzut ca pe o ratată: o proastă de americană, singură și având

deja necazuri în mai puțin de o oră de la debarcare. Am rămas neclintită. Voiam să arăt că îmi știu bine locul meu pe lume – care era acum sub copacul de pe o arteră aglomerată, într-un oraș unde nu puteam să vorbesc o iotă în limba locului, cu excepția cuvintelor vulgare în chineză *chuh nee bee*. Le-am strigat în gura mare, iar hamalul a tresărit.

Am așteptat ore în șir, așezată pe divanul acela ridicol. Mândria mi s-a ofilit, postura mea verticală s-a înmuiat. Pleoapele aveau o voință a lor. M-am întins și am lăsat somnul să mă cuprindă.

Capitolul 14

Locuitori ai Shanghaiului

Shanghai

Septembrie 1897

Lucia Minturn

În cea mai liniștită oră a nopții, hamalul a fost primul care l-a zărit pe Lu Shing apropiindu-se de noi. M-a trezit, apoi a fugit în stradă și a început să dea din mâini ca un om care se îneacă. Trecuseră optsprezece ore de când Lu Shing mă lăsase pe chei, fără să am habar dacă se va mai întoarce vreodată.

Înainte să pună piciorul jos din ricșă, strigătele mele au sfâșiat aerul:

— Să te ia naiba! Să-i ia naiba și pe ai tăi!

M-a urcat iute în ricșă, hamalul a sărit în alta, împreună cu bagajele mele. Văzând expresia sumbră a lui Lu Shing, mi-am dat seama că nu ne îndreptăm spre casa familiei lui. Am plâns și l-am acuzat că m-a părăsit ca pe un cerșetor în stradă – într-un oraș străin unde nu puteam vorbi cu nimeni. De ce nu m-a apărât, de ce nu a mers cu mine în loc să mă lase în soarele fierbinte să mă coc și să mor cu un bebeluș în burtă?

Eram atât de speriată, că mai aveam un pic și îmi pierdeam mințile. N-aveam decât șaptesprezece ani și luasem o decizie cu consecințe ireversibile. Îmi distrusesem mama și tatăl cu ura pe care le-o purtam lor și lipsei lor de dragoste. Le dădusem în vileag secretele dezgustătoare, putreziciunea sufletească și le arătasem cât de ridicoli erau. Mai existau adevăruri tăioase pe care să nu le fi aruncat în direcția lor? Pe vas, începusem deja să simt cum mă

schimb. Preluasem trăsăturile alor mei chiar în timp ce îi condamnam și continuasem să mă schimb din cauza propriei cruzimi. Oare avusesem dintotdeauna capacitatea și dorința de a distruge altă persoană? Nu mai aveam încrederea în mine și în mintea mea independentă. Eram singură, fără să am la cine să mă rățoiesc. Mă făceam tot mai mică pe măsură ce mă apropiam de Shanghai și de un viitor nesigur ce depindea de o singură persoană care pretindea că mă iubește, dar care nu putea să-mi ofere asigurări în ce fel o s-o arate odată ce deveneam o străină în țara lui. Gândurile îmi oscilau când într-o direcție, când în cealaltă, ca tangajul vasului, în timp ce mă agățam de ideea că voi putea birui orice obstacol îmi va apărea în cale. În definitiv, cucerisem inima împăratului chinez. Dar apoi am cedat în fața temerii ca îndrăzneala mea americană să nu capete un destin chinezesc. Lu Shing părea deja diferit, nu mai era împăratul meu chinez, ci un fiu chinez speriat.

Când Lu Shing și-a cerut scuze, a rostit cuvintele atât de încet, atât de slab, încât m-am înfuriat. Cum putea el să mă protejeze? De fiecare dată când îmi explica ce se întâmplase, eram și mai speriată că nu putea gândi cu mintea lui. Nu îl cunoșteam pe acest bărbat. Trebuia să-mi fi spus în San Francisco că nu simte absolut nimic pentru mine. Mă avertizase, ce-i drept, dar îmi spusese și că nu mai iubise atât de mult pe nimeni altcineva, ceea ce, îmi dădeam seama acum, nu însemna mare lucru dacă nu mai iubise pe nimeni niciodată. Speranțele mele, oricât de firave, biruiseră pericolul evident. Avertizările erau plasate undeva în viitor, iar eu trăiam de pe o zi prețioasă pe alta, adunând dragoste care să mă poată susține, indiferent ce s-ar fi ivit mai departe. Iar acum ascultam niște scuze neconvingătoare și explicații inutile despre cum fusese nevoit să aleagă familia, și nu pe mine. Nu înțelegea teama mea și ce îndurasem pentru el. Aș fi vrut să le fi auzit și el pe americancele de pe vas, cele care povesteau de fetele alea albe care fuseseră omorâte în bătaie de soacrele chinezoaice și nimănui nu i-a păsat. Aș fi vrut să facă foamea și să se coacă în soarele fierbinte și el din dragoste pentru mine. Să își distrugă și el familia și șansele de a se mai întoarce vreodată acasă, așa cum făcusem eu.

— Să te ia naiba! Să-i ia naiba și pe ai tăi!

De epuizare, am încetat să mai țip în cele din urmă și am izbucnit în plâns. Mi-a culcat capul pe umărul lui, iar eu nu m-am tras la o parte, primind această infimă alinare.

În timp ce străbăteam străzile întunecate și umede, mi-a explicat că-și petrecuse toate orele care se scurseseră de când ne despărțiserăm ascultându-l pe tatăl lui cum țipa la el și-i reamintea responsabilitățile față de familie. Tatăl lui îl pălmuisese în timp ce îi înșirase numele tuturor străbunilor săi de cinci sute de ani încoace, nume pe care Lu Shing le memorase în copilărie. Tatăl lui i-a amintit propria funcție în cadrul Ministerului Afacerilor Externe, față de care avea o obligație morală și o loialitate mai presus de familie. Oamenii se vor întreba ce defecte morale moștenise fiul lui cel mai mare de la el, de se apucase să-și trădeze familia și să le distrugă reputația și onoarea. Mama lui merita o viață tihnită la bătrânețe, în loc să fie băgată cât mai repede cu puțință în mormânt. Acum căzuse la pat, se plângea de dureri de piept și de cap. Cei doi frați mai mici ai lui Lu Shing, fiii concubinilor tatălui său, îl muștrău, ceva ce nu mai făcuseră până acum niciodată. Spuneau că o să îi facă pe oameni să se întrebe dacă și ei se vor încurca cu femeii străine și se vor deda la dezmăț în toate felurile occidentale. Ce șanse mai aveau la un viitor bun dacă el îl întina?

Sunt o familie cultivată, a spus Lu Shing, dar asta nu înseamnă că abandonează tradiția și datoria filială. Dacă ar pleca de acasă pentru a trăi cu mine, ar fi fost dezmoștenit și izgonit pentru totdeauna din sânul familiei, șters din istoria ei și niciodată pomenit – nu ca și când ar fi murit, ci ca și când n-ar fi existat în veci. Nu va mai putea niciodată să se răzgândească și să se întoarcă precum fiul risipitor din Biblia creștină.

— Sunt gata să-mi risc averea și condamnarea la neant pentru tine, mi-a spus. Dar nu îmi pot distruge familia.

— Eu mi-am distrus-o pe a mea, am spus. Nu mai am nimic. Iar acum ai de gând să pui reputația familiei tale mai presus de viața mea?

— Nu s-a pus niciodată problema unei alegeri. Nu poți să înțelegi decât dacă ai crescut cu povara a cinci sute de ani de istorie a familiei tale. Mi-a fost pusă în cârcă din momentul în care m-am născut ca prim fiu. Și trebuie să o car mai departe.

— Ești un laș. În momentul în care am coborât de pe vas, te-ai transformat într-un adorator superstițios de stafii. Dacă știam că așa ești cu adevărat, n-aș mai fi venit.

— Ți-am spus încă din San Francisco că lucrurile în care cred se bazează pe felul cum am fost crescut. Nu pot să schimb asta,

cum nu pot să-mi schimb nici rasa sau familia în care m-am născut.

— Cum voiai să înțeleg cu adevărat ce însemna asta? Dacă eu ți-aș fi spus că am fost crescută să-mi ascult părinții, să le urmez sfaturile, ar fi însemnat automat că trebuie să le împlinesc asemenea așteptări?

— Te voi ajuta să te întorci acasă, dacă nu poți să înduri toate astea.

— Lașule! Țsta e răspunsul tău? Am distrus-o pe mama, l-am distrus pe tata și le-am distrus căsnicia. Mi-am distrus orice șansă de-a mă întoarce acasă. Nici măcar nu au coborât să-și ia la revedere când am plecat. Sunt deja moartă în ochii lor. Nu mai am la ce să mă întorc. Aici nu am nimic, iar tu vorbești de reputație. Nu înțelegi cât de disperată sunt. Nu mi-a mai rămas nici un strop de curaj. Sunt în cădere liberă și nici nu știu în ce abis mă afund, dar e un chin mai groaznic ca moartea.

Când cuvintele mi-au secăt, am început să plâng.

Ricșa ne-a dus de-a lungul cheiului, apoi a luat-o pe o stradă mai îngustă. Am mai cotit o dată și ne-am trezit pe o stradă mai lată cu case impunătoare cu porți de piatră. Am trecut de un parc, apoi de case mai modeste, în stil englezesc, ascunse în spatele zidurilor.

— Unde mă duci? Un cămin pentru gravide?

— La o pensiune deținută de un amic, un american. Am plătit chiria în avans. Nu e locul ideal, dar e tot ce pot să fac pentru moment. Și se află în Concesiunea Internațională, deci te vei afla printre oameni care vorbesc englezește. Odihnește-te un pic și ne hotărâm mai târziu cum să acționăm. Dar dă-mi voie să-ți spun de pe-acum, Lucia, că dacă rămâi, nu te voi abandona. Însă nici nu pot să-mi abandonez familia. Chiar dacă n-am găsit încă o cale de mijloc, promit să fiu sincer și cu tine, și cu ei.

Am ajuns la pensiune cu o oră înainte de răsărit. Becurile de gaz ardeau puternic. Un bărbat masiv pe nume Philo Danner ne-a întâmpinat cu mult entuziasm. Părea să aibă vreo cincizeci de ani. M-am gândit că își sacrificase somnul pentru a ne primi. Dar ne-a asigurat că nu dormea decât în orele când se odihnesc vampirii, între răsărit și amiază.

— Spune-mi Danner, mi-a zis în timp ce mă conducea spre sufragerie, iar eu îți voi spune Lucia, doar dacă nu preferi alt nume. Poți să-ți schimbi numele destul de ușor în Shanghai.

Lu Shing îmi spunea Lucia, numele care ne hărăzise să fim împreună.

— Prefer să mi se spună Lulu, am zis de față cu Lu Shing.

Danner era, într-un cuvânt, flamboiant. Purta o jachetă chinezească subțire de un auriu deschis peste pantalonii largi de pijama, albaștri. Părul era o coamă brunetă de bucle lungi și angelice. Avea ochii mari și tivțiți cu gene lungi. Nasul era bine proporționat, nasul ăla de aristocrat roman pe care-l au englezii. Falduri de carne moale îi atârnavă de la bărbie la baza gâtului. În timp ce mergea, corpul său se balansa dintr-o parte în cealaltă și deseori rămânea fără suflu, respirând greoi între cuvinte.

Casa asta americană cu grădină era proprietatea lui, mi-a spus. Era o clădire cu două etaje pe Aleea Florală de Est, într-o zonă bună a Concesiunii Internaționale. Avea ziduri groase de piatră care nu lăsau să pătrundă căldura vara și frigul iarna. Fiecare centimetru de perete din salon, din sufragerie și de pe holuri era acoperit cu picturi în ulei înrămate, reprezentând peisaje din Vestul Sălbatic sau scene cu indieni. Pe mesele și polițele șemineurilor tronau măști primitive, creând efectul unor alți locatari care se holbau la mine, intrusa. În mijlocul sufrageriei, zăceau vrafuri de cărți care îți ajungeau până la brâu, ca un Stonehenge în miniatură. Danner s-a strecurat prin acest labirint cu o grație surprinzătoare. Am remarcat ciucurașii pernelor de pe scaune, apoi i-am văzut peste tot – mov, roșii, bleumarin și aurii, pe marginile canapelei, pe șnururile draperiilor, pe clante, la colțurile pragurilor, pe pian, la fețele de masă și în colțurile oglinzilor – o adevărată invazie.

Danner m-a invitat să iau loc pe canapea și a murmurat că poate să-și dea seama de pe fața mea că suferisem un șoc cumplit. I-a aruncat lui Lu Shing o privire acuzatoare.

— Ce i-ai făcut acestei biete fete?

L-am plăcut imediat. Un servitor ne-a adus ceai și chifle cu unt. După ce le-am devorat rapid, Danner i-a spus servitorului să aducă unt, șuncă și pâine. Mâncarea a avut un efect liniștitor asupra mea și, curând, Danner a scos o pipă.

— Lasă-ți necazurile să dispară în fum, a spus. Opiu.

Lu Shing a murmurat că nu ar trebui să consum așa ceva, ceea ce m-a făcut să accept cu entuziasm propunerea lui Danner. În timp ce Danner vorbea, servitorul făcea pregătiri complicate cu un

soi de clei cafeniu-închis. Danner mi-a întins pipa și mi-a spus să trag doar puțin și scurt. Fumul a fost înecăcios la început, dar imediat senzația de răcăială din gât mi s-a domolit. Gustul era unul pătrunzător, de pământ, apoi de mosc. S-a transformat rapid într-o aromă dulceagă. Mirosea a lemn-dulce și cuișoare, apoi a ciocolată și trandafiri. Curând, nu mai era doar un gust sau un miros, ci o senzație, ceva catifelat care mă învăluia într-o dulceață seducătoare. Am dat să-l întreb pe Danner ceva, însă am uitat pe loc despre ce era vorba, fiindcă îmi dădusem seama că Danner avea o față ca de djin. Cânta o muzică stranie la pian. De parcă ar fi fost mai multe voci cerești la un loc.

L-am observat pe Lu Shing așezat în capătul celălalt al canapelei, o figură cenușie și tristă într-o cameră colorată. Nu mai eram supărată. Părea pierdut. După încă un pufait, am descoperit încântată că lumina lămpilor mă făcea să mă simt ca un fulg. Când îmi treceam mâna prin aer, vedeam mii de alte mâini. Sunetul vocii lui Lu Shing rostindu-mi numele a făcut să-mi apară scânteii în fața ochilor. Vocea lui era frumoasă, muzicală, atât de plină de dragoste. L-am privit din nou și era înconjurat de o aureolă de lumină care emana dorință sexuală. Tânjeam să mă atingă ca în acea primă noapte din turnuleț când toate mă surprindeau. Nu știusem niciodată până atunci că poți simți o pace și o fericire atât de profunde. Clipele de fericire din trecut pe care mi le aminteam erau atât de plate și de subțiri, că puteau fi destrămate cu ușurință. În acest minunat nor de fum al minții nu aveam nici o griją, doar o senzație de bucurie că mă voi simți întotdeauna ca acum. Abia acum mi se deschiseseră ochii!

— Du-mă în pat, i-am spus lui Lu Shing, iar cuvintele mi s-au desprins de pe buze și au plutit unul câte unul până la el.

Lu Shing părea uluit când vorbele l-au izbit în față. Danner a râs și l-a îndemnat pe Lu Shing să facă ce-i spun.

Am plutit în sus pe scări. Lampa era aprinsă și lumina făcea vârtejuri în jurul patului ca niște mărgelile aurite. Dincolo de un prag care radia, am văzut o cadă ce semăna cu o supieră de porțelan pictată cu flori pe interior și pe exterior. Apa era strălucitoare și liniștită. În momentul în care mi-am trecut mâna prin apă ca o vâslă, florile pictate – trandafirași și violete – au devenit reale și s-au involburat, parfumând aerul. M-am descotorosit rapid de hainele

care îmi provocau mâncărimi și m-am băgat în apa răcoroasă, fericită să-i simt atingerea catifelată pe pielea goală. Lu Shing a îngenuncheat lângă cadă și m-a sărutat pe gât.

— Lucia, îmi cer scuze...

— Șșșș, am răs eu.

Șșșș a devenit sunetul ploii care îi acoperea vocea. Șșșș. Mă legănam pe valuri de flori, stropită de ploaie.

I-am simțit mâinile cum mă cuprind, cum mă mângâie. Am oftat. Mi-a desfăcut părul și m-a sărutat pe gât. Am murmurat cuvintele vulgare în chineză și l-am rugat să mi le spună. Le-a repetat pe un ton ciudat de politicos. Am răs și i-am spus să mă ducă în pat și să-mi arate ce înseamnă cuvintele alea. Când m-a ajutat să mă ridic, am simțit apa cum mi se scurgea pe fluierul piciorului ca o cascadă. M-am întins în pat și l-am privit pe Lu Shing cum se dezbracă. Corpul lui licărea. S-a întins lângă mine și m-a mângâiat pe spate. Am răs și am rostit vorbele acelea aspre și vulgare. M-a pătruns repede și, câteva clipe mai târziu, am observat uluită că devenisem el. Chipul care se uita la mine eram eu însămi, părând teribil de tristă, deși eram euforică. „Bărcuță cuminte ce ești“, am spus, și am vâslit împotriva valurilor, iar funiile înnoate în jurul frunții sale au căzut. M-am oglindit în ochii lui, care s-au dat peste cap și atunci teama m-a părăsit. Am repetat cuvintele vulgare cu insistență și le-am auzit venind și din gura lui. Împreună, cuvintele noastre vulgare ne îndepărtau armurile, a mea și a lui, ca să putem simți și mai multă bucurie, și mai multă plăcere. Expresia de pe față i s-a schimbat, nu mai era disperată, ci cuprinsă de extaz și m-am simțit victorioasă pentru că îl cucerisem și pentru că era, în sfârșit, numai și numai al meu. Am răs pentru că făcusem acest lucru să se întâmple.

M-am trezit atât de năucă, încât nu știam nici cine sunt. Treptat, mintea mi s-a limpezit. Camera părea decolorată și ștearsă, fără umbre și lumina aceea aurie. Cineva trebuie că îmi luase hainele, nu mai erau pe canapea, unde le lăsasem. Mi-am adus aminte cât de fericită fusesem în noaptea care trecuse – dar acum nu mai rămăsese nici o urmă din ea. Aerul era greu și mirosea a mucegai de vară. M-au cuprins din nou vechile griji și vechea furie. Unde era Lu Shing? Mă abandonase iarăși?

M-am dat jos din pat și mi-am văzut rochia atârnată într-un dulap, alături de alte haine. Cine o pusese acolo? Înainte să apuc să mai fac un pas, o fată a intrat în fugă în cameră, iar eu, din pudoare, am scos un icnet, încercând să mă acopăr. Mi-a ținut un halat albastru de mătase și s-a uitat în altă parte în timp ce eu mi-am vârât brațele în mâneci. La picioarele mele au apărut, ca prin minune, o pereche de papuci, așa că m-am încălțat. Mi-a făcut semn spre un locșor în spatele unui paravan. Cada fusese golită. Era simplă, albă, nu semăna deloc cu o supieră pictată. În apropiere se afla un lavoar de porțelan pe un suport înalt, plin cu apă. Mi-a arătat prin gesturi că mă pot spăla pe față. M-am stropit cu apă pe față pentru a-mi îndepărta ceața din minte. Am continuat să-mi dau cu apă rece pe mine până când lavoarul s-a golit și am făcut baltă pe jos, dar îmi revenisem doar în parte. Fata m-a condus la un dulap cu sertare. Hainele mele se găseau înăuntru. A deschis alt sertar. Acolo erau împăturite cu grijă pijamale chinezești – haine subțiri și mătăsoase. Înțelegeam de ce le purta Danner. Aerul era dens și umed.

La parter, l-am găsit pe Danner vorbind în engleză cu o pisică cenușie, care părea că-i răspunde la fel de animat, doar că pe limba ei felină.

— Știu că e șase seara, Elmira, dragă, dar nu putem să începem cina fără invitata noastră. A, *voilà*, a ajuns și Lulu.

Cum de putusem să dorm mai bine de douăsprezece ore? Am mâncat o cină compusă din feluri reci cu gust straniu: feliuțe de vită și porumbel de mărimea unor monede, ouă, castraveți cruzi sărați și niște legume de un verde-deschis. Pisica stătea la celălalt capăt al mesei și mânca dintr-o farfurie de porțelan. Toate mesele aveau să arate așa?

— Nu voi vorbi despre situația ta, a spus Danner, decât dacă vrei și tu. Totuși, am să-ți spun ceva ce trebuie să știi despre chinezi, și anume: nu poți schimba o tradiție de mii de ani despre ce înseamnă la chinezi rușinea în familie. Noi ne elaborăm propriile legi în Concesiune și decidem de ce drepturi se bucură chinezii. Dar nu există nici o lege la care să apelezi pentru a respinge perspectiva lor filosofică. Rușinea, onoarea, datoria nu pot fi tăgăduite. N-o să-ți găsești fericirea alături de acest tânăr – sau în Shanghai – dacă îți închipui că poți schimba acest lucru.

Nu am răspuns nimic. Nu aveam de gând să renunț și nici să mă întorc acasă.

— Pot să-ți citesc răspunsul în ochi, draga mea. Ascultă-mi și mie oful. Fiecare nou-venit găsește ceva dezagreabil la chinezi, un lucru pe care dorește să-l schimbe. Am auzit o mulțime de plângeri și am avut și eu câteva – cât de zgomotoși sunt la ore nepotrivite, standardele lor de curățenie, accețiunea lor selectivă în privința punctualității, ineficiența stilului lor de a nu face un lucru altfel decât a fost făcut de o mie de ani. S-ar putea să se mai schimbe un pic aceste lucruri în timp, dar ei nu sunt în stare să-și schimbe fricile care guvernează majoritatea acțiunilor lor. Și mulți nou-veniți, așa ca tine, cred că vor reuși ce își propun. E din cauza aceluia spirit american de pionier care explorează râuri și munți, deschide noi frontiere și îi cucerește pe indieni. Așa că de ce nu și pe chinezi?

M-am prefăcut că mănânc, dar nu prea aveam poftă de mâncare ciudată într-o noapte așa de caldă.

— Unii dintre americani renunță și pleacă acasă, a continuat Danner cu o voce veselă. Cei nevoiți să stea câțiva ani pe aici ajung să-și bodogăne nemulțumirile unii altora. Cei ca mine, care s-au stabilit în Shanghai, adoptă o atitudine chinezească în multe privințe. Nu ne băgăm. Noi ne vedem de treaba noastră, ei de-a lor. Mă rog, de cele mai multe ori.

Aveam să descopăr mai târziu că Danner se trăgea din Concord, Massachusetts, „un bastion de puritani pioși“, cum îi spunea el. În tinerețe trăise în Italia, unde a început să colecționeze picturi pe care le vindea la un preț bun când s-a întors în State. S-a tot plimbat între Europa și Coasta de Est, fiind cunoscut drept un colecționar cu un ochi bun pentru peisaje din Est, în manieră tradițională și, mai târziu, impresionistă. Se mutase în Shanghai cu aproape douăzeci de ani în urmă din motive pe care nu mi le-a dezvăluit. Mulți vin în Shanghai cu secrete, mi-a explicat Danner, sau le lasă în urmă și se vâra în alte scandaluri. A adus cu el cufere întregi de picturi, le-a păstrat pe cele care îi plăceau și a început să le vândă pe celelalte într-o galerie de artă de unde occidentalii nostalgici cumpărau picturi ce le aduceau aminte de peisaje familiare, locuri în care se bucuraseră de picnicuri tihnite într-o lume aflată foarte departe de cacofonia Shanghaiului.

Lu Shing vizitase galeria lui Danner de la vârsta de doisprezece ani, de când devenise fascinat de pictura occidentală. Familia sa

aștepta de la el să atingă un nivel înalt de învățătură și să promoveze examenele imperiale, dar, în secret, el spera să devină pictor. A petrecut ore întregi copiind picturile din galeria lui Danner – peisajele bine-cunoscute cu oi și cai, căsuțe pitorești de lângă izvor, corăbii albe pe mări răscolite de furtună. Acestea aveau căutare printre occidentali.

— După cum știi, mi-a spus Danner, lucrează destul de bine, chiar dacă sunt doar imitații după opere semnate de artiști faimoși. Am simțit cum mă ia amețeala.

— Le-a copiat? Adică n-a fost în locurile acelea din tablouri?

— Le copiază îndeajuns de bine încât e dificil să distingi originalele de ale lui.

Îmi era teamă să întreb despre pictura care mă adusese în Shanghai. Dar ce mai conta răspunsul lui?

— Ai văzut vreodată una cu nori grei de ploaie, o vale lungă, munți în fundal...

— *Valea Minunilor*, una dintre favoritele lui. Am cumpărat-o la Berlin pentru o nimica toată. *Das Tal der Verwunderung*, a unui artist obscur care a murit de tânăr. Friedrich Leutemann. A stat în galerie ani de zile până s-o vând. Lu Shing a făcut mai multe variante și a adăugat un element propriu. O vale aurie în depărtare. Trebuie să mărturisesc că nu mi-a fost foarte dragă schimbarea. Originalul avea o frumusețe întunecată, un sentiment de incertitudine. El a eliminat această incertitudine. Dar era un artist tânăr pe atunci, în căutarea unui sens.

Eu îmi dorisem certitudine, iar pictura aceea mă făcuse să mă simt de parcă eram pe punctul de-a o găsi. Mă bucuram că făcuse acea schimbare. Valea aurie pe care o adăugase era un element de originalitate.

Lu Shing și-a vândut copiile într-o galerie până când a avut suficienți bani pentru a pleca în America – împotriva dorinței familiei sale. Danner i-a trimis o scrisoare de recomandare pentru unul dintre cei mai buni clienți ai săi: Bosson Ivory II, un colecționar de pictură peisagistică. Familia Bosson colecționa și protejați și le plăcea ideea de a avea unul din Orient. Timp de câțiva, Lu Shing a locuit în casa lui Ivory din Croton-on-Hudson oferindu-i, în schimb, picturi. Îi scria regulat lui Danner și spunea că domnul Ivory făcea sul picturile pe care nu le dorea și le punea undeva bine.

După ce am terminat de mâncat, Danner mi-a spus că masa principală va fi servită la miezul nopții. Lu Shing urma să ni se alătore, împreună cu pisica, Elmira, și, posibil, musafirul de la etajul trei. Era o chinezoaică, ne-a explicat Danner, care oferea bărbaților lecții de engleză. Lecții de engleză! Asta era povestea inventată pe care le-o spusese femeilor de pe vas. I-am pomenit lui Danner despre această coincidență.

— Într-un oraș cu atâtea femei disperate și atât de puține oportunități, o să dai peste multe coincidențe. Alegerea ei e una obișnuită și nu se ocupă chiar cu lecții de engleză, chiar dacă poate să converseze destul de bine. Adevărul este că are un aranjament cu doi bărbați, unul pe timp de zi, celălalt noaptea. Le ține de urât în mod regulat, iar ei îi oferă, tot regulat, un salariu.

— Cum le ține de urât?

— Este o doamnă a nopții, draga mea. *Prostituată* e un cuvânt prea aspru. Este o amantă profesionistă. Nu a mea, a răs scurt Danner. Ești șocată. Nu conduc un bordel, draga mea. Femeia este o cunoștință veche, o persoană pe care o știu de când ducea o viață destul de respectabilă. Dar condițiile se schimbă rapid pe aici, iar o femeie fără un soț nu are prea multe șanse. Putea să ajungă să adune zdrențe, să fie spălătoreasă sau cerșetoare. Putea să se ducă la un bordel ieftin sau să ajungă pe străzi. A ales, în schimb, să accepte propunerea mea de a locui cu chirie în camera de deasupra și să primească domni în vizită. Nu-ți face probleme, n-o să trebuiască să suporti du-te-vino-ul vizitatorilor ei. Intră pe poarta de pe cealaltă parte a casei, de pe următoarea alee. Când o s-o cunoști, o vei găsi interesantă și plăcută. Toți sunt de părerea asta. Numele ei este Porumbița de Aur.

În ciuda spuselor lui Danner, eram deranjată de prezența femeii. Aveam un sentiment neplăcut că situația mea semăna deja prea mult cu a ei. Și eu primeam în vizită un domn care îmi plătea chiria.

Hamalul lui Lu Shing a adus un bilețel pe care scria că Lu Shing va veni în seara aceea și, după cum a promis, a ajuns cu puțin timp înainte de miezul nopții. Danner pusese să ni se gătească multe feluri la cină. Mie nu-mi era foame. Lu Shing și cu mine ne-am dus imediat în camera mea și am încercat să-i citesc pe chip ce se petrecuse între timp. Eșec și disperare. I-am povestit despre femeia

care locuia deasupra mea. Dacă mă abandona, aş fi avut aceeaşi soartă. Mi-a spus că nu trebuie să mă chinuiesc singură cu gânduri groaznice care nu se vor adevăra niciodată.

— Ți-ai dat toată silința? am țipat. Le-ai spus despre mine?

Danner îmi spusese că este imposibil să schimbi o familie chinezească. Dar eu voiam ca Lu Shing să fie la fel de insistent cum fusesem și eu – și să se simtă la fel de mizerabil. Ne-am întins pe pat cu fața unul la celălalt.

— Ezit să-ți dau speranțe, mi-a spus. Dar m-am gândit la o posibilitate. Putem să îi înmuiem inima mamei mele întâi, ceea ce ne va oferi o cale către inima tatălui meu. Dacă o să avem un băiat, o să fie primul fiu din generația nouă. Și pentru că eu sunt fiul cel mare, nașterea lui o să fie un eveniment important. Nu pot garanta că îl vor accepta, de vreme ce nu e în întregime chinez. Dar dacă este primul, măcar nu-l vor putea ignora.

Această posibilitate era opiul meu. Dulceața din aer s-a întors. Gândurile negre mi s-au risipit. Deci exista o cale! Primul născut al primului născut. Eram atât de încântată de răspunsul acesta, încât nici n-am conceput ca bebelușul meu să fie altceva decât băiat. Mi-am făcut planuri pentru noua mea viață într-o familie de chinezi. Printre primele lucruri pe care trebuia să le fac era să învăț chineză.

M-am prezentat femeii de deasupra, Porumbița de Aur, care într-adevăr era o persoană plăcută. Avea cam douăzeci și cinci de ani, era drăguță, chiar dacă cele două jumătăți ale feței erau puțin asimetrice, un obraz fiind mai sus decât celălalt. Partea dreaptă a buzei de sus părea să se răsucescă înăuntru. M-am bucurat să aflu că vorbește engleza, nu la fel de frumos ca Lu Shing, dar îndeajuns de fluent cât să putem sta de vorbă. Mi-a vorbit deschis despre viața ei, ghicea ce îmi doream să aflu. Fusese abandonată încă din fașă și crescută într-o școală de pe lângă o misiune americană. S-a îndrăgostit de un bărbat chipeș și a fugit de la școală la șaisprezece ani. După un an, bărbatul a abandonat-o, așa că s-a angajat într-o casă de curtezane. Nu era o viață îngrozitoare. Avea mulți admiratori. Se bucura de libertate. L-a cunoscut pe Danner într-o ceainărie și au luat adesea ceaiul. Dar cu doi ani în urmă, a făcut greșeala să-și ia un amant, lucru care l-a înfuriat atât de tare pe unul dintre pețitorii săi, încât i-a fracturat maxilarul și nasul. S-a vindecat la Danner acasă, unde a și rămas de atunci.

— Viața de care avem parte nu este întotdeauna viața pe care o alegem.

Nu am întrebat-o despre domnul respectiv. În parte pentru că-mi era frică să nu descopăr că seamănă cu Lu Shing – o familie înstărită, un fiu care nu dorește să o ia de nevastă sau drept concubină. Orice similarități ar fi existat acum, situația o să se schimbe. Eram americană și aveam o mulțime de oportunități, chiar dacă deocamdată nu îmi dădeam foarte clar seama care erau acestea. Între timp, o să-mi îmbunătățesc șansele. Am întrebat-o dacă poate să-mi dea lecții de chineză.

— M-ai ridicat la rangul de profesoară! mi-a spus. La un moment dat, sperasem să devin una.

Lu Shing mă vizita la ore imprevizibile. Îl așteptam în fiecare zi pe hamalul lui să vină cu un bilețel prin care Lu Shing să mă anunțe dacă urma să mă viziteze în ziua aceea sau în următoarea. Hamalul era același bărbat care avusese grijă de mine în prima zi. Îl auzeam cum intră în fugă pe poartă, țipând în chineză: „E aici!”, și inima începea să-mi bată mai repede. Mesajul lui Lu Shing era scris pe o hârtie de culoare crem, pusă într-un plic asortat, apoi într-un săculeț de mătase, astfel încât să nu poată fi pângărită de mâini murdare.

Întotdeauna începeau cu „Draga mea Lucia...”, și urma același scris de mână elegant, perfect caligrafiat, chiar dacă își exprima regretul că nu mă poate vizita sau îmi anunța momentul venirii sale, de parcă scrisese bilețul într-o manieră relaxată, deloc grăbită, în timp ce-și savura ceaiul de după-amiază. Vizitele lui aveau loc dimineața devreme sau mai spre seară sau noaptea târziu. Niciodată nu venea la ora prânzului sau a cinei. Încercam să mă arăt veselă în timpul vizitelor sale, dându-mi seama că în ultima vreme mă lăsasem pradă unor stări precum cele ale mamei mele, devenind frustrată și critică. Însă era dificil să îmi reprim ce simțeam atunci când Lu Shing părea atât de puțin tulburat de aranjamentul nostru. Nu puteam să mă prefac când începeau să mi se întindă pe piept și pe gât pete trandafirii.

Decât să mă lase să sufăr în tăcere, Danner a devenit ghidul meu vesel prin Shanghai. Din cauză că era ditamai omul, trebuia să folosim două ricșe, iar cei care le trăgeau se bucurau când îl vedeau venind. Întotdeauna plătea în plus. Mâncam la restaurante

franțuzești, intram în magazine de rarități, am văzut un spectacol de vodevil pus în scenă de evrei ruși și ne-am plimbat cu barca pe râul Soochow. Shanghai oferea distracții nesfârșite, iar eu le luasem la rând în încercarea de-a uita de situația mea delicată și de absența iubitului meu. Când ne întorceam din oraș, însă, mă cuprindea din nou starea de neliniște.

Într-o seară, l-am întrebat pe Danner dacă am putea să facem un ocol în drumul spre casă și să trecem pe la locuința familiei lui Lu Shing. Danner mi-a spus că nu știe unde e.

— Nu mint, a protestat. Într-o zi, o să trebuiască să te mint și o să vezi cât de prost mă descurc. Orașul ăsta colcăie de mincinoși. Ai zice că ar fi trebuit să-nvăț să mint mai bine. Dar n-am avut niciodată un motiv să fiu nesincer. Nu am un trecut de delincent. Nu mă aflu aici ca să îi duc pe oameni cu vorba și să le iau banii. Însă cei care vin în Shanghai au întotdeauna un motiv foarte bun pentru asta. Să facă avere, de pildă, ăsta e unul des întâlnit. O să găsești în casele de opiu mulți care au eșuat. În cazul meu, am venit cu un prieten drag pe care îl știam de la universitate. Era artist, iar estetica orientală îi influențase puternic opera, chiar se considera un orientalist. Am dus o viață minunată împreună. A murit de pneumonie acum nouă ani. Atât de demult, și parcă a fost ieri.

— Îmi pare rău pentru pierderea suferită, am spus.

A răs încetișor.

— Iar acum m-am făcut cât noi doi la un loc. Eram de nedes-părțit, ca gemenii, ne potriveam în toate privințele – mai puțin ciucurașii. Sunt opera lui.

Era homosexual. M-am gândit la tatăl meu și la aventurile lui cu bărbați și femei deopotrivă. Fusesem furioasă că își oferise dragostea atâtor oameni, dar nu și mie. Tatăl meu, însă, nu vorbise niciodată despre ei cu afecțiune – despre nici unul, nici măcar despre domnișoara Pond. Nu iubise niciodată pe nimeni mai mult decât mă iubise pe mine. Poate că aș fi devenit incapabilă de-a mă simți iubită sau de-a iubi pe cineva dacă nu l-aș fi cunoscut pe Lu Shing. Spre deosebire de Danner, eu nu puteam spune că am avut o viață minunată împreună.

— Cum îl chema pe prietenul tău? am întrebat.

— Teddy, mi-a răspuns.

De fiecare dată când intram într-un magazin de rarități, îl întrebam pe Danner ce părere ar fi avut Teddy despre o gravură sau despre o pictură ori despre un vas de porțelan.

— Teddy ar fi considerat că aceste mărunțișuri suflute cu aur sunt oribil de pretențioase. Și că aceste obiecte de artă nu sunt artă, ci imitații vulgare. I-ar fi plăcut coloritul acestor vase.

Cu timpul, am început să ghicesc ce i-ar fi plăcut lui Teddy cu o precizie stranie, mi-a zis Danner. Când mă apuca plânsul sau eram supărată ori speriată din cauza incertitudinilor care planau asupra noii mele vieți, Danner mă consola.

— Mă simt atât de singură, îi spuneam.

— Teddy mi-a spus odată că e normal să ne simțim singuri, asta pentru că inimile noastre sunt diferite de ale celorlalți și nu știm în ce fel. Când suntem îndrăgostiți, ca prin farmec, inimile noastre diferite se unesc perfect pentru că nutresc aceeași dorință. În cele din urmă, diferențele revin, după care încep necazurile, apoi vindecarea și, între acestea, multă singurătate și teamă. Dacă dragostea rămâne în ciuda acestor diferențe chinuitoare, trebuie protejată, căci este rară. Asta mi-a spus Teddy și asta e ce aveam și noi.

Lu Shing și-a adus vopselurile. Voia să-mi facă portretul.

— Felul în care ne vedem pe noi înșine nu este niciodată felul în care ne văd ceilalți, a spus. Așa că îți voi arăta ce văd și ce simt eu. Te voi picta drept Lucia, femeia pe care o iubesc.

M-a așezat într-un fotoliu și a aranjat o lampă astfel încât să-mi lumineze chipul. Nu mi-am acoperit sânii, chiar dacă portretul era doar de la umeri în sus.

— Vreau ca pictura să emane senzualitatea ta, spiritul tău liber și dragostea ta pentru mine. Fără haine ești liberă să fii tu însăși.

— Cu burta asta, cu greu mă simt eu însămi.

Eram un pic supărată, pentru că întârziase două nopți la rând.

— Am spus întotdeauna că îmi este imposibil să surprind un moment nemuritor, a continuat el. Dar tu mi-ai zis odată că am reușit. Așa că simt nevoia să încerc din nou. Când l-am întrebat dacă pot să văd cum apar acele momente nemuritoare, mi-a spus că trebuie să aștept până termină. Un moment nemuritor nu înseamnă timp nemuritor.

În nopțile când putea să vină la mine, picta timp de o oră sau două. Eu doar mă uitam în ochii lui când își ridica privirea de pe pânză. Avea o expresie serioasă, studiată și de câteva ori mi-am zis că nu simte nimic mai mult față de mine decât față de scaunul pe care ședeam. Dar chiar atunci puneă pensula jos, încheind pentru noaptea respectivă. Chipul i se inunda de adorație și dorință, apoi mă ducea în pat.

Eram nerăbdătoare să văd portretul și să știu ce vedea el, cine își imagina el că sunt. Îmi surprinsese spiritul meu nemuritor în *Valea Minunilor*. Țin minte ce surpriză am avut când m-am recunoscut în valea aceea lungă și verde, când mi-am recunoscut suflul în valea aurie. Cine eram eu nu avea nimic de-a face cu vreo înfățișare îngrijită, cu manierele sau opiniile superioare ale părinților mei. Nu trebuia să-mi ascund defectele. Nu aveam nici unul, pentru că nu trebuia să mă compar cu alții. Aveam cunoașterea, certitudinea a ceva important – dar acum nu mai puteam să-mi aduc aminte ce era. Îmi scăpase din nou. Dacă aș fi intrat în posesia aceluia lucru, nu m-aș mai fi simțit chinuită de îndoieli – dacă eram sau nu iubită, dacă ar trebui să rămân sau să plec. Speram ca noua pictură să-mi restabilească sentimentul acela de certitudine.

Două săptămâni mai târziu, mi-a dăruit pictura cu o dedicație pe spate, în chineză și engleză: „Pentru Lucia, cu ocazia împlinirii a șaptesprezece ani“. Ziua mea de naștere reală trecuse când ne aflam pe vapor. Pictura era și frumoasă, și tulburătoare. Mă înfățișase pe un fundal negru, într-un spațiu gol și amorf, de parcă nu aparțineam nici unui loc. Un umăr îmi era alb ca laptele, celălalt era cufundat în penumbră. Pictura mă arăta până la brâu, iar peste sâni purtam o fâșie splendidă de satin pe care o țineam cu o mână, sugerând un amestec erotic de pudoare și indecență. Irisurile mele verzi erau două inele subțiri, iar pupilele erau mari și negre, negre ca locul ăsta neștiut în care mă aflam. Îmi aduceau aminte de prima dată când mă uitasem atent în ochii lui Lu Shing și am văzut că sunt atât de întunecați, încât nu aș fi reușit niciodată să mă uit în ei și să aflu cine este. Oricine vedea pictura putea să confirme că eu eram fata zugrăvită acolo. Chiar dacă era bine executată, nu voiam să fiu fata aia cu o privire goală, care nu putea să vadă altceva decât pictorul, de parcă acesta avea să fie întreaga mea lume pentru totdeauna. Acesta nu era spiritul meu, ci ceea ce rămăsese după ce

îl pierdusem. Lu Shing nu mă cunoștea. Dar ce mă speria și mai tare: eu nu mă cunoșteam. El iubea o fată care nu exista. Nu era sufletul meu pereche. Și totuși gândul de a renunța la el era de neconceput, pentru că atunci ar fi trebuit să distrug ce văzusem în pictura cu valea cea verde: era vorba despre dragostea de sine.

— M-ai făcut frumoasă, i-am spus.

M-am bucurat că era întuneric, astfel încât să nu-mi vadă gâtul care mi se împurpurase. M-am prefăcut că mă minunez la vederea picturii, găsind cât mai multe lucruri frumoase pentru a-mi ascunde dezamăgirea. Apoi l-am rugat pe Lu Shing să scrie altceva peste numele pe care mi-l dăduse în engleză și chineză.

— Ar trebui să scrie „Lucretia Minturn“, am spus. Dacă pictura va fi moștenită de generații viitoare ale familiei tale, ar trebui să-mi cunoască adevăratul nume.

Am așteptat să-i văd reacția. Nu s-a uitat la mine.

— Desigur, a spus.

Am mai cerut o pictură.

— Pictura aceea cu valea, i-am spus. Poți să o pictezi din memorie?

Mi-a adus pictura după trei zile, ceea ce m-a făcut să cred că mi-a dat una dintre multele copii pe care le avea deja gata, tot atâtea reprezentări ale locului unde mă regăseam cu adevărat.

Au trecut trei luni și m-am îngrășat prea mult ca să mai pot purta hainele pe care mi le adusesem cu mine. Danner și Porumbița de Aur mi-au făcut la croitor niște rochii noi și largi. Cele în care mă simțeam cel mai bine erau precum hainele lui Danner, pijamale și robe foarte lejere. Bebelușul devenise ceva real, nu doar o soluție ca să mă accepte familia lui Lu Shing. Bebelușul acesta era viitorul meu, indiferent ce urma să se întâmple. Nu-mi puteam îngădui alte așteptări dincolo de acest punct. Lu Shing mă vizita uneori în fiecare noapte câte o săptămână la rând. Rareori rămânea până dimineața. Chiar când simțeam că aș putea să accept aranjamentul, dispărea pentru o săptămână, iar eu mă simțeam azvârlită în infernul celor abandonați. Când se întorcea, întotdeauna avea un motiv bun pentru absența lui. Fusese obligat să îl însoțească pe tatăl său în calitate de interpret la o întâlnire importantă pe tema scutirilor de taxe prevăzute în tratate. Mama lui se îmbolnăvisese și îl chema

zilnic pentru a-i întări speranțele. Eram suspicioasă în ce privea sinceritatea lui, dar nu voiam să îi pun întrebări suplimentare și să aflu, poate, că suspiciunea aceea grețoasă fusese justificată.

În timp, partidele noastre de sex au început să trădeze o oarecare răceală. Mi-am zis că avea de-a face cu sarcina, poate că nu găsea o parteneră atractivă într-o femeie umflată ca un balon. Dar am observat și că foarte rar stătea mai mult de câteva ore. Părea grăbit când se îmbrăca. Puteam să ghicesc ce ascunde, dar adevărul îmi provoca un nod în gât. M-am forțat să rămân calmă, să-mi rețin lacrimile și petele de roșeață, să îmi păstrez mintea limpede. Când își lua la revedere din prag, o făcea stângaci și avea o față vinovată care îi contrazicea promisiunea de a fi sincer.

— Te-ai căsătorit? am întrebat fără multă emoție.

A făcut o pauză și a venit către mine.

— Nu am vrut să îți spun până nu eram sigur că poți să primești vestea. Dar erai ori într-o dispoziție tristă, ori într-una foarte fericită. Momentul nu a părut niciodată potrivit.

Adevărul era supărător, dar justificarea lui era bicusnică și nesinceră.

— Și când aș fi putut să primesc vestea? Când aș fi fost cu copilul în brațe?

— Lucia, știi că îmi este promisă o mireasă. Căsătoria nu schimbă nimic între noi.

— Nu-mi mai spune Lucia. Fata aia nu îți mai aparține. Numele meu este Lucretia.

— Am fost obligat să mă căsătoresc cu o fată pe care n-o iubesc. Dar tu ai putea să fii în continuare soția mea.

— O concubină.

— Ai fi recunoscută de toți ca a Doua Soție. Nu este neapărat o poziție inferioară dacă tu oferi primul fiu din generația următoare. Împreună cu fiul nostru, ai putea să trăiești în propria ta casă, dar familia te va recunoaște ca fiind soția mea. Aranjamentul ar fi mult mai confortabil decât dacă ai trăi în casă drept Primă Soție. Întreab-o pe Porumbața de Aur dacă te mint.

— Și dacă copilul nu e băiat?

— Nu poți să gândești așa.

Porumbața de Aur mi-a confirmat adevărul spuselor lui Lu Shing despre ce însemna să devin a Doua Soție.

— Totuși, a adăugat ea, există o diferență între ceea ce este posibil și ceea ce se întâmplă de fapt, mai ales când bărbatul dictează posibilitățile. Am aflat pe pielea mea. Dar poate că în cazul tău posibilitățile vor fi altele.

În seara în care trebuia să se nască copilul – exact data la care în America se aniversează ziua de naștere a lui Lincoln –, Danner s-a așezat la parter, așteptându-l pe hamalul lui Lu Shing. Porumbița de Aur nu mă părăsise o clipă toată ziua, repetându-mi în engleză: „Fii curajoasă. Fii tare“. După zece ore de durere, nu am mai putut să rezist, am început să țip și să icnesc. Toate cuvintele ei de alinare în limba engleză au fost înlocuite de unele frenetice în chineză, pe care nu le puteam înțelege, ceea ce m-a făcut să mă întreb dacă nu cumva eram pe cale să mor. În cele din urmă, hamalul s-a întors cu binecunoscutul plic crem și un mesaj scris cu scrisul îngrijit al lui Lu Shing: era obligat să participe la un banchet și la festivitățile prilejuite de ziua de naștere a mătușii sale, care împlinea șaiszeci de ani. „Șaiszeci de ani este printre cele mai importante aniversări“, îmi scria.

Un număr era mai important decât să fie alături de mine când se naștea copilul nostru? Singurul motiv acceptabil pe care ar fi putut să-l invoce ar fi fost acela că își pierduse viața. Danner i-a dat hamalului un bilețel prin care îl înștiința că sunt gata-gata să nasc.

O oră mai târziu, o moașă chinezoaică m-a anunțat cu solemnitate că bebelușul meu este o fată. A așezat-o în brațele mele. Când a început să plângă, am plâns și eu împreună cu ea. Am bocit pentru durerea de care urma și ea să aibă parte la fel ca mine. Am bocit pentru toate speranțele mele care se risipiseră. Aveam să o protejez, să am grijă de ea. Nu să o neglijez cum făcuse mama mea cu mine. Nu să o schimb. Ea va ști că am iubit-o așa cum era. Avea să fie precum violetele pe care le plantasem în grădină pe când eram copil, cele pe care mama le-a considerat buruieni ce trebuie smulse. Le-am îngrijit astfel încât să crească libere, în orice direcție voiau, și s-au răspândit, nestânjenite, până când au ajuns peste tot.

Danner era încântat că avem printre noi „o regină în miniatură“. Avea să fie cel mai loial supus al ei. Când i-am spus că m-am decis să o numesc Violet, după floarea mea favorită, mi-a spus că violetele sunt și printre preferatele lui pentru că aveau niște fețișoare frumoase și expresive. A spus că a doua zi de dimineață va trimite

un servitor pentru a găsi violete pe care să le putem planta prin grădină.

Mesajul vag al lui Danner a avut efectul dorit asupra lui Lu Shing. Înainte să treacă două ore, Lu Shing a apărut urcând scările într-un suflet. A venit la mine cu ochii măriți de speranță. În următoarea clipă, a aflat adevărul văzându-mi expresia de pe chip. Când am dat la o parte cuvertura în care era învelită, Lu Shing nu a schițat nici un gest, doar s-a uitat la ea, nu cu admirație, ci cu o ușoară ezitare care îi trăda dezamăgirea. Nu o putea ascunde.

— E minunată, a murmurat. Atât de mică.

S-a chinuit să găsească alte câteva declarații fără noimă despre trăsăturile unui nou-născut.

Mi-a aruncat o privire întrebătoare. Aștepta din partea mea să recunosc ce însemna pentru viitorul meu nașterea unei fetițe. În clipa aia, l-am urât. Credea că sunt dezamăgită pentru că bebelușul nostru se născuse fără un penis și că ea era motivul pentru care îmi pierdusem toate speranțele de-a fi acceptată în familia lui. Apoi mi-am dat seama că el o vedea pe Violet ca fiind cauza tuturor necazurilor lui. Din cauza ei venisem cu el în Shanghai. M-am hotărât să n-o las pe Violet să reprezinte dezamăgirea nimănui. Va fi primită cu brațele larg deschise pentru ceea ce era. Era copilul meu, fiica mea, pe care acum o iubeam mai mult decât orice altceva pe lume, mai mult decât pe Lu Shing.

— I-am pus numele Violet, am spus și, fără să-l privesc, am adăugat: O iubesc mai mult decât îți imaginezi.

A dat din cap. Nu a întrebat de ce i-am pus numele Violet, nici n-a comentat pe marginea declarației mele de dragoste.

A doua zi, a venit o femeie care m-a informat că a fost trimisă de Lu Shing pentru a fi doica bebelușului. Acest gest de dragoste mi-a dat curaj. Oare chiar era dragoste? O doică? Mă deranja că trebuie să pun la îndoială tot ce făcea Lu Shing în ultima vreme. De fiecare dată când venea în vizită, aducea cadouri, iar eu îi priveam fața când o lua în brațe. Nu părea încântat. Mai târziu, când copilul a învățat să râdă, se bucura împreună cu ea, dar tot nu simțeam că o iubește la fel ca mine. Dacă ar fi făcut-o, s-ar fi luptat ca tatăl lui să o accepte. Când ea plângea roșie la față și cu pumnii strânși, se arăta îngrijorat, dar nu părea să-i simtă supărarea la fel ca mine. Nu făcea nimic pentru a o liniști.

— Nici un tată nu are aceste instincte, a spus Danner.

— Dacă o iubește, de ce nu a vrut să-și pună numele pe certificatul ei de naștere?

— Ar fi însemnat că este odrasla lui și ar fi ostracizat-o pentru totdeauna. Până nu ai o poziție oficială în cadrul familiei, ar fi bine să aștepți.

— E mai bine pentru ea să poarte stigmatul unui copil din flori, nelegitim, dacă eu n-o să am niciodată o poziție în cadrul familiei lui? Nu pot s-o las pe Violet să trăiască în disprețul celorlalți.

— Am o soluție, a spus Danner.

A ieșit. După două ore, s-a întors cu un certificat de căsătorie pe care scria că m-am căsătorit cu Philo Danner. Era datat cu luni de zile înainte de nașterea lui Violet. Apoi a scos un certificat de naștere pentru Violet Minturn Danner.

— Am înregistrat-o deja la Consulatul American, mi-a spus. Este cetățean american și i se va cere să cânte melodii patriotice, precum „My Country 'Tis of Thee“.

Am izbucnit în plâns. Îi dăruise lui Violet legitimitatea.

— Dacă preferi să fii căsătorită cu altcineva, mi-a spus, pot să merg la același individ care mi-a făcut certificatele. Este unul dintre cei mai pricepuți din Shanghai – are toate formularele potrivite, sigiliile pentru nume cu cerneală roșie, caracterele chinezești și toate aiurelile alea în engleză.

Pentru a sărbători faptul că devenise tată, Danner i-a cumpărat lui Violet un coș și o zornăitoare din argint cu un ciucuraș.

— Rugăciunile mele de puritan mi-au fost ascultate. În sfârșit, sunt tată.

Ca și mine, Violet avea părul șaten și ochi verzi. Pielea ei era albă, dar forma ochilor o făceau să pară mai mult chinezoaică decât albă. Danner nu era de acord. A spus că a moștenit partea italiană a familiei lui Teddy. De parcă ar fi ascultat ce decretase Danner, Violet s-a schimbat în decursul primului an. Străinii care o vedeau și o admirau credeau că este pe jumătate italiancă sau pe jumătate spanioloaică.

Danner și cu mine duceam în multe privințe o viață de cuplu căsătorit. Aranja să putem lua masa împreună. Porumbița de Aur ni se alătura în chip de mătușică a lui Violet, așa că toți trei ne

ocupam pe rând de Violet. Eram atenți la toate lucrurile noi pe care le făcea, la ceea ce o interesa. La unsprezece luni, Violet i-a spus lui Danner „tati“, ceea ce l-a făcut să plângă și să spună că e una dintre cele mai fericite zile din întreaga lui viață. Când ne plimbam, discutam despre viitorul ei – școlile la care urma să meargă, băieții pe care trebuia să-i ocolească. Ne făceam griji pentru sănătatea ei și ne contraziceam asupra celor mai bune remedii ca s-o liniștim când plângea de se înroșea la față.

Danner o ducea prin magazine de jucării și cumpăra toate obiectele spre care ea întindea mâna. A trebuit, în cele din urmă, să-i spun că douăsprezece păpuși cu arc sunt suficiente. Era clar că Violet îl iubea și râdea când mergeau împreună, săltând pe burta lui enormă. Dar Danner, am observat eu, obosea ușor când ducea orice greutate în plus. Trebuia să se așeze repede și să-și recapete suflul. M-am îngrijorat pentru sănătatea lui și mi-am folosit prerogativele de soție ca să-i cer să slăbească.

Prin mai, când nu se împlinise bine un an de când ajunsesem în Shanghai, vizitele lui Lu Shing deveniseră nesatisfăcător de aleatorii. Se putea întâmpla să fie cu mine trei zile, după care să nu-l mai văd o săptămână. O învățase pe Violet să spună „Baba“ în loc de tata, dar ea nu își ridica brațele spre el când îl vedea că se apropie, așa cum făcea cu Danner. Datorită ei, încetasem să mai resimt atât de puternic dezamăgirile pe care le trăisem cu Lu Shing. Violet îmi ocupa cea mai mare parte din gânduri. Îmi umplea inima. Când își flutura mânuțele, mi se risipea orice supărare. Mergea de-a bușilea peste violetele din grădină. Când o vedeam cum râde printre pernuțele de flori, de multe ori îmi tresălta inima de surpriza fericirii.

Într-o zi caldă de mai, în timpul Festivalului Tuen Ng, aleea era mult mai liniștită decât în cele mai multe după-amiezi. Majoritatea locuitorilor – atât chinezii, cât și străinii – plecaseră spre râul Soochow pentru a privi întrecerile Bărcilor Dragon¹. În grădina aceea liniștită, în timp ce Lu Shing stătea cu Violet în brațe, i-am dat vestea cea nouă: eram iarăși însărcinată.

Lu Shing i-a spus doicii să-mi dea mâncăruri care să întărească copilul care creștea în mine. N-a spus cuvântul *băiat*. Știam că

---

1. Întrecere nautică în care se folosesc bărci tip canoe, decorate cu capul unui dragon în partea din față.

amândoi trebuia să fim prudenți. Dar am fost bucuroasă să las speranța să reinvie. Și nu era doar pentru șansa mea de-a fi acceptată în familia Lu. Voiam ca Violet să fie recunoscută drept fiica lui Lu Shing.

Bebelușul s-a născut pe 29 noiembrie 1900, de Ziua Recunoștinței. Lu Shing îmi spusese că va fi plecat în perioada aceea pentru a-și asista tatăl. Și totuși a venit la trei ore după ce i-am trimis vestea. A ridicat bebelușul și i-a privit chipul, vorbind despre viitorul mărț care-l aștepta. Se mândrea că fiul său se născuse într-o zi specială, cea de după ziua de naștere a bunicului său. Lu Shing spunea că apropierea dintre zilele de naștere purta semnul continuității între generații. Când s-a uitat să vadă cât de mult îi semăna bebelușul la chip, s-a referit la „fruntea familiei Lu“, „nasul familiei Lu“. Mi-a surprins privirea.

— Este important să vadă asemănarea, mi-a explicat, ca să știe dincolo de orice dubiu că acest bebeluș este fiul meu.

M-a sărutat pe frunte și mi-a mulțumit.

A doua zi, s-a întors încărcat cu numeroase daruri. Haine chinezești pentru bebeluși, un medalion de argint, o pătură dintr-o mătase scumpă. A spus că bebelușul trebuia să arate ca un mic chinez când urma să fie prezentat mamei sale. Trebuia să arate ca și cum făcea deja parte dintr-o familie bogată.

L-a ridicat pe bebeluș în dreptul chipului său și i-a zis:

— Bunica ta te-a așteptat cu nerăbdare. A adus ofrande zilnic. Îi era teamă că o să aibă doar nepoate...

Pe Lu Shing îl luase gura pe dinainte, iar suspiciunea mi s-a strecurat imediat în suflet și mi s-a făcut rău.

— Soția ta i-a oferit bunicii tale tot o nepoată?

N-a dat semn că i-ar părea rău pentru ce zisese.

— Haide să fim bucuroși astăzi, Lucia. Să uităm de toate celelalte și să avem încredere că soarta ni s-a schimbat.

— Intenționezi să mă faci a Doua Soție? am întrebat.

— Sunt gata să încerc. Acum avem o șansă mai bună.

— Cum estimezi că va decurge acceptarea mea de către familia ta? O îmbrățișare călduroasă? Toleranță? Ranchiună? Fii sincer. Fericirea mea depinde de asta.

— S-ar putea să dureze.

A vorbit de planurile sale de a o aborda pe mama sa, de a o ruga să fiu recunoscută.

Nu îl ascultam. De-o oră mă tot gândisem la cum s-ar putea schimba viața mea dacă mă mutam din casa lui Danner. Aici aveam libertate și nu mă controla nimeni. Violet îl adora pe Danner, iar el o adora pe ea. Iar Danner, Porumbița de Aur și cu mine deveniserăm prieteni adevărați și puteam să ne bazăm unii pe alții fără rețineri.

— Prefer să rămânem la aranjamentul pe care îl avem acum, i-am spus lui Lu Shing. Poți să-mi dai ce poziție dorești în familia ta atâta timp cât Violet și fiul nostru sunt acceptați și, de asemenea, recunoscuți ca fiind ai mei. Voi continua să trăiesc aici, în casa lui Danner, împreună cu copiii noștri.

Lu Shing părea ușurat. A vorbit din nou despre șansele lui de-a câștiga acceptul familiei sale odată ce li-l prezenta fiul nostru.

— Până nu sunt amândoi acceptați în familia Lu, am spus, vor fi considerați copiii lui Danner. Voi avea un certificat de naștere american care să ateste acest lucru. Și chiar dacă vor fi acceptați, copiii vor continua să locuiască cu mine.

— Fiul nostru ar trebui să petreacă timp cu bunicii lui, mai ales când sunt ocazii importante. Acest lucru va asigura poziția lui legitimă în cadrul familiei noastre.

— Și Violet?

— Voi avea grijă să fie acceptată și tratată cum trebuie. Dar nu pot să schimb felul în care părinții mei îl privesc pe primul născut de sex masculin al noii generații.

Cu doi ani în urmă, nu aș fi fost de acord cu acest aranjament nici în ruptul capului. Însă acum îmi dădeam seama că din prostie și mândrie îmi dorisem să mă vâz pe gâtul familiei lui Lu Shing și sufeream de pe urma respingerii lor. Propunerea mea nu era un compromis, reprezenta ceea ce îmi doream. Puteam să-mi las deoparte resentimentele, iar Lu Shing putea să facă la fel cu secretele lui. În ziua aceea, s-a întins în pat, cu fiul nostru între noi. A vorbit blând, cu toată tandrețea pe care nu o mai auzisem de un an. Avea să își informeze familia că își va împărți timpul între casa lor și cealaltă casă pe care o aveam pe Aleea Florală de Est. În ciuda conversației noastre entuziaste despre viitor, aveam mintea limpede. Era posibil ca părinții lui să nu-l accepte pe fiul nostru drept primul urmaș legitim de sex masculin. Dacă așa se va întâmpla, nu conta. Tot îi aveam pe cei doi copii ai mei. Lu Shing s-ar fi putut să mă

dezamăgească în continuare, dar fericirea mea nu mai depindea de el. Danner era soțul meu mai mult decât putea vreodată să fie Lu Shing. Era un tată mai bun decât fusese al meu vreodată.

După ce a plecat Lu Shing, i-am dezvăluit lui Danner planurile mele.

— A refuzat să trăiască aici ca al Doilea Soț, i-am spus. Drept urmare, cum tu ești Primul Soț, iar eu, Prima Soție, familia noastră va fi formată doar din Violet, noul bebeluș și noi. Lu Shing va veni să ne viziteze ca până acum. Lu Shing poate să-i dea băiatului ce nume dorește. Dar numele lui american va fi Teddy Minturn Danner.

Danner a fost atât de impresionat, încât a plâns până aproape n-a mai putut să respire.

Lu Shing a venit a doua zi, dimineața devreme, în timp ce Danner, Violet și cu mine luam micul dejun. Se vedea că este nerăbdător să-și vadă fiul.

— Bebelușul doarme, i-am spus, și nu poate fi deranjat.

Lu Shing mi-a cerut să vorbim între patru ochi.

Am ieșit în grădină. Mi-am dat seama că sentimentele mele față de Lu Shing se schimbaseră. Nu mai aveam nevoie de el pentru a-mi găsi fericirea, o casă sau un viitor. Minteța îmi fusese eliberată, așa că acum îl vedeam exact cum era: un bărbat de care fusesem obsedată, pe care poate că încă îl mai iubeam, dar nu eram sigură de acest lucru. M-am întrebat dacă el sesiza această schimbare a mea.

— Mama mea a fost de acord să-l vadă pe fiul nostru, a spus. I-am zis că are multe dintre trăsăturile familiei Lu și că nu încapă îndoială că face parte din neamul nostru. Din momentul în care l-am văzut, i-am zis, m-a țintuit cu privirea și m-a recunoscut drept tatăl lui.

Am râs când am auzit minciuna. Lu Shing a continuat:

— I-am mai spus și că îl cheamă Lu Shen. Shen înseamnă „profund“. Aș fi ales un nume împreună cu tine, dar n-am avut timp. Am prins o ocazie de-a sta de vorbă cu mama când nu mai era nimeni prin preajmă ca să audă ce voiam să-i zic.

— Nu pot să-ți reproșez că i-ai dat un nume chinezesc. Eu i-am dat deja unul american. Teddy Minturn Danner. Teddy, nu Theodore.

Două nume, date separat, un semn că ne îndepărtaserăm foarte mult unul de altul. Am continuat: Tocmai mi-am dat seama că nu m-am gândit niciodată să te întreb ce înseamnă numele tău, Shing.

— „Realizare“, mi-a spus, un nume ironic în ceea ce mă privește. Nu am realizat nimic – nici față de tine, nici față de familia mea. Am eșuat ca artist. Dar fiul nostru va compensa eșecurile mele. Într-o zi, va fi capul unei familii alese.

Ultimele lui cuvinte au fost precum opiul pentru sufletul meu.

— Când dorește mama ta să-l vadă?

— În seara aceasta. Este deja nerăbdătoare. Ar fi cel mai bine dacă i l-aș duce singur. Dacă îl dorește ca nepot, atunci îl va prezenta tatălui meu. Dacă și el va fi de acord, putem atunci să le spunem că trebuie să fii recunoscută ca mama lui.

— Mai spune-mi o dată, ce facem dacă nu mă recunosc?

— Îl vom crește împreună în afara familiei. Dar nu va avea legitimitatea unui fiu chinez, astfel încât nu va avea dreptul la o poziție sau la vreo moștenire, lucruri pe care le doresc pentru fiul nostru.

L-am rugat să mă lase să mă gândesc și i-am spus că mă voi decide până seara dacă va putea să îl ia pe fiul nostru fără mine. Le-am pus întrebarea Porumbiței de Aur și lui Danner. Pot să îl respingă, le-am spus. Sau pot să-l accepte pe el, dar nu și pe mine. Am discutat toată ziua. Le-am expus posibilitățile, iar ei le-au întors pe toate părțile împreună cu mine. Iar atunci când îmi dădeau sfaturi care nu se potriveau cu dorințele mele, nu le auzeam. Voiam pentru copiii mei – Violet și Teddy – să fie recunoscuți și să aibă toate șansele de-a duce o viață bună pe care să și-o aleagă singuri.

În seara în care a venit Lu Shing, îl înfobilisem și-l pregătisem pe Teddy. Adusese cu el o dădacă și pijamale de mătase pentru bebeluș. M-a îmbrățișat recunoscător și mi-a declarat dragostea ce mi-o purta. A doua zi după-amiaza, urma să mi-l aducă înapoi pe care, așa că n-o să apuc să mi se facă dor de el. I-am sărutat chipul lui Teddy în timp ce dormea. Apoi l-am lăsat să plece.

N-am putut să dorm. Îmi imaginam ce va simți mama lui Lu Shing când îl va vedea. Îmi imaginam tot ce era mai rău, chipul ei plin de dezgust. Danner mi-a ținut de urât, încercând să mă abată

de la gândurile mele cu povești despre tizul micului Teddy. Când am dat glas grijilor că totul va fi în zadar, i-am fost recunoscătoare că mi-a înșirat motivele pentru care puteam să sper că Lu Shing va izbuti. A început cu nevoia disperată a unei bunici de-a vedea că i se naște un nepot înainte să părăsească această lume. Danner a spus că probabil este îngăduitoare cu Lu Shing, pentru că el fusese primul băiat născut. Mi-a pomenit numeroase familii despre care se știa că aveau sânge amestecat. A spus că Teddy era prea frumos ca o bunică să aibă inima să-l refuze.

La 9 dimineața, hamalul lui Lu Shing a apărut cu binecunoscutul plic în săculețul de mătase: „Draga mea Lucia, speranțele noastre sunt mai aproape de a se transforma în realitate. A fost foarte plăcut impresionată de el“. Am lăsat să-mi scape un țipăt de bucurie. Am continuat să citesc: „Este încredincioasă că poate să-l convingă pe tatăl meu să ne accepte fiul drept nepotul său. Va face asta mâine, când tatăl meu se întoarce în Shanghai. Deocamdată, dorește să mai petreacă timp cu bebelușul. Acest lucru, mi-a spus ea, îi va permite să spună exact cuvintele potrivite ca tatăl meu să-și poată depăși toate rezervele. Trebuie să mai avem răbdare încă o zi“.

Nu mă bucura prea tare faptul că mama lui Lu Shing îl păstra pe Teddy. Îmi fusese suficient de greu și o singură noapte. M-am gândit dacă să nu-i trimit o scrisoare în care să-i cer să mi-l dea înapoi pe Teddy până mâine. Dacă mama lui era atât de mulțumită pe cât spunea el, atunci va fi mulțumită și când se va întoarce tatăl lui Lu Shing. I-am trimis un bilețel în care îi ceream lui Lu Shing să se întoarcă cu bebelușul.

După-amiază, când îl așteptam să mi-l înapoieze pe Teddy, am primit o scrisoare de răspuns: „Draga mea Lucia, totul merge înainte cu semne încurajatoare. Mama i-a trimis tatălui meu un mesaj și se întoarce mai devreme. Va ajunge în seara asta“.

Ar fi trebuit să fiu fericită cu evoluția evenimentelor. Dar nu eram fericită pentru că Teddy nu se afla în brațele mele. Trebuia să fi insistat să mi-l aducă. Oare trăgeau de el prea mult? Îl lăsau să doarmă? Apoi o nouă teamă, de mărimea unui grăunte de nisip, mi s-a strecurat pe sub piele. O să mi-l dea înapoi? Grăuntele de nisip mi-a pătruns în ochi, eram atât de agitată, încât mă plimbam dintr-o parte în alta pe alee. Danner nu putea ține pasul cu mine

fără să-și piardă suflul. Mi-a sugerat să fumez opiu pentru a-mi îndepărta gândurile de la ce nu puteam schimba deocamdată.

A doua zi dimineață, Lu Shing mi-a trimis alte vești bune: „Frații mei și soțiile lor au văzut bebelușul și l-au îndrăgit pe loc foarte tare. Și ei au zis că a moștenit trăsăturile familiei. Tatăl meu este deja atât de atașat de nepotul lui, încât îi tot vorbește despre viitorul lui. Toate obstacolele sunt înlăturate din drum“.

Nu puteam să sărbătoresc victoria până când nu se întorcea Lu Shing cu Teddy. Danner și Porumbița de Aur au încercat să-mi abată grijile. Au vorbit despre toate privilegiile de care se vor bucura copiii mei – educație, respect și putere. Fiul meu putea ajunge un birocrat corupt dacă nu îi insuflam valori pozitive. Danner o sălta pe Violet, care împlinise doi ani, pe burta lui, îngânându-i un cântecel și ridicând-o deasupra capului: „Călare pe-un cal semeț, haide sus, dii, dii...“ Teddy trebuia să se întoarcă până în prânz.

Seara, eram deja înnebunită. Lu Shing tot nu ajunsese. Dacă fusese reținut, ar fi trebuit să trimită un mesaj în care să-mi explice situația. Am întors pe o parte și pe alta diferitele posibilități: Teddy se îmbolnăvise și nu voiau să-mi spună. Poate că tatăl lui Lu Shing se răzgândise, iar mama lui dorea să-l mai țină pe Teddy pentru a-l face să-și schimbe părerea. Poate soția lui Lu Shing a obiectat și mai aveau nevoie de timp pentru a rezolva conflictul. Dar nici una dintre temerile acestea nu s-a dovedit la fel de înspăimântătoare față de cum au decurs lucrurile în realitate.

Noaptea târziu, hamalul mi-a dat un bilețel scris în grabă. „Draga mea Lucia, nu știi cum să-ți spun ce s-a întâmplat...“ Părinții lui Lu Shing se decisese să-l păstreze pe Teddy. Nu doreau să mă recunoască pe mine drept mamă. Urma să devină fiul soției lui Lu Shing. Mama lui îl luase deja pe Teddy când i-a comunicat hotărârea. Nu știa unde se află copilul. „Lucia, dacă știam unde se află, ți l-aș fi adus și l-ai fi ținut în brațe până acum. Mi-e scârbă că s-a întâmplat așa ceva, nu pot decât să-mi imaginez șocul prin care treci.“ Mai departe, mi-a povestit cum familia lui îl amenințase că n-o să-l mai lase niciodată să-l vadă pe Teddy, dacă mai încerca vreodată să mă vadă pe mine.

Tremuram și eram incapabilă să înțeleg ce citeam în bilet. Am alergat la parter, dar hamalul plecase. Am ieșit în fugă în alee, apoi pe Bulevardul Nanking. Am blestemat și am plâns. Când m-am întors în cele din urmă, după două ore, Danner și Porumbița de

Aur erau așezați la masă cu niște fețe sumbre. Citiseră scrisoarea de mai multe ori pentru a descifra înțelesul fiecărei fraze.

— Asta-i răpire, a spus Danner. Mergem la Consulatul American la prima oră.

După câteva momente, oroarea i s-a așternut pe chip. Fuseserăm atât de încântați că vom câștiga acceptul familiei Lu, încât uitaserăm să îl înregistrăm pe Teddy ca pe fiul lui Danner și al meu la Consulatul American. Cum puteam să susținem că un copil fusese răpit când acesta nici nu exista în evidențele lor? Lu Shing poate chiar depusese o cerere legală de înregistrare a lui Teddy.

Am zăcut în pat trei zile fără să dorm sau să mănânc. Porumbița de Aur și Danner au avut grijă de Violet. Am revăzut în minte tot ce se petrecuse. Simțisem pericolul. Ar fi trebuit să-l însoțesc pe Lu Shing, măcar în birjă. Trebuia să fi luat o birjă pentru a-l urmări pe hamal. M-am luptat cu ideea că Lu Shing fusese de la bun început părtaș la acest complot. În sfârșit scăpase de mine, problema lui, fata din State care nu ar fi înțeles niciodată ce înseamnă să fii chinez. N-avea nici un sentiment față de mine sau față de micuța Violet.

Danner a jelit aproape la fel de mult ca mine. Prin micul Teddy, îl readusese la viață pe vechiul prieten, iar acum îi pierduse pe amândoi. În loc să mai înfulece lacom cum îi stătea în fire, n-a mai vrut să se atingă deloc de mâncare. Porumbița de Aur plănuia să-l găsească pe Teddy și m-a asigurat că o va face. Și-a întrebat prietenele din casele de curtezane dacă îl cunoștea cineva pe un bărbat numit Lu care lucrează la Ministerul Afacerilor Externe. I-au răspuns că există zeci de mii de familii Lu. La ce departament în Ministerul de Externe? Sunt mulți străini care vor să vorbească cu cineva din administrație zilele astea. Ce treabă ai cu el? De ce vrei să-l găsești?

Când am reușit să-mi vin în fire și să mă dau jos din pat, am ținut-o pe mica Violet strâns, de frică să nu dispară cumva și ea. S-a zbatut. Am pus-o jos și am privit-o cum se duce clătînându-se pe picioare până la un teanc de cărți pe care l-a răsturnat. S-a uitat la mine să vadă dacă aprob ce făcuse, iar eu m-am forțat să zâmbesc. Pentru ea nu existau noțiuni precum ura, trădarea sau dragostea falsă.

La o lună după ce l-am pierdut pe Teddy, Danner s-a ridicat de la masă cu un geamăt, plângându-se că are indigestie. În seara aceea s-a dus să se culce la ora zece. Nu s-a mai trezit niciodată.

Inima îmi era prea secătuită ca să mai resimt durerea morții sale. Nu mai eram capabilă de suferință și refuzam să înțeleg ce însemna pierderea lui. Dar zilele au trecut și un gol de durere mi se căsca tot mai tare în suflet. Unde era bărbatul care îmi oferise toată inima lui, casa lui, compasiunea și dragostea lui? Trăise alături de mine speranțele și înfrângerile mele, furia și necazul meu. Îmi oferise un trai decent și îi dăruise legitimitate lui Violet când se născuse. M-a înzestrat cu o armură ca să fiu curajoasă și să pot merge înainte. Danner fusese tatăl pe care mi-l dorisem întotdeauna. Ar fi trebuit să-i spun. Noi eram mica familie pe care el și-o dorise întotdeauna. Noi eram ai lui și el era al nostru. Știa asta.

Când m-am dus la Consulatul American pentru a-i înregistra decesul, am descoperit că averea lui Danner îmi revenea mie – casa, tablourile, mobila și ciucurașii. Fusesem soția lui, iar acum eram văduva lui. Nu o uitase nici pe Porumbița de Aur. Chiria pe care o luase de la ea se afla într-un cont la bancă pe numele ei. Porumbița de Aur s-a oferit să-mi plătească în continuare chiria obișnuită, astfel încât să nu trebuiască să se mute și să poată să-și servească mai departe clienții. I-am spus că poate trăi alături de mine ca musafir, iar ea mi-a zis că sunt mai bună ca o soră. Chiar dacă moștenisem casa, nu rămăseseră decât puțini bani pentru cheltuielile zilnice. Folissem deja o mare parte pentru înmormântarea lui Danner. Ca să aibă un venit, Danner vindea o pictură sau două în fiecare lună, întotdeauna după ce delibera îndelung de care putea să se despartă. Am dus câteva tablouri la o galerie de artă și mi s-a spus că nu valorează aproape nimic. Nu aveam de gând să las picturile lui Danner să ajungă în mâinile unor șarlatani. Am dus picturile acasă și am spus servitorilor că nu aveam cu ce-i să-i plătesc. Doi au plecat, dar doica și hamalul au rămas. Au spus că le ajunge să aibă o locuință și ceva de mâncare, ba chiar au susținut că ar putea să se târguiască și să cumpere produse la prețuri mult mai mici decât cele care i s-ar oferi unui străin. Le-am fost recunoscătoare, totuși știam cu toții că nu făceam decât să amânăm inevitabilul. Și apoi ce-ar fi urmat? M-am plimbat prin casă uitându-mă după ce am mai fi putut să vindem – canapeaua, fotoliul cel mare cu pernele lui deformat, masa și lampa – treceam totul în revistă în timp ce pășeam printre teancurile de cărți care șerpuiau prin toată casa și se îngrămădeau pe polița căminului, cel cu ghirlande de

ciucurași. Cărți și ciucurași, excesul a doi risipitori, care acum trebuiau să întrețină două femei cumpătate.

La început, am insistat să nu vând decât cărți pe care nu le-aș fi citit niciodată: beneficii medicale ale lipitorilor, efemeride de maree, mecanica instrumentelor muzicale, densitatea lichidelor. S-a întâmplat să fie exact aceleași cărți pe care nici alții nu doreau să le citească. Apoi, m-am despărțit de romanele care se vindeau rapid printre americanii și englezii recent sosiți în Shanghai. Istoria maritimă, relatări istorice ale căpitanilor de pe vasele britanice și un atlas au fost surprinzător de căutate. După ce am eliberat podelele de cărți, am început cu cele din rafturi. Am calculat în cât timp urma să ni se termine banii: șase luni, chiar mai puțin în cazul în care cărțile rămase se dovedeau lecturi nepopulare. Prin librării întrebam întotdeauna dacă intrase un client pe numele de Lu Shing. Întotdeauna aveam cu mine un stilou cu penița ascuțită astfel încât, dacă l-aș fi găsit, să îl tai pe față dacă nu mă ducea la Teddy. Să își poarte rușinea veșnic, în văzul tuturor.

Porumbița de Aur și cu mine am făcut o listă cu toate căile posibile prin care puteam să facem bani. Ea putea să predea engleză și chineză. Eu puteam să fiu ghid pentru străinii care doreau să exploreze „misterele Shanghaiului”. Am lăsat anunțuri în magazine americane, în cluburi, pe zidurile din apropierea Consulatului American. Între timp, mergeam la galeriile de artă în căutarea picturilor cu norii de ploaie întunecați, cu valea cea lungă și verde înconjurată de munți. În fiecare zi băteam străzile Concesiunii Internaționale în căutarea locurilor unde am fi putut să facem reclamă serviciilor pe care le ofeream și ne-am jurat să nu renunțăm, în ciuda numărului tot mai mare de oameni care înțesau Shanghaiul – un milion, îmi spusese Danner, dublu decât fusese până nu demult. Mulți dintre bărbații pe care-i vedeam prin Bund¹, pe Bulevardul Nanking și prin alte părți ale Concesiunii Internaționale erau chinezi bogăți îmbrăcați în costume făcute la comandă și care purtau pălării Homberg ca Lu Shing, iar eu mă repezeam să le zăresc fețele. Întotdeauna mă întorceam acasă epuizată, dar nu învinsă.

După toate aceste eforturi, am descoperit un lucru: nu existau străini interesați să învețe chineză – cu excepția misionarilor, dar

---

1. Zonă populară din centrul Shanghaiului, cu multe clădiri istorice și alte atracții turistice, situată pe malul râului Huangpu.

ei aveau propriii lor profesori de chineză. Am găsit câțiva americani nerăbdători să facă turul Shanghaiului, dar își imaginau că eram prostituate care le vor oferi un tur al misterelor organelor genitale feminine.

Într-o zi călduroasă, un bărbat care mă privea cum lipesc un anunț pentru turul nostru m-a întrebat dacă știu unde putea găsi un pub. I-am sugerat Clubul American. Prea scortșos, mi-a răspuns. I-am pomenit de barurile care se înșirau de-a lungul Bundului. Prea gălăgioase și pline de marinari beți. Voia un pub cum vezi în orice orașel, care să-i aducă aminte de cel de acasă.

— Toată lumea spune că Shanghaiul are de toate, a zis, dar încă n-am reușit să găsesc un pub unde omul să poată bea o halbă cu amicii, să fumeze un trabuc și să cânte melodii vechi în jurul pianului.

— Dacă doriți un loc primitiv, știu eu. Se deschide într-o săptămână.

I-am scris pe o bucăciță de foaie numele și adresa: „Pubul Danner. Aleea Florală de Est nr. 18“.

Când m-am întors acasă și i-am spus Porumbiței de Aur ultimele noutăți, a fost încântată.

— În sfârșit! a strigat. Apoi a adăugat: Ce-i aia un pub?

— Orice ar fi, am spus eu, ne descurcăm noi.

Pubul Danner a căpătat contur de-a lungul următoarelor luni grație sugestiilor și nemulțumirilor primilor clienți. În prima săptămână am început cu un inventar demn de milă: bere, trabucuri ieftine și un whisky care îți ardea măruntaiele. Cel mai mare avantaj al nostru s-au dovedit a fi melodiile sentimentale. I-am fost recunoscătoare domnului Maubert pentru că îmi tăiasse cele două degete în plus de la mâini și astfel am putut să iau lecții de pian. În interiorul banchetei de la pian, am găsit maldăre de partituri – cele mai multe pentru balade dulcegi. Îmi notam piesele favorite ale clienților pe care ei voiau să le interpretez. Le ziceam să se întoarcă în seara următoare și le promiteam că vor putea să le cânte atunci. A doua zi dimineață, eu și cu Porumbița de Aur colindam magazinele cu instrumente muzicale la mâna a doua ca să găsim partiturile. Câteodată reușeam să le găsim. Clienții noștri ne spuneau și preferințele lor în materie de whisky, bere și trabucuri. În fiecare zi, cu încasările din seara precedentă, cumpăram băuturi și trabucuri mai

bune, pe care le vindeam apoi la prețuri tot mai mari. Foloseam tehnica mamei mele pentru a-mi aduce aminte numele clienților, astfel încât să-i pot saluta pe fiecare în parte seară de seară. Stăteam puțin la taclale, suficient de mult cât să le pot pune genul de întrebări care să-i facă să se simtă ca acasă: „Ai mai primit vreo scrisoare de la iubita ta?“, „Cum se mai simte mama ta, mai bine?“. Îi compătimeam, îi felicitam și le uram mult noroc. Aceste mici gesturi, am descoperit, îi aduceau înapoi pe clienți și a doua zi, și în ziua următoare. În șase luni de zile, afacerea mergea ca pe roate. Am găsit o casă pe altă alee cu camere de închiriat la parter. Piane abandonate se găseau, precum și muzicieni rămași fără lucru. Ne-am botezat al doilea pub „La Lulu“.

Porumbița de Aur, am observat, nu se mai sătura de succes. Vindea coniac din ce în ce mai bun, vin de Porto, băuturi deosebite, toate la prețuri din ce în ce mai mari. Puburile făceau destul de mulți bani, dar Porumbița de Aur nu credea că e suficient. Mai erau și alte oportunități, spunea ea. Cei care se mișcă repede fac avere. Știa acest lucru pentru că în puburi îi auzea des pe cei din Occident cum vorbeau despre noi afaceri. Avea un talent pentru trasul cu urechea. Clienții noștri nu bănuiau că o femeie chinezoaică vorbește engleză suficient de bine încât să le înțeleagă discuțiile. Învățase la perfecție să arboreze fața aceea mereu zâmbitoare a unei femei care nu înțelege nimic și astfel era invizibilă pentru ei.

Ascultându-le conversațiile, i-a venit ideea de a deschide un mic club social unde oamenii de afaceri să se poată întâlni într-o atmosferă mai elegantă și mai liniștită decât cea dintr-un pub. Ideea era și să fie mai discret decât Clubul American și alte asemenea locuri unde nu te puteai bucura de intimitate. Am închiriat câteva camere într-o casă cu un aspect impunător – erau multe disponibile, eliberate de afaceriști care veniseră cu planuri mari, dar dăduseră faliment. Am mobilat camerele cu canapele, măsuțe mici și rotunde acoperite cu fețe de masă, palmieri, obiecte lustruite din alamă și pardoseală din marmură. Am atârnat pe pereți cele mai frumoase dintre tablourile lui Danner. Celelalte au fost vândute de un negustor, un fost prieten de-al lui Danner, un bărbat cinstit care ne ajuta să le vindem pe rând și la un preț bun. Ne-am botezat clubul Porumbița de Aur. Pe lângă băuturi de calitate, serveam și

ceai. În loc să mai cântăm la pian melodiile preferate ale clienților, am angajat un violonist și un violoncelist care cântau Debussy. Puneam la dispoziție camere mici, intime, unde bărbații să-și poată încheia afacerile. Fiind gazda unui club sofisticat, purtam haine simple și la modă. La fel cum făcusem și în puburi, îi salutam pe „musafirii” noștri – așa le spuneam – pe nume. Porumbița de Aur a angajat câțiva chelneri și i-a instruit bine. Supraveghea atentă cât alcool era turnat într-un pahar, o uncie și un pic. Observa și își nota care erau preferințele fiecărui bărbat și ce comanda, astfel încât data viitoare eu să-i pot oferi oaspetelui aceeași masă și să-l întreb dacă dorește ce a comandat ultima dată.

Porumbița de Aur stătea la postul ei în camerele private. Debarasa rapid paharele goale și se întorcea cu altele curate și pline. Printre clienții înstăriți, secretele erau mai profitabile. Aflam ce noi afaceri fuseseră încununuate de succes și care eșuaseră, știam de asemenea și motivul. Am auzit că anumite bănci puneau mâna pe informații înaintea tuturor și-și luau partea leului din profit. Am reținut cum făceau acest lucru. Am aflat și despre scheme ilegale, una având de-a face cu patru indivizi de la patru companii diferite, care umflaseră cifrele de afaceri, păcălindu-l pe un investitor naiv. Am aflat cum să recunoaștem înțelegeri necinstite.

— Știm mai bine ca alții despre cum se fac banii, a spus Porumbița de Aur. Trebuie doar să ne decidem ce afacere să pornim.

Nu a durat mult până s-o găsim. În Shanghai, aceleași bunuri puteau fi cumpărate și de chinezi, și de occidentali, dar nu din aceleași magazine. O frizerie pentru occidentali bine-cunoscută și-a găsit curând un echivalent într-una deschisă pentru bărbați chinezi înstăriți. Unui coafor pentru femei occidentale îi corespundea un coafor pentru femei chinezoaice înstărite. Cu alte cuvinte, orice era popular și la modă printre occidentali avea să găsească o clientelă dornică printre bogătașii chinezi. Când am deschis Clubul de Aur pentru clienții chinezi, am descoperit că Porumbița de Aur nu mai avea același avantaj secret: oașpeții chinezi știau că poate vorbi chineză și evitau să discute secrete de față cu ea. Iar eu nu știam suficientă chineză încât să pot să prind confidențele – până când am învățat arta *momo* – să tac și să scriu din memorie. Porumbița de Aur îi întâmpina pe musafiri, iar eu trebuia să ascult și, mai târziu, să îi recit ce îmi aduceam aminte. În prima zi, am repetat

frazele folosite des: „Când te-ai întors?“, „Când pleci?“, „Asta-i o prostie“. Într-un an, puteam să înțeleg în întregime aproape orice conversație despre afaceri, aveam un vocabular special pentru animale, flori și jucării, deprins de la Violet, care la patru ani vorbea engleză și chineza învățată de la doica ei de parcă erau o singură limbă.

Dacă un musafir căuta să formeze o alianță comercială cu o companie americană, Porumbița de Aur menționa clienților noștri chinezi posibilitatea existenței unei „noi prietenii“. Eu făceam același lucru pentru clienții noștri din Occident. Cele două cluburi gemene au devenit furnizorii pieselor de puzzle pe care le presupunea orice afacere de comerț exterior. Pentru mici succese, primeam un mic dar. Pentru cele mai mari, ne ieșeau recompense frumoase. În cele din urmă, am introdus un onorariu și încasam un procent din profituri. Porumbița de Aur continua să fie neliniștită, stare pe care mi-o transmitea și mie. Cu cât clientul era mai bogat, cu atât afacerea era mai captivantă, și cu atât mai mulți bani urma să facem.

— Dacă vrem să atragem bărbați și mai bogați, a spus, ar trebui să deschidem o casă de curtezane de prima mână. Știu una cu o reputație foarte bună, matroana este dispusă să vândă.

Doi ani mai târziu, am deschis un loc care combina cele două componente ale afacerii noastre: un club pentru occidentali, o casă de curtezane pentru chinezi. Am numit-o Casa lui Lulu Mimi în chineză, iar în engleză, Tăinuita Cale de Jad. Calea era locul unde ambele tabere se întâlneau la mijloc.

— În zece ani, o tachinam pe Porumbița de Aur, o să ajungi să cumperi zece țări, iar în douăzeci de ani, patruzeci. Nu te mai sature. Este boala succesului.

Îi plăcea să audă așa ceva.

— Mi-ajunge cât am acum, zicea. Aveam nevoie să mă întorc în trecutul meu și să-l schimb. Acum zece ani, a trebuit să părăsesc casa de curtezane cu fața distrusă. Acum dețin una dintre cele mai bune case din Shanghai, iar pentru a fi cu adevărat de succes, trebuie să devin o doamnă cu mult timp liber la dispoziție, niciodată grăbită, întotdeauna calmă, poate chiar un pic leneșă.

Eu nu eram nici calmă, nici nu aveam timp liber. Trebuia să-i preiau o parte din muncă. După o săptămână, când a observat că mi se duseseră ochii în fundul capului din cauza lipsei de somn, a

spus că o să fie mai puțin leneșă. Cred că voia să apreciez că trăgea din greu, așa că de atunci încolo am început să remarc descori acest aspect.

După-amiaza până începeau petrecerile de seară, mă jucam cu Violet, citeam povești, îi făceam baie și îi cântam melodii în engleză și în chineză, îi spuneam cât de mult o iubesc și o culcușeam în pătuț, apoi așteptam să adoarmă. Așa era rutina dragostei noastre. Putea să aibă încredere în mine. Doica ei avea grijă de ea dimineața, cât eu încă dormeam. Din când în când, îmi luam un amant, aveam grijă să-mi aleg unul care să-mi fie inferior din punct de vedere financiar, al puterii sau al inteligenței. Îi testam, cum o făcusem la șaisprezece ani, îi păstram pe cei cu experiență și renunțam la cei fără sare și piper. Mă foloseam de bărbați în mod egoist, lacom, fără să-mi pese de sentimentele lor. Îmi îngăduiam preambulul stimulator al dorinței, satisfacția impulsurilor, dar nu sentimentul amețitor al îndrăgostirii, nici vreun preludiu care să poată fi confundat cu dragostea. Dragostea mea îi aparținea lui Violet. Pe la patru ani, devenise un copil care știa ce voia. Eram bucuroasă. Înseamnă că nu era limitată în gândire.

Cam în perioada aceea, am descoperit că și inima poate să fie ca un copil care știe ce vrea. Se comporta după cum te-ai aștepta. Dacă inima mea începea să bată mai repede, știam că este momentul să scot picturile care mi le lăsase Lu Shing și pe care le uram. Mă uitam la portretul pe care mi-l pictase când nesiguranța îmi pătrunsese deja în suflet, dar încă mă agățam de încrederea mea în el. Sau fusese vorba doar de speranță prostească? Priveam cu atenție și pătrundeam prin pupilele acelea mari și negre, poarta spre o față fără minte care iubise un pictor. În pupilele acelea negre, strălucitoare, el văzuse o oglindă a dorințelor lui, a dispoziției mele de a i le îndeplini, de-a fi oricine credea el că sunt. Apoi treceam mai departe și studiam a doua pictură, *Valea Minunilor*, și întotdeauna mi se făcea rău la gândul că crezusem la un moment dat în iluzia unei Ființe a Eului Meu Pur, ceva ce îmi cerea să îmi păstrez calitățile originale. Nici nu știusem care erau acestea, dar eram hotărâtă să nu permit să fie alterate sau influențate. Îl lăsasem pe Lu Shing să le altereze. Cât de ușor renunțasem la mine însămi. Mă lăsasem purtată de dragoste, o lăsasem să-mi aleagă drumul în viață – spre o vale aurite care nu exista, spre un oraș de la celălalt

capăt al oceanului. Am mers până în acel loc imaginar și aproape am suferit moartea minții mele, a inimii și a sufletului. M-am întors știind că voi deveni mai deșteaptă decât dragostea. Eram în continuare hotărâtă să-l găsec pe Teddy. Îmi aparținea de drept, dar de fiecare dată când mă gândeam la el, mă cuprindea o furie criminală, nu durerea de-a fi ținut în brațe un bebeluș care mă recunoștea și îmi zâmbea. Am încercat să-mi aduc aminte cum arăta. În schimb, îi vedeam fața lui Lu Shing când își privea fiul, o amintire pe care am izgonit-o din minte.

Singura ființă căreia urma să mă dăruiesc fără rezerve era Violet. Eram constanta ei, cea care hotăra când răsare soarele și când apune, crea norii arătând cu degetul cerul, încălzea ziua de afară dându-i jos puloverul, o răcea îmbrăcând-o cu o haină groasă, îi dezgheța degetele amortite cu magia respirației, înmiresma violetele învârtindu-le sub nasul ei, care o făcea să bată din palme când îmi declaram dragostea, în fiecare oră, în fiecare loc, astfel încât să se simtă la fel ca mine: ea era rațiunea existenței mele.

Unul dintre primii noștri musafiri de la Tăinuita Cale de Jad a fost un bărbat seducător cu numele de Fairweather, un nume, i-am spus, care deja ar fi trebuit să mă avertizeze să-l evit. Era o poreclă afectuoasă care îi fusese dată de numeroșii săi amici, mi-a spus. Îl invitau la cine și la petreceri și știau că dacă n-ar fi fost într-o situație financiară precară, le-ar fi întors generozitatea și o va face îndoit când i se va împlini speranța de îmbogățire în Shanghai. Mi-a mărturisit de la bun început că fusese un tânăr impertinent și familia sa înstărită îl dezmoștenise. Spera ori să strângă avere, ori să intre din nou în grațiile tatălui său. Ambele ar fi fost ideal.

La început, am considerat că Fairweather semăna cu tânărul care fusese primul meu iubit – ochi albaștri, păr negru ca al unui zeu grec. Dar era în mod evident mai seducător decât bărbații din trecutul meu apropiat. Cel puțin recunoștea de la început că dorea să mă facă să gem noaptea, pe întuneric, și să râd la lumina zilei. Și am râs încă de la început – de lăudăroșenia sa.

— Mă evitați, domnișoară Minturn, mi-a spus pe un ton slugarnic și amuzant, dar vă voi aștepta, ca Rousseau pe Madame Dupin.

Deseori arunca niște referințe istorice de felul ăsta, precum și aluzii obscure și citate extinse pentru a lăsa să se înțeleagă că provenea

dintr-un mediu rafinat. I-am devorat istețimea ca pe opiu. După prima săptămână de când ne cunoscuserăm, l-am primit în pat și, spre nenorocul meu, s-a dovedit a fi un amant înzestrat cu o cunoaștere a femeii superioară altora. Era întotdeauna gata să asculte cum se plânge o femeie și cum își mărturisește durerile inimii ei singuratică, față de care arăta infinită înțelegere, completată imediat de consolarea de sub cuverturi.

Și așa m-a ascultat cum i-am povestit despre toate pierderile mele neașteptate, trădările care mi-au ucis sufletul, sentimentul de vinovăție pentru cât i-am rănit pe alții, momentele de singurătate autoimpusă. Mi-a aflat slăbiciunea față de relațiile intime și față de împăratul din basm. M-a consolată pentru pierderea lui Danner și a lui Teddy și pentru că-mi pierdusem definitiv încrederea în oameni. I-am spus tot mai multe pentru că, în schimb, îmi oferea cuvintele pe care aveam nevoie să le aud: „Ți s-a făcut o mare nedreptate. Meriți să fii iubită“. Pentru câteva vorbe prefăcute, m-am dovedit mână largă cu secretele mele, iar mai târziu acest om avea să-mi fure tot ce aveam mai de preț.

San Francisco

Martie 1912

Lulu Minturn

Înainte ca Shanghaiul să dispară la orizont, scotocisem deja tot vasul, de la pupă la provă, de la babord la tribord. Am dat buzna în cabina noastră de zece ori, așteptându-mă ca Violet să apară acolo ca prin farmec. Îi strigam numele, vocea mi se frângea în vânt, mi se făcea rău când mă gândeam că se putea să fi rămas în Shanghai. Îi promisesem că nu voi pleca fără ea. Parcă-i vedeam chipul, expresia îngrijorată în timp ce eu mă agitam de colo-colo, împachetând lucruri în cufere, gândindu-mă la ce ne trebuie pentru noua noastră casă. Mă purtam ca și când nu se întâmplase nimic, în parte pentru a-i domoli temerile și îndoiala. Dar nu putea să fie consolată – nu era deloc liniștită în clipa când Fairweather a condus-o la plecare.

Acum mă forțam să cred că ea și cu Fairweather doar pierduseră vasul. Că nu apucaseră să ridice certificatul de naștere și viza necesare.

Sau nu ajunseseră la timp pe chei. Dar apoi mi-am adus aminte de hamalul care venise cu un bilet de la Fairweather în care scria că sunt deja la bord și să mă văd cu ei în partea din spate a vaporului. Îmi trimisese mesajul ăla, acum îmi dădeam seama, ca să se asigure că plec. Ce putea să însemne? Am trecut în revistă detaliile înșelăciunii sale. Mi-a spus că Violet are nevoie de certificatul ei de naștere. Și că nu era în sertarul meu. Putea să-l fi furat ultima dată când fusese în patul meu. Avusese destule ocazii să mă vadă când deschid sertarul. Odată plecată, probabil că se dusese cu Violet înapoi la Tăinuita Cale de Jad. Ce altceva ar fi putut să facă cu ea? Să-l ia dracu' de nenorocit. Mi-am imaginat furia de pe chipul lui Violet și Porumbița de Aur încercând să o calmeze. Porumbița de Aur îi va fi explicat cum am fost păcălită. Îi va fi spus că va dura o lună să ajung în San Francisco și încă o lună să mă întorc. Iar când aveam să mă întorc, știam că o să mai fie încă furioasă pe mine, pentru că îi nesocotisem temerile și o dădusem pe mâna unui bărbat pe care nu-l plăcuse niciodată – pe care îl disprețuia. Nu conta pentru ea dacă asta se întâmplase din cauza unei înșelăciuni sau a nebuliei mele. O abandonasem.

Cu cât îmi imaginam chipul ei, cu atât teama mea creștea. Ceva grav se întâmplase. Probabil că nu se întorsese cu Violet la Tăinuita Cale de Jad. Nu ar fi vrut să afle Porumbița de Aur ce făcuse. Ea ar fi contactat autoritățile și l-ar fi aruncat în pușcărie. În schimb, Porumbița de Aur își imagina probabil că Violet se afla pe vapor cu mine. Dar de ce s-o fi ținut cu el? O considera o răsfățată. Apoi mi-am dat seama: poate că o vânduse. Câți bani ar aduce într-o casă de curtezane o fată drăguță de paisprezece ani? Odată ce mi-a intrat în cap această posibilitate, n-am mai putut să alung teroarea pe care o simțeam la gândul că s-ar putea să fie adevărat. M-am dus la un bărbat îmbrăcat într-o uniformă albă.

— Trebuie să vorbesc imediat cu căpitanul, am spus.

Mi-a răspuns că el era doar un chelner. Am fugit în sala de mese și l-am întrebat pe ospătarul-șef cum pot să dau de căpitan.

— Trebuie să trimit un mesaj urgent. Fiica mea nu este pe vapor.

Cu fiecare minut, panica creștea în mine și interpelam pe oricine vedeam că poartă o haină albă. A venit la mine comisarul de bord.

— Situația nu este, din păcate, neobișnuită. O persoană se află la bord, cealaltă nu ajunge la timp. Dar, în cele din urmă, toate se termină cu bine.

— Nu înțelegeți, i-am spus. Nu e decât un copil și se află în mâinile unui borfaș. I-am promis că o aștept. A avut încredere în mine. Vă rog, trebuie să trimit un mesaj. Mi-a răspuns că mesaje se trimit numai în chestiuni care țin de navigație sau în cazuri de urgență. La rândul meu, i-am spus: La naiba cu chestiunile tale de navigație! Asta e o urgență! Cum poți să fii atât de idiot? Dacă nu pot să trimit un mesaj, întoarceți vaporul ăsta! Doctorul navei apăruse lângă mine. Mi-a spus că pot să mă întorc în Shanghai imediat cum ajungem în San Francisco. Am continuat: Crezi că am terci în loc de creier? Durează o lună până ajungem în San Francisco și încă una până mă întorc în Shanghai. Unde o să fie copilul peste două luni? Trebuie să mă întorc acum. Există vreo barcă de salvare? Spuneți-mi. Unde sunt colacii de salvare? O să mă întorc înot, dacă trebuie.

Doctorul navei mi-a spus că vor aranja ca un marinar să mă ducă înapoi într-una dintre bărcile de salvare. Între timp, a spus, ar fi bine să încerc să mă calmez și să beau puțin ceai ca să mă întrezesc pentru călătoria dificilă de întoarcere.

— Beți, a spus, vă va liniști un pic.

Și așa s-a și întâmplat, pentru că nu m-am mai sculat din somn două zile.

M-am trezit cu un rău de mare violent, perfect conștientă de faptul că nu visasem tot acest coșmar. Pentru tot restul lunii, am reluat în amănunt cele întâmplate, de parcă tricotam un fir, îl împleteam bine, apoi trăgeam de el și îl desfăceam pentru a o lua de la capăt. O vedeam în Tăinuita Cale de Jad, în biroul meu, plângând pe umărul Porumbiței de Aur, blestemându-mă. O vedeam într-o casă de curtezane, terorizată, pe cale de a fi pângărită. I-am văzut chipul când a plecat cu Fairweather, plin de temeri și de îndoială. Ce i-am făcut? Cât rău?

Când am ajuns în San Francisco, un bărbat mă aștepta pe chei. Mi-a înmănat o scrisoare, apoi a plecat. Am deschis-o, apoi am simțit cum mi se taie picioarele și mă prăbușesc la pământ. Scrisoarea era de la Consulatul American și îmi dădea trista veste că Violet Minturn Danner fusese omorâtă în timp ce traversa Bulevardul Nanking. Martorii spun că se smulsese din mâinile a doi bărbați și că striga că este răpită. Din nefericire, bărbații au fugit înainte să poată fi prinși.

Nu era adevărat. Încă un șiretlic. Unde era mesagerul care îmi dăduse scrisoarea? Cu o voce gătuită, am reușit să îi rog pe cei din jur să mă ducă la o secție de poliție. Au trecut douăzeci de minute până când am găsit o trăsură liberă care să mă ia. Odată ajunsă acolo, au mai trecut alte douăzeci de minute până când a catadicsit să stea de vorbă cineva cu mine. Apoi o oră întregă au încercat să mă reducă la tăcere. O femeie m-a îndrumat în cele din urmă spre un oficiu poștal de unde puteam să trimit o telegramă Porumbiței de Aur. Pentru că era miezul nopții în Shanghai, a trebuit să aștept răspunsul, așa că am stat în fața poștei până când telegrama a ajuns în cele din urmă.

Draga mea Lulu,

Cu profundă tristețe trebuie să-ți spun că este adevărat. Violet a murit într-un accident. Fairweather a dispărut. În mormântarea acum trei săptămâni. Trimit și o scrisoare.

A ta,

Porumbița de Aur

Dacă o pierdusem doar pe Violet, aș fi jelit o viață întreagă. Dar știam și că, înainte să moară, îi zdrobisem credința că o iubisem vreodată. Știam aceste adevăruri teribile pentru că și eu mă simțisem la fel când mă abandonase dragostea. Acestea nu erau răni pe care să le poarte când părăsea viața aceasta. M-am simțit jupuită de vie imaginându-mi cât a suferit în ultimele ore din viață. Nu conta cum se întâmplase – într-un accident, din neatenție sau din cauza unei înșelăciuni – ea tot era încredințată că o abandonasem. Teama pe care o zărisem în ochii ei nu-mi dădea pace. Se transformase în teroare în mintea mea și în oroarea că o dădusem la schimb pentru o amărată de foaie de hârtie – un certificat de naștere fals cu ajutorul căruia puteam să ajung la un bebeluș pe care-l ținusem în brațe mai puțin de două zile.

Întotdeauna fusese o fată foarte atentă, chiar prea atentă, cum fusem și eu la un moment dat. Știa ce este fals și ce este evident. Putea să vadă cu ochiul unui clarvăzător puterea de distrugere pe care o are egoismul. Vedea așa ceva în mine: mândrie egoistă, dragoste egoistă, jale egoistă. Aveam puterea să obțin orice doream. Încetasem să mai văd că ea se afla chiar în fața mea.

Își închipuia că îmi iubesc fiul mai mult ca pe ea, atât de mult încât aş fi fost gata s-o dau la schimb. El era bebeluşul pe care îl ţinusem în braţe atât de puţin. Ea era fiica mea care mă trăsese de fustă timp de paisprezece ani. Greşisem să cred că avea să fie întotdeauna acolo şi că puteam să îi ofer tot ce avea nevoie mâine sau poimâine. O cunoşteam atât de bine, o iubeam atât de mult şi i-o arătasem atât de puţin pe măsură ce se făcea mai mare, mai independentă, credeam eu, exact ca mine la vârsta ei. Aşa îmi justificam timpul pe care mi-l dedicam afacerilor. Uitasem că la vârsta ei nu eram independentă. Eram singură şi mă durea în fiecare zi când mă gândeam că nu eram la fel de importantă ca un gândac mort sau ca o pereche de pantofi manciurieni dintr-un palat incendiat.

Dacă s-ar fi aflat atunci în faţa mea, i-aş fi spus că nu îl iubesc mai mult pe bebeluş. Eram doar obsedată de o amăgire de pe vremea când aveam şaisprezece ani şi de care nu mă puteam elibera. Eram împinsă de furia de-a ucide toate visurile mele naive. Bebeluşul era parte din acea amăgire. Iar acum, în fine, puteam să mă despart şi de el.

M-am dus acasă. Locuinţa nu fusese vândută şi ocupată de străini, aşa cum crezusem. Supravieţuise cutremurului, exact cum îmi spusese domnişoara Huffard într-una dintre scrisorile ei. Mama şi tata trăiau în continuare acolo, nu erau zdrobiţi de durere, cum am crezut. Mama mi-a luat mâna cu blândeţe şi a plâns. Tata a venit la mine şi m-a pupat pe obraz. Domnul şi doamna Minturn muriseră, mi-a spus mama pe un ton plin de respect, după cum mi s-a părut. N-am zis nimic despre ce se întâmplase.

Luni de zile, am dus o viaţă banală, luam mesele împreună, dar trăiam separat. Nu arboram o falsă veselie. Eram politicoşi şi atenţi, iar prin acele gesturi mărunte, recunoşteam răul pe care ni-l făcuserăm unii altora. Am văzut-o pe mama cum mă privea din când în când cu ochi plini de durere. Încă se ocupa de grădină, dar nu o mai vedeam retrăgându-se în biroul ei pentru a-şi studia insectele. Chihlimbarul fusese pus la păstrare pe undeva. Din biroul tatălui meu dispăruseră colecţiile lui. Mi-am încuiat într-un loc nevăzut amintirile despre Tăinuita Cale de Jad. Era la fel de importantă pentru mine ca un morman de nisip.

Serile noastre erau liniştite. Nu mai existau petreceri unde tata să modereze toate discuţiile alea. Domnul Maubert venea în continuare

la cină de trei ori pe săptămână. Se cocoșase de tot și ajunsese mai scund decât mine. I-am cântat la pian și mi-a spus că nu mai fusese de mulți ani atât de fericit. Iată cât de puțin îi trebuia.

La șase luni după ce mă întorsesem, le-am spus părinților mei:

— Am fost căsătorită cu un bărbat de treabă pe care-l chema Danner și am avut o fiică. I-am pierdut pe amândoi.

În timp ce plângeam, au venit la mine și m-au cuprins în brațe. Au început și ei să plângă, știam că plângeam pentru tot amarul pe care ni-l aduseserăm unii altora și din cauza căruia aveam să suferim pentru totdeauna.

Martie 1914

Doi ani de zile, Lu Shing mi-a trimis scrisori și din San Francisco, și din Shanghai. În toate îmi spunea că mă așteptase la hotelul unde ne înțeleseserăm să ne vedem. Repeta de fiecare dată că nu fusese pregătit să mă ducă să-mi văd fiul. Adăuga că soția lui acceptase să mă lase să-l văd și că el m-ar fi luat în continuare să trăiesc cu el ca a doua soție, după care spunea și că fiul lui era legat afectiv de familia Lu. Fiul lui era moștenitorul familiei și nu știa că este pe jumătate alb.

— Ar trebui să-l scutim de acest șoc, scria Lu Shing, al aflării adevărului despre părinții lui.

Mă apuca o furie oarbă de fiecare dată când ajungeam la această parte a scrisorilor lui. Oare chiar credea că mi-aș răni în mod intenționat vreunul din copii?

Scrisoarea lui cu numărul douăzeci, care venise cu două săptămâni în urmă, relua multe din ce îmi spusese în Shanghai. Dar de data asta făcea o mărturisire în plus:

Am spus la un moment dat că numele noastre sunt legate prin destin: Lucia, Lu Shing. Numele noastre au fost semnul că ne vom recunoaște unul pe celălalt, iar o pictură ne-a făcut să simțim că suntem meniți să fim împreună. Cred în continuare că ești parte din mine. Dar, prin multele feluri în care te-am dezamăgit, mi-ai arătat cine sunt cu adevărat. Nu m-ai scăpat de îndoieli. M-ai forțat să văd cum șovăi. Ai dorit un suflet profund; nu ți-ai dat seama că nu mai aveam ce să-ți ofer. Trăiești în iazuri adânci. Eu plutesc în ape

mici. Mă tem că acest lucru o să fie întotdeauna adevărat și în ce privește arta mea. În fine, în punctul acesta din viața mea, pot să mă descotorosesc de îndoială și să accept să sunt mai puțin decât ce speram să fiu, mult mai puțin decât cine ai crezut tu că sunt. Sunt mediocru, Lucia. Nu te păcăleam pe tine. Am fost născut cu o inimă săracă. Regret că neajunsurile mele te-au rănit atât de mult.

I-am răspuns:

Bebelușul pe care l-am pierdut avea două zile și se numea Teddy. Nu l-am cunoscut dincolo de acele câteva ore în care l-am ținut în brațe. După atâția ani în care l-am tot căutat zadarnic, recunosc într-un sfârșit că bebelușul pe care eram atât de disperată să-l găsesc nu există. Lu Shen nu este acel bebeluș. E fiul tău, în întregime, exact cum Violet este a mea, în întregime a mea. Ea e singurul copil pe care l-am pierdut. Este singura pe care o plâng și îmi voi petrece mulți ani căutând-o în zadar, chiar dacă este moartă.

Capitolul 15

Orașul de la capătul oceanului

Între Mâna lui Buddha și Shanghai

Iunie 1926

Violet

Farmec spusese că atunci când vom ajunge în vârful Mâinii lui Buddha, vom vedea orașul dedesubt. Nu l-am văzut. M-am uitat la Dovlecelul Fermecat, apoi la Pomelo. Își mușcau amândouă buzele. Am reușit să coborâm și am continuat de-a lungul văii mici, refuzând cu încăpățănare să ne abandonăm speranțele. Nu am văzut nimic până n-am ajuns chiar la capătul câmpiei verzi, unde ne-am oprit pe marginea culmii. Deasupra, am zărit printre lacrimi stelele, zeci de mii de sclipiri pe fundalul negru al cerului, apoi m-am uitat în jos și am văzut printre aceleași lacrimi alte zeci de mii de sclipiri. M-am forțat să-mi înfrâng îndoiala și mi-am spus că nu erau o mână de stele într-un iaz, nici un nor de licurici, nici frunze strălucind în lumina argintie a lunii. Mi-am șters lacrimile și am văzut ce am dorit să văd. Un oraș cu zeci de mii de lumini strălucind în ferestre.

Am țipat una la alta: „Știam că o să fie acolo!“, „Simțeam că-i acolo!“, „L-am văzut cu ochii minții și l-am făcut să fie real“.

Stelele și luna ne-au luminat călea pe poteca întortocheată. Eram atât de entuziasmate, încât, la început, nici eu, nici Dovlecelul Fermecat n-am remarcat că Pomelo se poticnea în urma noastră, cu picioarele ei umflate. Ne-am întors și am sprijinit-o de câte o subsuoară, apoi bucuria ne-a ridicat moralul într-atât încât parcă am plutit până jos, fără să simțim nici o greutate. Cu cât ne apropiam de

oraș, inspiram mai adânc și îmi umpleam plămânii cu aerul proaspăt, încredincos că indiferent ce vom găsi va fi tot ce nu aveam cu o zi în urmă. În trecut mă așteptasem la tot ce era mai rău, acum mă așteptam la tot ce era mai bun: un loc curat unde să stăm, o baie caldă, ceai fierbinte și o pară dulce. Mi-am imaginat un râu, calea de întoarcere spre Shanghai. Nici una dintre așteptările acestea nu erau niște dorințe imposibile.

Pomelo a insistat să o găsim pe prietena ei, Farmec, care scăpase cu un an în urmă. Voiam să vadă cu ochii ei că ne salvase.

Am luat două ricșe ca să ne ducem la Casa lui Farmec. Dovlecelul Fermecat și cu mine ne-am urcat într-una, iar Pomelo a stat singură în cea de-a doua. O dureau picioarele, așa că și le-a ridicat, apoi a oftat adânc. În zece minute, am ajuns la Casa lui Farmec și am descoperit că nu era extravagantă, ci avea o eleganță clasică, potrivită pentru un orașel modest. Când servitorul ne-a anunțat, Farmec probabil că a sărit din pat în două secunde. S-a grăbit să ne iasă în întâmpinare îmbrăcată în cămașa de noapte, a apucat-o de umeri pe Pomelo, i-a privit chipul de aproape și a scuturat-o.

— Nu ești o stafie, a țipat. Am avut dreptate? Nenorocitul ăla ne-a mințit. Exista o cărare.

— Perpetuu e mort, a spus Pomelo firesc.

Farmec a făcut un pas în spate.

— *Wah?* Ești sigură?

— Cât se poate de sigură. I-am văzut toate cadavrul și fața. Dar acum mă dor picioarele prea tare ca să-ți povestesc mai multe.

Farmec i-a spus servitoarei să o ducă pe Pomelo chiar la ea în cameră și să-i desfacă legăturile. A cerut apă caldă și ierburi pentru a-i curăța picioarele și pentru a le face să se dezumfle. Am fost conduse în camerele noastre, niște budoare frumoase. O servitoare a umplut cada cu apă suficient de fierbinte încât să mi se ia de pe mine straturile de piele ruгоasă și să devin din nou moale la atingere. Cum m-am ridicat din baie, o altă servitoare m-a înfășurat în prosoape. Mi-am tras pe mine o jachetă și niște pantaloni largi. O a treia servitoare a așezat ceai și gustări pe o masă. Am mâncat cu lăcomie, ca o biată țărăncuță, ceea ce și devenisem. Și, cum am pus jos ceașca golită de ceai, m-am întins în pat fără să mă mai trezesc până a doua zi dimineață târziu.

Ne-am așezat la micul dejun, iar Pomelo a spus că părem atât de relaxate, că nu ne mai recunoaștea. Dar de fiecare dată când îl

blestemam pe Perpetuu, tresăream, așteptându-mă să fiu pălmuită sau trântită la pământ. Teama îmi intrase în sânge și știam că o să mai trebuiască ceva timp pentru a scăpa de ea.

Ne-am petrecut mare parte din zi odihnindu-ne mușchii care ne dureau. Flancate fiecare de câte două servitoare care ne masau picioarele, povesteam pe rând cum ne ajutaserăm una pe alta. Trăiserăm împreună spaima și supraviețuiserăm toate trei ca să ne-o putem aminti. Era suficient să ne facă surori pentru tot restul vieții. Am lăsat-o pe Pomelo să relateze varianta ei asupra morții lui Perpetuu. În timp ce povestea, probabil că vedea iarăși scena în fața ochilor. Chipul i s-a încordat când ne-a descris cum se cățara peste pietroaie, având senzația că merge pe cărbuni încinși. Durerea aproape că o orbise. Soarele ardea nemilos, dogorind ca un cuptor. Tigrii pândeau în pădurea întunecată, iar ea tresărea la cel mai mic zgomot.

S-a întins către noi și ne-a strâns mâinile.

— Ele s-au dovedit mai bune cu mine decât niște surori. Ar fi putut alege să se salveze, dar, în schimb, și-au riscat viețile pentru a mă ajuta.

Noi i-am spus modeste că obosiserăm să tot auzim despre noi. În cele din urmă, a ajuns la momentul în care Perpetuu era pe poteca de sub ea. A început să tremure și m-a apucat de mână, apoi a privit în jos, spre podea. Ne-am dat seama că retrăia momentele acelea, pe poteca plină de bolovani. Ochii i se holbaseră, se schimonosise la față, gâfăia și pufăia, incapabilă să mai scoată vreo vorbă pentru câteva momente. Deodată, și-a întins în față ambele mâini, aruncând cu pietre imaginare care săltau și zburau, zeci de pietre, a spus ea, dar numai una fusese necesară.

— Deseori mi-am dorit să moară, a murmurat ea. M-am gândit cum ar fi să-lucid. Dar dacă aș fi știut... ce urma să văd, ochii lui, momentul când și-a dat seama ce-l așteaptă, oroarea prea mare pentru a mi-o putea imagina până când nu l-am văzut zăcând acolo, răsucit ca niște rădăcini de copac, fața lui ca un ciot înroșit... întrebându-mă: Eu am făcut asta? Cum am putut să fac eu una ca asta? Acum îl voi vedea pentru totdeauna fără față. Nenorocitul. Și-a șters o lacrimă cu un gest nervos, apoi a zis: Îl urăsc pentru că m-a făcut să-lucid. Mi-a răpit umanitatea.

Mai târziu am vorbit despre ocaziile când Perpetuu ne păcălise. Toate am negat că l-am fi iubit. Ne amăgiserăm să credem că îl

iubeam. Am făcut schimb de impresii despre poeziile, promisiunile, darurile și poveștile familiei sale. *Wah!* Ți-a spus și ție asta? Am luat la bani mărunți toate fățărnicile pentru a găsi acele bucățele care s-ar fi putut dovedi adevărate. Existase oare și vreo parte bună?

— Poeziile proaste erau ale lui, a spus Dovlecelul Fermecat. De ce le-ar fi furat pe alea dacă erau atât de mizerabile?

Farmec a zis:

— Avea ceva probleme cu capul, pesemne că i se trăgea de când fusese dezonorat taică-su.

— Refuz să-mi fie milă de el, a spus Dovlecelul Fermecat. Trecutul nu-l scuză. E trecutul lui și cu asta, basta.

Eu nu-l iertasem pe Perpetuu. Dar cunoșteam sentimentul de-a fi trădată prin minciuni în care ai crezut la un moment dat. Era ca o crăpătură în peretele din spatele tău, care se lărgea pe nesimțite, până când întreaga casă se năruia peste tine.

La prima vedere, orașul Panorama Muntelui, așezat tot într-un decor montan, nu părea mai plăcut decât Iazul Lunii. Dar odată ce intrai în oraș, vedeai oamenii plini de viață, apa limpede și străzile curate. Iazul Lunii fusese mai mult o iluzie optică, frumos de la distanță, dar când ajungeai în el, descopereai că iazul era o mocirlă, casele stăteau să se dărâme, iar oamenii erau amărâți, deveniseră suspicioși și răi.

Pomelo s-a decis să rămână în Panorama Muntelui. Și-a investit partea ei din bani în afacerea lui Farmec. Orașul creștea, la fel și competiția între casele de curtezane.

— Să veniți în vizită, a spus Pomelo.

Dovlecelul Fermecat i-a răspuns:

— Ba tu să vii în vizită la Shanghai când ți-e poftă de pește proaspăt prins din mare.

Dovlecelul Fermecat și cu mine am primit rochii simple și curate. Farmec ne-a explicat:

— Asta ca să nu creadă lumea în Shanghai că veniți de unde veniți.

Am luat o trăsură până în următorul oraș, aflat la cincisprezece kilometri depărtare. Se numea Opt Poduri, datorită numeroaselor poduri de peste un râu, suficient de lat și de adânc pentru vase de pasageri. Pe partea asta a Muntelui Ceresc, ne-a spus Farmec, se

găseau șosele, râuri navigabile și căi ferate care să ne ducă tot mai aproape de Shanghai. De cealaltă parte a muntelui, unde se afla Iazul Lunii, parcă erai înțepenit în trecut, cu tot ce avea mai rău.

— Nu-i de-ajuns câtă nefericire am trăit în Iazul Lunii, a spus Dovlecelul Fermecat, a trebuit să suferim și în călătoria noastră până acolo.

Am ajuns în alt port, am mâncat bucate autohtone, ardei iuți și pește din râu, apoi am petrecut noaptea acolo. Am plătit să fim duse cu o mașină la alt râu, pentru a ne putea îmbarca pe alt vas. Cu cât ne apropiam mai mult de Shanghai, cu atât și vasele erau mai mari, cu atât erau mai bune hanurile și mâncarea. Nu mai vedeai căruțe trase de măgari, noroi și căruțași spurcați la gură. La două săptămâni după ce ne despărțiserăm de Farmec și de Pomelo în Panorama Muntelui, am ajuns la gara din Hangzhou. Ne-am schimbat în hainele noastre curate, ne-am examinat fețele reciproc și am mormăit nefericite că ultimul an ne îmbătrânise cât zece, fapt pe care nu aveam cum să-l ascundem.

Pe drumul spre Shanghai, Dovlecelul Fermecat a spus că ar trebui să ne deschidem și noi propria casă de curtezan. A tot trăncănit despre stilul mobilierului și despre caracteristicile care ar fi făcut-o să iasă în evidență și să-și câștige rapid faima: Casa Dovlecelului Fermecat.

Aveam propriile mele planuri, care începeau cu o vizită la Fang cel Loial – de data asta nu pentru a-i cere o favoare, ci o slujbă.

Octombrie 1926

Nu m-am dus la el acasă. Am intrat în biroul său de la firma de construcții. Ședea la birou și a rămas trăsniț.

— Ești o stafie?

Nu ne mai văzuserăm de un an, iar acum îl descopeream cu alți ochi. Un bărbat între două vârste, încă arătos, de fapt chiar mai atrăgător acum, când trăsăturile îi erau mai mature și pline de personalitate. Sau așa mi s-a părut mie.

A rânjit.

— Mi-a fost dor de tine.

S-a ridicat în picioare și a dat să înconjoare biroul pentru a mă întâmpina în modul său obișnuit – un sărut și o palmă peste fund

în timp ce îmi inspira adânc parfumul, de parcă am fi fost niște câini.

— Nu te formaliza, i-am spus și m-am așezat. Suntem prieteni vechi.

A dat din cap.

— Am uitat. Ești măritată. Deci, cum e căsătoria cu un țărănoi din provincie? Te-ai plictisit de munți înnourați și cascade?

— Perpetuu e mort.

Rânjetul i-a dispărut.

— Îmi cer scuze.

Nu voiam să-i arăt lui Fang cel Loial adevăratele mele sentimente.

— Căsătoria noastră se terminase înainte să moară. Iar acum m-am întors, o iau de la zero.

A cerut să ni se aducă ceai. Ne-a fost servit în cești cu farfurioare din porțelan făcute de compania lui.

— Arăți minunat. Traiul la țară și aerul proaspăt ți-au prins bine din câte văd.

— Mincinosule. Am îmbătrânit cu zece ani în locul ăla groaznic.

Deseori ne ironizam așa unul pe altul. Dar tachinările lui mai mult mă răneau decât să mă amuze. Știam că nu sunt atractivă în felul în care era obișnuit să mă vadă – cu siguranță nu eram deloc șic – și o făcusem intenționat. Alesesem o rochie chinezească anostă de culoare albastră și un pulover gri. Părul îmi era strâns la spate într-un coc simplu. Nu voiam să-mi înțeleagă greșit cererea. Nu mă îmbrăcasem ca să îl seduc.

— Am nevoie de o slujbă, am spus.

— Bineînțeles că te voi ajuta. Chiar în seara asta o să fac o listă cu toate casele care merg bine și o să-ți spun mai multe despre fiecare. Apoi poți să ți le alegi pe cele care-ți convin și voi pune o vorbă bună pentru tine.

— La Casa de Curtezane Bătrâne? Am douăzeci și opt de ani, nu mai sunt vreo fătucă naivă pe care s-o aștepte dezamăgirea în dragoste. Nu caut să mă întorc la o viață păguboasă. Vreau o slujbă aici, în cadrul companiei tale.

A ridicat din sprâncene.

— Poftim?

A râs încetșor. Eu am rămas calmă.

— Știi că am talente prețioase și altele decât să mă dau bine pe lângă tine ca să-mi faci cadouri. Înțeleg lumea afacerilor. Am crescut în această lume. Am asistat la discuții între oameni de afaceri care luau cina la casa de curtezană. De fapt, le-am dat și sfaturi la o petrecere pe care ai organizat-o tu, când ne-am întâlnit prima dată. Și, după cum știi, vorbesc engleză, dialectul din Shanghai și mandarină, la fel de fluent toate.

Fang cel Loial părea amuzat.

— Și ce propui? Vrei să devii vicepreședinte?

— Vreau o poziție în cadrul companiei ca traducător pe partea de comerț exterior. Nu traduc pur și simplu cuvinte, spre deosebire de traducătorii ăia care au fost la școala de limba engleză. I-am auzit suficient la Tăinuita Cale de Jad. Fac atâtea greșeli, încât te-ai putea trezi cumpărând un măgar în locul unei companii. Eu nu traduc ca un dicționar prost. Pot să redau toate subtilitățile dintr-o negociere. E unul dintre lucrurile pe care le-am învățat de la mama. Dacă mă descurc și am calificările necesare pentru alte slujbe, mă poți promova. Dacă nu mă ridic la înălțimea așteptărilor tale, poți să mă retrogradezi într-un post banal. Sau poți să mă concediezi. Sau pot să-mi dau demisia.

Fang cel Loial a devenit serios.

— Acum mulți ani, am spus că ești surprinzătoare, acesta fiind și lucrul care m-a fascinat la tine. Acum ești și mai surprinzătoare de-atât. Sunt într-adevăr intrigat de posibilitatea de-a te angaja. Cu toate astea, nu-ți pot da o slujbă doar pentru că te cunosc dintr-o altă afacere destul de diferită. Ești femeie și nici unul dintre clienții mei nu ar avea încredere în tine ca traducător.

— Pune-mă într-o cameră fără ferestre și dă-mi să traduc scrisori și documente, reclamele și anunțurile tale, care, apropo, sunt pline de greșeli pe care le-ai găsi jenante dacă le-ai vedea. Și dacă ai fi fost un elev mai bun la engleză, ai ști cât de calificată sunt.

— Îmi ceri să fiu șeful tău, dar deja mă cicălești înainte să primești slujba? Bine. Totuși va trebui să-ți dovedești calitățile. Nu poți să te bazezi doar pe faptul că țin la tine.

— Când m-am bazat eu vreodată pe asta? Îți voi dovedi prin propriile forțe că sunt mai mult decât potrivită pentru această slujbă și o voi face într-un birou, așezată pe un scaun, nu în patul tău. Partea aia a vieții mele am încheiat-o definitiv.

După două săptămâni, Fang cel Loial m-a declarat meticuloasă și indispensabilă. Pe lângă faptul că m-am ocupat de corespondența și de documentele lui, îi sugerasem să dea companiei și un nume englezesc, nu doar unul chinezesc care în transcriere suna așa: Jing Huang Mao.

— Nici un american nu poate să pronunțe asta, cum o să-l țină minte?

I-am sugerat o traducere în engleză: Golden Phoenix Trading. Am pus să fie făcute o siglă și cărți de vizită. Mi-a dat o slujbă cu normă întreagă.

Acum că aveam asigurat un loc de muncă, era timpul să-mi îndeplinesc promisiunea pe care mi-o făcusem, rațiunea mea de a trăi, datorită căreia am putut să îndur captivitatea în Iazul Lunii. Voiam să o găesc pe Flora și să știu că este bine. Voiam, de asemenea, și să dau de mama mea. După ce mi-a fost luată Micuța Flora, citisem în cele din urmă scrisoarea pe care mi-o scrisese Lu Shing despre mama – despre durerea ei că fusese păcălită și că din asta mi se trăsese și mie moartea. Mi-a promis că nu îi va spune mamei mele că sunt în viață, că nu-i va spune nimic despre mine, dacă nu-i dădeam permisiunea s-o facă. Dacă se ținuse de cuvânt, atunci ea probabil credea în continuare că sunt moartă. Întotdeauna văzusem plecarea ei de lângă mine numai din perspectiva unui copil nedreptățit. N-ar fi trebuit să plece niciodată. N-ar fi trebuit niciodată să creadă că am murit. Dar durerea mea după ce am pierdut-o pe Flora mă făcuse încet-încet să mă schimb. Am văzut-o pe Flora prin ochii unei mame. Acum îmi vedeam mama cu aceiași ochi. Ne temeam că fiicele noastre vor crede că nu au fost iubite și că le-am abandonat în mod intenționat. Flora poate că nu-și aducea aminte nimic despre mine, cu excepția faptului că îi dădusem drumul din brațele mele. Voiam ca Flora să știe și să simtă că fusese întotdeauna iubită. Eram pregătită să-i spun mamei mele că știam că mă iubise. Nu o mai uram cum o făcusem înainte.

Cu toate acestea, nu puteam să o iert pentru tot ce se petrecuse. Fusese păcălită, da, dar totul plecase de la dorințele ei. Eu am suferit consecințele – și nu au fost doar suferințe ale inimii. Ce era iertarea, în definitiv? Să o absolv de vina ei? Voiam să-mi acord singură răsplata raiului? Ce putere divină mi-ar fi dat dreptul să o

ajut cu inima împăcată să fie iarăși împlinită, știind foarte bine că eu nu voi fi niciodată? Îmi doream să o pot ierta și să mă eliberez durerea din mine. Dar o parte din inima mea lipsea – locul acela unde se găseau odinioară iertarea și încrederea. Acum era un gol și nu mai aveam nimic de oferit.

— Vreau să mă ajuți să-l găesc pe Lu Shing, i-am spus lui Fang cel Loial. El trebuie să știe ambele adrese, și pe cea a familiei Ivory din New York, și pe cea a mamei mele din San Francisco.

— Probabil că o să pot să-ți fac rost de adresă de la Compania de Transport Ivory, mi-a spus Fang cel Loial.

— Nu vreau să stârnesc suspiciuni. Familia Ivory ar afla că le-ai cerut adresa și și-ar trimite spionii pentru a afla de ce. În orice caz, vreau ca Lu Shing să înțeleagă cât de importantă este Flora pentru mine. E bunicul ei. Trebuie să-și asume responsabilitatea. Când obținem adresa familiei Ivory, le vom trimite o scrisoare din partea ta, pe care o voi scrie eu, desigur. Le vom explica că ai fost bun prieten cu Edward de pe vremea când aveai afaceri cu Compania de Transport Ivory. O să zicem că ați petrecut mult timp împreună în primul lui an în Shanghai – asta înainte să mă cunoască pe mine. O să le spunem că ai ceva care îi aparținuse lui Edward, ceva împrumutat de la el – niște butoni, pe care îi voi cumpăra eu. Că i-ai păstrat când ai auzit că a murit și că, la momentul respectiv, nu ai știut cui ai putea să-i înapoiezi. Asta o să-i faci să creadă că nu mă cunoști. Abia recent ai aflat că are un copil care trăiește la New York, așa că vrei să trimiți butonii fiicei lui Edward ca să-i aibă ca amintire. Pachetul va ajunge înainte de Crăciun și va include un cadou din partea ta – poate o brățară cu talismane –, un cadou de Crăciun din partea unchiului Fang cel Loial. Da, o să fii unchi! Vei spune că respecti obiceiul chinezesc de a fi unchi pentru copilul unor prieteni buni. Familia Ivory este genul de familie care va avea politețea de a o pune pe Flora să-ți scrie o scrisoare de mulțumiri. Apoi, în fiecare an, unchiul Fang cel Loial are o scuză să-i trimită o felicitare de Crăciun și un mic cadou. Când Flora îți va trimite scrisori de mulțumiri, o să am și eu această mică parte din ea drept amintire.

— E un plan foarte bun, a spus. Îmi place să fiu unchi. Înțeleg de ce vrei să-ți găsești fiica, dar de ce vrei să dai și de mama ta? Mi-ai spus odată că o urăști.

— Odată te-am urât și pe tine.

— Așa ai făcut?

Cuvintele mele au părut să-l rănească.

— Doar puțin, pentru scurt timp – până când ai scăpat de stricata aia, curtezana virgină care a încercat să-mi facă necazuri mai târziu. Sentimentele mele față de mama mea, însă, au fost mai complicate. Sunt în sfârșit gata să-i spun că sunt în viață.

Nu m-am întors îndeajuns de repede cu spatele, așa că a putut să-mi vadă lacrimile.

A venit la mine și m-a îmbrățișat.

— Voi găsi o cale, mi-a spus.

Fang cel Loial și-a contactat prietenii care ar fi putut să-l cunoască pe Lu Shing. Unul dintre ei auzise că se află în San Francisco și și-a rugat un amic de acolo să-l găsească.

— Toți chinezii din San Francisco se știu între ei, i-a spus lui Fang cel Loial.

I-am trimis amicului său scrisoarea mea ca s-o poată da din mână-n mână până ajungea la Lu Shing. Înainte să se scurgă o lună, am primit un răspuns de la Lu Shing.

Începea cu „Draga mea Violet“.

Îți sunt recunoscător că mi-ai scris. Știu că nu ți-a fost ușor. Adresa mamei tale și cea a familiei Ivory sunt pe o pagină separată, la sfârșitul acestei scrisori.

Mă gândesc des la tine. Poate că vei găsi acest lucru greu de crezut, dar este adevărat. Cum nu am primit răspuns de la tine la ultima mea scrisoare, ți-am respectat rugămintea de-a păstra tăcerea în fața mamei tale. În orice caz, nu am mai văzut-o de când ne-am întâlnit în Shanghai, în 1912. Nu m-a mai contactat. După numeroase eforturi de a stabili o legătură cu ea, am primit în cele din urmă o scrisoare de la ea în 1914. Mi-a spus că nu mai dorește să mă vadă – nici pe mine, nici pe fiul ei. Așa cum ți-am scris în ultima mea scrisoare, te jelește în permanență. Locuiește cu părinții ei în casa în care a copilărit. Cum refuză să mă mai vadă, nu îți pot spune mai multe.

Dacă pot să-ți mai fiu de ajutor în orice fel, te rog să îmi dai de știre.

Al tău, ca întotdeauna,

Lu Shing

Îmi compusesem scrisoarea către mama cu săptămâni în urmă, schimbând părți din ea în repetate rânduri. Când am primit adresa

de la Lu Shing, mi-am citit scrisoarea încă o dată, apoi, cu inima bătând să-mi sară din piept, am trimis-o:

Dragă mamă,

Știu că te va șoca să aflu că sunt în viață. Au trecut paisprezece ani, mulți dintre ei foarte dificili pentru mine. Nu voi intra în detaliu în această scrisoare. Nu aș ști cum să îți relatez tot ce s-a petrecut. Este suficient să-ți spun că sunt bine.

Am primit o scrisoare de la Lu Shing în care m-a informat că nu ai știut că vestea morții mele era neadevărată. Mi-a spus că te-ai învinovățit tot timpul și că nu ai încetat să jelești. Când am aflat acest lucru, nu am fost în stare să îți scriu și l-am pus să-mi promită că nu îți va spune nimic. Încă aveam o inimă de copil și refuzam să accept orice explicație pentru plecarea ta din Shanghai. Credeam că nu voi înceta niciodată să te urăsc.

Dar acum am o inimă de mamă. Mi-am pierdut copila când avea trei ani și jumătate. Tatăl ei a murit în timpul epidemiei, apoi familia lui mi-a luat-o cu forța în 1922. Jelesc o fiică vie de aproape patru ani. Nu am mai primit nici o știre despre ea și îmi doream cu o disperare tot mai mare ca ea să știe că nu am lăsat-o să plece de bunăvoie. Mă bântuie gândul că ar putea crede că nu am iubit-o. Mă tem că va ajunge ca mine: o fată care s-a simțit trădată în dragoste, pentru ca apoi să refuze dragostea, să nu o mai poate recunoaște și să nu se mai încreadă în ea. Trebuie să știe că am iubit-o neconținut de când s-a născut, mai mult decât pe oricine altcineva. Are acum șapte ani. Aș dori să mă ajuți să o gădesc. Trebuie să știu dacă este fericită.

Pe vremuri am crezut, cu o inimă de copil, că m-ai părăsit intenționat. Te-am urât. Știu cât te-ai chinuit la gândul că aș putea crede acest lucru. Și eu simt același chin, profund și constant. Chiar dacă nu te pot ierta întru totul, nu îmi doresc să te mai chinuiești.

Fiica ta,

Violet

Răspunsul mamei era scris în grabă și acoperit de pete despre care am presupus că sunt lacrimi.

Scumpa mea Violet,

Am citit primul rând al scrisorii tale de zece ori ca să mă asigur că este adevărat. Apoi am fost înălțată din infernul inimii mele aflând că ești în viață. M-am prăbușit într-altul când mi-am dat seama că ai crezut lucrul de care m-am temut eu – că nu te-am iubit îndeajuns

de mult încât să te salvez. Nu există scuze pentru o mamă care dă greș, iar sufletul meu va purta acest stigmat pentru totdeauna.

Ți-ai simți inima măcar un pic mai ușoară aflând că aproape mi-am pierdut mințile pe vapor când am început să bănuiesc ce se întâmplase, că i-am ordonat căpitanului să întoarcă vasul, că am fost sedată pentru a nu încerca să mă întorc înot? Când am primit scrisoarea de la consulat, apoi pe cea de la Porumbița de Aur, amândouă confirmându-mi moartea ta, mi-am imaginat ultimele tale gânduri – că nu te-am iubit la fel de mult ca pe bebelușul meu fantomă. Vreme de paisprezece ani, mă trezeam în fiecare dimineață având dinaintea ochilor chipul tău înspăimântat care mă privea în timp ce îți promiteam că nu voi pleca fără tine. Am reluat în minte fiecare pas greșit pe care l-am făcut și care a dus la moartea ta. M-am condamnat pentru slăbiciunile mele. Și iarăși mă întorc la imaginea chipului tău înspăimântat privindu-mă.

Nu voi putea dobândi niciodată iertarea ta. Dar consider faptul că mi-ai scris drept o dovadă de imensă bunătate. Și îți sunt recunoscătoare că mi-ai cerut ajutorul ca să-ți găsești fiica, pentru că știu ce simte o mamă care și-a pierdut copilul. Îmi asum această misiune nu ca pe o penitență, ci cu toată dragostea.

Vreau să-ți spun atâtea, draga mea Violet, și totuși știu că nu ar trebui să-mi las sentimentele să dea pe-afară și mai mult decât am făcut-o deja. Așa că deocamdată nu pot decât să sper că într-o zi o să crezi, dincolo de orice îndoială, că nu a mai existat nimeni în inima mea mai prețios decât tine.

Mama

Am început cu mama o relație ezitantă, sub forma unui schimb de scrisori. Înțelegea foarte bine nevoia mea de a ajunge la Flora – copila mea mică și neajutorată, atât de naivă și lesne influențată de gândurile și sentimentele celorlalți. Mama avea dreptate să speredă că voi găsi o mângâiere să aflu că a suferit când m-a pierdut, chiar dacă descrierea pe care a făcut-o temerilor mele și a încrederii zdruncinate mi-au răscolit propriile răni deschise.

În următoarea scrisoare, a reliefat optimismul neabătut de care a dat dovadă când a pus pe picioare Tăinuita Cale de Jad. „Nimic nu este imposibil“, mi-a scris. „Pur și simplu trebuie să avem perseverență și ingeniozitate. Ți-o voi aduce înapoi.“ Eram recunoscătoare și mai plină de speranță decât oricând datorită hotărârii ei. Dacă ar fi fost vorba de oricine altcineva, mi-aș fi zis că sunt doar cuvinte

goale. Știam însă că mama nu ar fi renunțat niciodată. Va reuși să găsească o soluție acolo unde nimeni nu vedea nici una.

Scrisorile au început să circule între noi din ce în ce mai repede. Îi povesteam despre Flora, apoi despre Edward, fapte seci la început, după care am ajuns să adaug și sentimente în jurul faptelor. Ea, în schimb, mi-a vorbit despre un loc de aducere aminte pe care-l amenajase în grădina ei, unde violetele creșteau în voie. Schimbase deja piatra funerară cu un bazin pentru păsărele. Mi-a scris în amănunt despre un bărbat numit Danner – nu Tanner, cum greșit crezusem eu că îl cheamă când eram mică. El mă făcuse cetățean american legitim. Eram sigure că familia Ivory știa că certificatul meu de naștere exista și că mituiseră pe cineva ca să-l distrugă. Mama m-a asigurat că, dacă doresc, poate să-mi scoată ea un certificat de naștere. Ne-am adus aminte de Porumbița de Aur, deopotrivă așa cum o vedeam eu, cât și în felul în care mi-o înfățișa mama – o femeie care îi fusese ghid și mentor, care biruise obstacolele, înlăturându-le ca pe niște cuburi de jucărie. „Fără ea“, mi-a scris mama, „probabil că aș fi rămas o americană neajutorată, înjurându-mi propria prostie și lipsa lui de coloană vertebrală.“

În acele prime scrisori, ea era mult mai deschisă decât mine. Părinții ei erau niște ciudați, mi-a scris la un moment dat. Nu i-am mai răspuns că acum înțelegeam de unde se trage excentricitatea mamei. Cu fiecare scrisoare, amintea tot mai multe despre ai ei.

Crezusem în mod greșit că ciudățeniile alor mei îmi erau ostile, luasem neglijența lor ca pe o lipsă totală de dragoste. Neglijența ucide pe ascuns inima. Are drept complice neatentația. Ciudățeniile părinților mei au mai trecut cu vârsta și au fost înlocuite de fragilitatea care ne așteaptă pe toți. Mama și tatăl împotriva cărora m-am răzvrătit eu nu mai există. Au devenit alți oameni – mai blânzi, mai duioși, cu lipsurile lor și încurcați de această postură. Aveau nevoie de mine. Când au murit – tata primul, apoi mama –, i-am jelit cu adevărat, mai ales partea aceea din ei pe care, copil fiind, refuzasem să o văd.

Mama mea, cea alături de care crescusem în Shanghai, încetase să mai existe. Îi luase locul o persoană nouă, în același timp străină și familiară. Puteam să o iau de la început și să mă decid dacă era

cazul să am încredere în ea. Îmi îngăduia să o văd cum e prin prisma lucrurilor care o făceau vulnerabilă – cum își pierduse inima, sufletul, calea în lume și pe mine. Era sinceră, câteodată chiar șocant de sinceră când îmi făcea confesiuni pe care nici o mamă nu le-ar fi făcut nestingherită fiicei sale.

Mă cutremur când mă gândesc la cuvintele criminale pe care le-am aruncat alor mei. I-am spus mamei mele că toată lumea o vorbea pe la spate și că era făcânită pentru că își petrecea ani din viață în camera ei, stând și uitându-se la insecte moarte de milioane de ani. I-am spus tatălui meu că aveam scrisorile de la amantele lui și i-am recitat poreclele vulgare și ridicole pe care le primise în urma performanțelor sexuale. Vârtej al Sexului! Cred că puțin a lipsit să nu moară de rușine. Privind în urmă, mă îngrozesc că i-am condamnat cu atâta violență pentru a-mi justifica dragostea față de un pictor mediocru. Din fericire, gustul meu îndoielnic în materie de artă a dus la apariția ta pe lume. Mă bucur că nu poți să mă vezi cum roșesc când mă gândesc ce-oi fi găsit atât de interesant la acel pictor chinez și de ce am crezut că tablourile sale erau capodopere fenomenale. Doamne Dumnezeule! Atât îți zic, Violet. Ai noroc că ai moștenit frumusețea tatălui tău.

Ne scriam frecvent, câteodată chiar zilnic. I-am împărtășit rând pe rând momentele din viața mea. La început, nu includeau zilele din casa curtezanelor. Am vorbit despre ziua în care se născuse Flora și cea în care murise Edward. L-am descris pe Perpetuu ca fiind ultima șansă de a-mi câștiga respectabilitatea. Am recunoscut că l-am cunoscut pe Fang cel Loial într-o casă de curtezane, dar nu i-am spus cum a cumpărat dreptul de-a mă deflora. În materie de sex, am rămas plină de tact, pentru că acest subiect mă făcea deosebit de conștientă de faptul că era, în definitiv, mama mea. Pentru mine nu conta că lucraserăm în aceeași branșă.

Și totuși, în multe feluri, puteam să vorbesc despre speranțele mele, disperările și momentele mele de fericire mai liber decât o făcusem cu oricine altcineva. În sfârșit, le înțelegeam. De multe ori nu îi scriam ei, ci mie, dublului meu spiritual, copilului singuratic care fusesem la un moment dat, femeii care își dorise odată să fie altcineva. Și mama spusese ceva similar despre faptul că scria acele scrisori. Le-a asemănat cu holurile unei case care începeau în capete

diferite – o porneam mai întâi cu neliniște, care se transforma apoi în surprindere când ne regăseam într-o cameră despre care nici nu știam că există.

Într-un sens foarte important, era aceeași mamă pe care o cunoșteam din Shanghai, și anume în privința tenacității și ingeniozității ei de care se folosise pentru a transforma *Tăinuita Cale de Jad* într-o afacere de succes. S-a condus după aceleași principii și în căutarea Florei. Când și-a pus în aplicare planul, mi-a spus ce făcuse. „Am închiriat un bungalow în Croton-on-Hudson, la vreun kilometru distanță de casa unde locuiește Flora. Orașul este foarte drăguț și suficient de plictisitor încât să ofere o seninătate forțată și timp din belșug pentru a pleca la spionat.“

A aflat curând unde merge Flora la școală (școala de fete Chalmer's), de ce biserică aparține (metodistă) și unde ia lecții de călărie (ferma Gentry). Mama chiar s-a aflat în public la o piesă de teatru jucată de eleve (*Pinii care șoptesc*), pretinzând că este în căutare de talente pentru un producător de film anonim, dar celebru, de la Hollywood. Acea afiliere fictivă a făcut-o un musafir binevenit. S-a lăudat că i-au dat „un loc în primul rând“. A doua zi, i-a dezvăluit directorului că, din nefericire, nu găsisese copilul actor pe care îl căuta faimosul regizor – o fată smeadă la chip, cu o înfățișare mediteraneană și cu un temperament aprins. Directorul a afirmat că nici una dintre fetele lor nu întrunea aceste atribute. Plină de tact, mama i-a lăudat piesa de teatru și s-a interesat dacă au nevoie de serviciile ei ca voluntar la catedra de arte teatrale.

— Am fost actriță, a spus, am jucat în mare parte în filme mute, dar și în câteva sonore. N-o să mă recunoașteți după nume. Lucretia Danner. N-am jucat niciodată în rolul principal, întotdeauna eram fosta iubită a protagonistului și, mai recent, mama miresei năbădăioase.

A enumerat filmele în care jucase: *Tăinuita Cale de Jad*, *Doamna din Shanghai*, *Tinerii Baroni*... Directorul a declarat că-și aduce vag aminte de unul dintre filmele ei inventate. Mama i-a explicat directorului că locuia împreună cu soțul ei în Manhattan, dar că își petreceau weekendurile în Croton-on-Hudson.

— Lui îi place foarte mult acest oraș. Să nu ai nimic de făcut este unul din luxurile cele mai de preț ale vieții, nu credeți? În orice caz, cred că putem să fim și utili din când în când.

A început să se implice, ca voluntară, în montarea a două piese școlare pe an. Ajuta la construirea decorurilor, la pregătirea costumelor și îi învăța pe copii să vorbească cu dicția potrivită pentru fiecare personaj. S-a lăudat că excela în voluntariat. Însă nu a putut să facă nimic când idiotul de regizor a distribuit-o pe Flora în rolul mărunț al unei sperietori de ciori în una din piese, iar în alta, în corul strident format din trei țărăncuțe și vacile lor mugind.

Inima îmi bătea să-mi spargă pieptul de fiecare dată când primeam o scrisoare cu ștampila oficiului poștal din Croton-on-Hudson. Mama îmi promisese că nu se va cenzura când îmi dădea raportul. Dacă Flora era fericită, îmi spunea. Dacă nu era, iarăși îmi spunea.

Flora are aceeași minte independentă pe care o aveai și tu la vârsta ei, dar nu pare să-i pese de nimeni în mod special. Dacă îți aduci aminte, în piesa școlii, Flora a avut un rol foarte mic, era una dintre cele trei sperietori de pe câmp năpădit de păsări. După ce s-a terminat piesa, odioasele alea de Minerva, doamna Lamp și doamna Ivory s-au năpustit ca vulturii asupra Florei. Nici urmă de domnul Ivory și nici n-am auzit să-l pomenească cineva. Ori e bolnav, ori e mort. Cele trei femei au lăudat-o din belșug pe Flora, însă Flora nu era nici mulțumită, nici mândră. Apatia ei mi s-a părut îngrijorătoare. Mai târziu însă, mi-am adus aminte că atunci când erai mică, treceai și tu prin aceste perioade în care te prefăceai că nu îți pasă de nimeni. Mai mult, fusese o piesă groaznică și e ridicol să vezi cum cineva poate să-l laude pe copil pentru că a stat cu mâinile răstignite pe o cruce de lemn de parcă era sora moartă a lui Iisus, îmbrăcată într-o față de masă în pătrățele.

Dar trebuie să-ți spun că nu am văzut-o pe Flora manifestând vreo urmă de afecțiune față de Minerva. Nu se duce după ea nici odată. Tu nu te comportai așa. La vârsta ei, tu trăgeai tot timpul de fuste pentru a primi atenție.

M-am bucurat să aflu că Flora nu este apropiată de Minerva. Dar apoi m-am îngrijorat. Dacă Flora n-avea nici un sentiment de mulțumire sau mândrie, acest lucru ar fi fost îngrozitor. Dacă nu simțea dragoste pentru cineva, ar fi fost tragic. Am sperat că insensibilitatea ei să aibă mai mult de-a face cu oamenii respingători cu care trăia. Peste câteva zile, am primit încă o scrisoare de la mama:

Se află în relații cordiale cu profesorii și interacționează cu ceilalți elevi, dar nu e apropiată de cineva în mod special. Nu le caută

compania. Și nici ei nu îi caută compania. Preferă singurătatea când se află în curtea școlii. Are un copac favorit și o veveriță care îi mănâncă din palmă. Stă acolo și se uită la ceilalți. Pare să fie destul de atașată de calul ei cafeniu, care se află în grajdul unde învață echitație. Companionul ei preferat este un câțel cu urechile ciulite, de culoarea unei cârpe murdare. Am aflat asta după ce am făcut o gaură, din întâmplare, în gardul viu care împrejmuiește proprietatea familiei Ivory. Câțelul aleargă roată în jurul ei, răspunde la câteva comenzi și latră ascuțit. M-am dus la bibliotecă și, după ce am căutat în enciclopedie toate cuvintele care încep cu litera C și D, am ajuns la concluzia că este vorba despre un terrier cairn, ale cărui talente se limitează la săpat și la furat mâncare. O să fac rost de unul curând.

„Unchiul Fang cel Loial“ a primit o scrisoare din partea Florei, care, cu un scris caligrafic, îi mulțumea pentru butonii tatălui ei.

— Scrie foarte frumos pentru un copil de șapte ani! a exclamat el. Apoi a citit lent cuvintele în engleză: Dragă domnule Fang... dragă domnule? De ce nu dragă unchiule?

A părut încurcat, de parcă propriul lui copil îi nega drepturile. Dezvoltase niște sentimente de unchi față de Flora doar pentru că mă ajutase pe mine în încercarea de-a o găsi. I-am spus că nu ar trebui să se descurajeze – și să-i trimită încă un dar de la unchiul Fang cel Loial anul viitor.

Am devenit tot mai valoroasă pentru compania lui Fang cel Loial. Mă pune să particip la întâlniri cu clienții săi pe partea de comerț exterior. Eram așa-zisa lui secretară care își lua notițe despre ce spunea el. În timp ce traducătorul lui își făcea treaba uzuală, eu îmi asumam rolul de *momo*. Cu clienții săi vorbitori de limbă engleză, mă transformam într-o secretară care vorbea doar chineză. Cu cei chinezi, deveneam o străină. Conform unui plan stabilit anterior, Fang cel Loial și traducătorii lui erau chemați în altă parte de cel puțin două ori în timpul acelor întâlniri și astfel le ofereau clienților săi posibilitatea de a vorbi în particular între ei, închipuindu-și că eu nu înțelegeam nimic. Dacă îmi aruncau vreo privire, le zâbeam cordial. Mai târziu, îi dădeam lui Fang cel Loial raportul despre grijile clienților în legătură cu calitatea sau viteza procesului de fabricare, despre concurenți mai ieftini ori despre sinceritatea lor.

I-am mai făcut o observație. Mulți dintre noii săi clienți doreau să meargă la cele mai recent apărute cluburi de noapte. Discutau

metode prin care să scape de petrecerea pe care Fang cel Loial voia să o organizeze la o casă de curtezane. I-am spus lui Fang cel Loial că aceste case de curtezane nu mai erau la fel de în vogă, iar unele erau cunoscute pentru că încercau să-și jecmănească clienții. O vreme, Fang cel Loial s-a împotrivit sugestiei mele de a deschide un cont la unul din cluburile mai la modă. Fusese la un moment dat privit ca întruchiparea perfectă a unui om de afaceri sofisticat și de succes, dar nu se schimbase odată cu vremurile. Purta aceleași haine, ceea ce, i-am atras eu atenția, sugera că nu se mai bucură de chiar atât succes. În cele din urmă, a renunțat la încăpățânarea lui și și-a cumpărat costume noi, pe care le purta la clubul Luna Albastră unde, cu ajutorul meu, a devenit membru și, curând, un client favorit care era întotdeauna așezat la masa lui preferată.

— Violet, de fiecare dată ești surprinzător de inteligentă, mi-a spus într-o zi, după ce i-am sugerat să le dăruiască clienților săi americani suveniruri din Shanghai.

Încă din primele noastre zile în casa de curtezane, îmi spunea deseori că sunt surprinzătoare dintr-un motiv sau altul. Ar fi trebuit s-o iau drept un compliment, dar datorită trecutului nostru comun, mi se părea că lasă să se înțeleagă faptul că avea așteptări mai scăzute din partea mea. Îmi făceam griji că într-o zi va înceta să mai fie surprins, iar eu voi simți că m-am ridicat doar la acele așteptări scăzute. Până la urmă, i-am spus că mă irită cuvântul respectiv.

— De ce nu e bine să-ți spun așa ceva? Ceilalți traducători ai mei nu fac nimic surprinzător. Întotdeauna vei fi surprinzătoare pentru mine, pentru că ești mai bună decât majoritatea, iar acest lucru nu este adevărat doar când vine vorba de munca ta, se referă și la ceea ce însemni tu pentru mine. Țasta e felul tău, și de-aia apreciez și te-am iubit întotdeauna.

— Nu m-ai iubit întotdeauna.

— Ba sigur că da. Chiar și când ai fost căsătorită – ambele dați –, dragostea mea pentru tine a rămas la fel de vie. În toți acești ani, n-am iubit pe nimeni mai mult decât pe tine.

— Vrei să spui pe nimeni în afară de soția ta.

— De ce tot îi dai înainte cu povestea asta? Știi că era o căsătorie doar pe hârtie. Suntem divorțați acum. Am rămas împreună doar de dragul fiului nostru. De ce nu vrei să mă crezi? Vrei să vorbești cu ea la telefon? Stai că o sun chiar acum.

— De ce mai discutăm despre chestiunile astea din trecut? De acum încolo, poți să-mi spui că sunt surprinzătoare, dar nu-mi spune că mă iubești, pentru că știu unde anume în corpul meu vrei să-ți depui dragostea aia.

— După atâția ani, tot nu știi cum să primești dragostea și bunătatea atunci când îți sunt oferite.

Fang cel Loial și cu mine am cedat în fața vechii intimități înainte să treacă patru luni de când începusem să lucrez în compania lui. A trebuit să admit că mă făcea să râd mai mult decât mă rănea. Mă aprecia. Și îmi plăcea atenția pe care mi-o acorda în pat. Mă știa atât de bine în atât de multe feluri. Dar relația noastră se schimbase și ea. Nu mai legam afecțiunea lui pentru mine de numărul de cadouri pe care mi le dădea, nici nu mai nutream temeri și îndoieli în timp ce așteptam să se decidă dacă se va vedea cu mine sau nu. Nu mai stătea în puterea lui să ia asemenea decizii. Nu era clientul meu, iar eu nu eram curtezana lui. Locuiam în propriul meu apartament și îl vedeam zilnic la birou, iar altminteri de două sau de trei ori pe săptămână. Îl numeam „amicul meu“, nu „iubit“ cum sugerase el.

— Un amic nu este la fel de special ca un iubit, se plângea el.

— Dovlecelul Fermecat este o amică și suntem foarte apropiate. Un iubit poate să fie un bărbat care să-ți dorească doar corpul.

I-am spus că îmi doresc un iubit fidel și pe care să pot conta, nu pe cineva despre care să mă întreb cu ce se ocupă atunci când pleacă de lângă mine fie și numai pentru o jumătate de oră. Atât îi trebuia ca să flirteze cu o femeie și să-i sugereze să continue flirtatul în altă parte. Făcuse acest lucru. Și continua să frecventeze case de curtezană.

— Ce bărbat nu se uită la o femeie frumoasă fără să-și imagineze mai mult? Nu se cheamă că ești infidel, doar curios. Dacă găsești tu un bărbat așa cum îl descrii, ar fi ceva nefiresc, după părerea mea. Chiar te-ai duce cu un individ de genul ăsta?

— În afaceri, nu vrei să ai parte de sinceritate și de încredere? Dacă l-ai bănuî pe un partener sau pe un angajat că te înșală, nu ai ezita înainte să mai ai de-a face cu el? Poate crezi că ar trebui să mă aștept la mai puțin de la tine pentru că am fost o curtezană și pentru că de la clienți nu te puteai aștepta niciodată la fidelitate, nici măcar dacă aveai un contract. Chiar când lucrăm în lumea aia,

tot îmi doream o dragoste atât de puternică, încât bărbatul să nu fie interesat de nici o altă femeie. Poate că tu n-o să reușești nici-odată să oferi o astfel de dragoste. Îmi spui că vreau prea mult. Și poate că așa este, dar ca și tine și imaginația ta, nu mă pot abține.

Am pus capăt relației dintre noi de multe ori, strigându-i că era un nenorocit infidel, care îmi oferea o iubire prefăcută – câteodată îl acuzam, de asemenea, că mai ales momentele noastre tandre fuseseră și ele false, lucru care îl rănea.

— Tu ești cea care vrei să renunți, îmi replica el la motivele pe care le invocam pentru a încheia idila noastră. Așa că cine este demn de încredere și fidel?

Logica lui era înnebunitoare. Spunea despre sentimentele mele că sunt nerezonabile.

A continuat să se vadă cu alte femei pe la spatele meu, trecând și pe la curtezane de cel puțin o dată sau de două ori pe săptămână. Într-o zi am observat ieșindu-i puțin din buzunar un cadou într-un săculeț de mătase roșie. A recunoscut că se ducea la o casă de curtezane, dar cadoul nu era pentru cineva în mod special. Îl lua cu el în caz că cineva cânta sau spunea o poveste bună. Toate sentimentele mele pentru el s-au evaporat instantaneu. A fost ciudat cât de repede s-a întâmplat. În loc să mă apuce furia din cauza minciunilor lui, m-am simțit eliberată. Atunci am știut că puteam să închei cu adevărat relația noastră. I-am spus-o cu calm. I-am explicat că suntem doi oameni diferiți și că dorințele noastre nu sunt compatibile. A început să se tocmească în privința cadoului – că nici măcar nu costase așa mult. A scos din săculeț o agrafă. I-am spus că nu ar fi contat nici dacă ar fi încetat să mai meargă pe la curtezane. Pur și simplu nu îl mai iubeam.

A fost șocat, apoi pe chip i s-a citit tristețea.

— O văd în ochii tăi. S-a întâmplat, în sfârșit. Te-am pierdut. Ce prost am fost că nu m-am purtat mai frumos cu tine. Îmi pare rău. A tăcut. Avea o privire pierdută. Apoi a continuat: În ciuda tuturor slăbiciunilor mele, să nu crezi că dragostea mea pentru tine nu a fost îndeajuns de puternică. M-am purtat urât cu tine și am crezut că pot să mă bizui că o să mă ierți. În definitiv, nu ți-ai iertat propria mamă, dar pe mine m-ai iertat de atâtea ori. Este prea târziu să iau înapoi toată suferința pe care ți-am provocat-o. Dar nu pot să suport gândul că te-am făcut să ai și mai puțină

încredere în dragoste. Trebuie să mă crezi că te-am iubit dintotdeauna. De la început, am avut senzația că mă cunoșteai. Când eram departe unul de celălalt, simțeam că lipsește ceva. Indiferent câți prieteni aveam alături, mă simțeam singur. Nu eram mulțumit oricât succes aveam. Nu am vrut niciodată să recunosc acest lucru, Violet, dar alături de tine puteam să fiu din nou copil, inocent și bun. Poți să-ți imaginezi așa ceva? Fang cel Loial, un om de succes – redevenit un ștregar micuț, un băiețel care se trezește în miez de noapte, atât de speriat de cât de mult te iubește, încât are nevoie să-ți atingă chipul ca să se asigure că ești tot acolo. Era ca și când tu ocroteai o parte ascunsă din mine. Și când nu erai lângă mine, simțeam că o să mor singur. Îmi doresc să-ți fi spus toate acestea acum mulți ani.

Avea lacrimi în ochi.

L-am primit înapoi pe acest băiețel și nu m-am mai despărțit de el. M-am mutat în casa lui, unde am continuat să ne certăm, dar nu la fel de mult. Întotdeauna ajungeam la concluzia că ne iubeam unul pe altul. Nu ne declarăm acest lucru. Nu ni-l împărtășeam cu încântarea unui secret în sfârșit ieșit la iveală. Îl recunoșteam doar.

Într-o după-amiază, după ce ne-am întors de la înmormântarea unui văr, mi-a spus:

— Violet, promite-mi că nu vei muri înaintea mea. N-aș suporta. Mi-aș pierde mințile fără tine.

— Cum aș putea să-ți promit așa ceva? Și cum poți să fii atât de egoist să sperii că tu vei muri primul și o să mă lași pe mine să sufăr?

— Ai dreptate, tu ar trebui să mori prima.

Am intrat într-o rutină de cuplu căsătorit, cunoșteam tabieturile celuilalt, ce ne plăcea și ce nu ne plăcea. Observam cum corpurile noastre își pierdeau fermitatea odată cu vârsta și cum atmosfera din Shanghai devenise înnebunitoare din cauza decadențelor care mai de care, fapt pe care nu-l mai găseam atractiv. Cât de ciudat că ajunseserăm și noi de modă veche. De cele mai multe ori ne înțelegeam și treceam peste enervări – doar câteva dintre defectele lui îmi stârneau aceleași certuri care în trecut ne dezbinaseră.

Eram împreună de aproximativ trei ani când Fang cel Loial mi-a spus că îi vine din ce în ce mai greu să-și golească vezica. Se întâmpla de ceva timp, dar n-a vrut să-mi spună ca să nu cred că-și făcea

griji, ceea ce se și întâmpla. Și-a minimalizat temerile, spunând că era probabil ceva de genul unui blocaj. Câteva zile mai târziu, a urinat cu sânge și a venit la mine palid la față. L-am programat să-l vadă un doctor.

Ne țineam de mână când doctorul ne-a spus că este vorba de cancer la prostată. Trebuia să facă radiatii. Doctorul a spus că asta l-ar ajuta cel mai mult și că dacă n-o să aibă efectul dorit, atunci va încerca alt tratament. Fang cel Loial se temea că radiatiile îi vor micșora penisul și testiculele, iar că al doilea tratament va presupune tăierea lor, transformându-l în eunuc. Întotdeauna se comportase ca un bărbat puternic, fără să arate nici un semn de slăbiciune. M-a durut să-l văd fără masca aceea, cu disperarea și teama citindu-i-se în ochi.

— Refuz să te las să te duci, i-am spus. Ne-am certat atâta din cauza unor lucruri lipsite de importanță. Acum mă voi lupta să te țin lângă mine. Știi cât de puternică sunt.

— Draga mea Violet, dacă un temperament puternic poate vindeca, atunci în curând mă voi face bine.

În vreme ce el se trata cu metode occidentale, m-am dus la doctorii chinezi în căutarea unor medicamente. Am cumpărat cantități mari de ciuperci ale nemuririi, pe care în trecut le mâncau și împărații.

Fang cel Loial râdea fără convingere când îi spuneam acest lucru.

— Nemurire? Păi și unde sunt împărații ăștia acum?

— Au fost uciși de neveste.

Doctorul chinez cu acele lui de acupunctură venea zilnic. Îl obligam pe Fang cel Loial să practice *qigong*. Îl hrăneam cu mâncarea cea mai proaspătă, respectând echilibrul între *yin* și *yang*. Am angajat un maestru *feng shui* pentru a scăpa de spiritele negative din casă. Nu conta dacă credeam sau nu în existența spiritelor. Era declarația mea că îl iubesc și că voi face orice este posibil pentru el.

— M-am purtat atât de urât cu tine, șoptea el, și tu tot mă iubești. Ești încă aici. Ești întotdeauna surprinzătoare, Violet. Nimic din ce credeam că este important nu este de fapt. Afacerea, casele de flori, nimic din acestea nu dăinuie. Doar tu ești importantă. Fetița mea scumpă. Te vreau numai pe tine până la sfârșitul zilelor mele, puține, multe, câte-or fi.

— Ah, dar dacă te vindec, băiețelul meu, o să susții că boala ți-a afectat memoria și că nu mai ții minte partea în care ai spus că nu mai mergi pe la casele de flori?

Brusc, durerea și teama i-au fugit de pe chip. Părea din nou sănătos. M-a luat de mână.

— Te rog, căsătorește-te cu mine, Violet. Nu ți-o cer acum pentru că mor. Am vrut de atâtea ori s-o fac în trecut. Dar întotdeauna erai supărată pe mine. Niciodată nu am găsit momentul potrivit să-ți declar că ar trebui să fim împreună tot restul vieților noastre când tu țipai la mine că n-o să mai dormi niciodată în același pat cu mine.

Ne-am căsătorit în 1929. Familia lui a obiectat. Se căsătorea cu o femeie care nu părea să fie pe de-a-ntregul chinezoaică și cu o istorie de familie obscură. Am vărsat râuri de lacrimi că s-a împotrivit voinței lor. Când avusesem paisprezece ani, visasem să mă căsătoresc cu el. La douăzeci și cinci de ani, am pierdut-o pe Flora pentru că nu eram căsătorită. Mă căsătorisem cu Perpetuu din disperare și pentru că mă temeam pentru viitorul meu. Iar acum mă căsătoream cu Fang cel Loial din dragoste. La optsprezece luni după ce ne-am căsătorit, doctorii ne-au spus că Fang cel Loial nu mai are cancer. Atât medicii occidentali, cât și cei chinezi și-au asumat victoria. Fang cel Loial a spus că se afla în viață datorită mie.

— Cu toate supele alea groaznice la gust pe care mi le-ai făcut și cum mă cicăleai să le beau, a spus Fang cel Loial, nici măcar cancerul n-a rezistat, și-a luat picioarele la spinare.

În fiecare zi, la micul dejun, Fang cel Loial mă săruta pe frunte și îmi mulțumea că i-am dat posibilitatea să vadă o nouă dimineață. Mă servea cu ceai. Acest gest era o dovadă uluitoare a recunoștinței și dragostei sale. Fang cel Loial era obișnuit ca alții să se îngrijească zilnic de confortul său. Nu trebuise niciodată să se gândească la confortul meu sau al altcuiva.

Ne mai certam din când în când, întotdeauna de la lucruri mărunte. Nu suportam când se uita lung la femei. De cele mai multe ori, nu le stârnea interesul. Dar dacă ele îi zâmbeau, le zâmbea și el. Dacă se întâmpla la o petrecere, găsea un motiv să se apropie de femeia respectivă și să-și lase ochii să zăbovească și mai mult asupra ei. Când îl acuzam că râvnește la alte femei, refuza să recunoască. Felul

în care se uita la oameni era felul în care funcționau ochii lui, susținea el. L-am întrebat de ce nu funcționează la fel și cu bărbați. Indiferent ce făceau ochii lui, mi-a spus, măcar nu se ducea cu alte femei. Așa că de ce nu eram mulțumită? Apoi ne puneam iarăși pe ceartă despre cât era el de nesincer și eu de absurdă, ceartă care se termina cu mine dormind singură în camera mea, în timp ce el bătea la ușa încuiată, câteodată în miez de noapte, câteodată două nopți la rând.

Cele mai frumoase momente ale noastre erau serile banale când luam cina împreună acasă, iar el mă săruta pentru că gătisem ceva care îi plăcea în mod deosebit. Ascultam radioul și discutam despre știri sau despre Flora ori mama mea. Câteodată povesteam despre Tăinuita Cale de Jad. Îl purtam înapoi în timp, pe vremea când le ascultam pe curtezane vorbind despre necazurile lor, îmi aminteam ce anume remarcam la bărbații care aveau emoții la petreceri, apoi ce vedeam și ce auzeam când mă ascundeam în spatele glasvandului ce despărțeau Boulevardul de biroul mamei mele. Am rememorat de cel puțin o sută de ori seara în care ne-am cunoscut, amândoi adăugând detalii inventate, exagerând dimensiunile Carlottei sau sperietura pe care o trăsesse Fang cel Loial, până când eu nu mai puteam să respir de răs când Fang cel Loial îmi povestea cum s-a scăpat în pantaloni în clipa în care i-am spus că o să trebuiască să-i amputez brațul pe loc.

De multe ori încheia spunându-mi:

— Mi-ai spus să te aștept să crești și, într-o bună zi, ne vom uni destinele. Am fost prea idiot să fac asta mai repede, dar acum, iată, ești aici.

Apoi mă lua cu el în pat, cum făcea de fiecare dată când vorbeam despre destinele noastre împletite.

În multe momente în care mă vedea plângând în tăcere, lăsa totul și venea la mine să mă îmbrățișeze, fără să mă întrebe de ce sunt tristă. Știa că e vorba despre Flora sau despre Edward sau despre ce am simțit în ziua în care a plecat mama. Doar mă ținea în brațe și mă legăna de parcă eram o fetiță. Acestea erau motivele pentru care știam amândoi cât de adâncă era dragostea, durerea împărtășită care urma să dăinuie mai mult decât orice altă durere ne-am fi provocat unul celuilalt.

Dovlecelul Fermecat locuia la câteva străzi distanță. Marile ei planuri de a-și deschide o casă de curtezane au fost rapid date

uitării când s-a întâlnit cu un client vechi, Armonie Chen, care fusese la un moment dat bogat, iar acum deținea o mică afacere, comercializa mașini de scris și „rechizite de birou moderne pentru firme moderne“. Armonie fusese clientul ei și își aducea bine aminte de ea. Spunea că nu uitase niciodată cum își legăna șoldurile și nu îl deranja personalitatea ei. Așa că s-au căsătorit, mi-a spus ea, ca să poată vedea legănarea aceea în fiecare zi. Armonie mi-a zis că îl face să râdă tot timpul.

— E un bărbat bun, a spus Dovlecelul Fermecat. Atent. La bătrânețe, să trăiești bine înseamnă mâncare bună, dinți buni cu care s-o mesteci și câteva griji când te bagi seara în pat. Un soț bun este practic un bonus și poate influența numărul de griji, mărindu-l sau micșorându-l. Eu am mai puține griji.

De fiecare dată când venea în vizită, îi plăcea să rememoreze greutățile prin care trecuse în viața ei. Ochii i se luminau când își aducea aminte de ceva nou.

— Hei, îl mai ții minte pe căruțașul – cum îl chema pe escroc? Bășină Bătrână? Ți-am spus vreodată că mi-a bătut un apropo să fac sex cu el? Nenorocitul mi-a propus să mergem în lan și să văd cât de mare e porumbul.

— Groaznic.

Dovlecelul Fermecat a pufnit.

— I-am spus că nu trebuie să mergem în lan. Știam că porumbul nu e decât atât de mare – și-a ridicat degetul mic. A furnit furios tot restul zilei.

Îl evoca des pe Perpetuu.

— Hei, mai ții minte când nenorocitul ăla te bătea de-ți suna apa în cap? Nu ți-am spus că am încercat să-l trag de pe tine. De-aia m-a lovit în ochi. Cât pe ce să orbesc. I-am mulțumit, dar ea m-a oprit un gest: Nu, nu. Nu e nevoie să-mi mulțumești. A așteptat să-i mai mulțumesc o dată, apoi a continuat: Hei, ții minte noaptea aceea când am crezut că o să ia foc tot satul? Am primit acum o scrisoare de la Pomelo în care mi-a spus că n-au ars decât camera ei și o magazie. A auzit vestea de la negustorii care bat drumul dintre Panorama Muntelui și Iazul Lunii. Poteca aceea care trece pe lângă Mâna lui Buddha este ca o șosea acum. Cineva a fost suficient de inteligent încât să transforme piatra aia albă într-un altar, iar acum locul e plin de pelerini care cumpără turțițe dulci

de mălai și bastoane. Unul dintre pelerini a găsit cadavrul lui Perpetuu la un an după ce a murit, mai erau doar câteva oase și niște resturi de haine, lângă un săculeț de piele cu o poezie înăuntru. Și fii atentă la asta! La nouă luni după ce a murit Perpetuu, Azur a mai născut un fiu. Susține că e al lui Perpetuu, dar se zvonește că tatăl copilului este iubitul servitoarei, și el tot servitor. Și mai circulă un zvon: mama copilului ar fi servitoarea, iar tatăl, Perpetuu. În orice caz, Azur pretinde că este al ei.

Când am început să discut cu mama despre venirea ei la Shanghai ca să mă vadă, Dovlecelul Fermecat s-a prefăcut încântată.

— O să fii atât de fericită să-ți revezi mama adevărată.

A trebuit să o asigur în repetate rânduri că ea mi-a fost ca o mamă mai mult decât orice mamă adevărată. Își riscase viața pentru mine. Suferise pentru mine.

— Ți-ai făcut griji pentru mine, am spus. Tot timpul.

— E-adevărat. De mai multe ori decât ai tu habar.

— Și eu mi-am făcut griji pentru tine. Mi-a aruncat o privire plină de îndoială. Am continuat: Când ai luat gripă. Am crezut că o să mori și am stat la căpătâiul tău și te-am ținut de mână. Te-am implorat să deschizi ochii și să te reîntorci printre noi.

— Nu-mi aduc aminte.

— Asta pentru că erai pe moarte. Și s-ar putea ca vorbele mele să fi avut efect.

Indiferent dacă avuseseră efect sau nu, Dovlecelul Fermecat era profund impresionată.

— Ți-ai făcut griji? a început să spună întruna. În viața mea nimeni nu și-a făcut griji pentru mine. Tu ai fost prima.

Se îngrijora de fiecare dată când îl amenințam pe Fang cel Loial cu divorțul. Nu voiam cu adevărat să divorțez. Doar îi transmitemam cât de supărată eram. Întotdeauna din același motiv: flirta cu vreo femeie. Dovlecelul Fermecat venea în vizită și mă asculta, fiind de acord cu tot ce spuneam. Era așa de urât din partea lui, așa de egoist, așa de prostesc.

— Dar nu trebuie să divorțezi, zicea ea. Există o buruiană pe care poți să i-o pui în ceai. Am auzit că ofilește dorința și alte lucruri. Doar să nu i-o pui prea des, că atunci efectul devine permanent și o să ai și tu de suferit. Apoi mă lua cu binișorul și mă convingea

că Fang cel Loial nu era un om rău în comparație cu alți soți: O fi Fang cel Loial nestatornic, dar nu este niciodată meschin. Unde mai pui că e și chipeș, și un amant bun. Și te face deseori să râzi. Patru lucruri. Cele mai multe femei nu au parte nici măcar unul.

Shanghai 1929

M-am înțeles cu mama, în cele din urmă, că ar trebui să vină la Shanghai. Nu ne-am scris exact cuvintele *înainte să fie prea târziu*, dar amândouă sugeram asta în diferite moduri. I-am zis că nu cred că ar trebui să ștergem cu buretele trecutul discutând despre ce ar fi putut schimba cursul vieților noastre. Făuriserăm o relație de prietenie apropiată între doi adulți care-și fac confidențe, ceea ce era mai mult decât o prietenie normală, dar mai puțin decât una dintre mamă și fiică. Purtam conversații intime scrise, totuși erau schimburi impersonale, distanța ne separa. Confesiunile și aducerile noastre aminte cereau încredere și, deși cuvintele noastre curgeau nestingherite de cele mai multe ori, știam că ne putem refugia în siguranța pe care ne-o oferea foaia de hârtie, fără să trebuiască să explicăm de ce o facem. Nu ne îngrijoram că am putea să o jignim pe cealaltă atunci când ne exprimam măsurat, drămuindu-ne cuvinte atent alese care țineau loc unui amestec neclar încă de sentimente. O întâlnire față în față în Shanghai s-ar putea să ne expună îndeajuns de mult trecutului nostru traumatizant, încât să distrugă tot ce clădiserăm și era acum important pentru noi. Amândouă am decis că merita să riscăm. Am avertizat-o că s-ar putea să nu îmi doresc să o îmbrățișez; pentru mine nu exista deocamdată decât pe hârtie. Nu știam ce urma să simt atunci când aveam să o văd în carne și oase. Poate o să-mi trezească sentimente pe care le credeam uitate, caz în care trebuia să fie pregătită și să nu se simtă rănită dacă nu mă aruncam în brațele ei, așa cum ar face o mamă și o fiică fericite că s-au regăsit. A consimțit că probabil avea să fie un moment dificil și imprevizibil și a spus că este pregătită să existe o distanță între noi. M-am gândit la momentul reuniunii toată luna înainte de sosirea ei, am trăit o gamă largă de emoții, de la cele ale unui copil trădat, la cele ale unei femei care știa că fusesem mai

importantă pentru ea decât Lu Shing și fiul ei. Urma să mă văd cu ea știind că se chinuise amarnic și că mă jelise, așa cum făcusem și eu cu Flora.

Așteptând să ajungă vaporul, l-am avertizat pe Fang cel Loial ca nu cumva să înceapă cu privirile lui lungi, seducătoare.

— Cum poți să te gândești la așa ceva? a spus el prefăcându-se indignat.

— Te-ai uita așa și la o femeie bătrână întinsă în coșciug.

A râs și m-a sărutat.

— O să fiu acolo, lângă tine. Să mă strângi de mână dacă te simți copleșită și o să găsec niște scuze să plecăm.

Chiar dacă făcusem schimb de fotografii prin poștă, mi-o imaginasem într-una dintre rochiile ei de seară, după ultima modă, nu într-un costum simplu, maro. Trăsăturile ei erau frapante, dar scoasă din lumea ei, nu avea calitățile acelea fascinante care îi atrăgeau pe bărbați. Mișcărilor nu-i erau pline de grație, ci smucite și agitate, în timp ce își căuta bagajul. A venit la mine, s-a oprit la trei metri și m-a privit fix, de parcă vedea o stafie. Își mușca buzele și mă privea direct în față.

— Știu că am convenit să ne abținem să vorbim despre sentimentele noastre. Dar s-au strâns în sufletul meu toți cei șaptesprezece ani cât ai fost absentă și nu mai pot să-mi stăvilesc cuvintele pe care mi-am dorit atât de tare să le auzi: Te iubesc așa de mult.

Pentru a doua oară în viață, am văzut-o plângând. Am dat din cap și am lăsat-o să mă îmbrățișeze, apoi am plâns și eu în voie.

După câteva minute, mi-a dat drumul și și-a șters ochii.

— Gata! Am rezolvat-o și pe-asta. Putem să revenim la momentul când ne frământam gândindu-ne despre ce-o să vorbim.

Fang cel Loial a tratat-o pe mama mea cu foarte mult respect.

— În casa dumneavoastră am cunoscut-o pentru prima oară pe minunata dumneavoastră fiică pe când era o ștregăriță de șapte ani. Nu s-a schimbat mult de atunci, cu excepția vârstei.

Mama l-a plăcut imediat. Vorbea cu el în chineza ei ruginită. Ne era de mare ajutor să-l avem cu noi pentru a putea redirecționa conversația spre subiecte mai sigure atunci când ne simțeam stingerite. Își aducea aminte de oameni pe care îi cunoscuseră amândoi, descendenți ai unor familii înstărite, iar el o punea la curent cu ce li se mai întâmplase unora dintre ei – dacă o duceau la fel, mai rău sau mai bine. Cei mai mulți o duceau mai rău.

Dovlecelul Fermecat ne aștepta la noi acasă. O pomenisem în multe dintre scrisorile mele, iar prima oară îi amintisem mamei că în urmă cu aproximativ douăzeci și cinci de ani o rugase pe Nor Fermecat, cum era pe atunci cunoscută, să părăsească Tăinuita Cale de Jad în urma unei chestiuni legate de o stafie și un client. Dovlecelul Fermecat, i-am povestit eu mai departe, se aflase lângă mine când îl cunoscusem pe Edward, când se născuse Flora, când murise Edward, când Perpetuu aproape că mă omorâse, când am scăpat din Iazul Lunii – fusese acolo în fiecare moment din viața mea de când mă părăsise mama. Nu am menționat nimic despre rolul Dovlecelului Fermecat în pregătirea mea pentru a deveni curtezană. Dar îi spusese clar că Dovlecelul Fermecat îmi fusese ca o mamă. Din cauza distanței, nu am putut vedea fața mamei mele când a citit aceste cuvinte, „ca o mamă”. Dar când am primit răspunsul, am observat că scrisul era mai ordonat decât de obicei. Și-a exprimat tristețea că se purtase atât de urât cu Dovlecelul Fermecat, mai ales dacă țineam cont de felul în care avusese grijă de mine și de faptul că întruchipa atribuțiile pe care ar fi trebuit să le aibă o mamă adevărată, să mă protejeze, să urmărească ce e mai bine pentru fiica ei în primul rând, să fie altruistă și să își dea propria viață ca să nu lase să i se întâmple ceva rău copilului ei. Acele cuvinte însumau toate felurile în care mă dezamăgise. În fiecare din scrisorile ei ulterioare, mă întreba ce mai face Dovlecelul Fermecat. Dovlecelul Fermecat mă întreba și ea, politicoasă, același lucru despre mama.

Înainte să ajungă în Shanghai, mama știa deja că Dovlecelul Fermecat se numește acum doamna Armonie Chen și că Fericire era prenumele pe care îl primise – deci o chema Fericire Chen. Era mândră de poziția ei și nu îi plăcea când alții foloseau vechiul ei nume. Eu eram singura excepție.

În mașină, pe drum spre casă, mama și cu mine am vorbit despre cum să se prezinte Dovlecelului Fermecat. Aveam emoții. Nu putea să pretindă că nu se mai întâlniseră niciodată. Iar Dovlecelul Fermecat nu era genul de om care să-și ascundă sentimentele. O anunșasem dinainte pe mama că nu o va recunoaște pe Dovlecelul Fermecat. Avea acum peste cincizeci de ani și era o femeie corpulentă, cu gușă, iar colțurile gurii îi atârnavă când era nervoasă sau își arăta dezaprobarea. Dar atunci când zâmbea sau era încântată, se ridicau

luminându-i obrazii amplii. Avea în continuare ochi mari și frumoși, mai des amabili decât critici.

Când am intrat pe ușă, Dovelcelul Fermecat și Armonie savurau relaxați o ceașcă de ceai. S-a prefăcut surprinsă să ne vadă.

— S-a făcut atât de târziu? a spus. Credeam că nu ajungeți decât peste o oră.

Mama s-a dus la ea și a început prin a-i spune că a citit despre ea în multe dintre scrisorile mele și că îi părea bine să îi poată în sfârșit mulțumi. Nu a apucat să treacă mai departe.

— Îți aduci aminte de mine, i-a spus Dovelcelul Fermecat. M-ai dat afară. Motivul avea de-a face cu stafia din casă și cu un zvon răspândit de o curtezană lacomă. Aproape a dus la ruină întreaga casă. Mi-am dorit ca fata care începuse să bârfească să ducă o viață rea, apoi am auzit că a ajuns într-o cloacă din Hong Kong, lângă o piață de pește, fără dinți în gură. După asta, mi-am spus că nu mai trebuie să mă gândesc la povestea respectivă. A zâmbit: Nici una din noi nu mai trebuie s-o facă.

Mama era acum liberă să-și exprime în continuare recunoștința folosind cuvinte de genul „precum o mamă adevărată” și menționând atributele unei astfel de persoane. Acest lucru a dezlănțuit prima dintre interminabilele povești pe care Dovelcelul Fermecat le avea pregătite despre vremurile cumplite prin care trecuserăm împreună. Începând cu Casa Seninătății, a informat-o pe mama cum mă pregătise, astfel încât să nu cad în mâinile soioase ale clienților zgârșiți. Mama nu a părut șocată. A spus:

— Ar fi putut să ajungă pe străzi fără îndrumarea ta.

După o oră, Dovelcelul Fermecat a descris festinul extravagant pe care Fang cel Loial l-a organizat pentru mine când am împlinit paisprezece ani. În cele din urmă, a ieșit la iveală că Fang cel Loial îmi cumpărase deflorarea. S-a întors spre Fang cel Loial.

— Să nu te simți jenat. Trebuia să se întâmple cu cineva și Violet a avut noroc că ai fost tu.

Dovelcelul Fermecat i-a spus:

— Vrei să știi ce cred eu? Nu cred că a fost vorba doar de noroc. Destinul a făcut să te urci pe vaporul acela. Dacă ai fi rămas, Violet nu l-ar fi cunoscut pe Edward. Nu ar fi născut-o pe Micuța Flora. Nu ar fi acum, aici, cu Fang cel Loial. Ce a pățit Violet a fost groaznic și nu vreau să spun că uneori soarta poate fi și provocată.

Dar când ceea ce ne rezervă soarta se termină cu bine, toți ar trebui să dăm uitării drumul greu pe care l-am străbătut. Acum ar trebui să ne concentrăm cum să facem ca Micuța Flora să-și cunoască adevărata mamă. Dacă toți o să dăm o mână de ajutor, n-avem cum să nu reușim.

Am luat-o pe mama la plimbare prin vechile cartiere. A văzut că acum Tăinuita Cale de Jad era o reședință privată a cuiva suficient de influent încât să aibă gârzi cu puști la poartă.

— Gangsteri, am spus. Sau politicieni care sunt prieteni cu gangsteri. Fairweather a picat pe mâinile lor, știi? A sfârșit-o foarte rău, și nu prea pot să spun că am mari regrete.

A cerut detalii, iar când i-am povestit, am văzut-o cum tresare. Și-a petrecut a doua săptămână în Soochow, împreună cu Porumbița de Aur, care, după propriile ei spuse, se făcuse grasă și leneșă. Era plinuță, dar cu greu putea să fie numită leneșă. La doi ani după ce s-a mutat din Shanghai, s-a căsătorit cu un bărbat care deținea un magazin de mobilă. L-a transformat într-un magazin universal. Ne-a spus că, spre patruzeci de ani, a dat naștere unui fiu care îi făcea viața mai puțin liniștită. Era atât de fericită.

Mama s-a întors acasă după trei săptămâni. Ne-am reluat corespondența, analizându-ne reuniunea. Am recunoscut că amândouă am vrut, în secret, să recreăm ziua în care a părăsit Shanghaiul. Am vrut să stau în biroul ei, să ascult minciunile escrocului, iar ea să întrezărească pericolul și să mă protejeze. Dar nu puteam recrea un trecut diferit. Era ca și când am fi mers la un film al cărui final îl cunoșteam deja și mai constatam și că actorii nu arătau așa cum ne așteptam.

Chiar dacă eram bucuroase că ne îmbrățișaserăm la începutul și la finalul vizitei, am căzut de acord că preferam intimitatea de care ne bucuram în scrisori. Față-n față ne cântăream prea atent vorbele pe care le spuneam. Ne uitam la expresia celeilalte, la gesturi și la direcția în care ne întorceam privirea încercând să decidem subiectele despre care puteam să vorbim. În preajmă erau alte persoane care încercau să dezamorseze tensiunea când aceasta nici nu exista sau care contribuiau la un disconfort pe care l-am fi putut evita cu ușurință. Una peste alta, însă, vizita fusese un succes. Ne-am scris cu și mai multă sinceritate și înțelegere. Dovlecelul Fermecat spusese că trebuia să încercăm să dăm uitării anii scurși între timp.

Dar nu voiam s-o facem. Era necesar, din cauza rănilor noastre, să ne deschidem sufletul una în fața celeilalte cât mai mult cu putință.

Mama se întorcea anual în Croton-on-Hudson pentru a fi pe lângă Flora câteva luni când aceasta era în vacanță. Și-a asumat rolul unei vecine băgăcioase. Se tot întâlnea cu Flora la târg, la biserică, în parc sau pe trotuar în timp ce-și plimba cățelul.

Odată am văzut cum cățelul s-a dus să amușine un alt câine aflat pe partea cealaltă a străzii. O mașină aproape că a dat peste el și Flora a țipat „Cupidon!”. Am simțit pericolul în inima nepoatei mele, cât și ușurarea când cățelul s-a întors cu capul, coada și picioarele la locul lor.

A fost prima dată când a numit-o pe Flora „nepoată”. Știam că își asumase sarcina de a o găsi pe Flora din dragoste pentru mine. Dezvoltase și alte motive pe parcurs, lucru care mă bucura.

Mi-am cumpărat un terrier cairn cu urechile ciulite ca al Florei, gândindu-mă că cei doi căței vor fi dornici să se joace împreună. I-am dat numele Salomé. Evident, când Cupidon a văzut-o, a luat-o la goană pe trotuar spre ea, apoi lesele li s-au înfășurat în jurul nostru, de arătam ca un pom de arminden. În încercarea de a se elibera, Salomé a încercat să-l omoare pe Cupidon. Din fericire, după ce i-am eliberat, cei doi căței au devenit destul de prietenoși, de fapt, chiar destul de intimi, ceea ce a necesitat alte intervenții pentru a-i despărți.

Cu ajutorul lui Salomé, dădea adesea peste Flora în parc. Avea la ea biscuiți pentru câini, în așa fel încât Cupidon să vină la Salomé și la ea. A întrebat-o pe Flora dacă terrierii cairn erau cea mai bună alegere din punct de vedere al inteligenței. Flora a ridicat din umeri și a zis: „Nu știu”. Sunt convinsă că mama s-ar fi apucat și de călărie ca să fie în preajma Florei, dacă nu i-ar fi fost frică de cai. A reușit să-și învingă aversiunea față de religie și a început să meargă la biserica metodistă. Grație relatărilor și fotografiilor ei, am văzut-o pe Flora de la distanță. Am aflat astfel că avea părul tuns scurt, purta o rochie ecosez și îi plăcea să deseneze. Când mama îi puneă o întrebare – despre vreme sau despre bălciul care avea să se țină

în oraș, răspunsul era întotdeauna același: o înălțare din umeri și un „nu știu“.

Când Flora a împlinit șaisprezece ani, mama mi-a transmis îngrijorată că prietenii ei nu erau „din cel mai bun soi“. În special unul dintre băieți apărea destul de des, iar ea fugea la mașina lui, apoi băiatul se sprijinea de portieră și îi oferea o țigară aprinsă. Țsta era salutul lui. Mama a văzut-o plecând supărată într-o zi, după slujbă, și țipând la Minerva: „Nu e treaba ta să știi“. S-a urcat în mașina prietenului ei care o aștepta. Prietenul s-a aplecat spre Flora și a sărutat-o lung. Minerva a rămas printre enoriași, abătută și stânjenită. Mama remarca la Flora semnele rebeliunii, ceva normal la o fată de șaisprezece ani, considera ea. Dar prevedea și neazuri. Flora era nechibzuită.

Anul următor, Flora părea să se fi liniștit, mă anunța mama. Era mai tăcută. Își purta părul tuns și mai scurt, într-un stil destul de neatrăgător. Făcea lungi plimbări prin parc și desena în caietul ei. Mama a rugat-o la un moment dat să-i permită să arunce o privire. Flora i-a răspuns: „Poftiți!“. O văzuse pe Minerva laudând orice făcea Flora, lucru care Florei aproape că părea să-i displacă. Ofta și pleca. Mama a știu să fie mai reținută, unul dintre vechile ei talente de pe vremea Tăinuitei Căi de Jad.

— Perspectiva mi se pare destul de interesantă. Creează o iluzie optică. Așa o văd eu. Dar fiecare vede altceva într-o operă de artă.

Flora i-a răspuns:

— Asta am vrut să redau, mai multe perspective, dar încă nu mi-a ieșit cum trebuie.

Era pentru prima dată când Flora purta cu adevărat un dialog cu mama. Când mama s-a prezentat drept doamna Danner, Flora a spus:

— Știi cine sunteți. Ați încercat să ne faceți staruri de cinema.

În 1937, după terminarea liceului, Flora a plecat la facultate, dar mama nu știa unde anume. A continuat să închirieze casa din Croton-on-Hudson ca să poată veni vara, în caz că se întorcea și Flora. Dar nu văzuse nici urmă de Flora și era nefericită.

Eram pe cale să-i răspund la scrisoare, însă războiul cu Japonia izbucnise în forță. Avuseseră loc incidente ici și colo. În august, Gara de Sud a fost bombardată și aproape toți cei aflați acolo au

murit. Apoi bombe lansate de aviația chineză au căzut din greșeală pe Bund, iar în altă zi, una a lovit Magazinul General Sincere. De fiecare dată când se întâmpla una ca asta, nu știam dacă noi eram cu adevărat în siguranță, chiar dacă Concesiunea Internațională nu se afla în zona unde se purta războiul. Japonezii înconjuraseră Concesiunea, gata să pună mâna pe orice chinez care nutrea sentimente anti-japoneze și care era suficient de inconștient încât să se furișeze afară. Și au fost mulți. La câteva zile după fiecare bombardament, cluburile de noapte se deschideau din nou, iar viața continua în mod straniu la fel ca înainte. Fang cel Loial mă avertiza din două în două zile să nu mă apropiez de Bulevardul Nanking sau de granița Concesiunii. Îi era frică să nu mă consider suficient de americană încât să umblu pe unde poftesc.

— Pentru liniștea mea sufletească, îmi zicea, vreau să te consideri chinezoaică. Nu pe jumătate în siguranță și pe jumătate nu.

În ianuarie 1938, Fang cel Loial mi-a pus în mână o scrisoare. Venea de la Flora și era adresată „unchiului Fang cel Loial“. Era prima dată când îl numea unchi pe Fang cel Loial așa că i-au curs câteva lacrimi în timp ce-mi arăta cu un deget tremurător cuvântul „unchi“.

26 decembrie 1938

Dragă unchiule Fang cel Loial,

Dacă ai primit vreo scrisoare de mulțumire în ultimii nouă ani, să știi nu eu ți-am trimis-o. Nu ți-am văzut niciodată scrisorile până astăzi. Minerva Ivory, fosta mea mamă, le-a interceptat, cum a făcut și cu cadourile. În primul rând, sunt impresionată că ai păstrat butonii tatălui meu, stiloul și cartea de poezii. Îmi imaginez că ați fost amici foarte buni, dacă te-ai ostenit să expediezi toate lucrurile tocmai din China. Așa că îți mulțumesc că mi le-ai trimis. Chiar înseamnă foarte mult pentru mine.

Mulțumesc și pentru cadourile de Crăciun, mai ales pentru căluțul de jad. Nu am știut niciodată că asta eram în zodiacul chinezesc. Bănuiesc că ochii nu sunt rubine adevărate. Brățara cu talismane mi-ar fi venit când aveam zece ani, îmi pare rău că nu am apucat să o port atunci, îmi plăceau foarte mult brățările cu talismane la vârsta aceea. Nu ai idee cât de mult. De fapt, sunt destul de surprinsă că ai ghicit că unei fete i-ar putea plăcea așa ceva.

Apropo, în timp ce căutam scrisorile primite de la tine, am găsit câteva scrise de tatăl meu. M-au lămurit dincolo de orice umbră de

îndoială că Minerva Ivory nu este mama mea adevărată. (Ea e minci-noasa care a scris scrisorile pe care le-ai primit.) Întotdeauna avu-
sesem o bănuială în sensul ăsta și mă bucur să descopăr că este
adevărat, din tot soiul de motive pe care nu le mai menționez. Faptul
că nu este mama mea, desigur, mă face să mă întreb cine este ade-
vărata mea mamă. În ultima scrisoare expediată de tatăl meu, i-a
spus Minervei că s-a căsătorit cu o femeie din Shanghai care urma
să dea naște copilului lor (adică mie). Problema este, însă, că nu a
spus cum o cheamă. Probabil că sunt slabe speranțe, dar se întâmplă
cumva să știi numele mamei mele adevărate? Știi că s-a întâmplat
acum foarte mulți ani și poate a murit și ea în timpul epidemiei,
alături de tatăl meu. Oricum, nu este atât de important. Sunt doar
curioasă. Dar dacă o cunoști cumva și se-ntâmplă s-o vezi, te rog
să-i transmiți salutările mele din New York.

Cu sinceritate,
Flora Ivory

P.S.

Niciodată nu prea mi-a plăcut poezia, dar poate o să mă stră-
duiesc acum că am aflat cât i-a plăcut tatălui meu cartea pe care
mi-ai trimis-o. Nu se știe niciodată.

Fang cel Loial era furios.

— Nici n-a primit scrisorile mele! Căteaua aia de mă-sa a scris
scrisorile. Dragă domnule Fang cel Loial. Și toți anii ăștia în care
putea să mi se spună unchi.

— Flora știe.

Atât am zis, nimic mai mult.

M-am gândit la ce să scriu. Să-i spun că a fost smulsă din bra-
țele mele în timp ce amândouă țipam una după cealaltă? Să-i spun
că Minerva și doamna Lamp nu m-au lăsat să o păstrez? În final, i-am
comunicat Florei marea mea bucurie că am găsit-o și că cea mai
scumpă dorință a mea a fost întotdeauna să ne revedem într-o zi.

*Am multe să-ți spun despre tatăl tău și despre cât de mult te-am
iubit amândoi. Până atunci, dacă dorești să-ți cunoști bunica, este
chiar acolo, în Croton-on-Hudson, unde te-a vegheat în toți acești ani.*

Am primit răspunsul Florei prin telegraf. Voia să-și cunoască
bunica.

Mama mi-a spus că stabilise cu Flora să se vadă în parc. Flora, cum a văzut-o stând pe podeț, a izbucnit:

— Știam eu că era ceva la mijloc. Întotdeauna dădeam peste tine. Am crezut că te-au pus părinții mei să mă spionezi. Apoi am zis că ești doar vreo bătrână ne bună.

Nu și-a arătat imediat afecțiunea față de bunica ei. Era mai mult curiozitate – și prudență. Mama înțelegea acest lucru și i-a spus Florei că nu a vrut decât s-o asigure pe mama ei adevărată că este bine.

— Poți să-i spui ce dorești, mi-a zis. Dar cum ți-ai putea da seama dacă sunt bine sau nu? Nici măcar eu nu știu dacă sunt bine.

I-a spus mamei că aflase adevărul despre mine când venise acasă într-o vacanță de Crăciun. Minerva plecase două săptămâni în Florida, în luna de miere, cu noul ei soț, „lipitoarea profesionistă“, cum îi zicea ea. În cutia poștală, Flora a găsit scrisoarea lui Fang cel Loial într-un cadou de Crăciun care conținea o eșarfă. Nu a înțeles exact de ce scria „încă o felicitare de Crăciun“ și de ce îi mulțumea pentru ultima scrisoarea de mulțumire primită. Apoi a scotocit prin biroul Minervei, prin rafturi și dulapuri. Minerva nu arunca nimic, așa că Flora știa că trebuie să fie pe undeva. În pod, a găsit mai multe cutii de pantofi legate cu sfoară. Înăuntru erau scrisorile – nu doar de la unchiul Fang cel Loial, dar și de la tatăl ei. Le-a citit pe toate, simțind cum i se face rău de la stomac pe măsură ce înțelegea ce se petrecuse. Majoritatea scrisorilor erau date de dinainte să se nască ea. În ele, tatăl ei o ruga pe Minerva să accepte divorțul, apoi urmau declarațiile că nu se va întoarce niciodată la ea, că nu o iubește și că nu a iubit-o niciodată. În scrisorile cele mai vechi pomenea de viclenia Minervei și a doamnei Lamp, care îl păcăliseră să intre într-o căsnicie de formă. Mai urmau scrisori în care o înfiera pe Minerva că recursese la minciuni privind starea sănătății tatălui său pentru a-l ademeni acasă. Apoi Flora a citit scrisoarea în care el declara că iubea o altă femeie și că se căsătorise cu ea în Shanghai. „Un copil se va naște curând“, scria el, „unul real, nu ca acela pe care l-ai inventat ca să mă păcălești să mă căsătoresc cu tine. Ce altă dovadă mai vrei că nu mă voi mai întoarce niciodată?“ Scrisoarea aceasta avea data de 15 noiembrie 1918 și era ultima primită de la el.

Flora i-a spus mamei că voia să știe adevărul – cine era mama ei adevărată, de ce se afla în Shanghai și cum l-a cunoscut pe tatăl ei.

— Te rog să nu-mi spui minciuni frumoase. Toată viața numai asta am auzit. Nu vreau să aflu că am fost din nou păcălită în cine știe câte alte feluri. Dacă sunt lucruri rele, pot să fac față. Nu îmi pasă ce s-a întâmplat, doar să nu mai aud minciuni.

Am început prin a-i spune că mama ei este pe jumătate chinezoaică. Flora a fost uluită la început, dar apoi a râs și a zis: „Ca să vezi, ce ironie”. Se pare că, la vârsta de treisprezece sau paisprezece ani, a implorat-o pe Minerva să o ducă la un restaurant chinezesc din Albany. Minerva a tot insistat că n-o să-i placă. Flora a întrebat-o de unde știa. S-a supărat foarte tare când Minerva n-a mai zis nimic și și-a văzut de condus. Când avea șaisprezece ani, a mers cu mașina împreună cu prietenul ei – băiatul ăla rău de care ți-am zis – până în oraș și și-au luat mâncare chinezească. A făcut-o doar ca să o enerveze pe Minerva, dar a descoperit că îi plăcea. I-am spus Florei că probabil a mâncat mai mult mâncare chinezească decât occidentală atunci când era mică. Apoi, ea a zis: „Normal că mi-a plăcut. Am și eu sânge de chinezoaică în mine”.

Apoi am continuat cu adevărurile mai greu de înghițit. I-am spus: „Am născut-o pe mama ta în afara căsătoriei, iar mama ta te-a născut pe tine fără să fie căsătorită legal. Acesta a fost motivul pentru care familia Ivory a putut să te ia de lângă mama ta”. Flora nu a spus nimic. Nu am putut citi nimic pe fața ei. În cele din urmă, mi-a zis: „Vreau să o cunosc. Dacă n-o să-mi placă de ea, nu trebuie s-o mai văd și a doua oară. Dar bănuiesc că dacă e ca tine, nu poate să fie prea rea”.

Martie 1939

Mama și Flora s-au dus mai întâi la San Francisco, de unde aveau să ia vaporul spre Shanghai o săptămână mai târziu. Cât timp au stat în San Francisco, Flora a dormit în dormitorul despre care mama îmi spusese la un moment dat că o să fie al meu. Încă puteam să mi-l imaginez: pereții galbeni ca soarele, fereastra pe care se vedeau ramurile groase ale unui stejar, atât de aproape, încât puteam să mă cocoț în ele. Acel dormitor fusese pentru mine un simbol al fericii. Mi-am imaginat-o pe Flora cum se cățara pe ramurile copacului.

Casa devenise o dărăpănatură care avea nevoie de multă muncă, din câte îmi povestise mama. Era prea mare pentru o singură persoană

și conținea mai multe amintiri triste decât frumoase. Când i-a spus Florei că probabil o va vinde, aceasta i-a răspuns: „N-o vinde. Poate o s-o repar eu și o să vin să locuiesc aici. Vreau să mă mut cât mai departe posibil de Minerva și o să am nevoie de un loc unde să stau“. Nu a spus dacă mama va putea să locuiască împreună cu ea. Dar unde în altă parte ar fi putut să locuiască mama?

A sosit momentul de care se temea mama. Flora a vrut să-și cunoască „partea chinezească din ea“, adică pe Lu Shing, pe care mama nu-l mai văzuse din 1912. Îi ignorase rugămintțile stăruitoare de a se revedea ca să-și poată cere scuze și sperase că va dispărea cu totul din existența și memoria ei. Dar a spus că nu putea să-l condamne că o ademenise să se întoarcă în San Francisco cu promisiunea că va putea în sfârșit să-l vadă pe Teddy. Se lăsase ademenită, iar acum nu voia să i se aducă aminte de toate deciziile proaste pe care le luase în numele dragostei. Am bănuțit-o că îi era teamă să nu se reaprindă vechea lor dragoste.

Am primit o scrisoare când mama și Flora se aflau deja pe vas. Era datată cu o săptămână în urmă, când se aflau încă în San Francisco.

Am devenit un ghem de nervi numai gândindu-mă la întâlnirea asta. Au trecut peste douăzeci și șapte de ani de când l-am văzut ultima dată. N-am uitat ce fermecător era. Mă tem că o va fermeca pe Flora într-atât încât va dori ca acest minunat bunic chinez să rămână în viața ei. A spus că vrea să știe adevărul despre tot ce se întâmplase, dar a trebuit să am grijă să-i prezint doar faptele, nu și opinia mea subiectivă asupra lor. Așa că i-am povestit despre dubla sa relație cu domnul Ivory, bunicul ei, colecționarul de artă, și tatăl meu, John Minturn, străbunicul ei, expertul în artă. Tocmai îi ziceam cum Lu Shing fusese protejatul domnului Ivory și că locuise în casa lui câțiva ani, când Flora a zis: „Stai o secundă. Am auzit de el – adică, l-am auzit fără să vreau pe bunicul, vorbea despre un bărbat chinez care locuise cu ei în casă cu mulți ani în urmă. L-a numit «trădătorul ăla de doi bani, nenorocitul ăla cu ochii oblici, pseudopictorul ăla chinez – a sedus-o pe fiica lui John chiar sub nasul lui». Mi s-a părut foarte amuzant cum i-a zis bunicul meu pictorului. Era ca un exercițiu de dicție. M-am apucat să spun fraza aceea întruna, din ce în ce mai repede. «Trădătorul ăla de doi bani, nenorocitul ăla cu ochii oblici, pseudopictorul chinez – a sedus-o pe fiica lui John chiar sub nasul lui». Acum înțeleg de ce a zis asta. Fiica erai tu, iar tu ai născut-o pe mama mea, de care s-a îndrăgostit apoi

tatăl meu, iar ea a încurcat complet copacul genealogic născându-mă pe mine. De-abia aștept să-l cunosc pe acest trădător de doi bani, nenorocitul cu ochii oblici, pseudopictorul chinez care te-a sedus pe tine“. Apoi i-am mai spus câteva lucruri despre Lu Shing, faptele, nimic altceva, de pildă cum mi-a luat bebelușul și a dispărut timp de doisprezece ani cu tot cu el.

Am mai primit o scrisoare a doua zi.

Flora are un stil foarte deconcertant de a spune una sau alta. Ieri eram pregătite să ne vedem cu Lu Shing. Eu eram agitată, poți să-ți imaginezi, după ce nu-l mai văzusem la față douăzeci și șapte de ani. Pe vremea aia, omul ăsta putea să facă să-mi sară hainele de pe mine doar privindu-mă. Înainte să ieșim pe ușă, Flora mi-a spus că îi place rochia mea, că e foarte drăguță și se asortează cu ochii mei verzi. I-am mulțumit. Apoi m-a întrebat dacă este nouă. Înainte să-mi revin din agitație, mi-a mai spus că cei de la salonul de cofură au făcut o treabă bună cu părul meu. «Sincer, așa cum îți stătea înainte, te făcea să pari un pic trăsniță. Fac pariu că pictorul de doi bani o să regrete ziua în care te-a părăsit!» Apoi mi-a făcut cu ochiul. Îți vine să crezi așa ceva? Drept să-ți spun, am vrut să arăt cât mai bine în momentul în care urma să-i zic lui Lu Shing «hai, valea». «Hai, valea», apropo, este o expresie învățată de la Flora. Este un fel politico de a spune «Du-te-n pizda mă-tii».

Am ajuns la 10 dimineața la galeria de artă din Nob Hill, unde Lu Shing își vinde picturile. E o chichineată, dar se pare că el e proprietarul locului. Cine altcineva să-i vândă toate picturile alea? Flora a fost politicoasă și a afișat expresia ei obișnuită, tăcută și neutră. S-a uitat atentă la fața lui Lu Shing când i-a strâns mâna. Mă întrebam ce vedea. Mie mi se părea atât de uzat, atât de lipsit de viață, chiar dacă, recunosc, încă era chipeș, iar vocea lui – atât de melodioasă și sunând așa de britanic. A avut întotdeauna un aer de împărat chinez care te face să crezi că e mai important decât în realitate. La un moment dat, l-am surprins zâmbindu-mi și m-am întrebat la ce se gândește. «Săraca Lulu, a ajuns o babă trăsniță. Măcar părul ei arată drăguț.» S-a apropiat de mine și mi-a mulțumit că am venit. Ochii lui erau plini de tristețe. «Nu ar fi trebuit să se întâmple așa», a spus. «Îmi pare rău.» Mi-a dispărut toată nevoia de a-l blestema. M-a năpădit melancolia.

«Ce face soția ta?», am întrebat pe o voce veselă. Mi-a spus pe un ton respectuos că a murit. Mi-a revenit un pic speranța – nu o speranță reală, mai curând o amintire a ei – că într-o zi o să fie

liber să mă ia de nevastă. Te vei bucura să afli că mi-am venit în fire după doar două secunde. «Îmi pare rău să aud asta», am spus. «Și îmi pare rău să spun că nici unul dintre soții mei nu au murit. A trebuit să divorțez de toți. Am ajuns la al patrulea.» Cu siguranță știa că mint, dar ce putea zice?

Flora se plimba prin mica galerie și părea să examineze piesele de artă – sau, mai precis, produsele. Erau scene cu vase ancorate în golf, unele cu valuri liniștite, altele cu niște valuri întunecate și violente demne de *Revolta de pe Bounty*. Pictase telegondole urcând dealul și îndreptându-se spre stele. Avea multe cu noul pod *Golden Gate*, pe care îl pictase auriu, chiar dacă în realitate e roșu. Mai erau și câțiva lei de mare pe insule pline de stânci. Ochii mi s-au oprit asupra unei picturi în mod special. O știi. Valea Minunilor. Erau zeci de variante, unele înfățișau un apus, altele un răsărit, una înainte de furtună, alta după furtună. Într-una, un covor de flori violet acoperea întreaga vale. În altă pictură florile erau albastre. În câteva apărea un oraș de aur în miniatură care se întindea dincolo de deschizătura dintre munți, strălucind în lumina razelor raiului.

Te vei bucura să afli că fiica ta este un critic de artă perspicace. I-a spus lui Lu Shing că pare să se specializeze în scene optimiste. A arătat spre una dintre picturile cu Valea Minunilor și a întrebat dacă putea să picteze una mai mare și să adauge păsări pe cer. A spus că ar putea să facă asta cu ușurință și că de multe ori aducea retușuri tabloului conform dorințelor clienților. Fata noastră cea șmecheră a spus că așa se gândea și ea. Lu Shing a întrebat-o dacă nu-și dorește una, dar ea a refuzat, spunându-i că era doar curiosă să vadă cum își câștigă traiul. Mi-am dat seama că Lu Shing înțelegea unde bate și mi-a părut rău pentru el, mi-am adus aminte de scrisoarea aceea în care recunoscuse că este un pictor mediocru, un spirit lipsit de profunzime. Se cunoștea îndeajuns de bine încât să fie dezamăgit de existența sa. În clipa aceea, nu am mai putut să fiu supărată pe el. Mi s-a făcut milă de el.

După ce am plecat de la galerie, Flora mi-a spus că Lu Shing e un fals artist. Tot ce făcea el era o copie a ceva făcut deja de altcineva, a spus, și nici măcar nu o făcea foarte bine. «De parcă tot adevărul fusese mușamalizat printr-o falsă fericire », a spus, «doar că nu era fericire, și nu doar falsă, ci mai rău. Era periculoasă.»

Fang cel Loial, Dovlecelul Fermecat și cu mine stăteam pe chei și le așteptam pe Flora și pe mama. Aveam o ușoară stare de amețală, abia puteam să respir. Le-am spus încă o dată lui Fang cel Loial și Dovlecelului Fermecat să fie atenți la ce vorbesc. Nu voiam să pomenesc de Perpetuu, Fairweather sau de casa de curtezane.

— Ne-ai spus de zece ori, mi-a răspuns Fang cel Loial strângându-mă ușor de mână. Și eu am emoții.

— O să știe cine ești în secunda în care te vede, mi-a spus Dovlecelul Fermecat făcându-mă să am și mai multe emoții. Din poze pare să semene cu tine.

Am văzut-o întâi pe mama, apoi, după o clipă, a apărut și Flora. Stăteau pe chei în mijlocul vânzoleii a sute de pasageri și hamali care sortau bagajele. Nu îi vedeam trăsăturile Florei, doar pălăria verde în formă de clopot pe care o purta. Era înaltă pe lângă mama și cei din jur. Avea înălțimea lui Edward. Am privit-o venind în direcția mea, plutind prin haos. Cu cât se apropia, cu atât vedeam mai mult chipul lui Edward, expresia lui serioasă. Avea tenul lui, culoarea lui de păr. S-a oprit înainte să ajungă la mine, a arătat cu degetul spre un cufăr și a dat din cap înspre unul dintre hamali, l-a identificat pe un doilea și a făcut iarăși semn. Văzusem fotografii de când avea șapte, zece, treisprezece, șaptesprezece ani și una mai recentă, făcută cu șase luni în urmă, în care părea mai sofisticată. Dar în inima și în mintea mea aveam în continuare două amintiri puternice cu ea: bebelușul care gângurea și râdea și fetița care țipa în timp ce-mi era luată. Îmi imaginasem cum îi simt greutatea în timp ce dormea în brațele mele. Mica Flora nu era această femeie înaltă și stilată, dată cu ruj roșu și cu părul tuns scurt.

Mama a apărut deodată în fața mea și m-a îmbrățișat scurt. Îmbătrânise în ultimii zece ani. Părul îi încărunțise aproape de tot, era acum mai scundă decât mine. Părea recent coafată, purta o rochie care se asorta cu culoarea ochilor. Lu Shing trebuie că așa o văzuse arătând așa când se întâlniseră la galerie. Era încă plină de viață, părea să aibă totul sub control. S-a întors și i-a făcut cu mâna Florei, apoi a arătat spre mine. Flora s-a uitat în direcția mea și a dat din cap. Expresia nu i s-a schimbat. Pe chip nu i s-a citit nici o urmă surprindere sau bucurie.

Dovlecelul Fermecat și-a lăsat mâna pe umărul meu.

— Ei, vezi? Are aceeași expresie ca tine când încerci să dai senzația că nu vrei ceea ce vrei. Îi vezi gura? Așa arăți și tu chiar în clipa asta. M-a apucat de bărbie: E încheștată.

M-am forțat să zâmbesc, apoi în minte mi-a năvălit un întreg repertoriu de formule de întâmpinare pe care le-aș putea folosi.

„Mă bucur să te cunosc.“ „Eu sunt Violet Fang.“ „Mă bucur atât de tare că te cunosc în sfârșit, Flora. Eu sunt mama ta.“ „Eu sunt mama ta, Flora.“ „Sunt Violet Fang, mama ta.“ „Îți mai aduci aminte de mine, Flora?“

Dar toate aceste fraze pregătite dinainte mi-au zburat din cap, așa încât, în clipa când a ajuns lângă mine, i-am spus:

— Cum a fost călătoria? Cred că ești obosită. Ți-e foame?

Mi-a spus că pe vapor a fost în regulă. Și că nu era nici obosită, nici nu-i era foame. M-am uitat după expresia pe care o avea când era mică și am regăsit-o în ochii ei. Când ochii mi s-au umplut de lacrimi, m-am întors cu spatele. Am simțit o mână pe umăr și am auzit-o spunându-mi: „Poftim“. Mi-a dat o batistă. După ce mi-am șters ochii, mi-am ridicat privirea spre ea și i-am mulțumit, așteptându-mă să aibă și ea lacrimi în ochi. Dar ochii ei erau uscați. Mi s-a făcut frică. Nu simțea nimic pentru mine.

Mama vorbea în chineză cu un hamal și îi spunea să aibă grijă. Chineza ei era și mai ruginită decât la ultima ei vizită. I-am dat instrucțiuni hamalului să ducă cuferele pe cealaltă parte a drumului, unde ne aștepta mașina noastră.

— E un pic ciudat să te aud vorbind în chineză, a spus Flora. Știi că ești pe jumătate chinezoaică, dar nu pari până nu deschizi gura. O să mă obișnuiesc, presupun.

— Și tu vorbeai chineză când erai mică de tot, am spus. Nu vorbeai în altă limbă cu mătușica ta Chen.

Am făcut un semn spre Dovlecelul Fermecat, care a dat din cap încântată.

— Vorbeam chineză? Ce tare.

Am tras-o pe Dovlecelul Fermecat mai aproape de Flora și i-am spus:

— Aceasta este doamna Chen. E prietena mea cea mai bună, a avut grijă de mine mulți ani. Îmi e ca o soră.

Dovlecelul Fermecat a încuviințat și a spus în engleză o propoziție învățată dinainte:

— Zici la mine mătușica Vesel-Vesel.

Mama s-a strecurat lângă mine și m-a mai îmbrățișat o dată scurt.

— Ți-am spus că seamănă cu tine la față. Stai să vezi la ce altceva mai seamănă cu tine.

Fang cel Loial aștepta răbdător să fie prezentat. Flora s-a îndreptat spre el și i-a strâns mâna.

— Tu trebuie să fii unchiul meu, Fang cel Loial.

Fang cel Loial radia de fericire.

— Da, da, este adevărat. Iar tu ești – care este cuvântul? – engleza mea e așa de proastă – fiica mea.

Flora a zâmbit.

— Așa se pare.

Bunica, mama și fiica s-au așezat pe bancheta din spate. Mama mă pusese pe mine la mijloc, intenționat, știam asta, astfel încât Flora să stea lângă mine, în stânga mea. Era un chin că nu puteam să mă uit la Flora drept în față, îmi țineam privirea înainte. I-am spus șoferului să ne ducă pe un drum fără puncte de control japoneze la granița cu Concesiunea Internațională. Nu voiam să o sperii pe Flora. În mașină era liniște. Am început să simt cum mi se strânge stomacul. Aveam senzația că o să izbucnesc în lacrimi. Nu așa trebuiau să se întâmple lucrurile. Nimic nu era cum trebuia să fie. După atâția ani de așteptare, nu puteam să-mi descătușez nici un pic din durere sau bucurie. Flora nu mă cunoștea. Pentru ea, eram un străin care arăta ca un alb și vorbea chineză. Bebelușul care se agățase de mine era acum complet indiferent față de mama care stătea lângă el. Din cauza Minervei, devenise incapabilă de sentimente. Mi se pusese un nod în gât. Mama mă avertizase deja că Flora îmi va părea distantă. „După câteva zile, se mai dezgheață ea“, îmi scrisese.

Acum că a trecut o lună, aș zice că e mai afectuoasă. Dar nu mi-a spus niciodată «bunica». Pentru ea sunt doamna Danner. Să nu te rănească prea tare, Violet, dacă o să descoperi că nu este copila adorabilă pe care ai păstrat-o în amintire în toți acești ani. Adu-ți aminte cât de ciudat ne-am simțit când ne-am revăzut după ce am stat departe una de alta atâta vreme.

Eram gata s-o întreb pe Flora dacă ar vrea să vadă ceva în mod special în Shanghai, când am zărit la gâtul ei medalionul de aur în formă de inimă. Îl păstrase. Minerva nu i-l luase. Oare îl deschisese vreodată ca să vadă ce e înăuntru?

— Porți medalionul de la mine, i-am spus. Îți aduci aminte de el de când erai mică?

L-a atins cu degetele.

— Îmi aduc aminte că mă jucam cu el într-o cameră cu pereți galbeni. Și îmi aduc aminte de o femeie care încerca să mi-l ia. Cred că era mama. Vreau să zic, Minerva. Nici nu pot să-i mai spun vreodată mamă femeii ăleia. În fine, Minerva tot încerca să mi-l ia, așa că am mușcat-o, ea a țipat și m-am gândit că poate ar trebui s-o mai mușc o dată. Nu l-am mai dat jos de la gât. Dar nu știam că tu mi l-ai dat. Minerva susținea că a ajuns la mine din partea familiei ei. Tot ce ține de ea a fost o minciună imensă.

— L-ai deschis? am întrebat.

— N-am încercat niciodată până nu am citit scrisorile de la tata. Apoi am avut o presimțire că s-ar putea să fie ceva în medalion. A trebuit să mă chinuiesc serios ca să-l forțez, dar am reușit până la urmă. Am văzut pozele, a ta, a lui tata, apoi cea în care erați amândoi. Dacă nu l-ai fi sudat în halul ăsta, poate că aflam adevărul mult mai devreme.

— N-am vrut să cadă din greșeală pozele și să se piardă. Stăteau tot timpul cu medalionul în gură. Ai văzut urmele de dinți.

— Deci asta sunt adânciturile de pe el. Și-a așezat palma peste medalion și a continuat: Întotdeauna a fost deosebit pentru mine, chiar înainte să știu de unde îl am. Era ca o inimioară fermecată, o atingeam și mă făcea puternică, invizibilă sau puteam dintr-odată să citesc mințile oamenilor. Cumva asta și credeam când eram mai mică. Nu eram nebună, totuși. Era doar un lucru pe care aveam nevoie să-l cred.

Ochii mi s-au umplut iarăși de lacrimi, apoi m-am întors spre mama.

— Ai pierdut batista pe care ți-am dat-o? am auzit-o pe Flora spunând. Am dat din cap. Și-a lăsat mâna pe brațul meu: E-n regulă. Poți să plângi dacă vrei.

Acolo, între fiica și mama mea, am plâns.

Pe drumul spre casă, Fang cel Loial ne-a arătat câteva atracții. Când ne-a zis să ne uităm la stânga, am profitat de ocazie și i-am studiat chipul Florei. Când și când îmi arunca câte o privire, apoi îmi zâmbea vag.

— Nu pot să mă obișnuiesc că vorbești chineză, mi-a spus, și că arăt ca tine.

— De fapt, semeni mai mult cu tatăl tău, i-am spus. S-a uitat fix la mine, încurcată. Forma ochilor, culoarea irisului, sprâncenele, nasul și urechile...

Flora s-a aplecat și s-a uitat la pe mama.

— Nu vede bine sau cum?

Mama i-a spus:

— Ți-am zis eu, Flora. Arăți exact ca mama ta.

În primele două zile, n-am adus deloc vorba despre trecut. Toți patru am purtat-o pe Flora într-un tur al Shanghailui – cât puteam să vedem fără să ieșim din Concesiunea Internațională. Era interesată de arhitectură, mai ales de acoperișurile cu cornișe curbate.

— Are ceva aparte un acoperiș care arată ca un cap cu fața întoarsă spre cer.

Exersa pronunția unor cuvinte simple în chineză împreună cu Dovlecelul Fermecat: copac, floare, casă, bărbat, femeie. Reușea să și le aducă aminte chiar și după o oră.

În a treia zi, la micul dejun, Flora mi-a spus:

— Sunt gata să aflu despre tine și tata. Zi-mi pur și simplu, nu încerca să faci să sune cuviincios sau mai știu eu cum. Să nu omiți părțile suculente.

— L-am cunoscut pe tatăl tău, i-am spus, pentru că unchiul Fang cel Loial mi l-a prezentat ca pe cineva cu care aș putea să port conversații în engleză. Tatăl tău a crezut, de asemenea, că eram o prostituată de rând dintr-un bordel de doi bani. Nu ne-am înțeles bine la început.

I-a plăcut să afle despre neînțelegere și despre rolul jucat de Fang cel Loial în respectiva situație. Când i l-am descris pe Edward, a ascultat fără să se clikească. Mi-a fost dificil să găsesc cuvintele pentru a exprima ce însemnase Edward pentru mine și ce însemnase pentru ea. I-am spus ce frumoasă voce avea, apoi i-am cântat melodia aceea pe care o născocise el și i-o cânta în fiecare dimineață. I-am spus că era serios, câteodată trist, blând și amuzant. I-am povestit pe scurt despre suferința lui când un băiat pe nume Tom a căzut în prăpastie și a murit din cauza unei farse pe care i-o jucase el. Flora a fost curioasă să afle ce părere au avut bunicii ei despre ce făcuse. Când i-am spus că nu l-au considerat vinovat, a pufnit și mi-a spus că așa își imaginase și ea. Cu cât îi povesteam mai mult din ce îmi aduceam aminte, cu atât descopeream că în memorie mi se redeșteptau tot mai multe detalii legate de Edward – eliberat din fotografie, acea amintire înghețată, revenea la viață.

M-am dus la o masă unde lăsasem jurnalul lui Edward. I l-am pus în mâini. Și-a plimbat degetele peste coperta moale, maro. L-a deschis și a citit cu voce tare titlul pretențios pe care i-l dăduse Edward.

Departa în Orientul îndepărtat
de B. Edward Ivory III
Un călător fericit în China

I-am arătat pasajul scris de Edward când ne-am dus în provincie și m-a învățat să conduc. În timp ce Flora citea, mi s-a părut că mă găseam iarăși în prezența lui. Mă îndemna să merg mai repede, să simt viteza vieții, într-o cursă împotriva morții care acoperea pământul, când nu voia decât să simtă fericirea de-a fi alături de mine, femeia iubită. M-am întors spre el și și-a dat seama că și eu îl iubesc.

— Aceasta a fost dragostea pe care am trăit-o și pe care ți-am transmis-o ție. M-a transformat într-o ființă pură. Încetasem să mai fiu curtezana care fusesem forțată să devină. Acum eram iubită, iar acest lucru nu mai putea să-mi fie șters din minte. Când doamna Lamp m-a numit prostituată, nu a reușit să îmi ia dragostea lui. În schimb, mi-au luat bebelușul. Te-au luat pe tine și te-au făcut să uiți cine sunt.

Flora era serioasă.

— Într-un anume sens, n-am uitat. De asta n-am lăsat pe nimeni să-mi ia medalionul. Atâta timp cât îl aveam la mine, știam că cineva așa ca tine se va întoarce. Te-am așteptat. În fiecare zi, oamenii ăia groaznici îmi spuneau că nu ești, că ai fost doar un vis urât. În fiecare zi mi-au spus asta până când chiar ai devenit un vis.

S-a uitat la mine cu o figură disperată. Ochii ei arătau exact ca ai lui Edward înainte să îmi spună povestea îngrozitoare a băiatului care căzuse de pe stâncă.

— M-au luat de lângă tine și au încercat să mă transforme în altcineva. Eu nu sunt ca ei. Îi urâsc. Și nu sunt nici ca tine. Nu te mai cunosc. Nu știu cine sunt. Oamenii care se uită la mine cred că sunt așa de sigură pe mine. Hei, norocoaso, ești bogată și nu ai nici o grijă. Dar nu sunt așa cum cred ei. Port o rochie scumpă. Pășesc cu spatele drept ca o fată încrezătoare care știe încotro merge. Dar

nu știu ce o să fac în viață. Nu vorbesc de viitor, după ce termin facultatea – dacă o s-o termin. Nu știu ce vreau să fac mâine. Zilele mele sunt lipsite de continuitate. Sunt zile disparate și în fiecare zi trebuie să decid ce vreau să fac și ce-o să fiu.

Minerva a încercat să îmi inventeze o personalitate. Să mă transforme în fiica ei. Dar știa că nu o iubesc și nici ea nu mă iubea pe mine. Mă străduiam să cred că o făcea. Dar, cumva, am știut că ce simțeam din partea ei nu era dragoste. Am crezut că e ceva în neregulă cu mine. Eram o fată care nu putea să fie iubită, care nu putea să iubească. Le vedeam la școală pe celelalte fete cu mamele lor. Își împodobeau coșurile de Paște și spuneau lucruri de genul „culoarea preferată a mamei mele e albastru“. Trebuia să mă prefac la fel de încântată ca ele. Apoi am obosit să mă mai prefac. De dragul cui mă prefăceam? Cine aș fi fost dacă încetam să mă mai prefac?

Așchia nu sare departe de trunchi. Am fost crescută în minunata tradiție a familiei Ivory. Nu poți să greșești. Întotdeauna ai dreptate. Poți să minți de-ngheață apele și să-i obligi pe oameni să facă ce vrei tu pentru că ai îndeajuns de mulți bani să ieși basma curată. Poți să cumperi admirație, să cumperi apreciere, respect – toate false, desigur. Pentru ei, niște fațade șubrede din carton erau suficient de bune. Am făcut tot ce am putut să le arăt că nu este așa.

Am încetat să mai învăț când eram mai mică și am picat la examene. Dacă știam răspunsul corect, îl treceam pe cel greșit. Familia mea i-a acuzat pe profesori că mă defavorizau și i-au intimidat până m-au lăsat să dau din nou examenele în particular. Au angajat pe cineva să scrie răspunsurile. Am devenit o elevă model!

Am început să fur din magazine la unsprezece ani. Era palpitant din cauza pericolului, puteam să fiu prinsă oricând. Nu mai trăisem niciodată emoții atât de puternice – cel puțin din câte îmi aduceam aminte – și simțeam nevoia s-o fac. Am furat un soldățel de tinichea dintr-un magazin de jucării. Nici măcar nu mi-l doream, de fapt. Dar când l-am dus acasă, am simțit brusc că îmi aparține și că aveam dreptul să-l iau. Era dreptul meu. Am furat lucruri care erau valoroase și altele care nu erau: o cană pentru bebeluși din argint, un măr, nasturi lucioși, un degetar, un cățeluș din argint care încăpea în degetar, un creion. Cu cât furam mai multe, cu atât simțeam dorința să mai fur. Parcă aveam în mine un sac imens ca al lui Moș Crăciun pe care trebuia să-l umplu fără să știu de ce. M-am gândit

că nici nu o să știu până n-aveam să-l umplu. În cele din urmă, am fost prinsă și fosta mea mamă m-a pus să ne așezăm la o discuție și m-a întrebat dacă îmi lipsește ceva. N-am zis nimic, pentru că nu puteam să-i spun de sacul gol al lui Moș Crăciun dinăuntru meu. M-a asigurat că nu trebuie decât să-i spun ce-mi doresc și o să capăt imediat. Mi-a dat zece dolari. Am aruncat banii cum am ieșit din casă. M-am supărat foarte tare, credea că poate să mituiască partea cea rea din mine astfel încât să dispară. M-am reapucat de furat. Voiam să fiu din nou prinsă. Dar nimeni nu a observat. Așa că am început să fur lucruri mai mari, în văzul tuturor – o păpușă, o pușculiță, un puzzle din lemn. Știam că vânzătorii mă vedeau, dar nu spuneau nimic. Fosta mea mamă, am aflat ulterior, deschisese câte un cont la fiecare magazin, iar vânzătorii își notau costul oricărui obiect furat de mine. Suma de bani urma să fie luată din cont. Era ca un joc pentru ei.

Nu voiam să fiu rea. Nu așa eram eu. Mă simțeam doar mai aproape de cine eram de fapt, pentru că nu eram ca ei. Dacă aș fi fost ca ei ar fi însemnat să nu mi se pară că ar fi ceva în neregulă cu ei, cu lumea, cu cei care își frecau mâinile și pretindeau că îi respectă, când de fapt nu umblau decât după banii lor. Să fii ca ei însemna să crezi că dragostea era un sărut pe obraz. Dragostea trebuia să te facă să te simți fericită, să simți că nu mai ești singură. Simțeau ceva ce n-ai fi putut simți alături de nimeni altcineva. Parcă ți se strângea inima. Așa ceva simțeam față de câinele meu. Oamenii spun că dragostea adevărată este statornică. Ei bine, nici o dragoste nu e statornică.

Când am mai crescut, m-am înhăitat cu genul de prieteni pe care familia Ivory îi considera niște scursuri, mai ales cu un băiat pe care-l chema Pen. Știu că doamna Danner l-a văzut în timp ce mă spiona. Fumam. Beam alcool. Făceam toate lucrurile pe care nu trebuia să le fac, apoi am rămas însărcinată. Când mi-am dat seama că urma să am un copil, am simțit că în fine am întrecut limita. Mă schimbam singură. Eram de-acum diferită. Corpul îmi era diferit. Felul în care mă vedeau oamenii era diferit. Fetele care rămâneau însărcinate erau imorale și tâmpite. Dar acum schimbarea nu mi-a mai plăcut. Nu eram imorală, nici tâmpită. M-am trezit într-o *situație* și, pe deasupra, cu un băiat pe care nu-l iubeam. Credeam pe atunci că e diferit, pentru că lui nu-i păsa de ce credeau

oamenii. Era amuzant și periculos. Dar știam că nu-l iubesc. Aș fi vrut, însă nu era chiar atât de deștept. Până la urmă, și-a dat arama pe față, dacă înțelegeți ce vreau să spun. Iar acum zicea că vrea să facă din mine o femeie cinstită. A zis că mă iubește și voia să știe dacă îi împărtășesc sentimentele. A împărtăși! Era cel mai complicat cuvânt pe care-l folosise vreodată. Avea ocazia să se căsătorească cu domnișorica Bogătașă, așa că se dusesse la dicționar ca să afle cum se face. Până și el devenise un fals. Doar copilul era autentic.

Ce era de făcut, prin urmare? Nu îmi făcusem nici un plan încă, dar aveam de gând. Știam că în scurt timp va trebui să plec de acasă. Nu intenționeam să-mi las copilul să crească în spiritul fostei familii. Iar ei aveau să se bucure că am plecat. Nu existau suficiente minciuni pe care să le îngrămădească una peste alta pentru a masca o burtă ce creștea tot mai mult. I-a luat Minervei două luni să sesizeze că e ceva în neregulă cu mine. Vomitam în fiecare dimineață în camera mea. Într-o zi, mi s-a făcut rău la cină. Era gata să cheme doctorul, credea că am ceva la stomac. I-am zis: „Nu te deranja. Sunt gravidă“. A închis ușile de la sufragerie și am rămas doar noi două. I-am spus că nu știam cine era tatăl doar ca să o supăr și mai tare. I-am spus că poate să fie oricare din vreo cinci-șase băieți. A spus ceva extrem de ciudat: „Știam că o să se întâmple asta. Te-ai născut lipsită de moralitate și n-am reușit să schimb lucrul ăsta oricât de tare m-am chinuit“. Atunci nu mi-am dat seama, dar se referea la tine. Mi-a spus că am distrus reputația familiei, statutul familiei Ivory în societate, și că voi ajunge subiect de multe bârfe. Mi-a plăcut la nebunie s-o aud zicând toate astea. „Domnișoară“, a spus cu un glas strident, „ai depășit măsura și ai ajuns în puterea Diavolului“.

Am izbucnit în râs. A țipat la mine să mă opresc. Ordinul ei m-a făcut să râd și mai tare. Râdeam ca o isterică. Apoi mi-am dat seama că nu pot să mă opresc, a fost chiar înfricoșător. Cum poate să fie râsul înfricoșător? Ea continua să țipe, iar eu continuam să râd. Mi-a spus că dacă aveam de gând să fug cu băiatul ăla nenorocit, o să ajung să trăiesc pe străzi cu copil cu tot. Am râs și am tot râs până când am început să șuiet, abia mai putând să respir. Mă sufocam de râs. Apoi a țipat că dacă fug de-acasă și nasc acest copil, atunci nu voi mai vedea nici un ban de la ea. Brusc, am reușit să mă opresc din râs. I-am spus: „Eu sunt aia care o să moștenească

banii, nu tu. Tu ești aia care n-o să vadă *nici un ban*“. A tăcut din gură.

I-am spus că, indiferent dacă îi place sau nu, eu aveam să trăiesc în casa aceea și să nasc, iar dacă o să ajungem paria orașului, măcar să fim sincere în privința asta. A schimbat imediat placa și a spus pe o voce fals liniștitoare că nu trebuie să-mi fac griji în privința copilului și a viitorului meu. Totul o să fie bine, mi-a spus cu glasul ei chipurile plin de preocupare. „Nu-ți face griji, draga mea“, mi-a zis. „Acum o să chem doctorul să-ți dea ceva pentru grețuri“. Mi-a spus „draga mea“. Moștenirea mea cumpăraseră acele cuvinte și o făcuse să le scuipe afară. Am fost recunoscătoare când a sosit doctorul. Stăteam pe marginea patului, îndoită de durere. A pus pe noptieră o sticlută cu medicamente și i-a spus Minervei să-mi dea o pastilă de trei ori pe zi. Apoi a spus că o să-mi facă o injecție ca să mă simt mai bine cât ai zice pește. Acul a pătruns prin piele, eu am spus „Au“, apoi nu mi-am mai adus aminte nimic până când m-am trezit cu niște dureri cumplite. Minerva mi-a spus că era normal din cauza grețurilor și mi-a dat o pastilă. Am adormit. M-am trezit iarăși, apoi mi-a mai dat o pastilă.

Au trecut trei zile înainte să îi dau peste mână Minervei când încerca să-mi bage pastila în gură. Știam că durerea surdă din pân-tece nu era greață. Mă curățaseră pe dinăuntru. Scoseseră din mine ce consideraseră ei că e greșit, că i-ar fi umplut de rușine și le-ar fi distrus statutul social. Minerva își luase înfățișarea ei de falsă de bunătate și mi-a spus printre dinții ei mincinoși că făcusem un avort spontan. A spus-o atât de sincer. Mi-a zis că nu-mi aduc aminte, pentru că mă duruse atât de tare, încât leșinasem. Am înjurat-o cum mi-a venit la gură. Urlam, iar Minerva spunea că totul o să fie bine și că este normal să fiu deprimată după toate cele prin care trecusem. Apoi am tăcut. De ce urlam? Ce mai puteam schimba? Nu puteam să câștig în fața ei, pentru că nu era nimic de câștigat. Eram o orfană. Eram a nimănu. Nu aveam nimic și pe nimeni de care să mă pot agăța. Singura persoană în care puteam avea încredere și pe care mă puteam baza eram eu. Dar eram neajutorată și voiam să renunț – nu mai voiam să fiu puternică. La ce bun?

Am simțit că o să mor înainte s-apuc să aflu diferența între cine eram și cine nu voiam să fiu. Am fugit de acasă imediat cum am

putut să mă dau jos din pat. Poliția m-a găsit și m-a adus înapoi. Am fugit iarăși și iarăși am fost prinsă. De fiecare dată când mă prindeau, mai murea ceva în mine. Mi-am tăiat părul. Mi-am tăiat venele și am alergat prin casă lăsând sângele să țâșnească peste tot. S-ar putea zice că am avut o cădere nervoasă. Doctorul a fost chemat din nou. În loc să mă interneze la azilul de nebuni, Minerva a angajat o soră medicală care să aibă grijă de mine până îmi mai reveneam. Îmi băgau medicamente în ce mâncam sau în ce beam ca să mă facă docilă. Am încetat să mai mănânc, aruncam mâncarea la WC. Mi-am pierdut puterile tot mai mult. Apoi m-am gândit că era o tâmpenie să mor doar pentru că îi uram. Știam ce trebuie să fac pentru a scăpa. Trebuia să devin fata care trăia o viață falsă. Trebuia să zâmbesc la masă și să spun ce zi frumoasă era afară. Ce norocoși eram că nu muream de foame ca alții. Ce norocoși că nu eram evrei în Polonia. Ce norocoși că nu eram ca alți oameni care trăiau de cealaltă parte a râului. Am învățat, am luat toate examenele fără să am nevoie de meditari și am fost primită într-o școală din New Hampshire, unde se ajungea după un drum de câteva ore pe serpentine, lucru care știam că o face pe Minerva să vomite.

Nu m-am mai întors acasă decât de două ori. Prima dată a fost când a murit bunica mea, doamna Ivory. Avocații au anunțat oficial că moștenisem întreaga avere a familiei Ivory. Îmi fusese lăsată mie, nu Minervei. Dar ea, în calitate de presupusă mamă a mea, avea puterea să hotărască cum să cheltuie averea după bunul ei plac până când împlineam eu douăzeci și cinci de ani. Practic, primul lucru pe care l-a făcut a fost să se căsătorească cu un bărbat care pretindea că deține un puț de petrol. Dacă așa o fi fost, atunci trebuie că era vorba despre un puț în vreo curticică unde vărsase o sticlă de ulei pentru gătit. A doua oară când m-am întors acasă a fost de Crăciun, când știam că Minerva era plecată cu noul soț în Florida. Mă întorsesem ca să-mi mai iau din lucruri. Nu voiam să rămână acolo nici o părticică din mine. Atunci am găsit scrisoarea și cadoul de la unchiul Fang cel Loial în cutia poștală.

Când am aflat că Minerva nu era de fapt mama mea, m-am simțit complet dată peste cap. Aveam senzația că toate emoțiile mele fuseseră puse într-o solniță și curgeau una câte una. Acum parcă fuseseră turnate toate deodată. În sfârșit, înțelegeam atât de

multe lucruri. Minerva nu mă suporta. Îmi ura chipul, pentru că era cel al femeii iubite de tatăl meu. Nu putea să mă iubească. Eu nu puteam să o iubesc. Nu era nimic în neregulă cu mine, cu excepția faptului că eram copilul altcuiva. Nu-mi mai încăpeam în piele de fericire. Puteam să fiu eu! Dar apoi, imediat, m-am speriat. Nu știam cine sunt. Eram precum sacul gol al lui Moș Crăciun.

Deci asta sunt, o fată impertinentă care nu prea știe cine e deocamdată. M-am pierdut. Dar mă simt mai bine în China, pentru că totul este atât de diferit și oricine ajunge aici s-ar pierde. Nu vreau să zic că s-ar pierde pe străzi. Totul este confuz, zguduitor, straniu și nou. Limba este diferită și nu cunoști regulile. Și toată confuzia asta de aici dă la o parte vechile mele confuzii. Pot să am din nou trei ani și jumătate. Pot să învăț câteva cuvinte: lapte, lingură, bebe, vreau în brațe. Și chiar îmi aduc aminte aceste cuvinte. Mă simt de parcă o parte din mine există în cuvintele astea și acum o regăsesc. O amintire cu mine. O amintire cu tine. Îmi aduc aminte că spuneam „mi-e frică“. Nu țin minte dacă în chineză sau în engleză. Îmi aduc aminte că eram o fetiță și stăteam în brațele mamei, în brațele tale. Știu că erai tu, pentru că atunci când am ajuns în Shanghai și ne-am urcat în mașină, m-am uitat la bărbia ta. Mi-am adus aminte că vedeam aceeași bărbie când mă țineai în brațe și o aveam în dreptul ochilor. Te împungeam cu degetul în bărbie, iar când zâmbeai, se schimba și ea, ca o fețișoară. Se schimba când vorbeai sau când râdeai. Se schimba când erai tristă sau supărată. În mașină, ți-am văzut bărbia crispată și am știut că ți-e frică, pentru că mi-am adus aminte cum stăteam în brațele tale – eram mică și săltam în brațele tale în timp ce tu alergai. Mă țineam de gâtul tău. Ți-am spus: „Mi-e frică“. Tu mi-ai răspuns pe limba noastră: „Nu te teme! Nu te teme“. Apoi am simțit cum cineva mă smulge de lângă tine. Încercam să-ți ating fața și am văzut cum bărbia ta s-a crispat puternic. Îmi strigai numele și ți-era frică. Așa că mi-a fost și mie frică.

Ieșeam la plimbare cu Flora, dimineața devreme, și urmăream viața de zi cu zi cum începea să țâșnească afară pe ușile clădirilor, revărsându-se pe bulevardele cele mai late și pe străduțele cele mai înguste. Flora voia să înțeleagă viața mea în Shanghai și să cunoască experiențele de care avusese parte tatăl ei. Cum era să fii chinez?

Cum era pentru un occidental? Cine avea moravuri mai stricte? Ce s-ar fi ales de mine dacă mama mea nu ar fi plecat?

Obişnuiam să-mi pun aceeaşi întrebare tot timpul. Ce s-ar fi întâmplat cu mine? Dacă aş fi trăit în San Francisco, mintea mea ar fi fost alta? Aş fi avut gânduri diferite? Aş fi fost mai fericită?

— Am vrut să trăiesc în altă parte, mi-a spus Flora. Dar n-am vrut să devin altcineva. Voiam să rămân aceeaşi ca întotdeauna. Şi așa am și rămas.

Ne-am dus la casa de pe strada Fântâna cu Bulbuci, unde locuisem împreună cu Edward. Acum era o școală generală pentru copii de străini.

— Străini, a spus Flora. Eu sunt o străină.

Copacul cel mare era încă în grădină. Am stat la umbra lui ca în clipele dinainte să-mi fie luată. Banca de piatră era și ea acolo, avea o placă pe care era trecut numele lui Edward. Sub ea erau plantate violete. Mama și cu mine puseserăm placa acolo cu o săptămână în urmă și plantaserăm din nou florile. Făcuse o donație bunicică școlii și, de asemenea, plătitise un grădinar să se ocupe de ele.

— Chiar e îngropat aici? m-a întrebat Flora.

Am dat din cap. Mi-am adus aminte cum priveam pământul aruncat pe dulapul care îi servise lui Edward drept coșciug. Vechea durere a revenit: Edward, cum ai putut să mă părăsești?

Flora și-a trecut degetele peste violete și a închis ochii.

— Vreau să simt cum mă ține în brațe.

Mi l-am imaginat pe Edward cum o legăna pe Micuța Flora, privind-o plin de uimire, liniștind-o, spunându-i că era pură și nevătămată.

Flora și mama au stat în Shanghai o lună. Cu câteva zile înainte de plecare, am început să simt că-mi era iarăși luată de lângă mine.

— Ar trebui să vii la noi, în San Francisco, mi-a spus mama. Ai un certificat de naștere cu numele Danner care zice că ești cetățean american. Pot să te ajut să-l obții. Chiar dacă poate n-ai încredere să mă mai lași să încerc o dată chestia asta.

— N-o să obținem o viză pentru Fang cel Loial. Mii de cetățeni chinezi vor să plece, iar cei de la consulat știu că nu se mai întorc. Nu pot să-l las singur pe Fang cel Loial, am spus. N-ar ști să aibă grijă de el singur.

Nu i-am spus că Fang cel Loial mă pusese deja să îi promit că nu voi pleca fără el. Se temea că America o să mă atragă, acum că îmi regăsisem atât mama, cât și fiica. Când oamenii pleacă în America, îmi spusese, nu se mai întorc multă vreme.

— După război, voi veni împreună cu Fang cel Loial, i-am spus mamei. Sau poți să te întorci tu și să o aduci și pe Flora. Putem să mergem pe muntele pe care l-am urcat eu și cu Edward, sau la Hong Kong sau Canton, locuri unde n-am fost niciodată. Putem să le vizităm împreună.

Mama m-a privit plină de înțelegere. Știa că voiam să o mai văd pe Flora. M-a strâns de mână și mi-a spus:

— O să văd ce pot să fac.

Trei zile mai târziu, Fang cel Loial, Dovlecelul Fermecat și cu mine ne aflam pe chei alături de Flora și mama. Cât timp avea să treacă până când ne vom revedea? Cât timp avea să mai dureze războiul? Ce alte lucruri îngrozitoare se vor mai întâmpla până când le voi revedea? Dacă n-aveam s-o mai văd pe Flora zece sau cincisprezece ani de-acum încolo? Dacă mama o să moară în mijlocul unei scrisori pe care mi-o va scrie? Iar mă păraseau. Prea curând.

Dovlecelul Fermecat a strecurat o pungă mare de nuci glazurate în brațele Florei. Gătise la ele de două zile.

— Așa arătai și tu la vârsta ei, a spus Dovlecelul Fermecat. Îmi spusese asta aproape în fiecare zi de când sosise Flora. A continuat: Mă întrebam odată ce s-ar întâmpla dacă cineva te-ar salva, apoi ai pleca și eu aș rămâne singură. Am vrut să fii salvată, dar apoi... Și-a mușcat pumnul ca să nu izbucnească în plâns. Mă uit la ea cum pleacă și parcă te văd pe tine.

Flora a îmbrățișat-o și i-a mulțumit în chineză pentru grija deosebită pe care i-a purtat-o când era mică.

— Are o inimă bună, mi-a spus Fang cel Loial în chineză. De la tine a moștenit-o. Trei ani și jumătate au fost suficienți ca să i-o dai. Este fiica pe care poate am fi avut-o și noi. O să-mi fie dor de fiica noastră.

A pus-o pe Flora să-i promită că o să ne trimită o telegramă imediat cum ajunge ca să știm că a călătorit cu bine.

Apoi a venit momentul. Flora s-a apropiat de mine și mi-a spus cu o voce ciudat de seacă:

— Sunt sigură că o să ne revedem curând. În plus, o să ne scriem des.

Credeam că începuse să mă placă, dar am fost surprinsă să descopăr că nu era adevărat. Nu se putea să plece. Aveam nevoie să petrec mai mult timp cu ea. Simțeam că intru în panică, începusem să tremur.

Mi-a luat mâinile într-ale ei.

— Nu e la fel de greu de data asta, nu-i așa? Plec, dar o să mă întorc. M-a îmbrățișat și m-a strâns cu putere, apoi mi-a șoptit: Cum îți spuneam când eram foarte mică și mă luau de lângă tine? Mami? Așa ziceam, nu? Te-am găsit, Mami. N-o să te mai pierd niciodată. Mami a mea s-a întors dintr-o amintire, la fel ca și Micuța Flora.

I-am șoptit că o iubesc. Apoi n-am mai putut să spun nimic.

— Gata cu supărarea, mi-a spus. M-a sărutat pe obraz și s-a desprins de mine. Uite că a apărut iarăși fețișoara aia pe bărbia ta. M-a împuns în bărbie până am început să râd. Nu mai trebuie să ne fie frică, mi-a spus. M-a sărutat din nou pe obraz. Te iubesc, Mami.

A pornit împreună cu mama spre pasarelă. S-a întors să ne facă cu mâna de trei ori și noi ne-am fluturat mâinile la rândul nostru. Am urmărit-o cum a urcat, apoi, din capătul pasarelei, ea și cu mama ne-au mai făcut o dată cu mâna. Am dat și noi din mâini ca nebunii până când Flora și-a lăsat brațul jos. A rămas nemișcată și m-a privit. Apoi a dispărut înăuntrul vaporului împreună cu mama.

Mi-am adus aminte de ziua în care trebuia să plecăm din Shanghai spre San Francisco. Mama ar fi trebuit să mă aștepte. N-a făcut-o. Ar fi trebuit să se întoarcă. N-a făcut-o. Viața americană care mi-era destinată a părăsit portul fără mine, iar din ziua aceea n-am mai știut cine eram.

În nopțile în care nu puteam să dorm, când viața mi se părea de neîndurat, mă gândeam la vaporul acela și îmi imaginam că mă aflu la bord. Fusesem salvată! Eram singurul pasager, stăteam în partea din spate a navei, priveam Shanghaiul îndepărtându-se în zare – o fetiță americană în costum de marinar, o curtezană virgină într-o jachetă de mătase cu guler înalt, o văduvă americană cu șiroaie de lacrimi pe obraz, o nevastă chinezoaică cu un ochi vânăt.

O sută de ipostaze de-ale mele de-a lungul anilor se îngrămădeau pe punte, privind în urmă spre Shanghai. Dar vaporul nu a mai pornit niciodată la drum, așa că a trebuit să debarc și să-mi încep viața din nou în fiecare dimineață.

Încă o dată, mi-am imaginat că eram fata în costumul de marinar. Stăteam acolo, în spatele vasului. Porneam spre America, unde aveam să fiu crescută de o mamă care mă ducea la San Francisco. Aveam să cresc într-o casă frumoasă și să dorm într-o cameră cu pereții galbeni ca soarele și cu o fereastră sub care crește un stejar și încă una care dădea spre ocean. De la fereastra aceea, aș fi putut să văd hăt departe, până la orașul de la capătul oceanului, până la cheiul de pe fluviul Huangpu, unde stăteam împreună cu Dovlecelul Fermecat, cu Edward, cu Fang cel Loial, cu mama și cu Micuța Flora, făcând cu mâna fetei în costumul de marinar, în timp ce vaporul se îndepărta, făcând cu mâna până dispărea din vedere.

Cuprins

<i>Mulțumiri</i>	9
Capitolul 1. Tăinuita Cale de Jad	13
Capitolul 2. Noua Republică	60
Capitolul 3. Casa Seninătății	104
Capitolul 4. Eticheta Frumuseților Budoarului.....	148
Capitolul 5. Amintirea dorinței.....	185
Capitolul 6. O vrabie cântătoare	225
Capitolul 7. O boală albastră.....	273
Capitolul 8. Cele două doamne Ivory	291
Capitolul 9. Ani ca nisipurile mișcătoare	320
Capitolul 10. Satul Iazul Lunii.....	351
Capitolul 11. Muntele Ceresc.....	383
Capitolul 12. Valea Minunilor.....	437
Capitolul 13. Fata morgana	456
Capitolul 14. Locuitori ai Shanghaiului.....	486
Capitolul 15. Orașul de la capătul oceanului	530